

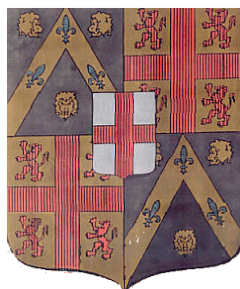
Meetjeslandse toponiemen tot 1600

bijeengezent en verklaard door
lic. Jan Luyssaert

Deel III
Het Gentse

Band 8

NEVELE

Wettelijk Depot D/2011/61**56**/1

ISBN: 978-90-8139-314-0

EAN: 9789081393140

© 2011

Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande toestemming van de Stichting Achiël De Vos of van de heemkundige kring Het Land van Nevele.

WOORD VOORAF

Dit boek over de toponymie van Nevele is het zestiende in de reeks *Meetjeslandse toponiemen tot 1600*, uitgegeven door de Stichting Achiel De Vos. Het is een gezamenlijke publicatie van dit plaatsnaamkundige genootschap en de heemkundige kring Het Land van Nevele.

Historisch gezien maakt de deelgemeente Nevele, tevens pilootgemeente van het gelijknamige fusiegeheel, geen deel uit van het Meetjesland zoals dat werd afgebakend door E. Tieleman (1949, 5-9). In de reeks verschenen vroeger echter reeds een aflevering over Hansbeke en een over Merendree, twee gemeenten die traditioneel wél tot het Meetjesland worden gerekend, maar door de gemeentefusie in 1977 samen met Landegem, Vosselare en Poesele bij de gemeente Nevele werden gevoegd.

De nieuwe gemeente Nevele kiest telkens opnieuw uitdrukkelijk voor aansluiting bij de regio Meetjesland. Nevele maakt bijvoorbeeld deel uit van de politiezone Lovendegem, Waarschoot en Zomergem (drie Meetjeslandse gemeenten) en is aangesloten bij het Cultuuroverleg Meetjesland, *Comeet* genoemd. En aangezien Nevele de kern is van het onderzoeksgebied van de heemkundige kring Het Land van Nevele is het vanzelfsprekend dat deze vereniging samen met de Stichting Achiel De Vos dit werk uitgeeft.

De tot dusver verschenen toponymische studies in de reeks *Meetjeslandse toponiemen tot 1600* waren steeds grotendeels zoniet uitsluitend gebaseerd op gegevens uit het archief van wijlen Achiel De Vos en wijlen Luc Stockman, twee onderzoekers die gedurende vele jaren Meetjeslandse plaatsnamen optekenden uit allerhande documenten uit de verschillende archiefdepots, waaronder vooral het Stadsarchief en het Rijksarchief in Gent, maar ook het Algemeen Rijksarchief in Brussel en de Archives Départementales in Rijsel.

Achiel De Vos en Luc Stockman rekenden Nevele echter niet tot het Meetjesland, vandaar dat voor het boek over Nevele geen materiaal uit hun archief kon worden geput. De hele materiaalverzameling is bijeengebracht door de auteur zelf, Jan Luyssaert, die daartoe ettelijke uren tussen de archivalia heeft doorgebracht.

Hoewel de reeks *Meetjeslandse toponiemen* in principe het jaar 1600 als einddatum vooropstelt, wordt van deze terminus ante quem overschreden ingeval er belangrijke bronnen van latere datum en met name uit de 17^e eeuw voorhanden zijn die licht werpen op de naamsevolutie en de lokalisering van de plaatsnamen. Dat is ook gebeurd voor de gegevensverzameling over Nevele. Het aantal Nevelse bronnen uit de periode vóór 1600 is immers vrij beperkt en die bronnen bevatten weinig of geen aanwijzingen voor de lokalisering van de toponiemen. Hoewel Nevele helemaal tot de heerlijkheid Nevele behoorde en er van die heerlijkheid zeer veel documenten zijn bewaard, dateren de meeste ervan uit de tweede helft van de 16^e en uit de 17^e eeuw. Het is juist in die periode dat de godsdienststroebeelen in deze streek een grondige ommekeer veroorzaakten. Vrij veel gereformeerde inwoners van Nevele en omgeving vluchtten naar het veiliger Noorden. Ze verlieten niet enkel hun huis maar ook hun gronden, die soms vele jaren onbewerkt bleven en met wild gewas overwoekerd raakten. En door de vlucht van een groot deel van de bewoners gingen ook bestaande toponiemen uit het collectieve geheugen verloren. Nieuwe inwoners kwamen in de 17^e eeuw naar dit gebied en gaven hun landerijen vaak een nieuwe naam of ze vervormden de bestaande naam omdat ze de betekenis ervan niet (meer) begrepen. Aangezien de bronnen van vóór 1500 schaars zijn, is ook het toponymische bestand van die periode vrij beperkt in omvang. Er is nog een reden om ook toponiemen op te nemen van na 1600. Van de gemeente Nevele is er naast een landboek van 1682-83 ook een rentenboek met bijhorende kaart van 1639-40 bewaard. Om de toponiemen te kunnen lokaliseren, hebben we geprobeerd de plaatsnamen uit het landboek op de kaart van 1639-40 over te brengen. Hierbij konden we dankbaar gebruik maken van het baanbrekende werk van Lucia Lavent in haar licentiaatverhandeling van 1979, waarin zij met grote precisie alle percelen uit het landboek van 1682-83 heeft ingetekend op de kaart van 1639-40.

Uiteraard is onze verzameling plaatsnamen onvolledig en we hopen dat er her en der nog oude archiefstukken zullen opduiken waarin Nevelse plaatsnamen voorkomen. Belangrijke aanvullingen zullen we publiceren in *Het Land van Nevele*, het driemaandelijks tijdschrift van de heemkundige kring.

Bij het verschijnen van deze aflevering over Nevele past een woord van dank. In de eerste plaats aan de Oost-Vlaamse toponymist dr. Luc Van Durme. Hij bezorgde ons uit zijn verzameling Oost-Vlaamse toponiemen alle oudste vermeldingen die hij in documenten in het Gentse Stadsarchief heeft genoteerd. Tijdens enkele verhelderende, geestrijk ondersteunde gesprekken, wist hij sommige op het eerste gezicht ondoorzichtige plaatsnamen te verklaren. De naamkundige dr. Frans Debrabandere gaf nuttige aanwijzingen voor de verklaring van moeilijk te doorgronden persoonsnamen in de plaatsnamen. Een bijzonder woord van dank gaat naar Geert Andries, die met groot geduld de plaatsnamen netjes op de kaart heeft ingetekend. Verder dankt de auteur eenieder die op de een of andere manier heeft bijgedragen tot het welslagen van dit project over de Nevelse toponiemen.

Magda Devos en Jan Luyssaert

INHOUD

Woord vooraf	3
Inhoud	5
Korte geschiedenis van de Stede en Vrijheid van Nevele	8
Korte ontginnings- en landschapsgeschiedenis	9
Verklaring van de belangrijkste plaatsnamen	13
1 De naam Nevele	13
2 Feodale structuren	13
3 Namen van wijken, gehuchten en hoeken	17
4 <i>Gewesten</i> of grote landschappelijke complexen	19
5 Straatnamen	23
5.1 Kernbestanddelen in staatnamen	23
5.2 Benoemingsmotieven voor straatnamen	24
(a) naar een bezitter, een aangelande of een andere persoon	24
(b) naar de ligging, het begin- of eindpunt van het traject	24
(c) naar de vorm, het uitzicht	27
(d) naar de functie of de bestemming	28
(e) benoemingsmotief onzeker	28
6 Hoeven, woningen en andere gebouwen	29
6.1 Kernbestanddelen in hoevenamen	29
6.2 Benoemingsmotieven voor hoeven	30
(a) naar de eigenaar, de pachter of de gebruiker	30
(b) naar de ligging	31
(c) naar andere kenmerken	33
6.3 Herberg- en huisnamen	33
6.4 Molens	35
6.5 Kerken, kapellen en omgeving	36
6.6 Andere gebouwen	36
7. Terreinnamen	39
7.1 Kernbestanddelen in terreinnamen	39
7.2 Benoemingsmotieven voor onderdelen van het terrein	45
7.2.1 Akkerland	45
(a) naar de eigenaar, de pachter of de gebruiker	45
(b) naar de ligging	49
(c) naar de vorm	54
(d) naar de vroegere toestand of de wijze van ontginning	55
(e) naar de omheining of de begroeiing erop, errond of erbij	58
(f) naar een reliëfkenmerk	60
(g) naar het uitzicht, de bodemgesteldheid of de bodemsoort	60
(h) naar de functie, de bestemming of het gewas dat erop geteeld wordt	62

(i) naar de dieren die er huisden	62
(j) naar de grootte of de uitgestrektheid	63
(k) naar (vroegere) kuilen of putten	63
(l) naar het juridisch statuut	64
(m) naar een anekdote	65
(n) benoemingsmotief onzeker	66
7.2.2 Gras- en hooiland	68
(a) naar de eigenaar, de pachter of de gebruiker	68
(b) naar de ligging	68
(c) naar de vorm	70
(d) naar de vroegere toestand of de wijze van ontginning	70
(e) naar de omheining of de begroeiing erop, errond of erbij	70
(f) naar een reliëfkenmerk	70
(g) naar de functie, de bestemming of het gewas dat erop geteeld wordt	71
(h) naar de uitgestrektheid of de grootte	71
(i) naar het juridisch statuut	71
(j) naar een anekdote	71
(k) andere motieven	72
(l) benoemingsmotief onzeker	72
7.2.3 Akker- of grasland	72
(a) naar de eigenaar, de pachter of de gebruiker	72
(b) naar de ligging	73
(c) naar de vorm	73
(d) naar de vroegere toestand of de wijze van ontginning	73
(e) naar de omheining of de begroeiing erop, errond of erbij	73
(f) naar reliëfkenmerken	74
(g) naar de bodemgesteldheid of de bodemsoort	74
(h) naar de grootte of uitgestrektheid	74
(i) naar de dieren die er huisden	74
(j) benoemingsmotief onzeker	74
7.2.4 Bossen	71
(a) naar de eigenaar, de pachter of een aangelande	74
(b) naar de ligging	75
(c) naar de vorm	76
(d) naar de vroegere toestand of de wijze van ontginning	76
(e) naar de aard van het houtgewas	76
(f) naar de bodemgesteldheid	77
(g) naar de functie, de bestemming of het gewas dat erop geteeld wordt	77
(h) benoemingsmotief onzeker	77
7.2.5 Onontgonnen grond	77
Naar de bodemgesteldheid of de bodemsoort	77
8 Heuvels en hoogten	78
8.1 Kernbestanddelen in hoogtenamen	78
8.2 Enkele hoogtenamen	78
9 Waternamen	79
9.1 Kernbestanddelen in waternamen	79
9.2 Kanalen en rivieren	80
9.3 Beken, grachten en sloten	80
9.4 Vijvers, poelen en putten	82
9.5 Hindernissen in het water	82
9.6 Bruggen, voordren, dijken en aanlegplaatsen	83
10 Omheiningen, afsluitingen, grenstekens en varia	84

Bibliografie	86
Kleine verklarende woordenlijst	93
Index	95
Glossarium	107
Aanwijzingen	107
Gebruikte afkortingen	107
Nevelse plaatsnamen	109
Losse kaarten	
Foto's buiten tekst	

KORTE GESCHIEDENIS VAN DE STEDE EN VRIJHEID VAN NEVELE

Het Land van Nevele was een van de grootste heerlijkheden in Vlaanderen en de heren van Nevele genoten in het graafschap Vlaanderen gedurende eeuwen een aanzien en een prestige dat slechts weinig andere heren konden evenaren.

De hoofdplaats van het Land van Nevele, Nevele zelf, werd *Nevele Binnen* genoemd en had het statuut van *stad en vrijheid*, en zijn territorium was nauwkeurig afgebakend van het omliggende platteland, *Nevele Buiten* genoemd.

Op een bepaald ogenblik in de geschiedenis heeft de heer van Nevele aan de inwoners van het dorp een bevoorrecht statuut gegeven zodat het centrum van de heerlijkheid, dus *Nevele Binnen*, verheven werd tot stad en vrijheid.

Een *stad* en een *vrijheid* waren in de Middeleeuwen niet hetzelfde.

Vrijheden noemde men de gebieden waarvan de inwoners van hun heer bepaalde vrijheden gekregen hadden, bijv. vrijstelling van heerlijke rechten zoals in Nevele.

Een *stad* was een vrijwel autonoom gebied waar de vorst of de plaatselijke heer van de heerlijkheid waarin de stad lag bijna niets meer te zeggen had, bijv. Gent.

Zowel steden als vrijheden hadden eigen schepenbanken om het bestuur en de rechtspraak uit te oefenen. Ondanks het juridische verschil tussen een stad en een vrijheid werd Nevele altijd *de stede en vryhede van Nevele* genoemd.

Nevele bezit het tweede oudste bekende gemeentezegel van Vlaanderen. Op dit zegel van 20 juni 1316 is nog een deel van de tekst leesbaar: (...) *LANDRIA - S. SCABIN* (...). In het slot van de oorkonde lezen we: *En(de) dit kennen schepenen van der vriheden van nevele en(de) hebbe(n) dese lettren gheseghelt met haren propren seghel* (RAG, charters Nevele, (supplement).

Een tweede zegel dateert van 3 april 1341 en draagt het opschrift *stede ende vrihede van nevele binnen*. Die oorkonde van 1341 eindigt met de formule *na costume ende usage van der vriheden van nevele*. Nevele bezat dus al in 1341 gevestigde gewoonten en gebruiken, een schepenbank en een gemeentezegel. Aangezien het oudste zegel van 1316 ook al de uitdrukking *stede ende vrihede* draagt, mogen we ervan uitgaan dat de Vrijheid Nevele al op het eind van de 13^e eeuw bestond.

De Vrijheid was op de toegangswegen van de omliggende gemeenten en van Nevele Buiten afgesloten met vijf hekken.

KORTE ONTGINNINGS- EN LANDSCHAPSGESCHIEDENIS

Verscheidene factoren zoals de bodemsoort (klei, leem, zand), de drainageklassen (waterdoorlaatbaarheid, vochtigheidsgehalte) van de bodem, het reliëf, de aanwezigheid van beken en rivieren en een goede geografische ligging hebben vanaf de prehistorie tot op heden de overgang van natuur- naar cultuurlandschap, de ontwikkeling van een specifieke vegetatie en het ontstaan van een nederzetting in hoge mate beïnvloed.

Beknopt fysisch profiel van Nevele (Lavent 1979, 124)

Fysiografisch behoort Nevele tot het Noord-Vlaamse laagland en de gemeente ligt in het westelijk randgebied van de Vlaamse Vallei. Vanaf de vallei van de Kale neemt de dikte van de jong-pleistocene afzettingen in westelijke richting snel af en komt de tertiaire ondergrond aan de oppervlakte. Zo wordt de gemeente gekenmerkt door zones met een reliëf dat in meer of mindere mate beïnvloed is door het tertiair, naast zones met een microreliëf dat specifiek is voor de jong-pleistocene afzettingen van de Vlaamse Vallei.

Morfografische eenheden (Lavent 1979)

Het oostelijk en zuidoostelijk grensgebied van Nevele wordt ingenomen door de vallei van de Kale; zij vormt er een afgetekende depressie met een topografisch niveau van 6 à 7 meter.

Het alluvium van de Poekebeek is in vergelijking met dat van de Kale zeer smal en beperkt zich tot de gebieden gelegen binnen de meanders van die beek. Dat komt doordat de Poekebeek steeds een groter verval heeft gekend dan de Kale, die een vlakte-rivier is, een zogenoemde luie beek.

Langs de vallei van de Kale bevindt zich een langgerekte kouterrug, door de Poekebeek dwars doorgesneden. De topzones bereiken een peil van 11 à 12 meter en liggen 4 meter hoger dan de vallei van de Kale. Er is een duidelijk verschil in morfografische kenmerken tussen het gedeelte van de kouterrug dat gelegen is ten noorden van de Poekebeek-insnijding (het Osekouter-complex) en het gedeelte dat zich uitstrekt ten zuiden ervan (de Molenkouter). Het Osekouter-complex bestaat uit twee langgerekte rugzones, evenwijdig aan de loop van de Kale. Deze twee ruggen zijn van elkaar gescheiden door de kleine depressie van de Osebeek. De grens van de Osekouter met het alluvium van de Kale is scherp. Naar het westen toe krijgen we een geleidelijke overgang naar het vlakke *bilken*-gebied. In tegenstelling tot de langgerekte rugzones van het Osekouter-complex, zouden we de Molenkouter kunnen bestempelen als een *blok*-kouter. In het westen wordt deze kouter begrensd door de Poekebeek-insnijding, waarbij de overgang tussen de beekvallei en de kouter zich als een steilrand voordoet. In het oosten stellen we een geleidelijke overgang vast naar het alluviale gebied van de Reigersbeek.

In het gebied van Kerrebroek worden op een peil van ongeveer 14 meter de hoogste punten van de gemeente aangetroffen. Dit gebied valt samen met een zone waar het tertiair substraat ondiep voorkomt en de huidige topografie beïnvloedt.

Het vlakke *bilken*-gebied bevindt zich op een peil van ongeveer 9 meter en beslaat het centraal en noordwestelijk gelegen gedeelte van de gemeente. Het is gekenmerkt door een vlakke topografie met een zwak ontwikkeld pleistoceen microreliëf. In de westelijke rand van dit gebied herkennen we enkele strookvormige zones met een hoogte van 10 à 11 meter.

Akkers

Verspreid over de verschillende wijken van Nevele vinden we *akker*-toponiemen. In de vroege middeleeuwen (tussen de 5e en de 7e eeuw) lag het bouwland van een nederzetting bijeen niet ver van de bewoning, op hoger gelegen gronden met een goede afwatering. De Hoge Akker op de wijk Veldeken is daar een voorbeeld van.

Er zijn in Nevele geen toponymische sporen (meer) van een dorpsakker, wel van wijkakkers. Op de wijk Veldeken lagen: Akker, Akkerken, Bogaards Akker Dorenakker, Hoge Akker,

Houtakker, Lammens Akker en Veldenakker en op de wijk Ose vinden we Akkerken en Berenakker.

En dat de akkers vaak door een particuliere persoon werden ontgonnen, tonen de toponiemen Belkiers Akker, Berenakker, Bogaards Akker, Braets Akker, Lammens Akker, Munkenakker, Sticmans Akker en Teens Akker aan. In tegenstelling tot de kouters werden deze akkers niet gemeenschappelijk bewerkt.

Kouters

De twee oudste kouters in Nevele liggen op de wijk Ose en bij de molen. De kouter op Ose wordt *Kouter*, *Osekouter* en *Nevelekouter* genoemd. De kouter bij de molen heette *Kouter*, *Molenkouter*, *Hoflandkouter* en *Nevelekouter*.

De ontginning van de Osekouter ging zeker uit van het van het Goed te Ose.

De ontginning van de Molenkouter of Hoflandkouter ging uit van het kasteel van Nevele. Op de wijk Braamdonk werd de kouter ontgonnen door het Goed te Braamdonk.

De ontginning van de Reitgaverekouter ging zeker uit van het Goed te Reitgavere. Opmerkelijk is dat van geen enkel Nevels *kouter*-toponiem een variant op *-akker* in ons toponymisch materiaal voorkomt. Mogen we hieruit besluiten dat de Nevelse kouters vroeger werden ontgonnen dan de andere kouters in het Meetjesland, die wel een variant op *-akker* hebben?

Bilken

In de late middeleeuwen, in de tijd van de grote ontginningen (11^e-14^e eeuw), namen ook individuele personen lagergelegen, nattere gronden in gebruik. Ze werden met houtgewas omplant en *bilken* genoemd.

Op die bilken werden soms jarenlang dezelfde vruchten verbouwd en ze werden dan naar dat gewas genoemd, voorbeelden zijn: *Boonbilk*, *Evenbilk*, *Ginstbilk*, *Korenbilk*, *Vitsebilksken*.

Bilken werden ontgonnen op gronden van slechtere kwaliteit, die na enkele jaren van intensieve bewerking uitgeput waren en een tijdlang braak bleven liggen. Ze waren dan vlug weer begroeid met onkruid, zoals blijkt uit de toponiemen: *Biesbilk*, *Braambilk*, *Distelbilk* en *Dorenbilk*.

Bossen

Lavent (1978) heeft aangetoond dat er in de 17^e eeuw nog enkele bossen lagen in het noordwesten van Nevele. Zij berekende het bosareaal op 4,2 % van de totale oppervlakte.

Graas- en hooiland

Graas- en hooiland vinden we langs de Poekebeek en op de linkeroever van de Kale, voorbeelden zijn: Dammeers, Hullemeers, Osemers, Moleenmeers, Oostbroek, Legalare, Westmeers, Foreestmeers en Puttemers.

Driesen

In de vroege middeleeuwen waren driesen uitgestrekte gemeenschapsgronden buiten het vaste bouwlandareaal van de dorpsbewoners. Op die driesen werd ook aan akkerbouw gedaan, zij het niet permanent zoals op de akkers, maar tijdelijk, in een apart systeem van wisselbouw. Nadat men er een aantal jaren na elkaar gewassen op had geteeld, was de grond uitgeput en liet men die weer op krachten komen door er gras te laten opschieten zodat de dries nu een tijdlang dienst kon doen als gemeenschappelijke weide.

Volgende driesen herinneren aan het wisselsysteem graasland-bouwland op privé-kavels: Braamdonkdries, Heuldries, Lange Dries en Penningdries, Schaapdries, Heetdries en Scheldries.

De Blazers Dries ontstond als gehucht aan de rand van de gemeenschappelijke weide de Hoel.

Grote hoeven

Op elke Nevelse wijk lag een grote hoeve vanwaar de ontginning kan zijn uitgegaan: Goed te Kerrebroek, Goed te Ose, Goed te Reitgavere, Goed te Veldeken, Goed ten Briele, Goed ten Broeke, Goed ten Heule, Goed ten Riede, Goed te Ose en Goed ter Eke.

Morfografische indeling van Nevele

- 1: Valleien van de Kale- en de Poekebeek;
- 2a: Osekouter-complex;
- 2b: Molenkouter;
- 3: Hoog Nevele;
- 4: Het vlakke bilken-gebied (Lavent 1979, 124-127).

VERKLARING VAN DE BELANGRIJKSTE PLAATSNAMEN

1 DE NAAM NEVELE

De 19^e-eeuwse auteurs De Potter en Broeckaert (V, 1864-70, 2-3) verzamelden uit enkele eigentijdse werken enkele verklaringen van de naam Nevele, de ene al fantasierijker dan de andere. De Duitser Franz Mone (1796-1871) verklaart in zijn *Untersuchungen zur Geschichte der Deutschen Heldensage* de naam *Nevel* als ‘nevel, mist’.

Coremans schrijft in zijn artikel ‘L’année de l’ancienne Belgique’ (1844) dat Nevel “een waterput (is) waaruit dampen opstegen en waar omheen serpente, en ander ongedierte, dat bij vochtigheid leeft, hun verblijf gekozen hadden”. Monnier (*Etudes sur les noms des villes, bourgs et villages du département du Nord*) legt een verband tussen de namen *Nevele*, *Nivelles*, *Noyelles*, *Nielles* en *Nesle* en leidt de naam af van het “Neder-Larijnsche” *noan noia*, *neia* in de betekenis ‘moeras’. Nog steeds volgens De Potter en Broeckaert ziet een niet nader genoemd auteur een verband tussen *Nevele* en *Nivelles* en verklaart hij de naam als een Spaanse riviernaam.

Mansion (1935, 117) ziet in de gemeentenamen *Nevele*, *Nijvel* en *Nivelles* het voor-Germaanse *Nivialcha*, maar verklaart de naam niet.

M. Gysseling gaf in 1960 (TW 738) een eerste taalkundig verantwoorde verklaring van de naam *Nevele*: die zou teruggaan op het Germaanse *niwialho* en ‘laaggelegen land’ betekenen. Later herzag hij die verklaring en leidde hij de naam af uit het Germaanse *nuwja alha* met als betekenis ‘nieuwe boerderij’ (Gysseling 1978, 12 en 1980, 185). In het recente werk *De Vlaamse gemeentenamen* (Debrabandere, Devos, e.a. 2010, 180) houden de auteurs het bij deze verklaring: *Nevele* komt uit de datievorm van het Germaanse **niwja alja* ‘nieuwe boerderij’ of ‘nieuw huis’.

C. Tavernier (1970, 2-3) ten slotte verklaarde de naam uit het Keltische *nevio-ialo* ‘nieuwland, nieuw ontgonnen land’.

2 FEODALE STRUCTUREN

BLANKAARDS LEEN

Blankaards Leen werd gehouden van de heerlijkheid het Dentergemse (De Rom z.j.), die zich uitstreckte in Nevele, Landegem en Poesele en is genoemd naar een zekere Blankaert.

DAMMAARDS LEEN

Dammaards Leen lag in de noordwestelijke hoek van Nevele aan de grens van Lotenhulle en werd ook **Drie Velden** genoemd (*leen geleghen by vossenberghe gheheeten dammaerts leen ofte die drie velden* (1535, RAG-Nd 1340, 0)) en is genoemd naar ene Dammaert.

DENTERGEMSE

Deze heerlijkheid lag in Nevele en in Landegem en vanaf 1701 was het territorium ervan uitgebreid over Poesels grondgebied (De Rom z.j., 142).

DREEFKEN

Dit leen op de wijk Kerrebroek in het Poekse Land had een oppervlakte van 74 roeden en is genoemd naar een dreef die erlangs of erdoor liep.

DRIE VELDEN

Dit leen op de wijk Veldeken werd gehouden van de heer van Nevele en werd ook **Dammaards Leen** genoemd. Het bestond uit drie stukken, vandaar de naam *Drie Velden*: *Leen gheleghen In drie sticken neffens elcanderen ghenempt de dry velden ghehouden van(den) voorn. huuse ende casteele van nevele* (1575, RAG-Ne 28).

HEERLIJKHEID HET POEKSE, POEKSE LAND

Deze heerlijkheid strekt zich uit op gronden in Nevele, Vosselare, Meigem en Lotenhulle. De lenen in Nevele die werden gehouden van de heerlijkheid het Poekse bestonden uit een behuise hofstede op de wijk Kerrebroek langs de weg van Nevele naar Tielt (ook Poekse Straat genoemd), een leen op de Molenkouter en leen langs het straatje naar de molen en het Hofland.

HEERLIJKHEID VAN KERREBROEK

Deze heerlijkheid strekte zich ook uit in Meigem en behoorde toe aan de Sint-Baafsabdij van Gent.

HEERLIJKHEID VAN REIBROEK

De heerlijkheid van Reibroek was een leen van het Land van Nevele en bestond uit een rente die werd geheven op gronden gelegen in Nevele, Lotenhulle en Vinkt. Van het leenhof van Reibroek hingen twaalf lenen af, waaronder het Leen te Braamdonk in de wijk Veldeken in Nevele (Bastiaen 2006, 24). In de naam *Reibroek* is *rei* een wisselvorm van *ree* (zoals *klein/kleen*) en betekent 'kleine greppel in een akker om het water af te laten' (De Bo 1892, 798). Om een *broek* 'drassige grond' te draineren werden sloten gedolven, waardoor het mogelijk werd de drassige grond als weiland (graas- en/of hooiland) te gebruiken.

HEERLIJKHEID VAN ST.-BAAFS

Wordt ook **heerlijkheid Kerrebroek** genoemd en was eigendom van de Sint-Baafsabdij in Gent: *de heerlichede van kerrebrouck gheseyt sente baefs* (1639, RAG-Ne 28, f-198).

HEERSCHAP VAN SCHUURVELD

De heerlijkheid of het heerschap van Schuurvelde was in 1365 eigendom van Jan van Schuurvelde en strekte zich uit in de noordkant van Lotenhulle vanaf de grens met Ruiselede tot in Hansbeke en Nevele (Bastiaen 2006, 32). In Nevele bestond Schuurveld uit land, bos en weiden in de wijk Veldeken.

HEULEMANS LEEN

De familienaam *Heulemans* is afgeleid van de naam *van(der) Heule* (Debrabandere 1993, 682).

KAPTIENDE

De Kaptiende strekte zich uit op de **Kapt** en werd geheven door de abdij van Drongen op gronden waarop bomen en struikgewas werden *gekapt*.

HEST

Dit leen werd gehouden van het Leen ten Riede. *Hest* is met klinkerverkorting ontstaan uit *heest*, zelf een afleiding van *hees*, uit Germaans *haisia*, dat oorspronkelijk ‘jonge beuk’ betekende. Aan dat substantief werd het verzamelsuffix *-t* toegevoegd, dat plantennamen omvormt tot plaatsnamen, vaak bosnamen, vergelijk bv. *elst* ‘elzenbos’, *eekt* ‘eikenbos’, *biest* ‘biesbos’ en *varent* ‘varenbos’. Een *heest* was oorspronkelijk een bosje met laagstammige bomen of struikgewas, bepaaldelijk beuken (Mattheeuws en Devos 1997, 101).

LEEN TE BRAAMDONK

Zie **Braamdonk**.

LEEN TEN BRIELE

Lag in de uiterste noordoosthoek van Nevele, aan de grens met Landegem. De vroegste geschiedenis van het Leen ten Briele is nauw verbonden met die van het Leen ten Heule (*jnt goed ten huele en(de) ten briele*, 1467, SAG, 330/30, 282r).

LEEN TEN HEULE

Dit leengoed lag in de noordoostelijk hoek van Nevele, aan de grens van de gemeente Landegem en werd ook **Goed ten Heule** genoemd. De leenhouder mocht een baljuw, zeven gezworenen, laten en een meer aanstellen. De vierschaar of de plaats waar de rechtszaken behandeld werden, lag voor het Goed of Leen ten Heule op het eind van de dreef. Het Leen ten Heule bestond uit een *behuusde hofstede mette mote*, het **Kalverbilkken**, de **Distelbilk**, de **Kapbilk**, de **Kleine Lindenbilk**, de **Grote Lindenbilk**, de **Viergemeten**, de **Dammeers**, de **Heuldries**, **Grote Heuldries**, **Kleine Heuldries** en de **Bek**. Ten westen en ten noorden van dit leen loopt een beek die in onze documenten geen naam draagt. Zoals in de gemeentenaam *Heule* (bij Kortrijk) betekent *heule* hier naar alle waarschijnlijkheid ‘waterloop, sloot’ (Debrabandere, Devos e.a. 2010, 108); het *Leen* of *Goed ten Heule* is genoemd naar de aangrenende waterloop.

LEEN TEN PLASSE

Dit leengoed lag in de noordwestelijke hoek van Nevele in de wijk Veldeken ten noorden van Braamdonk en paalde aan de Kale. Volgens het renteboek van 1639 omvatte het Leen ten Plasse een omwalde hofstede en elf percelen land. Het Middelnederlandse *plas(ch)* betekent ‘poel, moerassig terrein’ en aangezien dit leen paalde aan de Kale komt de betekenis ‘moerassig terrein’ in aanmerking als verklaring.

LEEN TEN RIEDE

Het *Heerlijkheid* of *Leen ten Riede* ressorteerde onder de Oudburg van Gent en strekte zich uit in Meigem en Nevele. Het **Goed ten Riede** lag in de wijk Veldeken. Van dit leen hing het achterleen **Hest** af. Waarschijnlijk heeft er in Nevele ooit een groot complex *Riet* bestaan, waarnaar ook het **Goed ten Riede**, het Leen ten Riede en eventueel de **Rietweg** genoemd zijn. Naderhand werd het complex verkaveld in **Smalle Riet**, **Hoge Riet**, **Korte Riet** en **Lange Riet**. *Riet* is een perceel begroeid met riet.

LEEN TE REITGAVERE

Zie **Reitgavere**.

LEEN TER EKEN

Zie **Goed ter Eken** (6.2 Benoemingsmotieven voor hoeven).

OUDE GERSTE

Het leen van Oude Gerste is genoemd naar Bauduin Oudegherste, die in 1578 dit leen (RAG-Ne 14, 14v) bezat. De familienaam Oudegerste komt nu in ons land niet meer voor en is te vergelijken met de naam *Outcoorne* (Debrabandere 2002, 240).

OUDE WAL

Dit kleine leen lag ten zuidwesten van de Kleine Oostbroek en ten zuiden van de Kale. De Oude Wal grensde niet onmiddellijk aan de straat, waardoor de leenhouder vrije doorgang had over de Zwijnsmarkt, die ten westen van het leen was gelegen. In 1596 bestond het uit *ii moten beyde ommewalt* (RAG-Ne 102, 3r) en die twee omwalde moten zijn nog duidelijk te herkennen op de kaart van 1639. Het leen met zijn twee omwallingen wordt ook de **Wallekens** genoemd.

Wal, uit het Germaanse *walla* ‘mote, kunstmatige heuvel’ (TW, 1038), heeft in de Vlaamse dialecten twee betekenissen. Het kan een ringgracht aanduiden, bijv. rond een hoeve, maar het kan ook staan voor een ophoping van aarde, een kunstmatig heuveltje als waterwering. Bij de Oude Wal en de Wallekens zijn het ringgrachten. De mote zelf werd opgehoogd met de aarde uit die ringgrachten. Gezien de nabijheid van de Poekebeek is het mogelijk dat de ringgrachten met water uit die beek werden gevoed.

SCHAMPS LEEN

Zie **Jans Schamps Stede**.

UITWONING

Soms werden door de heer van Nevele stukken grond uit de gemene weide in leen gegeven aan inwoners van de Vrijheid, zo bijvoorbeeld in 1576 *Landts de welcke wilen uutten ghemeente van deser Vrihede uutghenomen zyn gheweest* (RAG, baronie Nevele, 312, 3r) en *met eender stede die hy ute ghenomen heeft Jhegghen segher mergaerde* (1469, RAG-Nds). Wanneer op zo’n stukje grond een huis werd gebouwd, was dit een *uitwoning*.

VIERSCHAAR

Vierschaar was tijdens het Ancien Regime de naam voor een rechtscollege of rechtbank en ook voor de plaats waar die rechtbank zitting hield. De vierschaar was een ruimte door vier banken afgesloten waarbinnen het geding plaatshad. De toeschouwers werden op een afstand gehouden met een hek (*theck(en) staende an(der) vyerschaere*, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0). De rechtzitting zelf gebeurde in open lucht bij een kruising van wegen of onder een boom, vaak een linde. De vierschaar van de heer van Nevele kwam samen op de markt onder een linde (*vyerschaere ande Linde*, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0) en heette ook de **Vierschaar aan de Linde**. De **Poekse Vierschaar** hing af van de heerlijkheid Poeke en kwam samen op Kerrebroek bij een wegsplitsing.

WALLEKENS, zie OUDE WAL

Dit leen bestond uit twee omwalde moten, vandaar de naam *Wallekens* (zie ook **Oude Wal**).

ZUTTERMANS ES

Dit leen hing af van het Leen ten Riede en werd gehouden door Philips Sutterman. Het perceel werd genoemd naar een es uit de omgeving.

3 NAMEN VAN WIJKEN, GEHUCHTEN EN HOEKEN

BLAZERS DRIES

In onze bron van 1450 heet deze dries *sblasers driesch* (RAG-Ne 59, 2) en in die van 1490 *sblasins driesch* (RAG-Ne 61, 2r). De familienaam *Blaser* betekent ‘trompetter’ of ‘pocher, opschepper’. *Blasin* is een vlevorm van de heiligennaam *Blasius* (Debrabandere 1993, 148). De heilige Blasius is de patroon van de aangrenzende parochie Landegem. De dries is genoemd naar ene Blaser, maar heel vlug speelde ook de naam *Blasin* een rol bij de naamgeving.

De ontstaansgeschiedenis van de Blazers Dries kan als volgt zijn verlopen: deze dries lag op de oostelijke rand van de Hoel, een gemeenschappelijke weide die door de heer van Nevele onder bepaalde voorwaarden aan de inwoners van Nevele in gebruik werd gegeven. Na verloop van tijd heeft een zekere Blazer de oostelijke rand van de Hoel ontgonnen en in bouwland gelegd, maar gezien de slechte kwaliteit van de grond groeide er al vlug weer gras op en werd de Blazers Dries een weide, afgesloten met een hek: *bij den valheckene te nevele an blasins driesch* (1486, SAG, 330/37, 286r). Op de dries groeiden er wilgen die geregeld gekapt werden (*wulghen ghecapt up Blaser driesch*, 1572, RAG-Ne 312, 4v) en in 1574 was er een *bogaerdeken* (RAG-Ne 147) aangeplant.

De heer van Nevele gaf aan inwoners van Nevele grond op de dries in cijns om er een huisje op te trekken (*Lande gheleghen up blasius driesch daer de zelve een huus op gestelt heeft*, 1563, RAG-Ne 142, 13v; *een hofstedeken alfvoren Cheijs uutten blaesendries* 1682-1683, RAG-Ne 33ter, nr. 69) en zo ontstond op de Blazers Dries een kleine bewoningskern, te vergelijken met een gehucht. In 1682 stonden er achttien huisjes met een lap(je) grond erbij, waarvan de oppervlakte schommelde tussen 10 en 167 roeden (RAG-Ne 33ter, landboek van 1682) (*Dries*, zie 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen).

BORREWAL

In de Nevelse toponiemen **Borrewal**, **Borgelin**, **Borglochting** en **Borgstraat** herkennen we het element *borg*. De oudste en enige vermelding van *Borgelin* luidt *borghelin*, (1427, SAG, 301/29, 103v). In de oudste attestaties van *Borglochting* lezen we *den borlochtinck* (1550-1563, RAG-Ne 63, 13r) en enkele jaren later: *Inden borghe lochtynck* (1596, RAG-Ne 103, 7v). *Borgstraat* komt als straatnaam maar één keer voor in ons materiaal: *an de borchst(r)te* (1413, SAG, 301/22, 83bis r); in alle latere vermeldingen duidt het toponiem een perceel aan. De oudste vermelding van het huidige toponiem *Borrewal* luidt: *daerment heedt den borewal* (1530, RAG-Nd 1326); enkele jaren later lezen we: *byden goede Te Reytavere daerment heet den borchwael* (1566, RAG-Nd 1379). Door de zwakke articulatie van de *g* in de westelijke dialecten kon de *-g* in *borglochtinck* en in *borgwal* gemakkelijk wegvallen (zie ook **Reitgavere**). In *Borrewal* kan bovendien het woord *borre* ‘bron’ de uitspraak en de schrijfwijze hebben beïnvloed. In het huidige Nevelse dialect wordt de naam af en toe als *borrehwal* uitgesproken!

De oorspronkelijke betekenis van *burg* (in het Middelnederlands *borch*) is ‘vluchtburch, (berg)vesting’, maar in de Germaanse talen kende het woord al vroeg een betekenisovergang tot ‘stad’, terwijl in de middeleeuwen de betekenis verengde tot ‘kasteel, burcht, slot’ en ‘versterkte hoeve, door een gracht omringde hoeve’ (Debrabandere, Devos e.a. 2010, 57).

Waar lag de borg waarnaar Borrewal, Borgelin, Borglochting en Borgstraat verwijzen? Het Borgelin hebben we niet kunnen lokaliseren. De Borgstraat loopt naar de Borglochting en die

paalde aan een niet nader genoemde *hofstede metten lande* (landboek van 1682-83). Misschien was die hofstede een versterkte hoeve of een door een gracht omringde hoeve. De Borrewal wordt in verscheidene excerpten samen genoemd met het Goed te Reitgavere, bijv. *by den goede te Reytiavere daerment heedt den borewal ... noordt het goedt den Reytiavere* (1530, RAG-Nd 1326). De kans is zeer groot dat met *borg* de versterkte hoeve Reitgavere wordt bedoeld en de Borrewal of *borg-wal* is dan de wal rondom deze (versterkte) hoeve. Op de kaart bij het landboek van 1682-1683 is deze omwalling nog duidelijk zichtbaar.

HUL

De Hul ligt op het kruispunt van de huidige Zeistraat en de Blasiusdriesstraat enerzijds en de Langemunt anderzijds. Er is nog steeds een lichte verhevenheid te merken op dit kruispunt. Op de Hul stond het Hek ten Hulle, één van de hekken van de Vrijheid Nevele.

KAKAERTS HOEK

Deze hoek of uithoek van Nevele lag op de wijk Kerrebroek en strekte zich ook ten dele uit op Meigems grondgebied. De familienaam *Cackaert* komt nog steeds voor in Nevele en omgeving.

KERREBROEK

Kerrebroek is een samenstelling van het Middelnederlandse *karre*, *kerre* ‘teenwilg’ en *broek* ‘moeras’. *Kerrebroek* betekent ‘waterziek’ of ‘moerassig terrein’.

MARKT

Het centrale plein van Nevele was de **Markt**, ook **Plaats**e genoemd (*upden houc vander plaats en ofte maerct*, 1577-1578, RAG-Nk 24, 6r). De oudste vermelding van de Markt dateert van 1413: *Juxta plateam* (RAG-Dro 83, 18r). Hier speelde zich het economische en sociale leven af. Op het marktplaats zelf stonden linden en onder die linden waren de toonbanken opgesteld waarop bijv. vis werd verkocht: *vischbanc onder de cleen Linde* (1575) (RAG-Ne 312). Op een deel van de Markt werd koren verhandeld en die markt heette dan ook de **Korenmarkt** of **Graanmarkt**. In 1630 was die korenmarkt niet meer in gebruik en werd **Oude Korenmarkt** genoemd.

In de hoek van de Plaats lag de **Aard** of **Korenaard**. Het Middelnederlandse *aard* betekent ‘aanlegplaats’. De Korenaard in Nevele lag aan de Poekebeek. Dicht bij de Markt lag nog de **Zwijnsmarkt** of **Varkensmarkt**, die voor het eerst vermeld wordt in 1460. In 1639 was het geen markt meer maar een hofstede (Luyssaert 2006a, 131).

OSE

Men treft de plaatsnaam *Ose* aan in Nevele en in Mater. De oudste attestatie van *Ose* in Nevele dateert van 1146 *oceka*; circa 1123 schreef men *ossche*. De naam is terug te voeren op het Gallo-Romeinse **Auciacum* en betekent ‘het domein van Aucius’ (Van Durme 2010, 38-43).

PLAATSE

Plaats(e) is in Vlaanderen de gewone naam voor het dorpsplein. Het woord gaat terug op het Latijnse *platea* ‘brede straat, binnenplaats’ en dit Latijnse woord komt voor in de oudste vermelding van de Plaats in Nevele: *westwaert Juxta plateam* (1413, RAG-Dro 83, 18r). Bij de Plaats stond de kerk van Nevele en lagen de belangrijkste herbergen zoals de Engel, de Roos, de Kroon, de Zwaan en het huis de Leen. Op de Plaats lagen de Markt en de

Korenmarkt. De belangrijkste straten van Nevele Binnen mondden uit op de Plaatse: de Molenstraat, de Sint-Jansstraat en de Tieltse Heerweg, ook *Poekstraat* genoemd.

4 GEWESTEN OF GROTE LANDSCHAPPELIJKE COMPLEXEN

AAN DE DAMPUT

Dit landschappelijk complex ligt op het eind van het Spinstraatje, op de grens van de gemeenten Nevele en Hansbeke en is genoemd naar de Damput op het grondgebied Hansbeke. Die put lag bij een beekje; *dam* betekent hier ‘afdamming in een waterloop’.

BACHTEN BOSSE

Bachten, gevormd met het voorvoegsel *be-*, *acht* en het achtervoegsel *-en*, duidt aan dat een plaats achter een andere plaats ligt. Ook *binnen* (uit *be-in-en*) en *buiten* (uit *be-uit-en*) zijn op die manier gevormd. Het meersgebied Bachten Bosse lag *bachten*, d.i. achter, een bosgebied en werd ook **Foreestmeers** genoemd.

BACHTEN FOREEST

Dit meersgebied lag achter de **Foreest**.

BACHTEN OSE

Dit meersgebied lag achter **Ose** (3. Namen van wijken gehuchten en hoeken).

BIEBUIK

De Biebuik is genoemd naar een hofstede in dit gewest en die kreeg haar naam van *Jan Biebuke* (1426, RAG-Ne 58, 7r), een van de eerste eigenaars of gebruikers. Het Middelnederlandse *biebuuk* ‘bijenkorf’ is een bijnaam voor een imker.

BRAAMDONK

Het gewest Braamdonk ligt op de wijk Veldeken. Het element *braam* betekent ‘braamstruik’ en *donk*, uit het Germaanse *dunga*, duidt een zandige opduiking aan in een moerassig terrein (Gysseling 1978, 17). De hier bedoelde donk was met bramen begroeid. Een deel ervan werd gebruikt door een zekere Joos Loonkins en heette **Joos Loonkins Braamdonk**.

BRABANT

In dit toponiem gaat het om een persoon die officieel *Van Brabant* heette maar in de volksmond *Brabant* werd genoemd. Al in 1395 gaf ene (*van*) *Brabant* zijn naam aan een straat en een verre nazaat van hem gaf zijn naam aan het complex dat pas in 1598 voor het eerst wordt vermeld en dat langs die Brabantstraat ligt. Diens landerijencomplex heette dan de *Brabant*. Het is onwaarschijnlijk dat de Nevelse Brabantstraat zo is genoemd omdat ze naar Brabant liep.

BROEKELEKENS

Het gewest de Broekelkens lag op de wijk Veldeken bij de grens met Lotenhulle. *Broekelken* is een verkleinwoord op *-ken* van *broekel*, dat op zijn beurt een verkleinwoord is op *-el* van *broek* (vgl. *weg/wegel/wegelken*). In de Broekelkens lagen naast enkele percelen bouwland ook nog meersen.

HECTORS DAM, EKSTERDAM, EKSELDAM

Het gewest Hectors Dam ligt in de uiterste noordwesthoek van Nevele op de wijk Veldeken en paalt ten westen aan de Neerschuurbeek, die er de grens vormt tussen Nevele en Lotenhulle.

Aan de oorsprong van de naam *Hectors Dam* ligt de mansnaam *Hector*. De oudste vorm van dit toponiem luidt *Jn ectoors dam* (1460, RAG-Ne 9, 20v). Nog in datzelfde jaar en in diezelfde bron verschijnt *texterdam(m)e* (1460, RAG-Ne 9, 21r), een volksetymologische aanpassing. De oorspronkelijke betekenis van de naam werd niet meer begrepen en men zag er de naam in van de bekende vogel. Enkele keren klinkt in latere bronnen nog de oorspronkelijk vorm door: *daerment noempt extors damme* (1568-1573, RAG-Ne 99, 28v), *daerment heet textoors da(m)m(e)* (1578, RAG-Ne 64, 112v), *daerment heet tectoors dam(m)e* (1578, RAG-Ne-14, 29v), *Teecxselda(m)m(e) an de bruggehe*, 1577, RAG-Ne 69, nr. 101. Schematisch ziet de evolutie er als volgt uit: *in (h)ectors damme* > *te hectors damme* > *tectorsdamme* > *texterdamme* > *teksterdamm(m)m(e)tekseldamme*.

DAASDONK

Het toponiem komt ook in Waarschoot en Lovendegem (Andries 1993, 45) voor. Voor het eerste deel moet wellicht niet gedacht worden aan *daas* ‘paardenvlieg’ want andere samenstellingen van *donk* met een insectennaam zijn ons niet bekend. *Donk* blijkt in de toponymie wel meermaals gecombineerd te worden met namen van wilde zoogdieren en van vogels, bv. *Wolfsdonk*, *Berendonk*, *Kraaiendonk*, *Mussendonk*. In dat licht dienen er zich voor *Daasdonk* drie verklaringen aan:

1. het eerste deel verbergt de diernaam *haas*. Doordat de *h-* in de Vlaamse dialecten niet gearticuleerd wordt, kon de combinatie met het bepaald lidwoord *de* gemakkelijk een vorm *daas* doen ontstaan: *d'(h)aasdonk* > *daasdonk*. Het zou dan om een donk hebben gegaan waar veel hazen zaten;
2. het eerste deel komt van een uit de diernaam afgeleide persoonsnaam *D'Haese*, *De Haes* of iets dergelijks. In dat geval is de donk genoemd naar iemand die er land bezat of bewerkte;
3. in het eerste deel schuilt de vogelnaam *havik*, zoals in de Wase gemeentenaam *Haasdonk*, een samentrekking van ouder *haveksdonk* ‘donk van de haviken’ (Debrabandere, Devos, e.a. 2010, 95). Ook hier kon versmelting van het lidwoord met het voorbepalende substantief een vorm *daas* opleveren: *d'(h)avesdonk* > *d'(h)aafsdonk* > *daasdonk*. (*Donk*, zie 8.1. Kernbestanddelen in hoogtenamen).

HAM

Dit *gheweste* ligt in een noordelijke kromming van de Poekebeek op de wijk Kerrebroek. De oorspronkelijke betekenis van *ham* is ‘landtong uitspringend in een inundatiegebied’ (Gysseling 1978, 18). Bij uitbreiding kon *ham* een bocht of kromming in een waterloop en land of weide in zo’n kromming aanduiden. De naam *Ham* is overgegaan op het hele gebied ten noorden van de Poekebeek.

HOGE KAPT, KAPT, NERE KAPT

De Kapt bestond uit drie delen: het noordelijke, lager gelegen deel werd de **Nere Kapt** genoemd, het middelste gedeelte de **Kapt** en het zuidelijke, hoger gelegen deel de **Hoge Kapt**. Kapt herinnert aan een vroeger hakbos, d.i. een bos waar het houtgewas geregeld gekapt wordt. De *-t* in *Kapt* is het oude verzamelsuffix dat vooral plantennamen omvormt tot plaatsnamen, maar dat ook wel aan andere substantieven werd gehecht. *Kapt* betekent letterlijk ‘plaats waar gekapt wordt’.

HULST

Ligt op de wijk Veldeken. Het woord *hulst* is een samenstelling van de Middelnederlandse boomnaam *huls* ‘hulst’ met het collectiefsuffix *-t* en betekent ‘plaats waar hulst groeit’.

IVANGEN

Ivang is gevormd uit het werkwoord *vangen* in de betekenis ‘grijpen, opsluiten’, met het voorvoegsel *ge-*, dat in het middeleeuwse Vlaams als *i-* werd uitgesproken en ook geschreven. *Ivang* of *gevang* betekent letterlijk ‘wat gevangen wordt of is’. De middeleeuwse ontginners verstonden onder *vangen* ‘een stuk grond uit het woeste veld in bezit nemen om er cultuurland van te maken en het daartoe met een omheining afsluiten.’ Dit ene grote, ‘gevangen’ perceel werd op een bepaald ogenblik in stukken verkaveld, vandaar het meervoud *Ivangen*.

LEGELARE

De Legelare is een van de gemene of gemeenschappelijke gronden binnen de Vrijheid van Nevele. Naast de herengronden, dit zijn de gronden die in het bezit zijn gebleven van de heer en die dus niet in leen werden gegeven, lagen in de Vrijheid de volgende gemene weiden: de Grote Oostbroek, de Kleine Oostbroek, de Legelare, de Blasiusdries en de Hoel. Op deze gemene gronden had iedere inwoner of poorter van Nevele gelijke gebruiksrechten. Aangezien het vee vrij mocht grazen in de gemene weiden moesten de toegangswegen vanuit het dorp worden afgesloten met hekken of *tuinen*: *alsmen de valhexkins maecte o(m)me het afsluten van(den) grooten en(de) cleenen oostbrouc* (1573, RAG-Ne 321); *andt hecxke(n) Jnde cattestraete ande(n) oosbrouck* (1636-1638, RAG-Ne 321); *tmaken vanden thuun jnde cattestrate en(de) up den leghelare* (1573, RAG-Ne 321).

Legelare is een samenstelling van *lege* ‘laag, laaggelegen’ en *laar*. Het grondwoord *laar* (Vlaams *lare*; uit Germaans *hlaeri*) komt overvloedig voor in de toponymie en heeft altijd betrekking op onbebouwde grond in een beboste, moerassige of anderszins woeste omgeving, waar de bewoners van een nederzetting hun vee mochten laten grazen, hout sprokkelen, turf steken, hooi oogsten, enz. (Mattheeuws en Devos 1997, 19). Deze verklaring klopt met de ligging en de begroeiing van de Legelare. Het is een laaggelegen maar matig droog gebied, waarop eiken stonden (*de eecken ghesnoeyt upden Leghelare*, 1576, RAG-Ne 312, 9v), die o.m. als timmerhout werden gebruikt. (*dry voere(n) hauts ghehaelt upd(en) Legelaere om de brugghen te maecke(n)*, 1612-1613, RAG-Ne 312).

OUTERE, OUTERKEN

Deze plaats lag in Nevele en strekte zich ook ten dele uit op Lotenhulle. Het Middelnederlandse *outer* betekent ‘altaar’ en is o.m. bewaard in de gemeentenaam *Westouter*. Ook in Aalter is dit toponiem geattesteerd: *neffens den Outerkijne*. Volgens Devos (1991a, 33) is *outerken* in de Aalterse toponymie geen altaar zoals in een kerk, maar een kruisbeeld langs de weg op de scheiding tussen Aalter en Lotenhulle. Zulke veldkruisen dienden in de middeleeuwen om de grenzen tussen parochies te markeren. Aangezien het Nevelse toponiem *outerken* op de grens ligt tussen Nevele en Lotenhulle, verklaren we ook in Nevele *outere*, *outerken* als ‘kruisbeeld als grensteken’.

POESELEWALE

Poeselewale ligt grotendeels in Poesele maar strekt zich ook ten dele uit op Nevels grondgebied, op de plaats waar de Neerschuurbeek uitmondt in de Poeke. Op die plek moet ooit de dijk zijn doorgebroken en ontstond er een *waal*, d.i. een ‘waterplas achter een dijkdoorbraak’ (Gysseling 1981, 78).

REITGAVERE/ GROTE REITGAVERE

Waarschijnlijk waren *regaver* (*lodewijke vand(en) regavere*, 1374, SAG 301/10, 2 84r) en *reigaver* (*commende van willem van den reyiavere(n)*, 1426, RAG-Ne 58, 8r) vrije varianten. Door de zwakke articulatie van de *g-* in de westelijke dialecten, konden beide vormen gemakkelijk naar *reijaver* evolueren. De *-t-* werd later ingevoegd. Waarschijnlijk kwamen de schrijfwijzen *reitgavere* en *reitjavere* simultaan voor. Het besef dat achter *javere* het woord *gaver* schuilt, is blijkbaar nooit verloren gegaan. Waarschijnlijk zijn ook in de spreektaal vormen met een meer *g-*achtige en vormen met een meer *j-*achtige articulatie van de *g* naast elkaar blijven bestaan. Afhankelijk van de geletterdheid van de scribent en diens vertrouwdheid met het plaatselijke idioom, werd ofwel de *j-* ofwel de *g-*vorm aan het perkament toevertrouwd (schriftelijke mededeling van prof. dr. Magda Devos).

In de vermelding *lodewijke vand(en) regavere* (1374, SAG 301/10, 2 84r) vinden we waarschijnlijk de oorspronkelijke vorm van dit toponiem. We herkennen er het element *re* en het element *gaver*. *Re*, de varianten *rei*, *ri*, *rey* en het West-Vlaamse *ree* betekenen ‘kleine voor of greppel’ (De Bo 1892, 798 en Van Durme 1991, 584-585). Het element *re*, *rei* komt ook voor in *Reibilken* en *Reibroek*. In deze *gaver* ‘lage, drassige bodem’ lagen sloten, ongetwijfeld om hem te draineren. (*Gaver*, zie 7.1. Kern, bestanddelen in terreinnamen).

SCHOONHAGE

In de toponymie is *schoon* geen onbekende, het komt o.m. voor in de gemeentenamen *Schoonaarde* en *Schoonderbeuken*. In deze namen, en ook in het Nevelse *Schoonhage*, betekent *schoon* ‘schoon, van vuilnis gezuiverd’ (Debrabandere, Devos e.a. 2010, 222-223) en *hage* ‘omheining’ (zie ook *haag* in 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen).

SINGEL

Singel is ontleend aan het Oudfranse *sengle*, uit Latijn *cingula*, dat ‘gordel’ betekent (EWN i.v. *singel*). Vanuit die basisbetekenis is het woord verschillende soorten gordels en riemen gaan aanduiden, maar ook andere, op een gordel gelijkende zaken, die als het ware iets omsingelen. In de landschappelijke sfeer duidde *singel* in het Middelnederlands oorspronkelijk de muur, de wal of de gracht aan rond een stad, een kasteel, een herenhoeve, enz., en vandaar ook de weg langs de buitenzijde van een stadsgracht (MNW i.v. *cingele*). Daaruit ontstonden in de Vlaamse dialecten een aantal toepassingen van *singel* op lange, smalle stroken land, bijv. de reep grond tussen twee bomenrijen of een akker-, weide- of bosperceel tussen twee afwateringsgreppels (WNT i.v. *singel*). Daarnaast leidde de gedachte aan een gordel als iets cirkelvormigs, dus iets kroms, tot de toepassing *singel* op percelen met één of meer gebogen zijden of van een anderszins onregelmatige vorm (WVD 1, 118-119). Het toponiem *Singel* kon gelokaliseerd worden maar het is nu moeilijk uit te maken hoe het complex er in de 16e eeuw uitzag.

VENNET

De Vennet lag bij de Osekouter. *Vennet* is gevormd uit *ven*, Vlaams *venne* ‘moerassige, veenachtige grond’, met het verzamelsuffix *-t*, dat hier nog maar weinig betekenis draagt. Letterlijk betekent *vennet* ‘plaats waar ven ligt’. Het voorkomen van een veenachtige bodem wordt bevestigd door het bodemonderzoek; het grootste gedeelte van de Vennet bestaat uit een podsolachtig bodem, dit is een zandige bodem bedekt met weinig verteerd organisch materiaal. Dergelijke gronden komen vaak voor op kouterranden.

VELDEKEN

Het gewest Veldeken ligt in het noordwesten van Nevele. In de Middelnederlandse toponymie benoemt *veld* het niet bebouwde land en duidt het ook (zoals *woestijn*) gedegradieerd bosland aan, begroeid met kreupelhout en heesters. Deze verklaring wordt bevestigd in volgende vermelding: *ten veldekine teenen sticke gheheeten de wostine* (1426, SAG, 330/18, 346v).

VIER BOMEN

In de vroegere volksopvatting werd o.m. het getal vier beschouwd als een heilig getal, d.i. een getal waaraan bijzondere eigenschappen werden toegedicht, zonder dat daar noodzakelijk een wetenschappelijke basis voor was. Er zijn vier seizoenen, vier basiselementen (water - vuur - aarde - lucht), vier evangelisten, vier heemskinderen. Ook enkele oude herbergnamen bevatten het getal vier, bijv. *Vier Appels*, *Vier Emmers*, *Vier Heren*, *Vier Herten* (Kerckhaert 1991, 183-187). *Vier Bomen* verwijst dan ook niet noodzakelijk naar een plek waar exact vier bomen stonden, maar mogelijk naar een met meerdere bomen begroeide plaats, die in het volksgeloof een heilige betekenis had. In het Germaanse geloof huisden in veel bomen (linde, eik, vlier) goede geesten.

VOSSENBERGE

Dit landschappelijk complex strekt zich uit in de noordoostelijke hoek van Nevele, in het grensgebied met Lotenhulle. Een *vossenberg* is een kleine heuvel waarin vossen huisden.

5 STRAATNAMEN

5.1 KERNBESTANDDELEN IN STRAATNAMEN

DAM

Dam is afgeleid van het Germaanse *damma* en kan in de toponymie drie verschillende zaken benoemen: een dijk, een hoger gelegen weg door een moerassig gebied en een afdamming in een waterloop. Aangezien de Poekebeek in de dorpskern van Nevele een groot verval heeft en geregeld overstromingen veroorzaakte, is de oorspronkelijke dam waaraan dit toponiem herinnert, een dijk langs de Poeke(beek). Een tweede dam lag ook langs de Poekebeek, waar die de grens vormt tussen de Kleine en Grote Oostbroek.

DREEF

Dreef is een afleiding van het werkwoord *drijven* en duidt oorspronkelijk op een weg waarover vee naar de graasplaatsen werd gedreven. Langs de **Dreef van den Hoel** werden de dieren naar de gemeenschappelijke weide de Hoel gedreven. Naderhand kreeg *dreef* de ruimere betekenis van 'toegangsweg'. Veel dreven waren met bomen afgezette privévegen die naar een hoeve liepen, zoals in Nevele **Biebuiks Dreef**, **Dreef van het Goed te Reitgaver**, **Dreef van het Hof naar de Ham**.

GAT

Gat duidt in zijn algemene betekenis een toegang(sweg) aan tot een akkercomplex of een perceel (Van Durme 1986 a I, 275 en II, 166) zoals in het nog gebruikelijke woord *menneget* en in de Nevelse toponiemen **Brandgat**, **Broekgat**, **Coens Gat**, **Daasdonkgat**, **Steengat** en **Strekels Gat**.

STRAAT

Straat is ontleend aan het Latijnse *via strata* en duidde aanvankelijk geplaveide wegen aan. Later werd het woord ook toegepast op allerlei wegen, verhard of onverhard.

WEG/WEGEL

Weg gaat terug op het Germaanse *wega* en is de meest gebruikte benaming voor zowel verharde als onverharde wegen. *Wegel* is een verkleinwoord op *-el*.

5.2 BENOEMINGSMOTIEVEN VOOR STRAATNAMEN

(a) naar een bezitter, een aangelande of een andere persoon

Biebuikstraat, Biebuiks Dreef: Deze straat of dreef geeft toegang tot de hoeve van ene Biebuke (*an biebuuxx stede*, 1460, RAG-Ne 9, 20r).

Coens Gat: Dit is de toegangsweg tot de grond van een zekere Coen.

Herpelstraatje: *Herpel* is afgeleid van de familienaam (*H*)*erpolf*, die in 1426 geattesteerd is in Nevele: *Jan erpolf* (RAG-Ne 58, 4v). Het Herpelstraatje was de verbindingsweg tussen de Biebuikstraat en de straat naar Veldeken.

Schamps Straatje: Dit straatje is genoemd naar iemand die (*de*) *Schamp* heette. In 1426 woonde in Nevele ene *jan scamp* (RAG-Ne 58, 222v).

Strekels Gat: Toegang tot de woning of tot het land van iemand met de achternaam *Streker*, oorspronkelijk de beroepsnaam voor de strijker of korenmeter, de beambte belast met het gladstrijken van de korenmaat (Debrabandere 1993, 1341). De *r/l*-wisseling (dissimilatie) in *Streker/Strekel* is een bekend verschijnsel in de Vlaamse dialecten bijv. *garbaar/garnaal*, *karper/karpel*.

(b) naar de ligging, het begin- of eindpunt van het traject

Akkerstraatje: Liep naar een niet gelokaliseerde akker.

Beekstraat: Liep naar een of andere beek.

Bergstraat, Bergstraatje: Deze straat is genoemd naar een hoogte waar ze overheen liep of langs passeerde.

Borgstraat(je): Dit straatje liep naar het **Borgelin** en is nu een wegje zonder naam dat van de Legekouter naar de Osekouter loopt. Toen de naam *borg* niet meer werd begrepen, maakte het volk er *borstrate*, *boerstrate*, *boestraete*, *borsstraete* en *boxstrate* van (*borg*, zie **Borrewal**).

Bosstraat: Liep naar de **Bos**.

Braamdonkstraatje: Liep naar de **Braamdonk**.

Brabantstraat: Liep naar de **Brabant** en heet nu *Zeistraat*.

Brandgat: Toegang(sweg) tot de **Brand**

Broekelstraatje: Dit straatje met een oppervlakte van 25 roeden was in leen gegeven, het paalde ten zuiden aan de **Broekelkens**, waarnaar het is genoemd.

Broekgat: Toegang(sweg) tot het **Broek** (*Gat*, zie 5.1. Kernbestanddelen in straatnamen).

Buurstraat(je): Liep naar de **Buur**.

Cijnsstraatje: Liep naar alle waarschijnlijkheid naar het **Cijnsland**.

Damstraat: Er waren in Nevele twee straten met die naam. De eerste Damstraat was de verbindingsweg van de Blazers Dries binnen de Vrijheid Nevele naar Vosselare. Op die Damstraat lag één van de hekken van de Vrijheid. Deze straat liep door de vallei van de Reigersbeek en was dus een hoger gelegen weg door een moerassig gebied. Een tweede Damstraat lag op de wijk Veldeken en was de verbindingsweg tussen Nevele en Veldeken.

Dreef van den Hoel: Langs de Dreef van den Hoel werden de dieren naar de gemeenschappelijke weide de Hoel gedreven.

Dreef van het Goed te Reitgaver: Deze dreef liep van de Molenstraat (nu C. Vander Cruyssenstraat) naar het Goed te Reitgaver en is nu verdwenen.

Gaverstraat: Liep naar het (Klein en Groot) **Gaverken**.

Gentse Weg: De Gentse Weg liep van Strekels Gat door de Kapt naar Landegem en zo verder naar Gent. Een deel van de Gentse Weg werd de **Noesen Weg** genoemd.

Daasdonkgat: Toegang(sweg) tot de **Daasdonk**.

Hamstraatje: Dit niet gelokaliseerde straatje is genoemd naar een *ham*, d.i. een bocht in een waterloop.

Heerweg: Deze kaarsrechte weg van Nevele naar de molen op de Heirenthoek te Landegem wordt nu *Oossekouter* genoemd.

Hoelwegel: Een niet nader gelokaliseerd wegje van de Molenkouter naar de **Hoel**.

Hulstraat: Deze straat liep van de Tert naar de **Hul**.

Kattestraat: Dit korte straatje van de Sint-Jansstraat (nu *Langemunt*) naar de Kleine Oostbroek liep langs een nu verdwenen water – de Reigersbeek – waarover een brug lag (**Brug bij de Kattestraat**). Het eerste deel van de naam heeft wellicht niets met katten te maken, maar gaat veeleer terug op een verdwenen woord voor modder of slijk, dat *kats*, *kaats*, *ketse* of iets dergelijks luidde en dat in vele (Zuid)-Nederlandse moeras- en watertoponiemen wordt aangetroffen. Zo vinden we in het Meetjesland het toponiem *Kattenbroek* voor moerassige gebieden in Evergem, Knesselare, Oostwinkel, Zomergem-Lovendegem, Sleidinge, Ussel en Wachtebeke, *Kattenschoot* voor twee vijvers in Bellem, een broekgebied in Aalter en één in Hansbeke, *Kattengaver* voor een moeras in Evergem en *Kattengracht* voor een sloot in Merendree. Het woord dat in al deze namen aan *kat(te)* ten grondslag ligt, is etymologisch hetzelfde als het Duitse *Katsch*, dat in diverse Duitse dialecten een aantal met modder en slijk verwante zaken aanduidt, zoals slijm, snot en bietenpulp. In het Nederlands is dat ‘modder’-woord in de gewone woordenschat en in de plaatsnamen al vroeg ondoorzichtig geworden en werd het gelijk gemaakt met de naam van het dier (Devos 2004, 205-224). De Kattestraat is dus een straatje langs een water gelegen en dat bovendien naar de Kleine Oostbroek liep, ook een moerasachtig gebied.

Karmstraat: Het eerste deel is een boomnaam, *karm*, ontleend aan het Romaanse **carmetam* uit **carpinetam*, dat zelf gevormd is uit het Latijnse *carpinus* ‘hagebeuk’ (Van Durme 1996, 466). De straat liep dus langs of naar haagbeuken.

Kerkweg: Een kerkweg is een smalle voetweg (*wech van vij voete(n) ende es keerckwech*, 1577, RAG-Ne 323, 79v) die van een afgelegen wijk dwars door de velden naar de kerk loopt.

Kerrebroekstraatje: Een niet gelokaliseerd straatje naar de wijk **Kerrebroek**.

Koudborrestraatje: Dit straatje liep door of naar de **Koudborre**.

Kouterweg: Deze rechte weg van Nevele door de Osekouter naar Landegem, heet nu *Oossekouter*.

Molendamstraatje: Is waarschijnlijk hetzelfde als het **Molenstraatje** dat naar de watermolen in Lotenhulle liep. Een molendam is een afdamming in een waterloop, hier de Neerschuurbeek, om een waterreserve aan te leggen waarop een watermolen in beweging gebracht kon worden (Bastiaens 2006, 106).

Molenstraat: De Molenstraat wordt een paar keer *Molenaarstraat* genoemd. Ze liep van de Markt van Nevele in noordelijke richting tot aan het **Hek in de Molenstraat** of de grens van de Vrijheid. Het verlengde van de Molenstraat liep door de Osekouter naar de molen van de heer van Nevele in Landegem. Het traject van de Molenstraat komt overeen met de huidige Camiel Vander Cruyssenstraat.

Molenstraatje 1: Een eerste Molenstraatje werd ook **Molenweg** genoemd en liep van het centrum van Nevele naar de molen op de Molenkouter en vandaar naar Meigem. Nu is dit de Gashuisstraat.

Molenstraatje 2: Een tweede Molenstraatje lag in de uiterste noordwesthoek van Nevele, vormde er de grens tussen Nevele en Lotenhulle en liep naar de watermolen in Lotenhulle.

Molenweg 1: Liep door de Kapt naar Landegemmolen.

Molenweg 2: Liep van het centrum van Nevele naar de molen op de Molenkouter.

Molenweg 3: Liep waarschijnlijk van Veldeken naar de molen in Landegem.

Munkestraatje: Niet gelokaliseerd straatje dat waarschijnlijk naar het **Hof ter Munken** liep.

Nevelse Weg: Niet gelokaliseerde weg in Nevele.

Nieuwe Dreef, Nieuwe Gentstraat, Nieuwe Straat: Deze nieuwe straat werd omstreeks 1618 aangelegd; ze liep van de Hul naar Vosselare en zo verder naar Gent. Tot aan de fusie van de gemeenten in 1977 heette die straat *Dreef*, nu *Langemunt*.

Osestraat: Liep naar de wijk Ose; een deel van die straat werd ook **Bosstraat** genoemd.

Oostbroekstraatje: Dit straatje liep van de Molenstraat naar de Oostbroek en is een van de toegangswegen tot die gemeenschappelijke weide.

Osedreefken: Dit is een van de vele dreven naar Osemeers.

Poekstraatje, Poekse Dosweg, Poekse Weg: Pad langs de Poekebeek vanaf de brug in de Molenstraat naar de Borrewal. Dit pad, dat nu gedeeltelijk verdwenen is, heette ook *Poekse Dosweg*. *Dorsweg* of *dosweg* is een samentrekking van *d(e) orsweg*. Het Middelnederlandse *ors* betekent ‘paard’ en is door het verspringen van de *r* ontstaan uit *ros*. In de Vlaamse

dialecten werd de *r* voor een *-s* vaak niet uitgesproken en soms ook niet geschreven, zo bijv. *mèès* uit *meers*.

Poekstraat: Deze straat liep van Nevele naar Tielt en ze werd ook **Tieltse Heerweg** genoemd. De Poekstraat is genoemd naar een nu verdwenen arm van de Poeke (Poekebeek) waar ze over liep. In de Poekstraat stond één van de hekken van de Vrijheid van Nevele. Nu wordt ze *Cyriel Buyssestraat* genoemd.

Rijweg, Rijweg van Nevele naar Hansbeke: Het Middelnederlandse *ridewech* betekent ‘rijweg, wagenweg’, d.i. een weg waarover met paard en wagen gereden kan worden.

Schootstraatje: Liep naar de **Schootjens**.

Sint-Jansstraat: Deze straatnaam verwijst naar een gebouw dat aan Sint-Jan was toegewijd; dat kan een kerk, een kapel of een hospitaal geweest zijn. In Nevele lag inderdaad een gasthuis of hospitaal, dat echter nooit wordt genoemd met de naam van een heilige. Aangezien een groot aantal hospitalen genoemd werden naar Sint-Jan, durven we met grote zekerheid aannemen dat ook het Nevelse gasthuis of hospitaal naar Sint-Jan werd genoemd en dat de straat waaraan het gasthuis paalde de *Sint-Jansstraat* heette. Deze straat liep aanvankelijk van het gasthuis naar de Plaatse en van de Plaatse naar de Hul.

Steinstraat: Deze straat lag ten oosten van de **Stein**.

Strijpstraatje: Dit straatje liep naar de **Strepe**: *een straetkin datter strepwaert gaet* (1580, RAG-Ne 1101).

Vierboomstraat: Liep naar **Vier Bomen**.

Winkelstraatje: Niet gelokaliseerd straatje dat naar de **Winkel** liep.

(c) naar de vorm, het uitzicht

Groene Weg: Een groene weg is een met gras begroeide, dus onverharde weg. Veel van de *groene weg*-namen in onze toponymie houden een verwijzing in naar het wegenpatroon ten tijde van het drieslagstelsel. Onder *groene weg* verstond men dan meer in het bijzonder een tijdelijke weg over het rustende land, die weer werd omgeploegd zodra de braakperiode voorbij was. Toen het drieslagstelsel minder strikt werd toegepast, kregen die wegen soms een permanent karakter, en kon de benaming *groene weg* tot vaste plaatsnaam worden. (Van Durme 1986 a II, 211; Mattheeuws en Devos 1997, 51).

Kassei: Het Middelnederlandse *cautsiede*, *calsiede* betekent ‘bestrate weg’. Het woord is ontleend uit het Oudpicardische *cauchie* ‘bestrate weg’ (EWN). Deze weg liep van de Hul naar Blazers Dries.

Keer, Keerweg, Vierboomkeer: Een *keer* is een bocht in de weg. Hier is de bocht bij Vier Bomen bedoeld.

Kruisweg: Een kruispunt is een kruispunt of een weg die een andere kruist

Rietweg: Deze niet gelokaliseerde weg was *den waeghewech naer Jan van hulle Landt* (1604, RAG-Dro 163) en liep vermoedelijk door of naar een rietveld (zie ook **Leen ten Riede**).

Steengat: Toegang(sweg) tot de **Stein**.

(d) naar de functie of de bestemming

Gebuurweg: *Gebuurweg* is een variant van *buurweg*, d.i. een weg die aan verscheidene burens toebehoort en die niet gesloten mag worden tenzij met onderlinge toestemming.

Ommegang van Sint-Mauritius: De H. Mauritius is de patroonheilige van de kerk van Nevele en zeker in 1575 bestond er een gilde van St.-Mauritius. Om de patroonheilige te vieren trok een processie rond het dorp. Na verloop van tijd beklemtoonde men zijn godsvrucht door een veel langere processieweg te gaan (Vervaeke 1982, 210). Die lange ommegang trok zelfs naar de naburige gemeenten Landegem en Poesele (De Potter en Broeckaert V 1864-70, 82). De **Sint-Mauritiusweg** ligt op de wijk Braamdonk in het westen van de gemeente en lag ook op het traject van de Sint-Mauritiusomwegang.

Oude Damstraat, Oude Straat: Dit is de oudste straat van Blazers Dries naar Vosselare. Na de aanleg van de **Nieuwe Straat** omstreeks 1618 van de Hul naar Vosselare werd deze vroegere straat de *Oude Damstraat* of *Oude Straat* genoemd. Zoals de naam *Damstraat* aangeeft, is het een verhoogde weg door de lager gelegen weiden en akkers.

Perreken: Het Middelnederlandse *parre* en *perre* zijn ontleend aan het middeleeuws Latijn *parricus*, dat ‘omheinde plaats’ en ‘omheining’ betekende en waarop ook de nog gebruikelijke woorden *park* en *perk* teruggaan. In de Vlaamse toponymie slaat *perre* vaak op een omheining in vlechtwerk, vooral rond akkerland, zie ook **Perakker**.

Verremarkt: Het Middelnederlandse *verre*, *varre* betekent ‘stier’. In de huidige Meetjeslandse dialecten wordt sporadisch het woord *verrekoe*, *varrekoe* gehoord in de betekenis van ‘onvruchtbare koe’ (WVD 3, 175-176). De Verremarkt werd later *Oude Wal* genoemd: *voormaels de verremmerct geweest gheheeten den ouden wal* (1596, RAG-Ne 102, 3r). De Verremarkt betekent ‘stierenmarkt’ maar de betekenis kan verruimd zijn tot ‘veemarkt’. Deze markt werd gehouden bij het leen **Oude Wal**.

Wagenweg: Een wagenweg is een onverharde weg, breed genoeg voor wagens met paard. Drie Nevelse straten dragen die naam. Een eerste *Wagenweg* liep van Nevele voorbij de molen naar Meigem. Een tweede liep van Nevele over de **Wagenbrug** naar Poesele en een derde liep naar het **Leen ten Heule**.

(e) benoemingsmotief onzeker

Koolstraatje: Net als de Kattestraat liep het Koolstraatje naar de Oostbroek. Het is niet duidelijk of *kool* hier de naam is van de groente of de familienaam *Cool(e)*. Ook een verband met het branden van houtskool mag niet worden uitgesloten.

Peperstraatje: *Peperstraat* is een zeer verspreide straatnaam in Vlaanderen. Vermoedelijk is de straat genoemd naar een plant die in het Middelnederlands het woord *peper* in zijn naam had, zoals de mierik, die *peperradic* werd genoemd (Gysseling 1954, 67). *Peper* kan ook een verzamelnaam zijn voor allerlei heesters en planten waarvan de vruchten een peperige smaak hebben (Van de Woestijne 1994, 40).

Spinstraatje: Misschien zit achter deze straatnaam het toponiem *spint*. *Spint* /*spent* is volgens het ONW en het MNW een bepaalde graanmaat. De Bo (1892, 931) vermeldt *spint* ‘oude graanmaat’. De Flou (XV, 79) schrijft dat de *Spindekes* te Koolskamp rentelanden waren waarvoor men voor “elck ghemet een spindeken havere” moest betalen (zie ook Lindemans 1937, 14). Misschien liep dit straatje langs landerijen die met een dergelijke rente belast waren.

6 HOEVEN, WONINGEN EN ANDERE GEBOUWEN

6.1 KERNBESTANDELEN IN HOEVENAMEN

GOED, GOEDEKEN

De naam *goed* slaat op een boerderij van een aanzienlijke grootte. Soms duidt het woord alleen de hoevegebouwen aan, maar vaak heeft het betrekking op het hele bedrijf, op de gebouwen en landerijen die van de hoeve deel uitmaken.

De vele *goed*-toponiemen in Nevele zijn samengesteld uit het woord *goed*, het plaatsbepalend voorzetsel *te* en een plaatsnaam: **Goed te Kerrebroek, Goed te Ose, Goed te Orskamp, Goed te Outerken, Goed te Poelare, Goed te Reitgavere, Goed te Veldeken, Goedeken te Veldeken, Goed ten Briele, Goed ten Broeke, Goed ten Hamme, Goed ten Hekke, Goed ten Heule, Goed ten Riede.**

Verder komen nog voor: **Goed van de Priesterage, Goed van Zeveren, Bukstaalse Goed en Poekse Goed.**

HOFSTEDE, STEDE(KEN)

Stede, uit het Germaanse *stadi* (ook de voorloper van *stad*), betekent etymologisch gewoon ‘plaats, plek’ en werd in de oudere taal in het bijzonder gebruikt voor de plaats waar iemand woont. Vandaar dat naast allerlei boerderijen - van middelgroot tot keuterbedrijf - ook gewone huizen met medegaande grond, zowel op het platteland als in de dorpskern, *stede* genoemd kunnen worden.

De samenstelling *hofstede* ontstond in de domaniale tijd als benaming voor het perceel met de daaropstaande woning van de onvrije of halfvrije boer, die op een ‘hof’ of centrale domeinhoeve tot karweien verplicht was. Nadat het middeleeuwse domeinstelsel teloor was gegaan en de lijfeigenschap was verdwenen, verruimde de betekenis van *hofstede* en werd het toegepast op elke boerderij die niet als een ‘hof’ werd beschouwd. Zo werd het helemaal synoniem met *stede*. Een landbouwuutbating met woonhuis wordt in de Nevelse bronnen bijna steeds *hofstede(ken)* genoemd; er staat meestal uitdrukkelijk bij vermeld dat de *hofstede behuyst* ‘bewoond’ is.

Niet alle *stede*- en *hofstede*-namen uit onze verzameling lijken op het moment dat ze opgetekend zijn, nog betrekking te hebben op (boeren)woonsten of op percelen waarop een woning stond. Veeleer duiden ze percelen cultuurland aan. Niettemin mogen we aannemen dat plaatsen die *(hof)stede* heten, oorspronkelijk wel bewoond waren en dat de persoonsnaam waarmee zulke namen meestal gevormd zijn, naar een vroegere bewoner of eigenaar verwijst (Vandeveire en Devos 2008, 43-44).

Dat er van die bewoning dikwijls geen spoor meer te bekennen valt, hoeft ons niet te verwonderen: kleine boeren woonden in povere huisjes, bestaande uit een houten geraamte, lemen wanden en een dak van stro, riet of zoden. Als zo’n bouwsel verlaten werd, kwam het spoedig te vervallen en na enige tijd was aan niets nog te merken dat daar ooit een woning had gestaan. Bovendien was het vroeger geen zeldzaamheid dat kleine lieden die elders gingen wonen, hun huis demonterden en het op hun nieuwe plek weer opbouwden. Plaatsen waar ooit een woning had gestaan, bleef men toponymisch vaak *(hof)stede* noemen.

Ten tijde van de godsdienststroebeelen op het einde van de 16^e en in het begin van de 17^e eeuw zijn in het Meetjesland tal van hoeven en huizen verwoest of verlaten en vele daarvan zijn nooit heropgebouwd.

6.2 BENOEMINGSMOTIEVEN VOOR HOEVEN

(a) naar de eigenaar, de pachter of de gebruiker

Vele namen van eigenaars of gebruikers zijn zeer doorzichtig en behoeven geen verdere uitleg: **Bekaerts Stede**, **Blankaards Stede**, **Bogaards Stedeken**, **Claeis' Stede** (*Claeys* kan een voornaam of een familienaam zijn), **Goethals Stede**, **Jan Schamps Stede** (zie ook **Schamps Straatje**), **Lampaert Stede**, **Lievens Hofstede**, **Vanberghen Hofstede**.

Biebuiks Hofstede/Stede: Stede of hofstede van *Jan biebuke* (1426, RAG-Ne 58, 7r).

Blazers Stede: De oudst bekende gebruiker of eigenaar van deze *stede* is *megriete(n) sblase(r)s* (1426, RAG-Ne 58, 1r). *Blaser* betekent 'trompetter' of 'pocher, opschepper'. In enkele vermeldingen komt ook *Blasin* voor, dit is een vleivorm van de heiligennaam Blasius (Debrabandere 1993, 148). Het dooreenhaspelen van *Blasers* en *Blasins* kan beïnvloed zijn door het feit dat de heilige Blasius de patroon is van de kerk van de naburige gemeente Landegem, waarnaar de Nevelaren jaarlijks op bedevaart trokken om de gunsten van deze heilige af te smeken.

Brielens Stede: *Brielens* is in het westelijke Vlaams (nu nog in het West-Vlaams) de klankwettige genitiefvorm van éénlettergrepige persoonsnamen en namen op doffe *a*, bv. *Vossens* (< *Vos* < *De Vos*), *Berghens* (< *Berghe* < *Van den Berghe*) (Devos en Vandekerckhove 2005, 59-60). De persoon naar wie deze stede is genoemd, heette dus hoogstwaarschijnlijk officieel *Van den Briele*, wat in de volksmond kortweg *Briele* luidde.

Bukstaalse Goed: Dit goed droeg aanvankelijke de naam *heerlijkheid Poekse* of *Poekse Goed* maar nadat het in handen was gekomen van de families Van Buxstaele en Van Zeveren werd het ook *Bukstaalse Goed* (*tpoucsche of tbuxtaelsche goed toessche in de prochie van nevele*, 1423, SAG 301/27, 2, 70v) en *Goed van Zeveren* (*Leen es ghenaeempt tpoucsche goet dat men nu heedt tgoet van zeveren*, 1563, RAG-Nd 1378) genoemd. Volgens onze bronnen lag het Buskstaalse Goed of Goed van Zeveren op de wijk Ose in Nevele.

Claeys Uitenlochtink Stede: De naam *Uitenlochtinck* komt blijkens Debrabandere (1993) vandaag niet meer voor in België, maar is te vergelijken met de huidige familienamen *Uyttendaele*, *Uyttenhove*, *Uytenbroek* e.d.

Goed te Poelare: Dit goed, ook *Leen te Poelare* genoemd, strekte zich o.m. uit in Nevele (Kerrebroek) en in het aangrenzende Meigem. Aan dit leen waren een baljuw en een schepenbank verbonden (De Potter en Broeckaert IV 1864-70, 9). De oudste vermelding in Meigem luidt *Puotlara* en dateert uit 968 (TW, 801).

Goed van Zeveren: Zie **Bukstaalse Goed**.

Hof ter Munken: De hoeve van de *munken* of monniken te Nevele bestond uit een stenen huis, twee schuren, stallen, een varkenskot en een *duve keete bove(n) de poorte*, en was helemaal omwald (1578, RAG-Dro 36, 21r). Deze hoeve was eigendom van de abdij van Drongen. Volgens een kroniekannotatie van 1439 woonden drie religieuzen uit Drongen van oudsher in het te Nevele gelegen Hof ter Munken. De oudste vermelding van dit hof dateert uit 1416 *int hof te nevele ter muenken* (SAG, 301/23, 23, 86v) (Decavele e.a. 2006, 66).

Jan Maelbouts Stede: De naam *Maelbout* is waarschijnlijk een variant van *Maelbode* (Debrabandere 2000, 305).

Laps Stede: De familienaam *Lap* is een beroepsbijnaam voor een kleerlapper of schoenlapper of voor iemand die in lompen gekleed is (Debrabandere 1993, 840).

Lienen Stede: *Line* kan een korte vorm zijn van de naam *Cateline* of van *Pauweline* (Debrabandere 1970, 534).

Lisken Stede: De naam *Lisken* is oorspronkelijk een vrouwelijke voornaam; het is een diminutief van *Alice* of van *Elisabeth* (Debrabandere 1993, 888).

Lois Stede: Op deze *stede* van een zekere Louis stond in 1575 een *koreeloven* of steenoven.

Moerken Moermans Stedeken: Werd ook **Heilige Geeststedeken** genoemd. *Moerken* is een verkleinwoord van *moer*, dat een samentrekking is van *moeder*. Deze *stede* was dus bewoond door moederke Moerman.

Muishond: Ongetwijfeld gaat het hier om de nog steeds courante familienaam *Muishond* (Debrabandere 1993, 1011). Het Middelnederlandse *muushont* betekent 'wezel'.

Poekse Goed: Het Poekse Goed werd in leen gehouden van de heerlijkheid Poeke en lag in de wijk Ose. In 1423 waren Daneel van Zeveren en zijn echtgenote Kateline van Buxtale eigenaars van dit goed. Vandaar dat het ook **Goed van Zeveren** of **Bukstaalse Goed** werd genoemd (De Rom z.j.).

(b) naar de ligging

Heckaerts Watering: In 1426 woonde in Nevele ene *stasin heckaert* (RAG-Ne 58, 12r). *Watering* is een ander woord voor gracht, sloot. Deze *behuusde* hofstede is genoemd naar de aanpalende sloot van een zekere Heckaert.

Goed te Braamdonk: Zie **Braamdonk**.

Goed te Kerrebroek: Zie **Kerrebroek**.

Goed te Ose: In 1412 stonden op dit goed twee hofsteden (De Rom z.j., 105). In 1639 waren de hofsteden verdwenen (De Rom z.j., 107). (*Ose* zie 3. Namen van wijken, gehuchten en hoeken).

Goed te Outerken: **Outerken** zie 4. *Gewesten* of grote landschappelijke complexen.

Goed te Reitgavere: Dit goed was een leen: *leen ghenaeemt tgoet te ReyJavere wesende Een behuyst pachtgoet groot veerthien bunderen en half* (1596, RAG-Ne 103, 125v), gelegen langs de Biebuikstraat en voor het eerste vermeld in 1426. In de loop van de 19^e eeuw werd de hoeve afgebroken en vervangen door het kasteeltje van burgemeester Mulle de Terschueren. Toen werd het de *Kluize* of de *Motte* genoemd. Het kasteel werd in 1958 afgebroken. Nu strekt zich op de gronden de ambachtelijke zone De Mote uit. **Reitgavere**, zie 4. *Gewesten* of grote landschappelijke complexen.

Goed te Veldeken: Lag op de wijk **Veldeken** op de Heerlijkheid van Schuurveld. Vanaf de 15^e eeuw werd het *Goed te Veldeken* in leen gehouden van **Dammaartsleen**.

Goed ten Briele: Zie **Leen ten Briele**.

Goed ten Broeke: Was eigendom van de abdij van Drongen en lag deels op het grondgebied van Vosselare en deels op dat van de Vrijheid van Nevele. Ten westen werd het begrensd door de Poeke of Kale, waarlangs de meersen lagen; de cultuurgronden lagen aan weerszijden van de weg van Vosselare naar Landegem, op het grondgebied van Vosselare. Het goed zelf

ligt op de rand van de kouter, op de vochtige gronden van de depressie van de Kale. (*Broek*, zie Kernbestanddelen in terreinnamen). In 1801 kreeg de hoeve de naam *Zevenbunder*.

Goed ten Hamme: Lag op de wijk **Ham**.

Goed ten Hekke: Lag bij een van de hekken van de Vrijheid Nevele, naar alle waarschijnlijkheid bij het **Hek ten Hulle**.

Goed ten Heule: Zie **Leen ten Heule**.

Goed ten Riede: Het Middelnederlandse *riede* is de verbogen vorm van *riet*. Zie ook **Leen ten Riede**, **Hof ten Riede**.

Goed ter Eke: Dit goed was een leen van de heer van Nevele en lag langs de Poeke op de wijk Kerrebroek. Op de kaart van 1639 en ook nog op de Popp-kaart van ca. 1850 is duidelijk te zien dat de Poekebeek werd omgeleid om rond de hoeve een cirkelvormige omwalling te vormen. Dat het hoevegebouw zelf op een mote stond, wordt aangetoond door het bodemonderzoek: de grond binnen de omwalling is kunstmatig, wat wijst op opgevoerde grond.

Goedeken te Veldeken: Lag op de wijk **Veldeken**.

Hoekhuis: Dit huis lag op de hoek van de Plaatse en de Sint-Jansstraat.

Hof: Dit is het pachtgoed of neerhof van de heer van Nevele, gelegen bij het kasteel van Nevele.

Hof ten Riede: Zie **Goed ten Riede**, **Leen ten Riede**.

Hofstede de Mispelare: Deze hofstede lag bij een mispelaar.

Hofstede te Ose: Zie **Goed te Ose**.

Hofstede ter Orsmolen: Dit is meer dan waarschijnlijk het neerhof van het kasteel van Nevele, waarop de *ormolen* of paardenmolen stond en dat ten westen paalde aan de Plaatse van Nevele.

Houtakkerstede: Lag op de **Houtakker**.

Kasteelhof: Dit is het neerhof van het kasteel van Nevele, ook **Hofstede ter Orsmolen** en **Hof** genoemd.

Kerkmuur: Dicht bij de kerkmuur lag een hofstede: *stede anden kercmuur* (1503, RAG-Dro 123).

Poorte: Deze hofstede is genoemd naar zijn toegangspoort (*neven der porte vanden hove*, 1450, RAG-Ne 59, 23v), gelegen in de Brabantstraat.

Stede te Dale: Lag in een of ander dal.

Stede ten Bure: *Buur* stamt van Germaans *burja* en betekent in het middeleeuwse Vlaams ‘kot’ of ‘schuur’; het is nog bewaard in het Vlaamse dialectwoord *ovenbuur* voor ‘gebouwtje waar de bakoven staat’.

Stede ten Hekke: Lag bij het hek in de Molenstraat, dit is de weg van Nevele naar de molen van Landegem.

Stede ter Elst: Lag bij een *elst* ‘elzenbos’.

Vogelenzang: De huisnaam *Vogelenzang* roept de sfeer op van een rustige, open idyllische plek in de natuur, waar vogeltjes naar hartelust kunnen zingen (Van de Woestijne 1994, 64).

Wilge: Dit *hofsteden* lag bij een wilg.

(c) naar andere kenmerken

Brake: *Brake* betekent ‘braakliggend land, niet bewerkt land’. De hofstede lag bij een braakliggend perceel grond.

6.3 HERBERG- EN HUISNAMEN

Brouwerij: In Nevele waren er verscheidene brouwerijen bedrijvig. De eerste maakte deel uit van het gasthuis. Bij de schenking van het gasthuis in 1502 aan de Grauwe Zusters kregen die onder meer het recht om bier te brouwen. Na de verhuis van de zusters naar de Langemunt bleef de brouwerij zeker nog enkele tientallen jaren bestaan. De plaats waar de brouwerij van het klooster stond, werd in 1578 verkocht: *zuut oost met zynder brauwerie mids dat de erve daer de zelve brauwerie up staet uut dezer stede gheleyt gheweest es* (RAG-Ne 64, 13v), maar nog in 1584 wordt de brouwerij in de toponymie vermeld, ook al bestond ze niet meer als zodanig: *het bulcxken bachten den bogaert achter de brauwerie plach te zyne ... met den voorhoofde ande strate van nevele naer thielt* (RAG-Ne 1551, 50r). In 1595 was die vroegere brouwerij omgevormd tot een hofstede: *hofstede ... heeft wylent Eene brauwerie geweest* (RAG-RG B 4548/1, 0). Bijna honderd jaar later, in 1682, bestaat deze brouwerij met hofstede opnieuw: *een schoone hofstede wesende eene Brauwerije metten lochtijnck ende bogaert daarmede gaende noort de Caelene oost de beke zuijt den thieltschen herwegh Vc LXXJ R.* (RAG-Ne 33ter, nr. 125) (Luyssaert 2009, 64).

Een tweede brouwerij stond op of bij de Markt van Nevele, maar was in 1575 al buiten gebruik.

De derde is brouwerij **De Goudbloem**. Voor de schilders in de middeleeuwen was de goudbloem het symbool van de vurige liefde, haar naam komt ook vaak als herbergnaam voor (Kerckhaert 1981, 28-29). Waar deze brouwerij lag, hebben we niet kunnen achterhalen.

Ook de herbergen **De Roos**, **De Kroon** en **Sint-Joris** waren een tijdlang brouwerijen. De Roos en De Kroon lagen op de Markt en Sint-Joris op de hoek van de Brabantstraat en de Sint-Jansstraat (nu hoek Langemunt en Zeistraat).

Engel: De oudste vermelding dateert uit 1503: *ande plaetse naest den Inghelle* (RAG-Dro 123). Deze herberg stond tegenover de paarden- of rosmolen die bij het kasteel van Nevele lag. Volgens Kerckhaert (1977, 168) mag de huisnaam *de engel* als een van de oudste herbergnamen in Vlaanderen worden beschouwd. De engel in kwestie, die meestal op het uithangbord van de herberg afgebeeld stond, is de engel Rafaël, die in het bijbelse verhaal de jonge Tobias op zijn tocht vergezelde en daardoor de faam verwierf van beschermer van de reizigers (Mattheeuws en Devos 1997, 62). Reizigers konden dus veilig overnachten in herberg De Engel.

Gouden Leeuw, Leeuw: Deze herberg lag naar alle waarschijnlijkheid op de hoek van de Markt en de huidige Kortemunt. Dit huis werd later, in 1662, *de Leeuw* genoemd. De leeuw was een veel voorkomend heraldisch teken en werd in alle mogelijke kleuren en standen afgebeeld, ook op uithangborden van herbergen, die dan naar het afgebeelde dier werden genoemd. De herbergnaam *Leeuw* is bijna in heel Europa verspreid (Kerckhaert 1980, 166).

Gulden Hoofd: Deze hofstede paalde ten noorden aan de Sint-Jansstraat en ten westen aan herberg De Roos. Waarschijnlijk was het een herberg, genoemd naar het uithangbord, waarop een goudkleurig hoofd te zien was. Geel en goud zijn geliefde kleuren in de heraldiek omdat ze in het oog springen. Het afgebeelde hoofd bij herbergen met de namen *Gulden Hoofd* of *Vergulde Hoofd* was vaak dat van Johannes de Doper, die dikwijls tot beschermheilige van herbergen werd gekozen (Andries 1993, 39).

Gulden Huis: In het Middelnederlands is *gulde* een wisselvorm van *gilde*. Het toponiem *Gulden Huis* moet hier begrepen worden als *gildehuis* ‘het verenigingsgebouw van een gilde’. Aangezien het toponiem enkel vermeld wordt in de kerkrekeningen is de kans bijzonder groot dat *gilde* een kerkelijke broederschap aanduidt en dan komt enkel de Broederschap van de heilige Mauritius in aanmerking, die omstreeks 1575 werd gesticht.

Haan, Haantje: *De Haan* wordt voor het eerst vermeld in 1490 en is de oudst geattesteerde huisnaam in Nevele. Deze herberg lag binnen de Vrijheid van Nevele in de Molenstraat (nu A. C. Van Der Cruyssenstraat) en paalde ten noorden aan de Poekebeek. De haan was voor onze Germaanse voorouders een zinnebeeld van waakzaamheid en van vruchtbaarheid (Andries 1993, 38). Bij de kerstening werd dit symbool door het christendom geadopteerd en kreeg het een aangepaste betekenis: de haan die met zijn gekraai de blijde boodschap van de Verlosser brengt. Reeds in de 10^e eeuw was het de gewoonte hanen op de kerktorens te plaatsen. Ook in de heraldiek werd de haan vaak afgebeeld. Volgens Kerckhaert (1981, 79) moet de populariteit van de herbergnaam *de Haan* in de christelijke symboliek worden gezocht.

Hazewind: Deze hofstede wordt pas voor het eerst vermeld in 1639. Huizen met als naam de *hazewind* waren vaak herbergen (Kerckhaert 1981, 100-101).

Hert: Deze herberg paalde ten zuiden aan de Sint-Jansstraat en had een uithangbord waarop een hert: *een herberghe daermen den heert uut steict* (RAG-Dro 1147, 20v). Ze werd in 1846 onteigend en afgebroken voor het graven van het Schipdonkkanaal (Janssens 1992, 147). De Gentse bisschop Triest, die in 1624 Nevele bezocht, noemde Joannes Leducq, de waard van De Hert “een godslasteraar en een onbehouden man” (Cieters en Vandecasteele, 1976, 191). De herbergnaam *de Hert* gaat bijna zeker terug op de legende van Sint-Hubert en het hert (Kerckhaert 1981, 121).

Kroon: Deze herberg en brouwerij stond op *de plaetse* van Nevele en wordt voor het eerst vermeld in 1495. Die herberg was zo’n begrip in Nevele dat de uitbater ervan, Willem Wittewronghele, in 1584 de bijnaam *croone* kreeg (Luyssaert 2006b, 144). In 1866 werd het huis onteigend en afgebroken voor de uitbreiding van het kerkhof en voor het bouwen van de kerkhofmuur en van het roephuisje waar de mededelingen van de overheid werden voorgelezen (Janssens 1992, 146-147).

De naam *de Kroon* is ontleend aan een afbeelding op het uithangbord van de herberg. De kroon als kenteken voor drankhuizen is erg verspreid in West- en Zuid-Europa, en zou teruggaan op een oud Romeins gebruik om zulke etablissementen herkenbaar te maken door middel van een groene tak of een loverkrans aan hun gevel, die de wijnrank symboliseerde en een typisch attribuut was van de drankgod Bacchus. Later werd de echte tak of krans vervangen door een afbeelding op uithangborden en geveltekens, niet langer van een wijnrankkrans maar van een kroon zoals prinses en koningen droegen (Vandeveire en Devos 2008, 51).

Pauw: Deze herberg wordt voor het eerst vermeld in 1598 en ze was toen eigendom van *Jan van daele brauwer Jnde(n) pau tot ghent* (RAG-Nk 30). Deze Gentenaar heeft dus de naam van zijn brouwerij gegeven aan zijn herberg in Nevele. De herberg bestaat nog steeds in de Cyriel Buyssestraat te Nevele en heet nu café *De Kastelein*.

Volgens de christelijke symboliek was een pauw het zinnebeeld van de onsterfelijkheid omdat aangenomen werd dat zijn vlees bestand was tegen bederf. In de middeleeuwen werd pauwenvlees opgediend als een lekkernij tijdens feestmalen (Kerckhaert 1990, 93).

Roos: Deze herberg en brouwerij wordt het eerst vermeld in 1542, ze lag bij de Markt in de Vrijheid van Nevele en werd in 2006 afgebroken. Net zoals de lelie werd de roos vaak afgebeeld op uithangborden van herbergen. De populariteit van de naam zou voorkomen uit de lectuur van de Franse *Roman de la rose*, die ook in Vlaamse vertaling bekend was (Vandeveire en Devos 2008, 52).

Sint-Joris: Deze *behuusde hofstede ende brauwerij* wordt pas voor het eerst vermeld in 1626 en lag op de hoek van de Sint-Jansstraat en de Brabantstraat (nu de hoek van de Langemunt en de Blasiusdriesstraat). Sint-Joris is de patroon van de schuttersgilden en misschien was hier het lokaal van de Nevelse schutters gevestigd.

Zwaan: Deze herberg, gelegen aan de Markt of *plaetse* van Nevele, wordt voor het eerst vermeld in 1491 maar toen was ze pas afgebrand: *een plecke van erven ligghende te nevele ande plaetse daer een heerberghe up plach te stane gheheeten de zwane onlanx verbrant* (Kerckhaert 1993, 83).

Als huis- en herbergnaam komt *de Zwaan* heel veel voor; alleen al in Oost-Vlaanderen telde Kerckhaert (1993, 76-88) in 115 gemeenten herbergen en huizen waar een zwaan op het uithangbord prijkte. Waarom zoveel herbergen voor een zwaan kozen? In de volkskunst en volkskunde hebben sommige dieren een mythische betekenis. Zo worden in enkele gebieden van Duitsland en Nederland de houten geveltopen van huizen met paarden- of zwanenkoppen versierd om het gebouw tegen kwade geesten te beschermen. Al eeuwen staat de sierlijke watervogel ook symbool voor leven en vruchtbaarheid. Ook in tal van sprookjes, volksverhalen en legenden komt hij voor (Vandeveire en Devos 2008, 53). Mattheeuws en Devos (1997, 64) suggereren nog een andere mogelijkheid: veel hoeders van burchtzwanen zouden ook herbergier geweest zijn.

6.4 MOLENS

Onder zijn heerlijke rechten behoorde aan de heer van Nevele ook het molenrecht toe. In de tweede helft van de 16^e eeuw bezat de heer vier windmolens en twee ros- of paardenmolens in het Land van Nevele. De windmolens lagen in Nevele, Landegem, Vinkt en Sint-Martens-Lerne. In Nevele en in Landegem bezat de heer nog een paardenmolen.

De dorpsmolen van Nevele stond op de Molenkouter, ook *Nevelekouter* genoemd, op de weg van Nevele naar Meigem en de plaats waar de molen stond heette **Molenstede**.

De oudste vermelding van een molenwal en dus van een molen dateert van 1413: *terre an den molenwal Juxta terram willelmi de molendino* (RAG-Dro 83, 18r-v). Waar die molen lag, blijkt niet uit de archivalia. Er zijn echter voldoende redenen om aan te nemen dat hij op de Molenkouter stond want die kouter zelf wordt voor het eerst genoemd in 1460: *up de(n) cautre daer nevele muelen staet* (RAG-Ne 60, 3v). Die heerlijke molen van Nevele werd in 1561 nieuw gebouwd (De Rom z.j., 81) en pas vanaf dan verschijnt hij geregeld in de documenten, onder verschillende namen: **Korenmolen** (1586), **Molen te Nevele** (1562), **Nevelemolen** (1581), **Koutermolen** (1584), **Nieuwe Molen** (1561), **Nieuwe Windmolen** (1561) en **Windmolen** (1563). Als toponymisch element duikt *molen* in dezelfde periode op in *Molenbroek* (1566), *Molenberg* (1579), *Molenkouter* (1567) en *Molenmeers* (ca. 1563).

Naast een windmolen bezat de heer van Nevele bij zijn kasteel in de nabijheid van het huis van de amman ook nog een *peerdemuelen* of rosmolen (*Item den gront oft huijs genaempt de Ammanije gestaen binne(n) der Vrijheijt van nevele ... In welck huijs de peerde muelen stont*; RAG-Ne 32, 12r). In de oudste naam **Orsmolen** is *ors* door medeklinkerverwisseling, zoals in *born* uit *bron* en *gars* uit *gras*, ontstaan uit *ros* 'paard'. Later wordt die molen **Paardenmolen** genoemd en bevindt hij zich in de Ammanie. Omstreeks 1579-1580 werd de paardenmolen

verplaatst en naast de windmolen heropgebouwd (De Rom z.j., 81). In ons toponymisch materiaal vonden we ook een **Oliemolen** maar die konden we niet lokaliseren.

6.5 KERKEN, KAPELLEN EN OMGEVING

Kapel van het Gasthuis: In de historische bronnen wordt de kapel voor het eerst vernoemd in 1573: *den pacht van(de)r erve daer de cappelle van(den) gasthuse up staet* (RAG-Nk 151, 4v) maar ze bestond zeker al in 1502 want bij de overdracht van het gasthuis aan de Grauwe Zusters moesten die in ruil voor de schenking tot in de eeuwigheid missen en godsdienstige plechtigheden celebreren. Volgens een document van 1578 was die stenen kapel vervallen en werd ze samen met het huis verkocht ten voordele van de armen: *Item ee(n) steenen capelleken van(den) gasthuyse met zekere erfve daeran clevende boven die vercocht was metter husage ten proffyte van(de) aermen hier memeorie om dat de zelve capelle ter Ruynen gaet* (RAG-Nk 19).

Kerk: Tijdens de beeldenstorm in de 16^e eeuw werd de parochiekerk van Nevele zwaar verwoest. Pas in 1633 was ze volledig hersteld (Cieters en Vandecasteele 1976, 196).

Kerkhof: Lag en ligt rond de kerk. Op het kerkhof stonden in vroegere tijden geen kruisen of zerken en dus wist men niet waar iemand juist begraven lag. Enkel de rijken kregen een grafsteen, in de kerk zelf. Tot 1630 was het Nevelse kerkhof niet ommuurd (Cieters en Vandecasteele 1976, 195) zodat loslopende dieren er vrij konden grazen.

Kloosterkerk: Kerk van het Penitentenklooster.

6.6 ANDERE GEBOUWEN

Ammanie: De ammanie stond in de onmiddellijke omgeving van het kasteel (*twuenhuus daer dammenie stont metten hoflande beneden den casteele*, 1530-1531, RAG-Ne 135), waarschijnlijk op de plaats van het vroegere neerhof. Een *amman* is een ambtenaar belast met het bestuur van de gevangenis en als zodanig ondergeschikt aan de baljuw. Hij bezat de uitvoerende macht, voltrok de vonnissen en inde de gerechtelijke boeten.

Bakkerij: Deze enige vermelde bakkerij van Nevele lag in 1574 aan de westzijde van de Sint-Jansstraat.

Convent van de Zusters van Nevele, Klooster, Zusterhuis: Op 15 mei 1503 kregen de zusters van het gasthuis twee huizen met een grote tuin in de huidige Langemunt omdat het gasthuis dat hun in 1502 was geschonken door Jean de Montmorency voor de kloostergemeenschap te klein en te bouwvallig was geworden.

Dit nieuwe klooster wordt voor het eerst in een document vermeld in 1537: *het clooster van nevele* (RAG-Ne 670, 0) en pas in 1574 is de naam van de nonnen genoteerd: *Cloostere van Vrouwen vander ordene van Ste franchoys* (RAG-Ne 147, 0) of Grauwe Zusters: *an tclooster goed van(de) grauwe zusters* (RAG-Ne 624, 46v). Sporadisch duikt in plaats van *klooster* ook de benaming **Zusterhuis** op, zoals in 1578: *susterhuyse gestaen binnen Nevele aende strate noort de gemeente oist de brabantstrate* (RAG-Nk 19, 0).

Omstreeks 1570, tijdens de beeldenstorm en de godsdienstoorlog, werd Nevele een calvinistische gemeente. In 1578 was het klooster verlaten, het lag in verval, was onbewoonbaar en de zusters waren vertrokken naar hun huis in Gent.

In 1610 kregen de Grauwe Zusters van Nevele de toestemming om gedurende vier maanden in het hele land aalmoezen te verzamelen om hun klooster en kapel opnieuw op te bouwen. De renovatiewerken duurden enkele jaren, zo is er een rekening bewaard waaruit blijkt dat er in 1612 hout en steengruis uit het vervallen gebouw werd gehaald: *hauts ghehaelt metg. zeker*

greys uut het clooster (RAG, baronie Nevele 312). Zeker in 1639 waren kapel en klooster weer opgebouwd.

Gasthuis, Hospitaal: Het woord *hospitaal* is ontleend aan het Laatlatijnse *hospitalis* en betekent ‘gastenhuis’. In het Middelnederlands was *hospital*, *hospitaal* een synoniem van *gasthuus* en beide woorden betekenen ‘ziekenhuis voor armen’ en ‘huis voor ontvangst van vreemdelingen’.

De meeste gasthuizen of hospitalen werden in de 12^e, begin 13^e eeuw gesticht, zowel door wereldlijke als kerkelijke heren en ze waren verbonden aan reguliere of seculiere geestelijken. Deze gasthuizen droegen de naam van Onze-Lieve-Vrouw of van Sint-Jan. Ze werden gesticht naar het voorbeeld van het hospitaal van Jeruzalem, dat werd gebouwd in 1023 voor de vele pelgrims die naar Jeruzalem trokken en genoemd werd naar Johannes de Evangelist.

Van de meeste gasthuizen is de stichtingsdatum niet bekend en vaak ook niet de naam van de stichters. Dat geldt ook voor het hospitaal of gasthuis van Nevele. We proberen dus meer te weten te komen over de ligging, de stichting, de stichters en de naam van het hospitaal.

Het gasthuis van Nevele lag ongeveer op de plaats waar nu het gemeentehuis, de gemeenteschool en de gewezen dekenij staan. Het lag aan een invalsweg naar Nevele, dicht bij de markt en het kasteel en vooral in de nabijheid van een beek, want water was van levensbelang in een gasthuis waar dagelijks pelgrims, reizigers en arme passanten overnachtten.

Het gasthuis was opgericht door een wereldlijke heer, een voorouder van Jehan de Montmorency, heer van Nevele, om behoeftigen, zieken maar ook arme reizigers en pelgrims op te vangen. Het werd bediend door vrome lieden, zeg maar lekenbroeders en -zusters; de reizigers kwamen naar de markt van Nevele, de pelgrims kwamen op bedevaart naar de heilige Mauritius.

De oudste vermelding van het hospitaal komt voor in een document van 1426 *tospitaal van nevele* (RAG-Nds). Maar het hospitaal is zeker ouder, want in een document van 1385, dus vijftig jaar eerder, is de straatnaam *Sint-Jansstraatje* (SAG, 330/8, 1r) vermeld. Die straatnaam kan enkel verwijzen naar een gebouw dat aan Sint-Jan was toegewijd; dit kan een kerk, een kapel of een hospitaal zijn geweest. Aangezien een groot aantal hospitalen genoemd werden naar Sint-Jan, durf ik met enige stelligheid beweren dat de Sint-Jansstraat de oudste naam is van de huidige Cyriel Buyssestraat en dat ze haar naam kreeg van het Sint-Janshospitaal dat eraan paalde. En als een straatnaam of een andere plaatsnaam in documenten opduikt, dan is die naam op dat moment zeker al enkele tientallen jaren in gebruik. De stichting van het Nevelse hospitaal mag m.i. dan ook gesitueerd worden tussen 1300 en 1350.

Het gasthuis was in 1502 bouwvallig geworden en men trof er enkel nog bedelaars aan en lieden van verdacht allooi, zoals donkaards en dobbelspelers. Om zich te verwarmen stookten deze gasten in het (houten) gebouw vuurtjes. Het brandgevaar was groot en de inwoners van Nevele deden hierover hun beklag bij de overheid.

Om al die problemen op te lossen, vormde de heer van Nevele Jean de Montmorency het gasthuis om tot een klooster en schonk hij het op 21 september 1502 aan de kloostergemeenschap van de derde orde van de heilige Franciscus of de Grauwe Zusters, die meteen hun intrek namen in het bouwvallige gasthuis. Maar reeds in 1503 verlieten de zusters het klooster en verhuisden ze naar hun nieuwe locatie in de huidige Langemunt, toen nog *Sint-Jansstraat* genoemd.

Het feit dat de naam *gasthuis* of *hospitaal* ook honderd jaar nadat het door de zusters was verlaten nog in de documenten voorkomt, bewijst niet dat de gebouwen op dat ogenblik nog als gasthuis werden gebruikt, wèl dat de naam als plaatsaanduiding werd gebruikt. Het is een vertrouwd gegeven in de toponymie dat een plaatsnaam kan verwijzen naar een gebouw dat er al lang niet meer staat of al lang een andere functie heeft gekregen. Zo heten veel cafés in

Vlaanderen nog 'De Tramstatie' op plaatsen waar al vijftig jaar of langer geen tram meer rijdt.

Kasteel van Nevele: Het kasteel van Nevele is gebouwd op een mote die nu nog ongeveer zeven meter boven het niveau van de Poekebeek ligt. Die kasteelmote was omwald en wordt het *opperhof* genoemd. Ten noorden van de kasteelmote lag nog een omwalde mote, dit moet het *neerhof* geweest zijn. Het kasteel van Nevele was strategisch bijzonder goed gelegen: ten noorden en ten oosten was het beschermd door de Poekebeek, ten zuiden en ten westen door verschillende beken of armen van diezelfde Poekebeek. Zowel het opperhof als het neerhof waren nog eens extra beveiligd door een ringgracht of wal. De noordelijke loop van de Poekebeek was een deel van de noordelijke wal en voorzag tevens de andere walgrachten van het nodige water.

De oudste vermelding van een kasteel dateert van 1387. Zes jaar vroeger, in 1381, waren de Gentenaren in opstand gekomen tegen graaf Lodewijk van Male. Het kasteel werd op 13 mei 1381 samen met de kerk en vele huizen in het dorp verwoest. Wellicht werd de kasteeltoren gespaard ofwel werd enkel die toren nadien opnieuw opgebouwd. In ieder geval is er in 1387 weer sprake van een *casteel* (Van den Abeele 2010, 26).

Uit diverse documenten van 1488 tot 1596 (Luyssaert 2006a, 120) blijkt dat het kasteel gebouwd was als een vierkante toren, en dat het naar zijn bouwtrant de **Toren of Vierkante Toren** genoemd werd. In die toren bevond zich de woning van de baljuw of griffier en boven de tweede verdieping lag de *Gevangenis* van Nevele.

Kloostermuur: Dit is de muur van het Penitentenklooster in de Sint-Jansstraat (nu Langemunt).

Korenhuis: Het Korenhuis paalde aan de Korenmarkt van Nevele en was een opslagplaats voor graan.

Priesteragegoed, Goed van de Priesterage: In 1146 droeg Erardus, proost van Nevele, samen met zijn zeven medekanunniken, de kerk van Nevele over aan de abt van Drongen. De abt stuurde drie Premonstratenzermunniken naar Nevele om daar als buitenheren de kerkdiensten te verzorgen (Decavele e.a. 2006, 54 en 66-67). Deze monniken of *munken* woonden op een omwalde hoeve die geheel logisch **Hof ter Munken** werd genoemd en zo een kleine kilometer ten oosten van de kerk van Nevele lag. Nu staat op die plaats het OCMW-rusthuis Ter Leenen in de Graaf van Hoornestraat. Het Priesteragegoed bestond uit een *huus ofte opperhof metten wallen syngelen ende grachten metg. tpleyn voor het hof* (1639, RAG-Ne 28, 94). In de loop van de geschiedenis werden ook volgende namen genoteerd: **Munkgoed, Hof ter Munken, Priesterage van Nevele en De Munken**.

Nog een andere naam voor dit goed was **Meesterie** en **Meesteriegoed**. Het Middelnederlandse *meester*, dat een vertaling is van het Latijnse *magister*, heeft betrekking op een *meester inder godheit* (theologie) en sommige bedienaars van de kerk van Nevele hadden deze academische graad. De kerk van Nevele werd bediend door drie kanunniken van de abdij van Drongen: een *meester*, een pastoor en een kapelaan (Decavele e.a. 2006, 67).

Smidse: De juiste ligging van de *smesse* of smidse werd niet teruggevonden.

Stoof: In een stedelijke context is een stoof een publieke badinrichting. Veel van die badinrichtingen in de steden werden weldra verborgen bordelen, ook al doordat naast mannen- en vrouwenstoven er ook gemengde stoven bestonden (Van Durme 2005, 30-31). Het valt te betwijfelen of op het platteland met het woord *stoof* naar dezelfde werkelijkheid wordt verwezen, vooral omdat de sociale controle er veel ingrijpender was dan in de anonimiteit van de stad. In Hansbeke bijv. lag de 'stoof' bij de kerk (Luyssaert 1995, 21); naar alle waarschijnlijkheid ging het daar om een stoofplaats, een soort van oven om fruit, zoals appels, peren en pruimen, te drogen voor de wintervoorraad. Mogelijk was ook de stoof in Nevele zo'n (gemeenschappelijke) oven.

Werkwinkel: Een *werkwinkel* is de werkplaats van een ambachtsman.

7 TERREINNAMEN

7.1 KERNBESTANDDELEN IN TERREINNAMEN

AKKER

Akker, uit het Germaanse *akra*, is in de Vlaamse dialecten de oudste benaming voor bouwland. Het woord is hier ingevoerd door de Germaanse volkeren die tussen de 5^e en de 7^e eeuw ons land hebben gekoloniseerd.

In de vroege middeleeuwen (tussen de 5^e en de 7^e eeuw) lag het bouwland van een nederzetting bijeen, niet ver van de bewoning, op hoger gelegen gronden met een goede afwatering. De **Hoge Akker** op de wijk Veldeken is daar een voorbeeld van.

Er zijn in Nevele geen toponymische sporen (meer) van een dorpsakker, wel van wijkakkers. Op de wijk Veldeken lagen: **Akker, Akkerken, Bogaards Akker, Dorenakker, Hoge Akker, Houtakker, Lammens Akker** en **Veldenakker** en op de wijk Ose vinden we **Akkerken** en **Berenakker**.

Van de 11^e tot de 14^e eeuw werd het bouwland in Vlaanderen grondig geherstructureerd. De verspreid liggende middeleeuwse akkers werden met nieuwe ontginningen uitgebreid en tot uitgestrekte blokken samengevoegd, *kouters* genoemd.

De kouters waren gemeenschappelijke open bouwlanden die volgens de techniek van het drieslagstelsel (één jaar wintergraan – één jaar zomergraan – één jaar braak) werden bewerkt. Bij het aanleggen van de kouters werd gebruikt gemaakt van de al bestaande dorps- of gehuchtakkers en soms werd de *akker*-naam gewoon door een *kouter*-naam vervangen. Het gevolg is dat *kouter*-toponiemen naast de oudere *akker*-toponiemen voorkomen. Dat was meestal het geval in de vruchtbare leemgebieden van zuidelijk Oost-Vlaanderen en West-Brabant. In die vruchtbare leem- en zandleemstreken waren het meestal wereldlijke en geestelijke grootgrondbezitters die het initiatief namen, maar in de zandstreken was de ontginning het werk van kleine, particuliere ondernemers. Zo was in het zuidelijke Meetjesland de individuele exploitatie de regel.

In het Meetjesland heeft het koutersysteem maar op bescheiden schaal ingang gevonden. Zoals is te zien in onze materiaalverzameling, hebben alle Nevelse akkers hun *akker*-naam tot na 1600 behouden. Voor geen enkel Nevelse *akker*-toponiem hebben we een variant op *-kouter* aangetroffen. We komen hierop terug bij de bespreking van het bestanddeel *kouter*.

Opvallend is ook dat bij een aantal *akker*-toponiemen een variant op *-bilk* voorhanden is die betrekking heeft op hetzelfde perceel: **Braets Akker, Hoendakker, Hoge Akker, Putakker** en **Teens Akker**.

En dat de akkers vaak door een particuliere persoon werden ontgonnen, tonen de toponiemen **Belkiers Akker, Berenakker, Bogaards Akker, Braets Akker, Lammens Akker, Munkenakker, Sticmans Akker** en **Teens Akker** aan. In tegenstelling tot de kouters werden deze akkers niet gemeenschappelijk bewerkt.

BILK

Het woord *bilk* komt uit de stam van het Germaanse werkwoord *bilukan*, dat de voorloper is van het Nederlandse *beluiken* ‘omheinen’. Oorspronkelijk is een *bilk* een omheind perceel. In *bulk* werd de *i* tot *u* gerond onder invloed van de volgende *-l*, zoals in *wulg* uit *wilg*. In de oudste excerpten vinden we soms nog de West-Vlaamse spellingvorm *beelc*, bijv. in *mauwers beelc van den hecke* (1424, SAG, 301/28, 107v).

In de late middeleeuwen, in de tijd van de grote ontginningen, namen individuele personen lager gelegen, nattere gronden in gebruik. Vandaar dat vrij veel *bilken* genoemd zijn naar de persoon die ze ontgonnen heeft. Veel van die nieuwe, vaak natte gronden werden rondom van een afwateringsgracht voorzien en met levende omheiningen omplant: *lant gheheeten den bulc voorthof ommecant ende ommegracht* (ca. 1625, RAG-Ne 322, 120r).

Het woord werd al in de vroege middeleeuwen gebruikt voor omheinde perceeltjes gras- of bouwland in de nabijheid van de woning; ze deden dienst als huisweide, bijv. **Paardenbilk**.

Op *bilken* werden soms jarenlang dezelfde vruchten verbouwd en ze werden dan naar dat gewas genoemd, zoals bijv. **Boonbilk, Evenbilk, Ginstbilk, Korenbilk, Vitsebilksken**.

Het enkelvoudige woord **Bilk(sken)** komt een paar keer voor in ons materiaal, soms aangevuld met een nabepaling: **Bilk, Bilksken, Bilk voor het Hof, Bilk(sken) achter de Schuur, Bilksken bachten 't Ovenbuur, Bilksken op Strekels Gat, Bilksken voor de Hovemeers**.

Bilken werden ontgonnen op gronden van slechtere kwaliteit, die dikwijls na enkele jaren van intensieve bewerking uitgeput waren en braak bleven liggen. Dat ze dan vlug waren begroeid met onkruid tonen volgende toponiemen aan: **Biesbilk, Braambilk, Distelbilk en Dorenbilk**.

Namen als **Bosbilk** en **Heetbilken** bewijzen dat deze percelen vroeger bos of heide waren, maar al in cultuur gebracht zijn (zie 7.2 Benoemingsmotieven voor terreinnamen).

Opvallend is het toponiem **Bulkier**. Met het achtervoegsel *-ier* worden van plantennamen perceelsnamen gevormd, zoals *rapier* 'rapenveld' en *hoppier* 'hoppeveld'. Er zijn echter geen voorbeelden bekend van terreinbenamingen als *bulk*, *akker*, *kouter*, *bos* of *veld* die met het achtervoegsel *-ier* gecombineerd worden. Het valt dan ook te betwijfelen of het grondwoord in *Bulkier* met *bulk* / *bilk* geïdentificeerd mag worden. Mogelijk betreft het een verdwenen familienaam.

In jonger toponymisch materiaal treedt *bilk* als bouwlandbenaming in concurrentie met *stuk* (zie **Stuk**).

BLOK

In de huidige boerenwoordenschat wordt *blok* nog steeds gebruikt voor min of meer blokvormige percelen (Devos 1991b, 411-422).

BOS

De oorspronkelijke betekenis van *bos* is 'struikgewas, kreupelhout' (vgl. het Engelse *bush*). In de middeleeuwen evolueerde de betekenis, wellicht onder invloed van het Franse *bois*, van 'kreupelhout' naar 'aangeplant hoogstammig bos' en werd *bos* een synoniem van het oudere woord *hout*.

BRIEL

Briel is hetzelfde woord als *broel*, *bruul*, *bruil* en *breugel/brogel*. Volgens Gysseling (1984, 15) is dit een woord uit de Belgische substraattaal. Hij reconstrueert de vorm *bhroghilos*, een verkleinwoord van *bheraghos*, dat 'omheining' betekent.

In de oudste, d.w.z. vroegmiddeleeuwse attestaties, lijkt *briel* betrekking te hebben op domaniale gronden, meer bepaald op omheinde bossen en graslanden die tot de heerlijke

gronden van het domein behoren. Naderhand schijnt het woord te zijn overgegaan op laaggelegen graslanden in collectief gebruik (Mattheeuws en Devos 1997, 69). In Nevele paalde het **Brielken** aan *de beke naer dleen ten huele* (1581, RAG-Ne 396, 218v) en aan *den quaden bulck*, ca. 1625, RAG-Ne 322, 20r) dus aan natte, slechte grond en daarom komt hier de verklaring ‘laaggelegen, natte, weide’ in aanmerking.

BROEK

Broek is afgeleid van het Germaanse *broka* ‘moeras’. *Broek*-toponiemen liggen gewoonlijk in vochtige, drassige, alluviale gronden bij sloten, beken en rivieren. Om die natte gronden voor beweiding geschikt te maken, werden ze door middel van afwateringsgreppels in repelvormige percelen onderverdeeld. Kerrebroek bijv. bestaat overwegend uit bodemtype Lcc, Ldc, d.i. enigszins te natte grond in vochtige seizoenen, die geen verdrogingsverschijnselen vertoont in de zomer (Tavernier en Vandenhoudt 1967, 59-60).

Zowel *velden* als *broeken* konden door de dorpsgemeenschap vrij gebruikt worden. Naarmate de bevolkingsdruk toenam, werden *velden* en *broeken* verkaveld tot particuliere percelen die met bomen of kanthagen omheind werden en door individuele gebruikers in bezit werden genomen. De **Oostbroek**, 11 ha groot, bleef echter tot in het midden van de 19^e eeuw onverkaveld als gemeenschappelijke weide bewaard (De Potter en Broeckaert V 1864-70, 5). De grond (bodemtype (Lep) stond er in de winter en in het voorjaar vaak onder water en ook in de zomer bleef de bodem er vochtig (Tavernier en Vandenhoudt 1967, 62).

DONK

Volgens Gysseling (1960, 279) is *donk* ‘een hogere, zandige plek in een moerassig terrein’. Die verklaring sluit het best aan bij de topografische werkelijkheid in het Meetjesland (Mattheeuws en Devos 1997, 71 en Vandeveire en Devos, 2008, 137). Uit ons onderzoek (Luyssaert en Vandeveire 2004, 597) naar de *donken* in het Meetjesland kwamen we tot het volgende besluit: “De lokaliseerbare donken liggen zeker in vochtige, moerassige gronden, maar het is niet zeker dat het een zandige opduiking is want uit enkele lokaliserigen is gebleken dat de opduiking ook uit klei kan bestaan”. Van de Nevelse toponiemen *Daasdonk* en *Braamdonk* konden we op de bodemkaart de bodemserie bepalen: de Daasdonk bestaat uit lichte zandleemgrond (bodemserie Pccz, Pbc en wPba) en ligt in een natte omgeving (bodemserie Ldc). Ook de Braamdonk bestaat uit licht-zandleemgrond in een vochtige omgeving (Tavernier en Vandenhoudt 1967).

DRIES

Dries is een zeer oud en ruim verbreid toponymisch bestanddeel, dat in de loop van zijn ingewikkelde betekenisgeschiedenis op uiteenlopende verschijnselen is toegepast.

Dries kan de naam zijn van een openbaar plein in een dorp of een gehucht, maar ook van akker- en weilanden, collectief of privé. De Oost-Vlaamse toponymist Luc Van Durme wijdde een grondige gedocumenteerde studie aan het woord (Van Durme 1998). Uit zijn bevindingen kunnen we met Mattheeuws en Devos (1997, 71-72) de evolutie van het woord en het verschijnsel als volgt reconstrueren.

In de vroege middeleeuwen waren driesen uitgestrekte gemeenschapsgronden buiten het vaste bouwlandareaal van de dorpsbewoners. Op die driesen werd ook aan akkerbouw gedaan, zij het niet permanent zoals op de akkers, maar tijdelijk in een apart systeem van wisselbouw. Nadat men er een aantal jaren na elkaar gewassen op had geteeld, was de grond uitgeput en liet men die weer op krachten komen door er gras te laten opschieten, zodat de dries nu een tijdlang dienst kon doen als gemeenschappelijke weide.

Uit allerlei historische documenten maakt Van Durme op dat de gemene driesen hun bouwlandfunctie al vroeg, d.w.z. ten laatste in de 11^e eeuw, hadden verloren. Het schijnen dan

permanente graaslanden te zijn geworden, ten dele begroeid met laagstammig bos en struikgewas, waar de dorpelingen hun beesten mochten drijven en *staken* snijden voor de dode afrasteringen rond hun akkers.

Vanaf de late middeleeuwen werd het systeem van afwisselende bodembestemming vrij courant door privé-boeren toegepast op percelen van geringe kwaliteit, om in tijden van gunstige conjunctuur en bevolkingsaanwas extra gewassen te verbouwen. In Nevele liggen de **Braamdonkdries**, **Heuldries**, **Lange Dries** en **Penningdries** op matig droge licht-zandleemgronden (bodemserie Pcc); op de **Schaapdries** heerst er watertekort in de zomer (bodemserie Pbh) en de **Grote Schaapdries**, **Heetdries** en **Scheldries** kampen met natte grond in de winter (bodemserie Ldc) (Tavernier en Vandenhoudt 1967). Misschien was ook de **Dries Meeldonk** een perceel van geringe kwaliteit op het complex **Meeldonk**. Deze driesen herinneren aan het wisselsysteem graasland-bouwhand op privé-kavels.

Dries in de betekenis ‘dorpsplein’ en vooral ‘gehucht’, is te verklaren vanuit de overeenkomst in uitzicht en functie tussen oude, gemene driesen en de pleintjes waarrond zich in dorpen en gehuchten de bewoning concentreerde. Deze openbare plaatsen waren zowat miniatuurversies van de oude driesen: ze omvatten graasland, houtgewas en wellicht af en toe ook een stukje akkerland, en de omwonenden hadden er weiderecht en houwrecht. De meeste Meetjeslandse driesen die als voormalige gehuchtpleintjes geïdentificeerd konden worden, dateren uit de tijd van de ontginningen (11^e-13^e eeuw), toen er nieuwe woonkernen werden opgericht in voorheen onontgonnen gebied (Mattheeuws en Devos 1997, 72). De oudst geattesteerde dries in ons materiaal, de **Blazers Dries**, ligt in het zuidoosten van Nevele, ten oosten van de gemeenschappelijke weide de *Hoel* en was naar alle waarschijnlijkheid een deel van die gemeenschappelijke weide.

Over de etymologie van *dries* is nogal wat geschreven. Sommige auteurs zagen een verband met het telwoord *drie*, ofwel als verwijzing naar het drieslagstelsel, ofwel omdat sommige driesen driehoekig zijn. Die beweringen houden echter geen steek. Er zijn heel wat rechthoekige driesen en het woord *dries* is ouder dan de invoering van het drieslagstelsel. Oorspronkelijk betekende het ‘rustend akkerland’. Gysseling (1975, 258) brengt het woord via het Germaanse *throwiska* in verband met een Indo-Europese wortel **treu* of **teru*, waaruit ook het woord *trieu* stamt, de Franse tegenhanger van het Nederlandse *dries*. De betekenis ervan zou ‘opgeteerd, uitgeput’ zijn. In die opvatting is een dries dus een uitgeputte akker, die men een tijdlang braak moest laten liggen om de bodem weer op krachten te laten komen (Van de Walle en Devos 2006, 36-38 en Vandeveire en Devos 2008, 60-61).

GAVER

Het woord *gaver*, dat vrij veel voorkomt in de toponymie van het Meetjesland en de aangrenzende gebieden, is een *moeras*-woord uit de Belgische substraattaal (Gysseling 1975, 3). Mattheeuws en Devos (1997, 73) schrijven terecht dat *gaver* en *broek* een vergelijkbare werkelijkheid aanduiden: lage, drassige bodems.

In ons materiaal worden negen *gaver*-toponiemen aangetroffen waarvan er vijf gelokaliseerd konden worden bij een waterloop, dit zijn **Gaver**, **Gaverken** (*tgav(er)kin ant wat(er)laet*, 1467, SAG, 330/30, 283r), **Reitgavere**, **Paddegaver** (*lands ghenaeint de paddegavere noort west ande(n) waterloop*, 1578, RAG-Ne 64, 85r), **Neren Westgaver**.

Drie *gaver*-toponiemen konden niet gelokaliseerd worden: **Notens Gaver**, **Robbins Gaver** en **Coppins Gaver**; zij zijn genoemd naar de privé-personen die ze ontgonnen hebben of die er land bezaten.

Bij alle gelokaliseerde *gaver*-toponiemen bestaat de grond uit matig gleyige (d.i. met roestverschijnselen) zandleemgronden die te nat zijn in de winter en fris in de zomer; voor akkerbouw is drainage noodzakelijk (bodemserie Ldc) (Tavernier en Vandenhoudt 1967, 60).

HAAG

De huidige betekenis van *haag* sluit nog nauw aan bij de etymologie, want aan de verre oorsprong ervan ligt de stam van een werkwoord voor ‘omheinen’. Daarnaast heeft *haag* ook de betekenis van ‘bosje met bomen of struikgewas’ ontwikkeld, zoals in het toponiem **Hage**. Bij de meeste *haag*-toponiemen uit ons materiaal valt bij gebrek aan context niet uit te maken welke betekenis van *haag* van toepassing is.

KOUTER

Het woord *kouter* gaat etymologisch terug op het Latijn *cultura*, dat ‘bebouwd land’ betekent en een afleiding is van het werkwoord *colere* ‘het land bewerken’.

Lange tijd overheerste de opvatting van de Brabantse naamkundige J. Lindemans, als zou *kouter* in de Romeinse tijd overgenomen zijn door de hier wonende Kelten, die het op hun beurt in de 5^e eeuw aan de Germaanse kolonistoren doorgaven. Intussen is die theorie helemaal achterhaald.

Met zekerheid mogen we zeggen dat kouters pas eeuwen na de Germaanse kolonisatie in ons land verspreid raakten. Wanneer dat precies heeft plaatsgevonden, is moeilijk te zeggen en het is goed mogelijk dat het woord en de zaak *kouter* niet overal en gelijktijdig zijn geïntroduceerd.

De toponymist L. Van Durme en de historicus A. Verhulst komen elk voor hun eigen onderzoeksgebied tot verschillende bevindingen. Van Durme vermoedt dat in het Zuid-Oost-Vlaamse gebied ten noorden van de taalgrens *kouter* al sinds de Merovingische tijd (7^e eeuw) in de volkstaal aanwezig was. Meer noordwaarts in Vlaanderen zou het woord een paar eeuwen later doorgedrongen zijn.

Voor de omgeving van Gent, waartoe ook Nevele nog behoort, verbindt Verhulst het begrip *kouter* met de opkomst van een nieuw type landbouwcomplex in de tijd van de grote ontginningen (11^e-13^e eeuw). Door de sterke bevolkingsaan groei zag men zich verplicht nieuw bouwland onder de ploeg te leggen en over te gaan tot een herverkaveling van het vroegmiddeleeuwse akkerareaal. Waar de bodemgesteldheid het toeliet, werden de bestaande akkers uitgebreid en eventueel samengevoegd tot uitgestrekte open bouwlanden. Die waren dikwijls vele hectaren groot en werden gemeenschappelijk bewerkt volgens een verplichte driejaarlijkse vruchtafwisseling, het drieslagstelsel.

Niet overal heeft de kouterstructuur een even groot succes gekend. In Zuid-Oost-Vlaanderen, waar de vruchtbare zandleemgronden zich uitstekend leenden voor de aanleg van reusachtige blokken akkerland en waar bovendien een lange traditie van gemeenschappelijke bebouwing bestond, vond het stelsel algemeen ingang en gingen de kouters voorgoed de aanblik van het cultuurlandschap bepalen.

In de Noord-Vlaamse zandstreek daarentegen zijn de kouters minder talrijk, wat zowel fysische als sociale oorzaken heeft. Enerzijds leent de bodem zich hier niet zo goed als in (zand)leemstreken tot de aanleg van koutercomplexen, waarvoor immers uitgestrekte terreinen van gelijke hoedanigheid en met een goede natuurlijke afwatering nodig waren. Anderzijds stonden de collectieve organisatievormen, die althans in den beginne typisch waren voor de kouterstructuur, een beetje haaks op de individualistische mentaliteit van de Noord-Vlaamse ontginners en landbouwers.

De ruime omgeving van Gent, met inbegrip van de streek Nevele-Deinze en de zuidrand van het Meetjesland, vormt een overgangszone tussen het typische open kouterlandschap van de Zuid-Oost-Vlaamse zandleemstreek en het overwegend gesloten landschap van de zandstreek. Daar bleef tot op vandaag een gemengd landschapstype bestaan, waarin relatief hoog gelegen, open blokken kouterland nog duidelijk contrasteren met de kleine, omsloten percelen, de *bulken* of *bilken*, die gegroepeerd liggen in lagere, vochtigere bodems. Grote delen van de mogelijke agrarisch nuttige oppervlakte bleven hier buiten de kouterstructuur.

De twee oudste kouters in Nevele liggen op de wijk Ose en bij de molen. De kouter op Ose wordt **Kouter** (1388), **Osekouter** (1394) en tweehonderd jaar later ook **Nevelekouter** (= *Nevelekouter 1* in het glossarium) genoemd. De oudste benaming voor de kouter bij de molen is eveneens **Kouter** (1413); naderhand heet hij respectievelijk **Molenkouter** (1460), **Hoflandkouter** (1567) en ook **Nevelekouter** (1584) (= *Nevelekouter 2* in het glossarium).

De ontginning van de *Kouter*, *Osekouter*, *Nevelekouter 1* ging zeker uit van het Goed te Ose, dat voor het eerst wordt vermeld in dezelfde tijd als de kouter zelf, nl. in 1386 (*tgoed tossche*, SAG, 330/8, 62v).

Naar alle waarschijnlijkheid ging de ontginning van de *Kouter*, *Molenkouter*, *Hoflandkouter*, *Nevelekouter 2* uit van het kasteel van Nevele. Een duidelijke aanwijzing hiervoor is dat op die kouter het **Hofland** lag en dat is het land dat tot het bezit van de heer van Nevele behoorde (*het lant van ouden tijden datmen genoempt heeft het hoflant welck lant Js liggende al gelijk op den Coutere dar den muelen wal op staet en(de) den muelen gestaen heeft*, 1567, RAG-Ne 32, 13r).

De **Braamdonkkouter** werd ontgonnen door het **Goed te Braamdonk**.

Of de attestaties die we in het glossarium onder *Nevelekouter 3* hebben geplaatst, naar een derde kouter met die naam verwijzen, blijft bij gebrek aan indicaties over de ligging van de daar genoemde kouter, in het ongewisse. De kans is reëel dat de excerpten betrekking hebben op *Nevelekouter 1* en *2*.

De naam **Reitgaverekouter** werd voor het eerst genoteerd in 1481 en de ontginning ervan ging zeker uit van het Goed te Reitgavere. De naam *Reitgavere* zelf is reeds in 1374 geattesteerd. Opvallend is dat het toponiem *Reitgaverekouter* na 1481 niet meer in de documenten voorkomt. Of dat bouwlandcomplex een nieuwe naam heeft gekregen, konden we niet uitmaken.

Opmerkelijk is dat van geen enkel Nevels *kouter*-toponiem een variant op *-akker* in ons toponymisch materiaal voorkomt. Mogen we hieruit besluiten dat de Nevelse kouters vroeger werden ontgonnen dan de andere kouters in het Meetjesland die wel een variant op *-akker* hebben?

LAND

Vanouds had *land* de betekenis van ‘grond (in het algemeen)’. Het woord kan dus zowel onontgonnen grond als bouwland aanduiden maar het wordt vanouds al bij voorkeur toegepast op ontgonnen land, en bepaaldelijk op akkerland.

MEERS

Het woord *meers* komt uit het Germaanse *marisk*, dat zelf afgeleid is uit *mari* ‘waterplas’ en duidde oorspronkelijk vochtig grasland aan. De *meersen* liggen op alluviale gronden langs beken, grachten en watergangen. In de zomer werden ze gehooïd en na de hooitijd liet men het vee vrij grazen op het nieuw opschietende gras. In de middeleeuwen mocht dat trouwens op alle plaatsen waar enigszins gras of groen groeide, want alleen het bouwland was afgesloten als bescherming tegen het loslopende vee.

STUK

Oorspronkelijk betekent *stuk* ‘deel van een groter geheel akkerland, bos of weiland’. Vrij vlug ontwikkelde *stuk* zich tot een bouwlandterm. De vorm *stik*, met westelijke ontronding van de klinker (vgl. West-Vlaamse *pit*, *dinne*, *rik*, *hil*) is in alle citaten de gewone vorm en leeft tot op heden in het plaatselijke dialect voort. Uit enkele citaten blijkt dat *stuk* een jonger woord is dan *bilk*. Zoals uit ons toponymisch materiaal blijkt, hebben *bilk* en *stuk* ongeveer dezelfde betekenis: het zijn telkens omheinde percelen, maar *bilk* kan zowel bouwland als weiland benoemen, terwijl *stuk* een typische bouwlandnaam is (Devos 1991b, 314 en 316).

VELD

In de standaardtaal en in veel dialecten betekent *veld* nu ‘bouwland’. Maar in westelijk Vlaanderen en in het Meetjesland heeft het als soortnaam in de volkstaal nooit iets anders aangeduid dan ongecultiveerde, onontgonnen grond. Die toepassing sluit aan bij de betekenis van de Germanse voorloper *feldu* ‘woest land, heide’.

Deze onontgonnen gebieden scheidden in de middeleeuwen de cultuurzones rondom de dorpen en gehuchten van elkaar. Dat woeste veld was bedekt met kreupelhout, heidevegetatie, moerassen, poelen en vijvers.

Het duurde tot in de 18^e eeuw eer de laatste veldcomplexen in cultuurland waren omgezet. Meestal werd het veld eerst bebost en pas later werden de waardevolste stukken in bouwland gelegd (Vandeveire en Devos 2008, 66). Uit de tijd waaruit onze bronnen dateren, zijn al enkele stukken veld bebost of akkerland geworden. *Arendsveldbos* en *Bijsterveldbosselken* zijn gedeeltelijk bebost en *Arends Veld*, *Bijsterveld*, *Veldakker* en *Veldbilk* zijn akkerland geworden.

WOESTIJN

Op het eind van de laatste ijstijd waren onze streken bijna volledig bebost. De prehistorische mens begon de bossen te ontginnen. Hij kapte bomen voor brandhout en liet op de ontgonnen grond het vee vrij grazen. Op die gronden groeiden na verloop van tijd struiken, heesters en grassen. Het geheel van zo’n bosdegradatie werd in het Middelnederlands *wastine*, *woestine*, *wostine*, *rostine* genoemd. Dat woord stamt van het Germaanse *wostumnjo*, dat zoveel als ‘wild, onontgonnen gebied’ betekent. Het is in zijn voorgeschiedenis verwant met het Latijnse bijvoeglijk naamwoord *vastus*, ‘eenzaam, verlaten, woest’ (Van de Walle en Devos 2006: 43). De Nevelse Woestijn ligt op Veldeken. Uiteindelijk dekken *veld* en *woestine* ongeveer dezelfde topografische werkelijkheid. *Veld* echter duidde niet alleen gedegradéerd bosland aan maar alle ongecultiveerd land tussen de nederzettingen en hun cultuurgronden.

7.2 BENOEMINGSMOTIEVEN VOOR ONDERDELEN VAN HET TERREIN

7.2.1 AKKERLAND

(a) naar de eigenaar, de pachter of de gebruiker

Vele namen van eigenaars of gebruikers zijn doorzichtig, andere namen vragen wel enige verklaring. De tot akkernaam geëvolueerde persoonsnamen staan soms in de verkleinvorm. In die gevallen is meestal niet uit te maken of de verkleining op de persoon slaat dan wel op de geringe omvang van het genoemde perceel. Zo kan bijv. het *Reinaardeken* genoemd zijn naar een gebruiker die in de omgang zo werd genoemd omdat hij klein was van gestalte of gewoon uit sympathie, maar het kan ook om een klein akkertje hebben gegaan dat door ene *Reinaard* in eigendom of in pacht werd gehouden.

Akkermans Bilk, **Arends Veld** (*Arend* is een vlevorm van *Aernoud*), **Bauwen**, **Baudens Bunder** (*Bauwen* en *Bauden* zijn vleinenamen van *Boudewijn*), **Berenakker** (familienaam (*De*) *Beer*, met zwakke genitiefverbuiging), **Begijnengemet**, **Begijnenland** (eigendom van het Sint-Elisabethbegijnhof in Gent), **Bergs Bilk** (*Bergs* is een genitief van de naam (*van den*) *Berghe*), **Bette Jans Bilken(skens)** (*Bette* is een vlevorm van *Elisabeth*), **Blondestede(ken)** (familienaam *Blonde*), **Bogaard**, **Bogaards Akker**, **Boudewijns Bunder**, **Braets Akker**, **Braets Bilk(skens)**, **Braets Hoek** (familienaam *Braet*), **Bruins Bilk(skens)** (familienaam (*de*) *Bruyne*), **Buiks Land** (familienaam *Buick*), **Callants Bilk** (in 1583 woonde *Pieter callant fs. denijs* in Nevele), **Ceunincs Bilksken** (familienaam (*De*) *Ceuninck*), **Christoffel van Houcke Bilk**, **Claeis’ Poel**, **Clercs Stede**, **Coens Bilken**, **Colpaertbilk**, **Coppins Bilk**, **Coppins Gaver**, **Costers Bilk** (familienaam (*De*) *Coster* of beroepsnaam van de koster), **Dieriks Bilksken**, **Jagers Bilk**, **Duitkens Stede(ken)** (zie *Duitkens Bilk*), **Joos sBrunen Bilk** (*Joos*

(de) *Bruyne*), **Godelieve Stede** (stede van ene *Godelieve*), **Goethals' bilk**, **Heilige Geest Stedeken**, **Heilig Geest Stuksken** (eigendom van de *Heilige-Geesttafel* of *armendis*, ook kortweg *Heilige Geest* genoemd), **Keizers Bilk(sken)**, **Keizers Stuk** (familienaam (*De*) *Keyser*), **Kerkenbilk(sken)**, **Kloosterbilk**, **Kloosterbunder**, **Kloosterken**, (eigendom van een klooster), **Knokaard**, **Knokaardbilk**, **Knokaardstedeken** (familienaam *Knockaert*), **Kuiperken** (familienaam (*De*) *Cuyper* of beroepsnaam van de kuiper), **Lammens Akker** (familienaam *Lammens*), **Lois Bilksken**, **Lois Gemet**, **Lois Stede** (voor- of achternaam *Louis*), **Loofs Bilk** (familienaam (*De*) *Loof*), **Lutens Bilk** (familienaam *Luyten*), **Maarschalkstede** (familienaam (*De*) *Maerschallck*), **Maldegems Bilk** (familienaam (*Van*) *Maldegem*), **Mauris Loonkins Bilksken**, **Mauwers Meeldonk** (*Mauwer* is een vleivorm van *Maurits*), **Meersmans Bilk**, **Meijers Stuk** (eigendom van de meier van Nevele of van iemand die *De Meyer* heet), **Meulemans Bilken**, **Moeienbilk** (*moeyen* is de zwakke genitief van *moeie* 'tante, moeders zuster'), **Moenins Bilk** (familienaam *Moenens*), **Munkenbilk**, **Munkenland** (eigendom van de *munken* 'monniken' van de abdij van Drogen), **Nekkers Land** (familienaam (*De*) *Neckere*), **Nijs Bilk**, **Oliviers Bilk**, **Paapkens Bilk**, **Palincx Stede** (familienaam *Paelinck*), **Papenkouterken**, **Papenstede** (eigendom van een *pape* 'priester' of van iemand die (*De*) *Paepe* heet), **Pieter Daelmans Bilk**, **Pieter Diericx Bilksken**, **Pieter Van Driessche Stuk**, **Poorterbilk** (familienaam (*De*) *Poorter*), **Pottelberg(bilk)** (familienaam (*Van*) *Pottelberg*), **Priesterageland** (eigendom van de *priesterage* 'pastorie'), **Ramins Bilk** (familienaam *Raemen*), **Raveschoot**, **Raveschoots Stuk** (genoemd naar de eigenaar Segher van Raveschoot), **Reinaard**, **Reinaardeken**, **Reinaards Bilken**, **Reinaards Hoeksen** (familienaam *Reinaert*), **Rutsaert** (familienaam *Rutsaert*), **Schaapscheerders Bilksken** (in 1426 woonde in Nevele *Jan de scaepscheere*), **Schamps Stuksken**, **Scheppers Stuk**, **Simoens Bilk**, **sReuzen Stuksken** (*sReusen* is een genitief van de naam (*De*) *Reuse*), **Standaard**, **Sticmans Akker** (familienaam *Stickman*), **Strobbes Gemet**, **sVroeden Bilk** (*sVroeden* is een genitief van de naam (*De*) *Vroede*), **sWilden Bilk** (*sWilden* is een genitief van de naam (*De*) *Wilde*), **sWitten Stede** (*sWitten* is een genitief van de naam (*De*) *Witte*), **Teens Akker**, **Teens Bilk** (familienaam *Teen*), **Vijsland** (familienaam *Veys*), **Willekens Land**, **Zoeteman** (de familienaam *Soeteman*).

Beliaard: De familienaam *Beliaerds* is in 1407 in Brugge geattesteerd (Debrabandere 1993, 119). Dit perceel wordt ook *Verbeliaard* genoemd en dit is het metroniem of de moedersnaam *Ver Beliaard* 'vrouw Beliaard'.

Bisschaert: In de kasselrij Kortrijk is in de tweede helft van de veertiende eeuw de naam *Busschaert* geattesteerd (Debrabandere 2002, 103). De Nevelse naam *Bisschaert* is een ontronde vorm van *Buschaert* (vgl. *pit* < *put*, *stik* < *stuk*).

Boeys Bilksken: *Boeys* is een genitief van de familienaam (*De*) *Boeye* (Debrabandere 1993, 192).

Braetens Gemet: In sommige West-Vlaamse dialecten bestaat de augmentatiefvorm of vergrotingsvorm, d.i. een vorm die het groot-zijn, het onaangenaam-zijn, het grof-zijn, enz. van een persoon aanduidt (Leys 1968, 4), bijv. *René/Neten*, *De Bruyne/Bruunten*. *Braeten* is zo'n vergrotende vorm van *Braet* en *Braetens* is daar de genitief van.

Braetkens Bilksken: *Braetken* is een verkleinvorm van de naam *Braet*.

Breusken: *Breusken* is een verkleinvorm van de naam *Breus*, een korte vorm van *Ambrosius*.

Cavens Bilken: *Cavens* is waarschijnlijk een Brabantse weergave van *Cauwens* (Debrabandere 1993, 260).

Crudijnx Bिल्ksken: De genitiefvorm *Scrudijnx* wijst er duidelijk op dat het gaat om de bijk van ene *Crudijnck*; in het tegenwoordige Belgische familienamenbestand wordt enkel de familienaam *Cruydt* teruggevonden (Debrabandere 1993, 808).

Duitken, Duitkens Bijk, Duitkens Bunder: De genitiefvorm in *duutkins bunder* (1538-1564, RAG-Ne 62, 115v) wijst er duidelijk op dat het gaat om een familienaam. *Duit* kan een plaatselijke variant zijn van de familienaam (*Den*) *Duyts*. In de omgeving van Nevele-Deinze sprak men vroeger van de Duiten als men de Duitsers bedoelde. Het kan een vondelingennaam zijn naar *duit* 'klein geldstuk', of een bijnaam voor een duitenkliever, een vrek.

Ests Land: *Ests* is de genitief van de familienaam (*Van der*) *Est*.

Geestje: Het *Geestje* is een klein perceeltje genoemd naar ene (De) Geest, die men gemeenzaam ook *Geestje* noemde.

Geestland: In de oudste vermelding van 1538 wordt dit perceel *de helghiest Lants* genoemd en was dus eigendom van de Heilige-Geesttafel of armendis.

Gerolf van Houcke Helft: De helft van dit perceel werd van/door een zekere Gerolf van Houcke gekocht: *Lands ghenaeft Gheerolf van houcke(n) helft by dat tzelve stic gheco(m)men es by coope vanden voornomden Gheerolf van houcke* (1583, RAG-Ne 627, 97r).

Heilenbijk: *Heilen* is de zwakke genitief van de Germaanse vrouwennaam *Hiela* (Debrabandere 1970, 530). Deze bijk wordt ook *Moeienbijk* genoemd.

Heilenstrepe: Een *strepe* is een smal stuk grond.

Heinkens Gemet: *Heinken* is een verkleinvorm van de naam *Hein(e)*.

Hofakker, Hofakkerken, Hofland: De kern of het *foncier* van de Vrijheid Nevele wordt gevormd door het kasteel, de zgn. *heregronden*, die niet in cijns gegeven werden en die de voortzetting waren van het vronhof (terra indominicata) en de gemeenschappelijke gronden (terra communis). De *heregronden* lagen rondom het kasteel, in den Hoel en op de Molenkouter. Omdat dit land afhing van het *hof* van de heer werd het **Hofland** en **Hofakker** genoemd.

Hoors Bijk: Het Middelnederlandse (*h*)oor betekent 'erfgenaam'.

Joorkens Gemet: *Joorken* is een verkleinwoord van *Jore*, een vleivorm van de naam *Joris* (Debrabandere 1993, 565).

Josinenbijk(sken): *Josinne* is een vrouwelijke vorm bij *Joos* (Debrabandere 1970, 532).

Kanegemse Bilken: De familie Van Caneghem had verscheidene goederen in Nevele. Zo was in 1540 Beatrice van Caneghem in het bezit van een derde van het Goed te Reitgavere (De Rom z.j.).

Karel Aars' Stede(ken): *Aars* is een variant van de familienaam *Aerts* (Debrabandere 1993, 53).

Kokelaarken, Kokelare: De familienaam *De Kokelare* is een variatie van de naam *De Keukelare* (Debrabandere 1993, 780). *Kokelaarken* is vermoedelijk een klein perceeltje genoemd naar ene *Kokelare*.

Kolenare: *Kolenare* een variant van *De Keuleneire*, dus een herkomstnaam naar de stad Keulen (Debrabandere 1993, 780).

Kools Bilk: De genitief -s wijst erop dat *Kool(s)* hier een familienaam is, afgeleid van de mannelijke voornaam *Kool*, een verkorte vorm van *Nicolaas* (Debrabandere 2003, 698).

Lattebilk: Achter de naam Lattebilk schuilt de familienaam *De Latte* (Debrabandere 1993, 845).

Laval: Genoemd naar de adellijke familie Laval, die ook goederen bezat in Merendree (Luyssaert 1999, 23).

Lenenbilksken: Het eerste deel van het toponiem is de zwakke genitief van de vrouwennaam *Lene* (uit *Helena* of *Magdalena*).

Lisschaert: In Oudenaarde is in 1421-1431 ene *Joerij Lisschaert* opgetekend (Van Butsele 1989).

Loder: In Kortrijk is in 1379 de naam *Ghislins Loders* geattesteerd (Debrabandere 1993, 891).

Losschaerts Land: De familienaam *Losschaert* is een variant van de naam *Louchard/Luyssaert* (Debrabandere 1993, 901-903).

Moeienbilk: Werd ook **Heilenbilk** genoemd.

Nootkins: *Nootkin* is een verkleinvorm van de familienaam *Note*, oorspronkelijk een beroepsbijnaam van de notenhandelaar (Debrabandere 1993, 1037).

Ostkens Gemet: *Ostkin* is een verkleinvorm van de familienaam *Oste*, afgeleid uit de windstreekbenaming *oost* (Debrabandere 1993, 1060).

Peerboom, Pereboombilk, Pereboomstuk, Peerbooms Stede: Elk van deze percelen is genoemd naar iemand met de naam (*van den*) *Peereboom* (Debrabandere 1993, 1088).

Robbins Gaver: *Robbin* is de vleivorm van *Robrecht* (Debrabandere 1993, 1190).

Rubbins Bilk: Jan Rubbin was in 1426, toen dit toponiem werd opgetekend, al overleden (*Jan rubbins wedue*, RAG-Ne 58, 14v).

Saeckers Moortelken: *Saeckers* kan de genitiefvorm zijn van de familienaam (*Van*) *Acker*.

Sailge, Sailgebilk, Sailgestede Sailgestuk: Deze percelen zijn genoemd naar een zekere Saille of Sailge. De naam is afgeleid uit het Middelnederlandse woord voor de salie en was een beroepsbijnaam voor een kruidenkwaker of -handelaar (Debrabandere 1993, 1231).

Snibbele: Dit perceel is genoemd naar *joncvrau Anna Snibbels*, die in 1582 vermeld wordt als grondeigenares in Vosselare (RAG-Ne 396, 325r). De vorm *snybbere* (16^e eeuw, RAG-Ne 28, 0) is ontstaan door l/r-wisseling, vergelijk *karper* naast *karpel*.

Schyters Stuk: De -y- in *Schyters* kan een -ie- weergeven zoals bijv. in de naam *Schyvers/Schievers* (Debrabandere 1993, 1269) en in dat geval is *Schyter* een variant van de familienaam (*de*) *Schietere*.

Toernoys Bilk(sken): De naam *Tournoeys* kwam in 1403 voor in Kortrijk (Debrabandere 1958, 198).

Torreman: Dit perceel heeft twee namen: *Torreman* en **Torrestuk:** *landts ghenaeemt het torre stick oft den torre man* (1596, RAG-Ne 103, 18v). In *Torrestuk* is *Torre* een familienaam (Debrabandere 1993, 1370). Ook *Torreman* is een familienaam (Debrabandere 1993, 1381).

Ziekelieland: *Ziekelië* is een korte vorm van het Middelnederlandse *siekelieden* ‘melaatsen’.

(b) naar de ligging

In de volgende toponiemen duidt *achterste* telkens het perceel aan dat vanuit een bepaald beschouwingpunt achteraan ligt in een complex: **Achterste Bilk, Achterste Brand, Achterste Buur, Achterste Eekbosselken, Achterste Hiltstijl, Achterste Hullemeers, Achterste Kasteelbilk.** Hetzelfde geldt voor namen met voorbepalend *bachten*, gevormd met het voorvoegsel *be-*, het bijwoordelijke element *acht* (dat ook in *achter* zit) en het achtervoegsel *-en*, en *bachter* (samengetrokken uit *beachten* en het verbogen lidwoord *der*): **Bachten Bogaard, Bachten Bosse, Bachten Buur, Bachten Clare, Bachten Costers, Bachten Foreest, Bachten Ose, Bachten Sailge, Bachten Sassen** (familienaam *Sassen*), **Bachter Hage, Bachter Schure.**

Veel percelen zijn genoemd naar hun ligging ten opzichte van andere kavels binnen hetzelfde complex. Voorbeelden hiervan zijn: **Achterste Middelschoten, Middelschoot, Middelste Eekbosselken, Vorenste Akker, Vorenste Bilk, Vorenste Brand, Vorenste Daasdonk, Voorste Eekbosselken, Vorenste Kasteelbilk**

Andere plaatsaanduidingen zijn: **Beneden de Stein, Bilk voor het Hof, Bilksken achter de Schuur, Bilksken bachten 't Ovenbuur, Bilksken op het eind van de Beke, Bilksken op Strekels Gat, Bilksken tender Beek, Bilksken voor de Hofmeers, Bilksken voor het Hofhekken, Bunder Bachten Lucas van Houcke, Gemet naast de Straat, Hofstede, Nevens den Bos, Stuk achter den Bos, Stuk achter Pieter van de Mortels Hofstede, Stuk bachten den Oven, Stuk op de Westmeers, Stuk voor de Poort, Stuk voor Joos Mortiers, Stuk(sken) bachten 't Ovenbuur, Stuksken ter Wilgen, Tenden Boudewijn Wittevronghels Schuur, Tenden de Tret, Tenden Groenen Weg, Tenden van de Bosstraat**

Wanneer een groter stuk land door verdeling in verscheidene percelen is ingedeeld, worden die vaak onderscheiden met een rangtelwoord: **Eerste Brielken, Tweede Brand.**

Achtene: Volgens Tavernier (1968, 327-328) is *Achtene* waarschijnlijk een verzelfstandigde vorm van het Middelnederlandse bijwoord *achten* (zoals in het eerder vermelde *be-acht-en*), te vergelijken met andere bijwoorden die tot plaatsaanduidende zelfstandige naamwoorden zijn geëvolueerd, zoals *de buiten* ‘het platteland’, *de achteruit* ‘de grond achter het huis’ en *de boven* ‘de bovenste verdieping’. *Achtene* betekent dan ‘achteraan gelegen land’.

Bauts Vijver: Dit bouwland was gelegen bij de vijver van ene (*De*) *Baute* of *Bauts*.

Bedelving: Om de waterhuishouding van dit natte perceel te verbeteren heeft men het *bedolven*, d.w.z. men heeft er evenwijdige afwateringsgreppels gegraven. De *Bedelving* paalde aan de Hoel en dat was een natte weide.

Beekakker, Beeksken, Beke, Beken: Deze percelen paalden aan een beek.

Beeleplas: Lag bij de *plas* ‘poel’ van een zekere Beele (vleivorm van *Isabelle*).

Bekvijver: Dit perceel lag bij een vijver met de vorm van een bek of snavel, dus spits toelopend.

Borgstraatje: Dit stuk grond paalde aan het **Borgstraatje** en is ernaar genoemd.

Bovenste Daasdonk: Wanneer er op een perceel een hoogteverschil is, wordt het hoger gelegen gedeelte dikwijls aangeduid met *bovenste* (zie **Daasdonk**).

Braamdonkdries: *Den driesch te braemdonc* (1344, RAG-Nds) was een perceel van geringe kwaliteit dat werd ontgonnen in tijden van gunstige conjunctuur en bevolkingsaanwas om er extra gewassen op te verbouwen. Nadat de grond was uitgeput bleef hij enkele jaren braak liggen. *Dries*, zie 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen en zie ook **Braamdonk**.

Bunderplas: Waarschijnlijk heeft dit perceel zijn naam geërfd van een vijver die *de Bunderplas* heette, omdat hij bij een complex lag ter grootte van een bunder (zie **Bunder**).

Buur: Op dit perceel stond een *buur*, d.i. een schuurtje of een hok.

Buurbilk(sken): Dit *bilskén* paalde aan de **Buurstraat**, die naar de **Buur** liep.

Draaiboom: Dit perceel lag bij een *draaiboom*, d.i. een toegangshek aan een weide of een hofstede, vroeger ook aan een akker. Het was een zwaar houten hek zonder scharnieren, waarvan men de bovenste balk moet opheffen om het hek te openen. Het woord *draaiboom* is nog steeds gebruikelijk in de Oost-Vlaamse landbouwwoordenschat (WVD 1, 213-214).

Dreefbilk: Door dit stuk land liep een dreef of het paalde aan een dreef.

Drie Brande: Waarschijnlijk gaat het hier om drie kavels van een groter perceel dat voorheen *de Brand* heette.

Eekbilk: Er waren in Nevele twee percelen met de naam *Eekbilk*. Het ene lag op de wijk Ose en het andere op de wijk Braamdonk. *Bilken* zijn vaak omheind met *kanten* of heggen, in dit geval met eiken. In een excerpt van 1625 lezen we: *den eecbulck ommecant ende ommegracht* (RAG-Ne 322, 2v) ‘rondom beplant en met een gracht omringd’.

Eekbos(selken): Paalde aan een eikenbos(je).

Eke: Dit land lag bij een eik, bijv. als grensaanduiding.

Elseken: Dit kan een klein perceeltje zijn geweest, gelegen bij een *els* als oriëntatiepunt.

Elshage: Een *elshaag* is een haag van elzen. Dit perceel heette aanvankelijk *Hegge*, ook een naam voor een haag.

Elst: *Elst* is afgeleid uit de boomnaam *els* met het collectiefsuffix *-t* en betekent ‘elzenbos’. Deze akker lag dus bij een elzenbos of op de plaats waar zo’n bos gerooid werd.

Gaverstraat: Dit land paalde aan de **Gaverstraat** en werd ernaar genoemd.

Gentgat: Dit land lag aan een *gat* of toegang tot de weg naar Gent.

Gentweg: Paalde aan de **Gentse Weg**: *zuyt den ghentschen wech*, (1626, RAG-Dro 163).

Gevel: *Gevel* betekende vroeger net zoals vandaag ‘gevel, muur van een huis’. Dit bouwland paalde aan de muur van een huis.

Ginsthage: In de excerpten staat *gheensthaghe*, *gheenshaghe* en *ghensthaghe*. In het toponymisch materiaal van het Meetjesland wordt *ginst* gespeld als *geenst* en *genst*. Ook in *Ginsthage* moeten we dus *geenst* verklaren als *ginst*, d.i. de traditionle dialectbenaming voor de brem. Hoe we ons de ‘ginsthaag’ moeten voorstellen waarnaar dit perceel is genoemd, is niet meteen duidelijk. Was het een heg van ginststruiken? Of valt hier eerder te denken aan *haag* in zijn oude betekenis ‘bosje’, zodat het om een brembosje ging? Een andere mogelijkheid is dat het eerste deel de familienaam (*van de*) *Ginste* verbergt, die dan zou verwijzen naar de eigenaar van de haag.

Groene Weg, Groen Wegelken: Dit perceel grenst aan de **Groene Weg**.

Ham: Dit perceel lag in of bij een *ham* ‘bocht, kromming in een waterloop’.

Heckaerts Watering: Dit land lag bij **Heckaerts Watering**.

Heerweg: Dit perceel werd genoemd naar de Heerweg, d.i. de straat van Nevele naar Poesele, waaraan het paalde.

Hemelrijk: In 1577 werd de plaats *hemerycke* (RAG-Ne 323, 30r) genoemd. *Hemerik* is een samenstelling van *hem* en *-erik*. *Hem* is een variant van *ham* ‘bocht, kromming in een waterloop’ en vandaar ‘perceel in zo’n bocht’. Het achtervoegsel *-erik* wordt in de eerste plaats gebruikt om persoonsnamen voor negatieve mensentypes te vormen (*stouterik*, *botterik*). Een toponiem op *-erik* duidt gewoonlijk minderwaardige percelen aan. De Hemerijk, naderhand ook volksetymologisch *Hemelrijke* genoemd, was een nat stuk grond in de kromming van een beek.

Hoek, Hoekakker: Ligt op een uithoek van een groter complex.

Hoelken: Dit kleine perceel is ontgonnen in een deel van de **Hoel**.

Huisbilk: Een *bilk* of omheind perceel, dicht bij de hoeve gelegen.

Innenbilk: Het Oudnederlandse *innen* ‘binnen’, dat ook in het bijwoord *binnen* zit (uit *be-innen*), is nog bewaard in het Nederlandse *innewaarts* ‘binnenwaarts’. Een *innenbilk* of *binnenbilk* ligt dicht bij de hoeve, maakt deel uit van de aaneengesloten landerijen rondom de hoevegebouwen, dit in tegenstelling tot een *buitenbilk*, die daar een eind van verwijderd ligt. In Frans-Vlaanderen en rond Poperinge spreekt men vandaag nog van een *binnenwei* of een *binnengars* voor een weide die dicht bij de hoeve ligt (WVD 1, 11-12). Het Nevelse toponiem *Innenbilk* kan dus verklaard worden als ‘bilk dicht bij de hoeve’.

Karmstraat: Dit land paalde aan de **Karmstraat**.

Kapt: Dit bouwland lag op de **Kapt** (zie 4. *Gewesten* of grote landschappelijke complexen).

Keerbilk, Keerbilksken: Lag bij de **Keer**.

Keetje: Het Middelnederlandse *kete* betekent ‘schuurtje, hut, hok uit planken’. Dit perceel lag aan zo’n gebouwtje.

Kerkweg: Dit bouwland paalde aan een kerkweg ofwel liep er een kerkweg door.

Koreeloven: Op dit stuk land stond een *koreeloven* of steenoven: *stick daer den coreel hovene ghemaect es gheweest* (1575, RAG-Ne 28). *Kareel*, *koreel* betekent ‘tichelsteen’; het

woord komt van het Franse *carel*, *quarel*, dat zelf teruggaat op het Latijnse woord *quadrum* ‘vierkante steen’.

Koreelstuk: Dit stuk akkerland is genoemd naar de plaats waar *karelen* of tichelestenen werden gebakken of waar een magere, geelbruine klei werd gedolven om die stenen te maken.

Koudborre: Het toponiem is samengesteld uit *koud* en *borre* ‘bron’. Op of bij het land lag een bron. De betekenis van de bepaling *koud* is onduidelijk.

Kouterbilk, Kouterbilkken: Een *bilk* die is genomen uit een *kouter* of eraan paalde.

Kromme Wilg: Drie verschillende percelen in Nevele heten *Kromme Wilg*; ze zijn genoemd naar een kromme wilg als herkenningsteken. In *wulf* (1596, RAG-Ne 103, 5r) wisselt de -g van *wul* met de -f, vergelijk Vlaams *genoef* voor *genoeg*, West-Vlaams *ploef* voor *ploeg* en *galve* voor *galge* (De Bo, 293), alsook het Frans-Vlaamse *vordijne* voor *gordijne* (Moeyaert 2005, 271).

Lange Brugge: Dit stuk land is genoemd naar een nabijgelegen lange brug.

Lange Eke: Een langwerpig perceel, gelegen bij een eik.

Leenstraat: Paalde ten zuiden aan de weg van Nevele naar Poesele (nu Graaf van Hoornestraat), die blijkbaar ooit *Leenstraat* werd genoemd, maar die naam is in ons toponymisch materiaal als straatnaam niet geattesteerd.

Lenderland: De oorspronkelijke vorm is ongetwijfeld *lendeland*: *lands genaemt dlendelant* (1581, RAG-Ne 626, 167r). In het Vroegmiddelnederlands is *lende* geattesteerd in de betekenis ‘naaste buur’ (VMNW). Het Middelnederlands *belenden* betekent ‘met zijn land liggen naast het land van een ander’. *Lendeland* is dus land dat grenst aan dat van een ander (vgl. in het huidige Nederlands *belendende percelen*).

Linde, Grote Linde, Kleine Linde: Op de markt van Nevele stonden linden die als herkenningsteken dienden, bijv. *ande grote Linde staende up de maerct* (1575, RAG-Ne 312, 4v). Ook de **Vierschaar** lag bij een linde: *vyerschaere ande Linde* (1608-1610, RAG-Ne 312). Ook op de grens tussen Nevele en Vosselare bij het Hek ten Hulle stond een linde als grensboom en een aanpalend perceel werd naar die linde genoemd.

Loopbilk: Lag waarschijnlijk bij een *loop* ‘kleine natuurlijke of gegraven waterloop’.

Meeldonk: Volgens Van Durme (1991, 466) komt *meel* uit *medel*, dat op zijn beurt is afgeleid van *middel*. *Meeldonk* kan dus oorspronkelijk *middeldonk* zijn geweest en betekent dan ‘in het midden gelegen donk’ (zie ook **Middelschoot**, **Middelhage**). Deze verklaring blijft hypothetisch gezien het ontbreken van een vorm met *medel* in ons archiefmateriaal. Blijkbaar bestond de Meeldonk uit verscheidene percelen: **Daalmeeldonk**, **Driesmeeldonk** en **Mauwers Meeldonk**.

Molenstedeken: Dit bouwland paalde aan de plaats waar een molen stond.

Molenkouterland: Lag bij de **Molenkouter**.

Noesen Weg: Paalde aan een *noese weg*. Het adjectief *noes* betekent in de Vlaamse dialecten ‘schuin, scheef’. De Noesen Weg was het schuine, gebogen stuk van de Gentse Weg.

Oliemolen: Lag bij een oliemolen, die niet gelokaliseerd kon worden.

Op de Rijweg: Het Middelnederlandse *ridewech* betekent ‘rijweg, wagenweg’, d.i. een weg waarover met paard en wagen gereden kan worden. Het perceel paalde ten westen aan zo’n weg.

Orsmolenbilk: Lag bij de Orsmolen.

Oud Waterlat: Lag bij een vroeger *waterlat* of afwateringssloot.

Paal, Paalstuk(sken): Lag bij een paal als grensteken.

Poekbilk: Paalt aan de **Poeke(beek)** en wordt ernaar genoemd.

Poeldijk: De Poeldijk lag in de Ham, d.i. een inham in het alluvium van de Poeke. Door het aanleggen van een dijk of dam in een waterloop kan bij de beek een poel zijn ontstaan. Ook het oude West-Vlaamse *dijk* ‘sloot’ komt als verklaring in aanmerking. Dan is het perceel genoemd naar een sloot die langs of door een poel liep.

Pasteerne Bilk: Het Middelnederlandse *pasteerne*, *posteerne* betekent ‘achterdeur, achterpoort’. Deze bilk lag dus bij de achterpoort van een hoevegebouw.

Putakker: Akker gelegen bij een put.

Puwenbilk: *Puw* is een hypercorrectie van *pui*. Sommige dialectische *ui*’s klinken in beschaafdere taal *uw*, bv. *ruï* = ruw. Naar analogie gaat men in de schrijftaal *pui* ‘kikker’ door *puw* vervangen (schriftelijke mededeling van prof. dr. Magda Devos). Dit perceel is zo genoemd omdat er een *puienput* ‘kikkerpoel’ op lag.

Reigaverken: Dit stukje land behoorde bij het **Goed te Reitgavere** en is genoemd naar de ligging. De *r/l*-wisseling in *Reyavelkin/Reitgavere* is een bekend verschijnsel in de Vlaamse dialecten bijv. *garbaar/garnaal*, *karper/karpel*.

Reitgaver: Paalde aan de Biebuikstraat op het gewest **Reitgavere**, zie 4. *Gewesten* of grote landschappelijke complexen.

Rietweg: Paalde waarschijnlijk aan de **Rietweg**.

Sasbilk: Genoemd naar een *sas* ‘sluis’ in de omgeving. Op de Sasbilk lag de **Sasput**.

Schoonhagebilk: Lag op het complex **Schoonhage**, zie 4. *Gewesten* of grote landschappelijke complexen.

Scheehage: Perceel gelegen aan een *scheehage* of scheidhaag, d.i. een heg op de grens tussen twee eigendommen.

Schoonhage: Zie **Schoonhage** 4. *Gewesten* of grote landschappelijke complexen.

Singelbilksken, Singelstuksken: Deze percelen zijn genoemd naar de **Singel**, zie 4. *Gewesten* of grote landschappelijke complexen.

Stedeken: Perceel aan een kleine hoeve of andere woning of klein perceeltje bij zo’n (voormalige) *stede*. *Stede*, zie 6.1. Kernbestanddelen in hoevenamen.

Steingat: Lag bij het *gat* of de toegang tot de **Stein**.

Stichelbilk: Een *stichel* is een houten of stenen overstapje om over een omheining te klauteren.

Strekels Gat: Werd ook de **Groene Weg** genoemd en paalde aan **Strekels Gat**.

Tert, Tertecken: In 1650 waren het Tertecken, een verkleinvorm van *Tert*, en de Blasentert samengevoegd tot één perceel, dat de *Grote Tert* werd genoemd. *Tert* is afgeleid van het Middelnederlandse werkwoord *terden*, waaruit huidig Vlaams *terten*, dat ‘treden’ betekent. Een *tert* was hetzelfde als een stichel: een opstapje om over een omheining te klimmen.

Te Vrijen: *Te vrijen* is een datief van *het vrije* ‘de vrijheid’. In Nevele duidt *vrijheid* het gebied aan waarvan de inwoners van de heer bepaalde vrijheden gekregen hadden (vgl. Brugse Vrije: rechtsgebied van de stad Brugge). Dit akkerland lag dus in het Vrije of de Vrijheid van Nevele.

Trebilksken: *Tree* duidt dezelfde werkelijkheid aan als *tert* en *stichel*. Het Trebilksken was toegankelijk via een *tree* of *tert*.

Tree: Dit perceel werd ook de **Kokelare** genoemd. Het paalde aan *een trekin dat naer de meersch loopt* (1599-1612, RAG-Ne 30). *Tree*, zie **Trebilksken**.

Tussenbrand: De Brand bestond uit drie kavels: *de drie brande besaedt met taruwen* (1394, SAG, 301/14, 2, 38r); de Tussenbrand was het middelste van die percelen.

Tussenste Helft: Dit is een kavel van het grotere perceel **Helft**, genoemd naar zijn centrale ligging tussen andere kavels.

Veldekenhoek: Lag in een uithoek van de wijk Veldeken.

Vier(boom)bilksken: Lag op **Vier Bomen**. *Vierbilksken* is een verkorte vorm van *Vierboombilksken*.

Wagenhuisbilk: Lag bij het wagenhuis of de bergplaats voor de wagens op een hoeve.

Wal: Dit niet nader gelokaliseerd perceel paalde ten oosten aan de weg van Poesele naar de wijk Veldeken (zie ook **Oude Wal**).

Wallebilksken: Dit perceel akkerland paalde aan de *wal* ‘ringgracht’ van de *priesterage* van Nevele.

Walleken: Niet gelokaliseerd perceel akkerland, zie **Wal**.

Winkel: Niet gelokaliseerd perceel. *Winkel* betekent ‘uithoek’.

(c) naar de vorm

Sommige vormaanduidingen zijn zeer doorzichtig, zoals **Bek**, **Bekakker**, **Bekbilk** en **Beksken** (vorm van een bek of snavel), **Bijle** (L-vormig, zoals een bijl), **Streepken**, **Strepe** (lang en smal) en **Vierkante Bulk**.

Kort van vorm: **Korte Paddegaver** (zie **Paddegaver**), **Korte Riet** (zie **Leen ten Riede**), **Korte Stuk** (zie *stuk* 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen), **Korte Tweegemeten**.

Krom van vorm: **Kromme Bilk**, **Kromme Bilksen**, **Kromme Stuk** (zie *stuk* 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen).

Lang van vorm: **Lange Bilk**, **Lange Bilksken**, **Lange Dries**, **Lange Houtakker** (zie **Houtakker**), **Lange Keerbilk** (zie **Keerbilk**), **Lange Riet** (zie **Leen ten Riede**), **Lange Stuk**, **Lange Stuksken**, **Lange Tweegemeten**, **Lange Vore** (met lange ploegvoren).

Driebek(sken): Drie verschillende percelen heten *Driebek* en ze hebben alle drie de vorm van een driehoek.

Geerken: Een perceel waarvan een of meer kanten schuin lopen, zodat het aan het ene einde breder is dan aan het andere, wordt een *geer* genoemd.

Haakt: *Haakt*, met het collectiefsuffix *-t*, betekent ‘plaats in de vorm van een haak, hoekig perceel’. Het perceel heeft inderdaad de vorm van een winkelhaak.

Hapstuk: Het West-Vlaamse *happe* betekent ‘bijl’ (De Bo 1892, 358). Het is een benaming voor een stuk land in L-vorm (zie ook **Haakt** en **Bijle**).

Hoekten Bilk: Het West-Vlaamse *hoekte* betekent ‘hoekig, met vele hoeken’ (De Bo 1892, 380).

Kattestaartjen: Lag op de wijk Veldeken (zie **Kattestaart**).

Reepland: *Reep* is de benaming voor een dik touw, in de toponymie duidt het lange, smalle percelen aan. Het *reepland* was een lange, smalle akker of een perceel dat verkaveld was in repels, van elkaar gescheiden door afwateringsgreppels.

Ronde Bilk(sken): Perceeltje met een ronde vorm. Het kan ook een stuk bouwland zijn dat rond werd aangelegd, in een licht koepelgewelf. In het midden zijn die percelen het hoogst en zij zakken gelijkmatig af naar de randen. Om aan het land deze vorm te geven begon de boer te spitten of te ploegen in het midden van de grond, spitte of ploegde dan verder in een spiraal rond het middelpunt en zorgde ervoor dat de grond geleidelijk afdaalde naar de rand, waar gewoonlijk een gracht lag (Lindemans 1952, I, 150).

(d) naar de vroegere toestand of de wijze van ontginning

Berrent: Dit perceel paalde ten westen aan de Gaverstraat, d.i. de weg van Nevele naar de molen van Landegem. *Berrent* is met het collectiefsuffix *-t* afgeleid uit de stam van het Middelnederlandse werkwoord *bernen* ‘branden’, waaruit met assimilatie *berren*. *Berrent* betekent letterlijk ‘verbrande plaats’. Een *berrent*-toponiem verwijst naar een rooiingstechniek waarbij men boomstronken en natuurlijke vegetatie afbrandde alvorens de grond te ploegen. In de vorm *barrend* (1413, SAG, 301/22, 83bis r) is de *-a-* van het Middelnederlandse werkwoord *barnen*, variant van *bernen*, nog bewaard.

Biesmoortel: *Moortel* is een dissimilatie of ongelijkmaking van de twee *r*’s in *moorter*, dat zelf een vroege ontlening is uit het Latijnse *mortarium*. De betekenis van dat Latijnse woord, die in onze taal eveneens is bewaard, was ‘mortelspecie’. Doordat de mortel in het primitieve bouwbedrijf niets anders was dan een mengsel van klei en water (eventueel versterkt met kalk), m.a.w. een soort modder, kon het woord gemakkelijk evolueren tot slijk- en moerasbenaming. Misschien heeft daarbij ook de betekenis van het inheemse Germaanse moeraswoord *mora* (waaruit het Nederlandse woord *moer* is ontstaan) enige invloed uitgeoefend (Mattheeuws en Devos 1993, 102). De Biesmoortel was oorspronkelijk een moerasig gebied, begroeid met biezen. In 1563 was het in bouwland gelegd. In *biesenboortele* (1596, RAG-Ne 103, 15v) wisselen *m* en *b*, een verschijnsel dat ook voorkomt o.m. in *mesanden/besanden* ‘mishanden’ *bedeen/meteen* (WVEW, 45).

Bijsterveld: *Bijsterveld* betekent ‘verwilderd woest land, hongerveld’ (Debrabandere 1993, 230).

Bleekbilk, Bleekplein: *Bleek* is hier waarschijnlijk de stam van het werkwoord *bleken* in de betekenis ‘vlas of linnen in de zon bleek laten worden’. Een bleekbilk is zoals een bleekplein een weide waarop het linnen te bleken werd gelegd.

Bleekste: Mogelijk dit perceel voorheen een *stede* of plaats waar het vlas of het linnen te bleken werden gelegd.

Bos, Bosselken: Deze percelen zijn ontgonnen in een vroeger bosgebied.

Bosbilk: Ligt in een oud bosgebied en is dus een bilk die ontstaan is door de ontginning van een stuk bos.

Brand, Branden: In de toponymie verwijst *Brand* ofwel naar cultuurland dat ontgonnen werd door afbranden van de natuurlijke vegetatie, ofwel naar een stuk heide of veld dat op geregelde tijdstippen werd afgebrand, opdat er weer gras zou opschieten waarop men dan het vee kon weiden. Aangezien het hier om akkerland gaat, komt de eerste toepassing het best in aanmerking. De oorspronkelijke Brand werd naderhand verkaveld in een reeks percelen: **Achterste Brand, Brandeken, Derde Brand, Kleine Brand, Tussenbrand, Tweede Brand, Vorenste Brand.**

Breder Naakt: *Naakt* is de gesubstantiveerde vorm van het adjectief *naakt*, zoals in **Hurstnaakt**. *Breder* is de verbogen vorm van het adjectief *breed*, dat in het oudere Nederlands behalve ‘breed’ ook ‘groot’ betekende. Voorheen was dit akkerland dus een onbegroeid stuk grond. Daarbij blijft in het ongewisse of *breed* betrekking heeft op de omvang van het perceel in zijn oude, ongecultiveerde toestand dan wel op het bouwland dat eruit werd gewonnen.

Breemeerselken: Behalve ‘breed’ betekent het Middelnederlandse *breed* ook ‘groot, uitgestrekt’. Het Breemeerselken was reeds in 1573 ontgonnen tot bouwland.

Briel, Brielken: Een *biel* was oorspronkelijk een laaggelegen graslandcomplex in collectief gebruik. Na drainering werd het in bouwland gelegd. Het Brielken paalde aan de beek naar het Goed ten Heule, waarvan de geschiedenis nauw verbonden is met die van het **Goed ten Briele** (*Briel*, zie 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen). Dat de grond er van minder goede kwaliteit was, blijkt uit de ligging van het Brielken naast de Kwade Bilk: *stic ghenaemt het brielke(n) west den quaden bulck* (ca. 1625, RAG-Ne 322, 20r).

Heebilk, Heetbilken, Heetdries, Heetjen: Al deze toponiemen bevatten het woord *hee(t)*, een oude westelijke variant van *heide*; ze benoemen akkerland dat uit heide werd ontgonnen. Op de Heetdries was de grond van zo’n slechte kwaliteit dat men het perceel geregeld een tijdlang braak liet liggen om het weer op krachten te laten komen (*Dries*, zie 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen; *Hee(t)*, zie 7.2.5. Onontgonnen grond).

Houwstuk: *Houw* betekent ‘hakbos, houtgewas dat geregeld gekapt wordt’. Het Houwstuk is een perceel op het territorium van een voormalig hakbos.

Hurstnaakt: *Hurst* is een westelijke wisselvorm van *horst*, uit Germaans *hursti*, en betekent ‘beboste opduiking in een moerassig terrein’ (Gysseling 1978, 17). Het gesubstantiveerde adjectief *naakt* betekent als landschapsterm ‘bloot, kaal, zonder planten of zonder bomen’ (Vandeveire en Devos 2008, 109). Dit bouwlandperceel werd dus aangelegd op een ontboste hoogte in een drassige omgeving. Zie ook **Breder Naakt**.

Ingeland(eken): Twee percelen in Nevele heten *Ingeland*. Ingeland(eken) ligt in de wijk Veldeken; een tweede Ingeland ligt in Nevele-Binnen. Dit laatste perceel was een boomgaard die helemaal ingesloten was door een arm van de Poekebeek en lag achter de *behuusde stede ende herberghe ghe-naemt de Rooze*. In zijn verklaring van het Gentse toponiem *Ingeland* voert Gysseling het eerste deel van het toponiem terug op het Germaanse *angi*, dat ‘weide’ betekent (Gysseling 1954, 51). De beide percelen uit ons materiaal waren dus een stuk grasland.

Jans Bedelf: Dit nat perceel grond, waarvan men de waterhuishouding verbeterd heeft door het graven van evenwijdige afwateringsgreppels, was eigendom van een zekere Jan (zie **Bedelf**).

Kapbilk: Deze bilk lag op het complex de **Kapt**.

Kapbilk-sken: Werd ook **Bergputje** genoemd (zie **Kapbilk**).

Kerkenmeers: Oorspronkelijk was dit bouwland een meers die eigendom was van de kerk van Nevele.

Laakt: Blijkens de oudste in ons land geattesteerde *lake*-toponiemen droeg het woord aanvankelijk, d.w.z. in de Oudnederlandse tijd, de betekenis ‘waterloop, riviertje, beek’. Dit *lake*, uit het Germaanse *laku-*, en etymologisch verwant met het werkwoord *lekken*, werd later naar betekenis beïnvloed door het Latijnse *lacus*, wat leidde tot diverse toepassingen op stilstaand water, zoals ‘meer, poel, moeras’ (Devos 1991a, 39). *Laakt* is een collectief op *-t* bij *laak* en betekent ‘moerassig gebied’.

Meers, Meerselken: Akker aangelegd op een omgeploegde meers, die paalde aan een beek (*stic ghe-naemt tmeersschelken suut west de beke*, ca. 1625, RAG-Ne 322, 91r).

Mierele: *Mierele* is wellicht een samenstelling van *miede*, *-r* en *lo*, zoals in de familienaam *Van Mierlo*. *Miede* gaat terug op het element *mi*, zoals in het Germaanse *migo* ‘op urine lijkende modder’. We zouden *Miederlo*, *Mierlo*, *Mierele* dus kunnen omschrijven als een bosje op hogere zandgrond nabij een slijkerige plaats (Andries 1993, 58).

Nieuwland: *Nieuwland* is akkerland dat in recente tijd werd ontgonnen. Het Nieuwland lag *bi den mourkine* (1435, SAG, 301/33, 125r), wat erop wijst dat het op natte grond lag.

Oude Meersbilk-sken: Dit bilksken werd ontgonnen op een oude meers.

Oude Stede: Dit gemet land was vroeger een *stede* (zie 6.1. Kernbestanddelen in hoevenamen).

Paardenbilk: Vier verschillende percelen werden *Paardenbilk* genoemd. De eerste Paardenbilk lag op de wijk Ose en paalde aan de Gaverstraat. De tweede lag op Veldeken in de Ivangen. De derde heette ook **Vierboombilksken** en de vierde kon niet gelokaliseerd worden. Oorspronkelijk waren deze percelen graasweiden voor paarden, in de omgeving van een hoeve.

Paardenbilksken: Lag op het einde van de Putterie op het Poekse Goed (zie **Paardenbilk**).

Rootakker, Rootgemet: *Rode*, *ro* gaat terug op het Germaans *rotha-* ‘gerooid bos’. Deze akkers zijn dus ontstaan door het rooien van een bos.

Rot: Akkerland gewonnen door het rooien van bos. Het woord *rot* gaat net als *rode* terug op het Germaans *rotha-* ‘gerooid bos’. Het *Rot* was verdeeld in het **Achterste Rot** en het **Vorenste Rot**.

Vagestuk: *Vaag*, ontleend aan Oudfrans *vague* (uit Latijn *vacuus* ‘leeg’) betekent ‘woest, onbebouwd’ en is nog steeds gebruikelijk in de Vlaamse dialecten (WVD 1, 15).

Varentmeers: *Varent*, met het collectiefsuffix *-t*, betekent ‘plaats begroeid met varens’. De meers waaruit dit perceel akkerland werd ontgonnen, was vroeger een varenbos ofwel een stuk grasland waar varens opschoten.

Veldakker, Veldbilk: In zijn oorspronkelijke toestand was dit perceel een *veld* ‘niet bebouwd land’ (*Veld*, zie 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen).

Veldeken(s)akker, Veldenakker: Deze akker is ontgonnen op de **Velden** of het **Veldeken**.

Veldestede: Lag in het *geweste* Vier Bomen en is ontgonnen uit een plek *veld* (zie 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen) waarop een *stede* of woning stond.

Venneken: In oorsprong betekent *ven*, *veen*, uit het Germaanse *fanja*, ‘moerassige waterplas’ (TW, 999). Nadat het was droog gelegd, werd het Venneken als bouwland gebruikt. Het Venneken paalde aan een gracht of beek: *het vennek(n) noort het waterlat*, wat de natte omgeving van het perceel bevestigt.

Veulenmeers: Akker aangelegd op een omgeploegde weide voor veulens.

Waterneldekens: Wellicht zo genoemd omdat de *Veldekens* tijdens het natte seizoen geheel of gedeeltelijk onder water stonden. Een deel van de *Waterneldekens* was in 1538 in bouwland gelegd maar er stond toen ook nog een stuk bos op: *bosch Jnde water veldekens* (RAG-Ne 62, 19r).

Zomerwedeke, Zomerwee: Een zomerweide is een weide die enkel in de zomer begraaasd kon worden, wellicht wegens te vochtig in de lente en in het najaar.

(e) naar de omheining of de begroeiing erop, errond of erbij

Biesbilk: Dit omheinde perceel akkerland was oorspronkelijk een meers waarop biezen groeiden.

Braambilk: In ons toponymisch materiaal vinden we naast *braembuelke* ook de vorm *brombulck*. Het eerste deel is *braam*, dus de struik waaraan de braambessen groeien. Een Braamstruik is een doornig struikgewas van de *Rubus*-achtigen. De spelling *ae*, die een uitspraak *aa* weergeeft, komt voor tot in het midden van de 16^e eeuw, en duikt zelfs honderd jaar later nog een keer op. De spelling *brom* vanaf 1567-1573 reveleert de jongere uitspraak van *braam* in het Oost-Vlaams: verdonkering van de oorspronkelijke *aa* (een ontwikkeling die zich ook in het hele zuidoosten van West-Vlaanderen heeft voorgedaan) en vervolgens verkorting van de lange klinker tot een halflange (typisch Oost-Vlaams). Zo’n halflange klinker werd door vele scribenten met een enkel klinkerteken gespeld (schriftelijke mededeling van prof. dr. Magda Devos).

Distelbilk: Dit perceel akkerland behoorde bij het Leen ten Heule en had blijkbaar veel last van distels.

Dorenakker: Deze akker was omheind met een doornhaag of met doornige takken, om het loslopend vee buiten te houden.

Dorenhage: Dit perceel was *besloten met eender doore(n)haghe* (1503, RAG-Dro 123, 0).

Dorent, Dorentje: Het collectiefsuffix *-t* in *Dorent* maakt van de plantnaam *doren* een plaatsnaam ‘plaats begroeid met doornstruiken’. Twee percelen akkerland heten *Dorentje*. Een eerste Dorentje ligt op de wijk Ose en was in 1596 verdeeld in het **Meeste Dorentje** ‘grootste’ en het **Minste Dorentje** ‘kleinste’. Een tweede Dorentje lag op de wijk Veldeken.

Ginstbilkken: Brem of *ginst* werd vroeger gebruikt voor het aanleggen van kunstmatige weiden. Het Ginstbilkken werd later in cultuurland gelegd.

Grote Lindenkijk, Kleine Lindenkijk: Dit perceel, dat verdeeld was in twee stukken, werd genoemd naar een nabijgelegen linde, bijv. op een kruising van wegen.

Heesland: *Hees* (uit het Germaanse *haisia*) betekende oorspronkelijk ‘jonge beuk’. We vinden het terug in het Nederlandse woord *heester* (Mattheeuws en Devos 1997, 101) en het werd in het Frans ontleend als *hêtre* ‘beuk’. Het perceel in kwestie lag bij een beukenbosje of was omheind met beukenstruiken.

Moeste: Indien *mouste* (1577, RAG-Ne 28) gelezen mag worden als *moeste*, dan is het een samenstelling van *moes* ‘mos’ en het collectiefsuffix *-t* en betekent het ‘plaats begroeid met mos’ (Gysseling 1956, 98).

Parksken: Zoals *perk* betekent *park* ‘omheind stuk grond’.

Potstake: Een *potstake* of *pootstake* is een tak die men groen in de grond steekt om hem wortel te laten schieten. Misschien was het perceel met potstaken omheind.

Ruwenbilk: *Ruw* betekent in de toponymie ‘ruig, begroeid met onkruid’ (De Brouwer 1958a, 30).

Smalle Riet: Naar alle waarschijnlijkheid is dit een kavel van het oorspronkelijke *Riet* (zie **Leen ten Riede**).

Vlienderken: Dit stuk akkerland lag bij een vlierstruik of was oorspronkelijk omheind met vlier (*Sambucus Nigra* L.). Volgens het volksgeloof huisden er in de vlier goede geesten en dus werd hij ook geplant in de omgeving van hoeven en stallen.

Wedage: Dit cultuurlandcomplex bestond uit de **Grote Wedage**, **Hoge Wedage** en **Kleine Wedage**. Het woord is een samenstelling van *wede* en *hage*. *Wede* is een wisselvorm van het Middelnederlandse *wide* ‘teenwilg’. De naam van het omringende gewas is hier overgegaan op de landerijen zelf. Na verloop van tijd werd *wede* niet meer begrepen als ‘teenwilg’ en geïnterpreteerd als *wede*, *wee* ‘weide’ en schreef men *weehage*. In Nevele was er een Wedage op de wijk Kerrebroek en één op de wijk Bosstraat.

Werft, Werfken: Paalde ten oosten aan de Gaverstraat. *Werf* is een oude Vlaamse benaming voor de waterwilg. Het collectiefsuffix *-t* in *Werft* maakt van de plantnaam *werf* een plaatsnaam en betekent ‘plaats begroeid met waterwilgen’. In de vorm *de weerfd* (1625, RAG-Ne 322, 124v) is de rekking van de korte klinker *e* tot een lange *ee* een normaal verschijnsel in het Oost-Vlaamse dialect.

Wilgestuk: Perceel omplant met wilgen of gelegen bij één of meer wilgenbomen.

(f) naar een reliëfkenmerk

Stukken grond die iets hoger liggen dan de percelen in de omgeving worden met *hoog* benoemd: **Hoge Akker**, **Hoge Bek** (zie **Bek**), **Hoge Bilk**, **Hoge Bilken**, **Hoge Buur** (zie **Buur**), **Hoge Gentweg** (zie **Gentweg**), **Hoge Daasdonk** (zie **Daasdonk**), **Hoge Kerkbilk**, **Hoge Koudborre** (zie **Koudborre**), **Hoge Laakt** (zie **Laakt**), **Hoge Landeken**, **Hoge Riet** (zie **Leen ten Riede**), **Hoge Stein** (zie **Stein**), **Hoogbilksken**, **Hoogland**.

Wanneer een stuk land verdeeld is in een hoger en een lager gelegen perceel, wordt dat laatste aangeduid met *neder*, dat ook verschijnt in de verbogen vorm *nederen*, in het dialect samengetrokken tot *neren*: **Neder Gentgat**, **Nederlaakt** (zie **Laakt**), **Neren Bilk**, **Neren Boom** (zie **Bodem**), **Neren Daasdonk**, **Neren Gentweg**, **Neren Koudborre**, **Neren Stein**, **Neren Westgaver**.

Berg: Dit perceel ligt iets hoger dan de omgeving en paalde aan de Eekbilkgracht. In het vlakke Vlaamse landschap wordt de kleinste verhevenheid gemakkelijk een *berg* genoemd.

Bergt: Met het collectiefsuffix *-t* werd gewoonlijk van een plantnaam een plaatsnaam gevormd, bijv. *varent* ‘plaats begroeid met varens’. Dit suffix kon echter ook aan een ander woord worden gevoegd, *Bergt* betekent dan ‘plaats waar zich een berg bevindt’.

Bodem(ken): *Bodem* betekent ‘laagst gelegen gedeelte van een hellend akkercomplex’ (Van Durme 1986 a II, 74-75). De *-d-* tussen twee klinkers viel in de spreektaal weg (vgl. *mede* > *mee*), vandaar de uitspraakspelling *Boom(ken)*.

Daalmeeldonk: *Daal* is een variant van *dal*; misschien duidt dit toponiem een laaggelegen deel van de **Meeldonk** aan.

Hoge Hul, **Hul**, **Hulleken**, **Hullen**, **Vorenste Hul**: *Hul* betekent ‘heuveltje’ (zie 8.1. Kernbestanddelen in hoogtenamen).

Kermers Hul: Dit stuk land was een *hul* ‘verhevenheid’ van iemand die *Kermer* heet (Debrabandere 1993, 777).

Ledonk: Dit toponiem is ook in Hansbeke geattesteerd (Luyssaert 1995, 14 en 60). De naam *Ledonk* bestaat uit *lee*, samentrekking van *lede*, uit het Germaanse *laidō* ‘gegraven waterloop’ en *donk* ‘zandige verhevenheid in een moerassig gebied’. *Ledonk* betekent dus ‘zandige verhevenheid in een moerassig gebied, gedraineerd met een of meer grachten’.

(g) naar het uitzicht, de bodemgesteldheid of de bodemsoort

Beerbilk: *Beer* uit het Germaanse *birnu* betekent ‘beer, op beer gelijkende modder’ (TW, 115). Dit perceel is genoemd naar zijn waterzieke bodem.

Dolage: Een *doodlaag*, met assimilatie en behoud van de oorspronkelijke eind-*ǣ* *dolage*, is een vochtige plek met onvaste bodem vanwege een onderaardse waterader. Je kunt er met paard en wagen in verzinken. In het Nevelse dialect is hiervoor de variant *doodlager* genoteerd (WVD 1, 67).

Hogen Drogen: Dit hoog gelegen en droog perceel ligt op de bodemserie Pbm, dit is droge licht-zandleemgrond (Tavernier en Vandenhoudt, 1967, 56).

Kwaad Gemet: In de agrarische sfeer duidt *kwaad* slechte eigenschappen van de grond aan, zoals schraal, onvruchtbaar of slijkerig, moeilijk te bewerken.

Kwade Bilk: Op drie verschillende plaatsen in Nevele was er een toponiem *Kwade Bilk*. Een kwade bilk is een perceel van slechte kwaliteit (*Bilk*, zie 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen).

Kwade Dries: *Dries* kan o.m. betekenen ‘perceel van geringe kwaliteit’; het adjectief *kwaad* versterkt nog die betekenis (*Dries*, zie 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen).

Mergelken, Mergelstuk(sken): Onder *mergel* verstaat men gele, vette, vruchtbare mestaarde, voornamelijk klei of leem en koolzure kalk. Tot de 16^e eeuw was *mergelen* een belangrijke bemestingsmethode (Lindemans 1952, I, 43-44). Op dit perceel werd mergel opgedolven.

Polderken: Dit perceeltje akkerland lag op de Hoge Kapt maar kon niet nauwkeurig gelokaliseerd worden. *Polder* duidt in de eerste plaats op aangeslibde, vaak ingedijkte grond, voornamelijk in zeekleigebied, zoals de West-Vlaamse, de Meetjeslandse en de Wase Polders. In het binnenland slaat het woord doorgaans op vruchtbaar alluviaal land langs rivieren en beken, bijv. het *Polderken* in Zomergem (Mattheeuws en Devos 1997, 109) en de *Polder* in Ursel (Vandeveire en Devos 2008, 102). Niettemin liggen sommige Meetjeslandse *polder*-toponiemen niet in beek- of rivierdepressies, maar juist op hogere plaatsen. Dat geldt o.m. voor de *Polder*, alias *Jan Utenhovepolder*, in Eeklo (Van de Woestijne 1994, 78 en 87) en ook voor ons Nevelse *Polderken*, dat deel uitmaakt van de relatief hoog gelegen Hoge Kapt.

Schijthoek: In de Vlaamse toponymie komen *Schiethoek* en *Schijthoek* voor (o.m. De Flou 276-277 en 454-455). In het Meetjesland vinden we een *Schijtakker* in Evergem, Lovendegem en Waarschoot. In de attestaties van dit toponiem wisselen de vormen met *-ie-* en *-ij-* elkaar af, zodat aan de oorsprong van het woord zowel het werkwoord *scheiden* als *schijten* kan liggen (Vandeveire en Devos 2008, 110). In ons materiaal vinden we enkel vormen met *-i-*, *-y-* of *-ij-* en mag eerder gedacht worden aan een afleiding van het werkwoord *schijten* ‘zich ontlasten’. In de Vlaamse dialecten geeft *schijt* verbonden met een ander substantief aan dat woord een ongunstige betekenis, bijv. *schijvent*, *schijtmuziek*. Toegepast op een akker of een hoek van een perceel betekent het ‘van zeer slechte kwaliteit’. *Schijthoek* kan in West- en Oost-Vlaanderen ook een hoek zijn van de weide waar de dieren zich gewoonlijk komen ontlasten (WVD 1, 125).

Steenakker: Paalde ten westen aan de Poeke en ten oosten aan de Molenkouter. *Steen* verbonden met *stuk*, *land* of *akker* is in de toponymie zeker niet vreemd. Schönfeld (1980, 59) verklaart *Steenakker* als ‘slechte grond, grond met veel stenen erin’. Die stenen in de bodem kunnen puin zijn van vroegere bewoning. In 1584 stond op of bij de Steenakker *de poucxsche vierschare*, wat op vroege bewoning wijst.

Stein: De Stein bestond uit verscheidene percelen, vandaar ook het meervoud **Steinen**. De Stein is een uitgestrekt perceel landbouwgrond van goede kwaliteit (bodemserie Pcc, Pbc); de westelijke rand van het perceel is natter in vochtige seizoenen (bodemserie Lcc) (Tavernier en Vandenhoudt 1967, 58). Ten noorden van de Stein lag de Steinput. *Stein* komt uit het Germaanse *staina* en betekent ‘steen’. *Stein* met *ei* is evenwel bevreemdend, want in de Vlaamse dialecten is de oorspronkelijke Germaanse tweeklank van *staina* tot een scherplange *ee* geëvolueerd, een ontwikkeling die zich overigens ook in het Brabants heeft voorgedaan. Toch komt het toponiem onder de gedaante *Stein* nog meer als perceelsnaam voor in Vlaanderen, onder meer in Velzeke (Van Durme 1991, 656). *Stein* betekent dus waarschijnlijk hetzelfde als *steenland*, *steenakker* e.d., namelijk ‘grond met (veel) stenen’. Mogelijk gaat het om puin van afgebroken of vervallen gebouwen.

(h) naar de functie, de bestemming of het gewas dat erop geteeld wordt

Droge Evenstoppelen, Evenstoppelen: Met *evene*, afgeleid van het Latijnse *avina*, wordt zwarte haver bedoeld, die werd gebruikt als veevoeder en als grondstof voor bier. Een *stoppel* is letterlijk een stuk bouwland waarop de stoppels of worteleinden van de halmen na het maaien zijn blijven staan. In de toponymie duiden samenstellingen van een gewasnaam + *stoppel* akkers aan waarop jarenlang het genoemde gewas werd verbouwd. De Droge Evenstoppelen lag op droge grond, bodemserie Sbh, d.i. droge lemig-zandgrond die dikwijls lijdt onder watergebrek (Tavernier en Vandenhoude 1967, 48).

Evenbilk(sken): *Bilk* bezaaid met *evene* ‘zwarte haver’.

Hoppier: Een akker beplant met hop heet(te) in het westelijke Vlaams *hop(p)ier* (De Bo 1892, 389). Vele hofsteden die aan een wereldlijke heer toebehoorden, moesten nog in de 17^e eeuw een hoeveelheid hop kweken voor de eigen behoeften van de heer. Toen het bierbrouwen een ambacht werd, bezat elke brouwerij haar eigen hoptuin (Lindemans 1952 II, 141-142).

Korenbilk: Akkerland begroeid met koren. In de dialecten slaat *koren* op het gebruikelijke broodgraan, bij ons was dat rogge.

Korenbosselken: Een voormalig bosje, waarop nu koren, dus rogge, wordt verbouwd.

Kwekerij: Dit is een perceel waarop niet nader genoemde planten gekweekt werden.

Roggentuin: *Tuin* betekent ‘omheining’ en ‘omheinde plaats’. Aangezien in de middeleeuwen bebouwde percelen omheind waren tegen het loslopend vee, is dit zo’n omheind perceel, begroeid met rogge.

Tarwebilk, Tarwestuk: Tarwe wordt vanouds op de vruchtbaarste gronden geteeld, in de middeleeuwen gebeurde dat op omheinde percelen of *bilken*. Het Tarwestuk paalde aan de **Roggentuin** en werd ook **Verbeliaard** genoemd.

Tarwestoppelen: Zie **Evenstoppelen**.

Vitsenbilk, Vitsebilksken: *Vitse* is een soort van peulvrucht die in het AN *wikke* heet.

Wisselmeers: *Wissel* betekent o.m. ‘beurtelingse opeenvolging’ (WNT). Een *wisselmeers* is een meers die in de loop der tijden in cultuur werd gebracht en dus wisselde van bestemming.

(i) naar de dieren die er huisden

Gansbilk: Land waar vaak wilde ganzen neerstreken.

Hoendakker: Akker waarop na de oogst hoenders liepen. Een gelijkaardig gebruik vinden we in Landegem op de Poeldendries, d.i. een dries waar jonge hoenderen vrij rondliepen (Luyssaert 2009, 89).

Hoenderken: Perceeltje waarop hoenders rondliepen.

Koeakker: Vee graasde meestal in de omgeving van een hoeve maar ook op akkers nadat de oogst was binnengehaald.

Zwaluwbilksen: *Zwaluw* en zijn dialectvormen *zwale* en *zwalm* zijn geen onbekenden in de Meetjeslandse toponymie. In Lovendegem is er een *Zwalmbilk* (Andries 1993, 225), in

Zomergem is *Zwaluwland* geattesteerd (Mattheeuws en Devos 1997, 287) en in Aalter *Zwalestuk* (Devos 1991, 157). In Eeklo verklaart Van de Woestijne (1994, 109) *Zwalemeet* als ‘meers waar veel zwaluwen vliegen om bij regenweer op zoek te gaan naar insecten’.

Zwaneland: *Zwaan* kan hier de naam zijn van de bekende watervogel. Het Zwaneland was een stuk grond waar zwanen neerstreken.

(j) naar de grootte of de uitgestrektheid

Voor de aanduiding van de *absolute* grootte golden in Nevele de maten van de Kasselrij van de Gentse Oudburg: de *voet* bedroeg 0,2753 meter; 14 voet vormden één *roede* (3,8542 m); 300 vierkante roeden vormden één *gemet* (44 are 55,99 centiare) en 3 gemeten of 900 vierkante roeden vormden één *bunder* (1 hectare 33 are 67 centiare) (WVD I, 92).

Aanduiding van de *absolute* grootte met de maatnaam *bunder* vinden we in **Bunder, Bunderken(s), Driebunder, Half Bunder, Vier Bunderken, Vierendeelkens** (het vierde deel van een *bunder*); met de maatnaam *roede*: **Honderd Roeden, Tienhonderd Roeden, Zevenhonderd Roeden** en met de oppervlakteaanduiding *gemet*: **Gemet, Gemeten, Half Gemet, Halve Twee Gemeten, Twee Gemeten, Vijf Gemeten**.

Voor de *relatieve* grootte gebruikte men de voorbepalende bijvoegelijke naamwoorden *groot* en *klein*, soms ook *meeste* ‘grootste’ en *minste* ‘kleinste’: **Grootakker, Groot Gaverken, Klein Gaverken, Groot Half Bunder, Klein Half Bunder, Groot Stuk, Groot Waterlat, Grote Beliaard, Kleine Beliaard, Grote Bilk, Klein Bilksken, Grote Bogaards Akker, Grote Cijnsland, Grote Daasdonk, Kleine Daasdonk, Grote Eekbilk, Kleine Eekbilk, Groot Geestland, Klein Geestland, Grote Gentgat, Kleine Gentgat, Grote Heuldries, Kleine Heuldries, Grote Koudborre, Kleine Koudborre, Grote Kouterbilk, Klein Kouterbilksken, Grote Schaapdries, Grote Stuk, Grote Tert, Klein Terteken, Grote Zomerwee, Kleine Zomerwee, Klein Buiks Land, Klein Eekbosselken, Klein Parksken, Klein Steinken, Kleine Berenakker, Kleine Brand, Kleine Kokelare, Kleine Moutput**.

Grote Helft, Helft: *Helft* staat in verband met een perceel dat bijv. bij een erfenis in tweeën werd verdeeld. Een van de percelen die *Helft* werden genoemd was *jn tweesticken* (1639, RAG-Ne 28, d-169).

Grote Hul, Klein Hulleken: Lagen naast Tiendenvrij, zie **Hul** en **Hulleken** en *hul* in 8.1. Kernbestanddelen in hoogtenamen.

Halsterzaad: Het Vroegmiddelnederlandse *halstersaet* betekent ‘oppervlakte zaailand die met één halster zaad kan worden bezaaid’ (VMNW, 1833) en *halster* is een oude maataanduiding voor o.m. granen.

(k) naar (vroegere) kuilen of putten

Bergputje: Dit perceel bouwland werd ook *Kapbilksken* genoemd en lag op de Kapt. Ook de *Berg* lag op de Kapt. Het *Bergputje* is genoemd naar een put of kuil bij de *Berg*.

Bruidegoms Put: Dit bouwland lag bij een put of kuil van iemand die *Bruygom* heette (Debrabandere 1993, 219).

Erfputje: Lag bij een niet nader genoemd erf.

Herpels Put(je): Dit land lag bij een put die eigendom was van een zekere Herpels. De familienaam (*H*)*erpolf* is in 1426 geattesteerd in Nevele: *Jan erpolf* (RAG-Ne 58, 4v).

Kleemput(ten): *Kleem* is een dialectische vorm van *leem*. Deze aardesoort werd vooral gebruikt om lemen huizen te bouwen, vloeren te verharderen en stenen te bakken. Op dit perceel lagen putten waaruit *kleem* werd gedolven. Op de kaart van 1682 is nog bij dit perceel een (water)put getekend.

Moutput: In het dialect van Sint-Martens-Lierde is een *moutput* een drafkuil, d.i. een kuil waarin brouwersdraf wordt bewaard om als veevoeder gebruikt te worden (WVD 2, 491). Dit perceel is genoemd naar zo'n put.

Puwenput: Het eerste deel, *puwen*, is een hypercorrecte schriftelijke vorm van *puien* 'puiden, kikkers' (zie **Puwenbilk**). Het perceel is genoemd naar een nabijgelegen kikkerpoel. De *Puwenput* wordt ook **Foreest** genoemd: *lant genaempt den puwen put ofte het forreest* (1596, RAG-Ne 103, 29r).

Sasput: Deze put lag bij een *sas* 'sluis' en heette voordien **Kleemput**.

Veeput: Lag bij een drenkput voor vee.

Wulfs Put: Oorspronkelijk een bos, dat in 1578 in bouwland was gelegd (*lands wilen bosch gheweest hebben(de)*) en gelegen bij een put van een zekere (De) Wulf. In 1639 woonde ten westen van dit perceel Jan De Wulf en toen werd het ook *den heynschaert* genoemd.

(l) naar het juridisch statuut

Bijleve: De Middelnederlandse woorden *bijlevinge* en *bileve* zijn juridische termen uit het huwelijksrecht. Bij het overlijden van een van de echtgenoten kreeg de langstlevende het levenslange vruchtgebruik van de helft der onroerende goederen van de gemeenschap; de andere helft ging naar de kinderen. De Bijleve was dus een perceel waarvan een weduwe of een weduwnaar het vruchtgebruik genoot.

Borglochting: Het woord is samengesteld uit *borg* 'versterkte hoeve' en *lochting* 'moestuin' en betekent 'moestuin gelegen bij een versterkte hoeve' (zie ook **Borrewal** en **Looklochting**).

Cijnsland: Naam van twee percelen, één op de wijk Veldeken en één op de wijk Ose, waarop een zekere cijnsplicht stond.

Confiscatie: Deze naam is maar één keer geattesteerd, nl. in 1639, toen het perceel eigendom was geweest van een zekere *christiaen van renterghem* (RAG-Ne 28, c-143). In het begin van de 17e eeuw waren enkele leden van de Nevelse en Landegemse familie Van Renterghem wegens hun hervormingsgezinde overtuiging gedwongen uit te wijken naar Aardenburg (Luyssaert 1994, 23). Zo was in 1649 een zekere Tanneken van Rentergem getuige bij de opname van Jan de Muluwe in de doperse kerk van Aardenburg (Poolen 1997, 39). De geconfiscieerde gronden van de familie Van Rentergem kregen de naam *de Confiscatie*.

Kerstavondstuk: Een pachtcontract verviel vaak op kerstavond: *waenof deerste Jaerschare van betalinghe v(er)schine(n) zal te kerssavonde xvC neghenen veertich* (RAG, Sint-Baafsabdij, R 858/7, pachtcontract van 1548). *Kerstavondstuk* is een perceel waarvan de pacht verviel op kerstavond.

Klein Leentje: Klein perceeltje dat in leen was gegeven.

Koopland: Dit perceel was vroeger uit het Goed ter Meers in Vosselare verkocht, vandaar de naam *Koopland*: *lant ghecommen uut het goet ter mersch ghenaept het cooplant die hier voortijts gillis daenens als last hebbende doen vercochte* (1596, RAG-Ne 103, 54v).

Opwoning: Het woord *opwoning* wordt in het Middelnederlands Woordenboek niet verklaard, er wordt enkel verwezen naar een deeltje uit een tekst van De Potter en Broeckaert V (1864-70, 32, noot). In de Nevelse documenten komen vrij veel excerpten voor met het woord *opwoning*, waardoor we een beter inzicht krijgen in de betekenis ervan.

Uit de volgende vermelding blijkt dat een opwoning een gebouw is: *behuusde stede daer de upwoninghe up staet* (1569-1570, RAG-Ne 393, 137v).

Hoe zo'n gebouw eruit zag, leren we uit volgende vermeldingen: *upwoninghen, dats te wetene ten minsten een huus met eender dueren ende met eender veinsteren* (De Potter en Broeckaert (V 1864-70, 32, noot); *metter upwuenyn(ghe) de welcke onderhoude(n) moet werde(n) Jnde camere wesen(de) de midde(n) van zelven wuenhuse* (1578, RAG-Ne 64, 77r). Een opwoning heeft dus ten minste een venster en een deur en kan een kamer zijn in een woonhuis.

Uit andere teksten weten we dat de pachter de opwoning moest onderhouden: *jtem moet de pachtere de up wonijnghe vanden goede hauden ende bewaren* (1449, SAG 301/40, 2, 51r); *behusde stede (...) niet belast wesen(de) dan metter upwuenyn(ghe) de welcke onderhoude(n) moet werde(n) Jnde camere wesen(de) de midde(n) van zelven wuenhuse* (1578, RAG-Ne 64, 77r).

Een opwoning was dus een bescheiden woning die op andermans grond stond, dus een huisje van arme lieden die zelf geen grond bezaten. De pachter was verplicht om de opwoningen die op zijn pachtgoed staan, te onderhouden.

In een document van 1460 (RAG, Ne 9, 27v) worden de rechten opgesomd die de heer van Nevele had op het hof ter Mere in Vosselare. Eén van die rechten luidt als volgt: *Item co(m)men ooc Jnne viere pair hantscoen en(de) derthiene up woninghen diemen Jaerlicx up elken sente jans dach midden somers binnen sonne schyne jn tvoors hof ter meere sculdich es te betaene elc eenen penninc par. gheheeten wacht pe(n)ninghen*. Naast zijn recht op vier paar handschoenen per jaar, kwamen de heer van Nevele ook dertien opwoningen toe. Dat recht bedroeg voor elke opwoning één penning parisis per jaar en die penning noemde men ook wachtpenning. Een halve opwoning was belast met één *mite*, d.i. een halve penning per jaar: *een huuskin daer Jnne dat was een voorthuus, een camerkin, ende een spende, met een eerdt stede diemen nompt een mantele, wezende een halve upwoninghe (...) ende also maer gheldende up rente Jansdach midtsomers tussen sonnechsyne ee(n) myte tsaers* (1584, RAG-Ne 627, 156v).

De term *opwoning* is geëvolueerd van de naam voor een bescheiden woning tot wachtrente op zo'n gebouwtje. Ook wanneer het gebouw zelf niet meer bestond, rustte op het perceel een dergelijke rente. In ons toponymisch materiaal kan *opwoning* een huisje zijn, maar ook een perceel dat belast was met een rente.

Opwoningbilk: Op of bij die *bilk* lag een opwoning. Drie verschillende percelen werden *Opwoningbilk* genoemd.

Tiendenvrij: Dit uitgestrekte perceel lag in het noordoosten van Nevele, paalde aan Landegem en had een oppervlakte van 32 gemeten of 11 bunder, d.i. ongeveer 14,3 ha. Het was eigendom van de abdij van Drongen en zoals de naam het zegt, was het vrij van een tienderente.

(m) naar een anekdote

Dierenkoop: Deze naam komt vaak voor in de toponymie en verwijst naar grond waarvoor men te veel heeft betaald in verhouding tot de kwaliteit ervan.

Heibeden: *Heybeden* is het meervoud van *heibede*, dat zelf een hypercorrecte variant is van *heibei*: naar analogie van woordparen als *wei* – *wede* heeft men het etymologisch oorspronkelijke element *-bei* vervangen door *bede*. Dit toponiem is onder de vorm *Heybey* ook geattesteerd in Landegem en in Maldegem, telkens in een bron uit 1572 (Luyssaert 2009, 182; Taeldeman 1990, 10). *Heibei* betekent 'lawaai, rumoer, ruzie' en verwijst in de

toponymie naar landerijen waarover ooit een of andere vorm van onenigheid, betwisting of ruzie bestond, bijv. naar aanleiding van een erfdeling. Qua benoemingsmotief behoort dit toponiem dus tot dezelfde categorie als namen met *strijd*-, *twist*-, *kijf*-, *krakeel*-, en *callange* (Devos 2005, 91-109).

(n) benoemingsmotief onzeker

Achter Tronkenbuur: Misschien schuilt in dit toponiem een verdwenen familienaam. In het huidige Belgische familienamenbestand is enkel de Franse familienaam *Tronche* nog geattesteerd (Debrabandere 1993, 1390).

Goeden Tijd: Vermoedelijk was dit ooit een huis- of herbergnaam. Het kan ook een metaforische naam zijn voor een vruchtbaar perceel, dat een goede opbrengst oplevert zodat de gebruiker goede tijden beleeft (schriftelijke mededeling van prof. dr. Magda Devos).

Houtakker, Houtakkerken: Deze akker was *ghehaud(en) van(den) Leene ten huele* (1595, RAG-Ne 28) en is ontgonnen uit een *hout* 'bos'. Nu wordt *hout* in het plaatselijke dialect alleen nog gebruikt als stofnaam om brandhout of timmerhout aan te duiden, maar in het Middelnederlands was het een gebruikelijk woord voor hoogstammig bos. De oude betekenis van *hout* is o.m. nog bewaard in de geografische aanduiding 'Houtland', een gebied in Binnen-Vlaanderen dat eertjds dicht bebost was. De Houtakker kan ook genoemd zijn naar de houtkant die errond stond.

Kattestaart: Paalde aan de **Priesterage** van Nevele en had misschien de vorm van een kattenstaart. In West- en Oost-Vlaanderen is *kattestaart* echter de dialectische benaming voor heermoes (*Equisetum arvense* L.) (WVD 4, 175-176). Het perceel kan ook naar dit onkruid genoemd zijn.

Kalverkleie: In ons toponymisch materiaal komt ook de naam **Klijte** voor. Aangezien de vormen *kleie* en *klijte* als benamingen voor de grondsoort klei naast elkaar voorkomen in de Meetjeslandse dialecten (WVD I, 39), was de Kalverkleie misschien een stukje van de Klijte waarop ooit een kalverweide was aangelegd. Later werd die weide in bouwland omgezet.

Krekelwee: Voor het eerste deel van dit toponiem komen drie verklaringen in aanmerking. Ten eerste kan *krekel* de naam zijn van het insect, waarschijnlijk figuurlijk gebruikt ter aanduiding van de geringe kwaliteit van de grond. Ook andere insectennamen zoals *mier*, *huis*, *mug*, *mier* en *vlo* komen voor in denigrerende namen voor plaatsen waar de bodem arm is of moeilijk te bewerken (Vandeveire en Devos 2008, 116). Ten tweede kan *krekel* afgeleid zijn van het werkwoord *kreken*, een wisselvorm zijn van *krakelen* 'twisten, ruzie maken'. In dat geval herinnert het toponiem eraan dat er om dit perceel ooit een conflict werd uitgevochten, bijv. tussen erfgenamen. Ten derde kan *krekel* gevormd zijn uit het werkwoord *kreken* in de betekenis 'het krekelspel beoefenen'. Dat balspel, een oude variant van het gelijknamige Engelse *cricket*, was tijdens de middeleeuwen vrij populair in onze streken. Als deze verklaring de juiste is, dan was dit perceel vroeger een veld waarop men krekelde (Mattheeuws en Devos 1997, 134).

Luchterenbilk: Gysseling (1980, 187) ziet in de Drongense plaatsnaam Luchteren een naam op *-lo* 'bosje op hogere zandgrond', maar het eerste lid *luc* is voor hem niet duidelijk.

Plassenbilk: De *Plassenbilk* paalt aan een waterloop en is waarschijnlijk een waterzieke bilk, waarop vaak plassen blijven staan. Het is echter niet uitgesloten dat achter *plassen* de familienaam (*Van de) Plas* zit.

Rostijnken: Een kleine akker, ontgonnen op een voormalige woestijn (zie 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen). *Rostijne* is een wisselvorm van *woestijne*, ontstaan in een

plaatsaanduidende uitdrukking als *aan der wostijne*, waarin de *w* vóór de achterklinker *o* in de westelijke dialecten kon wegvallen (vergelijk nog huidig West-Vlaams *oensdag* voor *woensdag* en *antoord* voor *antwoord*) en de *-r* van het verbogen lidwoord als de beginklank van het naamwoord werd opgevat.

Het zou ook kunnen dat het perceel genoemd is naar ene (Van de) Rostijne.

Selvate: *Selvate* komt van het Romaanse *salvaticum*, uit *silvaticum* ‘tot het bos behorend, wild’ (TW, 886). Ook in Loppem heten percelen *Selvate* en *Selvatepit* (De Flou 1933, 473). Misschien was het vroeger een kwekerij van wilde beesten, voor de jagers.

Spinstuksken: Zie **Spinstraatje**.

Wouwbos: Voor de verklaring van het bestanddeel *wouw* komen twee betekenissen in aanmerking. Ten eerste is *wouw* de benaming voor verschillende planten waaruit een gele kleurstof werd gewonnen, zie MNW i.v. *wouwe*. Ten tweede is *wouw* de naam van een roofvogel die men ook wel *kuikendief* (MNW i.v. *wuwe*) noemde. Volgens Wikipedia komt de rode wouw nu vooral in Duitsland en Frankrijk nog in grote populaties voor, en heeft hij een voorkeur voor halfopen landschappen, waar in landbouwgebieden kan worden gejaagd, en in kleine bossen kan worden gebroed.

Het Woubos kan dus een bos geweest zijn waar (1) men wouw ging plukken om kleurstof te maken, (2) wouwen huisden.

In beide gevallen is *wouw* de etymologisch juiste spelling (schriftelijke mededeling van prof. dr. Magda Devos).

Werrebilk(sk)en(s): Voor de etymologische oorsprong van het eerste deel van dit toponiem dienen zich twee verklaringen aan. Ten eerste kan *werre* een variant zijn, met klinkerverkorting, van *were*, dat afgeleid is uit het werkwoord *weren* in de betekenis ‘afweren, beschutten’. Het substantief *were* of *weer* duidt een aantal zaken aan die dienen om iets te beschutten, te vrijwaren, te beschermen. In het Middelnederlands verstond men onder *were* (1) een wal of dijk langs een waterloop om overstromingen te voorkomen, (2) een soort van vlechtwerk dat dwars in een waterloop werd geplaatst om de vis tegen te houden en (3) een haag, een omheining dus van levend houtgewas, een betekenis die trouwens tot vandaag voortleeft in de Wase dialecten (Mattheeuws en Devos 1997, 54). Als *werre* met *were* vereenzelvigd mag worden, dan komt de eerstgenoemde betekenis het beste in aanmerking voor de verklaring van ons toponiem, want de Werrebilk grensde inderdaad aan een dijk. In de tweede plaats kan *werre* afgeleid zijn van het werkwoord *werren*, een variant van *warren*, met als betekenis ‘verwarren, in wanorde brengen’. *Werre* zou dan zoveel betekenen als ‘warrig, verward’, zoals ook in het Middelnederlandse woord *werregaren*, Nederlands *wargaren*, dat letterlijk ‘verward garen’ betekent maar in de loop der tijden enkele figuurlijke betekenissen heeft ontwikkeld, zoals ‘ruziestoker’, ‘ongedurig, woelziek persoon’ en ‘warrige zaak’ (MNW i.v. *werregaren*, WNT, De Bo en GVD i.v. *wargaren*). Is het eerste deel van ons toponiem hetzelfde als in *werregaren*, moeten we ons de Werrebilk wellicht voorstellen als een perceel met een warrige, onregelmatige vorm (schriftelijke mededeling van prof. dr. Magda Devos).

Wrede Akker: In alle attestaties lezen we *wre(e)de(n)* akker. Slechts één keer staat er *Jn sweeden ackere* (1527, RAG-Ne 60, 3r) en *sweeden* zou een schrijffout kunnen zijn voor *swreeden*, een genitief van de naam *(de) Wrede*. Misschien schuilt er in dit toponiem een familienaam en was de akker eigendom van of gebruikt door ene (De) Wrede.

Wulfland: *Wulf* kan een westelijke variëteit zijn van *wulg* ‘wilg’ (zie **Kromme Wilg**). Het eerste deel kan echter ook naar een persoonsnaam *De Wulf* verwijzen.

7.2.2 GRAS- EN HOOILAND

(a) naar de eigenaar, de pachter of de gebruiker

Bruine Meers: Eigendom of gebruikt door iemand die *(De) Bruyne* heette, zie ook **Bruins Bilk(sken)**.

Grote Schijving, Schijving: Volgens Debrabandere (1993, 1254) is *Schiving* een variant van de familienaam *Schijvens*. Dit perceel lag op Ose maar kon verder niet gelokaliseerd worden.

Heilige Geest Meers(elken): Eigendom van de *Heilige-Geesttafel* of *armendis*, kortweg *Heilige Geest* genoemd.

Hofmeers: Deze meers was eigendom van de heer van Nevele, zie **Hofland**.

Hospitaalmeerselken: Eigendom van het Hospitaal van Nevele.

Hullemeers: Lag in het noordwesten van Nevele, in het alluvium van de Kale, die daar ook met de namen *Neerschuurbeek* en *Kleine Beek* wordt aangeduid. Deze meers kan eigendom zijn geweest van een zekere *(Van) Hulle*.

Kerkenmeers: Eigendom van het Kerk van Nevele.

Kokelaremeers: Genoemd naar ene *(De) Kokelare*.

Lokins Meers: *Lokins* is de genitief van *Lokin*, een verkleinvorm van de naam *(Van) Loocke*, die courant voorkomt in de streek van Nevele (www.familienaam.be).

Loonkens Meers: zie **Bette Loonkens Bos**.

sLoors Bilk: *sLoors* is de genitief van de naam *(De) Loor(e)*.

Matkens Meers: *Matkin* is een verkleinvorm van de vrouwennaam *Matte*, zelf een verkorting van *Mathilde* of *Machteld*.

Nappinmeers: De naam *Nappin* kwam in Ieper voor in 1280 (Beele 1975, 419).

Ontvangers Meers en Bos: Eigendom van een ontvanger.

sGraven Meerselken: Meers van iemand die *(De) Grave* heet.

Papenmeers(elken): Eigendom van een *pape* ‘priester’ of van iemand die *De Paepe* heet.

Vercelien Meers: *Vercelien* is een moedersnaam of metroniem, de genitiefvorm van *Ver Celie* ‘vrouw Celie’.

Zegaert, Zegaerthoek: Eigendom van ene *Segaert*.

(b) naar de ligging

Doorzichtige plaatsaanduidingen zijn: **Achtermeers**, **Beneden het Leen** en **Beneden Ose**

Bundermeers: Kan ook een meers zijn geweest die op het complex met de naam **Bunder** lag.

Dammeers: Deze meers strekte zich uit langs beide oevers van de Kale waar die de grens vormt tussen Nevele en Landegem. De *dam* is hier een dijk langs de Kale.

Hiltstijlken: Het woord *hiltstijl* bestaat uit *hilt* en *stijl*. De Bo (1892, 368) verklaart *hiltmuur* als een samenstelling van *muur* met *hilt*, een West-Vlaamse vorm van *helft*. Een helftmuur of hiltmuur is ‘een scheidingsmuur die toebehoort aan twee eigenaars’. Een *hiltstijl* is een stijl, paal of zuil die de grens tussen twee percelen aanduidt. De naam van die grensmaal ging over op het aanpalende grasland.

Holland: Meers die paalt aan een gracht en aan de Kale. In het Middelnederlandse *hollant* betekent *hol* ‘diep’, wat hier begrepen moet worden als ‘laag’. Laaggelegen land is meestal drassig.

Meerbeek: Paalt ten oosten aan de **Meerbeek**.

Meigembroek: Lag ten oosten van de Molenkouter of Nevelekouter en heet ook **Molenbroek** en **Nevelebroek**.

Molenmeers: Lag bij de molen van Nevele.

Osemeers: Lag op de wijk **Ose**.

Oostbroek: De Oostbroek bestaat uit natte alluviale grond (bodemserie Lep) (Tavernier en Vandenhoudt 1967, 62), heeft een uitgestrektheid van 11 ha en bleef tot in het midden van de 19^e eeuw onverkaveld als gemeenschappelijke weide bewaard (De Potter en Broeckaert V 1864-70, 5). De Oostbroek bestond uit de **Grote Oostbroek** en de **Kleine Oostbroek**, gescheiden door de Poekebeek. Omdat het vee vrij mocht grazen in de gemene weiden stond op de toegangsweg tot de Oostbroek een hek: *ant heck(en) vand(en) oosbrouck* (1636-1638, RAG-Ne 312).

De Oostbroek ligt in het oosten van de gemeente maar het is weinig waarschijnlijk dat in de ligging de naamsverklaring gezocht moet worden. Naast de naam *Oostbroek* komen vooral in de oudste vermeldingen de vormen van *hoesbrouc* (1424), *oeschenbrouc* (1410), *oessche brouc* (1444) voor. De naam *Oosbroek* is samengesteld uit de toponiemen *Ose* (zie 3. Namen van wijken, gehuchten en hoeken) en *broek* (zie 7.1. Kernbestanddelen in terreinnamen) en betekent ‘laaggelegen grasland op Ose’. Na verloop van tijd ging men het eerste deel vereenzelvigen met de windstreekbenaming *oost*, wat misschien in de hand werd gewerkt door het bestaan van een *Westmeers* op de wijk Ose.

Oostmeers: *Oostmeers* is een andere naam voor **Oostbroek**: *den oostmeersch of oostbrouc* (1413, SAG, 301/22, 52v).

Potijzer(ken): Het Middelnederlandse *potiser* betekent ‘treeft’, dit is een ijzeren ring op drie voeten, met een handvat, om potten boven een open vuur te kunnen plaatsen. In Gent is *Potijzer* een huisnaam (Kerckhaert 1990, 126). Mogelijks paalde deze meers aan een plek of lag op een plek waar ooit een huis met de naam Potijzer heeft gestaan.

Stokmeers: Deze meers kan bij een *stokt* ‘hoogstammig bos’ gelegen hebben of op de plek van een gerooide stokt (zie **Stokt**).

Tenden Foreest: Lag op het uiteinde van de **Foreest** en paalde aan de Kale.

Vievijs Broek: In de twee enige excerpten kan zowel *biebijs* als *vievijs* worden gelezen. Als dat laatste etymologisch juist is, dan is het perceel in kwestie genoemd naar iemand die *Vyvey* heette met zijn familienaam (Debrabandere 1993, 1449).

Westmeers: Lag op de wijk Ose, op het uiteinde van de Foreest: *daerment heet Inde westmersch then(den) foreeste oost de calene* (1596, RAG-Ne 103, 28v).

(c) naar de vorm

De betekenis van **Korte Meers** en **Lange Meers** is duidelijk.

Bijlken: Op de kaart van 1682 is nog duidelijk te zien dat dit perceel de vorm heeft van een bijl.

Strepe, Stripe: Het Middelnederlandse *strepe*, *stripe* betekent ‘streep’ en duidt hier een streepvormig perceel aan.

(d) naar de vroegere toestand of de wijze van ontginning

Bedelf: *Bedelf* is een afleiding van het werkwoord *bedelven* ‘delven, graven’. *Bedelf* betekent ‘perceel dat bedolven is, dwz. gedraineerd met evenwijdig gegraven afwateringssloten’.

Broeken: Een *broek* ligt gewoonlijk op vochtige, drassige, alluviale gronden bij sloten, beken en rivieren. Om die natte gronden voor hooiwinning en beweiding geschikt te maken, werden ze door middel van afwateringsgreppels gedraineerd. Op deze manier is ook de meers in de **Groene Broek** ontstaan.

Brouchaerts Bedelf, Brouckaerts Bedelf: Bedolven meers van een zekere Brouchaert of Brouckaert.

Foreest(ken), Foreestmeers: Het Middelnederlandse *foreest* betekent ‘wildernis, woud, bos, bosland’. Het Foreestken paalde aan de Poeke of Kale en na het rooien van het bos in dit alluviale gebied groeide er spontaan gras en ontstond er een meers. Op enkele plekken van het Foreestken echter stond er in 1632 nog (of weer?) bos: *ettinghe ende bosch ghenaeemt foreestken* (RAG-Ne 28, b-2).

Oude Meers: Deze mers heette in 1596 al *Oude Meers* (*mersch gheheeten de houde mersch*, RAG-Ne 103, 40r). Het was dus een meers die al lang bestond, in tegenstelling tot recenter aangelegde meersen. In 1639 was het bouwland.

(e) naar de omheining of de begroeiing erop, errond of erbij

Biesbilkmeers: meers op de **Biesbilk**, die zelf in oorsprong een meers was waarop biezen groeiden. Waarschijnlijk is de naam ontstaan toen delen van de Biesbilk in akkerland gelegd werden.

Dorenbilk: Dit niet gelokaliseerde perceel grasland was omzoomd met doornstruiken.

Vlakemeerselken: Het Middelnederlandse *vlake* betekent ‘vlechtwerk’. Het Vlakemeerselken was wellicht met zo’n vlechtwerk omheind of afgesloten. In Landegem (Luyssaert 2008, 73) is ook het Vlaakstuk een perceel dat omheind was met vlechtwerk van bijv. twijgen.

(f) naar een reliëfkenmerk

Neren Kokelaremeers: Laaggelegen deel van de **Kokelaremeers**.

Putte-meers: Paalde ten oosten aan de Kale op Ose en werd ook **Bachten Bosse** genoemd. *Put*, zie 9.1. Kernbestanddelen in waternamen. De Putte-meersen kunnen laaggelegen meersen zijn die geregeld onder water stonden. Het kunnen ook meersen zijn met putten waar bijv. mergel, steenbakkersklei of turf werden opgegraven.

Rechtenere: Paalde aan de Kale en was een meers die *rechte nere* ‘recht naar beneden’ naar de Kale liep.

(g) naar de functie, de bestemming of het gewas dat erop geteeld wordt

Kalverbilksken: Een omheinde weide voor jongvee. Het Kalverbilksken lag dicht bij de *behuusde hofstede* van Goed ten Heule.

Paardenstedeken: Misschien lag deze weide bij een bescheiden hofstede waarvan de eigenaar of pachter een paard bezat, een *paardenstedeken* dus, in tegenstelling tot een *koeiplekske*, d.i. een hoevetje waar men niet over een paard beschikte, en met koeien ploegde.

Lakenbleken: Het toponiem is de meervoudsvorm van *lakenbleek*, een samenstelling van *laken* met *bleek* in de dialectische betekenis ‘bleekplaats, blekerij’. Op de Lakenbleken werd dus laken te bleken gelegd.

Melkbilk: *Melkbilk* is ook geattesteerd in Evergem: *gheheeten den boschbeelc commende met der oostside anden peerdebeelck ende aen den melckbeelc* (1549). Een melkbilk was naar alle waarschijnlijkheid een weide waar melkkoeien graasden. In die betekenis is in het WVD (1, 112) *melkgars* en *melkwei* opgetekend.

(h) naar de uitgestrektheid of de grootte

Voor de *relatieve* grootte gebruikte men de voorbepalende woorden *groot* en *klein*: **Groot Bedelf, Grote Hoel, Kleine Hoel, Grote Oostbroek, Kleine Oostbroek.**

Breemeers: Niet gelokaliseerde meers. Behalve ‘breed’ betekent het Middelnederlandse *breed* ook ‘groot, uitgestrekt’.

(i) naar het juridisch statuut

Gemeen: Paalde ten oosten aan de Poeke en is een andere naam voor **Gemeente**.

Gemeente: *Gemeente* was een andere naam voor de Grote Oostbroek of Oostbroek: *oost daeranne streckende het Ghemeente datmen nompt den hoosbrouck* (1593, RAG-Nd 1422). De Gemeente of Oostbroek mocht door alle inwoners van Nevele Binnen -onder bepaalde voorwaarden- gebruikt worden: *en den grooten oostbrouc eene meersch synde ghemeente competeren(de) de Inzetenen van binnen nevele* (1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 15), zie ook **Legelare** onder 4. *Gewesten* of grote landschappelijke complexen.

Gemene Meers: Deze meers paalde aan de Kale (1577, RAG-Ne 323, 8r) en mocht door alle inwoners van het dorp of de wijk gebruikt worden.

(j) naar een anekdote

Calaingemeers: De middeleeuwse rechtsterm *calange*, *calaigne* betekent ‘eis, aanspraak op’ en ook ‘onrechtmatige eis of inbezitneming’. Daaruit ontwikkelde zich de betekenis ‘twist, ruzie’. Het is dus een meers die ooit door iemand ten onrechte werd opgeëist of in bezit genomen.

(k) andere motieven

Zwanemeers: *Zwaan* kan hier de naam zijn van de bekende watervogel. De Zwanemeers was dan een meers met een plas waar zwanen neerstreken.

(l) benoemingsmotief onzeker

Hoel: De Hoel is een uitgestrekte *meersch ofte tgheweet*, een gemene weide van de heer van Nevele (zie ook **Legelare**). De Hoel bestaat uit natte alluviale grond (bodemserie Ldp en Lep) (Tavernier en Vandenhoudt 1967, 61-62).

Na verloop van tijd werd de Hoel verkaveld in de Grote Hoel, Grote Hoelmeers en Kleine Hoel. Misschien mag een verband worden gezocht met de gemeentenaam *Heule*, die in 1218 *Hoele* werd geschreven. Gysseling (1983, 42) ziet er een prehistorische waternaam in, afgeleid van *akeu* ‘glanzen’ (zie ook Debrabandere, Devos e.a. 2010, 108). *Hoel* was inderdaad ook de naam van een waterloop die paalde aan het meersgebied Hoel: *te Nevele In een(en) waterloop ghenaeft de(n) hoel* (1578-1579, RAG-Ne 149, 30r).

Meerskant: Twee verklaringen komen in aanmerking: ‘perceel gelegen aan de (uit)kant van een groter, voorheen onverdeeld meerscomplex’ of ‘meers afgezoomd met een kanthaag’, in de volksmond kortweg *kant* genoemd.

7.2.3 AKKER- OF GRASLAND

(a) naar de eigenaar, de pachter of de gebruiker

Begijnenbilk: Eigendom van het Sint-Elsabethbegijnhof in Gent.

Hoge Kerkbilk: Deze hooggelegen bilk was eigendom van de kerk.

Hospitaalbilk: Eigendom van het hospitaal van Nevele.

Kallebilk: *Kalle* is een korte vorm van de vrouwennaam *Katelijne*.

Kasteelbilken: Waren eigendom van het kasteel van Nevele.

Kesters Bilk: *sKesters* is de genitief van de familienaam *(De) Kester*.

Klaremeers: Was een stuk land en ook meers genoemd naar een zekere Clara.

Lambrech: Genoemd naar een zekere *Lambrech(t)*.

Mauwers Bilk: *Mauwer* is een vleivorm van *Maurits*.

Molenaars Bilk: Genoemd naar een molenaar.

Popelins Moorter: *Poperlin* is een familienaam (Debrabandere 1993, 1127) en *moorter* is een slijk- en moerasbenaming. Dit perceel was aanvankelijk weide en bos, naderhand werd een deel ervan in bouwland gelegd.

Spanjaard: Deze plaats is genoemd naar iemand die *Spanjaard* heette (Debrabandere 1993, 1305).

Spickers Blokt: *Blokt* bestaat uit het woord *blok* ‘laag boven de grond afgehakte boomstam’ met het suffix *-t* en betekent ‘laagstammig bos’ (Devos 1991b, 436). Iemand met de familienaam *Spycker* (Debrabandere 1993, 1314) was er bezitter of gebruiker van.

Stevens Bilk: *Stevens* is de genitief van de voornaam of familienaam *Stevin*.

sWilden Bilk: *sWilden* is de genitief van *(De) Wilde*.

(b) naar de ligging

Doorzichtige plaatsaanduidingen zijn: **Bilksken voor de Hofmeers en Hofstedeken**.

Borgelin: *Borgelin* is een verkleinwoord op *-lin* van *borg*. Dit perceeltje is genoemd naar een nabijgelegen *borg* (zie **Borrewal**).

Eigendom op de Stok: Dit perceel lag op de Stok (zie **Stokt**).

Ekseldambilk: Lag bij **Ekseldam**.

Grote Kalebilk: Paalde aan de Kale.

Hekkeling: *Hekkeling* is een verkleinwoord van *hek* met het achtervoegsel *lin*. *Hekkelin* werd later ook *hekkeling* of *hekkelink* uitgesproken, zoals *wegelin* in het dialect tot *wegeling* en *wegelink* evolueerde. De Hekkeling is een klein perceeltje, genoemd naar een nabijgelegen hek.

Noordbilk: Lag in het noorden van een complex en was eigendom van het Hof ter Munken.

Poortbilk: Lag bij de toegangspoort van een hoeve.

Putbilk: Lag bij een niet nader genoemde put.

(c) naar de vorm

Kleine Haak: Zie **Haak**.

Nauwen Bilk: In het oorspronkelijke document komen twee schrijfwijzen voor: *naue(n)* en ook *nau(er)en*. Het Middelnederlandse *nauw* betekent ‘eng, smal’.

Staart: Dit perceel heeft de vorm van een staart.

(d) naar de vroegere toestand of de wijze van ontginning

Grote Houw, Kleine Houw: *Houw* betekent ‘hakbos, bos dat geregeld gekapt wordt’. De Grote en Kleine Houw vormden één perceel gras- of akkerland dat is ontstaan op het territorium van een voormalig hakbos.

Hofstedeken: Op dit perceel stond ooit een hofstede. *Hofstede*, zie 6.2. Benoemingsmotieven voor hoeven.

Klein Elstje: *Elst* is gevormd uit de boomnaam *els* met het collectiefsuffix *-t* en betekent ‘elzenbos’.

Reibilken: Zoals in het toponiem *Reitgaver* betekent *rei* ‘kleine voor of greppel in een akker’. Deze bilken werden gedraineerd door het graven van voren.

(e) naar de omheining of de begroeiing erop, errond of erbij

Braamstuk: Op dit stuk grond stonden braamstruiken.

Ginstbilk: Brem of *ginst* werd vroeger gebruikt voor het aanleggen van kunstmatige weiden. Er is een Ginstblik op de wijk Veldeken en één op Ose.

Notelaar: Op de Hul stond een notelaar (*eenen notelaere staende opden hul* 1656, Nevele 23, f 11v) en dit perceel is ernaar genoemd.

(f) naar reliëfkenmerken

Heulbilksken: *Heul*, uit het Germaanse *hula*, betekent ‘in een uitholling gelegen’.

(g) naar de bodemgesteldheid of de bodemsoort

Kattebilken: Zoals in **Kattestraat** gaat het eerste deel van dit toponiem wellicht terug op het verdwenen slijkwoord *kaats* of dgl. *Bilken* waren vaak natte gronden die rondom van een afwateringsgracht werden voorzien om ze te draineren. De betekenis *kat* ‘modder’ is dus zeker plausibel bij *bilk*-namen.

Klijte: In de streek van Nevele worden *kleie* en *klijte* naast elkaar gebruikt voor de grondsoort klei. Zie ook **Kalverkleie**.

Kwade Driebunder: Een deel van de **Driebunder** was *kwaad* ‘slecht’.

Moerbilk, Moerken: In de Vlaamse toponymie slaat *moer* op veengrond of uitgeveende grond (Vandeveire en Devos 2008, 64).

(h) naar de grootte of uitgestrektheid

Vijf Gemeten: Drie percelen land of meers in Nevele werden naar hun oppervlakte *Vijf Gemeten* genoemd.

(i) naar de dieren die er huisden

Hoenderbilk: *Bilk* waarop hoenders rondliepen.

(j) benoemingsmotief onzeker

Grauwe Hageling: *Hageling* komt van *hagelin*, een verkleinwoord van *hage*, ‘bosje’ of ‘haag’, met het achtervoegsel *lin*, dat later ook als *hageling* of *hagelink* uitgesproken, zie ook **Hekkeling**.

In een historisch document uit 1483 over Zottegem vond Luc Van Durme het woord *oeghelingen* terug als benaming voor een soort van fruitbomen, vermoedelijk appelbomen (Van Durme 2007, 163-165). Misschien is dit *oegheling* een dialectvorm, met verdonkerde klinker en zonder begin-*h*, van het woord *hageling*, en wordt met *grauwe hageling* een appelsoort bedoeld. Het perceel in kwestie zou dan genoemd zijn naar zijn ligging nabij zo’n appelboom.

7.2.4 BOSSEN

(a) naar de eigenaar, de pachter of een aangelande

Vele namen van eigenaars of gebruikers zijn doorzichtig, zoals in **Begijnenbos** (eigendom van de infirmerie van het Sint-Elisabethbegijnhof in Gent), **Bosschaert**, **Bos van de heer van Nevele**, **Braets Bos**, **Konings Bos**, **Munks Bos** (familienaam [*De*] *Munck*), **Rudders Bos**, **Standaardbos**.

Bette Loonkens Bos: *Bette* is een vleivorm van de naam *Elisabeth*; *Loonkin* was een courante familienaam in Nevele. *Loonkin* is via de vormen *Loontkin* en *Loontien* geëvolueerd tot de huidige naam *Loontjens*.

Coppen sVeys Bos: *sVeys* is de genitief van de familienaam *Veys* en de voornaam *Coppen* is een vleivorm van *Jacob*.

Kuipbos: *Kuipbos* is genoemd naar iemand die *(De) Cuyper* heet.

Moerkens Bos: *Moerken* is een verkleinwoord van *moer*, een samentrekking van het woord *moeder*.

Schaest: *Schaest* is een metathesis van de naam *Schaets* (vgl. *hesp* en *hepse*).

Spanjaards Bos: Eigendom van iemand met de familienaam *Spanjaard* (Debrabandere 1993, 1305).

(b) naar de ligging

Arends Veldbos: In de Middelnederlandse toponymie benoemt *veld* het niet bebouwde land en duidt het ook gedegradieerd bosland aan, begroeid met kreupelhout en heesters. Wanneer een *veld* lange tijd door de mens met rust werd gelaten, kon er weer bos op groeien. Soms werd er een bos op aangeplant om het *veld* te laten renderen. Het Arends Veldbos was eigendom van een zekere Arend.

Beneden de Schoten, Schootjens, Schoten: Een schoot is een beboste hoek hoger land uitspringend in moerassig terrein: zie 8.1. Kernbestanddelen in hoogtenamen. De *Schootjens* of *Schoten* liggen op droge lemig-zandgronden (bodemserie Sbg) in een omgeving van alluviale gronden (bodemserie Ldpz) (Tavernier en Vandenhoudt 1967). Het gebied dat beneden de Schoten lag was bebost; de Schootjens of Schoten waren gedeeltelijk bebost en lagen gedeeltelijk in bouwland.

Bijsterveldbosselken: Lag bij het **Bijsterveld**.

Bodembosselken: Lag bij de **Bodem**.

Drie Velden: Een deel van de Drie Velden was bebost.

Ekseldam: Dit bos was een deel van het grotere complex **Ekseldam** (zie 4. *Gewesten* of grote landschappelijke complexen).

Geestlandbos: Waarschijnlijk is het eerste deel in *Geestland* het woord *geest* uit het Germaanse *gaistu*. Gysseling verklaart het respectievelijk als ‘hogere zandstrook in of langs zee- of rivierkleigebied’ (TW i.v. *Gistel*) en ‘hogere zandstrook in of langs rivierkleigebied’ (1978, 18). Dit *geest* zit ook in de plaatsnamen *Gestel* (Antwerpen) en *Gistel* (West-Vlaanderen) (Debrabandere, Devos, e.a. 2010, 85 en 87). Dit niet gelokaliseerd bos lag op zo’n hogere landstrook.

Hoge Landbos: Lag ten oosten van het **Hoogland** en is ernaar genoemd.

Korte Rietbos: Lag bij het **Korte Riet**.

Looklochtingbos: Het Middelnederlandse *look* had een ruimere betekenis dan vandaag: het duidde alle lookachtige groenten aan, zoals bieslook, knoflook, prei, ajuin en sjalot (vgl. Duits *Lauch* ‘prei’). *Lochting* bestaat uit de woorden *look* en *tuin*. *Tuin* betekent ‘omheining’ en

‘omheinde plaats’. In de streektaal heeft *lochting* nog steeds zijn oorspronkelijke betekenis ‘moestuin’ bewaard. In het complexe woord *looklochting* betekenen het eerste en het tweede deel dus oorspronkelijk hetzelfde. De Looklochtingbos lag in de nabijheid van zo’n groententuin.

Meersbosselken: Spontaan gegroeid bos in een meersgebied (zie hierboven **Binnenmeers**).

Middelhage: De oudste betekenis van *haag* is ‘bosje met struikgewas’. *Middelhage* betekent ‘centraal gelegen bosje’. *Middelhaag komt* in Frans-Vlaanderen nog voor in de betekenis ‘haag als scheiding tussen eigendommen’ (WVD 1, 193). Het zou dus ook kunnen dat dit bos zijn naam heeft geërfd van zo’n haag.

Moeiens Beek: Dit bos lag bij de **Moeiens Beek**.

Pietbosselken: Een bosje gelegen bij een *piete* (zie 9.6. Bruggen, voordens, dijken en aanlegplaatsen).

Putbos: Lag bij een put of een poel bij de Drie velden op de wijk Veldeken.

Smalle Rietbosselken: Lag bij het **Smalle Riet**.

Wulfs Put: Dit bos lag bij een put die is genoemd naar een zekere De Wulf: *den wulfput west jan de wulf* (1639, RAG-Ne 28, d-310).

(c) naar de vorm

Lange Bosselken: Dit langwerpige bosperceel lag in het *geweste* Aan de Damput in het noorden van Nevele.

(d) naar de vroegere toestand of de wijze van ontginning

Binnenmeers: De *Binnenmeers* lag bij het **Hoogland**, een hoge en droge plaats. Als men de natuur haar gang liet gaan, groeiden er op een droge meers spontaan struiken en stond er op de vroegere meers na korte tijd een bos: *bosch ghenaeft den binne(n) meersch* (1577, RAG-Ne 323, 73r). *Binnenmeers* betekent ‘een meers die ingesloten ligt tussen andere meersen’.

Boonbilk(sken): In dit toponiem valt *boon* veeleer te identificeren met het Germaanse *bon* dat ‘riet’ betekent (TW, 161-162), vooral omdat in 1639 dit perceel beplant was met *upgaende* bomen en niet met een gewas (*Lant ghenaeft tboonbulcxken nu beplant met upgaende boomen*, RAG-Ne 28, c-118). Het is weinig waarschijnlijk dat goede landbouwgrond waarop bonen werden verbouwd later met bomen beplant zal worden.

Tussenste Hullemeers: Spontaan gegroeid bos in een meersgebied (zie **Hullemeers**). *Tussenste* verwijst naar zijn centrale ligging tussen andere stukken van de Hullemeers.

(e) naar de aard van het houtgewas

Dorenbosselken: De oorspronkelijke betekenis van *bos* is ‘struikgewas, kreupelhout’ (vgl. het Engelse *bush*). Een dorenbos is een plaats begroeid met dorenplanten.

Plantsoenbos: Plantsoen betekent oorspronkelijk ‘takje, scheut, stek, poot’ en ‘aanplant’, meer bepaald van stekken om wortel te schieten en daarna uitgeplant te worden.

Stokt: *Stokt* is afgeleid van het Middelnederlandse *stoc* 'boomstam' met het collectiefsuffix *-t* en betekent 'hoogstammig bos', in tegenstelling tot *blokt*, waarmee een laagstammig (hak)bos werd aangeduid (Devos 1991b, 436). Zie ook **Spickers Blokt**.

(f) naar de bodemgesteldheid

Gulden Boom: Indien *boom* hier mag geïnterpreteerd worden als *bodem* betekent *Gulden Boom* 'vruchtbaar land' of -ironisch bedoeld- het tegenovergestelde 'schraal land' (Schönfeld 1980, 56). Aangezien *Gulden Boom* een bos is, zal de grond eerder van minder goede kwaliteit zijn geweest.

Moerbos: Dit is een bos op moergrond.

(g) naar de functie, de bestemming of het gewas dat erop geteeld wordt

Weibos: *Wei*, *weide* is grasland waar het vee zijn voedsel zoekt. Overdrachtelijk echter kan het ook 'voedsel' betekenen. Het Middelnederlandse werkwoord *weiden* betekent 'voedsel (doen) zoeken'. In de middeleeuwen liet men het vee vrij grazen in de bossen. Een weibos is dus bos waarin men het vee liet grazen (EWN en Lindemans 1952, II, 423).

(h) benoemingsmotief onzeker

Haakbosselken: Dit kan een haakvormig bosje zijn of het kan genoemd zijn naar een persoon die *(De) Haeck* heette.

Heinschaert: Misschien is *Heinschaert* een verdwenen familienaam.

7.2.5 ONONTGONNEN GROND

Naar de bodemgesteldheid of de bodemsoort

Broek: Waarschijnlijk is met *Broek* hier **Oostbroek** bedoeld.

Hede, Heie: De klinker in *heet* en *heide* gaat terug op een Germaanse *ai*. Al in het Westgermaans raakte die diftong opgesplitst in twee varianten: (1) een *ee*-achtige, de Nederlandse scherplange *ee*, die in het West-Vlaams bewaard is als een tweeklank *eeə* (zoals bijv. in *geeəte* en *kleeeəne*) en in het huidige Oost-Vlaams tengevolge van een jongere ontwikkeling als *ieə* klinkt, (2) *ai*, wat in het Nederlands tot *ei* leidde (schriftelijke mededeling van prof. dr. Magda Devos). De vorm *heide* (met *ei*), die wij nu kennen, is van oorsprong Brabants en heeft in onze streken zijn intrede gedaan met de Brabantse taalexpansie, die tegen het einde van de Middeleeuwen op gang kwam (Mattheeuws en Devos 1997, 74). *Hede*, *heide* betekent 'veld, woeste grond'.

Grote Varents Heet, Kleine Varents Heet: Deze *heet* 'woeste grond' was begroeid met varens.

Moortel: Zie **Biesmoortel**.

8 HEUVELS EN HOOGTEN

8.1 KERNBESTANDELEN IN HOOGTENAMEN

BERG

In het vlakke Vlaamse landschap wordt de kleinste verhevenheid gemakkelijk een *berg* genoemd.

DONK

Volgens Gysseling (1960, 279) is *donk* ‘een hogere, zandige plek in een moerassig terrein’. Die verklaring sluit goed aan bij de topografische werkelijkheid in het Meetjesland (Mattheeuws en Devos 1997, 71; Vandeviere en Devos, 2008, 137). Uit ons eigen onderzoek naar de *donken* in het Meetjesland kwamen we tot het volgend besluit: “De lokaliseerbare donken liggen zeker in vochtige, moerassige gronden, maar het is niet zeker dat het een zandige opduiking is want uit enkele lokaliseringen is gebleken dat de opduiking ook uit klei kan bestaan” (Luyssaert en Vandeviere 2004, 597).

Van de vier Nevelse *donk*-toponiemen liggen de Braamdonk (bodemeserie Pcc), de Daasdonk (bodemeserie Pcc) en de Ledonk (bodemeserie Pch) op matig droge licht-zandleemgronden; de Meeldonk bestaat uit matig gleyige (d.i. met roestverschijnselen) zandleemgrond die te nat is in de winter (bodemeserie Ldc). Ons besluit in verband met de *donken* in het hele Meetjesland moeten we voor Nevele enigszins nuanceren want alleen van de Daasdonk weten we met zekerheid dat hij in een natte omgeving ligt (bodemeserie Ldc) en de Meeldonk zelf bestaat uit vochtige grond (bodemeserie Ldc) (Tavernier en Vandenhoult 1967).

HUL

Hul, van het Germaanse *hulja*, betekent ‘heuveltje’ en is identiek met het West-Vlaamse *hil*, bijvoorbeeld in plaatsnaam *Stalhille*. De vorm *hul* vinden we terug in het Oost-Vlaamse *Loten-Hulle* (nu gespeld als *Lotenhulle*).

Vier percelen in Nevele dragen de naam *hul*: **Hul 1** ligt bij het Hospitaal van Nevele; **Hul 2** ligt op de kruising van de Brabantstraat en Blazers Dries enerzijds en de Sint-Jansstraat en Dreef anderzijds, **Hul 3** is een stuk land op de wijk Ose dat paalt aan de Gaverstraat en **Hul 4** ten slotte ligt ten oosten van de Daasdonk (zie ook *hul 3*. Namen van wijken, gehuchten en hoeken).

MOTE

Mote is ontleend aan het Oudfranse *mote*, dat teruggaat op het Latijnse *mutt(a)*, en betekent ‘kleine kunstmatige hoogte’, dus een door mensenhand opgeworpen hoogte.

In de Vlaamse toponymie is *mote* meestal een heuveltje waarop een boerderij of een kasteel staat, vaak omgeven door een ringgracht. Ook de hoogte waarop een windmolen staat, wordt soms *mote* genoemd (OVEW, 255).

SCHOOT

Schoot is afgeleid uit het werkwoord *schieten* in de betekenis ‘vooruitspringen’. Een schoot is een beboste hoek hoger land uitspringend in moerassig terrein (Gysseling 1978, 17).

8.2 ENKELE HOOGTENAMEN

Braethul: Deze hul ‘heuvel’ is genoemd naar een lid van de Nevelse molenaarsfamilie Braet (Braet 1996).

Braamhul: Paalt ten noorden aan Brabantstraat en ook aan de Hul (zie 3. Namen van wijken, gehuchten en hoeken); deze verhevenheid was begroeid met braamstruiken.

Heetheuvel: De Heetheuvel bestond uit woeste grond (*heet*, zie 7.2.5. Onontgonnen grond).

Kermers Hul: Deze lichte verhevenheid of *hul* was in het bezit van iemand die *Kermer* heette.

Molenberg: Deze kunstmatige hoogte waarop de heerlijke molen van Nevele stond, werd ook **Molenwal** genoemd (zie 6.4. Molens).

Mote 1: De *priesterage* van Nevele bestond uit een boerderij met bijgebouwen op een mote die omringd was door een walgracht.

Mote 2: De Mote waarop het kasteel van Nevele was gebouwd is nog steeds zichtbaar in het landschap. Het is een verhevenheid die nu nog ongeveer zeven meter boven het niveau van de Poekebeek ligt. Die kasteelmote was omwald en werd het *opperhof* genoemd. Ten noorden van het kasteel lag nog een omwalde mote, waarop het *neerhof* gestaan moet hebben. Naast de ringgracht rond elk van die moten was er nog een gemeenschappelijke gracht die beide omringde (Luyssaert 2006a, 116-124).

9 WATERNAMEN

9.1 KERNBESTANDDELEN IN WATERNAMEN

BEEK

Beek komt uit het Germaanse *baki* en is de gewone benaming voor een smalle, natuurlijke waterloop.

GRACHT

Gracht is afgeleid van het werkwoord *graven* en duidt een gedolven smalle afwateringssloot aan.

PUT

Put, in het westelijk Vlaams ook *pit* genoemd, is ontleend uit het Latijn *puteus*. Het is in onze taal een heel algemene benaming, die op erg verschillende zaken wordt toegepast: natuurlijke en kunstmatige vijvers, gegraven of geboorde putten voor drinkwater voor mens en dier of voor het vergaren van bluswater, kuilen en groeven waar zand, mergel, leem, turf enz. worden bovengehaald. Bovendien kan elke inzinking in het landschap, al dan niet met water gevuld, *put* genoemd worden (Vandeveire en Devos 2008, 139).

VIJVER

Een vijver is een vrij groot stilstaand water. Het woord is ontleend aan het Oudfranse *vivier*, oorspronkelijk een waterplas waarin vissen levend werden gehouden. De betekenis evolueerde over ‘visvijver’ tot ‘waterplas’.

9.2 KANALEN EN RIVIEREN

POEKE, KAANDEL, KALENE en VAART

Van de vele riviertjes die op de hoogte van het West-Vlaamse Tielt ontspringen, is de **Poeke** wel het belangrijkste (De Vos 1958, 2). Deze waterloop stroomt langs Ruiselede en Poeke over Nevele, Landegem en Merendree naar Vinderhout.

De prehistorische waternaam *Poeke* behoort bij het Indo-Europese *pek, pok*, wat ‘schoon, aangenaam’ zou betekenen (Gysseling 1978, 1-24), en is o.m. overgeleverd in de gemeentenamen *Poeke* en *Poesele* (uit *Poeke-zele*).

In Nevele verschijnt de waternaam *Poeke* voor het eerst in een document van 1394: *up de pouke* (De Vos 1958, 2, noot 2bis). In Merendree is diezelfde naam al geattesteerd in 1376: *over de poeke* (Luyssaert 1999, 127) en in Poesele pas in 1464 *de poucke* (Bollaert, Luyssaert 1981, 67-68).

De Poeke doorkruist Nevele van oost naar west en ontvangt de **Kaandel**, die van Deinze komt. Vanaf die samenvloeiing wordt de Poeke ook **Kaandel**, **Kaandelken** en **Kalene** genoemd: *in oessche brouc com(m)ende mett(n) oest hende ande caendele* (ca. 1444, RAG-Dro 83, 16v) en *hendende oostwaert up de Caelne* (1460, RAG-Ne 9, 18r-v). Dat waterlopen een nieuwe naam krijgen, ligt niet voor de hand. Dat gebeurt pas wanneer een of andere materiële omstandigheid de volksmond tot een dergelijke vernieuwing aanzet, bijvoorbeeld verbredings- of verbeteringswerken.

In enkele vermeldingen worden de Poeke en de Kale ook de **Vaart** (*met den zuut hende op de poeck ofte vaert van oost de calene oft vaerdeken van nevele* (1596, RAG-Ne 103, 7v), de **Nieuwe Vaart**, de **Brede Vaart** en het **Vaardeken** genoemd. Aangezien een vaart een gegraven waterloop of kanaal is, kan uit dit excerpt worden afgeleid dat de Poeke/Kale in Nevele in de loop der tijden werd gekanaliseerd.

Wanneer bij het kanaliseren van de Kale een bocht werd rechtgetrokken, bleef de oude, afgesneden arm meestal als stilstaand water liggen en zo ontstonden dan de namen **Oude Kale** en **Nieuwe Kale**. Die Oude Kale had op de duur maar de breedte meer van een beek en kreeg de naam **Reigersbeek** ‘beek waar reigers huizen’.

Aan de waternamen *Kaandel* en *Kalene* ligt een vorm *ka(a)nle* ten grondslag, die zich op twee manieren heeft ontwikkeld, enerzijds *kanle*>*kandl*>*kaandel* (met inlassing van een *d*, zoals bijv. in *hoen*: meervoud in het Middelnederlands *hoenre* > in het algemeen Nederlands en Oost-Vlaams *hoenders*), anderzijds *kanle*>*kalene* (door omwisseling van de *n* en de *l*). De grondvorm *ka(a)nle* is afkomstig van het Latijnse *canalis*, *canella*. *Kalene* en *Kaandel* betekenen ‘gegraven waterloop, kanaal’ (Luyssaert 2001).

De Kale van Nevele naar Landegem werd in Nevele ook de **Rivier van Nevele** (*west de reviere van nevele*, 1596, RAG-Ne 102, 5r) genoemd.

9.3 BEKEN, GRACHTEN EN SLOTEN

Adelgracht: Misschien is *Adelgracht* een hypercorrecte vorm van *aalgracht*, een naam die o.m. voorkomt in Lovendegem (Andries 1993, 80). *Aal* betekent dan ofwel ‘paling’ ofwel ‘beer, op beer gelijkende modder’.

Beke: Deze beek, die in leen was gegeven, liep van de Molendam in Lotenhulle-Schuurveld naar de Poeke/Kale op de heerlijkheid Poesele en is te identificeren met de **Neerschuurbeek**.

Eekbilkgracht: Paalt aan de **Eekbilk**.

Gracht van de Oostbroek: Dit is een van de grachten in de **Oostbroek**.

Grote Gracht: Een niet gelokaliseerde grote gracht.

Hoel, Hoelbeek: Deze beek is genoemd naar de aangrenzende **Hoel**.

Meerbeek: *Meer* betekent ‘meer, waterplas’ (Gysseling 1980, 185) maar ook ‘grens(scheiding)’ (zie MNW i.v. *meer* VII en WNT i.v. *meer* V). Aangezien de Meerbeek de grensbeek is tussen Nevele en Meigem, is de tweede verklaring zeker plausibel.

Middelgracht: Gracht gelegen tussen twee andere grachten.

Mijlbeke: Waar deze beek lag, konden we niet terugvinden. *Mijlbeke* is een samenstelling van *mijl* uit het Germaanse *migilo*, een diminutief bij *migo* ‘urine, op urine gelijkende modder’ en *beek* (TW 698).

Moeiens Beek: Beek van een *moeye* ‘tante, moeders zuster’ of van iemand die *Moeyens* heette.

Munkegracht: Gracht bij het **Hof ter Munken**.

Neerschuurbeek: Deze beek ontspringt in Lotenhulle in de omgeving van het Goed te Schuurvelde en heet er *Neerschuurveldbeek* (Bastiaen 2006, 7 en 93). *Neerschuurbeek* is een samentrekking van *Neerschuurveldbeek*.

Nekkers Watering: *Watering* betekent ‘afwatering’. Nekkers Watering was een gracht genoemd naar ene (*de*) *Neckere* (Debrabandere 1993, 1022).

Reigersbeek: Werd ook *Bedelf*, *Kaandel*, *Kale* en *Oude Kale* genoemd. De naam *Reigersbeek* verwijst naar een beek waar reigers huisden.

Rijwatering: Het is moeilijk aan de hand van één vermelding een afdoende verklaring te vinden voor deze naam. Misschien moet *rij* als *rei* worden geïnterpreteerd en dan betekent het toponiem ‘kleine greppel in een akker om het water af te laten’. Ook het Hansbeekse toponiem *Reibroek* wordt als *rey*-, *rei*- en *ry* gespeld (Luyssaert 1995, 134).

Visgracht: Een gracht waarin gevisd werd.

Visserij: Het Middelnederlandse *visscherie* betekent ‘viswater’. Het recht om in zo’n water te vissen werd in leen gegeven: *een leen ende es eene visscherie* (1460, RAG-Ne 9, 144v). In een visserij mocht men *stellen een hiltgheweer visschen en(de) doen visschen met coorven ende netten* (16e eeuw, RAG-Ne 8, 118). In die visserij mocht men dus een **Hiltewerre** (zie 9.5. Hindernissen in het water) plaatsen en mocht men vissen (of laten vissen) met korven en netten.

Wal van de Mote, Wal van het Kasteel: Aangezien hier sprake is van de *wal van(der) mote achter tcasteel van Nevele* (1578, RAG-Ne 64, 3v) slaat *wal* hier op de ringgracht rond de *mote* ‘kunstmatige heuvel’ waarop het kasteel van Nevele stond.

Waterlat: *Waterlat* is afgeleid van het verdwenen werkwoord *waterlaten*, dat ‘water afvoeren’ betekent. Een *waterla(a)t* is volgens de historische woordenboeken een afwateringssloot die uitkomt op een sluisje (MNW i.v. *waterlaet*). Daarnaast blijkt het woord ook de algemenere betekenis ‘waterloop’ te hebben aangenomen (WNT i.v. *waterlaet*) (Vandeveire en Devos 2008, 141). Verscheidene Nevelse sloten dragen de naam *Waterlat*. **Waterlat 1** lag bij de Brabantstraat. **Waterlat 2** lag bij het Goed ten Heule. **Waterlat 3** op de wijk Veldeken en **Waterlat 4** lag op de Osekouter. **Waterlat 5** kon niet gelokaliseerd worden.

Waterlat van Poesele: Lag ten oosten van de **Braambilk**.

Wije/Wijk: Dit toponiem is in drie excerpten overgeleverd waarvan twee in dezelfde bron. Twee keer lezen we *wye* en één keer *wyc*. Als *wye* (*oost het wye vander cale*, 1577 (kopie), RAG-Ne 28) de etymologisch juiste vorm is (waar het onzijdige genus voor pleit), dan gaat het hier misschien om het gesubstantiveerde adjectief *wijde* uit *wijd*, wat met intervocalische wegval van *-d-* gemakkelijke *wije* kon worden. Het zou dan mogelijk gaan om een verbreding van de Kale. *Wijd* betekent ‘breed’ en het werkwoord *wijden* betekende ‘breder worden’. Zie MNW i.v. *wi*, 5^e artikel, waar verwezen wordt naar *wijt*, 6^e artikel (schriftelijke mededeling van prof. dr. Magda Devos). *Wije van de Kale* is dan een plaats waar de Kale breder is. Indien *wyc* de etymologisch juiste vorm is, dan ligt aan de oorsprong het Germaanse *wik* ‘inham, kreek’ (Gysseling 1983, 50). Ook deze betekenis kan in verband worden gebracht met de Kale.

9.4 VIJVERS, POELEN EN PUTTEN

Daasdonkput: Deze punt lag op het complex **Daasdonk** en ernaar is genoemd.

Kleemputten: *Kleem* is een dialectische vorm van *leem*. Deze aardesoort werd vooral gebruikt om lemen huizen te bouwen, vloeren te verharderen en om bakstenen te bakken.

Molenput: Dit toponiem is ook geattesteerd in Aalter (Devos 1991a, 128) en Lovendegem (Andries 1993, 182). Misschien duidt dit toponiem een (water)put bij een molen aan.

Nieuwe Vijver: Nieuw gegraven vijver.

Plas: Waterplas op de wijk Ose.

Putterij: Dit toponiem komt nergens anders in het Meetjesland voor. Het WNT neemt het woord op bij de samenstellingen i.v. putten I, en suggereert: ‘misschien een plaats waar men water put’. Dat is een aannemelijke veronderstelling, gezien semantische parallellen als *visserij* ‘plaats waar men vist’, *roterij* ‘plaats waar men vlas root’, etc. Het achtervoegsel *-erij* kan echter ook een collectieve betekenis hebben, zoals in *koterij* ‘veelheid van koten’ en *landerij* ‘veelheid van land’, *potterij* ‘potten en pannen’. Als ook *putterij* in dat rijtje thuishoort, dan duidde ons toponiem oorspronkelijk een plaats aan waar zich meerdere putten bevonden (schriftelijke mededeling van prof. dr. Magda Devos).

Rootput: Een *rootput* is een waterput waarin men vlas root. Aangezien de Rootput aan het Rot paalde, duikt ook de vorm *rotput* op.

Steinput: Lag op of bij de **Stein**.

Waal: *Waal* komt uit het Germaanse *waela* ‘draaikolk of waterplas ontstaan achter een dijkdoorbraak’ (Gysseling 1981, 78). De Waal lag in de Oostbroek en kan ontstaan zijn na een doorbraak in de Poeke. Tot voor het graven van het Schipdonkkanaal in de 19^e eeuw overstroomde de Poekebeek geregeld en daarom probeerde men de laaggelegen Oostbroek in te dijken, zoals uit een rekening van 1608 blijkt: *int dycken als int aflaten van(den) watere van(der) ghemeente* (= Oostbroek) (RAG-Ne 312, 6r). Bij grote waterdruk was een dijkbreuk niet uitgesloten.

Walput: *Wal* kan hier geïnterpreteerd worden als *waal* ‘dijkdoorbraak’ en *Waalput* betekent ‘put die blijft staan na een dijkdoorbraak’.

9.5 HINDERNISSSEN IN HET WATER

Hiltewerre: *Hiltewerre* is samengesteld uit het Middelnederlandse en nog in de Vlaamse dialecten gebruikelijke *hilde* ‘fuik’ en *werre*, een variant van *weer*, dat hier verwijst naar een

dam van vlechtwerk die dwars over een waterloop wordt geplaatst om de vis tegen te houden. Zie ook **Werrebilksken**. In de samenstelling *hiltewerre* geeft het eerste deel expliciet aan dat de *werre* in kwestie wel degelijk dient als visfuik. In het WNT is het woord i.v. *hilde* II geattesteerd onder de variante gedaanten *hilt(e)were* en *hiltewe*.

Wijnsluis: In het Gentse toponiem *wijnland* verklaart Gysseling (1954, 86) *wijn* uit het Germaanse *winjo* ‘weiland, weide’. Wijnsluis is een put (... *den put ghenaeft den wynsluis tot ande waghenbrugge*..., 1584, RAG-Ne 1551, 49v) langs de Poekebeek bij de Wagenbrug. Die put kan zijn ontstaan in een weide door het openen van de sluisen op de Poekebeek. Zo’n put kan vergeleken worden met een potpolder, een overstromingsgebied langs een rivier.

9.6 BRUGGEN, VOORDEN, DIJKEN EN AANLEGPLAATSEN

Het centrum van Nevele, ook *Nevele Binnen* genoemd, lag op een complex net van waterwegen, vandaar de vele bruggen in het dorp. Nu zijn de meeste waterwegen gedempt. Van de meeste bruggen wordt in de oude documenten enkel de ligging beschreven; een naam hebben ze niet. De *Brug in Sint-Jansstraat* of *Brug bij de Kattestraat* lag over een niet nader genoemde waterloop in de Sint-Jansstraat, bij de Kattestraat. Reeds in 1530 was het een stenen brug, in tegenstelling tot de andere bruggen die van hout waren, en ze werd dan ook af en toe de **Stenen Brug** genoemd.

De *Brug in de Molenstraat* of *Brug over de Poeke* lag over de Poekebeek in de Molenstraat en wordt ook **Poekebrug** genoemd. Ze was van hout (*planck(en) veroorboort a(nde) brugghe a(nde) muelestrate*, 1610-1611, RAG-Ne 312) en het wegdek was bedekt met zavel: *zavele die hy ghedolven heeft om upde brugghe Inde muelestrate te Legghene* (1574, RAG-Ne 312, 6v).

Ongeveer ter hoogte van het warenhuis in de huidige Cyriel Buyssestraat lag in 1572 een brug over een nu verdwenen arm van de Poekebeek. Deze *Brug in de Poekstraat* lag rechtover het Gasthuis en werd ook **Gasthuisbrug** genoemd.

Op de weg van Nevele naar Poesele lag in de huidige Graaf van Hoornstraat over de Poekebeek de **Wagenbrug**; de naam zegt dat wagens over deze brug konden rijden. Bij deze Wagenbrug lag ook een hek dat een van de toegangswegen naar Nevele Binnen of de Stede en Vrijheid van Nevele afsloot.

Aard, Korenaard: Aan de hand van het Gentse toponiem *Korenaard* schetst Gysseling (1954, 20-21) de geschiedenis van *aard* als volgt. Omstreeks 1300 heeft *aard* in Gent en misschien ook al in een groot gedeelte van Oost-Vlaanderen de betekenis van ‘aanlegplaats’. Op grond van gegevens uit Noord-Frankrijk besluit Gysseling dat dit een secundaire betekenis moet zijn. De eerste betekenis is ‘gemene weide’. In Gent waren de *aarden* gelegen langs de Leie en de Schelde en toen Gent een havenstad werd, waren de aarden tegelijkertijd aanlegplaats en markt.

In Nevele heeft de Aard, ook Korenaard genoemd, een identieke ontwikkelingsgeschiedenis gekend. De (Koren)aard paalde aan de Poekebeek en was een deel van de Kleine Oostbroek, d.i. een gemene weide. Na verloop van tijd werd de Aard een aanlegplaats aan de Poekebeek waar o.m. graan werd gelost. De markt van Nevele ligt zeer dicht bij de (Koren)aard en is ontstaan bij die aanlegplaats op de Poekebeek. Opvallend is dat in enkele excerpten *Markt* en *Korenaard* samen worden genoemd als één geheel: *van(den) grane dwelck vercocht werdt up den Coorenaert ende maerct te Nevele* (1566-1567, RAG-Ne 143, 18r).

Dam: *Dam* kan in de toponymie drie verschillende zaken benoemen: zie 5.1. Kernbestanddelen in straatnamen. Deze Dam is een dijk langs de Poekebeek.

Ekseldambrug: Ligt over de Neerschuurbeek, die er de grens vormt tussen Nevele en Lotenhulle. *Ekseldam*, zie 3. Namen van wijken, gehuchten en hoeken.

Jan van Habbins Voorde: De *voorde* ‘doorwaadbare plaats’ van een zekere Jan van Habbins.

Piete: In de dialecten van West- en Noord-Oost-Vlaanderen verstaat men onder *piete* een houten voetgangersbruggetje of een tijdelijke brug van planken, breed genoeg voor een gespan, die tijdens de hooioogst over de sloten in de hooilanden wordt gelegd (WVD 1, 240).

Poeselewalebrug: Ook deze brug ligt over de Neerschuurbeek. *Poeselewale*, zie 4. *Gewesten* of grote landschappelijke complexen.

Poeselewaledam: Deze dam ‘dijk’ lag bij **Poeselewale**, dit is de plaats waar de Neerschuurbeek uitmondt in de Poeke.

10 OMHEININGEN, AFSLUITINGEN, GRENSTEKENS EN VARIA

De Vrijheid van Nevele was op de toegangswegen vanuit de omliggende gemeenten en vanuit *Nevele Buiten* afgesloten met vijf hekken (Luyssaert 2006a, 113-115).

In 1569 werd er een wettelijke schouwing van de hekken uitgevoerd en in het verslag werd ook duidelijk geacteerd waar de hekken waren gelegen: *het heckin ter muelenstrate, theckin anden Leghelare, thecken ten hulle, theckin Ter poucstrate* en *Theckin ande Waghenbrugge* (RAG-Ne 95, 44r-45r).

Het *Hek ten Hulle* lag bij de *Hul* (zie 3. Namen van wijken, gehuchten en hoeken), bij de Damstraat, d.i. de weg naar Vosselare, en het paalde ook aan de Blazers Dries. Zo is het te verklaren dat het *Hek ten Hulle* ook nog *Hek aan Blazers Dries*, *Hek bij de Damstraat* en *Hek naar Vosselare* werd genoemd.

Het *Hek in de Poekstraat* lag op de weg van Nevele naar Tielt (Tieltse Heerweg) over Meigem en Vinkt. Dit hek hing in de Poekstraat, een oudere benaming voor de huidige Cyriel Buyssestraat en het verlengde ervan, de Kerrebroekstraat. Het stond helemaal in het begin van de straat, voor de splitsing van de Kerrebroekstraat en de Meigemstraat. Eén keer wordt het ook het *Hek van Nevele* genoemd: *teckin van nevele ande strate van nevele naer thielt* (1584, RAG-Ne 1551, 50r). Zowel het *Hek in de Poekstraat* als het *Hek in de Molenstraat* waren *klopphekken*, dit zijn hekken die bij het sluiten een kloppend lawaai maken.

Hek in de Molenstraat: Het hek in de Molenstraat (nu C. Vander Cruyssenstraat) lag op de weg langs waar men *nevele binnen uitgaet naer Landegem muelene* (1596 RAG-Ne 103, 125v), op de weg dus van Nevele naar de molen van Landegem.

Het *Hek aan de Wagenbrug:* Lag gezien vanuit het centrum van Nevele over de Wagenbrug, dit is de brug over de Poekebeek in de huidige Graaf van Hoornestraat, de weg van Nevele naar Poesele.

Hek aan de Legelare, Legelaar Hekken: Dit hek lag bij de Legelare op de weg naar Gent of naar Landegem en heette dus ook *Hek naar Landegem*, *Hek naar Gent*. *Legelare*, zie 4. *Gewesten* of grote landschappelijke complexen.

Op de hoek van de huidige Landegem- en Gentstraat stond tot eind 2005 een huis, vroeger een café, genoemd ‘Het IJzeren Eikje’. Deze naam herinnert aan het bestaan van een hek op die plaats. Een *ijzeren eik* is natuurlijk nonsens, maar die naam is een volkse aanpassing van de niet meer begrepen naam *het ijzeren hekje*. Het hek dat daar stond was van ijzer, in tegenstelling tot de meeste andere hekken, die van hout waren gemaakt.

Hek in de Kattestraat, Hek van de Oostbroek: Aangezien het vee vrij mocht grazen in de gemene weiden, zoals de Oostbroek en de Legelare, moesten de toegangswegen naar het dorp

worden afgesloten. Een van de toegangswegen van het dorp naar de Oostbroek was de Kattestraat en die was afgesloten met *tuinen* en hekken die geregeld hersteld moesten worden, zoals blijkt uit volgende vermeldingen: *jnden thuun te makene Jnde cattestrate* (1575, RAG-Ne, 312, 9v°); *alsmen de valhexkins maecte o(m)me het afsluten van(den) grooten en(de) cleenen oostbrouc* (1573); *andt hecxke(n) Jnde cattestraete ande(n) oosbrouck* (1636-1638); *dmaken vanden haecken ende ooghen om het hanghe(n) vanden heckins Jnde cattestraete* (1573); *tmaken vanden thuun jnde cattestrate en(de) up den leghelare* (1573, RAG-Ne, 312).

BIBLIOGRAFIE

Andries 1993

G. Andries, *Meetjeslandse toponiemen tot 1600*. Lovendegem, Maldegem, 1993.

Bastiaen 2006

F. Bastiaen, I. Hoste, P. Laroy, L. Stockman en A. Strobbe, *Geschiedenis van Lotenhulle*, Aalter, 2006.

Beele 1975

W. Beele, *Studie van de Ieperse persoonsnamen uit de stads- en baljuwsrekeningen 1250-1400*, Handzame, 1975.

Boon 1968

J. Boon, *Regesten op de jaarregisters van de schepenen van de keure te Gent*, Gent / Leuven, 1968.

Braet 1996

A. Braet, *De Braetroute*, Erembodegem-Aalst, 1996.

Cieters en Vandecasteele 1976

E. Cieters en J. Vandecasteele, Nevele in de visitatieverslagen van bisschop Triest, in *Het Land van Nevele*, jg. 7 (1976), afl. 4, p. 187-208.

Coremans 1844

Coremans, L'année de l' ancienne Belgique, in *Compte-rendu des séances de la Commission Royale d'Histoire*, tome VII, Bruxelles, 1844 (http://belgique-insolite-et-occulte.blogspot.com/2011/02/blog-post_15.html).

De Bo 1892

L.L. De Bo, *Westvlaamsch Idioticon*, Gent, 1892 (facsimile-uitgave, Handzame, 1991).

Debrabandere 1958

F. Debrabandere, *Kortrijkse persoonsnamen omstreeks 1400*, Tongeren, 1958.

Debrabandere 1970

F. Debrabandere, *Studie van de persoonsnamen in de kasselrij Kortrijk 1350-1400*, Handzame, 1970.

Debrabandere 1993

F. Debrabandere, *Verklarend woordenboek van de familienamen in België en Noord-Frankrijk*, 2 dln., Brussel, 1993.

Debrabandere 2000

F. Debrabandere, Persoonsnamen in de Kortrijkse baljuwsrekeningen 1385-1400, in *Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie*, jg. LXXII (2000), p. 203-411.

Debrabandere 2002

F. Debrabandere, Persoonsnamen in de Kasselrij Kortrijk. Tweede helft veertiende eeuw, in *Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie*, jg. LXXIV (2002), p. 69-329.

Debrabandere, Devos e.a. 2010

F. Debrabandere, M. Devos, P. Kempeneers, V. Mennen, H. Ryckeboer en W. Osta, *De Vlaamse gemeentenamen. Verklarend woordenboek*, Brussel / Leuven, 2010.

Decavele e.a. 2006

J. Decavele, J. De Maeyer, P. Quaghebeur en P. Trio, *De oude abdij van Drongen. Elf eeuwen geschiedenis*, Leuven, 2006.

De Brouwer 1958a

J. De Brouwer, *Oostvlaamse plaatsnamen III. Impe*, Leuven / Brussel, 1958.

De Brouwer 1958b

J. De Brouwer, *Toponymie van Lede*, Aalst, 1958.

De Flou

K. De Flou, *Woordenboek der toponymie van Westelijk Vlaanderen, Vlaamsch Artesië, het Land van den Hoek, de graafschappen Guines en Boulogne, en een gedeelte van het graafschap Ponthieu*, 18 dln., Gent, 1914.

De Potter en Broeckaert IV 1864-70

F. De Potter en F. Broeckaert, *De gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen, Meigem*, Gent, 1864-70.

De Potter en Broeckaert V 1864-70

F. De Potter en F. Broeckaert, *De gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen, Nevele*, Gent, 1864-70.

De Rom z.j.

S. De Rom, Notities i.v.m. de geschiedenis van Nevele (onuitgegeven, zonder jaartal).

De Vos 1958

A. De Vos, De middeleeuwse loop van de Durme en van haar bijrivier de Poeke, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, nieuwe reeks, deel XII, 1958, p. 1-16.

Devos 1991a

M. Devos, *Meetjeslandse Plaatsnamen van voor 1600. Aalter*, Maldegem, 1991.

Devos 1991b

M. Devos, *Bouwlandtermen in de Vlaamse dialecten. Spreidings- en betekenis-geschiedenis*, Tongeren, 1991.

Devos 1998

M. Devos, Valse katten in het Meetjesland, in *Vriendenboek Luc Stockman*, Aalter, 1998, p. 103-110.

Devos 2004

M. Devos, Betekenis en motivering van enkele diernamen in de microtoponymie, in *Naamkunde*, jg. 34 (2002), verschenen in 2004, p. 205-224.

Devos 2005

M. Devos, Heibei of haaibaai, 't is niets dan lawaai, in A. Quak en T. Schoonheim, *Liber amicorum Pijnenburg*, Utrecht, 2005.

Devos en Vandekerckhove 2005

M. Devos en R. Vandekerckhove, *Taal in stad en land. West-Vlaams*, Tielt, 2005.

EWN

M. Philippa, F. Debrabandere, A. Quak, T. Schoonheim en N. van der Sijs, *Etymologisch woordenboek van het Nederlands*, A-E, Amsterdam, 2003, F-Ka, Amsterdam, 2005, Ke-R, Amsterdam, 2008, S-Z, Amsterdam, 2009.

Gysseling 1954

M. Gysseling, *Gent's vroegste geschiedenis in de spiegel van zijn plaatsnamen*, Antwerpen / Brussel / Gent / Leuven, 1954.

Gysseling 1978

M. Gysseling, Inleiding tot de toponymie, vooral van Oost-Vlaanderen, in *Naamkunde*, jg. 10 (1978), p. 1-24.

Gysseling 1980

M. Gysseling, Speurtocht in het vroege verleden van Gent en omgeving, in *Naamkunde*, jg. 12 (1980), p. 180-194.

Gysseling 1981

M. Gysseling, Voornaamste bestanddelen van de Zuidnederlandse plaatsnamen, in *Naamkunde*, jg. 13 (1981), p. 75-78.

Gysseling 1983

M. Gysseling, Inleiding tot de oude toponymie van West-Vlaanderen, in *De Leiegouw*, jg. 25 (1983).

Hoste en Stockman 1985

I. Hoste en L. Stockman, *Geschiedenis van Poeke*, Aalter, 1985.

Janssens 1982

A. Janssens, De heerlijkheid Het Poucksche binnen Nevele, in *Het Land van Nevele*, jg. 13 (1982), afl. 2, p. 106-108.

Janssens 1992

A. Janssens, Van herbergen, herbergiers en tappers te Nevele, in *Het Land van Nevele*, jg. 23 (1992), afl. 2, p. 142-163.

Kerckhaert 1977

N. Kerckhaert, *Oude Oostvlaamse huisnamen*, deel 1, Gent, 1977.

Kerckhaert 1981

N. Kerckhaert, *Oude Oostvlaamse huisnamen*, deel 2, Gent, 1981.

Kerckhaert 1980

N. Kerckhaert, *Oude Oostvlaamse herbergnamen*, Gent, 1980.

Kerckhaert 1983

N. Kerckhaert, *Oude Oostvlaamse huisnamen*, deel 3, Gent, 1983.

Kerckhaert 1990

N. Kerckhaert, *Oude Oostvlaamse huisnamen*, deel 4, Gent, 1990.

Kerckhaert 1993

N. Kerckhaert, *Oude Oostvlaamse huisnamen*, deel 6, Gent, 1993.

Lavent 1979

L. Lavent, Het cultuurlandschap te Nevele in de 17^e eeuw, in *Het Land van Nevele*, jg. 10 (1979), afl. 3-4, p. 119-172.

Leys 1968

O. Leys, *Het augmentatief- en het diminutiefsysteem in een Westvlaams dialect*, Leuven, 1968.

Lindemans 1937

J. Lindemans, Plaatsnamen in het Aalstersche, in *Mededelingen uitgegeven door de Vlaamse Toponymische Vereniging te Leuven*, jg. 13 (1937), p. 1-16.

Lindemans 1952

P. Lindemans, *Geschiedenis van de landbouw in België*, 2 dln., Antwerpen, 1952.

Luyssaert 1994

J. Luyssaert, Ketters, verdachten en slechte katholieken in het Land van Nevele tijdens de 16^e en 17^e eeuw, in *Mensen van toen*, Jg. 4 (1994), afl. 1, 2-29.

Luyssaert 1995

J. Luyssaert, *Meetjeslandse toponiemen tot 1600. Hansbeke*, Maldegem, 1995.

Luyssaert 1999

J. Luyssaert, *Meetjeslandse toponiemen tot 1600. Merendree*, Maldegem, 1999.

Luyssaert 2001

J. Luyssaert, De hydroniemen *Leie*, *Kale*, *Kalle*, *Kaandel* voor de bovenloop van de *Durme*, in *Naamkunde*, jg. 33 (2001), afl. 2, p. 219-230.

Luyssaert 2006a

J. Luyssaert, Bijdrage tot de geschiedenis van de Stad en Vrijheid van Nevele, in *Het Land van Nevele*, jg. 37 (2006), afl. 2, p. 105-138.

Luyssaert 2006b

J. Luyssaert, De oudste herbergen van Nevele, in *Het Land van Nevele*, jg. 37 (2006), afl. 2, p. 139-149.

Luyssaert 2009

J. Luyssaert, Het gasthuis, het Penitentenklooster en de Paterij van Nevele, in *Het Land van Nevele*, jg. 40 (2009), afl. 2, p. 56-69.

Luyssaert en Vandeveire 2004

J. Luyssaert en J. Vandeveire, Donken in het Meetjesland, in J. De Caluwe e.a., *Taeldeman, man van de taal, schatbewaarder van de taal*, Gent, 2004, p. 593-607.

Mansion 1935

J. Mansion, De voornaamste bestanddelen der Vlaamsche plaatsnamen, Brussel, 1935.

Mattheeuws en Devos 1997

K. Mattheeuws en M. Devos, *Meetjeslandse toponiemen tot 1600. Zomergem*, Maldegem, 1997.

Moeyaert 2005

C. Moeyaert, *Woordenboek van het Frans-Vlaams. Dictionnaire du flamand de France*, Leuven, 2005.

MHWB

J. Verdam en C.H. Ebbinghe Wubben, *Middelnederlandsch handwoordenboek*, Den Haag, 1932.

ONW

Oudnederlands Woordenboek: <http://gtb.inl.nl/>

OVEW

F. Debrabandere, *Oost-Vlaams en Zeeuws-Vlaams etymologisch woordenboek*, Amsterdam / Antwerpen, 2005.

Poolen 1997

V. Poolen, Te Aardenburg ingeschreven poorters uit het Meetjesland en waarover nadere informatie gevonden is, in *Mensen van toen*, jg. 7 (1997), afl. 2, p. 30-41.

Schönfeld 1980

M. Schönfeld, *Veldnamen in Nederland*, Arnhem, 1980.

Taeldeman 1990

J. Taeldeman, *Meetjeslandse plaatsnamen van voor 1600*. Maldegem, Maldegem, 1990.

Taeldeman 2005

J. Taeldeman, *Taal in stad en land. Oost-Vlaams*, Tielt, 2005.

Tavernier en Vandenhoudt 1967

R. Tavernier en H. Vandenhoudt, *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Nevele 54 E*, z.p., 1967.

Tavernier 1968

C. Tavernier-Vereecken, *Gentse naamkunde van ca. 1000 tot 1263. Een bijdrage tot de kennis van het oudste Middelnederlands*, Tongeren, 1968.

Tavernier 1970

C. Tavernier, De gemeentenamen van het Land van Nevele, in *Het Land van Nevele*, jg. 1 (1970), afl. 4, p. 2-8.

Tavernier-Vereecken 1952

C. Tavernier-Vereecken, De etymologie van lochting, in *Mededelingen van de Vereniging voor Naamkunde te Leuven en de Commissie voor Naamkunde te Amsterdam*, jg. 28 (1952), p. 81-84.

Teirlinck 1908

I. Teirlinck, *Zuid-Oostvlaandersch Idioticon*, Gent, 1908-1922.

TW

M. Gysseling, *Toponymisch Woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (voor 1126)*, 2 dln., Tongeren, 1960.

Van Butsele 1989

P. Van Butsele, *Alfabetische klappers met genealogische analyses op de Staten van Goederen van Oudenaarde*, Oudenaarde, 1989.

http://www.oudenaarde.be/export/sites/oudenaarde/documenten/Inwoners_document/VrijeTijddocument/Archief/genealogischeAnalyses/SVG_Oudenaarde_1421_1431.pdf

Van den Abeele 2010

R. Van den Abeele, Bijdrage tot de geschiedenis der landelijke heerlijkheden. Over het ontstaan en de territoriale constructie van de heerlijkheid Nevele, in *Het Land van Nevele*, jg. 41 (2010), afl. 4, p. 3-76.

Vandeveire en Devos 2008

J. Vandeveire en M. Devos, *Meetjeslandse toponiemen tot 1600. Ursel, Sint-Denijs-Westrem*, 2008.

Van de Walle en Devos 2006

F. Van de Walle en M. Devos, *Meetjeslandse toponiemen tot 1600. Oostwinkel & Ronsele*, Sint-Denijs-Westrem, 2006.

Van de Woestijne 1994

P. Van de Woestijne, *Meetjeslandse toponiemen tot 1600. Eeklo*, Maldegem, 1994.

Van Durme 1986a

L. Van Durme, *Toponymie van Velzeke, Ruddershove en Bochoute*, 3 dln., Gent, 1986-1991.

Van Durme 1986 b

L. Van Durme, Over zonderlinge ei (<Wgm. ai) en intervokalische d in de Zuidoostvlaamse dialecten, in M. Devos en J. Taeldeman, *Vruchten van z'n akker*, Gent, 1986, p. 413-435.

Van Durme 1998

L. Van Durme, Dries, vooral in centraal en Zuid-Oost-Vlaanderen, in *Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie*, jg. 70 (1998), p. 117-212.

Van Durme 2005

L. Van Durme, Het naamkaartje van Venus. Toponymische getuigenissen voor het Gents Kwartier en omgeving, in D. Lamarcq, *Laureaten van de Frans De Potter - Jan Broeckaertprijs*, Oost-Vlaams Verbond van de Kringen voor Geschiedenis, Reeks I, Laureraten nr. 1, Zottegem, 2005.

Van Durme 2007

L. Van Durtme, Zottegems fruit?, in *Handelingen van Het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Ouheidkunde*, jg. 13 (2007), afl. 1, p. 163-165.

Van Durme 2010

L. Van Durme, De plaatsnaam Ose (nu Oossekouter), in *Het Land van Nevele*, jg. 41 (2010), afl. 1, p. 34-43.

Vervaeke 1982

H. Vervaeke, Het kerkelijk leven in de dekenij Deinze onder deken Michiel Zachmoorter (1612-1660) en bisschop Antoon Triest (1622-1657), in *Het Land van Nevele*, jg. 13 (1982), afl. 3-4, p. 143-314.

VMNW

W.J.J. Pijnenburg, e.a., *Vroegmiddelnederlands Woordenboek*, Leiden, 2001.

WNT

Woordenboek der Nederlandsche Taal, 's-Gravenhage / Leiden, 1864-1998.

WVD 1

M. Devos en H. Ryckeboer, *Woordenboek van de Vlaamse dialecten, Deel I: Landbouwwoordenschat, Aflevering 1: Akkerland en weiland*, Gent / Tongeren, 1979.

WVD 2

M. Devos, H. Ryckeboer en J. Van Keymeulen, *Woordenboek van de Vlaamse dialecten, Deel I: Landbouwwoordenschat, Aflevering 3: Het Erf*, Gent / Tongeren, 1987.

WVD 3

H. Ryckeboer, m.m.v. S. Coppens, M. Devos, J. Van Keymeulen en K. Van der Sypt, *Woordenboek van de Vlaamse dialecten, Deel I, Landbouwwoordenschat, Aflevering. 1: Rund*, Gent / Tongeren, 1993.

WVD 4

T. De Pauw, m.m.v. J. Van Keymeulen en H. Brok, *Woordenboek van de Vlaamse dialecten, Deel III: Algemene woordenschat, Aflevering 3: Flora*, Gent / Tongeren, 2002.

WVEW

F. Debrabandere, *West-Vlaams etymologisch woordenboek*, Amsterdam / Antwerpen, 2002.

KLEINE VERKLARENDE WOORDENLIJST

adjectief: bijvoeglijk naamwoord.

alluviale grond: grond door aanslibbing ontstaan.

alluvium: aanslibbinggebied.

assimilatie: aanpassing aan een volgende of voorafgaande klank (bijv. **korrel** uit **kornel**, **aambeeld** uit **aanbeeld**). Het omgekeerde is **dissimilatie** of ongelijkmaking (bijv. **tovenaar** uit **toveraar**).

attesteren: bevestigen met een bewijsplaats uit een document (een **attestatie**).

charter: oorkonde, (op perkament) geschreven document over een belangrijke overeenkomst.

collectiefsuffix: achtervoegsel dat bij een woord gevoegd, er een verzamelnaam mee vormt (bijv. **-te** in **gebergte**, **gevogelte**).

diftongeren, diftongering: het vormen van een tweeklank uit één klinker (bijv. **ij** uit lange **i**, **ui** uit lange **u**).

diminutiefsuffix: achtervoegsel om verkleinwoorden of diminutieven te maken (**-je**, **-tje**, **pje**, **-ke**).

etymologie: taalwetenschap die de oorsprong van woorden bestudeert. Wie dat doet, is een **etymoloog**.

etymologisch: wat de oorsprong van het woord betreft.

excerperen: een deeltje uit een geschrift met een of ander doel noteren. Dat deeltje is een **excerpt**.

genitief: bezitsvorm van substantieven, bijv. **vaders vrienden**, de dag **des heren**.

Germaans: de gemeenschappelijke moedertaal van de Oost-, West- en Noord-Germaanse talen (Duits, Nederlands, Engels, Noors, Zweeds, enz.) zoals die voor enkele duizenden jaren werd gesproken.

glossarium: lijst met trefwoorden en excerpten.

hydroniem: waternaam, naam van rivieren, beken, plassen, vijvers, enz.

hypercorrect: foutief uitgesproken of geschreven uit vrees voor onjuistheid (bijv. iemand die de **h** niet aanblaast, zou zeggen: *Ik heb de **heer** u **huit** te nodigen*).

Indo-Europees: de gemeenschappelijke moedertaal van bijna alle Europese en een aantal Aziatische talen, zoals die vele duizenden jaren geleden gesproken zou zijn.

metathesis: omwisseling van klanken (meestal van medeklinkers) in een woord, bijv. **bron** naast **borne**, **gras** naast **gers**.

metroniem: familienaam gevormd naar de voornaam van de moeder, bijv. *Vermarien* uit *Ver Marie* 'vrouw Marie'.

Middelnederlands: de historische fase van onze taal tussen de 12^e en de 15^e-16^e eeuw.

landboek: beschrijving van alle percelen in een bepaald gebied, de voorloper van ons kadaster.

Oudnederlands: de historische fase van onze taal die aan het Middelnederlands voorafgaat. Het Oudnederlands werd gesproken tussen circa 500 en 1150.

palataliseren: verschuiving van de articulatie naar voren in de mond, naar het palatum of harde verhemelte, bijv. *deur* 'door', *meugen* 'mogen', *veugel* 'vogel', *weunen* 'wonen'.

renteboek: boek waarin de goederen zijn opgesomd waarop de gebruiker ervan een jaarlijks bedrag (bijv. pacht) aan de eigenaar moet betalen.

ressorteren: onder het gezag van een hogere instantie vallen.

substantief: zelfstandig naamwoord.

substraattaal: taal die in een bepaald gebied nog als onderlaag wordt gebruikt, terwijl een andere taal al als algemene taal in dat gebied wordt gesproken (bijv. Keltisch op het moment dat de boventaal al Westgermaans is). Een **substraatwoord** is een woord uit die substraattaal. In ons geval is de substraattaal de Indo-Europese taal die hier werd gesproken voor de komst van de Romeinen en de Germanen. Volgens sommigen was dat een Keltische taal, Gysseling denkt echter dat het een zusterspraak van het Germaans en het Keltisch was. Hij noemt ze Belgisch.

suffix: achtervoegsel, woorddeel waarmee men afleidingen maakt, bijv. *-ig* (*handig*), *-elijk* (*belachtelijk*), *-es* (*barones*).

vleivorm: de liefkozende, gemeenzame vorm van een naam, bijv. *Tine* voor Albertine.

volksetymologie: vervorming van vreemde, onbekende of ondoorzichtige woorden, zodat ze op bekende woorden uit de eigen taal gaan lijken, bijv. *ledikant* uit *lit-de-camp*, *Plezante Vest* (in Gent) voor *Blaisantvest*.

INDEX

Aan de Damput.....	22	Bekakker.....	65
Aard.....	21, 100	Bekbilk.....	65
Achtene.....	59	Beke.....	59, 96
Achter Tronkenbuur.....	80	Beken.....	59
Achtermeers.....	83	Beksken.....	65
Achterste Bilk.....	58	Bekvijver.....	59
Achterste Brand.....	58, 67	Beliaard.....	55
Achterste Buur.....	58	Belkiers Akker.....	47
Achterste Eekbosselken.....	58	Beneden de Schoten.....	90
Achterste Hiltstijl.....	58	Beneden de Stein.....	58
Achterste Hullemeers.....	58	Beneden het Leen.....	83
Achterste Kasteelbilk.....	58	Beneden Ose.....	83
Achterste Middelschoten.....	58	Berenakker.....	46, 47, 53
Achterste Rot.....	69	Berg.....	72, 94
Adelgracht.....	96	Bergputje.....	68, 77
Akker.....	46	Bergs Bilk.....	54
Akkerken.....	46	Bergstraat.....	28
Akkermans Bilk.....	53	Bergstraatje.....	28
Akkerstraatje.....	28	Bergt.....	72
Ammanie.....	43	Berrent.....	66
Arends Veld.....	53	Bette.....	90
Arends Veldbos.....	90	Bette Jans Bilken(skens).....	54
Bachten Bogaard.....	58	Bette Loonkens Bos.....	82
Bachten Bosse.....	22, 58, 85	Biebuik.....	22
Bachten Buur.....	58	Biebuiks Dreef.....	27, 28
Bachten Clare.....	58	Biebuiks Hofstede/Stede.....	36
Bachten Costers.....	58	Biebuikstraat.....	28
Bachten Foreest.....	22, 58	Biesbilk.....	47, 70, 85
Bachten Ose.....	22, 58	Biesbilkmeers.....	85
Bachten Sailge.....	58	Biesmoortel.....	66, 93
Bachten Sassen.....	58	Bijle.....	65
Bachter Hage.....	58	Bijleve.....	78
Bachter Schure.....	58	Bijlken.....	84
Bakkerij.....	43	Bijsterveld.....	67, 91
Baudens Bunder.....	53	Bijsterveldbosselken.....	91
Bauts Vijver.....	59	Bilk.....	47
Bauwen.....	53	Bilk voor het Hof.....	47, 58
Bedelf.....	68, 84	Bilk(sken).....	47
Bedelving.....	59	Bilk(sken) achter de Schuur.....	47
Beek.....	95	Bilksken.....	47
Beekakker.....	59	Bilksken achter de Schuur.....	58
Beeksken.....	59	Bilksken bachten 't Ovenbuur.....	47, 58
Beekstraat.....	28	Bilksken op het eind van de Beke.....	58
Beeleplas.....	59	Bilksken op Strekels Gat.....	47, 59
Beerbilk.....	73	Bilksken tender Beek.....	59
Begijnenbilk.....	87	Bilksken voor de Hofmeers.....	59, 88
Begijnenbos.....	90	Bilksken voor de Hovemeers.....	47
Begijnengemet.....	53	Bilksken voor het Hofhekken.....	59
Begijnenland.....	53	Binnenmeers.....	91, 92
Bek.....	16, 65, 72	Bisschaert.....	55
Bekaerts Stede.....	36	Blankaards Leen.....	13

Blankaards Stede	36	Breemeers	86
Blazers Dries	20, 49	Breemeerselken	67
Blazers Stede	36	Breusken	55
Bleekbilk	67	Briel	48, 67
Bleekplein	67	Brielens Stede	36
Bleekste	67	Brielken	48, 67
Blok	48	Broek	29, 48, 93
Blondestede(ken)	54	Broekelkens	23, 29
Bodem	72, 91	Broekelstraatje	29
Bodem(ken)	72	Broeken	84
Bodembosselken	91	Broekgat	28, 29
Boeys Bilksken	55	Brouchaerts Bedelf	84
Bogaard	54	Brouckaerts Bedelf	84
Bogaards Akker	46, 47, 54	Brouwerij	40
Bogaards Stedeken	36	Brug bij de Kattestraat	30
Boonbilk	47	Bruidegoms Put	77
Boonbilk(sken)	92	Bruine Meers	82
Borgelin	20, 28, 88	Bruins Bilk(sken)	54, 82
Borglochting	20, 78	Buiks Land	54
Borgstraat	20	Bukstaalse Goed	34, 36, 37
Borgstraat(je)	28	Bulkier	47
Borgstraatje	59	Bunder	60, 76, 83
Borrewal	20, 28, 78, 88	Bunder Bachten Lucas van Houcke	59
Bos	28, 48, 67	Bunderken(s)	76
Bos van de heer van Nevele	90	Bundermeers	83
Bosbilk	47, 67	Bunderplas	60
Bosschaert	90	Buur	29, 60
Bosselken	67	Buurbilk(sken)	60
Bosstraat	28, 31	Buurstraat	60
Boudewijns Bunder	54	Buurstraat(je)	29
Bovenste Daasdonk	59	Calaingemeers	86
Braambilk	47, 70, 98	Callants Bilk	54
Braamdon	37	Cavens Bilken	55
Braamdonk	16, 22, 29, 60	Ceunincs Bilksken	54
Braamdonkdries	49, 59	Christoffel van Houcke Bilk	54
Braamdonkkouter	52	Cijnsland	29, 78
Braamdonkstraatje	29	Cijnsstraatje	29
Braamhul	95	Claeis' Poel	54
Braamstuk	89	Claeis' Stede	36
Brabant	22, 29	Claeys Uitenlochtink Stede	36
Brabantstraat	29	Clercqs Stede	54
Braetens Gemet	55	Coens Bilken	54
Braethul	94	Coens Gat	28
Braetkens Bilksken	55	Colpaertbilk	54
Braets Akker	46, 47, 54	Confiscatie	78
Braets Bilk(sken)	54	Convent van de Zusters van Nevele	43
Braets Bos	90	Coppen sVeys Bos	90
Braets Hoek	54	Coppins Bilk	54
Brake	39	Coppins Gaver	50, 54
Brand	29, 67	Costers Bilk	54
Brandeken	67	Crudijnxc Bilksken	55
Branden	67	Daalmeeldonk	63, 72
Brandgat	28, 29	Daasdonk	23, 29, 59, 72, 98
Brede Vaart	96	Daasdonkगत	28, 29
Breder Naakt	67, 68	Daasdonkput	98

Dam	27, 100
Dammaards Leen	13, 14
Dammaartsleen	38
Dammeers	16, 83
Damstraat	29
De Goudbloem	40
De Kroon	40
De Munken	45
De Roos	40
Dentergemse	13
Derde Brand	67
Dierenkoop	79
Dieriks Bilksken	54
Distelbilk	16, 47, 70
Dolage	73
Donk	48, 94
Dorenakker	46, 70
Dorenbilk	47, 85
Dorenbosselken	92
Dorenhage	70
Dorent	70
Dorentje	70
Draaiboom	60
Dreef	27
Dreef van den Hoel	27, 29
Dreef van het Goed te Reitgaver	27, 29
Dreef van het Hof naar de Ham	27
Dreefbilk	60
Dreefken	13
Drie Brande	60
Drie Velden	13, 14, 91
Driebek(sken)	66
Driebunder	76, 89
Dries	49
Dries Meeldonk	49
Driesmeeldonk	63
Droge Evenstoppelen	75
Duitken	56
Duitkens Bilk	54, 56
Duitkens Bunder	56
Duitkens Stede(ken)	54
Eekbilk	60, 97
Eekbilkgracht	97
Eekbos(selken)	60
Eerste Brielken	59
Eigendom op de Stok	88
Eke	60
Ekseldam	23, 88, 91
Ekseldambilk	88
Ekseldambrug	100
Eksterdam	23
Elseken	60
Elshage	60
Elst	60
Engel	40

Erfputje	77
Ests Land	56
Evenbilk	47
Evenbilk(sken)	75
Evenstoppelen	75
Foreest	22, 77, 84
Foreest(ken)	84
Foreestmeers	22, 84
Gansbilk	75
Gasthuis	43
Gasthuisbrug	99
Gaver	50
Gaverken	29, 50
Gaverstraat	29, 60
Gebuurweg	32
Geerken	66
Geestje	56
Geestland	56
Geestlandbos	91
Gemeen	86
Gemeente	86
Gemene Meers	86
Gemet	76
Gemet naast de Straat	59
Gemeten	76
Gentgat	60
Gentse Weg	29, 60
Gentweg	60, 72
Gerolf van Houcke Helft	56
Gevel	61
Ginstbilk	47, 89
Ginstbilksken	70
Ginsthage	61
Godelieve Stede	54
Goed	34
Goed te Braamdonk	37, 52
Goed te Kerrebroek	34, 37
Goed te Orskamp	34
Goed te Ose	34, 37, 39
Goed te Outerken	34, 38
Goed te Poelare	34, 36
Goed te Reitgavere	34, 38, 64
Goed te Veldeken	38
Goed ten Briele	34, 38, 67
Goed ten Broeke	34, 38
Goed ten Hamme	34, 38
Goed ten Hekke	34, 38
Goed ten Heule	16, 34, 38
Goed ten Riede	16, 34, 38, 39
Goed ter Eke	38
Goed ter Eken	18
Goed van de Priesterage	34, 45
Goed van Zeveren	34, 36, 37
Goedeken	34
Goedeken te Veldeken	34, 38

Goeden Tijd.....	80	Half Bunder.....	76
Goethals Stede.....	36	Half Gemet.....	76
Goethals' bijk.....	54	Halsterzaad.....	77
Gouden Leeuw.....	40	Halve Twee Gemeten.....	76
Graanmarkt.....	21	Ham.....	23, 38, 61
Gracht.....	95	Hamstraatje.....	29
Gracht van de Oostbroek.....	97	Hapstuk.....	66
Grauwe Hageling.....	90	Hazewind.....	41
Groen Wegelken.....	61	Heckaerts Watering.....	37, 61
Groene Broek.....	84	Hectors Dam.....	23
Groene Weg.....	32, 61, 64	Hede.....	93
Groot Bedelf.....	86	Heebijk.....	67
Groot Gaverken.....	76	Heerlijkheid Het Poekse.....	14
Groot Geestland.....	76	Heerlijkheid Kerrebroek.....	14
Groot Half Bunder.....	76	Heerlijkheid van Kerrebroek.....	14
Groot Stuk.....	76	Heerlijkheid van Reibroek.....	14
Groot Waterlat.....	76	Heerlijkheid van St.-Baafs.....	14
Grootakker.....	76	Heerschap van Schuurveld.....	14
Grote Beliaard.....	76	Heerweg.....	29, 61
Grote Bijk.....	76	Heesland.....	70
Grote Bogaards Akker.....	76	Heetbilken.....	47, 67
Grote Cijnsland.....	76	Heetdries.....	49, 67
Grote Daasdonk.....	76	Heetheuvel.....	95
Grote Eekbijk.....	76	Heetjen.....	67
Grote Gentgat.....	76	Heibeden.....	79
Grote Gracht.....	97	Heie.....	93
Grote Helft.....	77	Heilenbijk.....	56, 57
Grote Heuldries.....	16, 76	Heilenstrepe.....	56
Grote Hoel.....	86	Heilig Geest Stuksken.....	54
Grote Houw.....	89	Heilige Geest Meers(elken).....	82
Grote Hul.....	77	Heilige Geest Stedeken.....	54
Grote Kalebijk.....	88	Heilige Geeststedeken.....	37
Grote Koudborre.....	76	Heinschaert.....	93
Grote Kouterbijk.....	77	Hek in de Molenstraat.....	30
Grote Linde.....	62	Hek ten Hulle.....	38
Grote Lindenbijk.....	16, 70	Hekkeling.....	88, 90
Grote Oostbroek.....	83, 86	Helft.....	65, 77
Grote Reitgavere.....	26	Hemelrijk.....	61
Grote Schaapdries.....	49, 77	Herpels Put(je).....	77
Grote Schijving.....	82	Herpelstraatje.....	28
Grote Stuk.....	77	Hert.....	41
Grote Tert.....	77	Hest.....	16
Grote Varents Heet.....	93	Heulbilksken.....	89
Grote Wedage.....	71	Heuldries.....	16, 49
Grote Zomerwee.....	77	Heulemans Leen.....	14
Gulden Boom.....	92	Hiltewerre.....	97, 99
Gulden Hoofd.....	40	Hiltstijlken.....	83
Gulden Huis.....	40	Hoek.....	61
Haag.....	51	Hoekakker.....	61
Haak.....	88	Hoekhuis.....	38
Haakbosselken.....	93	Hoekten Bijk.....	66
Haakt.....	66	Hoel.....	29, 87, 97
Haakt en Bijle.....	66	Hoelbeek.....	97
Haan.....	41	Hoelken.....	61
Haantje.....	41	Hoelwegel.....	29

Hoendakker	46, 76
Hoenderbilk	89
Hoenderken	76
Hof	39
Hof ten Riede	38, 39
Hof ter Munken	31, 36, 45, 97
Hofakker	56
Hofakkerken	56
Hofland	52, 56, 82
Hoflandkouter	52
Hofmeers	82
Hofstede	34, 59
Hofstede de Mispelare	39
Hofstede te Ose	39
Hofstede ter Orsmolen	39
Hofstedeken	88, 89
Hoge Akker	46, 72
Hoge Bek	72
Hoge Bilk	72
Hoge Bilken	72
Hoge Buur	72
Hoge Daasdonk	72
Hoge Gentweg	72
Hoge Hul	72
Hoge Kapt	24
Hoge Kerkbilk	72, 87
Hoge Koudborre	72
Hoge Laakt	72
Hoge Landbos	91
Hoge Landeken	72
Hoge Riet	16, 72
Hoge Stein	72
Hoge Wedage	71
Hogen Drogen	73
Holland	83
Honderd Roeden	76
Hoogbilksken	72
Hoogland	72, 91, 92
Hoors Bilk	56
Hoppier	75
Hospitaal	43
Hospitaalbilk	87
Hospitaalmeerselken	82
Houtakker	39, 46, 65, 80
Houtakkerken	80
Houtakkerstede	39
Houwstuk	68
Huisbilk	61
Hul	21, 30, 72, 77, 94
Hul 1	94
Hul 2	94
Hul 3	94
Hul 4	94
Hulleken	72, 77
Hullemeers	82, 92

Hullen	72
Hulst	25
Hulstraat	30
Hurstnaakt	67, 68
Ingeland(eken)	68
Innenbilk	61
Ivangen	25
Jagers Bilk	54
Jan Maelbouts Stede	37
Jan Schamps Stede	36
Jan van Habbins Voorde	100
Jans Bedelf	68
Jans Schamps Stede	18
Joorkens Gemet	56
Joos Loonkins Braamdonk	22
Joos sBrunen Bilk	54
Josinenbilk(sken)	56
Kaandel	96
Kaandelken	96
Kakaerts Hoek	21
Kalene	96
Kallebilk	87
Kalverbilksken	16, 85
Kalverkleie	80, 89
Kanegemse Bilken	56
Kapbilk	16, 68
Kapbilksken	68
Kapel van het Gasthuis	42
Kapt	15, 24, 61, 68
Kaptiende	15
Karel Aars' Stede(ken)	56
Karmstraat	30, 61
Kassei	32
Kasteel van Nevele	44
Kasteelbilken	87
Kasteelhof	39
Kattebilken	89
Kattestaart	66, 80
Kattestaartjen	66
Kattestraat	30, 89
Keer	32, 62
Keerbilk	62, 65
Keerbilksken	62
Keerweg	32
Keetje	62
Keizers Bilk(sken)	54
Keizers Stuk	54
Kerk	43
Kerkenbilk(sken)	54
Kerkenmeers	68, 82
Kerkhof	43
Kerkmuur	39
Kerkweg	30, 62
Kermers Hul	72, 95
Kerrebroek	21, 30, 37

Kerrebroekstraatje	30
Kerstavondstuk	78
Kesters Bilk	87
Klaremeers	87
Kleemput	78
Kleemput(ten)	77
Kleemputten	98
Klein Bilksken	76
Klein Buiks Land	77
Klein Eekbosselken	77
Klein Elstje	89
Klein Gaverken	76
Klein Geestland	76
Klein Half Bunder	76
Klein Hullemen	77
Klein Kouterbilksken	77
Klein Leentje	78
Klein Parksken	77
Klein Steinken	77
Klein Terteken	77
Kleine Beliaard	76
Kleine Berenakker	77
Kleine Brand	67, 77
Kleine Daasdonk	76
Kleine Eekbilk	76
Kleine Gentgat	76
Kleine Haak	88
Kleine Heuldries	16, 76
Kleine Hoel	86
Kleine Houw	89
Kleine Kokelare	77
Kleine Koudborre	76
Kleine Linde	62
Kleine Lindembilk	16, 70
Kleine Moutput	77
Kleine Oostbroek	83, 86
Kleine Varents Heet	93
Kleine Wedage	71
Kleine Zomerwee	77
Klijte	80, 89
Klooster	43
Kloosterbilk	54
Kloosterbunder	54
Kloosterken	54
Kloosterkerk	43
Kloostermuur	45
Knokaard	54
Knokaardbilk	54
Knokaardstedeken	54
Koeakker	76
Kokelaarken	57
Kokelare	57, 65
Kokelaremeers	82, 85
Kolenare	57
Konings Bos	90

Kools Bilk	57
Koolstraatje	33
Koopland	78
Koreeloven	62
Koreelstuk	62
Korenaard	21, 100
Korenbilk	47, 75
Korenbosselken	75
Korenhuis	45
Korenmarkt	21
Korenmolen	42
Korte Meers	84
Korte Paddegaver	65
Korte Riet	17, 65, 91
Korte Rietbos	91
Korte Stuk	65
Korte Tweegemeten	65
Koudborre	30, 62, 72
Koudborrestraatje	30
Kouter	51, 52
Kouterbilk	62
Kouterbilksken	62
Koutermolen	42
Kouterweg	30
Krekelwee	80
Kromme Bilk	65
Kromme Bilksken	65
Kromme Stuk	65
Kromme Wilg	62, 81
Kroon	41
Kruisweg	32
Kuipbos	90
Kuiperken	54
Kwaad Gemet	73
Kwade Bilk	73
Kwade Driebunder	89
Kwade Dries	73
Kwekerij	75
Laakt	68, 72
Lakenbleken	85
Lambrech	87
Lammens Akker	46, 47, 54
Lampaert Stede	36
Land	52
Lange Bilk	65
Lange Bilksken	65
Lange Bosselken	92
Lange Brugge	62
Lange Dries	49, 65
Lange Eke	62
Lange Houtakker	65
Lange Keerbilk	65
Lange Meers	84
Lange Riet	17, 65
Lange Stuk	66

Lange Stuksken	66
Lange Tweegemeten	66
Lange Vore	66
Laps Stede	37
Lattebilk	57
Laval	57
Ledonk	72
Leen te Braamdonk	16
Leen te Reitgavere	17
Leen ten Briele	16, 38
Leen ten Heule	16, 33, 38
Leen ten Plasse	16
Leen ten Riede ...	16, 32, 38, 39, 65, 66, 71, 72
Leen ter Eken	18
Leenstraat	62
Leeuw	40
Legelare	25, 86, 87
Lenderland	62
Lenenbilksken	57
Lienen Stede	37
Lievens Hofstede	36
Linde	62
Lisken Stede	37
Lisschaert	57
Loder	57
Lois Bilksken	54
Lois Gemet	54
Lois Stede	37, 54
Lokins Meers	82
Loofs Bilk	54
Looklochting	78
Looklochtingbos	91
Loonkens Bos	90
Loonkens Meers	82
Loopbilk	63
Losschaerts Land	57
Luchterenbilk	80
Lutens Bilk	54
Maarschalkstede	54
Maldegems Bilk	54
Markt	21
Matkens Meers	82
Mauris Loonkins Bilksken	54
Mauwers Bilk	87
Mauwers Meeldonk	54, 63
Meeldonk	49, 63, 72
Meerbeek	83, 97
Meers	52, 68
Meersbosselken	91
Meerselken	68
Meerskant	87
Meersmans Bilk	54
Meeste Dorentje	70
Meesterie	45

Meesteriegoed	45
Meigebroek	83
Meijers Stuk	54
Melkbilk	85
Mergelken	73
Mergelstuk(sken)	73
Meulemans Bilken	54
Middelgracht	97
Middelhage	63, 91
Middelschoot	58, 63
Middelste Eekbosselken	58
Mierele	68
Mijlbeke	97
Minste Dorentje	70
Moeienbilk	54, 57
Moeiens Beek	91, 97
Moenins Bilk	54
Moerbilk	89
Moerbos	92
Moerken	89
Moerken Moermans Stedeken	37
Moerkens Bos	90
Moeste	70
Molen te Nevele	42
Molenaars Bilk	87
Molenberg	95
Molenbroek	83
Molendamstraatje	30
Molenkouter	52, 63
Molenkouterland	63
Molenmeers	83
Molenput	98
Molenstede	42
Molenstedeken	63
Molenstraat	30
Molenstraatje	30
Molenstraatje 1	30
Molenstraatje 2	31
Molenwal	95
Molenweg	30, 31
Molenweg 1	31
Molenweg 2	31
Moortel	93
Mote	94
Mote 1	95
Mote 2	95
Moutput	77
Muishond	37
Munkegracht	97
Munkenakker	47
Munkenbilk	54
Munkenland	54
Munkestraatj	31
Munkgoed	45
Munks Bos	90

Nappinmeers.....	82	Oude Damstraat	33
Nauwen Bilk.....	88	Oude Gerste	18
Neder Gentgat.....	72	Oude Kale	96
Nederlaakt	72	Oude Korenmarkt	21
Neerschuurbeek	96, 97	Oude Meers.....	85
Nekkers Land	54	Oude Meersbilksken	69
Nekkers Watering.....	97	Oude Stede.....	69
Nere Kapt	24	Oude Straat	33
Neren Bilk	72	Oude Wal	18, 19, 33, 65
Neren Boom	72	Outere	25
Neren Daasdonk	72	Outerken	25
Neren Gentweg.....	72	Outerken	38
Neren Kokelaremeers	85	Paal	63
Neren Koudborre.....	72	Paalstuk(sken).....	63
Neren Stein	72	Paapkens Bilk	54
Neren Westgaver	50, 72	Paardenbilk	47, 69
Nevelebroek.....	83	Paardenbilksken	69
Nevelekouter	52	Paardenmolen.....	42
Nevelemolen.....	42	Paardenstedeken.....	85
Nevelse Weg	31	Paddegaver	50, 65
Nevens den Bos	59	Palincx Stede.....	54
Nieuwe Dreef	31	Papenkouterken.....	54
Nieuwe Gentstraat	31	Papenmeers(elken).....	82
Nieuwe Kale	96	Papenstede	54
Nieuwe Molen	42	Parksken.....	71
Nieuwe Straat	31, 33	Pasteerne Bilk	63
Nieuwe Vaart.....	96	Pauw	41
Nieuwe Vijver	98	Peerboom	57
Nieuwe Windmolen.....	42	Peerbooms Stede.....	57
Nieuwland	68	Penningdries.....	49
Nijs Bilk	54	Peperstraatje.....	33
Noesen Weg	29, 63	Perakker	33
Noordbilk.....	88	Pereboombilk	57
Nootkins	57	Pereboomstuk.....	57
Notelaar	89	Perreken	33
Notens Gaver	50	Pietbosselken	91
Oliemolen	63	Piete	100
Oliviers Bilk	54	Pieter Daelmans Bilk	54
Ommegang van Sint-Mauritius	32	Pieter Diericx Bilksken	54
Ontvangers Meers en Bos.....	82	Pieter Van Driessche Stuk	54
Oostbroek	48, 83, 84, 97	Plaatse	21
Oostbroekstraatje.....	31	Plantsoenbos	92
Oostmeers	84	Plas.....	98
Op de Rijweg.....	63	Plassenbilk	80
Opwoning	78	Poekbilk	63
Opwoningbilk.....	79	Poeke.....	96
Orsmolen	42, 63	Poeke(beek)	63
Orsmolenbilk	63	Poekebrug	99
Ose.....	21, 22, 83	Poekse Dosweg.....	31
Osedreefken.....	31	Poekse Goed	34, 37
Osekouter.....	52	Poekse Land.....	14
Osemeers	83	Poekse Vierschaar.....	18
Osestraat	31	Poekse Weg.....	31
Ostkens Gemet	57	Poekstraat.....	31
Oud Waterlat	63	Poekstraatje.....	31

Poeldijk.....	63	Rutsaert.....	55
Poeselewale.....	25, 100	Ruwenbilk.....	71
Poeselewalebrug.....	100	Saeckers Moortelken.....	57
Poeselewaledam.....	100	Sailge.....	57
Polderken.....	73	Sailgebilk.....	57
Poortbilk.....	88	Sailgestede.....	57
Poorte.....	39	Sailgestuk.....	57
Poorterbilk.....	54	Sasbilk.....	64
Popelins Moorter.....	87	Sasput.....	64, 78
Potijzer(ken).....	84	Schaapdries.....	49
Potstake.....	71	Schaapscheerders Bilksken.....	55
Pottelberg(bilk).....	55	Schaest.....	90
Priesterage.....	80	Schamps Leen.....	18
Priesterage van Nevele.....	45	Schamps Straatje.....	28, 36
Priesteragegoed.....	45	Schamps Stuksken.....	55
Priesterageland.....	55	Scheehage.....	64
Put.....	95	Scheldries.....	49
Putakker.....	46, 63	Scheppers Stuk.....	55
Putbilk.....	88	Schijthoek.....	73
Putbos.....	91	Schijving.....	82
Putteemers.....	85	Schoonhage.....	26, 64
Putterij.....	98	Schoonhagebilk.....	64
Puwenbilk.....	63, 77	Schoot.....	94
Puwenput.....	77	Schootjens.....	31, 90
Ramins Bilk.....	55	Schootstraatje.....	31
Raveschoot.....	55	Schoten.....	90
Raveschoots Stuk.....	55	Schyters Stuk.....	58
Rechtenere.....	85	Selvate.....	81
Reepland.....	66	sGraven Meerselken.....	82
Reibilken.....	89	Simoens Bilk.....	55
Reigaverken.....	64	Singel.....	26, 64
Reigersbeek.....	96, 97	Singelbilksken.....	64
Reinaard.....	55	Singelstuksken.....	64
Reinaardeken.....	55	Sint-Jansstraat.....	31
Reinaards Bilken.....	55	Sint-Joris.....	40, 41
Reinaards Hoeksen.....	55	Sint-Mauritiusweg.....	33
Reitgaver.....	64	sLoors Bilk.....	82
Reitgavere.....	17, 20, 26, 38, 50, 64	Smalle Riet.....	16, 71, 91
Reitgaverekouter.....	52	Smalle Rietbosselken.....	91
Rietweg.....	16, 32, 64	Smidse.....	45
Rijwatering.....	97	Snibbele.....	58
Rijwe.....	31	Spanjaard.....	88
Rijweg van Nevele naar Hansbeke.....	31	Spanjaards Bos.....	90
Rivier van Nevele.....	96	Spickers Blok.....	88, 92
Robbins Gaver.....	50, 57	Spinstraatje.....	33, 81
Roggentuin.....	75	Spinstuksken.....	81
Ronde Bilk(sken).....	66	sReuzen Stuksken.....	55
Roos.....	41	Staart.....	88
Rootakker.....	69	Standaard.....	55
Rootgemet.....	69	Standaardbos.....	90
Rootput.....	99	Stede te Dale.....	39
Rostijnken.....	80	Stede ten Bure.....	39
Rot.....	69	Stede ten Hekke.....	39
Rubbins Bilk.....	57	Stede ter Elst.....	39
Rudders Bos.....	90	Stede(Ken).....	34

Stedeken	64	Trebilksken	64
Steenakker	73	Trebilskken	65
Steengat	28, 32	Tree	65
Stein	32, 64, 72, 74, 99	Tussenbrand	65, 67
Steingat	64	Tussenste Helft	65
Steinput	99	Tussenste Hullemeers	92
Steinstraat	32	Twee Gemeten	76
Stenen Brug	99	Tweede Brand	59, 67
Stevens Bilk	88	Uitwoning	18
Stichelbilk	64	Vaardeken	96
Sticmans Akk	47	Vaart	96
Sticmans Akker	55	Vagestuk	69
Stokmeers	84	Vanberghen Hofstede	36
Stokt	84, 88, 92	Varentmeers	69
Stoof	45	Varkensmarkt	21
Streepken	65	Veeput	78
Strekels Gat	28, 64	Veld	53
Strepe	32, 65, 84	Veldakker	69
Strijpstraatje	32	Veldbilk	69
Stripe	84	Veldeken	27, 38, 69
Strobbes Gemet	55	Veldeken(s)akker	69
Stuk	48, 52	Veldekenhoek	65
Stuk achter den Bos	59	Velden	69
Stuk achter Pieter van de Mortels Hofstede	59	Veldenakker	46, 69
Stuk bachten den Oven	59	Veldestede	69
Stuk op de Westmeers	59	Venneken	69
Stuk voor de Poort	59	Vennet	26
Stuk voor Joos Mortiers	59	Verbeliaard	75
Stuk(sken) bachten 't Ovenbuur	59	Vercelien Meers	83
Stuksken ter Wilgen	59	Verremarkt	33
sVroeden Bilk	55	Veulenmeers	69
sWilden Bilk	55, 88	Vier Bomen	27, 32, 65
sWitten Stede	55	Vier Bunderken	76
Tarwebilk	75	Vier(boom)bilksken	65
Tarwestoppelen	75	Vierboombilksken	69
Tarwestuk	75	Vierboomkeer	32
Te Vrijen	64	Vierboomstraat	32
Teens Akker	46, 47, 55	Vierendeelkens	76
Teens Bilk	55	Viergemeten	16
Tenden Boudewijn Wittevronghels Schuur	59	Vierkante Bulk	65
Tenden de Tret	59	Vierkante Toren	45
Tenden Foreest	84	Vierschaar	18
Tenden Groenen Weg	59	Vierschaar aan de Linde	18
Tenden van de Bosstraat	59	Vievijs Broek	84
Tert	64	Vijf Gemeten	76, 89
Terteken	64	Vijsland	55
Tieltse Heerweg	31	Vijver	95
Tiendenvrij	79	Visgracht	97
Tienhonderd Roeden	76	Visserij	97
Toernoys Bilk(sken)	58	Vitsebilksken	47, 75
Toren	45	Vitsenbilk	75
Torreman	58	Vlakemeerselken	85
Torrestuk	58	Vlienderken	71
		Vogelenzang	39
		Voorste Eekbosselken	58

Vorenste Akker.....	58	Werkwinkel.....	46
Vorenste Bilk.....	58	Werrebilk(sk)en(s).....	81
Vorenste Brand.....	58, 67	Werrebilksken.....	99
Vorenste Daasdonk.....	58	Westmeers.....	84
Vorenste Hul.....	72	Wije.....	98
Vorenste Kasteelbilk.....	58	Wijk.....	98
Vorenste Rot.....	69	Wijnsluis.....	99
Vossenberge.....	27	Wilge.....	39
Waal.....	99	Wilgestuk.....	71
Wagenbrug.....	33, 99	Willekens Land.....	55
Wagenhuisbilk.....	65	Windmolen.....	42
Wagenweg.....	33	Winkel.....	32, 65
Wal.....	65	Winkelstraatje.....	32
Wal van de Mote.....	97	Wisselmeers.....	75
Wal van het Kasteel.....	97	Woestijn.....	53
Wallebilksken.....	65	Wouwbos.....	81
Walleken.....	65	Wrede Akker.....	81
Wallekens.....	18	Wulfland.....	81
Walput.....	99	Wulfs Put.....	78, 92
Waterlat.....	98	Zegaert.....	83
Waterlat 1.....	98	Zegaerthoek.....	83
Waterlat 2.....	98	Zevenhonderd Roeden.....	76
Waterlat 3.....	98	Ziekelieland.....	58
Waterlat 4.....	98	Zoeteman.....	55
Waterlat 5.....	98	Zomerwedeke.....	70
Waterlat van Poesele.....	98	Zomerwee.....	70
Waterveldeken.....	69	Zusterhuis.....	43
Wedage.....	71	Zuttermans Es.....	20
Weg.....	28	Zwaan.....	42
Wegel.....	28	Zwaluwbilksken.....	76
Weibos.....	93	Zwaneland.....	76
Werfken.....	71	Zwanemeers.....	87
Werft.....	71	Zwijnsmarkt.....	21

GLOSSARIUM

Aanwijzingen

- Het lemma volgt de huidige spellingregels, behalve bij plaatsnamen die met een persoonsnaam beginnen en bij enkele vormen van onduidelijke oorsprong.
- Als de naam tot op de dag van vandaag nog gebruikt wordt, is voor de taalkundige en historische correcte spelling gekozen, zoals in: Biebuik (nu Biebuyckstraat), Blazers Dries (nu Blasiusdriesstraat), Legelare (nu Egelare), Karmstraat (nu Karmenhoekstraat), Osekouter (nu Oossekouter), Reitgavere (nu Rietgaverstede) en Steinput (nu Steenputstraat).
- In het dialect van Nevele eindigen bijna alle vrouwelijke substantieven en ook enkele mannelijke op -e. Die dialectische vorm is vaak onverbrekkelijk met de plaatsnaam verbonden en is bewust als dusdanig behouden, bijv. Plaatse.
- Om dezelfde reden worden diminutieven op -ken ongewijzigd gelemmatiseerd, tenzij die vorm in het huidige dialect niet meer mogelijk is.
- Op het lemma volgen alle in de archiefstukken gevonden attestaties, chronologisch geordend en telkens gevolgd door de bron (zie afkortingen hierna) en de bladzijde of het blad (recto/verso). Indien in de originele bron de bladzijde niet is aangegeven wordt het cijfer 0 geschreven.
- Aan de hand van het landboek van 1682-1683 en de kaarten bij het renteboek van 1639-1640 konden veel namen gelokaliseerd worden. Bij die namen vindt u tussen < > een letter-cijfercombinatie, die verwijst naar de eerste losse kaart.
- Op een tweede losse kaart, genoemd Nevele Binnen, vindt u de namen van enkele plaatsnamen gelokaliseerd in het centrum van Nevele. Bij die namen vindt u tussen < > de letters NB.
- Afkortingen worden tussen haakjes opgelost volgens de spelling die in het bewuste document gebruikelijk is.
- Bij namen die zeer frequent in dezelfde bron voorkomen, zijn slechts een paar excerpten per bron opgenomen.

Gebruikte afkortingen

Archiefbronnen

301/	: Jaarregisters van de Keure (SAG)
330/	: Registers van Gedele (SAG)
Dro	: Abdij Drongen (RAG)
KP	: Kaarten en Plannen (RAG)
Nd	: Baronie Nevele, denombrementen (RAG)
Ne	: Baronie Nevele (RAG)
Nk	: Kerkarchief Nevele (RAG)
RAG	: Rijksarchief Gent
RG	: Rijke Gasthuis (RAG)
RvVl	: Raad van Vlaanderen (RAG)

SAG : Stadsarchief Gent
SB : Sint-Baafsabdij (RAG)

Andere

b : begin
e : eind
i.v. : ‘in voce’ = onder het trefwoord
r : recto
v : verso
sic : zo staat het in het document

NEVELSE PLAATSNAMEN

AAN DE DAMPUT <D1>: bosch in den partikin bosch ghe-naemt dlanghe bosschelkin Jn tgheweste datmen heedt anden damput, 1567-1573, RAG-Ne 99, 19v; In nevele bijden damput, 1596, RAG-Ne 103, 40v; lants Jn gillis cautere anden damput, 1596, RAG-Ne 103, 73v; bosch byden damput, 1639, RAG-Ne 28, d-179.

AARD <NB>: trote ghemet Jnde(n) haerdt, 1538-1564, RAG-Ne 62, 322r; Jnden haedt (sic) Jn nevele, 1538-1564, RAG-Ne 62, 331v; Jnde houck van(de) plaetse up thende van(den) cooren aert west com(mende) upde(n) voorn. aert, 1577, RAG-Ne 69, nr. 158; pachte van(den) strekel van(den) aert en(de) grae(n) maerct van Nevele, 1578-1579, RAG-Ne 149, 29r.

ACHTENE: la(n)ts liggh(e)n(de) inde(n) ham gheheete(n) de dachtene houden(de) va(n) gheeren borluut, 1441, RAG-Nds; jn den ham gheheeten dachtene, 1447, SAG, 301/39, 2, 6v; jnde(n) ham gheeten dachtene, 1448, SAG, 301/39, 2, 149v.

ACHTER TRONKENBUUR <G4>: lant genaempt achter tronckenbuer oost den biesenboortele zuut de cleyne heye, 1596, RAG-Ne 103, 15v.

ACHTERMEERS <A9>: Jnde(n) achter meersch, 1621, RAG-SB K2443, nr. 49.

ACHTERSTE BILK <E6>: den achtersten bulck, 1596, RAG-Ne 103, 60r; lants ghe-naemt den achtersten bulc, ca. 1625, RAG-Ne 322, 73v.

ACHTERSTE BRAND <E5-F5>: Lant ghe-naemt den achtersten brant, 1639, RAG-Ne 28, c-498.

ACHTERSTE BUUR: den achtersten buer, 1550-1576, RAG-Ne 63, 47r; Lands ghe-naempt den achtersten buer, 1574, RAG-Ne 624, 79r.

ACHTERSTE EEKBOSSSELKEN <F6-F7>: tachterste eecbosschelken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 111r; Lant ghe-naemt tachterste eecbosschelken, 1639, RAG-Ne 28, a-155.

ACHTERSTE HILTSTIJL <B8-B9>: Lants ghe-naempt de(n) achterste(n) hiltstil, 1577, RAG-Ne 323, 14v; lands ghe-naemt de(n) achterste(n) hiltstil, 1578, RAG-Ne 64, 96v; lants ghe-naempt den achtersten hulstyl, 1596, RAG-Ne 103, 73r; Lant ghe-naemt den achtersten hilstyl, 1639, RAG-Ne 28, d-102.

ACHTERSTE HULLEMEERS <A1-A2>: ghe-naempt de achterste hullemeersch, 1550-1563, RAG-Ne 63, 39r; lants de achterste thuelmersch zuut de calene, 1596, RAG-Ne 103, 23v.

ACHTERSTE KASTEELBILK <NB>: lant den achtersten casteel bulc noort aende poucke, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 73.

ACHTERSTE MIDDELSCHOTEN <B1-C1>: lant genaempt de achterste middelschooten, 1596, RAG-Ne 103, 69v.

ACHTERSTE ROT <F4>: het achterste rot, 1596, RAG-Ne 103, 97v.

ADELGRACHT: an dadelgract ... tusschen den schivinghe ende den ritsaerde, 1412, SAG 301/21, 2, 29r; neffens der adelgracht tusschen den scivinc en(de) den rutsaert, 1414, SAG, 301/28, 107v.

AKKER <A2>: stick ghenaeamt de(n) hackere, 1577, RAG-Ne 323, 13r; lands ghenaeamt den ackere gheleghe(n) daerment heet texterdame westhende ande calene, 1578, RAG-Ne 64, 88r; Lands ghenaeamt den ackere, 1580, RAG-Ne 670, 0; Lands ghenaeamt de(n) ackere, 1583, RAG-Ne 627, 87v; Lands ghenaeamt den ackere oost de veldekin strate, 1587, RAG-Ne 581, 101v; Lants genaemt den ackere gelegen daerment heet texterda(m)me west de calene, 1596, RAG-Ne 103, 83r; lants ghenaeamt den ackere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 87v.

AKKERKEN <A2 >: lants ghenaeamt het ackerkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 108v; Jnt ackerken, 1552, RAG-Ne 670, 0; Landts ghenaeamt tackerke(n), 1577, RAG-Ne 323, 27r; lands ghenaeamt het ackerkin, 1580, RAG-Ne 396, 88r; Landts ghen(aem)pt dackerken, 1584, RAG-Ne 1551, 79r; Landts ghenamt het hackerkin, 1595, RAG-Ne 28, 0; Landts ghenamt het Ackerkin, 1595, RAG-Ne 28, 0; landt ghenaeamt het ackerken, 1596, RAG-Ne 103, 10v; Lant ghenaeamt het ackerken nu een deel bosch zynde west de calene, 1639, RAG-Ne 28, e-234.

AKKERKEN <E4-F4>: lant ghenaeamt de helshage ofte het ackerken, 1596, RAG-Ne 103, 76v.

AKKERKENS: de ackerkens, 1577, RAG-Ne 323, 67v; Landts ghenaeamt de hackerkins, 1577, RAG-Ne 323, 68r; lant daerment heet inde ackerkens, 1596, RAG-Ne 103, 110v; gaende uut ~~syn stede thoossehe zuut de strate oost~~ de hackerkins, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; de ackerkins, 1618, RAG-Nk 147, 0; Lant ghelegghen daerment noemt inde ackerkens, 1639, RAG-Ne 28, c-462; de ackerkens, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

AKKERMANS BILK: Lands ghenaeamt ackermans bulck, 1571-1573, RAG-Ne 623, 76v; lands ghenaeamt ackermans bulck metter oostzide ande vierboomstrate, 1575, RAG-Ne 670, 0.

AKKERSTRAATJE <E5>: lant ghenaeamt de bree naect west de biebuuckstrate zuut oost het acker straatken, 1596, RAG-Ne 103, 28v.

AMMANIE <NB>: twuenhuus daer dammenie stondt metten hoflande beneden den casteele, 1530-1531, RAG-Ne 135, 0; pachte vander ammanie, 1530-1531, RAG-Ne 135, 0; vanden huse staende up dammanie metten hof lande beneden den casteele, 1558-1559, RAG-Ne 138, 16v-17r; thuus dat staet up de Ammanie metten hoflande beneden den Casteele, 1563, RAG-Ne 142, 13v; zeker huus staende binnen der voorn. vrihede datmen eedt ofte ghenaeamt es de Amma(n)nie daer de peerdemuelen Inne staet ... midtgaders de moten en(de) twee parcheelkins van lande beneden den Casteele, 1566-67, RAG-Ne 143, 16r; Item den gront oft huijs genaempt de Ammanije gestaen binne(n) der Vrijheijt van nevele ... In welck huijs de peerde muelen stont, 1567, RAG-Ne 32, 12r; Item twee parceelen lant beneden den Casteele liggende achter het huijs de Ammanije ... so leijt het een parceil van dit lant achter het huijs de Ammanije ende dander partije soude liggen west vander mote vanden Casteel lande, 1567, RAG-Ne 32, 12r; den pacht van beede de moten liggghende an tcasteel van Nevele mitgaders de twee partijen van lande deen liggghende achter de peerdemuelen van nevele ende dander op de westzide van de voorn. moten metgaders het wonhuys ghenaeamt de Ammannie, 1576-77, RAG-Ne 146, 1r; pachte vander Ammannie van(den) Lande van Nevele, 1578-1579, RAG-Ne 149, 28v; den pacht van Beede de moeten Liggghende an T casteel van Nevele metgaders de twee partijen Van Lande deen Liggghende achter de peerdemuelen ande westzide vande voorn.

moeten metgaders het wuenhuus, staende ande voornomde peerdemuelen ghenaeamt de Ammannie, 1578-1579, RAG-Ne 149, 1v-2r.

ARENDS VELD <B2>: lants ghenaeamt het harents velt oost peerbooms stede, 1538-1564, RAG-Ne 62, 222r; Landts gheheete(n) de(n) arentvelt, 1577, RAG-Ne 323, 45v; Lands gheheeten den arendt velt west tbrouckelstraetgin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 87; landts ghenaeamt het Arendts veldt gheleghe(n) daerment heet de brouckelkins west het brouckel straetkin, 1578, RAG-Ne 64, 87v; Lant ghenaeamt het arents velt zuut metten moerkens bosch, 1639, RAG-Ne 28, e-226.

ARENDS VELDBOS <B2>: Gents bulck; het brouckelken; Arentsveltbosch, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; den arent weltbosch, 1577, RAG-Ne 69, nr. 57; den Arent velt bosch, 1596, RAG-Ne 103, 15r; arentveltbosch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127v; bosch ghenaeamt den arent veltbosch, 1639, RAG-Ne 28, e-228.

BACHTEN BOGAARD: lands daerment heet bachte(n) bogaert, 1584, RAG-Ne 63, 85r.

BACHTEN BOSSE <E2-F3>: een ghemet lands ligghende daerment heedt bachten bossche, 1528, RAG-Ne 391, 32v; daerment heedt bachten bossche, 1577, RAG-Ne 323, 56r; lands gheleghe(n) daerment heet bachte(n) bossche, 1578, RAG-ne 64, 105v lant ghenaeamt bachten bossche, 1596, RAG-Ne 103, 16r.

BACHTEN BOSSE <I5>: bachten bossche Jnde putte meersch, 1569-1570, RAG-Ne 393, 182r; ; daerment nomt bachte(n) bossche oost de reviere die Loopt van Nevele naer Merrentre brugghen, 1593, RAG-Nd 1422, 0; mersschen daerment noempt bachten bossche ofte putten mersch zuut oost de riviere van nevele naer landeghem, 1596, RAG-Ne 103, 31v; mersch ligghen(de) daerment noempt bachten bossche Oost de Calene west Landts genaemt de Coukelaren, 1617, RAG-Nd 1451; meersch daerment noempt bachten bossche ofte jnde foreeste meersch suyt west de poucke, ca. 1625, RAG-Ne 322, 51r; meersch daerment noemt bachten bossche metten oosthende aen(de) caelen west de cautere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 109v; meersch Liggende daerment noemt bachten bossche oost de poucke west den cautere, 1639, RAG-Ne 28, a-41; meersch Liggende toossche daerment noemt bachten bossche ofte de puttemeersch oost de calene, 1639, RAG-Ne 28, a-45.

BACHTEN BUUR <G4-I4>: bachten buere(n), 1538-1564, RAG-Ne 62, 115v; Lants gheheete(n) bachte(n) buere, 1538-1564, RAG-Ne 62, 273v; Landts ghenaeamt bachte(n) buere, 1577, RAG-Ne 323, 22r; landts ghenaeamt bachten buere, 1577, RAG-Ne 69, nr. 95; stic Lands bachten buere, 1578, RAG-Ne 626, 75v; lands bachte(n) buere, 1578, RAG-Ne 64, 80v; Lands gheheeten bachten bure(n), 1581, RAG-Ne 396, 237r; lants geleghen darment heet bachten bure, 1596, RAG-Ne 103, 1r; geleghen bachten buere, 1596, RAG-Ne 103, 36; daerment heet bachten bueren, ca. 1625, RAG-Ne 322, 44v; stic ghenaeamt bachten buere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 104r; stic ghenaeamt bachten buere, 1632, RAG-Ne 321, 24v; Lant ghenaeamt bachten buere, 1639, RAG-Ne 28, b-155.

BACHTEN CLARE: een steken ghenaeamt het helich gheest steken oft moerken moermans steken daeranne ligghende een stick lant ghenaeamt bachten clare, 1596, RAG-Ne 103, 24v.

BACHTEN COSTERS: Lant ghenaeamt den quaden bulc ghelegghen bachten costers, 1639, RAG-Ne 28, c-526.

BACHTEN FOREEST <I5>: meersch and(e) Calene bachte(n) forreeste, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286v; meersch bachten foreeste, 1550-1576, RAG-Ne 63, 48r; meersch bachte(n) foreest, 1577, RAG-Ne 323, 157r; merschen bachten froeste, 1577, RAG-Ne

69, nr. 106; meersch daerment heet bachte(n) foreeste Oost ande calene, 1578, RAG-Ne 64, 73r; meersch daerment noemt bachten foreeste oost de calene zuut metter foreestken, 1595, RAG-Ne 28, b-13; mersch bachten fooreeste, 1596, RAG-Ne 103, 14v; meerssche(n) liggende daerment heet bachten foreeste oost de caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 14v.

BACHTEN OSE: mersch daerment heet bachten hoorssche, 1596, RAG-Ne 103, 26v; meerschen daerment noemt bachten oossche, ca. 1625, RAG-Ne 322, 120r.

BACHTEN SAILGE <B3>: ghemet bachten zaelghe, 1538-1564, RAG-Ne 62, 16v; bachter saelge, 1538-1564, RAG-Ne 62, 17r; lans gheleghen bachter saleghe, 1577, RAG-Ne 69, nr. 45; Lant ghenaeamt bachten sailge, 1596, RAG-Ne 103, 88r; lant ghenaeamt bachter failge (=sailge) te veldecken, 1596, RAG-Ne 103, 49r; Lant ghenaeamt bachter saelge, 1639, RAG-Ne 28, e-143.

BACHTEN SASSEN: bachten tsasse(n) up de coutre, 1451, SAG, 301/41, 141v.

BACHTER HAGE <H4>: gheheete(n) bachter haghe, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286r; landts gheleghe(n) daert ghenaeamt es bachter haghe(n), 156-1568, RAG-Ne 144, 51; Lands daerment noempt Bachter haghe biden capt tusschen een stick Lands dat ghenaeamt es de(n) coorenbulck, 1568-1573, RAG-Ne 99, 51v; Landts daerment heedt bachterhaghe, 1577, RAG-Ne 323, 23r; lant up de capt ghenaeamt bachter haghe, 1596, RAG-Ne 103, 3r; daerment noemt bachter hagen west de vischgracht, ca. 1625, RAG-Ne 322, 115r; Lant daerment heet bachter hagen, 1639, RAG-Ne 28, b-181.

BACHTER SCHURE: dlandt dat men houdt vander ursmuelene bachter scuere, 1503, RAG-Dro 123, 0; sticxken achter den hovenbuere penninc driesch, stic achter de schuere stic ghenaeamt den bosch, de saelgestede achter uut gaende al an een, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r; Lant Ligghende bachten de schuere, 1639, RAG-Ne 28, e-144.

BAKKERIJ: behuude stede nu eene Backerije wesende gestaen up de west zide van ste jans strate, 1574, RAG-Ne 624, 44v.

BAUDENS BUNDER <G6>: up baudins bundre, 1394, SAG, 301/14, 2, 38r; up baudyncs bund(er), 1563, RAG-Ne 2225, 0; Lant genaemt bauwens bundere, 1596, RAG-Ne 103, 100v.

BAUTS VIJVER <B2>: up den badevivere, 1435, SAG, 301/33, 125r; stick erfve ghenaeamt bauts vivere, 1575, RAG-Ne 28, 0; erfve ghenaeamt bauts Vivere van oosten de strate van veldekin naer de drij velden, 1575, RAG-Ne 64, 223v; lants ghenaeamt den bauts vyvere oost sheeren straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 89r; den evenbulck noort den bauts vyvere, 1632, RAG-Ne 28, 0; Lant ghenaeamt de drooghe evenstoppelen noort metten bauts vyvere, 1639, RAG-Ne 28, e-190; Lant ghenaeamt den bauts vyvere, 1639, RAG-Ne 28, e-191.

BAUWEN <D6> <E7>: Landts ghenaeamt de(n) Bauwe(n), 1621, RAG-SB K2443, nr. 14; Lant ghenaeamt bauwens, 1639, RAG-Ne 28, a-161.

BEDELF 1: meersch by tbedelf, 1574, RAG-Ne 147, 0; merssche toossche tusschen bedelve, 1584, RAG-Ne 1551, 79v.

BEDELF 2<F9-F10>: meersschen upde reyghers beke ofte bedelf, 1584, RAG-Ne 1551, 59v; meerssche(n) hendende up de reyghers beke ofte bedelf, 1586, RAG-Ne 773, 0.

BEDELIVING: lant genaempt de bedelvinghe oost den hoel zuijt muellen cauterlandt noort de beke, 1596, RAG-Ne 102, 10v.

BEEK NAAR HET LEEN TEN HEULE <H4-I3>: Lands ghenaept het brielki(n) noort west de beke naer dleen ten huele, 1581, RAG-Ne 396, 218v.

BEEKAKKER: lant den beeckackere, 1596, RAG-Ne 103, 108r.

BEEKSKEN: Lant ghenaept het beecxken, 1639, RAG-Ne 28, e-1.

BEEKSTRAAT: eene behuude hofstede wesende nu ter tyt eenen boomgaert ghelegghen an myn(en) gracht ghenaept neckers wateringhe mets dat Jc de huusen gheweert hebbe ende ghestelt up myn plecke Jnde beecstrate, 1575, RAG-Ne 28, 0.

BEELEPLAS: twee ghemeten ghenae(m)t beele plasch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 55v.

BEERBILK <F4>: Lant ghenaept den beerbulck, 1596, RAG-Ne 103, 26r; lant ghenaept den beersbulck, 1596, RAG-Ne 103, 63r; Lant ghenaept den beersbulck, 1639, RAG-Ne 28, d-216.

BEGIJNENBILK <NB>: twee buelke deen neffens dander Ligghende bachter Scure up de Walgracht ten broucke tusschen den beghinen buelke an deen zide Ende de oestbrouk an dander zide, 1390, RAG-Dro 165, 0; den Baghinen bulck, 1569, RAG-Ne 95, 44r.

BEGIJNENBOS <NB>: Jan De Hane hout een leen groot wesende twee ghemeten com(m)ende metten zuuthende anden leghelare en(de) metten noorthende ander begghynen bosch 1460, RAG-Ne 9, 1r; metten noorthende anden begghynen boosch up doostzyde ende ande West zyde es ghelant myn heere van Dronghene co(m)mende metten zuuthende anden leghelare, 1530, RAG-Nd 1330, 0; anden beginnen bosch, 1568, RAG-Nd 1392, 0; Jan de hane houdt een leen groot wesende twee ghemeten ... com(m)ende metten zuuthende anden leghelare ende metten noorthende ander Begghinen bosch, 1583, RAG-Ne 11, 12r; lant zuijt anden legelar noort anden bosch vande bagijne vande fermerye sinte lysbetten tot gent, 1596, RAG-Ne 102, 5v; zuijt den voet wech van gent oost den bagijne bosch, 1596, RAG-Ne 102, 6r; Pieter vander plaetsen fs. gheerolfs houdt een leen groot wesende twee ghemeten lettelt min of meer com(m)ende metten zuuthende anden leghelare en(de) metten noorthende anden begghinen bosch en(de) an doostzyde ghelant dhoir van francois Roegier en(de) Joosse van ghonterghem, 16^e, RAG-Ne 8, 1r; ande Leghelare noort den begghyne(n)bosch, 1600, RAG-Ne 73, 1r.

BEGIJNENGEMET: lants ghenaept het bagghynen ghemet, 1596, RAG-Ne 103 38v; Landts gheheete(n) tbagijne(n) ghemet, 1621, RAG-SB K2443, nr. 36; Lant ghenaept het bagghynen ghemet, 1639, RAG-Ne 28, f-199.

BEGIJNENLAND <NB>: oost an het bagijne lant, 1596, RAG-Ne 102, 5r; west den hul noort de(n) voetwech van gent oost de bagghynen lant nu competeren(de) den heere van nevele door dit stick soude oock de nieu strate door getrocken werden, 1596, RAG-Ne 102, 6r; ande Leghelare noort het bagynen Lant van sente Lysbetten, zuut de Leghelare, 1597, RAG-Nd 1428, 0; metten zuut zyde ande(n) Leghelaere noort het bagynen Lant en(de) west den Prelaet van drongene, 1616, RAG-Nd 1449.

BEK 1: Een stick ghenaept den beek palende zuut west de beke stratken van veldeken naer Landeghem noort het straetkin co(m)men(de) van het leen ten Calle e(nde) Landeghe(m) muelene oost een heer wegh Loopen(de) van Nevele naer Landegem muelene, 1615, RAG-Nd 1443.

BEK 2 <D3-E3>: tgheweste ghenaeamt den bosch oost lands ghenaeamt den bec, 1566, RAG-Ne 99, 1v; lands ghenaeamt den beck Noordt de straete diemen naemt den bosch, 1578, RAG-ne 64, 110v; Landts ghenaeamt de(n) Beck, 1621, RAG-SB K2443, nr. 20; Lant ghenaeamt den bec, 1639, RAG-Ne 28, c-224.

BEK 3 <D4-F4> <D6>: Lants ghenaeamt de(n) beck, 1577, RAG-Ne 323, 59v; lands ghenaeamt den beck, 1578, RAG-Ne 64, 92r; stick genaemt den beck, 1596, RAG-Ne 103, 16r; lant genaemt den beck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 7v; Lant ghenaeamt den beck, 1639, RAG-Ne 28, e-40.

BEK 4: partye van lande ghenaeamt den beck nu wesende een planterye, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

BEK 5 <I3>: Landts genaemt den beck noort de beke oost den wegh up den Cautere zuut den grooten Lindebulck, 1619, RAG-Ne 17, 0.

BEK 6: den bec up tsijs lant, 1424, SAG, 301/28, 104v; tstic dat men heet den bec, 1451, SAG, 301/41, 141v; den beck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127v.

BEKAERTS STEDE: ghenaeamt de becaerts stede, 1577, RAG-Ne 323, 63r.

BEKAKKER: lant ghenaeamt den beackkere ligghende inden hooghen bulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 99r; Lant ghenaeamt den beackkere, 1639, RAG-Ne 28, c-74.

BEKBILK <E2-F2> <E3>: lands de(n) bechsbulc, 1577, RAG-Ne 69, nr. 99.

BEKE 1: Olivier ackerman hout een leen es een beke en(de) loop van watre com(m)ende vanden muelendam(m)e tscuervelt toot inde caelne an theerscip vanden poeselschen midts vive en(de) tseventich Roeden mersschen ligghende in ectoors dam ande westzyde vander caelne, 16^e, RAG-Ne 8, 18r; Alaert Ackerman hout een leen ... ende es eene beke ende loop van watre ... com(m)ende vanden muelendamme te schuervelt tot Jnde Calene an Theerscap van den poeselschen ... mits vyf ende tseventich Roeden mersschen ligghende in hectoors dam ande westzyde vande Calene, 1615, RAG-Ne 10, 18r.

BEKE 2 <H4-I3>: Lands ghenaeamt het bulxkin up strekels gat oost de oossche strate west de beke naer tgoet ten huele noort strekelsgat, 1580, RAG-Ne 396, 155v; stick ghen(aem)pt beke noort den herwech Loopen(de) van Nevele naer Landeghem muelene zuut west de beke Loopende van veldeken naer Landeghem, 1615, RAG-Nd 1443; Lant ghenaeamt de beke noort de beke oost deebulcgracht, 1639, RAG-Ne 28, b-167.

BEKE 3 <B6> <C3>: lants ghenaeamt de beke, 1538-1564, RAG-Ne 62, 19r; Landts ghenaeamt de beke, 1577, RAG-Ne 323, 10v; lants ghenaeamt de beke, 1596, RAG-Ne 103, 40r; een half bundere genaemt de beke, 1596, RAG-Ne 103, 16r; half buynder genaemt de beke, ca. 1625, RAG-Ne 322, 7v; Lant ghenaeamt het bulcxken thender beke suut west partye ghenaeamt de beke, 1639, RAG-Ne 28, d-170.

BEKE 4 <E8-F8>: landts ghenaeamt de beke zuut oost de muencken van Nevele, 1557, RAG-Ne 670, 0; Lant ghenaeamt de beke zuut west tlant vande priesterage van Nevele, 1639, RAG-Ne 28, c-93.

BEKEN: Landts ghenaeamt de beken, 1566, RAG-Ne 65, 0.

BEKSKEN <D2>: lants ghenaeamt tbexke(n), 1577, RAG-Ne 69, nr. 128.

BEKVIJVER: ghenampt de becq vivre, 1577, RAG-Ne 323, 19v; lant gelegen Jnden ham is genaempt den bec vyvere, 1596, RAG-Ne 103, 51v; zuijt de poucke noort de(n) becq vijvere, 1621, RAG-SB K2443, nr. 19; Lant oost den becvyvere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 129r; Lant ghenampt den becvyvere, 1639, RAG-Ne 28, c-121.

BELIAARD (= VERBELIAARD) <F2-F3>: landts ghenampt den beliaert, 1538-1564, RAG-Ne 62, 89r; landt ghenampt den beliaert, 1596, RAG-Ne 103, 16r; lant ghenampt den beliaert oost ende west den grooten beliaert, ca. 1625, RAG-Ne 322, 6v; lant ghenampt den beliaert wesende vanden auden gestruycte(n) goede oost den doorent, ca. 1625, RAG-Ne 322, 6v; Lant ghenampt het tarustic ende nu den beliaert, 1639, RAG-Ne 28, d-76; Lant ghenampt den beliaert west metten brudegoom put, 1639, RAG-Ne 28, d-67; lants ghenampt den Beelaert IJc XXXX R., 1682-1683, RAG-Ne 33ter, nr. 881.

BELKIERS AKKER: belkiers acke(re), 1426, RAG-Ne 58, 42r.

BENEDEN DE SCHOTEN <B1-C1>: bosch Ligghende daerment noemt beneden de schooten, 1639, RAG-Ne 28, 0.

BENEDEN DE STEIN <F6-G5>: parcheel gheheeten beneden de steyne, 1555, RAG-Nd 1366, 0.

BENEDEN HET LEEN: meersch genaempt beneden het leen oost de calene, 1596, RAG-Ne 103, 16r; meersch daerment heett beneden den Leene, 1568-1573, RAG-Ne 99, 22v.

BENEDEN OSE: meersch daerment noumt beneden hoossche Oost ande calene, 1578, RAG-Ne 64, 73v.

BERENAKKER <D5-D6>: Lants ghenampt de(n) beere(n) ackere oost d(e) vierboom straete, 1577, RAG-Ne 323, 28r; lants genaempt den beeren ackere oost de vierboom strate, 1596, RAG-Ne 103, 78v; lant ghenampt den beeren ackere oost de vierboomstraete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 83v; Lant ghenampt den beerenackere oost de vierboomstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-308; het beerenackerken, 1639, RAG-Ne 28, c-311.

BERERKEN LAND: an bererken lant, 1426, RAG-Ne 58, 222v.

BERG <H4>: up den berch, 1424, SAG, 301/28, 104v; up den berch, 1451, SAG, 301/41, 141v; up de(n) beerch, 1481, SAG, 330/35, 442v; gheheeten den berch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 104v; upd(en) beerch, 1563, RAG-Ne 2225, 0; landts daerment heedt den berch, 1577, RAG-Ne 323, 23r; lants ghenampt de ber (sic), 1577, RAG-Ne 69, nr. 119; lants ghenampt den berch, 1596, RAG-Ne 103, 3r; lants ghenampt den capt ligghen(de) daerment heet den berch, 39r; lants genaempt den berch, 1596, RAG-Ne 32, 0; stuck Liggende daerment heet up den berch, 1596, RAG-Ne 103, 15v;ee(n) stick lants ghenampt de(n) berch zuut de heeckbeck gracht west den waterloop, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; Lants ghenampt den berch zuut den heeckbulck gracht, 1618, RAG-Nk 147, 0; Lant ghenampt de capt ligghende daerment heet den berch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 115v; Lant ghenampt den berch oost deebulckgracht, 1639, RAG-Ne 28, b-175; Landts ghenampt den bersch (sic) suut de heckgracht, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

BERGPUTJE <G4>: Landts ghenampt tberchputke(n) ofte capbulcxke(n), 1577, RAG-Ne 323, 88v; lands ghenampt tberch putkin ofte capbulcxkin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 23; Lant ghenampt het berchputken, 1639, RAG-Ne 28, b-276.

BERGS BILK <G6>: lands ghenampt den berchsbulc west de strate van Nevele naer Bellem, 1578, RAG-Ne 64, 77v.

BERGSTRAAT(JE) <H5>: tberghe straetkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 95v; tberghe straetke(n), 1577, RAG-Ne 323, 8v; een stick lants an tvoorn. waterlat zuut den cauterwech west de bichstraete (sic), 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; noort an het berch stratken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 3r; aen oossche strate en(de) noort ant berch straetke(n), 1632, RAG-Ne 321, 2v; Lant ghenaeamt de godelieve stede daerment noemt oossche west de oossche straete noort het Berchstraetken, 1639, RAG-Ne 28, a-105.

BERGT <E2>: vanden lande gheheeten de bercht, 1503, RAG-Dro 123, 0; Landts ghenaeamt den bercht, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

BERRENT: de barrend, 1413, SAG, 301/22, 83bis r; up de berrent an de gaverstrate, 1424, SAG, 301/28, 104v; up de berre(n)t, 1451, SAG, 301/41, 141v; lant Jnden berent west de straete van landeghem muelen naer hansbeke, 1596, RAG-Ne 103, 52r; lant daerment noemt jnden berrent west de straete die van Landeghem meulene naer hansbeke loopt, ca. 1625, RAG-Ne 322, 74r.

BETTE JANS BILK(SKENS) <E2-F2>: stick ghenaeamt het bettians bulcxkens, 1577, RAG-Ne 323, 61v; stick ghenoeemt het bettians bulckin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 62; stic ghenaeamt bette Jans bulc, 1577, RAG-Ne 69, nr. 119; lands ghenaeamt bette Jansbulcxkin oost en(de) zuut lands ghenaeamt de(n) brugoem put, 1578, RAG-ne 64, 113r; lants ghenaeamt bette Jans bulcken noort ende oost den bruugoems put, 1596, RAG-Ne 103, 19r; Lant ghenaeamt bette Jans bulxken zuut den brugomput, 1639, RAG-Ne 28, d-88.

BETTE LOONKINS BOS: Tlanghe bulcxkin mette twee brouckelkins daer thende(n) west upde calene van noorden bette loonkins bosch, 1575, RAG-Ne 28, 0.

BIEBUIK <E4-F5>: den biebuuc, 1486, SAG, 330/37, 285r; leene te ReyJavere oost an shee(re)n strate d(aer)ment heet den biebuuc, 1521, RAG-Nd 1305, 0; Lants Jnden biebuuck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 292r; strate also men gaet vande(n) biebuucs te vierboomen waert, 1540, RAG-Nd 1354, 0; in den biebuuck, 1569, RAG-Ne 393, 48v; lants daer ment heet Jnden biebuuc, 1571-1573, RAG-Ne 623, 36v; daerment heet den biebuuc, 1574, RAG-Ne 624, 93r; Jn gheweste daerment noemt den biebuuc, 1574, RAG-Ne 624, 117v; de(n) biebuuck, 1577, RAG-Ne 323, 30v; daerment heet den biebuuck, 1577, RAG-Ne 69, nr. 111; straetkin van(den) biebuuc naer hoossche, 1577, RAG-Ne 69, nr. 113; behuusde hofstede daerment heet Jnde(n) biebuuc zuut ande biebuuc strate, 1578, RAG-Ne 64, 64v; Jn eene(n) block ofte circk daerment heet Jnde(n) biebuuc zuut lanxct der biebuuc strate, 1578, RAG-Ne 64, 87r; strate van(den) biebuuc naer de vierboome(n), 1578, RAG-Ne 64, 90r; Jnden biebuuc, 1579, RAG-Ne 670, 0; Jnden biebuuck, 1586, RAG-Ne 773, 0; behuusde hofstede gheleghen Inden biebuuck zuut de biebuuckstrate, 1596, RAG-Ne 103, 31r; lants genaemt het halstersaet gelegen Jn den biebuuck, 1596, RAG-Ne 103, 80v; een stick lants Jnde(n) biebuuck van hauts tyde ghenaeamt de peerdewee co(m)me(nde) met de(n) oost hende an de putterye, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; het straetkin loope(nde) van biebuuck naer hoossche, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; tzeventich roed(en) lants ghenaeamt toonbulcxkin oost en(de) zuut an straetki(n) streckende van de biebuuck straete naer hoossche, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; behuysde hofstede ghenaeamt inden biebuyck zuuthende aen(de) biebuyckstraete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 108v; daerment noemt inden biebuyc zuutwest de biebuyckstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-509; gheweste ghenaeamt den biebuyc, 1639, RAG-Ne 28, c-513; gronden diemen noemt jnden biebuyck, 1639, RAG-Ne 28, 0.

BIEBUIKS DREEF: ghenaeamt het stick voor thof den cant naerst biebuucx dreve, 1606, RAG-Ne 396, 391v.

BIEBUIKS HOFSTEDE/STEDE: van Jan biebuke, 1426, RAG-Ne 58, 7r; Phylips de clerc fs gillis hout een leen ... groot een half buunde(re) ligghende in tween sticken te wetene een half ghemet biden steyne meester willem de wale ghelant an de zuutsyde ... dander stic es groot een ghemet com(m)ende metten westhende an biebuucx stede 1460, RAG-Ne 9, 20r; ov(er) jan biebuuk, 1450, RAG-Ne 59, 9r; ande biebuuc hofstede, 1530, RAG-Nd 1314, 0; ande biebuucx hofstede, 1555, RAG-Nd 1366, 0; behusde hofstede Jn erven mids ee(n) meerschelkin ee(n) bosschelkin en(de) ee(n) partikin lands van haults tyde ghehaemt biebuucx hofstede zuut ande biebuuc strate, 1578, RAG-Ne 64, 83r; Philips de cleercq filius Gillis ... groot een half bundere ligghende Jn tween sticken te wetene een half ghemet byden steynen ... dander stic es groot een ghemet commende metten westhende an biebuucx stede 1583, RAG-Ne 11, 22v; Inde biebuuckstrate hofstede ghehaempt van auden tijde biebuucks hofstede, 1596, RAG-Ne 103, 27r; een ghemet co(m)mende metten westhende ande biebuucxstede, 16^e, RAG-Ne 8, 17v; hofstede genaemt de biebuyc stede, ca. 1625, RAG-Ne 322, 12r; onbehuysde hofstede groot in eerfven met een meerschelken bosschelken enden den Lande daeranne ghelegghen ommecant ende ommegracht al in eenen bloc tsamen thien hondert LXIJ roeden ghehaemt zynde van auden tyden de biebuycx-hofstede zuut de biebuycstrate, 1639, RAG-Ne 28, c-528.

BIEBUIKSTRAAT <D4-F7>: ande biebuuc strate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 292r; ande biebuuc strate, 1575, RAG-Ne 670, 0; behusde hofstede Jn erven mids ee(n) meerschelkin ee(n) bosschelkin en(de) ee(n) partikin lands van haults tyde ghehaemt biebuucx hofstede zuut ande biebuuc strate, 1578, RAG-Ne 64, 83r; Lants ghehaempt den brant zuut de biebuuc strate, 1577, RAG-Ne 323, 29v; ande biebuucstrate, 1580, RAG-Ne 670, 0; Lands ghehaempt spapen stede jnde biebuucstrate, 1581, RAG-Ne 396, 221r; behuusde hofstede ghelegghen Inden biebuuc zuut de biebuuckstrate, 1596, RAG-Ne 103, 31r; zuut de biebuuc strate, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; de biebuuc strate, 1618, RAG-Nk 147, 0; suyt ande biebuycstrate, ca. 1625, RAG-Ne 322, 21v; daerment noemt inden biebuyc zuutwest de biebuycstrate, 1639, RAG-Ne 28, c-509; zuutwest de biebuycstrate nootwest het strypstraetken Loopende vande biebuucstrate naer de boschstrate, 1639, RAG-Ne 28, c-457.

BIESBILK <H5-I5>: jnden biesbuelc, 1481, SAG, 330/35, 464v; mersche(n) thende(n) de(n) bisbulck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286r; den bysbulc, 1538-1564, RAG-Ne 62, 301v; den biesbulck, 1558, RAG-Ne 670, 0; Lands ghehaemt den bisbulck, 1567-1573, RAG-Ne 99, 23v; lands ghehaemt de(n) bisbulc, 1568-1573, RAG-Ne 99, 3r; Landts ghehaempt den bisbulc, 1577, RAG-Ne 323, 16v; lands dieme(n) noumt debn bisbulc, 1578, RAG-Ne 64, 79r; Landts ghehaempt den busbilck, 1577, RAG-Ne 323, 39r; landts ghehaempt den biesbulck, 1596, RAG-Ne 103, 37v; lant ghehaempt den bisbulck oost den merschcandt, 1596, RAG-Ne 103, 44v; Lants ghehaemt den biesbulc, 1639, RAG-Ne 28, a-68.

BIESBILKMEERS <H5-I5>: meersch daerment heet Jnde bisbulc meersch mette(n) oost hende ande calene, 1550-1576, RAG-Ne 63, 68v; meersch Jnden biesbulck meersch metten oosthende ande calene, 1596, RAG-Ne 103, 71r.

BIESMOORTELE <G4>: Lants heedt den bysmortele, 1563, RAG-Ne 2225, 0; lant genaempt achter tronckenbuer oost den biesenboortele zuut de cleyne heye, 1596, RAG-Ne 103, 15v; stick lants ghehaempt den biesmoortel west de(n) voetwech alzome(n) naer hansbeke gaet oost de strate, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; lants ghehaempt den biesmoortele west en(de) noort den voetwech alzome(n) naer hansbecque gaet, 1618, RAG-Nk 147, 0; Landts ghehaemt de(n) biesmoortele, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0; landts ghehaempt de(n) biesmoortere, 1664-1665, RAG-Ne 72, 0.

BIJLE <B5> <C4> <C5-C6> <D6>: lants ghenaeamt de byle, ca. 1625, RAG-Ne 322, 109v; Lant ghenaeamt de byle, 1639, RAG-Ne 28, a-178; lant ghenaeamt de byle oost stic ghenaeamt tcleyn steynken, 1639, RAG-Ne 28, 0.

BIJLEVE <F4>: stuck de bileve, 1565, RAG-Ne 69, nr. 119; Landts ghenaeamt de byleve, 1577, RAG-Ne 323, 76r; Lands ghenaeamt de byleve west de gaverstrate zuut de oossche strate, 1582, RAG-Ne 627, 54v; lant ghenaeamt de bijleve, 1596, RAG-Ne 103, 45v.

BIJLKEN <B4-C4>: mersch gheheeten tbylken, 1584, RAG-Ne 1551, 71v; meersch gheheeten tbylken, 1586, RAG-Ne 773, 0.

BIJSTERVELD: Landts ghenaeamt het bystervelt, 1538-1564, RAG-Ne 62, 87v; land ghenaeamt het bystervelt, 1595 (kopie), RAG-Ne 28, 0.

BIJSTERVELDBOSSELKEN: Bysterveltbosschelken met plantsoenbosch de smalle riedt den eyghendoncbosch al an een ghelant, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; ee(n) bosschelkin genampt bysterveltbosscheki(n), 16e, RAG-Ne 28, 0; tbysterveltbosschelken met den plantsoenbosch de smalle riet bosschelken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r; bysterveltbosschelken ende den plantsoenbosch suut den spaignaert, 1639, RAG-Ne 28, e-58.

BILK <F3-F4>: et altera pars in eenen bulc, 1413, RAG-Dro 83, 18r; in de stede jnde(n) buelc, 1427, SAG, 301/29, 103v; behuysde hofstede wylent ghenaeamt het bulxken, 1639, RAG-Ne 28, d-225.

BILK VOOR HET HOF <F4>: lants gheheeten den bulck voor thoof, 1596, RAG-Ne 103, 26r; lant gheheeten den bulc voorthof ommecant ende ommegracht, ca. 1625, RAG-Ne 322, 120r; Lant gheheeten den bulc voor thof west metten collenaere, 1639, RAG-Ne 28, d-33; afgebrande stede met ee(n) stic landts ghenaeamt de(n) bulc voor thof gheleghe(n) byde boschstrae(te), 1664-1665, RAG-Ne 72, 0.

BILKSKEN BACHTEN 'T OVENBUUR <E7>: lants ghenaeamt het bulcxken bachten thovenbier, 1596, RAG-Ne 103, 26r; Lands ghenaeamt bulcxken bachten thovenbuer, ca. 1625, RAG-Ne 322, 120r; Lant ghenaeamt tbulcxken bachten thovenbuer, 1639, RAG-Ne 28, d-13.

BILKSKEN OP STREKELS GAT <H4>: Lands ghenaeamt het bulxkin up strekels gat oost de oossche strate west de beke naer tgoet ten huele noort strekelsgat, 1580, RAG-Ne 396, 155v.

BILKSKEN TENDE DE BEEK: lants ghenae(m)pt tbulcxkin thender beke, 1538-1564, RAG-Ne 62, 277v; Lants ghenaeamt het bulcxken Tender beke, 1566, RAG-Ne 99, 2r; tbulcxkin thender der beken, 1571-1573, RAG-Ne 623, 78r; Landts ghenaeamt tbulcxke(n) tenderbeke, 1577, RAG-Ne 323, 11v; lants ghenaeamt tbulcxken tender beke, 1596, RAG-Ne 103, 40r; Lant ghenaeamt het bulcxken thender beke suut west partye ghenaeamt de beke, 1639, RAG-Ne 28, d-170.

BILKSKEN VOOR DE HOFMEERS <G2>: een bulcxken neffens de(n) hoochmers, 1614, RAG-Dro 163, 0; een bulcxken westwaert aen(den) hofmeersch ghenaeamt het bulcxken voor de hofmeersch ... noort hansbeke, 1626, RAG-Dro 163, 0.

BILKSKEN VOOR HET HOFHEKKEN: ghenaeamt het bulcxkin voort hof heckin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 280v; lant ghenaeamt het bulcxken voor het hofhecken, 1596, RAG-Ne 103, 40r.

BINNENMEERS: Jnde binnenmeersch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 222v; bosch ghenaeamt den binne(n) meersch Ligghen(de) an thooghelant, 1577, RAG-Ne 323, 73r; inde binnemersch, 1595 (kopie), RAG-Ne 28, 0; Jnden binne mersch ligghen(de) an thooghe landt, 1596, RAG-Ne 103, 67r.

BLANKAARTS LEEN <D7>: lants ligghe(n)de an blancaerts leen, 1503, RAG-Dro 123, 0; ghehouden van(der) denterghemschen (...) lants an blancaerts leen, 1584, RAG-Ne 1551, 86v; partije leen ghenaeamt den blancaert, 1682-1683, RAG-Ne-33ter, 186v; den blancaert lee(n), 17e, RAG-Ne 31, 78v.

BLANKAARTS STEDE <H3>: Item blancaerts stede ... Inde vyf ghemeten, 1514-1515, RAG-Dro 60, 18v; Item blancaerts dstede ...Inde vyfghemeten, 1561, RAG-Dro 62, 90r; Lant Jn blankarts stede, 1596, RAG-Ne 103, 95r.

BLAZERS DRIES: <NB>: leene an sblasers driesch, 1450, RAG-Ne 59, 2r; leen ligghende an sblasers driesch, 1460, RAG-Ne 9, 25r; bij den valheckene te nevele an blasins driesch, 1486, SAG, 330/37, 286r; Jan van waleghem hout een leen ... an de noortsyde van Jufroots kerchove an sblasers driesch groot zynde een half ghemet 1460, RAG-Ne 9, 3r; leene an sblasins driesch, 1490, RAG-Ne 61, 2r; stede an blas(er)s driesch, 1490, RAG-Ne 61, 3r; stede buten den heckine an sblasers driesch met twee buelcxkins achtere, 1503, RAG-Dro 123, 0; van eenen stekine up blasins driesche, 1530-1531, RAG-Ne 135, 0; an sblasens driesch noort oost de damstrate en(de) zuut west den driesch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 22v; behuusde stede an blasins driesch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 91r; ande Blazijn driesch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 326; behuusde stede an blasers driesch, 1542, RAG-Ne 136, 0; stede up sblasers driesch, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; Lande ghelegghen up blasius driesch daer de zelve een huus op gestelt heeft, 1563, RAG-Ne 142, 13v; twee Roeden Lands Ligghende binnen der vryhede van Nevele up Blasens driesch, 1566-1567, RAG-Ne 143, 14r; binnen der prochie van vurselare up zeker stedekin Ligghen(de) neffens de vryhede van Nevele daerment heedt Blasens driesch ... Sorteren(de) tzelve stedekin Onder de heerlicheide van Ste Baefs strecken(de) Jnt gheweste ghenaeamt kerrebrouck, 1567, RAG-SB K 17867, 0; up Blazers driesch, 1572, RAG-Ne 312, 2r; wulghen ghecapt up Blaser driesch, 1572, RAG-Ne 312, 4v; an Blasens driesch, 1573, RAG-Ne 624, 9r; bogaerdecken up sblasers driesch, 1574, RAG-Ne 147, 0; behuust steden anden blasers driesch, 1574, RAG-Ne 147, 0; stedekin up blasins driesch, 1580, RAG-Ne 1101, 12v; hofstede ghelegghen an sblazers driesch, 1577-1578, RAG-Nk 24, 5v; hofstede ghelegghen up Blazers driesch, 1577-1578, RAG-Nk 24, 6r; up sblasins driesch zijt oost sblasins driesch west tgoet ter meersch, 1577, RAG-Ne 69, nr. 155; lands binne(n) der Vryhede van Nevele up Blazins driesch, 1577-1578, RAG-Ne 148, 26r; metten Oost hende an blazins driesch metten West hende andt waterlat tusschen tvoorn. hofstedekin en(de) der meersch dependeren(de) van(den) goede ter meersch, 1578, RAG-Ne 64, 3v; den driesch thenden vande dreve, 1578, RAG-Dro 36, 17v; Jan van waleghem houdt een leen ... ande noortside van Jufroots kerchove an sblasers driesch groot zynde een half ghemet 1583, RAG-Ne 11, 13r; stede buten den hecken an sblasers driesch, 1584, RAG-Ne 1551, 77v; stede An sblasers driesch noort de damstrate, 1584, RAG-Ne 1551, 77v; zijt den blasen driesch, 1596, RAG-Ne 102, 6v; hofstede an(den) blaren driesch, 1598-1612, RAG-Ne 29, 3v; an Blaren, 1598-1612, RAG-Ne 29, 4r; een bulcxkin lants daer tvoetwe(ghel)kin over loopt van blasers dries naer leerne, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; ghelegghen an blazers driesch an den water loop, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; an blaren driesch an de(n) waterloop, 1598-1612, RAG-Ne 29, 5r; een bulcxkin lants daer tvoetwe(ghel)kin over loopt van blasers dries naer leerne, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; hof stedekin ghelegghen an blazers driesch, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0, ghelegghen an blazers driesch, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; fransois de clerc fs. Jans ... een leen ligghende binne(n) der voors. vryheden ande noortzyde van Jufroots kerchhof an sblasers driesch groot zynde een half gemet, 16^e, RAG-Ne 8, 3r; up Blazers driesch commen(de) metten zuut en(de) oostzyde up dwaterlat daermende dat separeren dese Vrihede ende de

prochie van Vusselare, 1608-1610, RAG-Ne 312, 1v; up den Blazens driesch, 1608-1610, RAG-Ne 312, 2r; a(n) blaren driesch, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; a(n) blaerd(en) driesch, 1610-1611, RAG-Ne 312, 0; an blasere(n) driesch, 1610-1611, RAG-Ne 312, 0; suyt ende west blasins driesch, 1630, RAG-Ne 322, 7v; ande strate vanden blasius driesch, 1639, RAG-Ne 28, 120; een behuysde hofstede nu ghenaeamt sente jooris noort sente jans straete oost de straete Loopende naer den blasendriesch, 1639, RAG-Ne 28, 0; BLAZERS STEDE: van sblasers stede co(m)mende van megriete(n) sblase(r)s, 1426, RAG-Ne 58, 1r; sblasers stede ov(er) megrieten sblasers, 1450, RAG-Ne 59, 1r; van sblasins stede, 1490, RAG-Ne 61, 25v; van blasers stede, 1490, RAG-Ne 61, 91v.

BLEEKBILK <A4-B4>: lands ghenaeamt den bleeckbulck, 1575, RAG-Ne 670, 0; lant genaemt den bleeck bulck, 1596, RAG-Ne 103, 86v; Lant ghenaeamt den bleecbulck, 1639, RAG-Ne 28, e-109.

BLEEKPLEIN: lants met een bleeck pleyn, 1577, RAG-Ne 69, 0; een bleekpleinkin, 1583, RAG-Ne 627, 122v; Lant ghenaeamt het bleekpleyn, 1639, RAG-Ne 28, c-120.

BLEEKSTEE <A4> <C5> <I3>: lants ghenaeamt de bleeckste, 1596, RAG-Ne 103, 26v; lant ghenaeamt de bleeckstee, ca. 1625, RAG-Ne 322, 120v; Lant ghenaeamt de bleecste, 1639, RAG-Ne 28, c-291.

BLONDESTEDE(KEN): Landts ghenaeamt blonder stede, 1577, RAG-Ne 323, 119v; lands van audts tyde ghenaeamt gheweest hebbende sblonde stede gheleghen up hoossche cautre Oost ande(n) herwech van Nevele naer Landeghem muelen, 1578, RAG-Ne 64, 74v; lant ghenaeamt sblonde stede gheleghen up oosche cautere, 1596, RAG-Ne 103, 3v; lant van oude(n) tijde genaemt sblonde stede geleg(en) op oosche Cautere, 1596, RAG-Ne 32, 0; lant van auden tyde(n) ghenaeamt synde tblonden stedeken metten oosthende anden heerwech lopende van nevele naer landeghem meulene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 2r; lant up den cautere ghenaeamt sblondes stedeken suut den cauterwech, ca. 1625, RAG-Ne 322, 15r; partyke(n) ghenaeamt tblonde stedeke(n), 1632, RAG-Ne 321, 3r; Lant Ligghende upden cautere ghenaeamt tblonde stedeken, 1639, RAG-Ne 28, b-198.

BODEM(KEN) <B4> <C2-C3>: stic jn den bodem, 1344, RAG-Nds; up de caut(er)e dat me(n) eet j(n) den bodem, 1424, SAG, 301/28, 107v; het boemkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 333r; ghemet ghenaeamt het boomke(n), 1550-1563, RAG-Ne 63, 38v; tstick voor tboomken, 1575, RAG-Ne 28, 0; het bodemken; jnt cleen Leenken; jnt vierbunderken, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; half gemet genaemt het boomken, 1596, RAG-Ne 103, 86v; een aut ghemet Landts liggende daerment noemt veldeken ende ghenaeamt het boomken metten noorthen(de) aende straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 79v; stic ghenaeamt het boomken, 1632, RAG-Ne 28, 0; Lant ghenaeamt het boomken, 1639, RAG-Ne 28, e-45.

BODEMBOSSSELKEN: stycxkin neffens dbodembosselkin, 16e, RAG-Ne 28, 0.

BOEYS BILKSKEN: Lant ghenaeamt boeys bulxken oost de strate van nevele naer bellem ende suut de strate naer veldeken, 1639, RAG-Ne 28, d-325.

BOGAARD <F6-F7> <H2-H3>: stick ghenaeamt den bogaert, 1585, RAG-Ne 581, 44r; partye ghenaeamt den boghaert, 1639, RAG-Ne 28, 0.

BOGAARDS AKKER: up bogaerts ack(er), 1503, RAG-Dro 123, 0; lands ghenaeamt bogaerts ackere oist ende noordt sheeren strate west gheerolf loonkins, 1534, RAG-Nds; stick eervfe ghenaeamt bogaerts ackere, 1575, RAG-Ne 28, 0; Landts ghenaeamt den bogaerts ackere, 1577, RAG-Ne 323, 76r; lants ghenaeamt bogaerts ackere, 1584, RAG-Ne 1551, 79v; Landts ghenaeamt den bogaerts ackere oost de boschstrate, 1584, RAG-Ne

627, 151v; lants ghenampt den boghaerts Ackere, 1585, RAG-Ne 773, 0; lants ghenampt den bogaerts ackere zuut de straete van hansbeke naer nevele, 1596, RAG-Ne 103, 40v; lants ghenampt den bogaert ackere, 1596, RAG-Ne 103, 125r; stic ghenampt den bogaerts ackere west de straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 89r; Lants ghenampt den bogaerts ackere, 1632, RAG-Ne 28, 0; Lant ghenampt den boghaerts ackere, 1639, RAG-Ne 28, d-213; Lant ghenampt den boghaert ackere, 1639, RAG-Ne 28, d-217.

BOGAARDS STEDEKEN: stedecken ghenampt bogaerts stedecken, 1596, RAG-Ne 103, 42v; onbehuyst hofstedecken ghenampt boghaerts stedecken west het pepestraetken, 1639, RAG-Ne 28, d-24.

BOOMKENS: ghenampt de cro(m)men wulf ofte de Boomkens, 1596, RAG-Ne 103, 5r; lant ghenampt de bomkins, 1618, RAG-Nk 147, 0; Lant inde boomkens, 1639, RAG-Ne 28, b-327.

BOOMSTEDE: een behuude hofstede gheleghen inde vierboomstraete ... vijf hondert ende vijftich Roeden ... ende es ghenampt de boom stede, 1594, RAG-Ne-1554.

BOONBILK(SKEN) <C2> <E5>: lands diemen heett den boonbulc, 1550-1576, RAG-Ne 63, 55r; Lants ghenampt den boonbulc oost straetke(n) vand(en) bie bulc (sic) naer hoossche, 1577, RAG-Ne 323, 29r; Landts ghenampt tboonbulcxke(n), 1577, RAG-Ne 323, 49v; lants ghenampt tboonbulcxkyn, 1577, RAG-Ne 69, nr; 81; lands ghenampt het boonbulcxkin, 1578, RAG-Ne 64, 97v; Lants genaempt het boon bulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 78v; tzeventich roed(en) lants ghenampt tboonbulcxkin oost en(de) zuut an straetki(n) streckende van de biebuuck straete naer hoossche, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; lant ghenampt tboonbulcxken suut oost sheeren straete loopende naer de bosch straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 83v; Lant ghenampt tboonbulcxken nu beplant met upgaende boomen noortoost tgoet vande priestorage van nevele, 1639, RAG-Ne 28, c-118.

BORGELIN <G5>: jnt borghelin, 1427, SAG, 301/29, 103v.

BORGLOCHTING <G5>: lants ghenampt den boerlochtinc, 1538-1564, RAG-Ne 62, 28v; oost den borlochtinck, 1550-1563, RAG-Ne 63, 13r; landts ghenampt den borlochtinck, 1550-1563, RAG-Ne 63, 13v; landts ghenampt de(n) voorlochtinck, 1577, RAG-Ne 323, 21v; landts gheheete(n) de(n) borelochtinck, 1577, RAG-Ne 323, 68r; Lands ghenampt den borlochtijn, 1580, RAG-Ne 396, 88r; lant Inden borghe lochtynck, 1596, RAG-Ne 103, 7v; lant ghenampt den borlochtynck, 1596, RAG-Ne 103, 66r; den borlochtinck, 1596, RAG-Ne 103, 96v; stic ghenampt den borlochtinck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 105v; Lant ghenampt den borlochtinc, 1639, RAG-Ne 28, a-170; Lant inden borlochtinc noort de straete vanden steyn naer de(n) cauterwech, 1639, RAG-Ne 28, a-172.

BORGSTRAAT(JE) <G5-G6>: an de borchst(ra)te, 1413, SAG, 301/22, 83bis r; ant boorch straetkin, 1481, SAG, 330/35, 442v; op thorstraettin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 28r; jn buucx lant henden(de) up de borgstrate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 32v; behuude stede ghenampt duutkins bulck ande voirstrate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 115v; up buucx Lants henden(de) up de boerstrate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286v; west de borstrate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 109r; up buucx Lants henden(de) up de boerstrate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286v; Lant upde borstraete, 1550-1576, RAG-Ne 63, 46v; lands Jnt gheweste ghenampt tbuucx landt Oost ande boestraete, 1550-1576, RAG-Ne 63, 73v; lands ghenampt tvennekin oost de boerstrate, 1578, RAG-Ne 64, 79v; landts ligghen(de) Jnde vennet oost de boghstrate, 1584, RAG-Ne 1551, 79r; Leen ghelegh(en) In(de) borsstraete, 1595, RAG-Ne 28, 0; Jnde borsstraete, 1595, RAG-Ne 28, 0; up de boxstrate, 1596, RAG-Ne 103, 16v; Lant genaempt dutkens bulck oost Lant ghenampt de cleercq ste west ande bogstrate (sic), 1596, RAG-Ne 103, 91v; Lants an twaterlat zuut

den cauterwech west de borchstraete, 1618, RAG-Nk 147, 0; Lant ghenampt tgroote stic up de borstraete, 1639, RAG-Ne 28, a-128.

BORGSTRAATJE <G5-G6>: Landts ghenampt tbors straetke(n), 1577, RAG-Ne 323, 27r; Lants ghenampt tvors straetk(en), 1577, RAG-Ne 69, nr; 114.

BORREWAL <E7> <F7-F8>: by den goede te Reytiavere daerment heedt den vorewal borewal... noordt het goedt den Reytjavere com(m)ende metten oostheden over den wech, 1530, RAG-Nd 1326, 0; byden goede Te Reytavere daerment heet den borchwael, 1566, RAG-Nd 1379, 0; up den borenwal, 1566-1567, RAG-Nk 150, 4r; daerment heet den borchwael, 1568, RAG-Nd 1385, 0; daerment noempt de Borewal, 1571-1573, RAG-Ne 623, 76v; Lands ghelegghen up den Bore Wal, 1576-1577, RAG-Nk 151, 5r; ande(n) voetweghel zome(n) al bachte(n) over den borewal gaet naer tgoet te ReytJavere, 1578, RAG-Ne 64, 4v; up de muelestrate noort de(n) Pouxschen wech west de voetwech commen(de) vanden borewal, 1582, RAG-Ne 396, 269; daerment heet den borrewat (sic), 1595, RAG-Nd 1425, 0; een partye cauters ghelegghen upde(n) borwal zuut de(n) voetwech loopende lanx de poucke west den waterloop, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; by den goede te Reyt gavre daerment heet den borrewal metten oosteynde opt pouckstraetken, 1600, RAG-Nd 1432; Lants ghelegghen up de(n) Borrewal, 1615, RAG-Nk 33, 0; Lants up de(n) boerewal, 1622, RAG-Ne 72, 0; den voetweghele soomen over den borrewal gaet naer tgoet te reitjaevere, 1630, RAG-Ne 322, 1v.

BORREWAL <E7> <F7-F8>: cauterlands ghenampt den borrewal, 1580, RAG-Ne 396, 128r; lant genaempt den borrewal, 1584, RAG-Ne 32, 15v; lant ghenampt den borrewal oost dleen ofte goet te reijaevere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 83r.

BOS 1 <B3>: met sticxken achter den hovenbuere penninc driesch stic achter de schuere het stick ghenampt den bosch de saelge al an een gelant, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; lant ligghende daerment heet te veldeken ghenampt den bosch, 1596, RAG-Ne 103, 26v; sticxken wylent ghenampt den bosch zuut eene partye ghenampt den bulckier, 1639, RAG-Ne 28, e-144.

BOS 2 <B9-C10>: Lant ghenampt den bosch noort twaterlat noort den scheldriesch, 1639, RAG-Ne 28, f-137; Lant ghenampt den bosch ... nu ghenampt de weehaghe, 1639, RAG-Ne 28, f-144.

BOS 3 <H4>: dlant anden bosch, 1503, RAG-Dro 123, 0; Landts ghenampt den bosch, 1558, RAG-Ne 670, 0; Lands ghenampt den bosch, 1569-1570, RAG-Ne 393, 180v; Lands ghenampt den bosch, 1579, RAG-Ne 626, 98v.

BOS VAN DE HEER VAN NEVELE: siin behuusde stede te daele ende siin aude stede onbehuust ghelegghen onder sheeren bosch van nevele, 1427, SAG, 301/29, 2, 37r.

BOS: daer ment heet jn de(n) busch, 1434, SAG, 330/20, 445v; tgheweste ghenampt den bosch, 1550-1563, RAG-Ne 63, 30r; in tgheweste daerme(n)t heedt d(en) bosch, 1565-1587, RAG-Ne 99, 15r; daerment noempt de(n) bosch, 1571-1573, RAG-Ne 623, 72r; Jnt gheweste den bosch, 1573, RAG-Ne 624, 19v; behuusde hofstede daerment noempt den Bosch, 1576, RAG-Ne 625, 50r; landts daerment heedt den bors, 1577, RAG-Ne 69, nr. 123; een Leen Int gheweste datmen noemt den bosch ende placht voormaels te heeten thof ten Riede, 1578, RAG-Ne-14, 22v-23r; Jnt gheweste daerment heett Jnden bosch ghenampt den pottelbeerch, 1581, RAG-Ne 396, 247v; Jnt geweste darment heet jnden bosch, 1596, RAG-Ne 103, 1v; Jnt gheweste datmen noempt den bosch twee sticken ghenampt de coensbulcken, 1596, RAG-Ne 103, 19v; Jnt gheweste den bosch lants ghenampt dlendelant, 1596, RAG-Ne 103, 63v; Olivier van Royen ... een leen ... daer ment heedt inden busch byden goede ten Riede groot Jnt gheheele drie bundre vyfhondert

en(de) tien Roeden en(de) een halve te diverschen sticken liggende, 16^e, RAG-Ne 8, 9r; gheweste daerment heet den bosch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 120r; behuysde hofstede daerment noemt inden bosch west de boschstraete, 1639, RAG-Ne 28, d-145.

BOSBILK <C2> <D4> <E3>: boven den busbuelc, 1481, SAG, 330/35, 464v; lants de(n) busbilck, 1577, RAG-Ne 69, nr. 97.

BOSSCHAERT: bosschelkin ghenaeamt den bosscaert, 1538-1564, RAG-Ne 62, 71v.

BOSSELKEN <F3>: Lands ghenaeamt het Bosschelkin, 1571-1573, RAG-Ne 623, 0; lands ghenaeamt het bosschelkin, 1584, RAG-Ne 63, 85r; Lant ghenaeamt tbosschelken, 1639, RAG-Ne 28, d-32.

BOSSTRAAT <D3-G5>: strate ghenaeamt den bosch, 1568-1573, RAG-Ne 99, 5v; straete dieme(n) heet de(n) bosch, 1577, RAG-Ne 69, nr. 63; lands ghenamt de peerboom Oost ande strate dieme(n) noumt den bosch, 1578, RAG-Ne 64, 82r; daerment noemt de boschstrate, 1580, RAG-Ne 396, 88r; strate ghenaeamt den bos, 1596, RAG-Ne 103, 23r; de straete genaemt de bos straete, 1596, RAG-Ne 103, 76r; een thiende ghenaeamt de Capthiende haer bestreckende Jnde boschstraete en daer ontrent, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; een stick lants wylent gheweest ee(n) stede gheleghe(n) Jnde boschstraete noort Joos loonkins braemdoncq, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; een verbrande stede met ee(n) bunder(e) lants Jnde boschstraete, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; ghelegghen inde boschstraete, 1613-1615, RAG-Nk 32, 0; uutte boschstraete, 1618, RAG-Ne 312, 0; noort de boschstraete, 1621, RAG-SB K2443, nr. 8; inde boschstraete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 28r; straete ghenaeamt den bosch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 103v.

BOUDEWIJNS BUNDER: half bunder lant ghenaeamt baudewyns bundere, 1596, RAG-Ne 103, 125v.

BOVEN VENISSPOEL: boven venisspoel (veinsspoel, vemsspoel?), 1424, SAG, 301/28, 104v; boven benispoel (bemspoel?) up de coutre, 1451, SAG, 301/41, 141v.

BOVENSTE DAASDONK <E4>: Landts up den bovensten daesdoncq, 1584, RAG-Ne 627, 151v; lants upden bovensten daesdonck, 1585, RAG-Ne 773, 0.

BRAAMBILK <B9>: de heelt van braembuelke, 1385, SAG, 330/8, 1r; lants ghenaeamt de(n) braembuelc, 1538-1564, RAG-Ne 62, 24v; landts ghenaeamt de(n) braembulc, 1557, RAG-Ne 670, 0; Landts ghenaeamt van auden tiden den brombulck, 1567-1573, RAG-Ne 99, 28v; ghenaeamt den brombulck oost het waterlat van poussele, 1577, RAG-Ne 323, 55v; lands van haudts tyde ghenaeamt de(n) brombulc Oost andt waterladt van Poessele, 1578, RAG-ne 64, 106v; lants ghenaeamt den brombulck oost het waterlat, 1596, RAG-Ne 103, 53v; Lant ghenaeamt den brombulck oost twaterlat van poussele zuut Lant ooc ghenaeamt den brambulc, 1639, RAG-Ne 28, f-152.

BRAAMDONK: up braemdonc, 1388, SAG, 330/8, 230r; up brandonc, 1427, SAG, 301/29, 103v; up braemdonc, 1474, SAG, 330/32, 354r; ghelegghen in de prochie van nevele daer ment te veldekin ende te braemdonc ... groot een alf ghemet ... an de westzyde straetkin dat te braemdonc in gaet, 1534, RAG-Nd 1339, 0; te veldekin ende te braemdonc westzyde de straetkin dat te braemdonc Jn gaet, 1534, RAG-Nd 1339, 0; stic Jn braemdonck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 44r; landts ghelegghen Jn braemdonck, 1567-1568, RAG-Ne 144, 55r; leen te Braemdoncq ghelegghen binnen der prochie van nevele, 1574-77, RAG-Ne-625, 94r; lants gheheete(n) de VIJc r(oeden) Jn braemdonck, 1577, RAG-Ne 323, 45v; lands up braemdounck by gave(re), 1578, RAG-ne 64, 117v; Jnt tgheweste datmen heedt Braemdoncq, 1579, RAG-Ne 670, 0; Lants ghelegghen Jn braemdonc, 1581, RAG-Ne 396, 262v; up braemdonck noort Landts ghenaeamt de

spamgracht, 1584, RAG-Ne 1551, 51r; lants ghenaeamt den bunder plasch ligghe Int geweste ghenaeamt braemdonck te veldeken, 1596, RAG-Ne 103, 2r; landt Jn braemdoncq ghenaeamt het langhe sticxken, 1596, RAG-Ne 103, 23v; een stick lants wylent gheweest ee(n) stede gheleghe(n) Jnde boschstraete noort Joos loonkins braemdoncq, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Lant gheleghe(n) in braemdonck ghenaeamt den hooghen bulck, 1639, RAG-Ne 28, e-101.

BRAAMDONKDRIES <A4-B4>: stic up den driesch te braemdonc, 1344, RAG-Nds; Lants ghenaeamt den braemdonckdriesch, 1596, RAG-Ne 103, 83r; lant ghenaeamt braemdondriesch, 1613, RAG-Ne 28, 0.

BRAAMDONKKOUTER: lants voor braemdonck cautere, 1577, RAG-Ne 323, 163v.

BRAAMDONKSTRAATJE: te veldekin ende te braemdonc westzyde de straetkin dat te braemdonc Jn gaet, 1534, RAG-Nd 1339, 0.

BRAAMHUL: hofstedekin Jnde(n) Braemhul noort de Brabantstraete, 1598-1612, RAG-Nk 29, 5v.

BRAAMSTUK: up braemstic, 1450, RAG-Ne 59, 165r.

BRABANT <G8>: stede Jnde(n) brabant, 1598-1612, RAG-Nk 29, 5r; stede Jn den brabant, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; den hofmeester van de muncke(n) tot nevele gaende uut alle de sted(en) Jn de brabant binne(n) nevele, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede Jn den brabant zuut loopt het voet weghekin alzomen van nevele naer ghendt gaet noort de brabant straete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; hof stedekin Jn den brabant noort de brabantstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; ov(er) de(n) brabant te vermaecke(n), 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; voor twee heckins te voere(n) upde(n) hul e(nde) Jnde(n) Brabant, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; d hofsted(e) Jnd(en) Brabant, 1615, RAG-Nk 33, 0; dry voere(n) haudt Jnde(n) brabant, 1639-1640, RAG-Ne 312, 0; het heck(en) and(en) brabantt, 1639-1640, RAG-Ne 312, 0; reparatie andt heck(en) Jnde(n) brabant, 1639-1640, RAG-Ne 312, 0; Jnde(n) brabant met de strae(te) te heffene(n), 1645-1646, RAG-Ne 312, 0.

BRABANTSTRAAT <G8>: in de brabantstrate, 1395, SAG, 330/10, 152r; stede an doestsyde vander brabantstrate jan ruebins ghelant ande zuutsyde met eender stede die hy ute ghenomen heeft Jheghen seghe mergaerde/ En(de) jan maelbout doude ghelant ande noortsyde houdende van mine(n) hee(re) va(n) nevele, 1469, RAG-Nds; Jnde brabantstrate, 1490, RAG-Ne 61, 1v; up de ost zide vand(er) brabant strate, 1490, RAG-Ne 61, 26r; an dwestende vand(er) brabant(en) (sic) straete, 1495, RAG-Dro 115, 13r; an westhe(n)de ande braba(n)str(aete), 1508, RAG-Dro 116, 15v; de brabantstrate, 1537, RAG-Ne 670, 0; tend(en) vand(er) braebantstraete wylent gheheet(en) robbynys bulc west teleen oostbrouc oost de brabantstraete, 1544, RAG-Dro 118, 0; stede Jnde brabant strate, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; jnde Brabantstrate, 1572, RAG-Ne 312, 6v; freytboomkens Jnde brabantstrate, 1574, RAG-Ne 147, 0; Jnde Brabantstrate (sic), 1575-1576, RAG-Nk 24, 0; ontfaen van Jan de brabantre te poessele, 1577-78, RAG-Nk 27, 8r; Jnde braewant straete zuut den voetwegh van nevele naer ghent west de braewant straete, 1577, RAG-Ne 69, 0; Lanext der gracht van(der) brabant strae(te), 1578, RAG-ne 64, 121r; Rente binnen nevele ghenaeamt brabantstrate, 1579, RAG-Dro 36, 16r; Jnde Brabantstrate, 1578, RAG-Ne 670, 0; stede upden houck van(der) brabant str(ate) anden hul, 1584, RAG-Ne 1551, 77r; behuusde hofstede Jn Sinte Jans strate upden houc vande Brabantstrate, 1587, RAG-Ne 581, 108v; oost de brabant strate, 1596, RAG-Ne 102, 4v; hofstedekin Jnde(n) Braemhul noort de Brabantstraete, 1598-1612, RAG-Nk 29, 5v; hof stedekin Jn den brabant noort de brabantstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede Jn den brabant zuut loopt het voet weghekin alzomen van nevele naer ghendt gaet noort de brabant straete,

1599-1612, RAG-Nk 30, 0; aende brabantstraete, 1630, RAG-Ne 322, 6r; maken vande brabantstrate van ant heck(en) vand(en) oosbrouck totte(n) hul, 1636-1638, RAG-Ne 312, 0; eerde te voere(n) ende te heffene(n) Jnde brabant strae(te), 1645-1646, RAG-Ne 312, 0; hofstede inde brabantstrae(te), 1664-1665, RAG-Ne 72, 0.

BRAETENS GEMET: Landts ghenaeamt braetens gemet, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0; landts ghenaeamt braetens ghemet, 1664-1665, RAG-Ne 72, 0.

BRAETHUL: up de wostine Ende de(n) braethul, 1538-1564, RAG-Ne 62, 166v.

BRAETS AKKER <C4>: lants ghenaeamt den braets ackere, 1538-1564, RAG-Ne 62, 221r; Lands ghenaeamt den braets ackere ofte den vooresten Ackere, 1567-1573, RAG-Ne 99, 17r; landts daerment noumt te veldekinne gheheete(n) de(n) braets ackere ofte den vooresten ackere, 1578, RAG-Ne 64, 91r.

BRAETS BILK(SKEN) <E5>: Lants ghenaeamt de(n) braets buelck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 62v; Landts ghenaeamt den braets bulck, 1577, RAG-Ne 323, 47v; lands ghenaeamt den braets bulc, 1578, RAG-Ne 64, 91v; Lants ghenaeamt braetsbulck, 1582, RAG-Ne 773, 0; lants ghenaeamt den braets bulck, 1585, RAG-Ne 773, 0; lant genaemt den braetsbulck, 1596, RAG-Ne 103, 109v; lant ghenaeamt braetkens bulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 12r; landts ghenaeamt braetken bulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 43; twee partijkens ghenaeamt de braetbulcxkens, 1627, RAG-Ne 398, 30r; Lant ghenaeamt den braets bulc, 1639, RAG-Ne 28, d-144; Lant ghenaeamt tbraetbulxken, 1639, RAG-Ne 28, d-34.

BRAETS BOS: bosch ghenaeamt braets bosch erfve zynde van oosten thooghelant ghenaeamt, 1575, RAG-Ne 28, 0.

BRAETS HOEK: Jn eenen bulck die wylants tyden ghenaeamt es den braets houck, 1560, RAG-Ne 2225, 0; lants liggende in eenen bulck daervan auts tyden ghenaeamt is den braets hoeck, 1580, RAG-Ne 1101, 0; jn braets houck, 1622, RAG-Ne 72, 0.

BRAKE: stede ghenaeamt de braecke, 1622, RAG-Ne 72, 0; behuysde hofstede ghenaeamt de bracke zuut de boschstraete, 1639, RAG-Ne 28, d-20.

BRAMER: tgoet te zeveren Ligghende Jnde prochie van nevele daerment heedt Jnde(n) bramer noort toossche straete, 1577, RAG-Ne 323, 92v.

BRAND <E5-F5>: an de brant, 1423, SAG, 301/27, 2, 70v; an d(en) brant, 1432, SAG, 301/31, 2, 66r; anden brant, 1454, SAG, 301/42, 2, 83v; Johannes de wale hout een leen ende es de hofstede toessche lanx zuutwaert up streckende neffens den steyne toot an de paerde weede an deen zyde ende den poucxschen ende den brande an dandersijde groot twee buund(er) lettelt min of meer, 1460, RAG-Ne 9, 7v; een stuck lands gheheeten den brant liggende ommegracht, 1526 RAG-Ne 391, 9v; Jnden brant, 1538-1564, RAG-Ne 62, 45v; Landts ghenaeamt den brandt, 1560, RAG-Ne 2225, 0; Lants ghenaeamt den brant zuut de biebuuc straete, 1577, RAG-Ne 323, 29v; daerment heet Jnde(n) brandt zuut ande biebuucstrate, 1578, RAG-Ne 64, 84r; lant ghenaeamt den brant, 1580, RAG-Ne 1101, 0; Johannes de wale houdt een leen ende es de hofstede toossche lanx zuutwaert up streckende neffens den steyne an de paerdeweede an deen zide ende den poucxschen goede ende den brande an dander zide groot twee bunder ... 1583, RAG-Ne 11, 14v; meersschen Jnden brant, 1585, RAG-Ne 581, 37v; Lands ghenaeamt den brant westzyde ande biebuucstrate, 1587, RAG-Ne 581, 101v; Lants genaemt den brant west de biebuucstrate, 1596, RAG-Ne 103, 79r; Willem de Wale fs. pieters ... een leen ... en(de) es de hofstede van zinen goede toessche lanx zuutwaert up streckende neffens den steyne toot an de paerde wee an deen zyde en(de) den poucxschen goede en(de) den brande

an dander zyde groot twee bundre, 16^e, RAG-Ne 8, 6r; Pieter de waele hout een leen en(de) es de hofstede Toossche lanx up streckende suutwaerts neffens den steijne tot ande peerde weede an deen sijde ende den poucxschen ghoede ende den brande an dander zyde groot twee bunderen, 1615, RAG-Ne 10, 6v; Gheerolf vander plaetsen smet binnen Nevele ... lant genaemt het venneke(n) segge den brant suut sheere(n) straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 21r; Lant inden brant oost de branden zuut west ande biebuucstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-504.

BRANDEKEN <E5-F5>: Lants genaempt het brandeken, 1596, RAG-Ne 103, 80v; Lant gheenaemt het brandeken zuut de biebuucstraete noort de branden, 1639, RAG-Ne 28, c-503.

BRANDEN <E5-F5>: Lant inden brant oost de branden zuut west ande biebuucstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-504; Landts gheenaempt de branden Ligghende Jnde biebuuckstraete, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

BRANDGAT: ant brantgat, 1454, SAG, 301/42, 2, 83v.

BRAUDAUT: leen te veldekine west ant straetkin dat loept te braudaut/brandant Jnne, 1530, RAG-Nd 1313, 0.

BREDE VAART: aen straetkin dat ter breeder vaert waert gaet, 1560, RAG-Ne 2225, 0.

BREDER NAAKT <E5>: in den breedernaecht, 1377, SAG 301/5, 8r; den buelc in de breed(er)naecht, 1422, SAG, 330/17, 353; up de naet, 1427, SAG, 301/29, 103v; up eene(n) buelc Jnde breeder naecht, 1503, RAG-Dro 123, 0; lant gheenaempt de bree naecht west de biebuuckstrate zuut oost het acker straetken, 1596, RAG-Ne 103, 28v; lants gheenaempt de breenaert metten hende upde biebuuckstraete, 1596, RAG-Ne 103, 26v; ee(n) stick lants gheenaempt de breenact, 1598-1612, RAG-Nk 29, 19r; een stick lants gheenaempt de breenaet met den zuut west hende an de biebuuck strate, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; straetki(n) dat ter breedernaecht waert gaet, 1622, RAG-Ne 72, 0; lant gheenaemt de breenaecht noort west upde biebuicstraete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 121v.

BREEMEERS: ee(n) mers Liggende Jnde(n) breenmers, 16e, RAG-Ne 28, 0.

BREEMEERSELKEN <E2>: Lande gheenaempt tbreemeersschelkin, 1573, RAG-Ne 624, 32v; lands gheenaemt tbreemeersschelken, 1578, RAG-Ne 64, 69r; het breemeersschelken, 1596, RAG-Ne 103, 72r; Lant gheenaemt het breemeersschelken, 1639, RAG-Ne 28, d-89.

BREUSKEN: Landts gheenaempt het brueske(n), 1577, RAG-Ne 323, 1r.

BRIEL <B4> <C4-C5>: will(em)s de briele, 1413, RAG-Dro 83, 14v; et will(elm)i de briele, 1413, RAG-Dro 83, 18v; alicen van den briele, 1414, RAG-Nds; van den briele, 1426, RAG-Ne 58, 4v; lands gheheeten de briel, 1568, RAG-Ne 1470, 4r; Landts gheenaempt den briel, 1577, RAG-Ne 323, 3r; Lands gheenaempt den briel, 1584, RAG-Ne 627, 159r; lant genaempt den briel, 1596, RAG-Ne 103, 84r; lant genaemt den bruel, ca. 1625, RAG-Ne 322, 20r.

BRIELEN STEDE: styc genampt dhaude mers oost en(de) noort brielens stede, 16e, RAG-Ne 28, 0.

BRIELKEN <B4> <C4-C5>: lants gheenaempt brielkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 42v; Landts gheheete(n) het brielke(n), 1577, RAG-Ne 323, 46r; lands gheenaemt brielkin, 1578, RAG-Ne 64, 89r; Lands gheenaempt het brielki(n) noort west de beke naer deelen ten

huele, 1581, RAG-Ne 396, 218v; lants genaempt het brielken, 1596, RAG-Ne 103, 83v; stic ghe-naemt het brielke(n) west den quaden bulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 20r.

BROEK <E10>: jnden brouc tuss(chen) nevele en meyeghem, 1414, SAG, 330/15, 269v; jn den brouc tusschen nevele ende meyeghem, 1434, SAG, 330/20, 499v; jnden brouc te meyghem waert een half gehemet mersschen, 1463, RAG-Nd 1293, 0; Jnde cautre tusschen nevele en(de) daerment heedt te meerbeke groot zynde twee oude bunde(re)n ... com(m)ende metten oosthende upden brouc ende metten westhende anden herwech, 1514-1515, RAG-Dro 60, 19v; inden cauter tusschen nevele ende daerment heet te meerbeke ... commende metten oosthende upden brouck ende metter westhende anden herwech, ca. 1529, RAG-Dro 61, 0; Inde cautere tusschen Nevele ... daerment heedt te meerbeke ... met oosthende upden brouc, 1561, RAG-Dro 62, 91r; den hoflande van(de) heer van nevele streckende(de) tot upden brouck, 1584, RAG-Ne 1551, 57v; landts up nevele cautre hendende upden brouck ofte meerssche zuut thoflant, 1584, RAG-Ne 1551, 60r; lands up nevele kautere hendende up den brouck ofte meersch, 1586, RAG-Ne 773, 0.

BROEK: ten brouke, 1426, RAG-Ne 58, 2r; van den brouke, 1426, RAG-Ne 58, 4v; te(n) brouke, ca. 1444, RAG-Dro 83, 13r; bosscelkine ten broucke, 1450, RAG-Ne 59, 2v; meersschen Inden brouck, 1574, RAG-Ne 147, 0; streckende tot upde(n) brouc, 1583, RAG-Ne 627, 120v.

BROEKELKENS <A2-B2>: van den brokelkine, 1426, RAG-Ne 58, 5r; dbroukelkin, 1426, RAG-Ne 58, 19r; in de brouckelkens te veldeken, 1528, RAG-Ne 391, 32v; zes sticken Jnde brouckelkins, 1538-1564, RAG-Ne 62, 16v; lants gheleghen inde brouckelkins, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; Jnde brouckel, 1550-1563, RAG-Ne 63, 39r; meersschen jnde brouckelkins, 1565-1587, RAG-Ne 99, 11r; Lands te veldekene Jnde brouckelkins, 1575-1576, RAG-Nk 24, 0; Gents bulck; het brouckelken; Arentsveltbosch, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; mersch daerment heedt Jnde brouckelkene, 1577, RAG-Ne 323, 1v; bide dry velden upt gheweste d(aer)ment heet Jnde brouckelkin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 54; lands Jnt gheweste daerment heet de brouckelkins zuut andt brouckelstraetkin, *gewijzigd in*: lants ghe-naemt tpaercxkin suyt tbrouckelstraetkin, 1578, RAG-Ne 64, 64r; lands daerment heet Jnde brouckelkins, 1578-1579, RAG-Ne 149, 35r; mersch Inde broeckelkens noort oost de calene, 1596, RAG-Ne 103, 8r; Jnt gheweste daerment noempt de brouckelkens, 1596, RAG-Ne 103, 68r; meersch daerment noemt jnde brouckelkens, ca. 1625, RAG-Ne 322, 73r; het brouckelken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127v; Lant inde brouckelkens deene ghe-naemt het parxken zuut tbrouckelstratke(n), 1639, RAG-Ne 28, e-198; het brouckelken, 1639, RAG-Ne 28, e-221.

BROEKELSTRAATJE <A2-B2>: Joos van Renteghem fs Joos haudt een cleen leenkin wesende een straetkin ghe-naemt het Brouckelstraetkin groot vivenwintich Roeden of daer ontrentd gheleghen ... int gheweste dat men noempt veldekin 1460, RAG-Ne 9, 21r, drevekin ghe-naemt het brouckelstraetkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 42v; ant brouckelstraetke(n), 1577, RAG-Ne 323, 68v; lands Jnt gheweste daerment heet de brouckelkins zuut andt brouckelstraetkin, 1578, RAG-Ne 64, 64r; Joos van renterghem fs. Joos daude houdt ... een cleen leenkin wesende een straetkin ghe-naemt het brouckelstraetkin groot videntwintich Roeden ... int gheweste datmen noempt veldekin 1583, RAG-Ne 11, 23v-24r; lant wesende brouckelkens zuut het brouckelstraetkin west de calene, 1596, RAG-Ne 103, 49r; landts ghe-naemt Inghelandt noort de strate oost het broucke straetken, 1596, RAG-Ne 103, 15r; Leen wesende Een straetkin genaemt het brouckel straetkin Jnt gewest genaemt veldekin, 1600, RAG-Ne 73, 10r; Jacop van renterghem filius Joos dhoude hout ... een cleen leenken wesen(de) een straetken ghe-naemt het brouckelstraetken groot vuventwintich roeden, 1615, RAG-Ne 10, 19r; leen ee(n) Straetken ghe-naemt het brouckel Straetken Jnt geweste genaemt veldeken, 1625, RAG-Nd 1466; een straetkin van audts ghe-naemt het brouckelkin, 1637, RAG-Nd

1480; Lant inde brouckelkens deene ghenaeft het parcken zuut tbrouckelstratke(n), 1639, RAG-Ne 28, e-198.

BROEKEN <H5-I5>: een audt bundere ghenaeft de kokelaere oost de mersschen ghenaeft de broucken, 1596, RAG-Ne 103, 7v.

BROEKGAT: meesch byde(n) broucgate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 71v; mersch daerment heet Jnt broucgate oost de calene, 1596, RAG-Ne 103, 123r; meersch Jnt broucgate, ca. 1625, RAG-Ne 322, 109v.

BROUCBAERTS BEDELFF/BROUCKAERTS BEDELFF: broucbaerds bedelf, 1435, SAG, 330/21, 146v; Jnde prochie van Nevele daerment heet Jn meyghem brouc beneden den caute Jnde merschs boven den bedelve datmen heet brouckarts bedelf, 1530, RAG-Nd 1318, 0.

BROUWERIJ <NB>: behuude stede zuut oost met zynder brauwerie mids dat de erve daer de zelve brauwerie up staet uut dezer stede gheleyt gheweest es west de erve en(de) de capelle van wijlen de(n) hospitaale van Nevele comen(de) noort upde poucstrate, 1578, RAG-Ne 64, 13v; Symoen mestdach muelenaere van nevele een hofstedekin daer teckin van nevele plach te hanghen ende es het bulcxken bachten den bogaert achter de brauwerie plach te zyne ... met den voorhoofde ande strate van nevele naer thielt, 1584, RAG-Ne 1551, 50r; hofstede oost de Ryviere van nevele noort sheere(n) straete heeft wylent Eene brauwerie geweest, 1595, RAG-RG B 4548/1, 0; een hofstede groot vC Roeden gelant noort sheeren strate oost de reviere van nevele heeft wylent een brauwerie geweest, 1596, RAG-Ne 102, 10r.

BRUG BIJ DE KATTESTRAAT: stede ande brugghe Jeghen de cattestrate, 1490, RAG-Ne 61, 2v; ov(er) de brugghe ande cattestrate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 22r; ande Brugghe bider Cattestrate, 1572, RAG-Ne 312, 6r; stede Jnde sent Jans strate up de West zyde van de brueghe, 1622, RAG-Ne 72, 0; de brugghe in(de) catte straete, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; ande brugghe soome(n) gaet van(der) plaetse naer het clooster, 1636-1638, RAG-Ne 312, 0; de brugghe Jnde catte straete, 1641-1642, RAG-Ne 312, 0; den dam aen(den) groo(te)n oosbr(ouck) en(de) cleyne(n) broucq brugge e(nde) cattestraet brugge, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0.

BRUG BIJ HET GASTHUIS: ande Brugghe Jnde muelestrate ende ande Brugghe by tgasthuus, 1572, RAG-Ne 312, 5r; van eender wulghe die ghecapt es jeghens over tgasthuus veroirbuert ande zelve brugghe jn schoeyberde (schoenberde?) dat datter ghesaeght was, 1576, RAG-Ne 312, 5r.

BRUG BIJ HET HEK: de Brugghe by het hecken, 1636-1638, RAG-Ne 312, 0.

BRUG IN DE MOLENSTRAAT: jnde muelen strate anden voet vander brugghe, 1460, RAG-Nd 1289, 0; Jnde muelestrate an den voet vander bruggen, 1480, RAG-Nd 1296, 0; bi(n)ne(n) nevele over de brugghe In de muele(n) straete an straetk(en) daer me(n) gaet te(n) hoesbruch waert, 1508, RAG-Dro 116, 15v; Jnde muelen straete ov(er) d(er) brugghe oost tgroot oestbrouc west de muele(n) straete zuut es straetke(n) alzome(n) gaet nae(r) oestbrouc, 1544, RAG-Dro 118, 0; ande Brugghe Jnde muelestrate ende ande Brugghe by tgasthuus, 1572, RAG-Ne 312, 5r; Jnt maken van eenen thuun ande Brugghe jnde muelestrate, 1573, RAG-Ne 312, 0; Mergriete slootkins houdt een leen ende es groot een half ghemet liggheende Jnde muelenstrate anden voet vander bruggen 1583, RAG-Ne 11, 12v; up de noort syde van(de) stede an de brugghe Jnde muelestraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; een wulghe die ghecapt es gheweest up Blazens driesch om te verbesighen omde Lenen vander brugghe Jnde muelestrate, 1608-1610, RAG-Ne 312, 5r; Neffens de brugghe over de Ryviere van(der) poucke co(m)mende Jnde Muelenstraete,

1585, RAG-Ne 670, 0; onbehuysde hofstede ligghen(de) Jnde Muelenstraete, 1585, RAG-Ne 773, 0; Jnde muele(n) strate anden voet vander brugge anden Wal vanden Castele, 1596, RAG-Ne 102, 1r; Jnde muelestraete an(den) voet van(der) brugghe, 1600, RAG-Ne 73, 1v; noert oost de bruegghe zuut West de muelestraete(n), 1622, RAG-Ne 72, 0; Lanx de poecke ande brugghe, 1622, RAG-Ne 72, 0; Jnde muelestrate noert Loept de poecke ande brugghe, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; ande brugghe in de muelenaers straete, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; de brugghe by de kercke der prochie van nevele, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; greys te legghen teghen de plancken vande brugghe in de muelenaers straete, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; reviere ghenaeft de poucque west voor de brugghe aende meulen straete, 1630, RAG-Ne 322, 4r; ande brugghe soome(n) gaet naer Landeghe(m), 1639-1640, RAG-Ne 312, 0; stede Jnde meulenstrae(te) ae(de) brugghe, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0; Jnde meulenstrae(te), 1664-1665, RAG-Ne 72, 0; Jnde meulenstrae(te) noort den Poucsche(n) doswech, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

BRUG IN DE POEKSTRAAT: huse en(de) erve binnen der vryheden van nevele ghelegghen jn de poucstrate de welke erve groot es tweehondert roeden en(de) twintich luttel min oft meer beghinnende an de brugghe jn de poucstrate ter plaetsen waert en(de) o(m)megaens bevreed metten watre en(de) voren ghelegghen an tsh(e)r(en) strate, 1414, RAG-Nds; ande Brugghe jnde poucstrate, 1573, RAG-Ne 312, 0; stede Jnde poucstraete an de brugghe alzomen naer meighem gaet, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede ghenaeft het gasthuus ghelegghen Jnde poucstraete nevens de brugghe, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; aende poucstraete voor de brugghe en(de) recht dweers teghen over tstraetken Ende de(n) clopheckene soomen naer nevel meulene gaet, 1630, RAG-Ne 322, 9r; Jnde pouckstrae(te) noort oost de brugghe zuut west tmeulenstraetken soomen naer meighem gaet, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

BRUG IN SINT-JANSSTRAAT: jnde vrijheit van nevele jn sente jans strate ande brugghe, 1486, SAG, 330/37, 285r; metter oostzyde lanxxt der beke en(de) anden voet vander brugghe Jn Sente Jans strate mette(n) Noort hende ande Sente Jans strate, 1578, RAG-Ne 64, 4r; stede Jn St. Jans straete neffens de Brugghe, 1598-1612, RAG-Nk 29, 8r; kloosterstede Jnde Sente jans straete neffens de brugghe, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; hof stedekin Jnde Sente jans straete upden westzyde van(de) brugghe, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; de gracht daerover ghelegghen es de brugghe in sente Jans straete, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; de brugghe in sente Jans straete, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; brugghe jn St jans straete, 1630, RAG-Ne 322, 12v; Jnde Ste Jans strae(te) oost de(n) waterloop ende brugghe, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

BRUG OVER DE POEKE: stede an de poucke upde zuut zyde an de brugghe streckende lanxxt der pouck(en), 1618, RAG-Nk 147, 0; Brugghe over de poucque, 1636-1638, RAG-Ne 312, 0; brugge over de poucke, 1637-1638, RAG-Ne 312, 0.

BRUG TE EKSELDAM <A3>: dullemeersch gheleghe(n) Teecxselda(m)me an de brugghe, 1577, RAG-Ne 69, nr. 101; daerment noumt texterdame lanxxt de calene metter zuut zyde ande brugghe texterdamme, 1578, RAG-Ne 64, 76v; daerment noemt texterdamme streckende Lanxxt de caelene metter zuutzyde ande brugghe texterdamme ande strate naer malseme, 1596, RAG-Ne 103, 3v; darment noempt texterdamme comende metter zuijt sijde ande brugghe texterdamme, 1596, RAG-Ne 32, 0.

BRUG TE NEVELE: an de brugghe te nevele, 1450, RAG-Ne 59, 54r; stede ande brugghe te nevele, 1490, RAG-Ne 61, 99v; te nevele over de brugghe, 1495, RAG-Dro 115, 12r; stede ande brugghe, 1584, RAG-Ne 1551, 46r.

BRUG TE POESELEWALE <B8>: over een Jaer pachts vander windmuulene staende binnen Nevele metter peerdemuulene staende binnen Nevele ... ende de brugghe te Poesselwale de welcke desen pacht daer innen begrepen es, 1571-72, RAG-Ne-145, 45r.

BRUG: totter Brugghe die Light o(m)me te gane van uuter grooten Oostbrouck jnden Cleenen oostbrouck, 1572, RAG-Ne 312, 7r; den dam aen(den) groo(te)n oosbr(ouck) en(de) cleyne(n) broucq brugge e(nde) cattestraet brugge, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0; den dam aen(den) groo(te)n oosbr(ouck) en(de) cleyne(n) broucq brugge e(nde) cattestraet brugge, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0.

BRUGOMS PUT <E2-F2>: Lands anden brugoom put oost Lands ghenaeamt de(n) rogghen tuun, 1576, RAG-Ne 670, 0; twee sticken Lands anden Brugoom put oost eenen sticke lands ghenaeamt den Roggen thuun, 1576, RAG-Ne 625, 69v; lands ghenaeamt den brugoomput, 1578, RAG-Ne 64, 112r; landts ghenaeamt de brugooms put, 1596, RAG-Ne 103, 19r; Lant ghenaeamt den brugoomput, 1619, RAG-Ne 28, d-58 59; Lant ghenaeamt den beliaert west metten brudegoom put, 1639, RAG-Ne 28, d-67.

BRUINE MEERS: meersch Jnde brune meersch, 1569-1570, RAG-Ne 393, 184v.

BRUINS BILK(SKEN): tbruy(n) buelcxkin, 1454, SAG, 301/42, 2, 83v; lants ghenaeamt palinx stede daerment heet kerrebrouck zuut landts ghenaeamt brunsbulck, 1584, RAG-Ne 1551, 54v; sticxken genaemt het brun bulcxken, 1596, RAG-Ne 103 15v.

BUIKS LAND <G6>: sbuucx lant, 1424, SAG, 301/28, 104v; sbuucx bant, 1451, SAG, 301/41, 141v; een stic lants gheheten bucxlant, 1459, SAG, 301/45, 39v; jn buucx lant henden(de) up de borgstrate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 32v; up buucx Lants henden(de) up de boerstrate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286v; Lants ghenaeamt buucx Lant, 1550-1563, RAG-Ne 63, 31v; lands Jnt gheweste ghenaeamt tbuucx landt Oost ande boestraete, 1550-1576, RAG-Ne 63, 73v; lants datmen heet buucx lant, 1552, RAG-Ne 670, 0; Cauters ghenaeamt buucx landt, 1567-1573, RAG-Ne 99, 24r; landts ghenaeamt et buucxlandt hoost de booesstraedtte (sic), 1577, RAG-Ne 69, nr. 133; daerment heet buux Landt, 1579, RAG-Ne 670, 0; stick genaemt buucx Lant, 1596, RAG-Ne 103, 15v; lants ghenaeamt het bucklant, 1596, RAG-Ne 103, 42r; Lant ghenaeamt het buucxlant, 1639, RAG-Ne 28, a-162.

BUKSTAALSE GOED <F5>: tpoucsche of tbuxtaelsche goed toessche, 1423, SAG, 301/27, 2, 70v; svors. daneels (van zeverne) ende joncvr. katel. van buxtale zyns wijfs goed dat men heet tpoucsche of tbuxtaelsche goed toessche in de prochie van nevele, 1423, SAG 301/27, 2, 70v; daneel van zeverne ende Jonfr. kathlinen van buxtale zijns wijfs goed dat men heet tpouxsche ofte tbuxstaelsche goed thoessche in de prochie van nevele, 1432, SAG 301/31, 2, 66r; kateline van buxtale, 1426, RAG-Ne 58, 27v; tpoucsche of tbuxstaelsche goed ligghende toossche, 1454, SAG, 301/42, 2, 83v.

BULKIER <B3>: lants ghenaeamt den bulckien, 1538-1564, RAG-Ne 62, 16v; lands ghenaeamt de(n) bulcquiet, 1567-1573, 32v; lands Jnt gehweste den bosch ghenaeamt de bulckier, 1577, RAG-Ne 670, 0; Lants ghenaeamt den bulquier, 1577, RAG-Ne 323, 57v; Landts te veldekin ghenaeamt den bulcquier, 1577, RAG-Ne 69, nr. 70; zuut de(n) voet wech ofte dlandt gadt gheweghen(de) totte(n) bulchier west de strate naer de singhele ofte naer de maelseme, 1578, RAG-Ne 64, 88r; lands te veldekinne ommecandt en(de) o(m)megracht ghenaeamt den bulcquier, 1578, RAG-ne 64, 107v; gheleghen te veldeken ... den bulcquier, 1596, RAG-Ne 103, 68v; sticxken wylent ghenaeamt den bosch zuut eene partye ghenaeamt den bulckier, 1639, RAG-Ne 28, e-144.

BUNDER <C2-C3>: Lands ghenoeamt tbunder, 1571-1573, RAG-Ne 623, 62r; Landts ghenaeamt het bundere, 1584, RAG-Ne 63, 96r; stick ghenaeamt het bundere noort de bieback straete, 1593, RAG-Nd 1422, 0; stick genaemt het bundere; 1617, RAG-Nd 145.

BUNDER BACHTEN LUCAS VAN HOUCKE: Lands ghenaeamt tbundere bachten Lucas van houcke, 1583, RAG-Ne 627, 93r.

BUNDERKEN(S) <G3-H3>: sticxkin ghenamt het bunderkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 89r; Lant ghenamt de bunderkens, 1639, RAG-Ne 28, b-237; twee sticken Lant ghenamt de bunderkens, 1639, RAG-Ne 28, b-241.

BUNDERMEERS: jnde buundermersch, 1427, SAG, 330/19, 109v.

BUNDERPLAS <B4>: bunder lants ligghende te veldekine en(de) heetet bu(n)der splasch, 1503, RAG-Dro 123, 0; Landts ghenamt den bunderplasch ofte Jn braemdoncq, 1550-1563, RAG-Ne 63, 46r; landts gheleghe(n) daerment heet ande(n) bunder plasch ofte Jn braemdounc, 1578, RAG-Ne 64, 88v; Lants heet den bunderplas, 1584, RAG-Ne 1551, 80r; lants ghenampt den bunder plasch ligghende Int geweste ghenampt braemdonck te veldeken, 1596, RAG-Ne 103, 2r; Lants genaempt den bunder plasch liggende Jnt geweste genaempt braemdonck te veldeken, 1596, RAG-Ne 32, 0; lant ghenamt den buynder plas ommecant en(de) ommegracht ligghen(de) Jnt gheweste ghenamt braemdoncq te veldeken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 2v; Lant ghenamt den bunderplas oost sente mauritius wech, 1639, RAG-Ne 28, e-115.

BUUR: den buer, 1538-1564, RAG-Ne 62, 273v; Landt ghenamt den buer, 1593, RAG-Ne 28, 0.

BUURBILK(SKEN): lands ghenampt tbuerbulckin gheleghe(n) toossche oost sheere(n) strate diemen noempt de buerstrate, 1577, RAG-Ne 69, nr; 127; ghenamt de(n) buer bulc, 1578, RAG-Ne 64, 67r; lant genaempt het buerbulcxken oost ant buerstraetken 1596, RAG-Ne 103, 66r; Lant ghenamt het buerbulxken oost het buerstraetken, 1639, RAG-Ne 28, b-145.

BUURSTRAAT(JE): Lants and(e) buerstrate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286v; ant waterlat strecken(de) neffens de buerstrate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286v; de buerstrate, 1577, RAG-Ne 323, 21v; lands ghenampt tbuerbulckin gheleghe(n) toossche oost sheere(n) strate diemen noempt de buerstrate, 1577, RAG-Ne 69, nr; 127; lant genaempt het buerbulcxken oost ant buerstraetken 1596, RAG-Ne 103, 66r; Lant ghenamt het buerbulxken oost het buerstraetken, 1639, RAG-Ne 28, b-145.

CALAINGEMEERS: meersschen Jnde calaeinge meersch hendende up huelemans leen, 1538-1564, RAG-Ne 62, 238v; Jnne de calaeingiemeersch oost up de calene, 1538-1564, RAG-Ne 62, 312v; mersch Jnde calainge metten oosthende up de calene, 1596, RAG-Ne 103, 52r.

CALLANTS BILK <E5>: lant ghenampt de callants bulck, 1596, RAG-Ne 103, 31v; lant genaempt de strepe noort metter helshaghe, zuut metten callants bulck, 1596, RAG-Ne 103, 76v; een stick lants ghenampt callants bulck, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; lants ghenampt callants bulck noort het straetkin van(de) biebuuck straete naer de boschstraete, 1618, RAG-Nk 147, 0; oost stick lants ghenamt callants bulck ghelegen inden biebuuck, 1623, RAG-Ne 397, 155v; metten callants bulc west tstraetken vande biebuuckstraete naer de boschstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-456; zuutwest de biebuuckstraete noortwest het strypstraetken Loopende vande biebuuckstraete naer de boschstraete noortoost den callants bulc, 1639, RAG-Ne 28, c-457; Landts ghenampt de(n) callants bulc, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0; de(n) callants bulc, 1664-1665, RAG-Ne 72, 0.

CAVENS BILKEN: ghenamt de caevensbulcke(n), 1577, RAG-Ne 69, nr. 119.

CEUNINCS BILKSKEN: ghenampt tscuenyncx bulcke(n), 1538-1564, RAG-Ne 62, 56r; Lant ghenamt het keunincxbulcxken, 1639, RAG-Ne 28, d-87.

CHRISTOFFEL VAN HOUCKE BILK: lants gheheete(n) Xr van houcke bulc, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286v.

CIJNSLAND 1 <D3>: den bec up tsijs lant, 1424, SAG, 301/28, 104v; van de(n) seynslande, 1426, RAG-Ne 58, 5v; up tsijslant, 1451, SAG, 301/41, 141v; landts ghenaeamt het chys landt, 1566, RAG-Ne 99, 6v; Landts ghenaeamt tsyslant, 1566, RAG-Ne 65, 0; tsyslant, 1574 RAG-Ne 773, 0; partie ghenaeamt t zysland, 1574, RAG-Ne 624, 71v; Lants ghenaeamt tsis Lant, 1577, RAG-Ne 323, 3v; Lants ghenaeamt tsijslant, 1577, RAG-Ne 323, 65v; Lands ghenaeamt tsylant, 1581, RAG-Ne 626, 167r; landts ghenaeamt het syslandt, 1586, RAG-Ne 773, 0; Lant genaemt Scuenyncx bulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 93v; stick lants ghenaeamt het syslant groot een haut ghemet zuut dhoors willem herpols, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; lants daerment heet het syslant, ca. 1625, RAG-Ne 322, 76r; Lant ghenaeamt tsyslant, 1639, RAG-Ne 28, b-166.

CIJNSLAND 2 <G4>: Gillis vanden kerchove hout een leen ... ende es een waterloep beghinnende te veldekine Jn de hulst en(de) also nedercom(m)ende te(n/r) daesdoncke te kerstiaen lams ter gaverstraten ten chyslande, toessche, strekelsgate toe ende also neder streckende toot In de poucke 1460, RAG-Ne 9, 19r; een leen es een waterloop die beghint te veldekinne daerment heet Inde hulst commen(de) also nederwaerts ten daesdouncke ter gaverstraete toe naer tchyslandt thoossche tstreckelsgate neder strecken(de) tot leen ten huele en(de) also tot Landeghem Dam inde calene, 1578, RAG-Ne-14, 28v; Gilis vanden keerchove hout een leen ... ende es een waterloopt (sic) beghinnen(de) te veldekene Inde hulst ende also nedercommende ten daesdoncke te kerstiaen lams, ter gaverstraten, ten chijslande, thoossche streckelsgate toe ende also nederstreckende tot Jnde poucke 1583, RAG-Ne 11, 22r; lands Jnt ghehuchte d(aer)ment noemt Thoosche ghenaeamt het chyslant, 1584, RAG-Ne 63, 91r; lant daerment heet tsijs lant metten oosthende up de heeckbulck gracht, 1596, RAG-Ne 103, 39r; de Capthiende ... beghinnen(de) an steengat ... duerlopende tgheheele cheijlandt, an twaterlaet ende voorts Loopende naer tstraetken voer den peerdenbulck tot up de gaverstraete ande audde stede ... Lanx den waeghewech naer Jan van hulle Landt gheseit den Rietwech ... beghint an coijackere, 1604, RAG-Dro 163, 0; daerment noemt syslant metten oosthende aende eecbulc gracht, ca. 1625, RAG-Ne 322, 77r; Lant ghenaeamt het sys Lant, 1639, RAG-Ne 28, b-164.

CIJNSSTRAATJE: an seys straetkin, 1467, SAG, 330/30, 283r.

CLAEIS' POEL <H5>: een ghemet Landts ghenaeamt claeis poel, 1563, RAG-Ne 142, 7v; tweetste es genaemt claers poel, 1566-1567, RAG-Ne 143(2), 8v; parcheel up oossche cautere ghenaeamt de(n) claeis poel, 1567-1573, RAG-Ne 99, 6r; landts in tgheweste datmen naemt oossche up d(en) claers poel, 1565-1587, RAG-Ne 99, 15v; ghenaeamt de(n) Claeys poel, 1577-1578, RAG-Ne 148, 11r; lant genaemt den clays poel, 1596, RAG-Ne 103, 16r; lant thoossche up den clays poel, 1596, RAG-Ne 103, 74r; Lant daerment noemt oossche ghenaeamt den claeis poel oost het straetken naer de meerschen, 1639, RAG-Ne 28, b-87.

CLAEIS' STEDE <C5-C6>: Jnde clais stede, 1577, RAG-Ne 323, 83r; inde claeis stede de crekelwee den Langhen bulc den snibbele; het meerschelken; hemelrycke; den hooghen drooghen; het walleken al an een, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; een bundre Jnde claysstede oost het dentergemsche en(de) west de Lange(n) bilck, 16e, RAG-Ne 28, 0; Lant ghenaeamt de claers stede noort de crekelweede, 1639, RAG-Ne 28, c-274.

CLAEYS UITENLOCHTINGE STEDE: Landts ligghende Jn claeys uutte(n) Lochtynghe stede, 1583, RAG-Ne 627, 120v.

CLERCQS STEDE <G6>: landts gheheeten de clerxstede, 1565, RAG-Ne 421, 0; Lant genaemt duuthens stede west metter cleercx stede noort de hoossche strate, 1596, RAG-

Ne 103, 42r; lants genaempt de clercq stede, 1596, RAG-Ne 103, 82v; Lant genaempt dutkens bulck oost Lant ghehaempt de cleercq ste west ande bogstrate (sic), 1596, RAG-Ne 103, 91v.

COENS BILKEN: landts ghehaempt de coensbulcken, 1578, RAG-ne 64, 113v; Jnt gheweste datmen noempt den bosch twee sticken ghehaempt de coensbulcken, 1596, RAG-Ne 103, 19v; twee sticken Lant ghehaemt de coensbulcken zuut mette varentmeersch, 1639, RAG-Ne 28, d-92.

COENS GAT: an gheen zijde den coens gate, 1433, SAG, 330/20, 293r; van den coens gate, 1448, SAG, 330/24, 255v.

COLPAERTBILK: Lants ghehaempt de(n) cauterbulck oost colpaert bulck, 1622, RAG-Ne 72, 0; Landts ghehaempt den cauterbulck oost de(n) cappelbulck (sic), 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

CONFISCATIE: Lant genaemt tleen bulcken noort de boschstraete zuut christiaen van renterghem ofte nu de confiscatie, 1639, RAG-Ne 28, c-143.

CONVENT VAN DE ZUSTERS VAN NEVELE: west vanden Convente van(den) Susters van nevele, 1575-1576, RAG-Nk 24, 0.

COPPEN SVEYS BOS: bosch ghenampt coppen sweys bosch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 354r; bosch Jn scoppe(n) sveys bosch, 1577, RAG-Ne 323, 89v; Jn coppin sveys bosch, 1577, RAG-Ne 69, nr. 21.

COPPINS BILK <H5>: een stick lants ghehaempt coppyns bulck, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; lants ghehaempt coppins bulck, 1618, RAG-Nk 147, 0; Lants ghehaempt den cauterbulck ofte coppyns bulck, 1618, RAG-Nk 147, 0.

COPPINS GAVER: Landts gheheeten den coppins ghavere, 1566-1567, RAG-Nk 150, 2r.

COSTERS BILK <F5>: een half bundre neffens scosters buelc, 1503, RAG-Dro 123, 0; een stick Lants ghelegghen upden steyn west een stick Lants ghehaempt scoster bulck, 1613-1615, RAG-Nk 32, 0; upd(en) stein west lants ghehaempt tcosters bulck, 1618, RAG-Nk 147, 0; een stic bachten scosters, 1639, RAG-Ne 28, 0.

CRUDIJNCX BILKSKEN: landts ghehaemt Scrudijnex bulcxkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 58v.

DAALAKKER: inden daelackere, 1528, RAG-Ne 391, 29v.

DAALMEELDONK <D2-E2>: Jnden dael meeldonck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 83v; landts ghehaempt den daelmeel donck, 1596, RAG-Ne 103, 73r; Lant ghehaemt den daelmeeldonck, 1639, RAG-Ne 28, d-104; den daelmeldonck, 1639, RAG-Ne 28, d-103.

DAASDONK <E4>: Gillis vanden kerchove hout een leen ... ende es een waterloep begynnende te veldekine Jn de hulst en(de) also nedercom(m)ende te(n) daesdoncke te kerstiaen lams ter gaverstraten ten chyslande, toessche, strekelsgate toe ende also neder streckende toot In de poucke, 1460, RAG-Ne 9, 19r; te veldekine Jnde hulst ... ende ten daesdonck ... te putte ... gaverstrate ... toessche ... tsteckelgate ... ande poucke, 1530, RAG-Nd 1323, 0; opden daesdoncq, 1550-1563, RAG-Ne 63, 20v; upden daesdonck, 1566, RAG-Ne 99, 24v; landts gheleghe(n) upden daesdonck, 1567-1568, RAG-Ne 144, 54v; een leen es een waterloep die beghint te veldekinne daerment heet Inde hulst

commen(de) also nederwaerts ten daesdouncke ter gaverstraete toe naer tchyslandt thoossche tstreckelsgate neder strecken(de) tot leen ten huele en(de) also tot Landeghem Dam inde calene, 1578, RAG-Ne-14, 28v; lands upde(n) daesdounck, 1578, RAG-Ne 64, 82r; Gilis vanden keerchove hout een leen ... ende es een waterloopt (sic) beghinnen(de) te veldekene Jnde hulst ende also nedercommende ten daesdoncke te kerstiaen lams, ter gaverstraten, ten chijslande, toossche streckelsgate toe ende also nederstreckende tot Jnde poucke 1583, RAG-Ne 11, 22r; op eenen stucke oft gewest darment noe(m)pt den daesdonck, 1584, RAG-Ne 32, 15v; Lant gelege(n) up den daesdonck, 1586, RAG-Ne 670, 0; vier hondert roed(en) lants up d(en) daesdoncq met den zuut hende an de(n) daesdoncq put, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; ee(n) stick lants up d(en) daesdoncq west de vierboomstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; een cleen sticxk(en) Lants gheleghe(n) up d(en) Daesdonck, 1609, RAG-Nk 31, 1v; Landts gheleghe(n) daerment noempt opden daesdonck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 41v; Lant ghenamt de veldestede Ligghende int gheweste daerment noemt de vierboomen zuut de dasdoncken west sheeren straete commende vande vierboomen, 1639, RAG-Ne 28, c-402; Landts Jnden daesdonck, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

DAASDONK <E4>: Lands gheheeten den daesdoncq, 1578, RAG-Ne 626, 57r; Landts ghenamt den daersdonck, 1595, RAG-Ne 28, 0; landts ghenampt de daesdonck, 1596, RAG-Ne 103, 19r; Lant ghenamt den daesdonc, 1639, RAG-Ne 28, c-419.

DAASDONKGAT <E4>: taesddonc gat, 1461, SAG, 330/29, 102v.

DAASDONKPUT <E4>: stick gheheeten de ned(er)laect noort an daesdonck put west an hooghe(n) laect, 1538-1564, RAG-Ne 62, 91v; de neder laect noort anden daesdonckput, 1550-1576, RAG-Ne 63, 55r; Landts ghenampt de neder Laect noort anden doresdonckput (sic), 1577, RAG-Ne 323, 29r; ande(n) Aresdounckput, 1577, RAG-Ne 69, nr. 113; vier hondert roed(en) lants up d(en) daesdoncq met den zuut hende an de(n) daesdoncq put, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

DAM 1: den dam aen(den) groo(te)n oosbr(ouck) en(de) cleyne(n) broucq brugge e(nde) cattestraet brugge, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0.

DAM 2: meerschen gheleghe(n) anden dam, 1569-1570, RAG-Ne 393, 182r; up de Reviere ghenampt de calene ofte poucke west een stic cauters noort den dam, 1573, RAG-Ne 624, 34r; up de Calene Lancx den dam, 1619, RAG-Ne 17, 0; Een meersch strecken(de) oost up de Caelne Lancx den dam. Item een stick commen(de) oost an(den) voorn. meersch noort strecken(de) Lancx den voorn. dam west de straete, 1619, RAG-Nd 1459.

DAMMAARDS LEEN <B1>: Jan witwonghele hout een leen ... ligghende Jn de voors. prochie by vossenbergh gheheeten dam(m)aerts leen groot zynde viere buund(re) en(de) een half ... 1460, RAG-Ne 9, 18v; te veldekine ... da(m)maerts leen, 1474, SAG, 330/32, 354r; leen geleghe(n) by vossenbergh gheheeten dammaerts leen ofte die drie velden, 1535, RAG-Nd 1340, 0; leen gheleghe(n) Inde prochie van nevele by vossenbergh gheheete(n) dammaerts leen of de drie velden, 1539, RAG-Nd 1350; een leen gheleghe(n) daerment noemt bij Vossen bergh wijlent ghenamt dam(m)aerts leen groot vier bunder en half, 1578, RAG-Ne-14, 20v; Jan wittewonghele hout een leen ... by vossen beerghe, gheheeten dammaerts leen groot zijnde viere bunderen ende een half ... 1583, RAG-Ne 11, 22r; leen ghenampt da(m)maerts leen gheleghe(n) Jnde selve prochie van Nevele d(aer)ment heet ten dry velden, 1616, RAG-Nd 1448; govert stertkin fs. goverts hout een leen ... inde voors. prochie by vossen berghe gheheeten damaerts leen groot zynde vier bund(er) en(de) een half ande oost zyde es ghelant Willem erpols, 16^e, RAG-Ne 8, 17r.

DAMMEERS <H3-J4>: meersch genaempt de dammeersch met den oostende ande Calene west leene ten huele, 1596, RAG-Ne 103, 1r; mersch es ghenampt de Dam

mersch oost de cale(ne) noert oost tleen te(n) heulle, 1622, RAG-Ne 72, 0; meersch de dammeersch ghenaemt oost de caelen west leene ten huele, ca. 1625, RAG-Ne 322, 92r; meersch ghenaemt de dammeersch oost de calene, 1639, RAG-Ne 28, b-55; mersch ghenaemt de dammersch zuut de calene noort ende west het Leen ten hulle, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

DAMSTRAAT <NB>: eene stede ghelegghen bute(n) den heckine ten hulle binnen d(er) vriede(n) van nevele ligghende metten ende oestwaert up dwaterlat tussche(n) d(er) damstrate(n) en(de) d(er) linden, 1417, RAG-Nds; stede ligghende an de damstrate, 1426, RAG-Ne 58, 222r; Lodewyc vanden houte hout een leen ... groot zynde hondert Roeden ... com(m)ende metter westsyde an de keltsiede en(de) metter zuutsyden an de damstrate 1460, RAG-Ne 9, 2v; mett(er) westsyde ande kelsyede en(de) theekin van blasers driesch en(de) de suutsyde an de damstrate, 1460, RAG-Nd 1289, 0; metter westzyde ande cautsie en(de) metter zuutzyde ande damstrate en(de) metter noortzyde an Jan maelbouts stede, 1517, RAG-Nd 1300, 0; leen ghelegghen binnen der stede en(de) vryhede van nevele Ende es een oude hofstede ghelegghen an theekin ter damstrate oost up twaterlat noort an Jan maelboems stede west ande cautzyde ende zuut ande Damstrate, 1530, RAG-Nd 1322, 0; an sblasens driesch noort oost de damstrate en(de) zuut west den driesch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 22v; hofstedeken zuyt de damstraete noort west tvoutweghelken van Nevele naer piebaertstraetke(n), 1577, RAG-Ne 323, 85r; behuude hofstede Noort Oost ande damstrate zuut en(de) west blazins driesch wesende de eerste hofstede buuten de(n) clopheckene daerme(n) te Vusselare en(de) Leedernewaert gaet, 1578, RAG-Ne 64, 6r; leen Oost lanxxt den waterloop daermede gesepareert wordt de Vryhede van nevele en(de) de prochie van Vusselare zuut de damstrate en(de) west de strate en(de) het clophecken zomen te Nevele uut Ryden(de) es naer Vosselare, 1578, RAG-Ne 64, 6v; Lodewyck vanden houte houdt een leen ... groot zijnde hondert Roeden ... commende metter westziden ande keltside ende metter zuutsiden and de damstrate 1583, RAG-Ne 11, 13r; stede An sblasers driesch noort de damstrate, 1584, RAG-Ne 1551, 77v; zuijt de dam strate, 1596, RAG-Ne 102, 6v; stedeken ghelegghen upd(en) hul west de damstraete, 1598-1612, RAG-Nk 29, 9v; stedeki(n) up de(n) hul west de damstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede an blazers driesch streckende met den oost hende an de damstraete zuut den voetwech alzome(n) naer leeren gaet, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; lodewyc de byloeez houdt een leen binnen de vryhede van nevele groot zynde hondert Roeden com(m)ende metter westzyde ande kelsie en(de) metter zuutzyde ande damstrate, 16^e, RAG-Ne 8, 2v; suyt de damstraete west de straete daermen naer voselaere ryt, 1630, RAG-Ne 322, 7v.

DENTERGEMSE: een bundre Jnde claysstede oost het dentergemsche en(de) west de Lange(n) bilck, 16e, RAG-Ne 28, 0.

DERDE BRAND <E5-F5>: Lant ghenaemt den derden ofte cleenen brant, 1639, RAG-Ne 28, c-497.

DEREKEN: lants up den cautere bove(n) noetkins by den derekene, 1577, RAG-Ne 69, 0.

DIERENBOS: een parcheelken van bosschen ghenaemt den dierenbosch, 1526, RAG-Ne 391, 10r.

DIERENKOOP <D3> <F6>: Lant nu ghenaemt den dieren coop Liggende daerment noemt inden biebuyc zuut west de biebuucstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-529.

DIERIKS BILKSKEN <D3>: tiericx bulcxkin, 1574 RAG-Ne 773, 0; lands ghenaemt het diericx bulcxkin, 1578, RAG-Ne 64, 92r; Lands ghenaempt tdiericx bulxkin, 1581, RAG-Ne 626, 167r; Lande genaempt diericx bulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 87r; Lant ghenaemt

het diericxbulcxken oost de straete naer hansbeke noort de rye wateringhe, 1639, RAG-Ne 28, d-245.

DISTELBILK <H4-I4>: Eerst de behuude hofstede mette mote en(de) mersschelkin ende Een bulxken lants genaemt den Calver bulckxken noort west den waterloop zuut oost de hoossche straete zuut west landts genaemt den destelbulck, 1619, RAG-Ne 17, 0; Item een stick Lants ghenaeft de(n) destelbilck noort west daeranne gheleghen den Capbulck zuut oost dhoossche straete, 1619, RAG-Nd 1459.

DOLAGE <E3>: de dolaghe, 1481, SAG, 330/35, 442v; ghemet ghenaeft de doolaghe, 1577, RAG-Ne 323, 62v; lant ghenaeft de doolaghe, 1596, RAG-Ne 103, 36v; Lant ghenaeft de doolaghe, 1639, RAG-Ne 28, d-137.

DONK: van nevele ter donc, 1530-1531, RAG-Ne 135, 0.

DOREN(S) <F2-F3>: an de doerne, 1414, SAG, 330/15, 208r; Lants ghenaeft de(n) doore(n), 1577, RAG-Ne 323, 3v; lants ghenae(m)pt den dorren come(n)de mette(en) oost einde ande(n) rijwech loopende van nevele naer hansbeke, ca. 1600, RAG-Ne 326, 80v; lant upd(en) cauteere ande doorens, 1625, RAG-Ne 69, 0; Landts ghenaeft de(n) doorne, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

DORENAKKER <C3>: Jnt gheweste daerment heet te veldekin streckende metter oostsyde met een dreve van zuyden in voorby den dooren ackere gaende met desen goede ende het evenbulcxken met desen goede gaen(de), 1616, RAG-Nd 1448; lant ghenaeft den doorenackere, 1632, RAG-Ne 28, 0.

DORENBILK: lants ghenaeft bachten der haghe streckende lancxt den doorenbulcke, 1538-1564, RAG-Ne 62 346r.

DORENBOSSELKEN: bosch ghenaeft doorne bosschelkin daer den wech naer poessele duere loopt, 1538-1564, RAG-Ne 62, 97v.

DORENHAGE: dlandt datmen houdt vander ursmuelene tusschen der doren haghe en(de) der straten, 1503, RAG-Dro 123, 0; besloten met eender doore(n)haghe, 1503, RAG-Dro 123, 0; anden voet wech also men gaet te vinckt waert ande dooren haghe, 1503, RAG-Dro 123, 0; ande dhoore haghe, 1527, RAG-Ne 60, 5v; landts anden cruus wech thenden de doorne haeghe also men ghaet van nevele naer de poucxsche vierschare, 1584, RAG-Ne 1551, 60r; lands Ligghen(de) bachten der schuere van gillis goedthals ghenaeft de doorenhaghe, 1586, RAG-Ne 773, 0; zuijt an den muelen wech en(de) kerck wech west de doren haghe noort sheeren strate oost den voet wech vande muelene, 1596, RAG-Ne 102, 9v.

DORENT <F2-F3>: Lants Jnd(en) doorent, 1563, RAG-Ne 2225, 0; lands ghenaeft de(n) Riwegh west lands de(n) doorent ande hondert Roed(en), 1565-1587, RAG-Ne 99, 11v; lants ghenaeft raveschoot stick zuut lants ghenaeft de(n) doorent west den ham oost sheere(n) straete dieme(n) noemt de(n) Rywech, 1584, RAG-Ne 63, 81r; lants ghenaeft den doorent, 1585, RAG-Ne 773, 0; Landts ghenaeft de(n) doorendt noort den Ryde wech, 1595, RAG-Ne 28, 0; lant genaemt Ravescoot zuut den doorent west den ham Noort sheere(n) strate dieme(n) noemt den Rijwech, 1596, RAG-Ne 103, 20v; een stick lants ghenaeft de(n) doorent, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; lants ghenaeft den doorent, 1618, RAG-Nk 147, 0; lant ghenaeft den beliaert wesende vanden auden gestruycte(n) goede oost den doorent, ca. 1625, RAG-Ne 322, 6v; Lant upden rywech ghenaeft den doorent oost de(n) Rywech van nevele naer hansbeke, 1639, RAG-Ne 28, d-74.

DORENTJE 1: Lants ghenaeamt tdooreke(n) oost upden meerschcant, 1577, RAG-Ne 323, 60r; lands ghenaeamt tdoorekin Oost anden meersch cant west anden herwech van Nevele naer Landeghem Muelene, 1578, RAG-ne 64, 111r; stic landts ghenaeamt strypen liggheende toessche byden doerrekin, 1503, RAG-Dro 123, 0; lants ghenaeamt tdoorenken liggende upden cautere west den herwerch oost de meerschen aende calene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 109v; lants genaemt het doorentken liggheende up oossche cautere metten oosthende aende langhemersch metten westhende aenden herwech, ca. 1625, RAG-Ne 322, 76v; landts ghenaeamt het doorentken liggheende upden cautere west de(n) wech naer nevel oost de meerschen aende caelene, 1639, RAG-Ne 28, 0.

DORENTJE 2 <C2-C3>: cauters tende den dorekene, 1552, RAG-Ne 670, 0; een sticxken an tdooreken, 1575, RAG-Ne 28, 0; landts gheheeten opt doorentke(n), ca. 1625, RAG-Ne 322, 25r; Lant ghenaeamt tdoorentken, 1639, RAG-Ne 28, a-82.

DRAAIBOOM: van Renterghems dreve by den dray boom noort den meersch zuut twaterlat, 1558-1559, RAG-Ne 138, 6r; byden drayboom, 1574, RAG-Ne 147, 0; sticke ghenaeamt den draeyboom, 1584, RAG-Ne 1551, 55r; een paertyken lants ghenaeamt den draeyboom tzelve wesende o(m)mecant en omegracht (sic), 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

DREEF VAN DEN HOEL <NB>: behuude hofstede zuut den hoel vant goet ter meersch noort sent Jans strate oost de dreve vanden hoel, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 101; zuut den hoel vanden goede ter meersch noort sent Janstrate oost de dreve dieneende totter ghebruyc vanden hoel, 1639, RAG-Ne 28, 101; Inde Ste Jans strae(te) noort het dreefken dat Loopt naer den hoel, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

DREEF VAN HET GOED TE REITGAVER <F7>: dreve vand(en) goede te Reiavere, 1538-1564, RAG-Ne 62, 91v; de dreve van(den) goede te ReyJavere, 1550-1563, RAG-Ne 63, 20v; dreve van het goet te reyaver, 1577, RAG-Ne 323, 43v.

DREEFBILK: lants den dreefbulck, 1577, RAG-Ne 69, 0.

DREEFKEN: Gillis de weert houdt een leen ... daerment heedt te kerrebrouck groot vierenseventich Roeden ende es gheheeten het drevekin ... en(de) licht besloten oost zuut en(de) west Int pouxsche lant ... 1460, RAG-Ne 9, 21r; Gillis de weert houdt een leen ... daerment heet te kerrebrouck groot videntzeventich Roeden ... ende es gheheeten het drevekin ... ende licht besloten oost zuut ende west Jnt Pouxschelandt commende metten noorthende ande strate ... 1583, RAG-Ne 11, 23v; een Leen te kerrebr(ouck) gheheeten het drevekin Jnt Pouxsche Lant, 1600, RAG-Ne 73, 9v.

DRIE BRANDE <E5-F5>: de drie brande besaedt met taruwen, 1394, SAG, 301/14, 2, 38r; de drie brande besaedt met mestelune, 1412, SAG, 301/21, 2, 29r.

DRIE VELDEN <B1>: bosch thenden de drie velden an tmuelenaerstraetken, 1527, RAG-Ne 391, 13v; leen geleghen by vossenberghe gheheeten dammaerts leen ofte die drie velden, 1535, RAG-Nd 1340, 0; leen ghelegghen Inde prochie van nevele by vossenberghe gheheete(n) dammaers leen of de drie velde(n), 1539, RAG-Nd 1350; metten west hende up de cal(ene) oost de drieveelden, 1550-1563, RAG-Ne 63, 36r; Leen ghelegghen Jn drie sticken neffens elcanderen de welcke den pachtere moet legghen jn zes sticken ghenaeamt de dry velden ghehouden van(den) voorn. huuse ende casteele van nevele, 1575, RAG-Ne 28, 0; straete van veldeken totten drieveelden, 1577, RAG-Ne 323, 80v; landts ghenamt sents bulc neffens den drie velden, 1595 (kopie), RAG-Ne 28, 0; daerment heet ten drij velden noort den putbosch west de straete die ten drij velden loopt, 1596, RAG-Ne 103, 64r; behuude hofstede te veldeken by den dry velden, 1596, RAG-Ne 103, 6v; Leene Liggheende jn dry sticken deennevens den anderen ghenaeamt de dry

velden, 1639, RAG-Ne 28, e-203; daerment heet ten dry velden, 1639, RAG-Ne 28, d-313.

DRIE VELDEN <B1>: bosschelkin byden drievelde(n), 1538-1564, RAG-Ne 62, 25v; bosch ande drie velden, 1541-1542, RAG-Ne 392, 13r; bosch daerment noempt ten dry velde(n), 1577, RAG-Ne 323, 28r; eenen bosch ligghende onder de drye velde(n), ca. 1625, RAG-Ne 322, 37r; bosschelken ghelegen ten dry velden liggende daerment noemt veldeken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 90r; bosch ghenaeamt de tusschenste hulle meersch ghelegghen neffens de dry velden, ca. 1625, RAG-Ne 322, 79v.

DRIEBEK 1 <A3> <B4-C4>: lants ghenaeamt den driebeck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 255v; landts ghenaeamt den drybeck west den hooghen ackere, 1596, RAG-Ne 103, 13v; Lant ghenamt den drybeck, 1619, RAG-Ne 28, d-86; Lant ghenaeamt den drybec, 1639, RAG-Ne 28, c-377; Lant ghenaeamt tquaet ghemet suutwest met hunnen dry beck, 1639, RAG-Ne 28, c-265.

DRIEBEK 2 <D4>: een buyndere ghenaeamt den drybeck oost met eenen houc aen de straete aenden vierboomkeer, ca. 1625, RAG-Ne 322, 85v.

DRIEBEK 3 <F7>: op de poeck ofte vaert van nevele naer poesele ghenaeamt den drybeck ende lattebulck, 1596, RAG-Ne 103, 5v.

DRIEBEKSSEN: Lands ghenaeamt tdry becckin, 1566, RAG-Ne 99, 26r; sticcken Lant ghenaeamt het dry beccken, 1639, RAG-Ne 28, f-205.

DRIEBUNDER <F5-G5>: ts<t>ic up den steyn dat men eed de drie buu(n)re, 1412, SAG, 301/21, 2, 29r.

DRIES MEELDONK <D2-E2>: Jnden driesch meeldonck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 280v; landts ghenaeamt de(n) drieschmeeldonck, 1577, RAG-Ne 323, 93v; lants ghenaeamt de(n) driesch meeldonck, 1577, RAG-Ne 69, nr. 17; stick ghenaeamt den driesch meeldonck, 1596, RAG-Ne 103, 50r; Lant ghenaeamt den driesmeldonck, 1639, RAG-Ne 28, d-158.

DROGE EVENSTOPPELEN <B2>: lants ghenaeamt de drooghen even stoppelen, 1596, RAG-Ne 103, 56r; lant ghenaeamt de drooghe even stoppelen oost ghenaeamt eckaerts wateringhe, ca. 1625, RAG-Ne 322, 89r; Lant ghenaeamt de drooghe evenstoppelen noort metten bauts vyvere, 1639, RAG-Ne 28, e-190.

DUITKEN: Landts ghenaeamt Jnde duutkene stede oost heerweghe van nevele naer landeghem, 1577, RAG-Ne 323, 4v.

DUITKENS BILK: behuude stede ghenaeamt duutkins bulck ande voirstate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 115v; Lant genaemt dutkens bulck oost Lant ghenaeamt de cleercq ste west ande bogstrate (sic), 1596, RAG-Ne 103, 91v; Lant ghenaeamt duutkens bulc, 1639, RAG-Ne 28, a-122.

DUITKENS BUNDER: lants up den cautere gheheeten duutgins bund(er)e, 1538-1564, RAG-Ne 62, 273; duutkins bundre, 1550-1576, RAG-Ne 63, 47r; Vc Roeden ghenaeamt duutkins bunder, 1563, RAG-Ne 142, 7v; deerste es genaemt duuttins bunder, 1566-1567, RAG-Ne 143(2), 8r; Lands ghenaeamt duutkins bundere, 1574, RAG-Ne 624, 79r; Landts ghenaeamt duutkens bundere, 1577, RAG-Ne 323, 84v; lands en(de) meersch ghelegghen binnen Nevele deeste ghenaeamt duutkins bundre, 1577-1578, RAG-Ne 148, 11r; lant up hoossche cautere ghenaeamt duijtens bundere, 1596, RAG-Ne 103, 46v; Lant up oossche cauter ghenaeamt duytkens bundere, 1639, RAG-Ne 28, 121.

DUITKENS STEDE(KEN): Landts ghenaeamt duutghins stede, 1538-1564, RAG-Ne 62, 15r; landts ghenaeamt van haudts tyde Duutkins stede, 1577, RAG-Ne 69, nr. 149; lands ghenaeamt tduyttins stedekin, 1565, RAG-Ne 69, nr. 119; stick genaempt duutgens stede oost de cautere, 1596, RAG-Ne 103, 15v; Lant genaempt duuthens stede west metter cleercx stede noort de hoossche strate, 1596, RAG-Ne 103, 42r; Lant ghenaeamt duutkens stede noort oossche straete, 1639, RAG-Ne 28, a-119.

EEKBILK 1 <G4-H4>: den eeckbulck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 273v; Lands ghenaeamt den eecbulck, 1574, RAG-Ne 624, 79r; den eecbulc, 1575-1576, RAG-Ne 394, 127v; Lants ghenaeamt den heeckbulck, 1577, RAG-Ne 323, 65r; landts de(n) eeckbulc noort de beke naer strekels gatte, 1577, RAG-Ne 69, nr. 6; lant ghenaeamt den eeckbulck Ende dander ghenaeamt den ghendtsbulck, 1596, RAG-Ne 103, 3r; twee sticken lant deen an dander geleg(en) deene genaempt den eeckbulck dander nu genaempt den ghendtbulck, 1596, RAG-Ne 32, 0; lants ghenaeamt den eecbulck suut de beke west deecbulckgracht, ca. 1625, RAG-Ne 322, 81v; Lant ghenaeamt den eecbulc west de eecbulckgracht, 1639, RAG-Ne 28, b-171.

EEKBILK 2: lants darment heet Jn braemdonck sinde genaempt den eekbulck, 1596, RAG-Ne 32, 0; lant daerment noemt jn braemdoncq ghenaeamt de halve twee ghemeten ende den eecbulck ommecant ende ommegracht, ca. 1625, RAG-Ne 322, 2v; Lant ghenaeamt den eecbulc Ligghende in braemdonc, 1639, RAG-Ne 28, e-98.

EEKBILCKGRACHT <G4>: lant daerment heet tsijs lant metten oosthende up de heeckbulck gracht, 1596, RAG-Ne 103, 39r; ee(n) stick lants ghenaeamt de(n) berch zuut de heeckbeck gracht west den waterloop, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; ee(n) stick lants ghenaeamt de(n) berch zuut dheecbulck gracht, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; Lants ghenaeamt den berch zuut den heeckbulck gracht, 1618, RAG-Nk 147, 0; daerment noemt syslant metten oosthende aende eecbulc gracht, ca. 1625, RAG-Ne 322, 77r; Lant ghenaeamt den eecbulc west de eecbulckgracht, 1639, RAG-Ne 28, b-171; Lant ghenaeamt de beke noort de beke oost deecbulckgracht, 1639, RAG-Ne 28, b-167.

EEKBOS(SELKEN) <F6-F7>: Lands ghenaeamt den eecbosch oost up den wech van nevele naer hansbeke, 1574, RAG-Ne 624, 111v; lants ghenaeamt de(n) eeckbosch, 1577, RAG-Ne 69, nr. 149; lants ghenaeamt het eecbosschelken, 1596, RAG-Ne 103, 5r; een partyken lant ghenaeamt het Eeckbosschelken, ca. 1596, RAG-Ne-102, 125v; lant daerment heet ant eecbosschelke(n), ca. 1625, RAG-Ne 322, 44r; Lant ghenaeamt het eeckbosschel(ken) oost de straete van nevele naer hansbeke, 1639, RAG-Ne 28, a-153; Lant ghenaeamt teecbosschelken oost de steynstrate, 1639, RAG-Ne 28, a-152.

EIGENDOM OP DE STOK: ghenaeamt het eyghendom upden stock, 1584, RAG-Ne 1551, 51r.

EIGENDONKBOS: Bysterveltbosschelken met plantsoenbosch de smalle riedt den eyghendoncbosch (sic) al an een ghelant, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0.

EKE: lande ter eecken, 1530-1531, RAG-Ne 135, 0.

EKSELDAM <A3>: bosch ghenaeamt hecthys da(m)mme, 1577, RAG-Ne 323, 62r; bosch daerment noemt texelda(m)mme, 1577, RAG-Ne 670, 0; meersch en(de) boosch daerme(n)dt heet Teexseldamme, 1577, RAG-Ne 69, nr. 101; bosch d(aer)ment noemt texeldamme, 1586, RAG-Ne 773, 0; bosch ofte hettinghe gheleghen daerment heet textoois (sic) damme noort de water loop, 1596, RAG-Ne 103, 19r; partye ghenaeamt exeldamme wesende bosch gersinge ende lant, ca. 1625, RAG-Ne 322, 90v.

EKSELDAMBILK <A3>: Lant ghenaeamt den schaepdriesch commende totter synghele met een houcken ande straete west metten exeldambulc, 1639, RAG-Ne 28, e-168.

EKSELDAMBRUG <A3>: partyen daerment noemt texterdamme ommeçant en(de) ommegracht streckende lancx de caelene commende metter suytsyde ande brugghe te exterdamme ande straete naer de maelsene metter oostsyde lancx de caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 2v.

ELSEKEN: landts gheleghen ant helseke(n), 1621, RAG-SB K2443, nr. 5.

ELSHAGE 1 <E4-F4>: stick gheheet(en) de helshaghe, 1595, RAG-Ne 28, 0; lant ghenaeamt de helshaghe ofte het ackerkin, 1596, RAG-Ne 103, 22v; Lant ghenaeamt dhelshaghe noort oost de Lapstede, 1639, RAG-Ne 28, c-455.

ELSHAGE 2 <F6-G5>: ten henden vanden steyne an de helshaghe, 1394, SAG, 301/14, 2, 38r.

ELSHAGE 3 <I4>: stick lant ghenaeamt de helshaghe, 16e, RAG-Ne 1555.

ELST: lants ghenaeamt de helst, 1596, RAG-Ne 103, 40r; Lant ghenaeamt de helst, 1639, RAG-Ne 28, d-168.

ENGEL <NB>: stede ande plaetse naest den Inghele, 1503, RAG-Dro 123, 0; jnden Inghele, 1538-1564, RAG-Ne 62, 308r; Raese mueleman waert Jnden Inghele te nevele, 1542, RAG-Ne 136, 0; We van rase muelema(n) werdinne Jnden Inghele binne(n) Nevele, 1546-1547, RAG-Ne 137, 0; Jnden ynghele binne(n) nevele, 1546-1547, RAG-Ne 137, 0; Item betaelt an franchoys de wilde weert en(de) tavernier jnde herberghe ghenaeamt de(n) jnghele, 1567-1568, RAG-Ne 144, 76r; huus en(de) herberghe ghestaen en(de) gheleghen Jnde stede en(de) vriede van nevele Jeghens over de perde muelene ghenaeamt den ynghele, 1569-1570, RAG-Ne 393, 72v; franchoys de wilde fs vincentz waerd Jnde herberghe ghenaeamt de(n) Inghele, 1573, RAG-Ne 623, 63r; de herberghe daer hy woendt ghenaeamt den Inghele groot ontrent L Roeden, 1574, RAG-Ne-147; Jnden Inghele, 1575, RAG-Ne 2220, 23r; metter Oostzyde jeghens de behuuse stede en(de) herberghe ghenaeamt den Inghele metter Noortzyde lancx der poustrate, 1578, RAG-Ne 64, 4v; de behuuse stede van Jacob de Vey ghenaeamt den Inghele zuudt West de beke noordt oost ande strate, 1583, RAG-Ne 627, 83r; Jnden Inghele, 1584, RAG-Ne 1551, 70r; herberghe ghenaeamt den Inghele, 1584, RAG-Ne 1551, 78r; herberghe ghenaeamt den Inghele, 1584, RAG-Ne-1551, 78r; de ste diemen noemt den Inghele, 1596, RAG-Ne 102, 9r; stede wylent ghenaeamt den henghel, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; de stede ghenae(m)pt den Inghele, 1605, RAG-Dro 121, 34v; huus wylent ghenaeamt den hynghele, 1618, RAG-Nk 147, 0; huys ghenaeamt de(n) Inghele, 1622, RAG-Ne 72, 0; huys ghenaeamt de(n) Inghele west de(n) pau, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; mette oostsyde aen thuyt ghenaeamt den engele metter noorthende lancx de poucstrae, 1630, RAG-Ne 322, 8r; huys ende hofstede den Pau oost den Engele, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

ERFPUTJE: Lants genaemt derfputken, 1596, RAG-Ne 103, 82v.

ESTS LAND: lants genaemt ests lants, 1577, RAG-Ne 69, nr. 150.

EVENBILK(SKEN) <B2>: Jnt gheweste daerment heet te veldekin streckende metter oostsyde met een dreve van zuyden in voorby den dooren ackere gaende met desen goede ende het evenbulcxken met desen goede gaen(de), 1616, RAG-Nd 1448; den evenbulc noort den bauts vyvere, 1632, RAG-Ne 28, 0.

EVENSTOPPELEN <B3>: Lant ghenaeamt de nevenstoppelen, 1639, RAG-Ne 28, e-174.

FOREEST(KEN) <I5>: bove(n) de(n) foreestkine, 1422, SAG, 330/17, 353; boven forreeste, 1538-1564, RAG-Ne 62, 23r; meersschen Jnt foreest, 1538-1564, RAG-Ne 62, 238v; meersch up de calene west een meersschelkin ghenaeamt tforeest, 1568-1573, RAG-Ne 99, 6r; meersch Jnde gheme(nen) meersch thende(n) der foreest oost de calene, 1577, RAG-Ne 323, 8r; meersch en(de) Lant ghenaeamt tforeest, 1581, RAG-Ne 396, 218r; Lands ghenaeamt den puwen put noort oost het foreest, 1581, RAG-Ne 396, 219r; lant genaemt den puwen put ofte het forreest, 1596, RAG-Ne 103, 29r; lants ghenaeamt het foreesten ofte puwen put, 1596, RAG-Ne 103, 29v; meersch genaemt het forreesken, 1596, RAG-Ne 103, 100v; meersch genaemt het forreesken, 1596, RAG-Ne 103, 100v; meersch Jnde fereeste oost de calene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 117r; meersch ghenaeamt de foreest, 1632, RAG-Ne 321, 24v; ettinghe ende bosch ghenaeamt tforeestken, 1639, RAG-Ne 28, b-2; IJc roeden nu bosch zynde ghenaeamt het foreest ofte den puwenput, 1639, RAG-Ne 28, b-1.

FOREESTMEERS <I5>: meersschen Jnde foreestmeersch, 1552, RAG-Ne 670, 0; meersschen ghenaeamt de foorenstens mees, 1577, RAG-Ne 69, nr. 133; meersch daerment noempt bachten bossche ofte jnde foreeste meersch suyt west de poucke, ca. 1625, RAG-Ne 322, 51r; meersschen daerment noemt inde foreestmeersch west foreestken oost aende poucke, 1639, RAG-Ne 28, b-5; meersch Jnde foreeste meersch oost ande poucke, 1639, RAG-Ne 28, b-14.

GANSBILK <E2>: landts ghenaeamt den gansbulck, 1577, RAG-Ne 323, 49v; lands ghenaeamt de(n) gans bulc, 1578, RAG-Ne 64, 96v; lants ghenaeamt den gansbulck, 1596, RAG-Ne 103, 50r; Lant genaemt den gansbulc, 1639, RAG-Ne 28, d-81.

GASTHUIS <NB>: stede oost vand(en) gasthuuse, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; een derde partie van(den) huse by hem ghecocht uute(n) gasthuse, 1573-1574, RAG-Nk 151, 5v; Francois van maldeghem als ontfanghere en(de) gasthuus meestere, 1573-1574, RAG-Nk 151, 5v; anden thuun by tgasthuus, 1574, RAG-Ne 312, 5v; Jeghens de erfve vander cappelle van wilen het gasthuus, 1577-1578, RAG-Nk 24, 4v; stede Jnde Pouckstraete strecken(de) mette zuut west zyde an tgasthuus oost de herberghe ghenaeamt de(n) Pau, 1598-1612, RAG-Nk 29, 5v; stede ghenaeamt het Gasthuus gheleghen Jnde Pouckstraete nevens de brugge, 1598-1612, RAG-Nk 29, 7r; stede Jnde pouckstraete streckende met de zuut westzyde ant gasthuus oost de herberghe ghenaeamt den pau, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede gheneamt het gasthuus gheleghen Jnde pouckstraete nevens de brugge, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; het gasthuus ... rente van(de) brugge tot der doorenhaghe, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; ande wulghe by tgasthuus, 1608-1610, RAG-Ne 312, 6v; stede ghenaeamt tGasthuys gheleghen inde pouckstraete nevens de brugge, 1613-1615, RAG-Nk 32, 0; Jn beschudde van(de) stede ghenaeamt tGasthuys ghelegh(en) Jnde pouckstraete nevens de Brugge, 1615, RAG-Nk 33, 0; hofstede Jnde pouck strate comen van symoen alget (sic) strecken(de) met den zuyt west ende tgasthuys Oost de pau toebehooren(de) Jan van dale, 1621-22, RAG-Nk 24, 0; het uphooghe(n) vande(r) kelsie tegh(en) over het gasthuus, 1639-1640, RAG-Ne 312, 0; hofstede zynde het gasthuys van nevele west de beke, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 83.

GASTHUISBRUG <NB>: ande gasthuus brugge die nu verbrant es, 1584, RAG-Ne 1551, 50v.

GAVER <D6>: in de(n) gaver, 1422, SAG, 330/17, 353r; goed alsoet ghestaen ende gheleghen es In den gaver In de prochie van nevele, 1424, SAG 301/28, 104v; jnd(en) gav(er)e, 1451, SAG, 301/41, 141r; jn den gav(er)e, 1457, SAG, 330/27, 445r; Jnd(en) ghaevere, 1563, RAG-Ne 2225, 0; Lands ghenaeamt tcauterkin co(m)men(de) metter

zuutwest zide anden Gavere, 1569, RAG-Ne 95, 56v; Landts ghenaeamt de gavere, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

GAVERKEN <F4> <G3-G4> <G4>: tgav(er)kin ant wat(er)laet, 1467, SAG, 330/30, 283r; Lands daerment heet int gaverkin zuut oost de strate van stein naer de capt, 1581, RAG-Ne 396, 218v; stick ghenaeamt het gaverken, 1596, RAG-Ne 103, 14v.

GAVERSTRAAT <F4-H2>: ande gav(er)e strate, 1451, SAG, 301/41, 141v; Gillis vanden kerchove hout een leen ... ende es een waterloep beghinnende te veldekine In de hulst en(de) also nedercom(m)ende te(n/r) daesdoncke te kerstiaen lams ter gaverstraten ten chyslande, toessche, strekelsgate toe ende also neder streckende toot In de poucke 1460, RAG-Ne 9, 19r; te veldekine Inde hulst ... ende ten daesdonck ... te putte ... gaverstrate ... toessche ... tsteckelgate ... ande poucke, 1530, RAG-Nd 1323, 0; lants ande gaverstrate ghenaeamt den hul, 1538-1564, RAG-Ne 62, 346r, upde gaverstrate, 1550-1563, RAG-Ne 63, 10r; de gaverstrate, 1560, RAG-Ne 2225, 0; lands daerment heet ande gaver straete, 1568-1573, RAG-Ne 99, 52v; Landts nalinck de ghaverstrate e(nde) up thiendevry daerment heet de haeck, 1571-1575, RAG-Ne 2225, 0; strate diemen noemt de gaverstrate, 1578, RAG-Ne 670, 0; vande gaversche straete, 1578, RAG-Dro-36, 17r; een leen es een waterloop die beghint te veldekinne daerment heet Inde hulst commen(de) also nederwaerts ten daesdouncke ter gaverstraete toe naer tchyslandt thoossche tstreckelsgate neder strecken(de) tot leen ten huele en(de) also tot Landeghem Dam inde calene, 1578, RAG-Ne-14, 28v; lands daerment heet ande gaverstrate, 1578, RAG-Ne 64, 68r; Gilis vanden keerchove hout een leen ... ende es een waterloopt (sic) beghinnen(de) te veldekene Inde hulst ende also nedercommende ten daesdoncke te kerstiaen lams, ter gaverstraten, ten chijslande, toessche streckelsgate toe ende also nederstreckende tot Inde poucke 1583, RAG-Ne 11, 22r; Int stick ghenaeamt de Clarenmersch noord west de gaverstrate, 1596, RAG-Ne 103, 9r;; ee(n) stick lants gheleghe(n) an tghent gat daerment heedt de nedercapt noord de gaverstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; de Capthiende ... beghinnen(de) an steengat ... duerloopende tgheheele cheijlandt, an twaterlaet ende voorts Loopende naer tstraetken voer den peerdenbulck tot up de gaverstraete ande audde stede ... Lanx den waeghewech naer Jan van hulle Landt gheseit den Rietwech ... beghint an coijackere, 1604, RAG-Dro 163, 0; de gaverstraete, 1618, RAG-Nk 147, 0; op de gaverstrate, ca. 1625, RAG-Ne 322, 1v; een stick ghenaeamt de vier ghemete noord de gaverstraete, 1626, RAG-Dro 163, 0; Lant ghenaeamt tleen gaverken west de gaverstraete, 1639, RAG-Ne 28, b-267; Landts gheleghe(n) Inde gaverstrae(te) over een pont was, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

GAVERSTRAAT <G3>: Lands ghenaeamt de gaverstrate, 1569-1570, RAG-Ne 393, 180r; lant ghenaeamt de gaverstrate, 1596, RAG-Ne 103, 25v.

GEBUURWEG: dreveke(n) naer de(n) ghebuer wech, 1618, RAG-Nk 147, 0; dreefken naer den ghebuerwech, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0; Dreveken com(mende) van zijn stede naer de(n) ghebuerwycht (sic), 1622, RAG-Ne 72, 0.

GEE(R)STHAGE: lants bachten der gheersthaghe, 1552, RAG-Ne 670, 0; ghenaeamt de gheesthaeghe, 1596, RAG-Ne 103, 45r.

GEERKEN: Landts Ligghende anden gheerkin, 1583, RAG-Ne 627, 120v; Landts ghenaeamt het Gheerkin, 1583, RAG-Ne 627, 120v; lants ghenaeamt het gheerken, 1584, RAG-Ne 1551, 55v.

GEESTJE: hondert roede(n) lants ghenaeamt tgheestki(n), 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; Lants ghenaeamt het gheeste(n) ande(n) Reywyech, 1622, RAG-Ne 72, 0; Landts ghenaeamt het geestgen, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

GEESTLAND <E6>: Lants ghenamt de helghiest Lants tgheestlandt, 1538-1564, RAG-Ne 62, 62v; lants ghenaempt tgheestlant, 1550-1563, RG-Ne 63, 1r; lande ghenaemt thgeestlandt up de vierboomstraete, 1565-1587, RAG-Ne 99, 19v; Lands ghenaemt tghaeslandt zuut de vier boomstrate, 1568-1573, RAG-Ne 99, 38r; Lants ghenaempt tgheestlant, 1577, RAG-Ne 323,28v; lands ghenaemt gheweest tgheestlandt oost lands ghenaemt de caneghemsche bulcke(n) zuut ande vierboom strate, 1578, RAG-Ne 64, 85v; Lant ghenaemt tgheestlant, 1639, RAG-Ne 28, c-45.

GEESTLANDBOS: den gheestlant bosch west de calene, 1577, RAG-Ne 69, nr. 57; gheestlandt bosch west de calene, 1596, RAG-Ne 103, 15r.

GEMEEN <I5>: ant ghemeen van nevele oost de poucke, 1596, RAG-Ne 103, 18v.

GEMEENTE <G7-G8>: west de Ghemeente, 1569, RAG-Dro 119, 16v; Lanx de cattestrate en(de) metten noorthende up de(n) cleenen Oosbrouc e(nde) ghemeente, 1576, RAG-Ne 670, 0; metter ghemeente van den vryheyt van Nevele, 1577, RAG-Ne 2179; upde(n) cleenen Oosbrouck ende ghemeente, 1586, RAG-Ne 773, 0; stick gheleghen buuten nevele up nevele cautere oost daeranne streckende het Ghemeente datmen nompt den hoosbrouck west de(n) eerwech van Nevele naer Landeghem muelene, 1593, RAG-Nd 1422, 0; oost tgemente, 1596, RAG-Ne 102, 2r; ande ghemeente van Nevele oost de poucke, 1596, RAG-Ne 103, 41r; int dycken als int aflaten van(den) watere van(der) ghemeente, 1608-1610, RAG-Ne 312, 6r; up Nevel Cautere oost daeranne strecken(de) het gemeente dat men noempt de(n) Oosbrouck west den herwegh die loept van Nevele naer Landeghem muelene, 1617, RAG-Nd 1451; den grooten oostbrouc eene meersch synde ghemeente competeren(de) de Inzetenen van binnen nevele, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 15.

GEMENE MEERS <I5>: meersch Inde gheme(n) meersch thende(n) der foreest oost de calene, 1577, RAG-Ne 323, 8r; mersch ghenaempt den langhen mersch daerment heet Inde ghemeene mersch oost de calene, 1596, RAG-Ne 103, 29v.

GEMET <F4> <C2> <C4>: dlandt dat men heedt tghemet, 1503, RAG-Dro 123, 0; lands ghenaemt tghemet te vierboom(en), 1565-1587, RAG-Ne 99, 16r; Landts ghenaemt het ghemet, 1595, RAG-Ne 28, 0; een stick lants van hauts tyde ghenaempt den ghemet nu by de(n) zelve(n) bauwyn ghemaect twee paertyen af gheplant met eender doorenhaghe, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

GEMET NAAST DE STRAAT: landts ghenaempt het ghemet naest der straete(n), 1578, RAG-ne 64, 120r.

GEMETEN: stick ghenaempt de ghemeete(n), 1593, RAG-Nd 1422, 0.

GENTGAT <H3>: lants ghenaempt het ghendtgdadt hendende up thiende vrij, 1538-1564, RAG-Ne 62, 312r; tghendgat Jn nevele, 1550-1563, RAG-Ne 63, 7r; an het ghentgat, 1577, RAG-Ne 323, 33r; lands daerment heet andt ghendt gat, 1578, RAG-Ne 64, 72v-73r; up den capt daerment heett an TGhendt gat, 1582, RAG-Ne 627, 50v; eenen bulck gheseit ende groot vier ghemeten Ligghende an tGhentgat ... Licht ommeghedaen van driessche, 1590, RAG-Dro 163, 0; lant ghenaempt het ghendtgdadt het nere gendtgdadt noort de gaverstrate, 1596, RAG-Ne 103, 36v; lant ghenaempt het ghentgdadt oft den mautput, 1596, RAG-Ne 103, 45r; ee(n) stick lants gheleghe(n) an tghent gat daerment heedt de nedercapt noord de gaverstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; bulck liggende ant Ghendtgdadt, 1614, RAG-Dro 163, 0; Lant ghenaemt het ghentgat daer den wech deurloopt commende van Veldeken naer Landeghem meulene oost de straete naer den capt west de gaverstraete, 1639, RAG-Ne 28, b-226.

GENTSE WEG <H3>: stick ghenaept den noesschen wech noort de(n) Ghendtschen wech, 1626, RAG-Dro 163, 0.

GEROLF VAN HOUCKE HELFT: landts ghenaept Gheerolf van houke(n) helft, 1578, RAG-ne 64, 107r; Lands ghenaept Gheerolf van houcke(n) helft by dat tzelve stic gheco(m)men es by coope vanden voornomden Gheerolf van houcke, 1583, RAG-Ne 627, 97r; lant genaempt geerof van houcken helft, 1596, RAG-Ne 103, 109r; Lant ghenaept gheerolf van houcken helft, 1639, RAG-Ne 28, d-156.

GEVANGENIS <NB>: in de vanghenesse te nevele, 1408, SAG, 301/20, 10r; Reparatiën ghedaen an tSchepenhuy's ende vanghenesse te Nevele, 1567-1568, RAG-Ne 144, 75v; behuusede stede Oosthende ande Muelestraete zuut zyde lancxt de(n) kerchove achter de kercke en(de) metten west hende ande(n) wal vander mote achter Tcasteel ofte de vanghenesse van Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 10r.

GEVEL <C3>: landts upd(en) ghevele, 1541-1542, RAG-Ne 392, 17v; Landts ghenaept den ghevele, 1566, RAG-Ne 65, 0; Lands ghenaept den ghevele Jnt gheweste datmen noempt te veldekin, 1574, RAG-Ne 624, 85r; ee(n) sticke Lants van auts tyde ghenaept de(n) ghevel nu twee partyen afgheplant met eender doornenhaege, 1598-1612, RAG-Nk 29, 24r; stick lants ghenaept het ghegevel, 1641, RAG-Ne 399, 50v.

GINSTBILK 1: ligghende up de selvate co(m)mende mette(n) noerthende an dwat(er)laet en(de) de oestsyde ligghende an dwesthende vand(er) gheenstbuelke, 1476, RAG-Nds; up den ghij(n)tsbulck, 1508, RAG-Dro 116, 15r; eenen bulc diemen hier voormaels gheheeten heeft ghee(n)stbulc noort ende west twaterlaet, 1521, RAG-Dro 117, 23r; stede die men hier voormaels gheheeten heft den gienstbulc, 1544, RAG-Dro 118, 0; voormaels gheheet(en) den gheenstbulc, 1569, RAG-Dro 119, 16r; Gents bulck; het brouckelken; Arentsveltbosch, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; eene(n) bulck dieme(n) voermaels gheheete(n) heeft den ghee(n)stbulck noort en(de) oost twaterlat, 1605, RAG-Dro 121, 33r.

GINSTBILK 2 <H4>: twee sticken lant deen an dander geleg(en) deene genaempt den eeckbulck dander nu genaempt den ghendtbulck, 1596, RAG-Ne 32, 0; lant ghenaept den eecbulck Ende dander ghenaept den ghendtsbulck, 1596, RAG-Ne 103, 3r.

GINSTBILKSKEN: Landts tghenstbulcxkin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 14; landts ghenaept tghensbulcxke(n), 1577, RAG-Ne 323, 95r.

GINSTHAGE <I4>: de gheenstgaghe, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286r; de gheenstgaghe, 1550-1563, RAG-Ne 63, 7r; Lands gheleghen beneden de gheenstgaghe, 1581, RAG-Ne 396, 218v; lants ghenaept de gheensgaghe, 1596, RAG-Ne 103, 25v; lants ghenaept de ghenstgaghe, 1625, RAG-Ne 398, 41r; Lant op den cautere thenden den Leene te heule ghenaept de ghenstgaghe, 1639, RAG-Ne 28, b-71.

GODELIEVE STEDE <H5>: Lant ghenaept de godelieve stede daerment noemt oossche west de oossche straete noort het Berchstraetken, 1639, RAG-Ne 28, a-105.

GOED TE BRAAMDONK: tgoed te brae(m)donc, 1475, SAG, 301/53, 43r.

GOED TE KERREBROEK: tgoed te kerrebroec, 1436, SAG, 330/21, 239v; tgoed te kerrebrouc, 1443, SAG, 330/23, 100v; jnt goed te kerrebrouc, 1484, SAG, 330/36, 450r.

GOED TE OSE: tgoed tossche, 1386, SAG, 330/8, 62v; va(n) den goide te hoesche, 1386, SAG, 330/8, 110v; jnt goed toesche, 1394, SAG, 330/10, 50r; tgoed ten oessche, 1396, SAG, 330/10, 229r; jnt goed ten hoessche, 1397, SAG, 330/10, 340v; haerlieder

goed alse ghestaen ende gheleghen es te hoessche, 1424, SAG 301/28, 107v; up tghoet thoossche, 1486, SAG, 301/59, 1v; goedt te hoosdonc Inde prochie van nevele, 1526, SAG, 301/82, 60r; en(de) es de hofstede van zinen goede toessche lancx zuutwaert up streckende neffens den steyne toot an de peerde wee an deen zyde en(de) den poucxscen goede en(de) den brande an dander zyde groot twee bundre, 16^e, RAG-Ne 8, 6r; het goet toossche, 1639, RAG-Ne 28, 0.

GOED TE OUTERKEN <B2>: lands Jnde brouckelkins ghenaeamt den quaden bulck Oost mette(n) goede te(n) auterkinne zuut andt brouckelstraetkin, 1578, RAG-Ne 64, 110r; hofstedeken west aenden synghel gheenaemt dauterken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 100v.

GOED TE POELARE <A9-A10>: tgoet te poelaer, 1461, SAG, 330/29, 122r; jnt lant van nevele jnt goet datme(n) heet te pollaer, 1476, SAG, 301/53, 2, 73r; up tgoet te pollaer jnt lant van nevele, 1477, SAG, 301/54, 2, 5v; tgoet te poelae(re), 1538-1564, RAG-Ne 62, 240v; lands gheleghen Jnt goet te poelaer, 1568, RAG-Ne 1470, 3v; het goet te poelare, 1571-1573, RAG-Ne 623, 0; ant tgoet te poelare oost den quaden driesch, 1579, RAG-Ne 395, 77v; tgoedt te poellare, 1583, RAG-Ne 627, 127v; straetken van tgoet te poelare naer nevele, 1596, RAG-Ne 103, 75v; ee(n) ghemet lants up peracker west tgoet te Poelaere, 1598-1612, RAG-Nk 29, 21v; ande(n) putackere zuijt tgoet te poellare, 1621, RAG-SB K2443, nr. 35; straetken naer den goede te poelaere, 1639, RAG-Ne 28, f-204.

GOED TE REITGAVERE <F7>: ligghende voer tghoet ten reytiav(er)e, 1426, RAG-Ne 58, 222v; Jan loetins fs pieters hout een leen groot zevens ghemeten ... biden goede ten ReytgJave(re) 1460, RAG-Ne 9, 8v; de goede ten reythav(er)e, 1460, RAG-Nd 1283, 0; Lievin soetamys de Jonghe hout een leen ... gheheeten tgoede ten ReytgJave(re) groot veirthien buund(er) en(de) een half, 1460, RAG-Ne 9, 14v; vanden leene en(de) goede ten ReytgJave(re), 1460, RAG-Ne 9, 17v; vanden goede te reisgave(er)e vande(n) voorn. goede te reysgav(er)e, 1469, SAG, 301/50, 120v; goede ten reygaver, 1478, RAG-Nd 1295, 0; by den goede te Reytiavere daerment heedt den vorewal groot ... een ghemet ... noordt het goedt den Reytjavere com(m)ende metten oostheden over den wech, 1530, RAG-Nd 1326, 0; leenen Jnde de prochie van nevele buten byden goede te ReyJavere, 1530, RAG-Nd 1320, 0; es gheleghen inde p(ro)chie van nevele by den goede ten Reyt Javere daerment heedt den borewal groot zynde een ghemet ... noort het goedt te Ryt Jaghere (sic) com(m)ende metten oosthende an ende over den wech, 1532, RAG-Nd 1333, 0; goet te Reincgabelle (sic), 1535, RAG-RvV, 961, 348v, tgoet te Reiaghe(n) (sic), 1538-1564, RAG-Ne 62, 45v; ant goet te Reiaghene, 1538-1564, RAG-Ne 62, 301v; van den Leene ende goede te Reygavere, 1540, RAG-Nd 1354; het Ryegoet, 1541-1542, RAG-Ne 392, 13r; vanden goede te ReyJavere, 1550, RAG-Nd 1360; ant goet te Reiaghene, 1558, RAG-Ne 670, 0; by tgoedt te Rey Javere, 1575, RAG-Ne 625, 24r; dreve van het goet te reyaver, 1577, RAG-Ne 323, 43v; tgoet te Rey Javere, 1575, RAG-Ne 670, 0; een leen gheenaemt Tgoet te ReyJavere groot xiiij bundren, 1578, RAG-Ne-14, 22r; ande(n) voetweghel zome(n) al bachte(n) over den borewal gaet naer tgoet te ReytJavere, 1578, RAG-Ne 64, 4v; tgoet te reygavere, 1580, RAG-Ne 670, 0; Jan lootins fs. pieters houdt een leen groot zevens ghemeten ... biden goede te Reytavere 1583, RAG-Ne 11, 15r; Lieven soetamijs de Jonghe houdt een leen ... gheheeten tgoedt ten ReytgJavere groot veirthien bundere ende een alf ... 1583, RAG-Ne 11, 19v; Joos de sto van overackere hout een leen ... tderde vanden leene ende goede ten reijtgJavere groot zeven bunderen 1583, RAG-Ne 11, 21v; Jooskin loetins filius Pieters hout een leen ... by den goede te rechtgavere (sic) ... groot vier hondert zevens ende tzeitich roeden 1583, RAG-Ne 11, 22v; leen gheenaempt tgoet te ReyJavere wesende Een behuyst pachtgoet groot veirthien bunderen en half, 1596, RAG-Ne 103, 125v; de dreve van tgoet te reyavre zuut oost tshove(n) straete, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; by den goede te Reyt gavre daerment heet den borrewal metten oosteynde opt pouckstraetken, 1600, RAG-Nd 1432; byden goede te Reytavere, 1600, RAG-Ne 73, 3r; tgoet ten Reytgavere, 1614, RAG-Nd

1441; ande(n) goede te reitiaevere suut sheere(n) straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 12r; tgoet te Reitgaevere zuudt de biebuyckstraete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 114r; oost den oesbroec van Nevele leen ghenaemt tgoet ten Reynsgavere , 1636, RAG-Nd 1479; Lant Liggen(de) voor den goede te reytiaevere, 1639, RAG-Ne 28, 0; voetweghel zoomen vanden borrewal gaet naer tgoet te reytiaevere, 1639-1640, RAG-Ne 74, 1v.

GOED TE VELDEKEN <B3>: goed te veldekine, 1439, SAG 301/35, 202r; goet te veldekin, 1566, RAG-Ne 65, 0.

GOED TEN BRIELE <H2-H3>: up tgoed ten briele, 1416, SAG, 330/16, 35; jnt goed ten huele en(de) ten briele, 1467, SAG, 330/30, 282r; Jn tyde voor de vlucht woenen(de) up briel goet by Landeghem muelen Jnde prochie van nevele, 1584, RAG-Ne 1551, 61r.

GOED TEN HAMME: stede te nevele gheheete(n) den heerwech up de noortsyde de(n) rechten wech va(n) nevele te poeseele an de oostzyde de stede gheheete(n) tgoet te(n) ha(m)me, 1495, RAG-Dro 115, 12r.

GOED TEN HEKKE: Tghoet ten hecke, 1426, RAG-Ne 58, 1r; van den goede ten hecke, 1450, RAG-Ne 59, 1r; Tghoet ten hecke, 1450, RAG-Ne 59, 20r; tgoet ten hecke, 1569, RAG-Ne 95, 44r.

GOED TEN HEULE <I3>: Hule, 9e eeuw, kopie 941, TW, 492; Hola, kopie midden 11^e, TW, 492; ghoele ten huele, 1426, RAG-Ne 58, 27v; naest den huele goed(e), 1451, SAG, 301/41, 141v; bachten den goede te huelle hendende up dwaterlaet ... 1460, RAG-Ne 9, 9r; jnt goed ten huele en(de) ten briele, 1467, SAG, 330/30, 282r; Lands ghenaempt het bulxkin up strekels gat oost de oossche strate west de beke naer tgoet ten huele noort strekelsgat, 1580, RAG-Ne 396, 155v; bachten den goede ten huele hendende up dwaterlat 1583, RAG-Ne 11, 15r; Leene up de hooghe capt bachten den goede ten heule noort thiendevry oost de beke, 1639, RAG-Ne 28, b-206.

GOED TEN RIEDE <D3>: int goed ten riede, 1388, SAG, 330/8, 270v; tgoet ten riede, 1456, SAG, 330/27, 180r; lievin de hane hout een leen liggende ... Jnden busch biden goede ten Riede groot in tgheheele drie buun(er) vijf hondert en(de) thiene roeden en(de) een halve 1460, RAG-Ne 9, 10v; jnde prochie van nevele Jnden boesch byden goede te Ryd groot int gheheele drye bundele vyf hondert thien roeden en een half, 1530, RAG-Nd 1327, 0; Lievin de hane houdt een leen liggende ... Jnden busch biden goede ten Riede groot in tgheheele drye bunderen vyf hondert ende thiene roeden en(de) een halve ... 1583, RAG-Ne 11, 16v; Jnden busch byden goede ten Riede, 1600, RAG-Ne 73, 4r; Olivier van Royen ... een leen ... daer ment heedt inden busch byden goede ten Riede groot Jnt gheheele drie bundre vyfhondert en(de) tien Roeden en(de) een halve te diverschen sticken liggende, 16^e, RAG-Ne 8, 9r.

GOED TER EKE <C8>: Mer Lievin van leyns Rudd(er) hout twee leenen ... dande(re) in de voors. prochie van nevele groot zynde twee ende twintich ghemeten ... gheheet(en) tgoed ter eek 1460, RAG-Ne 9, 16r; leen ghenaempt het goet ter eecken groot vij bunden en(de) hondert Roeden landts, 1558-1559, RAG-Ne 138, 9r; Mer lieven van leyns Ruddere ... groot zynde twee en twintich ghemeten ... gheheeten tgoedt ter eecke 1583, RAG-Ne 11, 20v; M(er) lievin van leyns hout twee leenen ... dander inde voors. prochie van nevele groot zynde twee ende twintich ghemeten gheheeten tgoedt ter eecke, 16^e, RAG-Ne 8, 14r.

GOED VAN DE PRIESTERAGE <E8>: Lant ghenaemt tboonbulcxken nu beplant met upgaende boomen noortoost tgoet vande priesterage van nevele, 1639, RAG-Ne 28, c-118.

GOED VAN ZEVEREN <F5>: daerment heet Toessche danof deen Leen es ghenampt tpoucksche goet dat men nu heedt tgoet van zeveren, 1563, RAG-Nd 1378, 0; daerment heet Toessche danof deen Leen es ghenampt tpoucksche goet dat men nu heedt tgoet van zeveren, 1565, RAG-Nd 1378; tgoet te zeveren(n) Ligghende Jnde prochie van nevele daerment heedt Jnde(n) bramer noort toossche straete, 1577, RAG-Ne 323, 92v; leen ghenampt tpoucksche goet datmen nu heet tgoet van zeveren noort de hoessche straete, 1584, RAG-Nd 1418, 0; daerment heet thoessche leen vercreghen gheweest by coope jeghens cornelis van zeveren ... tpoucksche goet datmen nu heet tgoet van zeveren noort de hoessche straete, 1584, RAG-Nd 1418.

GOEDEKEN TE VELDEKEN <B3>: datme(n) noemt tgoeykin te veldekene, 1575-1576, RAG-Nk 24, 0.

GOEDEN TIJD <F8>: Den goeden tyt groot hondert Roeden comen(de) noort oost aen tpouckstraetken, 1578, RAG-Dro 36, 5r; Item den goeden tyd groot hondert roeden noortoost va(n) tpouckstraetken, 1579, RAG-Dro 36, 16r; den goeden tyt ende het wallebulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 5v; een stick lants an den goen tyt, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; lants ghelegh(en) daerment heedt Jn den goen tyt, 1618, RAG-Nk 147, 0; Lant ghenamt den goeden tyt zuut west den voetwegel, 1639, RAG-Ne 28, 72.

GOETHALS' BILK: stick ghenampt goethals bilck noortwest de beke Loopende van neeschure naer Poessele wale, 1585, RAG-Ne 581, 44r.

GOETHALS' STEDE: hofstedeken ghenamt ghoethals Stede, 1582, RAG-Ne 773, 0.

GOUDBLOEM: de huere vander Brouwerie genoemt de goublomme metter Erfven van achter, 1585, RAG-Ne-670.

GOUDEN LEEUW: een huuse staende in Nevele wilent eene herberghe ghenampt den gauden leeu, 1577, RAG-Ne 395, 140r; eene herberghe jnde vryhede van Nevele ghenamt den ghouden Leeu, 1582, RAG-Ne 773, 0.

GRAANMARKT <NB>: pachte vander strekele vander graenmaerct van Nevele, 1571-1572, RAG-Ne 145, 32r; en(de) grae(n) maerct van Nevele, 1578-1579, RAG-Ne 149, 29r.

GRACHT VAN DE OOSTBROEK: mette(n) Oosthende up de gracht vand(en) oosbrouck, 1536, RAG-Nd 1344, 0; oost up de gracht vanden oostbrouck, 1540, RAG-Nd 1354, 0.

GRAUWEN HAGELING: den grauwen hagelinc, 1412, SAG 301/21, 2, 29r.

GROEN WEGELKEN <H4>: stic ghenampt het groen weghelken oost de wech van nevele naer landeghem muelen noort het groen weghelken, 1596, RAG-Ne 103, 7v; Lant ghenamt tgroen weghelken, 1639, RAG-Ne 28, a-115.

GROENE BROEK: meersch ghenamt den groenen brouck, 1569, RAG-Ne 95, 56v.

GROENE RIET: stick Lants aen den groenen Ryt, 1613-1615, RAG-Nk 32, 0.

GROENE WEG <H3-H4>: naerst de(n) groene(n) weghe, 1538-1564, RAG-Ne 62, 23r; up oossche cautere anden groenen wech, 1566, RAG-Ne 99, 21v; upde(n) capt oost upde(n) groene(n) wegh, 1567-1573, RAG-Ne 99, 12r; lands daerment nompt upden capt co(m)men(de) metter Oost zyde upde(n) groene(n) wegh zuut comen(de) ande strate

alszome(n) van Veldekine naer Landeghem Rydt noort de(n) neder capt, 1568-1573, RAG-Ne 99, 12v; up de(n) groene(n) wech, 1577, RAG-Ne 323, 7r.

GROENE WEG <H4>: lants genaempt den groenen wech metten oostende Anden Waterloop ofte beke streckende van hoosche nar dleen ten huele West de strate, 1596, RAG-Ne 103, 1r; lants ghenaept den groenen wech, 1596, RAG-Ne 103, 29v; Lant upden capt ghenaept den groenen wech, 1639, RAG-Ne 28, b-249.

GROOT BEDELF <F9>: de Langhe meersch Jnt groot bedelf oost de calene, 1596, RAG-Ne 103, 15v; liggende up den muelen Cautere datmen noompt het groot bedelf, 1596, RAG-Ne 32, 65v.

GROOT GAVERKEN <F4>: Landts tgroot gaverke(n), 1577, RAG-Ne 323, 7r; Lant ghenaept tgroot tgaverken zuut straetken naer de gaverstraete, 1595, RAG-Ne 28, b-277.

GROOT GEESTLAND <E5-E6>: Lants genaempt het groote geest lant west de vierboomstrate, 1596, RAG-Ne 103, 79r; lant ghenaept tgroote geestlant west de vierboomstraete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 85r; Lant ghenaept tgroot gheestlant, 1639, RAG-Ne 28, c-41.

GROOT HALF BUNDER: Lant ghenaept het groot half bunder ~~den groeten bulck~~ zuut west mette varentmeersch, 1619, RAG-Ne 28, d-91.

GROOT STUK <E3> <B5>: Landts ghenaept het groote stick, 1577, RAG-Ne 323, 13r; ghenaept het groote stic, 1580, RAG-Ne 670, 0; stic Lands ghenaept tgroot stic, 1581, RAG-Ne 396; lant ghenaept het groot stick, 1596, RAG-Ne 103, 42v.

GROOT WATERLAT: cauterlant ghenaept tgroot waterlat, 1639, RAG-Ne 28, a-84.

GROOTAKKER: lants up de(n) g(roo)tack(er)e, 1426, RAG-Ne 58, 222r; Landt dat Light neffens grootackere, 1583, RAG-Ne 627, 120v; neffens groot ackere, 1584, RAG-Ne 1551, 57v.

GROTE BELIAARD <F2-F3>: lant ghenaept den beliaert oost ende west den grooten beliaert, ca. 1625, RAG-Ne 322, 6v; Lant ghenaept den grooten beliaert noort oost metten doorne, 1639, RAG-Ne 28, d-65.

GROTE BILCK <B4> <D4> <F7>: sticxken ghenaept tcattesteertkin metten groote(n) bulck, 1575, RAG-Ne 28, 0; zaeylands datmen noempt den groten bulc metter Oostzide upde Gaverstrate, 1576, RAG-Ne 625, 57r; stic de(n) groote(n) of de(n) cro(m)me(n) bulck, 1577, RAG-Ne 69, nr. 119; saeylands dat men noempt den grooten bulc oost upde Gaverstrate, 1578, RAG-Ne 670, 0; een bunder ghenaept den grootbulck, 1596, RAG-Ne 103, 5v; Lant ghenaept het groot half bunder ~~den groeten bulck~~ zuut west mette varentmeersch, 1619, RAG-Ne 28, d-91; lant ghenamt de grooten bulck noort sheeren straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 19v; Lant ghenaept het cattestertken metten grooten bulck noort den moerbosch, 1632, RAG-Ne 28, 0; Lant ghenaept den grooten bulc oost de straete commende van(de) vierboomen, 1639, RAG-Ne 28, c-381.

GROTE BOGAARDS AKKER: stick ghenaept den grooten bogaerts ackere, 1596, RAG-Ne 103, 54v; den grooten bogaert ackere, 1596, RAG-Ne 103, 125r; Lant ghenaept den grooten boghaerts ackere, 1639, RAG-Ne 28, d-214.

GROTE CIJNSLAND <D3> <G4>: lant genaempt het groote syslant, 1596, RAG-Ne 103, 15v.

GROTE DAASDONK <E4>: Lant ghenamt den grooten daesdonc, 1639, RAG-Ne 28, c-438.

GROTE EEKBILK <A8> <G4-H5>: stick ... den grooten eeckenen bulck, 1596, RAG-Ne 103, 69r; thoossche lants ghenampt de grooten eeckbulck, 1596, RAG-Ne 103, 46v; lant ghenamt den grooten eecbulck noort de beke, 1639, RAG-Ne 28, 161.

GROTE GENTGAT <H3>: stick ghenampt het groote ghentgat, 1596, RAG-Ne 103, 45r; Lant ghenamt tgroote ghentgat, 1639, RAG-Ne 28, b-225.

GROTE GRACHT: up de g(ro)te gracht, 1454, SAG, 301/42, 2, 83v.

GROTE HEIE <F4-G4>: lant genaempt de cleyne heye ick segge de groote heye, 1596, RAG-Ne 103, 15v.

GROTE HELFT <D2>: Jnden grooten helft, 1538-1564, RAG-Ne 62, 83v.

GROTE HEULENDRIES <I3>: landts ghenampt den grooten hueldriesch wesende ommeant ende ommegracht metten boomen ende plantinghen daer up staende, 1571, RAG-Nd 1400, 0; Landts ghenampt den grooten hueldriesch, 1578, RAG-Ne 670, 0; een stick genaemt den grooten hullen driesch, 1619, RAG-Ne 17, 0; Item een stick ghenampt den groote(n) huelen driesch ooc daerneffens gheleghen, 1619, RAG-Nd 1459.

GROTE HOEL <F9-G9>: mersch oft gersinghe genaemt den grooten hoel liggende tot nevel binnen de Vrijheijt, 1580, RAG-Ne 32, 13r; meersch iijC roeden gheheeten den cleijnen hoel noort ande(n) Ingelander zuijt den grooten hoel, 1596, RAG-Ne 102, 10v; meersch groot vjC Roeden gheheeten den grooten hoel noort anden cleijnen hoel west den muelen coutere, 1596, RAG-Ne 102, 10v.

GROTE HOELMEERS: liggende up den muelen Cautere een partije lant genaemt den grooten hoelmersch groot een bundere oft meer, 1596, RAG-Ne 32, 66v.

GROTE HOUW: vC roeden gheheeten de(n) groote(n) hau, 1427, SAG, 301/29, 103v.

GROTE HUL <G3>: den grooten hul neffens de thiende vrij, 1596, RAG-Ne 103, 49v; lants ghenampt den grooten hul, 1596, RAG-Ne 103, 27v.

GROTE KALEBILK: Jnden grooten calebulc, 1575, RAG-Ne 670, 0; bundere gheleghen Jnden grooten Calebulc, 1575, RAG-Ne 625, 18r.

GROTE KOUDBORRE <C5-D5>: de(n) groete(n) Cauburre, 1538-1564, RAG-Ne 62, 44r.

GROTE KOUTERBILK <H5>: lants ghenampt den grooten cauterbulck, 1596, RAG-Ne 103, 44v; Lant ghenamt den grooten cauterbulck, 1639, RAG-Ne 28, a-106.

GROTE LINDE: ande grote Linde staende up de maerct van dezer Vrihede, 1575, RAG-Ne 312, 4v.

GROTE LINDENBILK <I3-I4>: Landts genaemt den grooten Lindebulck, 1619, RAG-Ne 17, 0; Item een stick Lants ghenampt den grooten Lindebulck zuut oost de voorn. Cauterwech zuut west de dreve west hoossche straete, 1619, RAG-Nd 1459.

GROTE OOSTBROEK <G7-G8>: Inde muelestrate over de brugghen oost tgroot oesbrouck noort ... west de muelestrate zuut een straetkin alsoemen gaet naer tgroot

oesbrouck, 1521, RAG-Dro 117, 21r; Inde muelen straete ov(er) d(er) brugghe oost tgroot oestbrouc west de muele(n) straete zuut es straetke(n) alzome(n) gaet nae(r) oestbrouc, 1544, RAG-Dro 118, 0; alsmen de valhexkins maecte o(m)me het afsluten van(den) grooten en(de) cleenen oostbrouc, 1573, RAG-Ne 312, 0; mersch genaempt de groote(n) oosbrouck de reviere de poucke loopter anne tusschen dit ende den cleine(n) oosbrouck end oost comptet anne een stick lant datme(n) heet den legelar, 1596, RAG-Ne 102, 10v; ee(n) hofstedeke(n) wesende ee(n) uutuenyn(ghe) uute(n) groote(n) oostbrouck, 1610-1611, RAG-Ne 312, 0; hofstede inde Muelen strate over de Brugghe oost groot oosbrouck west de Muelenaers Strate zuyt het Straetke(n) alsoome(n) gaet naer de(n) oosbrouck, 1620, RAG-Dro 122, 0; west de meulenstraete oost den grooten oostbrouc, 1639, RAG-Ne 28, 10; den grooten oostbrouc eene meersch synde ghemeente competeren(de) de Jnzetenen van binnen nevele, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 15; den dam aen(den) groot(te)n oosbr(ouck) en(de) cleyne(n) broucq brugge e(nde) cattestraet brugge, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0.

GROTE PART: lants in de vierboomstrate ghenaept het groot part, 1612, RAG-Ne 397, 5r.

GROTE REITGAVERE: anden groote(n) Reygavere, 1577, RAG-Ne 69, 0.

GROTE SCHAAPDRIES <G6>: den grooten schaepdriesch groot ontrent twee ghemeten, 1596, RAG-Ne 103, 16v; Lant ghenaept den grooten schaepdriesch, 1639, RAG-Ne 28, d-7.

GROTE SCHIJVING: te hoessche den groete(n) scivinc tusschen den schivinghe en(de) den grauwen hagelinc, 1412, SAG 301/21, 2, 29r.

GROTE STUK <B4>: lans ghenaept et grote stic, 1577, RAG-Ne 69, nr. 141; lands ghenaept het groote stick, 1578, RAG-Ne 64, 89r; het groote stick, 1587, RAG-Ne 581, 101v; de partye ghenaept tgroote stic, ca. 1625, RAG-Ne 322, 87v-88r; Lant ghenaept tgroote stic groot twee ghemeten west tpepestraetken, 1639, RAG-Ne 28, d-26; Lant groot IIIJc XVJ roeden ghenaept tgroote stic, 1639, RAG-Ne 28, e-39.

GROTE TERT <NB>: Jnde(n) grooten therdt, 1538-1564, RAG-Ne 62, 332r; de(n) groote(n) terdt oost de straete, 1577, RAG-Ne 323, 149v; lant ghenaept den grooten tert oost de hulstrate, 1596, RAG-Ne 103, 57v.

GROTE VARENTS HEET: den groete(n) varents heet, 1433, SAG, 330/20, 293r; den groeten varend eed; den cleene(n) varends eed, 1448, SAG, 330/24, 255.

GROTE WEDAGE: Lant ghenaept tviercante bulcxken Ligghen(de) thenden ende synde deel vande grote Weehaghe west tzegaert, 1639, RAG-Ne 28, e-138.

GROTE ZOMERWEE <D6-D7>: Lant genaempt de groote somerweede, 1596, RAG-Ne 103, 93r; Landts ghenaept de groote somerweede, 1633, RAG-Ne 28, 0.

GULDEN BOOM: bosch ghenaept de(n) guldene(n) boom, 1577, RAG-Ne 323, 67r; eenen bossche ghenaept den ghuldenen boom, 1577, RAG-Ne 69, nr. 57; eenen bossche ghenaept den guldenen boom, 1596, RAG-Ne 103, 15r.

GULDEN HOOFD <NB>: Bauen de Vliegere Jnde vryheyt van nevele een hofstedeken genaempt tgulden hooft, 1596, RAG-Ne 32, 72v; stede ghenaept de Roose oost huus ghenaept tgaude(n) hooft, 1598-1612, RAG-Nk 29, 7r; stedekin ghenaept de roose oost huus ghenaept ~~de~~ tgauen hooft, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede ghenaept tgaude(n) hooft west de stede ghenaept de roose noort Sente Jans straete, 1599-1612,

RAG-Nk 30, 0; huys Jnde sent Jans straete ghenaeamt het guelde(n) hooft, 1622, RAG-Ne 72, 0; huys Jnde sent Jans strate ghenaeamt het gulden hooft, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; stede Jnde sent Jans strate ghenaeamt het gulde(n) hooft, 1626, RAG-Nk 147, 0; hofstede ghenaeamt tgouden hooft, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 92; Jnde Ste Jans strae(te) west huys ghenaeamt het gulden hooft, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0; stede ghenaeamt het gulden hooft west de herberghe ghenaeamt de roose, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

GULDEN HUIS: ee(n) gat toe te metsen Jn het gulden huus te nevele, 1598-1612, RAG-Nk 29, 69v; ee(n) klincke met haecke(n) e(nde) oogh(en) e(nde) al datter toe behoort om de duere van gulden huus te nevele, 1598-1612, RAG-Nk 29, 69r.

HAAKBOSSELKEN: bosch ghenaeamt het haecbosschelkin, 1584, RAG-Ne 396, 349r; bosch ghenaeamt het haecbosschelken, 1596, RAG-Ne 103, 58v; bosch ghenaeamt taecbosschelken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 82v; bosch ghenaeamt thaecbosschelken, 1639, RAG-Ne 28, b-358.

HAAKT <G2-G3>: lands ghenaeamt de haect, 1550-1576, RAG-Ne 63, 73r; Lands ghenaeamt de haecht, 1569-1570, RAG-Ne 393, 180v; Landts nalinck de ghaverstrate e(nde) up thiendevry daerment heet de haeck, 1571-1575, RAG-Ne 2225, 0; Landts ghenaeamt de haect, 1577, RAG-Ne 323, 16v; lant ghenaeamt de haect, 1596, RAG-Ne 103, 3r; lants ghenaeamt de haeck, 1596, RAG-Ne 103, 9r; lants ghenaeamt den haect ligghende In thiende vrij, 1596, RAG-Ne 103, 37r; lant genaemt de haect, 1596, RAG-Ne 32, 0; lant ghenaeamt de haec, ca. 1625, RAG-Ne 322, 72r; Lant ghenaeamt de haect, 1639, RAG-Ne 28, b-352; Lant ghenaeamt de haect noort oost metter thiende vry, 1639, RAG-Ne 28, d-357.

HAAN <NB>: Augusty(n) van wonterghem waerdt jnde(n) hane, 1574, RAG-Ne 773, 0; De Wed(uw)je van Augustyn van Wonterghe(m) ghebruycet de behuuse stede daer zy up ende Jnne woendt ghenaeamt de(n) hane, 1574, RAG-Ne 147, 0; ant kerckhof teghen over de herberghe plach te zyne ghenaeamt den haene oost upde kaelene diemen noempt reyghers beke ende west den caut(er)e ofte hoflande vanden heere van nevele, 1584, RAG-Ne 1551, 63v; herberghe ghenaeamt den haene, 1584, RAG-Ne 1151, 75r; stede naest de herberghe ghenaeamt den haene, 1584, RAG-Ne 1551, 75r, de hofstede ghenaeamt den hane, 1584, RAG-Ne 1551, 75r, onbehuuse hofstede ghelegghen binnen der vryhede van Nevele diemen plach te heeten den haene ghelegghen upde Ryviere ghenaeamt de Poucke, 1585, RAG-Ne 670, 0; daer wilent up ghestaen heeft eene herberghe ghenaeamt den haene, 1585, RAG-Ne 773, 0; erfve daer wylent up ghestaen heeft de herberghe ghenaeamt den haene metter materiaelen van steene daer up staende, 1585, RAG-Ne 773, 0; een stede ghenaeamt den haene noort loopt de poucke oost den a(m)man voor de zelve es gheleghe(n) de wateryn(ghe), 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; uut de hofstede ghenaeamt de(n) haene gheleghe(n) an de brugghe Jnde muelestraete noort de poucke, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede ghenaeamt den hane noort Loopt de poucke, 1613-1615, RAG-Nk 32, 0; de hofstede ghenaeamt den hane ghelegghen ande brugghe jnde meulestraete noort de poucke, 1613-1615, RAG-Nk 32, 0; stede ghenaeamt De Aenne Ander bruegghe Jnde muelestrate noert Loept de poecke, 1626, RAG-Nk 147, 0; huys en(de) stede ghenaeamt den haene ghelegghen Jnde meulenstrae(te) noort de poucke, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

HAANTJE <NB>: stede gheheete(n) thaenkin, 1490, RAG-Ne 61, 3r; ons hofstede te nevele bi(n)ne(n) gheheete(n) thaenkin, 1495, RAG-Dro 115, 13r; stede gheheeten thaenkin, 1503, RAG-Dro 123, 0; stede gheheet(en) thaj(n)k(en), 1508, RAG-Dro 116, 15v; binnen der vrien van nevele In de muelenstrate gheheeten thankin Noort de poucke west de muelestrate, 1521, RAG-Dro 117, 37v; behuuse stede ghenaeamt thaenkin noort upde pouke west de strate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 81v; huys en(de) hofstat Ind(e) muele(n)straete gheheet(en) thaenke(n) noort de poucke west de muele(n)straete, 1544,

RAG-Dro 118, 0; een huus en(de) hofstede (in)de muelenstrate gheheete(n) thaenkin noort de poucke west de muele(n)strate, 1569, RAG-Dro 119, 18r; Inde muelestrate dweers Jegghens over de herberghe ghenaeamt het haenkin, 1573, RAG-Ne 624, 32r; behuysde stede van ouden tyde(n) ghenaeamt gheweest hebben(de) thaenkin, 1578, RAG-Ne 64, 13r; stede ghenaeamt den haene noort loopt de Poucke oost Js gheleghen de waeteryn(ghe) ... de zeel(ve) stede noch vague licht, 1598-1612, RAG-Nk 29, 11r; huus en(de) hofstede Inde muelestraete gheheet(en) het haentge(n) noort de poucke west de straete, 1620, RAG-Dro 122, 0; onbehuysde hofstede van auden tyden ghenaeamt gheweest hebbende thaenken west aen de wateringhe jn de meulenstraete ende noort de reviere ghenaeamt de poucque, 1630, RAG-Ne 322, 4v; onbehuysde hofstede ghenaeamt de haene suut de oude cooremaerct west de meulenstraete, 1630, RAG-Ne 322, 4v; behuysde hofstede west de meulenstraete noort de poucke ende es de voornomde hofstede van auden tyden ghenaeamt gheweest thaenken, 1639, RAG-Ne 28, 67; hofstede ghenaeamt thaenken west de meulenstraete noort de poucke, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 67; behuysde hofstede ghenaeamt het haentgen commen(de) noort an(de) Poucke west an sheeren straete, 1639, RAG-Nd.

HAGE: an de haghe, 1388, SAG, 330/8, 274v; inde haeghe, 1563, RAG-Ne 2225, 0.

HALF BUNDER <D6> <E2> <E4> <E5>: stick ghenaeamt het half bunder, 1577, RAG-Ne 323, 61v; landts ghenaeamt het half bunder, 1596, RAG-Ne 103, 19r; lant ghenaeamt het half bunder groot een half bunder, 1596, RAG-Ne 103, 25r; Landts ghenaeamt het half bundere, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

HALF GEMET <E4>: bosch jnt half ghemet west den langhen bulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 90v.

HALSTERZAAD <E6-F6>: lands ghenaeamt het halstersaet, 1550-1563, RAG-Ne 63, 20v; Landts ghenaeamt het halstersaet, 1577, RAG-Ne 323 12v; Lands ghenaeamt het halsterzaet, 1581, RAG-Ne 626, 177r; lants genaemt het halstersaet gelegen Jn den biebuuck, 1596, RAG-Ne 103, 80v; Lant het halsterszaet ommecant ende ommegracht, 1639, RAG-Ne 28, b-135.

HALVE TWEE GEMETEN: Jn braemdonck ghenaeamt de halve twee ghemeten den eecbulck ghelant oost, 1596, RAG-Ne 103 3v; lant daerment noemt jn braemdoncq ghenaeamt de halve twee ghemeten ende den eecbulck ommecant ende ommegracht, ca. 1625, RAG-Ne 322, 2v.

HAM 1 <C8-D8>: It(em) jnden ham, 1396, SAG-330/10, 318v; Dit es de rente vander costerye van sente baefs die legcht te nevele inden ham, 1384, RAG-SB rol 82 , 0; Jn nivella in den ham, 1411, RAG-Dro 92, 7v; decimam ham et cout(er)e tenet Joh(ann)es de prato, 1413, RAG-Dro 83, 23v; jn den ham, 1425, SAG, 301/28, 2, 22r; la(n)ts liggh(e)n(de) inde(n) ham gheheete(n) de dachtene houden(de) va(n) gheeren borluut, 1441, RAG-Nds; lands gheheeten de strepe ligghende inde(n) ham, 1441, RAG-Nds; decima(m) ham end(de) caut(er)e, ca. 1444, RAG-Dro 83, 24r; jn den ham gheheeten dachtene, 1447, SAG, 301/39, 2, 6v; jnde(n) ham gheeten dachtene, 1448, SAG, 301/39, 2, 149v; Jacop van moerseke hout een leen ... en(de) es gheleghen Jnden ham 1460, RAG-Ne 9, 18r; lands Inde(n) ham, 1460 (latere kopie), RAG-Ne 60, 8r; jnde(n) ham, 1462, RAG-Nd 1292, 0; Inden ham, 1481, RAG-Dro 64, 0; Jnden ham, 1490, RAG-Dro 92, 33v; vier ghemeten landts gheheeten dwulf lant ligghende Inden ham, 1503, RAG-Dro 123, 0; twee ghemete lants liggh(e)n(de) Inden ham In siaghers bulc, 1503, RAG-Dro 123, 0; Jnden ham, 1530, RAG-Nd 1321, 0; lants Jnd(en) ham, 1538-1564, RAG-Ne 62, 6v; Jn den gheweste ghenaeamt Den ham, 1543, RAG-Nd 1356, 0; daerment heet Jnden ham, 1542, RAG-Ne 136, 0; den ham, 1565-1587, RAG-Ne 99, 2v; lands Jnden ham, 1569-1570, RAG-Ne 393, 166v; lands Jnde(n) ham zuut Oost ande pouke, 1578, RAG-

Ne 64, 67v; lands Jnde(n) ham Oost andt ham straetkin, 1578, RAG-Ne 64, 97r; twee bundere lants ghenaeamt den ham commende ande (...) kerckmeersch en(de) tlooster bunder, 1579, RAG-Dro 36, 0; lant Jnden ham ghenaeamt den poucbulc dhende naest de poucke, 1582, RAG-Ne 396, 266v; den ham zuut oost de beke, 1585, RAG-Ne 581, 44r; Jacop van moerseke hout een leen ... es groot een vierendeel bunders ... es gheleghen Jnden ham ... 1583, RAG-Ne 11, 21v; daerment heett Jn den ham, 1583, RAG-Ne 627, 118v; Lancxt de Ryviere de poucke ghenaeamt west het straetke(n) vander wagebrugge naer den ham, 1595, RAG-RG B 4548/1, 0; lancx de Reviere de poecke genaemt west het straetken loopende vander wage(n)brugge naer den ham, 1596, RAG-Ne 102, 10r; ee(n) partye lants groot zeve(n) hondert roed(en) gheleghe(n) Jnde(n) ham oost tsheere(n) straete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stick lants gheleghe(n) achter de stede gillis van quatem Jn den ham, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; Jacop daelman hout een leen ... ende es gheleghen Jnden ham, 16^e, RAG-Ne 8, 16r; pachtgoet Jnde(n) ham, 1615, RAG-Nk 33, 0; het straetke(n) va(n) nevele naer de(n) ham, 1621, RAG-SB K2443, nr. 26; landts daerment noemt jnde(n) ham suyt de poucke, ca. 1625, RAG-Ne 322, 23v; inden ham west de priesterage lant, ca. 1625, RAG-Ne 322, 97v; straetken van de waghenbrugge naer den ham, 1630, RAG-Ne 322, 9r; inden ham, 1639, RAG-Ne 28, c-134; Lant inden ham zuut de poucke, 1639, RAG-Ne 28, 126; lant suut oost lancxt de poucke noort west het straetken naer den ham, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 76.

HAM 2 <F2>: lants ghenaeamt raveschoot stick zuut lants ghenaeamt de(n) doorent west den ham oost sheere(n) straete dieme(n) noemt de(n) Rywech, 1584, RAG-Ne 63, 81r.

HAMMEN <D6-D7>: lant genaemt den lisschart zuut en(de) west de ha(m)men, 1596, RAG-Ne 103, 51v; lant genaemt den lisschaert suut ende west de hammen noort en(de) west den lisschaert, ca. 1625, RAG-Ne 322, 86r.

HAMSTRAAT(JE) <D5-D6>: lands Jnde(n) ham Oost andt ham straetkin, 1578, RAG-Ne 64, 97r; lands ghenaeamt de cauburrene noordt lancxt tcauburren straetkin zuut oost ande damstrate zome(n) van veldekinne naer Nevele Ridt, 1578, RAG-Ne 64, 84v; west de damstraete strecken(de) van nevel naer veldeken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 95v.

HAPSTUK <E2>: in twee parcheelen danof deen ghenaeamt es den veeput groot vyf hondert Roeden ... ende dander stic es ghenaeamt thapstic groot twee hondert Roeden 1460, RAG-Ne 9, 22r; een stic lands gheheeten tapstic, 1481, SAG, 330/35, 442v; stic gheheete(n) het tapstic, 1520, RAG-Nd 1303, 0; ghenaeamt dapstick, 1565-1587, RAG-Ne 99, 13r; Lande ghenaeamt het hapstick, 1573, RAG-Ne 624, 32v; gheleghen inde prochie van nevele in twee parcheelen danof deen ghenaeamt es den veeput groot vyfhondert Roeden ... ende dander stic es ghenaeamt thapstic groot twee hondert Roeden 1583, RAG-Ne 11, 24v; danaf dee(n) ghenaeamt es de(n) valput (sic) dander ghenaeamt thapstick, 1606, RAG-Nd 1438; lants tapstick, 1621, RAG-SB K2443, nr. 1; Landts gheheete(n) tapstick, 1621, RAG-SB K2443, nr. 6; leene deerste ghenaeamt de veeput dander ghenaeamt dapstuck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 101v; Leene jn twee partyen deene ghenaeamt den veeput ende dander ghenaeamt dapstic, 1639, RAG-Ne 28, d-110.

HARDEN JACK <D6>: landts up de caerem straete ghenaeamt den harten Jacq, 1596, RAG-Ne 103, 13v; Lant ghenaeamt den harten Jack west de carmstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-222.

HAZEWIND: hofstede ghenaeamt den hasewint, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 94.

HECKAERTS WATERING <B2>: lants ghenaeamt eckaert waterijnghe, 1596, RAG-Ne 103, 56r; lant ghenaeamt de drooghe even stoppelen oost ghenaeamt eckaerts wateringhe, ca. 1625, RAG-Ne 322, 89r; lant ghenaeamt heckaerts waeteringhe oost sheeren straete

suut sheeren strate west de even stoppelen en(de) es wylent eene hofstede gheweest, ca. 1625, RAG-Ne 322, 89r.

HECKAERTS WATERING <B2>: stasin heckae(r)t, 1426, RAG-Ne 58, 12r; behuusde hofstede ghenaeft heckaerts waterynghe, 1575, RAG-Ne 625, 11v; behuusde hofstede ghenaeft heckaerts waterynghe, 1577, RAG-Ne 670, 0.

HECTORS DAM, EKSTERDAM, EKSELDAM <A3>: Lodewyc van nevele .f. meest(er) ectors, 1426, RAG-Ne 58, 8r; Alaert ackerman hout een leen en(de) es een beke en(de) loop van watre ... com(m)ende vanden muelendam(m)e scuervelt toot In de Caelne en theerschip vanden poeselschen mids vier en(de) tseventich Roeden merschen ligghende In ectoors dam an de westsyde vander Caelne 1460, RAG-Ne 9, 20v; Mauris de Rouk haudt een leen ... geleghen daerment heet texterdam(m)e 1460, RAG-Ne 9, 21r; een beke mids LXXV Roen meerssghen ligghende In hector da(m)m(e) ande zuudt zyde vander caelne co(m)mende vanden muelendam tscuervelt Jnde caelne ant heerscip van poecle (sic?), 1530, RAG-Nd 1328, 0; myn Leen een beke en(de) Loop van watre co(m)mende van muelendam scuervelt tot Jn de caluwe aent heerscip vanden poesselschen midts LXXV Roeden meersch Ligghende Jn hectorda(m)m(e) Jnde prochie van nevele van de westzyde van de caluwe, 1535, RAG-Nd 1342, 0; later hs.; bosch Jn tgheweste daerment noemt extors damme, 1568-1573, RAG-Ne 99, 28v; stick wesende gherssynghe en(de) bosch ende ooc eerfve ghenaeft exterdamme van oosten de straete van thauterkin naer Loo van westen zwinhaghebosch, 1575, RAG-Ne 28, 0; landts ghenaeft de vuelemeersch ghelegghen thexseldamme, 1575, RAG-Ne 670, 0; stic lants meersch ofte ghewet wesende metgaders oec bosch ghenaeft hectors damme of loontkins meersch, 1577, RAG-Ne 69, nr. 119; Item exalda(m)m(e) oost het Wye vander cale suyt de cale, 1577, RAG-Ne 323, 82v; exaldamme oost het wye vander cale, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; daerment noumt texterdame lancxt de calene metter zuut zyde ande brugghe texterdamme, 1578, RAG-Ne 64, 76v; bosch ofte hettinghe ghenaeft daerment heet textoors da(m)m(e) ofte loontkins meersch zuut en(de) west de strate totter malsem strate, 1578, RAG-ne 64, 112v; een leen wesende de beke en(de) waterloop ligghen(de) daerment heet tectoors dam(m)e commen(de) van(den) muelendam(m)e te schuerveldt tectors dam(m)e toe en(de) alzo nederwaert strecken(de) tot Inde calene hant heerschip van(den) Poeselschen, 1578, RAG-Ne-14, 29v; daerment heet texterdamme Jn nevele, 1580-1581, RAG-Ne 152, 0; Alaert ackerman hout een leen ... ende es een beke ende loopt (sic) van watere ... in eenen leene commende vanden muelenwalledamme schuervelt tot Jnde calene an theerschip van(den) poeselschen midts vive ende tzeventich Roeden landts meersschen ligghende Jn hectoors dam ande westzyde vander calene 1583, RAG-Ne 11, 23r; exaldamme oost het wye vander cale, 1594 , RAG-Ne 28, 0; daerment noemt texterdamme streckende Lancxt de caelene metter zuutzyde ande brugghe texterdamme ande strate naer malseme, 1596, RAG-Ne 103, 3v; daerment noemt te exeldamme oost de calene, 1596, RAG-Ne 103, 53r; Lants genaemt den ackere gelegen daerment heet texterda(m)m(e) west de calene, 1596, RAG-Ne 103, 83r; darment noemt texterdamme comende metter zuijt sijde ande brugghe texterdamme, 1596, RAG-Ne 32, 0;partyen daerment noemt texterdamme ommecant en(de) ommegracht streckende lancx de caelene commende metter suytzyde ande brugghe te exterdamme ande straete naer de maelsene metter oostzyde lancx de caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 2v; bosch ofte hettinghe ghelegghen daerment noemt hectoors damme west de Calene, 1639, RAG-Ne 28, e-238.

HEDE <E2-E3>: voer de heede, 1413, SAG, 301/22, 83bis r.

HEEBILK <A4>: Landts up braemdonck ghenaeft de(n) heebulck, 1550-1563, RAG-Ne 63, 38r; Lands ghenaeft tcalensticxkin Jnde Prochie van nevele up de heerlicheide van denterghem metten noorthende ant pietbosschelkin en(de) metten Oostcant Jeghens den heebulc, 1575-1576, RAG-Ne 394, 114r.

HEERLIJKHEID HET POEKSE: heerliche van(den) poucxschen ghelegghen ende haer bestreckende Jnde prochie van nevele e(nde) daerontrent, 1576, RAG-Ne 773, 0; van zyne heerlicheyt ghenampt ten poucxschen huer bestreckende inde prochie van nevele vosselaere meygghem Loo ende daerontrent, 1584, RAG-Ne 1551, 49r; dit hiernaervolgende zyn de dry leenen diemen houdt vander heerliche van poucxschen eene behuude hofstede daerment noempt kerrebrouck commende ande strate die loopt van nevele naer thielt (73v) een leen ligghende inden cautere daer de muelen van nevele up staet (74r) een leen inde hofstede streckende metter oostzijde lanx straetkin dat naer thoflant ende de meulene van nevele loopt ende noort de poucxsche strate loopende naer thielt, 1584, RAG-Ne 1551, 74v.

HEERLIJKHEID VAN KERREBROEK: de heerliche van kerrebrouck gheseyt sente baefs, 1639, RAG-Ne 28, f-198.

HEERLIJKHEID VAN REIBROEK: willem van Reybrouc, 1426, RAG-Ne 58, 1v; twee ghemeten lants gheheete(n) den heerwech ligghende Inde prochie van Nevele onder de heerliche van Reyboonc (sic) oost de strate alsomen ghaet naer veldeken zuut west de strate lopende van nevele naer poorsele, 1521, RAG-Dro 117, 23v; Lands daerment nampt den Reybrouc oost de strate commende van den coreel hovenen zuut de strae va(n) Poessele naer Nevele, 1581, RAG-Ne 396, 258v; twee hondert roed(en) lants ghehaude(n) van(der) heerliche van reybrouck, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; ghehaud(n) van(der) heerli. van Reybrouck, 1613-1615, RAG-Nk 32, 0.

HEERLIJKHEID VAN ST.-BAAFS: Sorteren(de) tzelve stedekin Onder de heerliche van Ste Baefs strecken(de) Jnt gheweste ghenampt kerrebrouck, 1567, RAG-SB K 17867, 0; Jnde prochie van Nevele upt Laetscip van Ste Baefs byder vierschaere, 1572, RAG-SB K 17871, 0; de heerliche van kerrebrouck gheseyt sente baefs, 1639, RAG-Ne 28, f-198.

HEERSCHAP VAN SCHUURVELD: goed ghelegghen In de prochie van nevele te veldekinne Ende so up theerscip van scuervelt groot zijnde onder land bossche ende merssche XVIII bundere, 1425, SAG, 301/28, 118r; upt heerscip van scuervelt, 1427, SAG, 330/19, 109v; up tscuervelt, 1435, SAG, 301/33, 125r; goed ghelegghen in de prochie van nevele te veldekine up theerscip van scuervelt, 1435, SAG, 301/33, 125r; goed in de prochie van nevele te veldekine en so ... up deerscip van scuervelt, 1439, SAG, 301/35, 202r; goed ghelegghen in de prochie van nevele te veldekine up theerscip van scuervelt, 1441, SAG, 301/37, 185r; up theerscip van scuervelt, 1442, SAG, 301/37, 185r; Alaert ackerman hout een leen en(de) es een beke en(de) loop van watre ... com(m)ende vanden muelendam(m)e scuervelt toot In de Caelne en theerschip vanden poeselschen mids vier en(de) tseventich Roeden merschen ligghende Jn ectoors dam an de westzijde vander Caelne 1460, RAG-Ne 9, 20v; een beke mids LXXV Roen meerssghen ligghende Jn hector da(m)mende ande zuudt zyde vander caelne co(m)mende vanden muelendam tscuervelt Jnde caelne ant heerscip van poecl (sic?), 1530, RAG-Nd 1328, 0; myn Leen een beke en(de) Loop van watre co(m)mende van muelendam scuervelt tot Jn de caluwe aent heerscip vanden poesselschen mids LXXV Roeden meersch Ligghende Jn hector da(m)mende Jnde prochie van nevele van de westzyde van de caluwe, 1535, RAG-Nd 1342, 0; leene dat sou houdt van scuervelt, 1538, RAG-Nd 1347, 0; een leen wesende de beke en(de) waterloop ligghen(de) daerment heet tectoors dam(m)e comen(de) van(den) muelendam(m)e te scuerveldt tectors dam(m)e toe en(de) also nederwaert strecken(de) tot Inde calene hant heerschip van(den) Poeselschen, 1578, RAG-Ne-14, 29v; Alaert ackerman hout een leen ... ende es een beke ende loop(t) (sic) van watere ... in eenen leene commende vanden muelendam(m)e scuervelt tot Jnde calene an theerschip van(den) poeselschen mids vive ende tzeventich Roeden landts meersschen ligghende Jn hectoors dam ande westzyde vander calene 1583, RAG-Ne 11, 23r; up veldeken IC roeden bosch by coninx bossche dat men heet scheuervelt, 1596, RAG-Ne 103, 9v; stick

ghenaempt het ghinstbulcxken oost sheeren strate ant thaude muelenwalleken wesende den muele(n)wal van schuervelde, 1596, RAG-Ne 103, 23v; dheerwich van schuervelt, 1616, RAG-Nd 1448.

HEERWEG: lants gheheete(n) den herwech ligghende Jnde prochie van nevele up de west side vander strate die leecht neffens Jans vande(n) houtte bogaerde streckende metter suut side nallync der strate(n) de comt van nevele en(de) trect te poessele waert up de noert side ghelant Jan van der eecken en(de) up dwest hende vrancke de maech, 1439, RAG-Nds; lants gheheete(n) den herwech ligghe(n)de up de westside vander strate(n) die leecht neffens Jan van den houte bogaerde, 1441, RAG-Nds; ligghende Jnde prochie van nevele gheheete(n) den herwech up de westside vander strate die leecht neffens Jans vande(n) houtte boghaerde, 1442, RAG-Nds; een stic lants gheheete(n) den heerwech ij ghemete(n), 1456, SAG, 330/27, 82v; stede te nevele gheheete(n) den heerwech up de noortsyde de(n) rechten wech va(n) nevele te poesele an de oostzyde de stede gheheete(n) tgoet te(n) ha(m)mme, 1495, RAG-Dro 115, 12r; twee ghemeten lants gheheete(n) den heerwech ligghende Inde prochie van Nevele onder de heerelicke van Reyboonc (sic) oost de strate alsomen ghaet naer veldeken zuut west de straete lopende van nevele naer poorsele, 1521, RAG-Dro 117, 23v; lants gheheet(en) den herwdch, 1544, RAG-Dro 118, 12r; Lands gheenaempt den heerwech Jnde prochie van Nevele bider neerschuren, 1574, RAG-Ne 624, 27v; landts gheheete(n) den heerwech ligghende over de heerlick(hede) van Reybrouck oost de straete naer veldekene west de straete naer poorsele, 1605, RAG-Dro 121, 33v; Lants gheheet(en) de(n) heerwech onder dheerlychede van Reybrouck, 1620, RAG-Dro 122, 0.

HEESLAND: Lants gheenaempt theeslant, 1538-1564, RAG-Ne 62, 47v.

HEETBILKEN: Lands gheenaempt de Eetbulcken, 1579, RAG-Ne 626, 98v; twee bulxkin gheenaempt de eetbulcken, 1579, RAG-Ne 626, 101v.

HEETDRIES <D4>: Lands gheenaempt den heetdriesch, 1573, RAG-Ne 624, 38r; lants gheenaempt de(n) heetdries, 1578, RAG-Ne 670, 0; den heetdriesch, 1580, RAG-Ne 670, 0; Lands gheenaempt den eeddriesch, 1581, RAG-Ne 626, 177r; lants genaempt den heetdriesch, 1586, RAG-Ne 670, 0.

HEETHEUVEL: den heet huevel, 1415, SAG, 330/15, 295.

HEETJEN <E2-E3>: ghemet gheenaempt het heetke(n), 1577, RAG-Ne 323, 33r; lands gheenaemt het heetkin, 1578, RAG-Ne 64, 72v; Lands gheenaempt het heetgin, 1581, RAG-Ne 396, 260v; landts gheenaempt het heedtgen, 1596, RAG-Ne 103, 44r; lant genaempt het heetgen, 1596, RAG-Ne 103, 119r; Lant gheenaemt het heetken, 1639, RAG-Ne 28, d-161.

HEIBEDEN: Landts gheheete(n) de(n) hey bede(n), 1577, RAG-Ne 323, 78v.

HEILENBILK <G7>: Lants Jnden heijlen bulck, 1571-1573, RAG-Ne 623, 66v; partie gheenaemt de(n) heyle(n) bulc, 1578, RAG-Ne 64, 67v; thoossche lant gheenaempt den moijen bulck oft heylen bulck, 1596, RAG-Ne 103, 30v; Lant gheenaemt den moeyen bulc ofte den heylenbulc, 1639, RAG-Ne 28, a-71.

HEILENSTREPE <G3-G4>: up heylen strepe, 1481, SAG, 330/35, 464v; west de gaverstrate noort lant ghenampt de heijle strepe, 1596, RAG-Ne 103, 9r; de heyle strepe, 1596, RAG-Ne 103, 97r; lant gheenaemt de hursnaect west de gaverstraete noort een stic gheenaemt de heylstrepe, ca. 1625, RAG-Ne 322, 71r; stick gheenaempt dheile strepe, ca. 1625, RAG-Ne 322, 106v; Lant gheenaemt dheyle strepe west de gaverstraete, 1639, RAG-Ne 28, b-234; stic gheenaemt dheile dstrepe, 1639, RAG-Ne 28, 0.

HEILIG GEEST STUKSKEN: lands ghenaeamt shelichs gheest sticxkin, 1581, RAG-Ne 626, 177r.

HEILIGE GEEST MEERS(ELKEN): schelich gheest meersch, 1566-1567, RAG-Nk 150, 3v; hondert roeden meersch gheleghe(n) daerment heedt thoossche ghenaeamt thelichgeest meersschelkin, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; 30v; het heylych gheest meesselke(n), 1622, RAG-Ne 72, 0; mersch ghenaeamt het h. geestmersschelken, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

HEILIGE GEEST STEDEKEN <B2>: het heylich gheest stedeken, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; een steken ghenaeamt het helich gheest steken oft moerken moermans steken daeranne liggende een stick lant ghenaeamt bachten clare, 1596, RAG-Ne 103, 24v; aen theylich Gheest stedeken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127v; onbehuyst hofstedeken ghenaeamt theylichgheestedeken oft moerken moermans stedeken, een stic ghenaeamt bachten claere, 1639, RAG-Ne 28, d-296.

HEINKENS GEMET: Lant ghenaeamt heynkens ghemet zuutoost de beke, 1639, RAG-Ne 28, b-182.

HEINSCHAERT <B1>: Lants bosch wylent al bosch gheweest ghenaeamt den wulfput ende nu ghenaeamt den heynschaert west jan de wulf, 1639, RAG-Ne 28, d-310.

HEK AAN BLAZERS DRIES <G9>: mett(er) westsyde ande kelsyede en(de) theckin van blasers driesch en(de) de suutsyde an de damstrate en(de) de noertsyde an chiys vand(er) hulst stede, 1460, RAG-Nd 1289, 0; stede buten den heckine an sblasers driesch met twee buelcxkins achtere, 1503, RAG-Dro 123, 0; stede buuten den hecken an sblasers driesch, 1584, RAG-Ne 1551, 77v.

HEK AAN DE BRABANT <G8>: reparatie andt heck(en) Jnde(n) brabant, 1639-1640, RAG-Ne 312, 0; het heck(en) and(en) brabantt, 1639-1640, RAG-Ne 312, 0.

HEK AAN DE LEGELARE, LEGELAAR HEKKEN <H9>: Margriete van Caneghem hout twee leenen deen liggende Jn vurselare ende dand(er) Jn de voors. vryhede van nevele an tleghelaer heckin groot zynde omtrent een ghemet 1460, RAG-Ne 9, 1v; van huere leene in nevele ten leghelare ant heckin Int hende vander langher mersch, 1490, RAG-Ne 61, 329r; An tleghelare(n) heckene, 1535-1546, RAG-Dro 157, 0; byd(en) hecken alzooen naer ghendt gaet, 1538-1564, RAG-Ne 62, 168r; Jan wittewro(n)ghelle heeft in pachte et bulcxkin te Nevele an tleghelaere(n) heckene en(de) moet de strate ond(er) haude(n) en(de) het hecke(n), 1541, RAG-Dro 65, 56r; binnen der vryheden van Nevele an tleghelare hecken noort ande strate binnen en(de) buuten den heckene, 1567, RAG-Nd 1382, 0; theckin anden leghelare, 1569, RAG-Ne 95, 44r; het heckin upde(n) Leghelare, 1569, RAG-Ne 95, 44v; een brugghen an dleghelaer heckin, 1573, RAG-Ne 312, 0; an dleghelaer heckin, 1573, RAG-Ne 312, 0; Mergriete van caneghem houdt twee leenen ... an tleghelaer heckin groot zynde omtrent een ghemet ... 1583, RAG-Ne 11, 12r; lant ant legelar hecken alsooen nar gent reijst west de gemeente, 1596, RAG-Ne 102, 5v; an het leghelaere heckene zuut ende west den leghelaere, 1596, RAG-Ne 103, 75r; an leghelaers hecken, 16e, RAG-Nd 1431, 0; Willem van pollare houdt een leen ... ghelegghen binnen der vryhede van nevele antleghelaer heckin groot omtrent een ghemet lettelt min of meer, 16e, RAG-Ne 8, 1v; ande Leghelare noort den beghyne(n)bosch, 1600, RAG-Ne 73, 1r; binnen der vryheit van Nevele een gemet Lants gheleghe(n) ant legelaar heckin zoomen plagh te Ryden van Nevele naer Ghendt daeranne gelant west den waterloop die de vryheit en(de) p(aro)chie van Vosselaere van melcanderen scheyden, 1619, RAG-Nd 1461; Lant upde(n) cautere zome(n) te(n) hecke(n) uut gaet, 1625, RAG-Ne 69, 0; repareren van(den) draeyboom tende(n) de(n) leghelare, 1639-1640, RAG-Ne 312, 0; aen(den) draeyboom upde(n) Leghelaere, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0; thecke(n)

van(der) Leghelaere e(nde) theck(en) van(den) hoosbroucq, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0; het hecken up te hooghen aen(den) Leghelaere, 1645-1646, RAG-Ne 312, 0.

HEK AAN DE WAGENBRUG <F8>: Theckin ande Waghenbrugghe, 1569, RAG-Ne 95, 44v; het heckin ande waghen brugghe, 1584, RAG-Ne 1551, 86v; gheleghen an thecken oost de strate west de poucke nort den waghewich die loopt over de waghebrugghe, 1608, RAG-RG B 4548/5, 0; thecken over de waghenbrugghe, 1639, RAG-Ne 28, 76.

HEK BIJ DE DAMSTRAAT <G9>: leen gheleghen binnen der stede en(de) vryhede van nevele Ende es een oude hofstede gheleghen an theckin ter damstrate oost up twaterlat noort an Jan maelboems stede west ande cautzyde ende zuut ande Damstrate, 1530, RAG-Nd 1322, 0.

HEK IN DE KATTESTRAAT: thecken Jn de cattestraete, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; andt hecxke(n) Jnde cattestraete ande(n) oosbrouck, 1636-1638, RAG-Ne 312, 0; theck(en) van(der) catte straete, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0.

HEK IN DE MOLENSTRAAT <F7>: vanden buelcxkine ant heckin Jnde muelestrate, 1490, RAG-Ne 61, 1r; Jnde muelenstraete ant heckin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 19r; het heckin ter muelenstrate, 1569, RAG-Ne 95, 44r; de(n) Oostbrouc west antheck(en) upde muelestrate, 1577, RAG-Ne 69, nr. 75; voor het clopheckin Jnde Meulestraete zuut straetkin van(den) poucxschen doswech, 1578, RAG-Ne 64, 11v; neffens het hecken zome(n) nevele binnen uitgaet naer Landegem muelene, 1596, RAG-Ne 103, 125v; up de west zyde van(de) muelestraete an theckin noort de wech, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; : stede gheleghe(n) Jnde muelestraete an tlop heckin (sic) co(m)mende met de(n) oosthende an den hoosbrouck, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede up de west zyde van(de) muele straete an tlop (sic : clop!) hecken noort den poucx(n) doswech, 1618, RAG-Nk 147, 0; Jnde muelestraete binne(n) der stede en(de) vryhede van nevele an thecken noort tpoucke straetkin, 1618, RAG-Nk 147, 0; noert de(n) poecxsche(n) docsch (sic) Wych ant cloephecke(n), 1622, RAG-Ne 72, 0; Inde Muelestrate noert de(n) poecxschen dosch wych ant hecke(n), 1626, RAG-Nk 147, 0; commende ter straeten ende voor tlophecken jnde meulenstraete soomen naer Landeghem meulene gaet suut straetken vanden poucschen doswech noort en(de) west de straete soomen naer de biebuycstraete ryt, 1630, RAG-Ne 322, 2v; aenden ghemeente ghenaempt den grooten oostbrouck west de meulenstraete ende tlophecken soomen van Nevele gaet naer landeghem meulene, 1630, RAG-Ne 322, 2v; het hecke(n) by den meulenaers, 1636-1638, RAG-Ne 312, 0; voor thecken inde meulenstrate zoomen naer Landeghemmeulene gaet zuut tstraetken vanden poucschen doswech noort de straete naer de biebuycstraete, 1639, RAG-Ne 28, 8; ande meulenstraete ant hecken te nevel uut gaende naer Landeghem meulene, 1639, RAG-Ne 28, 9; ande meulestraete ant hecken te nevel uitgaende naer landeghem meulene, 1639-1640, RAG-Ne 74, 2v.

HEK IN DE POEKSTRAAT <E8>: andt hecken alzomen van nevele naer thieldt Rijdt, 1538-1564, RAG-Ne 62, 268r; Dit es het heckin Ter Poucstrate, 1569, RAG-Ne 95, 44v; met eenen heckene over de strate alzomen gaet te meyghem waert, 1586, RAG-Ne 773, 0; stede Jnde pouc straete an thecki(n) oost de voetwech alzomen naer meyghe(m) gaet, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede gheleghe(n) buute(n) den clopheckene Jnde poucstraete streckende lanx de poucke suut en(de) oost de stücke by de waghebrugghe, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Die van(den) rycke(n) gasthuuse ten laserye(n) binne(n) Ghendt uut huerl(-) stede an theckin Jnde poucstraete by de waghebrugghe, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede Jnde poucstraete an tlop heck(in), 1618, RAG-Nk 147, 0; hofstede an theck(en) Jnde pouck straete by de waghebrugghe, 1618, RAG-Nk 147, 0; Jnde poeck straete ant hecke(n), 1622, RAG-Ne 72, 0; ant hecke(n) Jnde poeckstrate, 1622, RAG-Ne 72, 0; hofstede ant Cloep heck(en) Jnde Poeck strate, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; aende

poucstraete voor de brugghe en(de) recht dweers teghen over tstraetken Ende de(n) clopheckene soomen naer nevel meulene gaet, 1630, RAG-Ne 322, 9r; heck(en) soome(n) gaet naer Vinckt, 1639-1640, RAG-Ne 312, 0; hofstede Jnde pouckstrae(te) ant hecken, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0; Jnde pouckstrae(te) buyt(en) het hecken oost zuut de strae(te), 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

HEK NAAR GENT <H3>: byd(en) hecken alzoomen naer ghendt gaet, 1538-1564, RAG-Ne 62, 168r; lant ant legelar hecken alsoomen nar gent reijst west de gemeente, 1596, RAG-Ne 102, 5v; binnen der vryheit van Nevele een gemet Lants gheleghe(n) ant legelaer heckin zoomen plagh te Ryden van Nevele naer Ghendt daeranne gelant west den waterloop die de vryheit en(de) p(aro)chie van Vosselaere van melcanderen scheyden, 1619, RAG-Nd 1461.

HEK NAAR LANDEGEM <H8>: Joos Raes fs. diericx ... een leen ... buten den heckine also men gaet van nevele te landeghem waert an beede zynden (sic) vander straten Jan van caneghem es ghelandt met zinen leene ande noortoest zyde van up den oestbrouc tooter straten, 16^e, RAG-Ne 8, 10r; eenen Leene ant hecken zoomen buuten de vryhede van nevele naer Landeghem gaet oost den oostbrouc, 1639, RAG-Ne 28, a-1.

HEK NAAR VOSSELARE <G9>: stede ant heckin te vursselare waert, 1490, RAG-Ne 61, 3r; behuude hofstede Noort Oost ande damstrate zuut en(de) west blazins driesch wesende de eerste hofstede buuten de(n) clopheckene daerne(n) te Vusselare en(de) Leedernewaert gaet, 1578, RAG-Ne 64, 6r; andt hecke(n) soome(n) van blaere(n) driesch naer Vosselaere gaet, 1636-1638, RAG-Ne 312, 0; ae(n) beede de hecken(en) uitgaende naer Vosselaer, 1641-1642, RAG-Ne 312, 0.

HEK TEN HULLE <G9>: eene stede ghelegghen bute(n) den heckine ten hulle binnen d(er) vriede(n) van nevele ligghende metten ende oestwaert up dwaterlat tussche(n) d(er) damstrate(n) en(de) d(er) linden, 1417, RAG-Nds; stick ant heckin byden huelekin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 71v; theckin ten hulle, 1569, RAG-Ne 95, 44v; a(n) theck(en) up de(n) hul, 1610-1611, RAG-Ne 312, 0; gherepareert thecken op den hul, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; het heckene opde(n) hul, 1641-1642, RAG-Ne 312, 0.

HEK VAN DE OOSTBROEK <G7-G8>: maken vande brabantstrate van ant heck(en) vand(en) oosbrouck totte(n) hul, 1636-1638, RAG-Ne 312, 0; thecke(n) van(der) Leghelaere e(nde) theck(en) van(den) hoosbroucq, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0; het heck(en) van(den) broucq, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0; het hecxken van(den) grooten oosbr(ouck), 1645-1646, RAG-Ne 312, 0.

HEK VAN NEVELE: Symoen mestdach muelenae(re) van nevele een hofstedekin daer teckin van nevele plach te hanghen ende es het bulcxken bachten den bogaert achter de brauwerie plach te zyne ... met den voorhoofde ande strate van nevele naer thielt, 1584, RAG-Ne 1551, 50r.

HEK: stedekine ligghende voer ziin heckin ant straetkin, 1426, RAG-Ne 58, 222r; stede ant heckin, 1490, RAG-Ne 61, 75v.

HEKKELING <B4>: de mouste de olimeulen tmeerghelken hemelrycke het heckelinc al deen an dander, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; styck genampt eckelinc, 16^e, RAG-Ne 28, 0; de mouste de olimeulene tmerghelken hemelrycke het heckelinc al deen an dandere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r; Lant ghenaemt het heckelinc, 1639, RAG-Ne 28, e-124.

HELFT 1 <D2-E2> <E3>: Lants ghenaempt dhelft, 1538-1564, RAG-Ne 62, 62v; Landts ghenaempt dhelft, 1577, RAG-Ne 323, 11r; ghenaemt den helft, 1578, RAG-Ne 64, 91v;

lants genaempt de helft, 1596, RAG-Ne 103, 190v; lant ghenaeamt de helft, 1639, RAG-Ne 28, d-167; Lant ghenaeamt de helft jn tweesticken, 1639, RAG-Ne 28, d-169.

HELFT 2: thien hondert roed(en) lants ghenaeempt dhilft gheleghen daerment heedt Jn kerrebrouck, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

HEMELRIJK <B4>: Item C roeden An themelrike, 1396, SAG, 330/10, 318v; lants ghenaeempt de hemelrycke, 1538-1564, RAG-Ne 62, 12v; Landts ghenaeempt de hemerycke, 1577, RAG-Ne 323, 30r; de mouste de olimeulen tmeergheiken hemelrycke het heckelinc al deen an dander, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; inde claeis stede de crekelwee den Langhen bulc den snibbele; het meerschelken; hemelrycke; den hooghen drooghen; het walleken al an een, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; landts de hemerike, 1577, RAG-Ne 69, nr. 112; lands ghenaeamt de hemelrijke zuut ande strate naer de(n) sijnghele, 1578, RAG-Ne 64, 64r; lands ghenaeamt de hemelricke, 1578, RAG-ne 64, 115r; lant ghenaeempt de hemerycke, 1596, RAG-Ne 103 39v; landts ghenaeempt het hemelrijcke, 1596, RAG-Ne 103, 72v; styc genampt hemerycke west de snybbere, 16e, RAG-Ne 28, 0; stic ghenaeamt hemerycke, ca. 1625, RAG-Ne 322, 53v; lants ghenaeamt hemelrycke oost de sybere noort de straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 91r; de mouste de olimeulene tmerghelken hemelrycke het heckelinc al deen an dandere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r; metten hooghen ackere daervan tot dry bunderen te vooren ghenaeamt den Langhen bulck, den snibbele, hemelrycke nu al in een brocht, 1639, RAG-Ne 28, c-278; Lant ghenaeamt hemelrycke, 1639, RAG-Ne 28, e-123.

HERPELS PUT(JE) <D3>: den herpels put Jn nevele, 1538-1564, RAG-Ne 62, 332r; Landts ghenaeempt Terpels putke(n), 1577, RAG-Ne 323, 23v; lant ghenaeempt den herpel put, 1596, RAG-Ne 103, 3r; lant genaempt den herpel put, 1596, RAG-Ne 32, 0; lant ghenaeempt het herpels putken, 1596, RAG-Ne 103, 39r; lant ghenaeamt den herpels put, ca. 1625, RAG-Ne 322, 116r; lant ghenaeamt heerpels put; Lant ghenaeamt den herpels put, 1639, RAG-Ne 28, b-184.

HERPELSTRAATJE <C4-D3>: het herpelstraetkin, 1583, RAG-Ne 627, 65v.

HERT <NB>: es nu ter tyt een herberghe daermen den heert uut steict suut de maert noort de poucke, 1521, RAG-Dro 117, 20v; wylen uutghesteke(n) den herte, 1544, RAG-Dro 118, 11r; hof stede Jnde Sente Jans straete ghenaeempt den hert, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; twee husen eertyts ee(n) herberghe daerme(n) de(n) hert uut staeck zuydt de maert noort de poucke, 1605, RAG-Dro 121, 34r; huus Jnde St Janstraete nu ghenaeempt d(n) hert, 1610-1611, RAG-Ne 312, 0; betaelt tot Nevele in(den) hert over seker teiryn(ge) aldaer ghedaen by Jan de Wielmaecker om syn(en) Eet te doen als kercm(eeste)r, v sch. gr., 1617-1619, RAG-Ne 1264, 21r; huus ende erfve ghestaen ende gheleghen in sente Jans straete ghenaeempt den hert, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; huus en(de) erve Jn sente Jans straete ghenaeamt de(n) hert, 1629, RAG-Ne 312, 0; Jnde sent Jans straete ghenaeempt de(n) heert, 1622, RAG-Ne 72, 0; huys Jnde sent Jans strate ghenaeempt de(n) heert, 1626, RAG-Nk 147, 0; stede Jnde Ste Jans strae(te) ghenaeempt den hert, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

HEST: Leene ghenaeamt de hest Jnde prochie van Nevele, 1555, RAG-Nd 1365, 0; Leen ghehouden van(den) Leene ten riede tzelve Leen ghenaeempt de hest, 1581, RAG-Ne 396, 260v; ghenaeamt thof ten Ryede ... een achterleen groot vier ghemeten gheseit Dhest, 1583, RAG-Nd 1413.

HEULBILKSKEN <D2>: lants ghenaeamt thuelbulcxke(n), 1577, RAG-Ne 69, nr. 17; lant ghenaeempt het huelbulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 50r; Lant ghenaeamt thuelbulxken, 1639, RAG-Ne 28, d-157.

HEULDRIES <I3>: Jnde(n) huldriesch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 256v; Jnden huldriesch, 1569-1570, RAG-Ne 393, 181r; Inden huldries, 1596, RAG-Ne 103, 9r; lant Jnden huldriesch daer den voetweghel en waghenech doorloopt, 1596, RAG-Ne 103, 52r; lant ghenaeamt den huldriesch deel vanden Leene ten huele oost de straete loopende naer den leene ten huele, ca. 1625, RAG-Ne 322, 72r; Lant in een stic ghenaeamt den huldriesch daer den meulenwech commende van veldeken deurloopt, 1639, RAG-Ne 28, b-114.

HEULEMANS LEEN: meersschen Jnde calaeinge meersch hendende up huelemans leen, 1538-1564, RAG-Ne 62, 238v; lants beneden huelmans leene, 1550-1563, RAG-Ne 63, 17r.

HILTEWERRE: streckende tot an thilte ghewerre van Nevele Jnden oostbrouck, 1460, RAG-Ne 9, 4r; eene visscherie beghinnende van muelebrouck ende also bestreckende naer Nevele tot thiltewerre dat staet te Nevele Jnden hoel, 1566-1567, RAG-Ne 143, 10r; hiltewerre staen(de) te Nevele Jn een(en) waterloop ghenaeamt de(n) hoel, 1578-1579, RAG-Ne 149, 30r; hiltewerre staende te nevele Jn zeker waterloop strecken(de) van nevele naer Reckelynghe by deynze Jnde meersch ghenaeamt den hoel, 1578-1579, RAG-Ne 150, 30v.

HILTSTIJLKEN <B8-B9>: meersch ghenaeamt het hilstylkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 15r.

HOEK <E4-F4>: petrus de angulo, 1413, RAG-Dro 83, 15r; Landts ghenaeamt den houck, 1577, RAG-Ne 323, 68r; Lands ghenaeamt den houc, 1580, RAG-Ne 396, 88r; Lant ghenaeamt den houc, 1639, RAG-Ne 28, c-464; Lant ghenaeamt tackerken west de strepe noort een stic ghenaeamt den houc, 1639, RAG-Ne 28, c-463.

HOEKAKKER: de(n) houc acker; den houchacker, 1413, SAG 301/22, 83bis r.

HOEKHUIS <NB>: stede ghenaeamt de swaene gheleghe(n) ande plaetse zuut het houchuus, 1598-1612, RAG-Nk 29, 10v; hof stede ghenaeamt de swane gheleghe(n) an de plaetse zuut het houchuus, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

HOEKTEN BILK: Lants ghenaeamt de houck te bulck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 353r; Lande ghenaeamt den houcten bulck, 1567-1573, 31v; houcten bulck, 1571-1573, RAG-Ne 623, 78r; landts ghenaeamt de(n) houctenbulc, 1577, RAG-Ne 323, 13v; landts ghenaeamt de(n) houcke(n) bulc, 1577, RAG-Ne 69, nr. 140; lants ghenaeamt den houcten bulck, 1596, RAG-Ne 103, 40r; landts ghenaeamt den hauten hoeckten bulck, 1596, RAG-Ne 103, 50r; daerment heet de Lammins ackere west metten houcten bulc, 1639, RAG-Ne 28, d-173; Lant ghenaeamt den hoectenbulck, 1639, RAG-Ne 28, d-172; Lant van auden tyden ghenaeamt den houcten bulc, 1639, RAG-Ne 28, d-152.

HOEL <F9>: Jan van d(er) meersch van den hoele, 1426, RAG-Ne 58, 1r; de voet weghe zome(n) van nevele naer Meyghem naer thielt en(de) van(den) hoel naer Poesele gaet, 1460, RAG-Ne 60, 3r; neffens den houl; tusschen den houl ende der grooter m(er)sch, 1472, SAG, 330/32, 85r-v; philips vander mersch vanden hoele, 1490, RAG-Ne 61, 1r; van poten te plantene Jnde hoel te nevele en(de) up den dam te landeghem, 1530-1531, RAG-Ne 135, 0; meerssche(n) beneden den cautre n(iet) verre van(den) hoele, 1569-1570, RAG-Ne 393, 166r; meersschen byden hoel, 1574, RAG-Ne 147, 0; de meersch ofte ghewet dependeren(de) van(den) goede ter meersch ghenaeamt den hoel ende noort dwaterlat commen(de) van(den) hoel naer den Blazins driesch, 1578, RAG-Ne 64, 12v; meerssche ghenaeamt den hoel, 1578-1579, RAG-Ne 149, 3r; hiltewerre staende te nevele Jn zeker waterloop strecken(de) van nevele naer Reckelynghe by deynze Jnde meersch ghenaeamt den hoel, 1578-1579, RAG-Ne 150, 30v; meersschen ligghen(de) an(den) hoel henden(de) upde kaelene ende commen(de) upden cautere ende hoflande

van(den) heere van nevele, 1584, RAG-Ne 1551, 58r-v; mersch geheeten den hoel, 1593, RAG-Ne 32, 63v; mersch Jnde(n) hoele, 1622, RAG-Ne 72, 0; mersch ghenaeamt de(n) hoel, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; het Drefke(n) dat Loopt naer de(n) hoel, 1626, RAG-Nk 147, 0; ee(n) mersch ghenaeamt de(n) hoel, 1626, RAG-Nk 147, 0; aenden blaesins driesch, 1630, RAG-Ne 322, 10v; de meersch vanden goede ter meersch ghenaeamt den hoel, 1639, RAG-Ne 28, 120; zuut den hoel vanden goede ter meersch noort sent Janstrate oost de dreve dienende totter ghebruyc vanden hoel, 1639, RAG-Ne 28, 101; twee onbehuusde hofsteden zuut den hoel vanden goede ter meersch noort sent Jans strate, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 100; behuusde hofstede zuut den hoel vant goet ter meersch noort sent Jans strate oost de dreve vanden hoel, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 101; de meersch vanden goede ter meersch ghenaeamt den hoel, 1639-1640, RAG-Ne 74, 8r; twee partyen hettinghe(n) genaempt de hoelen, 1642, RAG-Ne 69, 0; Jnde Ste Jans strae(te) noort het dreefken dat Loopt naer den hoel, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

HOEL: eene visscherie beghinnende van muelebrouck ende also bestreckende naer Nevele tot thiltewerre dat staet te Nevele Jnden hoel, 1566-1567, RAG-Ne 143, 10r; ee(n) Visscherie beghinnende van Meulebrouc ende also bestreckende Naer Nevele totte(n) hiltewere dat staet te Nevele Jnde(n) hoel, 1578-1579, RAG-Ne 149, 18r; hiltewerre staen(de) te Nevele Jn een(en) waterloop ghenaeamt de(n) hoel, 1578-1579, RAG-Ne 149, 30r.

HOELKEN <F9>: lants ghenaeamt het hoelken, 1571-1573, RAG-Ne 623, 75v; Landts daerment heedt Jnt hoelke(n), 1577, RAG-Ne 323, 27v; Lands ghenaeamt het hoelkin, 1578, RAG-Ne 670, 0; Lands ghenaeamt het hoelkin, 1581, RAG-Ne 396, 221r; lands ghenaeamt tholkin, 1581, RAG-Ne 396, 262v; lants ghenaeamt het hoolkijn, 1596, RAG-Ne 103, 25r; Lant ghenoeemt thoelken, 1639, RAG-Ne 28, c-225.

HOELWEGEL: Jnden hoelle(n) wech, 1538-1564, RAG-Ne 62, 339r; van(den) hoel wegele, 1625, RAG-Ne 69, 0; Landts upden muelcautere Ande doorens commende tot den hoel weghele, ca. 1652, RAG-Ne 17, nr. 15; landts aen(den) hoelweghele, 1664-1665, RAG-Ne 72, 0.

HOENDAKKER: den hoenndtackere, 1577, RAG-Ne 69, nr. 87.

HOENDERBILK: twaterlat daer d(e) prochie van Nevele e(nde) Poesele scheet zuut de dreve van(de) hoenderbulck, 1598-1612, RAG-Nk 29, 24v.

HOENDERKEN: Landts ghenaeamt thoenderkin, 1566, RAG-Ne 65, 0.

HOF TEN RIEDE <D3>: Bennoot tierbout hout een leen com(m)ende van daneelle van nevele ende es groot neghene buund(er)... ende es gheheeten thof ten Riede 1460, RAG-Ne 9, 13r; leen gheheeten thof ten Riede, 1516, RAG-Nd 1299, 0; leen gheheeten thof ten Riede, 1519, RAG-Nd 1301, 0; leen gheheeten thof ten Riede, 1530-Nd 1324, 0; een leen Int gheweste datmen noemt den bosch ende placht voormaels te heeten thof ten Riede, 1578, RAG-Ne-14, 23v; Lennoot tierbout houdt een leen ... ende es groot neghene bundere ... ende es gheheeten thof ten Riede 1583, RAG-Ne 11, 18r; en(de) es gheheeten thof ten Riede, 16^e, RAG-Ne 8, 11r; Leen ghenaeamt t' hof te(n) Rijde, 1641, RAG-Nd 1484.

HOF TER MUNKEN <E8>: int hof te nevele ter muenken, 1416, SAG, 301/23, 23, 86v; vanden hove ter meuncken te nevele, 1503, RAG-Dro 123, 0; ligghende ande waghebrugghe alsoemen gaet ter muenkenwaert zuut de strate west de poucke oost de strate, 1521, RAG-Dro 117, 27v; zeker schoon hof gheleghen binnen Nevel ghenaeamt thof ter muyncke(n) (...) mette naervolghende partyen van Lande (...) het cauterken

commende noort anden wal, 1579, RAG-Dro 36, 16r; hof ghenaeamt thof ter muyncke met een(en) steene(n) huus twee schuere(n) stalle(n) virckens cot ende duve keete bove(n) de poorte rontomme bewalt, 1578, RAG-Dro 36, 21r; zeker schoon hof gheleghen binnen Nevel ghenaeamt thof ter muyncke(n) (...) mette naervolghende partyen van Lande (...) het cauterken commende noort anden wal, 1579, RAG-Dro 36, 16r; van(den) hove ter muencken te nevele, 1584, RAG-Ne 1151, 75r; den hove ghenaeamt ter Muencken buten nevele, 1585, RAG-Ne 670, 0; vanden hove ter Muencke(n) ghenaeamt te Nevele, 1585, RAG-Ne 773, 0; een hofstedecken groot xxv Roeden liggende beneden de wagenbrugghe bij het Spapen cauterken ... liggende ande de strate die loopt nar den mu(n)niken hof van drongene, 1596, RAG-Ne 102, 10r; het speelhuus oft opperhof mette wallen singhelen ende grachten en(de) het pleyen voor het hof ghenaeamt het hof ter muncken, 1596, RAG-Ne 103, 5v.

HOF: dreve van thof ofte pachtgoet naer den ham deur den waghen ende voetwech van nevele naer pouseele wael brugghe, 1584, RAG-Ne 1551, 56v; dhofstede ghenaeamt de(n) hove Ligghende te nevele binne(n), 1585, RAG-Ne 670, 0.

HOFACKER: stic ghenaeamt de(n) hofackere, 1563, RAG-Ne 62, 0; Lants daer met (sic) noempt Jnden hofacker, 1574, RAG-Ne 624, 110r; Landts ghenaeamt hofacker, 1577, RAG-Ne 323, 79v; Lants genaemt hofackere, 1596, RAG-Ne 103, 93v.

HOFACKERKEN: Lands ghenaeamt het hofackerkin, 1571-1573, RAG-Ne 623, 50r.

HOFLAND <F8>: twuenhuus daer dammenie stondt metten hoflande beneden den casteele, 1530-1531, RAG-Ne 135, 0; thus dat staet up de Ammanie metten hoflande beneden den Castele, 1563, RAG-Ne 142, 13v; het lant van ouden tijden datmen genoempt heeft het hoflant welck lant Js liggende al gelijk op den Coutere dar den muelen wal op staet en(de) den muelen gestaen heeft, 1567, RAG-Ne 32, 13r; lands datmen noempt het hoflandt, 1569, RAG-Ne 95, 54r; beneden den Lande datmen noempt het hoflandt oost de calene west het hoflandt en(de) de meersch van het goet ter meersch, 1575, RAG-Ne 2220, 47r; Lande dwelck me(n) noempt het hoflant, 1576-1577, RAG-Nk 152, 4v; meersch Jnde(n) hoflandt oost ant tgoet van tcloostere van dronghene west ande calene, 1577, RAG-Ne 323, 85r; p(ar)cheele(n) ghenaeamt het hoflandt, 1580, RAG-Ne 1101, 12r; noort thoflant van(den) heere van nevele metten oosthende upde haude kaelene, 1584, RAG-Ne 1551, 53v; den hoflande van(de) heer van nevele streckende(de) tot upden brouck, 1584, RAG-Ne 1551, 57v; straetkin dat naer thoflant en(de) de meulene van nevele loopt noort de poucxsche strate loopende naer thielt, 1584, RAG-Ne 1151, 74v; landts up nevele cautere hendende upden brouck ofte meerssche zuut thoflant, 1584, RAG-Ne 1551, 60r; dlant van myne(n) heere van nevele dat men noempt thoflant, 1586, RAG-Ne 773, 0; het hoflant, 1596, RAG-Ne 103, 11v; hondert roed(en) meersschen gheleghen Jnde prochie van nevele co(m)mende met de oosthende an de caelene loopende van nevele naer muelebrouck gheleghe(n) Jegghens het oflant, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; Lant inden meulencauter zuut waert vande meulene noort thoflant vanden heere vanden Lande van nevele ende oost anden wech, 1639, RAG-Ne 28, f-34.

HOFLANDKOUTER <E9-F9>: het lant van ouden tijden datmen genoempt heeft het hoflant welck lant Js liggende al gelijk op den Coutere dar den muelen wal op staet en(de) den muelen gestaen heeft, 1567, RAG-Ne 32, 13r; meersschen ligghen(de) an(den) hoel henden(de) upde kaelene ende commen(de) upden cautere ende hoflande van(den) heere van nevele, 1584, RAG-Ne 1551, 58r-v; oost upde kaelene diemen noempt reyghers beke ende west den caut(er)e ofte hoflande vanden heere van nevele, 1584, RAG-Ne 1551, 63v; lants daerment heedt te nevel brouck met den oost hende an de calene en(de) met den west hende an de(n) cautere ghenaeamt thoflant noort de keercke meersch van vusselaer, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

HOFMEERS <G2>: eenen bulck gheseit de hoofmeersch, 1590, RAG-Dro 163, 0; eenen bulck gheseyt hooch mersch ... noch een bulcxken neffens de(n) hoochmers, 1614, RAG-Dro 163, 0.

HOFSTEDE <F2>: lants en(de) heet de hofstede, 1426, RAG-Ne 58, 222r; Lants van auts tyde(n) ghenaeamt dhofstede, 1584, RAG-Ne 63, 81r; lant genaemt van outs tijde de hofstede, 1596, RAG-Ne 103, 20v; Lant van auden tyden ghenaeamt de hofstede, 1639, RAG-Ne 28, d-77.

HOFSTEDE DE MISPELARE <E3-F3>: de hofstede genaemt de hofste de(n) mispelare oost mette(n) keyser bulc, 1605, RAG-Ne 69, 0.

HOFSTEDE TE OSE: Johannes de wale hout een leen ende es de hofstede toessche lanx zuutwaert up streckende neffens den steyne toot an de paerde weede an deen zyde ende den pouxschen goede ende den brande an dandersijde groot twee buund(er) lettelt min of meer 1460, RAG-Ne 9, 7v; Johannes de wale houdt een leen ende es de hofstede toossche lanx zuutwaert up streckende neffens den steyne an de paerdeweede an deen zide ende den pouxschen goede ende den brande an dander zide groot twee bunder ... 1583, RAG-Ne 11, 14v; dhofstede toessche zuut neffens den steyne tot ande peerdeweede en(de) den pouxschen goede, 1600, RAG-Ne 73, 3r; Pieter de wale hout een leen en(de) es de hofstede Toossche lanx up streckende suutwaerts neffens den steijne tot ande peerde weede an deen sijde ende den pouxschen ghoede ende den brande an dander zyde groot twee bunderen, 1615, RAG-Ne 10, 6v.

HOFSTEDE TER ORSMOLEN <NB>: super unum bonarium terre Juxta domistadium ter horsmolen westwaert Juxta plateam, 1413, RAG-Dro 83, 18r; t(er)re iuxta domistadium ter harsmole(n) (sic) westwaert Jux(ta) platea(m), ca. 1444, RAG-Dro 83, 19r.

HOFSTEDEKEN <B4>: tbulcxkin ghenaeamt thofsteykin teghen den Langhen bilck tot anden dijck, 1585, RAG-Ne 581, 44r.

HOGE AKKER <B6-C6> <C6>: een bunder lands ligghende in Nevele up den hooghenackere, 1527, RAG-Ne 391, 27v; lants up den hooghe(n) ack(er)e, 1538-1564, RAG-Ne 62, 24v; landts gheleghe(n) daerment heet up braemdounc va(n) audts tijde ghenaeamt de(n) hooghe(n) ackere e(nde) nu ghenaeamt de(n) hooghe(n) bulc, 1550-1576, RAG-Ne 63, 68r; landts d(aer)ment heet den hooghe(n) ack(er)e, 1557, RAG-Ne 670, 0; up hooghen ackere, 1565-1587, RAG-Ne 99, 24v; cauters up hooghe(n) acke(re), 1569-1570, RAG-Ne 393, 182r; lants up hooghen ackere, 1596, RAG-Ne 103, 9r; landts ghenaeamt den drybeck west den hooghen ackere, 1596, RAG-Ne 103, 13v; partye ghenaeamt den hooghen ackere, 1632, RAG-Ne 321, 32r; metten hooghen ackere daervan tot dry bunderen te vooren ghenaeamt den Langhen bulck, den snibbele, hemelrycke nu al in een brocht, 1639, RAG-Ne 28, c-278.

HOGE BEK: lants genaeamt de(n) hooge(n) beck, 16e, RAG-Ne 28, 0; Landts ghenaeamt den hooghen beck, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

HOGE BILK 1 <A4>: landts up braemdonck ghenaeamt den hooghe(n) bulck, 1550-1563, RAG-Ne 63, 39r; Lant ghelegghen in braemdonck ghenaeamt den hooghen bulck, 1639, RAG-Ne 28, e-101.

HOGE BILK 2 <F4> <C6>: Lants Jnden hooghen bulck, 1550-1563, RG-Ne 63, 7r; Lands ghenaeamt den hooghen bulc, 1567-1573, RAG-Ne 99, 5v; Lands ghenaeamt den hooghenbulc, 1569-1570, RAG-Ne 393, 180r; Lands ghenaeamt den hooghen bulck, 1575, RAG-Ne 670, 0; Landts ghenaeamt den hooghen bulc, 1584, RAG-Ne 627, 156v;

Lands ghenaeamt den hooghen bulck, 1575, RAG-Ne 670, 0; Landts ghenaeamt den hooghen bulc, 1584, RAG-Ne 627, 156v; up den hooghen bulck, 1596, RAG-Ne 103, 14r; Lant upden hooghen bulc, 1639, RAG-Ne 28, c-75.

HOGE BILKEN: twee partyen Lant ghenaeamt dhooghe bulken met eenen boombosch west de straete naer de dry velden, 1639, RAG-Ne 28, d-299.

HOGE BUUR: Lants ghenaeamt den hooghen buer, 1581, RAG-Ne 396, 262v.

HOGE DAASDONK <E4>: lant heet den hoogen daesdoncq, 1596, RAG-Ne 103, 110v; Lant gheleghen daerment noemt den hooghen daesdonc, 1639, RAG-Ne 28, c-427.

HOGE GENTWEG <F3>: lants o(m)megracht ghenaeamt den hoghe(n) ghendt wech, 1538-1564, RAG-Ne 62, 44v; lants ghenaeamt den hooghen ghendtwech, 1596, RAG-Ne 103 36v; Lant ghenaeamt en hooghen ghentwech, 1639, RAG-Ne 28, d-45.

HOGE HUL: den hooghen hul, 1596, RAG-Ne 103, 49v.

HOGE KAPT <H3-H4>: de hoeghe capt, 1413, SAG, 301/22, 83bis r; up de hoghe capt, 1424, SAG, 301/28, 104v; up de hooghe capt; up de hooghe caept, 1451, SAG, 301/41, 141v; Zeghere witwonghele fs zeghers hout een leen ... es groot vyf hondert Roeden ... liggende ... up de hoeghe capt bachten den goede te huelle hendende up dwaterlaet ... 1460, RAG-Ne 9, 9r; landts up de hooghe Capt, 1577, RAG-Ne 323, 8r; leen daer ment heet up de hooghe capt bachte(n) de(n) goede te(n) huele hendende up twaterlaet, 1519, RAG-Nd 1302, 0; saeylandts gheleghen daerment heett up de hooghe capt bachten den goede ten huele hendende upt waterlat, 1580, RAG-Ne 626, 148v; Lands daerment heet de hooghe capt, 1581, RAG-Ne 396, 218r; Zeghere wittewronghele fs. zeghers houdt een leen ... ende es groot vyf hondert Roeden ... upde hooghe capt bachten den goede ten huele hendende up dwaterlat 1583, RAG-Ne 11, 15r; In asschen noch een(en) bulck gheseit den hoochcap groot vier ghemete(n), 1590, RAG-Dro 163, 0; thoossche up den hoogen capt, 1596, RAG-Ne 103, 29r; Mauwers vanden houcke fs. Jans houdt een leen en(de) es groot vyfhondert Roeden liggende daer ment heedt up de hooghe capt bachten den goede te huele hendende up twaterlaet, 16^e, RAG-Ne 8, 7v; bulcxken gheseyt den hoochcap, 1614, RAG-Dro 163, 0; stick ghenaeamt d' oochcap zuyt het Leen ten heule, 1626, RAG-Dro 163, 0; Leene up de hooghe capt bachten den goede ten heule noort thiendevry oost de beke, 1639, RAG-Ne 28, b-206.

HOGE KERKBILK: In den hooghen kerck bulck, 1596, RAG-Ne 103, 14r.

HOGE KOUDBORRE <C5-D5>: Lant ghenaeamt den hoogen cauburne oost het cauburnestraetken dat nu onlanx uut dese partye geleyt es, 1639, RAG-Ne 28, c-293.

HOGE LAAKT <E4-E5>: stick gheheeten de ned(er)laect noort an daesdonck put west an hooghe(n) laect, 1538-1564, RAG-Ne 62, 91v; Lants genaemt de hooghe laect zuut west de vier boomen, 1596, RAG-Ne 103, 78v; lant ghenaeamt de hooghe laect suut west de vierboomen, ca. 1625, RAG-Ne 322, 85r; Lant ghenaeamt de hooghe Laect, 1639, RAG-Ne 28, c-422.

HOGE LANDBOS <C2>: lant ghenaeamt den middelschoot zuut den hooghen lantbosch, 1596, RAG-Ne 103, 70r; bosch daerment noemt inde schooten suut den hooghen Lantbosch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 123r; Lant ghenaeamt thooghe Lant oost metten hooghen Lantbosch, 1639, RAG-Ne 28, d-298.

HOGE LANDEKEN: lants genaemt thooghe landeken ofte een (half) ghemet oost de straete van nevel naer bellem, ca. 1625, RAG-Ne 322, 90r; Lant ghenaeamt thooghe Landeken, 1639, RAG-Ne 28, d-322.

HOGE RIET: jnt hoeghe rijt houden(de) van den casteele te nevele, 1417, SAG, 330/16, 125v.

HOGE STEIN <F6-G5>: den hooghen steyn, 1596, RAG-Ne 103, 96r; lants ghenaeamt den hooghen stein, ca. 1625, RAG-Ne 322, 105v; Lant ghenaeamt den hooghen steyn oost de steynstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-525; lant ghenaeamt den hooghen stein, 1639, RAG-Ne 28, 0.

HOGE WEDAGE <B10>: up de hoeghe wedaghe, 1406, SAG, 301/18, 2, 57v.

HOGEN DROGEN <C4>: den hooghen drooghe(n), 1577, RAG-Ne 323, 83r; inde claeis stede de crekelwee den Langhen bulc den snibbele; het meerschelken; hemelrycke; den hooghen drooghen; het walleken al an een, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; styc genampt de(n) hoogendrooge(n) suyt de snybbere, 16e, RAG-Ne 28, 0.

HOLLAND: meersch Jnden hollant eyndende op de muncke gracht noort west de calene, 1596, RAG-Ne 103, 107v.

HONDERD ROEDEN <F3>: lands ghenaeamt de(n) Riwegh west lands de(n) doorent ande hondert Roed(en), 1565-1587, RAG-Ne 99, 11v.

HOOGBILKSKEN <A9>: Lant ghenaeamt het hoochbulcxken, 1639, RAG-Ne 28, c-306.

HOOGLAND <B2>: bosch ghenaeamt den binne(n) meersch Ligghen(de) an thooghelant, 1577, RAG-Ne 323, 73r; bosch daerment heet thooghelandt, 1578, RAG-Ne 64, 113v; bosch gheleghen daement noempt het hooghe Landt, 1581, RAG-Ne 626, 177r; bosch daerment noempt thooghe landt, 1596, RAG-Ne 103, 19r; bosch daerment noempt thooghe landt, 1596, RAG-Ne 103, 19r; stick ghenaeamt het hooghe Lant, 1596, RAG-Ne 103, 24v; Jnden binne mersch ligghen(de) an thooghe landt, 1596, RAG-Ne 103, 67r; lant genaemt het hoochlant, 1596, RAG-Ne 103, 69v; partije ghenaeamt het hooghlandt met een partije lands ghenaeamt het ijnghelandeken noort een partijen ghenaeamt den midelschoot, 1626, RAG-Ne 397, 4v; Lant ghenaeamt thooghe Lant oost metten hooghen Lantbosch, 1639, RAG-Ne 28, d-298.

HOORS BILK <E2>: lant genaemt den thoirsbulck, 1596, RAG-Ne 103, 20v; Lant ghenaeamt den toorsbulck, 1639, RAG-Ne 28 d-95.

HOPPIER <NB>: zeve(n) voere(n) mesch Jnde hoppier ghevoert, 1546-1547, RAG-Ne 137, 0.

HOSPITAAL <NB>: siin stede gheleghen binne(n) der Vryheden van nevele Jn sent Ja(n)s strate ghelant sijnde ande west zijde en(de) de noort zijde tospitaal van nevele en(de) an doost zijde lodewyc van nevele voors. en(de) mette(n) zuut ende co(m)mende an sent Jans strate, 1426, RAG-Nds; bijden hulle van tspitaal, 1474, SAG, 330/32, 354v; stede Jeghen thospitaal overe, 1490, RAG-Ne 61, 2r; behuuse stede zuut oost met zynder brauwerie mids dat de erve daer de zelve brauwerie up staet uut dezer stede gheleyt gheweest es west de erve en(de) de capelle van wijlen de(n) hospitaale van Nevele comen(de) noort upde poucstrae, 1578, RAG-Ne 64, 13v; het hospitaal dat tot nevele placht te wesene ende het cappelleken ende t'huys daermen die aermen logierde, 1585, RAG-Ne 771 bis, 13r-13v; stede Jnde pouckstrate daer thospitaal up staet, 1566-1567, RAG-Nk 150, 1v.

HOSPITAALBILK: den spittael buelc, 1423, SAG, 301/27, 2, 70v; den spittael buelc, 1432, SAG, 301/31, 2, 66r; den spittael buelc, 1454, SAG, 301/42, 2, 83v.

HOSPITAALMEERSELKEN: ant thospitaal meersschelkin en(de) metter suut side nallijnc gheerbuerch smeets stede, 1433, RAG-Nds.

HOUTAKKER <G2-G3>: i(n) de(n) houtakker i(n) de prochie van nevele, 1412, SAG, 330/15, 20r; in de(n) outack(er)e, 1422, SAG, 330/17, 353r; landts ghen(aemt) den hautackere, 1550-1563, RAG-Ne 63, 28v; Landts van een hautd ghemet gheleghen Jnden hautd ackere, 1560, RAG-Ne 2225, 0; Landts Jnden audt ackere, 1560, RAG-Ne 2225, 0; upd(en) haut acke(re), 1569-1570, RAG-Ne 393, 73v; Lands datmen noempt den Audtackere, 1576, RAG-Ne 625, 57r; Lands datmen noempt den Audtackere, 1578, RAG-Ne 670, 0; lands ghenamt den hautdackere gheleghen daerment heet andt thiende vry, 1578, RAG-Ne 64, 89v; een aut ghemet gheleghen daerment heet inde hautackere neffens den teensackere oost upden rywech, 1580, RAG-Ne 1101, 0; Landts ghenampt den audtackere by tgheweste datmen noempt de ry wech, 1583, RAG-Ne 396, 338v; Landts ghenamt d(en) hautd hacker ghehaud(en) van(den) Leene ten huele, 1595, RAG-Ne 28, 0; ghenampt de houtackere, 1596, RAG-Ne 103, 2r; lant ghenampt den hautackere gelegen daerment heet an thiende vry lant, 1596, RAG-Ne 103, 44r; den hautackere, 1596, RAG-Ne 32, 0; ghenamt den hautackern (sic), ca. 1625, RAG-Ne 322, 1v; lant genaemt den hautackere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 15v; Lant inden hautackere nu ghenamt het spinsticxken, 1639, RAG-Ne 28, b-372; Lant Ligghende inde hautackere ghenampt den papkens bulck west thiendevry en(de) noort de prochie van Landeghem, 1639, RAG-Ne 28, b-376.

HOUTAKKERKEN <G2-G3>: Jnt oudtackerkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 264v; Lants gheheete(n) het autackerke(n), 1577, RAG-Ne 323, 157r; landts gheheeten het audt ackerken ... haut ackerken, 1596, RAG-Ne 103, 14v.

HOUTAKKERSTEDE: lants ligghende op de selvate commende metten noortende an twat(er)laet oest de hautackerstede, 1521, RAG-Dro 117, 23r.

HOUWBILKSKEN <A5-B5>: lands in braemdoncq ghenampt thaubulcxken, 1607, RAG-Ne 396, 403v.

HOUWSTUK <E3>: Lants ghenampt de(n) Rogghe(n) thuyn met Lants ghenampt het taustick, 1622, RAG-Ne 72, 0.

HUISBILK: lant genaemt de(n) uysbulck eyndende upde gaverstrate, ca. 1625, RAG-Ne 322, 14v.

HUL 1: bijden hulle van tspittael, 1474, SAG, 330/32, 354v.

HUL 2 <NB>: Walt(erus) de hulla, 1198-1231, RAG-Nds; de(n) hul, 1413, SAG, 301/22, 83bis r; mett(er) westsyde ande kelsyede en(de) theckin van blasers driesch en(de) de suutsyde an de damstrate en(de) de noertsyde an chiys vand(er) hulst stede, 1460, RAG-Nd 1289, 0; ten hulle waert, 1486, SAG, 330/37, 285r; stede ten hulle, 1503, RAG-Dro 123, 0; up den houc vander brabant strate anden hul, 1503, RAG-Dro 123, 0; zyn stede ten hulle up thouckin also men te vurselare waert keert, 1503, RAG-Dro 123, 0; stick ant heckin byden huelekin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 71v; up den hul, 1573, RAG-Ne 624, 9r; stede up den hul, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; upden hul, 1574, RAG-Ne 147, 0; behuusde hofstede gheleghen binnen der stede en(de) Vrichede up den hul, 1575, RAG-Ne 625, 40r; upden Notelare upden hul, 1575, RAG-Ne 312, 4v; behuusde hofstede Oost ande strate upde(n) hul noort upde(n) houc en(de) keer vander straten ten hulle, 1578, RAG-Ne 64, 13r; stede upden houck van(der) brabant str(ate) anden hul, 1584, RAG-Ne 1551, 77r;

stede ten hulle up thoucxken alsoomen te vurselaere waert keert, 1584, RAG-Ne 1551, 77r; by den hul, 1585, RAG-Ne 773, 0; west den hul noort de(n) voetwech van gent oost de baghynen lant nu competeren(de) den heere van nevele door dit stick soude oock de nieu strate door getrocken werden, 1596, RAG-Ne 102, 6r; stede up den hul noort Ste Jans straete up den houck alzomen naer Vusselaer gaet, 1598-1612, RAG-Ne 29, 3r; stedekin upden hul noort den voetwecht (sic) alzomen van nevele naer Ghendt gaet (...) gheconsenteert heeft dat de(n) wech duer de hofstede zal blyven, 1598-1612, RAG-Nk 29, 9r; stedeki(n) up de(n) hul noort den voetwech alzome(n) van nevele naer gent gaet, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede upde(n) hul noort de Sente Jans straete upde(n) houck alzome(n) naer vusselaer gaet, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0, zyn stede upde(n) hul, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stedeki(n) up de(n) hul noort den voetwech alzome(n) van nevele naer gent gaet, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; upde(n) huel, 1610-1611, RAG-Ne 312, 0; up de(n) huul, 1626, RAG-Nk 147, 0; de strate ghelegghen op den hul tot het calchyen vande selve strate, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; west den hul ofte strate en(de) noort aende nieuwe straete en(de) tnieu hecken, 1630, RAG-Ne 322, 7r; plante(n) van een(en) abeel upden hul, 1645-1646, RAG-Ne 312, 0; stede upden houck van(den) hul en(de) Ste jans strae(te), 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

HUL 3 <G3>: lants ande gaverstrate ghenaeamt den hul, 1538-1564, RAG-Ne 62, 346r, lands ghenaeamt de(n) hul, 1565-1587, RAG-Ne 99, 25r; Tderde es genaemt den hul, 1566-1567, RAG-Ne 143(2), 9r; partie ghe(heeten) de(n) hul west de Gaverstraete, 1577, RAG-Ne 69, nr. 97; lands ghenaeamt de(n) hul, 1577-1578, RAG-Ne 148, 12r; twee partijen ghenaeamt den hul west de Gaver strate, 1578, RAG-Ne 64, 78v; Lands ghenaeamt den hul naest der gaverstrate, 1580, RAG-Ne 396, 110r; een stick ghenaeamt den hul, 1596, RAG-Ne 103, 61v; lants thoossche ghenaeamt den hul, 1596, RAG-Ne 103, 43r; up de(n) hul, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; Lant ghenaeamt den hul west de gaverstraete, 1639, RAG-Ne 28, b-245.

HUL 4 : Lant ghenaeamt den hul oost straetken vande biebuucstraete naer de bosstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-445.

HULLEKEN <G3>: Lants byde(n) stekin up de Cautere ant hullekin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 71v; Landts ghenaeamt het hullekin, 1574, RAG-Ne 147, 0.

HULLEMEERS <A1>: meerschen an tmuelen straetkin ghenaeamt de hulle meersch west upde calene, 1550-1563, RAG-Ne 63, 38r; meersch ghenaeamt de hullemeersch noort west het muele straetkin, 1575-1576, RAG-Ne 394, 127v; meersch ghenaeamt de hullemeersch, 1577, RAG-Ne 323, 95r; dullemeersch gheleghe(n) Teecxselde(m)me an de bruggh, 1577, RAG-Ne 69, nr. 101; bosch ende meersch inde hullemeersch by de dry velden west de calene, 1639, RAG-Ne 28, e-206.

HULLEN <G3>: grondt van eerven ghenaeamt de hullen, 1558-1559, RAG-Ne 138, 30v.

HULST <C3-D2> <C4-D4>: te veldekine Jnde hulst ... ende ten daesdonck ... te putte ... gaverstrate ... toessche ... tsteckelgate ... ande poucke, 1530, RAG-Nd 1323, 0; een leen es een waterloop die beghint te veldekinne daerment heet Inde hulst commen(de) alzo nederwaerts ten daesdouncke ter gaverstraete toe naer tchyslandt thoossche tstreckelsgate neder strecken(de) tot leen ten huele en(de) alzo tot Landeghem Dam inde calene, 1578, RAG-Ne-14, 28v; Gilis vanden keerchove hout een leen ... ende es een waterloopt (sic) beghinnen(de) te veldekene Jnde hulst ende alzo nedercommende ten daesdoncke te kerstiaen lams, ter gaverstraten, ten chijslande, toossche streckelsgate toe ende alzo nederstreckende tot Inde poucke 1583, RAG-Ne 11, 22r; daerment naempt de hulst, 1584, RAG-Ne 627, 169v; upde hust, 1586, RAG-Ne 773, 0.

HULSTEDE <NB>: mett(er) westsyde ande kelsyede en(de) theckin van blasers driesch en(de) de suutsyde an de damstrate en(de) de noertsyde an chiys vand(er) hulst stede, 1460, RAG-Nd 1289, 0.

HULSTRAAT <NB>: lant up blasen tert oft Jnden tert oost de huelstrate, 1596, RAG-Ne 103, 57v; lant ghenaeamt den grooten tert oost de hulstrate, 1596, RAG-Ne 103, 57v.

HURSTNAAKT <G4>: Landts Jnde(n) hurstnaect neffens den hul, 1571-1575, RAG-Ne 2225, 0; lant ghenaeamt de dusnaeck west de gaverstraete noort lant ghenamt de heijle strepe, 1596, RAG-Ne 103, 9r; lant ghenaeamt de hursnaect west de gaverstraete noort een stic ghenaeamt de heylstrepe, ca. 1625, RAG-Ne 322, 71r; Lant ghenaeamt de hursnaect, 1639, RAG-Ne 28, b-238.

HURT: an de hurdt, 1424, SAG, 301/28, 104v; and(en) hurt, 1451, SAG, 301/41, 141v.

INGELAND <NB>: Jan de meestere fs. Jans behuude stede ende herberghe ghenaeamt de Rooze metten bogaert ghenaeamt den Inghelandt daer achter ghelegghen, 1574, RAG-Ne 147, 0; Bogaerd ghenaeamt den Inghelant, 1574, RAG-Ne 624, 77r; stick ghenaeamt dynghelant, 1577, RAG-Ne 69, nr. 57; behuude hofstede zuut upde beque ofte den onbehuude(n) bogaert ghenaeamt den Inghelandt noort Sente Jans strate, 1578, RAG-Ne 64, 6v; Item eenen Bogart genaemt den Ingelande binnen de Vrijheijt liggende, 1580, RAG-Ne 32, 12v; lant palende anden Jnghelander liggende met den Ingelander gelijck in eene(n) sticke sonder bedelf oft gravinghe welck den Heere va(n) nevelen van allen tyden gehadt heeft, 1580, RAG-Ne 32, 12v; een(en) boghart gheheete(n) de(n) Jnghela(n)t, 1583, RAG-Ne 773, 0; onbehuude hofstede met ee(n) partye boghaerts ghenaeamt de(n) Inghelant, 1586, RAG-Ne 773, 0; lant ofte bogart datmen heet den Inghelant, 1596, RAG-Ne 102, 8r; een stede de Rose groot .l. Roeden zuyt den Ingelant west de croone noort sheeren strate, 1596, RAG-Ne 102, 9r; meersch iijC roeden gheheeten den cleijnen hoel noort ande(n) Ingelander zuijt den grooten hoel, 1596, RAG-Ne 102, 10v; suut ande beke ofte ynghelant, 1639, RAG-Ne 28, 94; suut ande beke ofte den ijnghelant, 1639-1640, RAG-Ne 74, 5v; boghaert ghenaeamt de ynghelant, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 127.

INGELAND(EKEN) <B2>: landts ghenaeamt Inghelandt noort de strate oost het broucke straetken, 1596, RAG-Ne 103, 15r; partije ghenaeamt het hooghlandt met een partije landts ghenaeamt het ijnghelandeken noort een partijen ghenaeamt den middelschoot, 1626, RAG-Ne 397, 4v; sticxken Lant ghenaeamt dynghelandeken oost de straete naer de dry velden zuut het brouckelstraetken, 1639, RAG-Ne 28, e-196.

INNENBILK <G3>: Landts ghenaeamt den hinnebulck zuydt de straete naer de chynghede, 1566, RAG-Ne 65, 0; Landts ghenaeamt Jnnebulc, 1577, RAG-Ne 323, 32v; lands Jnt gheweste kerrebrouc ghenaeamt de(n) hinne bulc, 1578, RAG-Ne 64, 68v; Lant ghenaeamt den hinnen bilck Jnt gewest kerrebrouc, 1596, RAG-Ne 103, 95v; Lant ghenaeamt den hinnebulc, 1639, RAG-Ne 28, f-110.

IVANGEN <B2-B3>: lands daerment heet Jnde Jvanghe(n) en(de) es ghenaeamt de peerde bulc noort de(n) bosch, 1578, RAG-Ne 64, 92r; lant gelegen inde Jvagen ende is genaemt de peerdebulc, 1596, RAG-Ne 103, 109v; Lant ghenaeamt den peerdenbulc ghelegghen daerment noemt inde yvanghen, 1639, RAG-Ne 28, d-200; Lant daerment noemt inde yvanghen, 1639, RAG-Ne 28, d-201.

JAGERS BILK: twee ghemete lants ligghe(n)de Inden ham In siaghers bulc, 1503, RAG-Dro 123, 0; Jn den ham Jn siaghers bulc, 1527, RAG-Ne 60, 6r; landts Jnden ham Jn Jaghers bulc, 1584, RAG-Ne 1551, 85v.

JAN SCHAMPS STEDE: an jan scamps stede, 1426, RAG-Ne 58, 222v.

JAN VAN HABBINS VOORDE: over Jan van habbins voorde, 1490, RAG-Ne 61, 23v.

JANS BEDELFF: een ghemet lants daerment heedt Jans bedelf, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

JOORKENS GEMET: lants ghenaemt Joorkins ghemet, 1538-1564, RAG-Ne 62, 28r; lant ghenaempt Joorkens ghemet, 1596, RAG-Ne 103, 87r.

JOOS LOONKINS BRAAMDONK: een stick lants wylent gheweest ee(n) stede gheleghe(n) Jnde boschstraete noort Joos loonkins braemdoncq, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; een stick lants wylent gheweest ee(n) stede gheleghe(n) Jnde boschstraete noort Joos loonkins braemdoncq, 1599- 1612, RAG-Nk 30, 0.

JOOS SBRUNEN BILK: landts ghenaempt Joos sbrunen bulck, 1557, RAG-Ne 670, 0; lant gheheeten Jois brunen bulck, 1596, RAG-Ne 103, 107v; stic ghenaemt Joos bruynen bulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 98v; Lant ghen(aem)t tcauterken zuut oost den Joos bruynen bulc, 1639, RAG-Ne 28, c-85.

JOSINENBILK(SKEN) <C4>: Lants ghenaempt Joosyne(n) bulck, 1577, RAG-Ne 323, 13r; lans ghenaent Joosynen bulckin, 1577, RAG-Ne 69, nr; 141; stic ghenaempt Joosyne bulcxkin, 1580, RAG-Ne 670, 0; stic ghenaempt Joosynen bulxkin, 1581, RAG-Ne 626, 152r; het Joosynen bulxkin, 1587, RAG-Ne 581, 101v; lant ghenaemt den joosynen bulc, ca. 1625, RAG-Ne 322, 87v-88r; Lant ghenaemt den Joosynen bulck, 1639, RAG-Ne 28, e-14.

KAANDEL(KEN): in oessche brouc com(m)ende mett(n) oest hende ande caendele en(de) mette(n) westhende ande cout(er)e, ca. 1444, RAG-Dro 83, 16v; Lants ligghende up Caendelken, 1583, RAG-Ne 773, 0; streckende Lanx de strepe zuutwest nedere met eenen mersschelkine datmen heet matkins meersch commende up de caendele, 1585, RAG-Ne 581, 52v.

KAKAERTS HOEK: jnden cackaertshouc, 1435, SAG, 330/21, 146v; tussche(n) meyghe(m) en(de) nevele drie hondert roeden erven gheheeten de(n) cackaerts houc, 1472, SAG, 330/32, 85v.

KALENE: in oessche brouc com(m)ende mett(n) oest hende ande caendele en(de) mette(n) westhende ande cout(er)e, ca. 1444, RAG-Dro 83, 16v; Meester willem de wale hout een leen ... hendende oostwaert up de Caelne ... ende dander stic ... hendende westwaert up den wech die loopt van nevele ter muelen waert 1460, RAG-Ne 9, 18r-v; mersschen In oessche brouc com(m)ende metten oesthende ande caelne west ande cautre, 1503, RAG-Dro 123, 0; up de caelne, 1530, RAG-Nd 1316, 0; bosch an muelenstraetkin tusschen calen, 1538-1564, RAG-Ne 62, 195r; bosch an muelenstraetkin tusschen caellen, 1538-1564, RAG-Ne 62, 254v; zuut de calenne, 1550-1563, RAG-Ne 63, 42r; upde poucque ofte Calene, 1567-1573, RAG-Ne 99, 13r; meersch jn spapen mersch zuut de calene ofte Poucke, 1567-1573, 37v; de beke ghenaempt de caluwe, 1577, RAG-Ne 323, 5r; oost de poucque ofte calene, 1577, RAG-Ne 323, 5r; Item exalda(m)me oost het Wye vander cale suyt de cale, 1577, RAG-Ne 323, 82v; Meester Willem de Wale hout een leen ... ligghende Jn tweent sticken landts ... deen stic meersch zynde groot vyf hondert Roeden die bedolven zyn ... hendende oostwaert up de calene ... ende dander stic groot zynde vierhondert Roeden winnende landts ... hendende westwaert up den wech die loopt van Nevele ter muelewaert ... 1583, RAG-Ne 11, 22r; de caelene co(m)mende van nevele naer Reckelynghe, 1587, RAG-Ne 773, 0; Alaert ackerman hout een leen ... ende es een beke ende loop(t) (sic) van watere ... in eenen leene commende vanden muelenwalle

damme schuervelt tot Jnde calene an theerschip van(den) poeselschen midts vive ende tzeventich Roeden landts meersschen ligghende Jn hectoors dam ande westzyde vander calene 1583, RAG-Ne 11, 23r; oost de calene oft vaerdecken van nevele, 1596, RAG-Ne 103, 7v; Pieter de walle hout een leen ... hendende oostwaert up de caelne ... en(de) dander stic ... hendende westwaert up den wech die loop (sic) van nevele ter muelen waert, 16^e, RAG-Ne 8, 16r; hondert roed(en) meersschen ghelegghen Jnde prochie van nevele co(m)mende met de oosthende an de caelene loopende van nevele naer muelebrouck gheleghe(n) Jegghens het oflant, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; tRuime(n) van(der) Caelene Jnt district van(der) Vryhede v(an) Nevele, 1618, RAG-Ne 312, 0; de caelene commende van landeghem loopende naer nevele, ca. 1625, RAG-Ne 322, 76r; exeldamme oost het wyc vander cale, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127v; de caelene loopende van nevele naer reckelinghe, 1630, RAG-Ne 325, 63r.

KALESTUKSKEN <A4>: Lands ghenaeft tcalensticxkin Jnde Prochie van nevele up de heerlicheide van denterghem metten noorthende ant pietbosschelkin en(de) metten Oostcant Jegghens den heebulc, 1575-1576, RAG-Ne 394, 114r; ghenaeft het Callestixkin, 1575-1576, RAG-Ne 394, 127v.

KALLEBILK: Jnde(n) callebulck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 298r.

KALVERBILK(SKEN) <I3>: ghenaeft den calverbulc ghelegghen in Nevele, 1580, RAG-Ne 396, 137r; Eerst de behuusede hofstede mette mote en(de) mersschelkin ende Een bulcxken lants genaemt den Calver bulcxken noort west den waterloop zuut oost de hoossche straete zuut west landts genaemt den destelbulck, 1619, RAG-Ne 17, 0; Eerst de behuusede hofstede mette mote en(de) meersschelken en(de) een bulcxken Lants ghenaeft tcalverbulcxke(n) al deen an dandere ghelegghen noort en(de) noort west den waterloop zuyt oost de hoossche straete zuut west een stuck Lants ghenaeft den destelbulck, 1619, RAG-Nd 1459.

KALVERKLEIE <D3>: ghenaeft de calvercleye(n), 1577, RAG-Ne 323, 32v; lant ghenaeft de kalver kleije zuut de bosstr(ate), 1596, RAG-Ne 103, 22r; Lant ghenaeft de kalver kleye suut de boschstraete, 1632, RAG-Ne 28, 0.

KANEGEMSE BILKEN <E6>: lands ghenaeft gheweest tgheestlandt oost lands ghenaeft de caneghemsche bulcke(n) zuut ande vierboom strate, 1578, RAG-Ne 64, 85v.

KAPBILK <H3-H4> <G4>: lands Jn den capbulc, 1578, RAG-ne 64, 110v; Lands ghenaeft den Capbulck, 1584, RAG-Ne 63, 94r; Landts genaemt den Capbulck, 1619, RAG-Ne 17, 0; Item een stick Lants ghenaeft den Capbulck noort westden zel(ven) waterloop zuut oost de(n) voorn. destelbulck noort oost een meersschelke(n), 1619, RAG-Nd 1459; Lant ghenaeft den capbulc zuut metten peerdenbulc, 1639, RAG-Ne 28, b-269.

KAPBILKSKEN <G4>: Lants gheheeten capbulcxkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 104v; landts ghenaeft tcapbulckin, 1565, RAG-Ne 421, 0; lands ghenaeft tberch putkin ofte capbulcxkin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 23; Landts ghenaeft tberchputke(n) ofte capbulcxke(n), 1577, RAG-Ne 323, 88v.

KAPEL VAN HET GASTHUIS <NB>: bider cappelle, 1573, RAG-Ne 312, 0; den pacht van(de)r erve daer de cappelle van(den) gasthuse up staet, 1573-1574, RAG-Nk 151, 4v; oost vand(e)r cappelle van Gasthuuse, 1573-1574, RAG-Nk 24, 0; erfve daer de Capelle upstaet van(den) hospitale, 1576-1577, RAG-Nk 152, 5v; Jegghens de erfve vander cappelle van wilen het gasthuus, 1577-1578, RAG-Nk 24, 4v; west de erve en(de) de capelle van wijlen de(n) hospitaale van Nevele comen(de) noort upde poucstrae, 1578, RAG-Ne 64, 13v; het hospitaal dat tot nevele placht te wesene ende het cappelleken ende t'huys daermen die aermen logierde, 1585, RAG-Ne 771 bis, 13r-13v; voor thof daer

t'cappellekin uppe staet, 1586, RAG-Ne 581, 84r-v; de cappelle met den erva tot der doorenhaghe, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; noort aen de poucstraete en(de) west deerfve ofte cappelle van wylent thospitael van nevele, 1630, RAG-Ne 322, 8r; oost dhofstede ghenaeamt den pau noort ande poucstraete west deerfve ofte cappelle van wylent thospital van nevele, 1639, RAG-Ne 28, 84.

KAPELLEKOUTER <D9-E9>: cauterlant upden cappelle cautere, 1569-1570, RAG-Ne 393, 166v; lands ligghen(de) up den Cappelle cautere, 1577, RAG-Ne 670, 0; Lands ligghende upden Cappelle Cautere, 1577, RAG-Ne 625, 103v; Lands Jnt gheweste ghenaeamt kerrebrouc up den Cappellecautere, 1581, RAG-Ne 626, 161r; den cappelle cautere noort de werre bilcxkins oost den wech van nevele naer poessele wale noort den dijck metten ecken, 1585, RAG-Ne 581, 44v; stick ... den cappellecautere noort de beke, 1596, RAG-Ne 103, 69r; up den cappellecautere, 1608, RAG-RG B 4548/5, 0; up de cappelle cauter west de straete van Nevele naer poesele walle, 1629, RAG-Nd 1473; Lant up de cappelle cauter oost de aerme schole der stede van ghendt, 1639, RAG-Ne 28, f-94; Lant ghenaeamt den cappellencautere noort ande beke zuut de strate van nevele naer pousselle, 1639, RAG-Ne 28, f-104.

KAPT <H3-H4>: an strekels gat up de capt, 1422, SAG, 330/17, 353r; jnde capt, 1481, SAG, 330/35, 464v; stick up de(n) capt, 1538-1564, RAG-Ne 62, 2v; up den capt daer den muelenwech duere gaet, 1538-1564, RAG-Ne 62, 92r; landts upde(n) capt, 1565-1587, RAG-Ne 99, 5v; lands daerment nompt upden capt co(m)men(de) metter Oost zyde upde(n) groene(n) wegh zuut commen(de) ande strate alszome(n) van Veldekine naer Landeghem Rydt noort de(n) neder capt, 1568-1573, RAG-Ne 99, 12v; Jnt gheweste daerment noemt den Capt, 1575, RAG-Ne 670, 0; Lands daerment heet int gaverkin zuut oost de strate van stein naer de capt, 1581, RAG-Ne 396, 218v; lant up de capt ghenaeamt bachter haghe, 1596, RAG-Ne 103, 3r; thiende ghenaeamt de captiende haer bestreckende up den capt bachten hoossche straete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Lant daerment noemt upden capt, 1639, RAG-Ne 28, b-185.

KAPT <H3-H4>: stick ghenaeamt de capt an(den) maudtput, 1596, RAG-Ne 103, 13r; lant ghenaeamt den chapt, 1596, RAG-Ne 103, 25v; Lant ghenaeamt de capt ligghende daerment heet den berch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 115v; partye ghenaeamt de capt jn nevele, 1630, RAG-Ne 325, 3r.

KAREL AARS' STEDE(KEN): bosscelkine bachten karel aes, 1490, RAG-Ne 61, 48r; Landts gheheeten tcarelaert stedeke(n), 1577, RAG-Ne 323, 24v; landts tcarelaert stedeken(n) tscare, 1577, RAG-Ne 69, nr. 121; Landts ghenaeamt de caerles stede, 1577, RAG-Ne 323, 87v; lands ghenaeamt Caerels stede, 1584, RAG-Ne 63, 85r; het carelke(n) stedeken, 1594, RAG-Ne 581, 118r; lant ghenaeamt de care stede, 1596, RAG-Ne 103, 45v; lants genaemt Caerlaers stedeken, 1596, RAG-Ne 103, 83v; lant genaemt carlais stede, 1596, RAG-Ne 103, 113v; de caerle stede, 1596, RAG-Ne 103, 118v; twee sticken lants deene ghenaeamt den veldenackere suut de straete naer pousele dander ghenaeamt de caerlaers stede, ca. 1625, RAG-Ne 322, 92r; de carel stede, 1639, RAG-Ne 28, d-22; Lant ghenaeamt de carlstede zuut oost de boschstraete, 1639, RAG-Ne 28, d-23; ghenaeamt carlais stedeke(n), 1639, RAG-Ne 28 e-1; Lant ghenaeamt caerlais stede, 1639, RAG-Ne 28, e-1.

KARMSTRAAT <C5-D7>: behuust stedekin gheleghen Jnde prochie van Nevele Jnde karemstrate, 1566-1567, RAG-Ne 143, 27v; Jnde carmstraete, 1577, RAG-Ne 323, 50v; ande caremstrate, 1578, RAG-Ne 64, 98r; ande caremstrate, 1580, RAG-Ne 626, 149v; ande carremstrate, 1596, RAG-Ne 103, 12r; behuuste hofstede daerment heet de caerem straete oost de Caerem straete, 1596, RAG-Ne 103, 13v; lants genaemt den cauwenburrene zuut tcauburne straetken zuut west de karme straete, 1596, RAG-Ne 103, 80r; behuuste hofstede Jn de carrem straete bij Veldeken, 1596, RAG-Ne 103, 50v; noort

de Carmstraete, 1598-1612, RAG-Ne 29, 2r; noort de caremstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Jnde caeremstraete, 1618, RAG-Nk 147, 0; Jnde caerren straete, 1622, RAG-Ne 72, 0; de carmstrate, 1639, RAG-Ne 28, c-241; Lant ghenaeamt den harten Jack west de carmstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-222.

KARMSTRAAT: behuusede hofstede daerment heet de caerem straete oost de Caerem straete, 1596, RAG-Ne 103, 13v.

KARPELBILK <A3>: Lants ghenaeamt den carkelbuelc, 1538-1564, RAG-Ne 62, 55v; Lands ghenaeamt den caeckerbulck Jnt gheweste daerment noempt hectors damme west de beke van hectors damme, 1574, RAG-Ne 624, 27r; land te veldekin es ghenaeamt den chaerpelbulck, 1577, RAG-Ne 69, 0; Landts te Veldeke(n) ghenaeamt den caerpelbulck, 1577, RAG-Ne 323, 72r; land te veldekin es ghenaeamt den chaerpelbulck, 1577, RAG-Ne 69, 0; lant ghenaeamt den caerpelbulc, ca. 1625, RAG-Ne 322, 90r; Lant ghenaeamt den cackelbulc, 1639, RAG-Ne 28, e-165, 166.

KASSEI: Lodewyc vanden houte hout een leen ... groot zynde hondert Roeden ... com(m)ende metter westsyde an de keltsiede en(de) metter zuutsyden an de damstrate 1460, RAG-Ne 9, 2v; mett(er) westsyde ande kelsyede en(de) theckin van blasers driesch en(de) de suutsyde an de damstrate en(de) de noertsyde an chiys vand(er) hulst stede, 1460, RAG-Nd 1289, 0; metter westzyde ande cautsie en(de) metter zuutzzyde ande damstrate, 1517, RAG-Nd 1300, 0; leen gheleghen binnen der stede en(de) vryhede van nevele Ende es een oude hofstede gheleghen an theckin ter damstrate oost up twaterlat noort an Jan maelboems stede west ande cautzyde ende zuut ande Damstrate, 1530, RAG-Nd 1322, 0; Lodewyck vanden houte houdt een leen ... groot zijnde hondert Roeden ... commende metter westziden ande keltside ende metter zuutsiden ande de damstrate 1583, RAG-Ne 11, 13r; lodewyc de byloeez houdt een leen binnen de vryhede van nevele groot zynde hondert Roeden com(m)ende metter westzyde ande kelsie en(de) metter zuutzzyde ande damstrate, 16^e, RAG-Ne 8, 2v.

KASTEEL VAN NEVELE <NB>: ten casteele te nevele, 1396, SAG, 330/10, 229r; jnt hoeghe rijt houden(de) van den casteele te nevele, 1417, SAG, 330/16, 125v; twuenhuus daer dammenie stondt metten hoflande beneden den casteele, 1530-1531, RAG-Ne 135, 0; tcasteel te nevele, 1538-1564, RAG-Ne 62, 47r; Item betaelt Jacob Hovare ticheldeckere de so(m)mme van viij £ xvj sch. par. ter cause(n) van acht daghen die hy met zine(n) zone gedeckt heeft op tcasteel te Nevele, 1558-1559, RAG-Ne 138, 50r; comen(de) an dland van Tcasteel te Nevele, 1565-1587, RAG-Ne 99, 19v; zeker huus staende binnen der voorn. vryhede datmen eedt ofte ghenaeamt es de Amman(n)ie daer de peerdemuelen Inne staet ... midtgaders de moten en(de) twee parcheelkins van lande beneden den Casteele, 1566-67, RAG-Ne 143, 16r; Item Een Casteel oft Viercanten Toren liggheende binnen de Vrijheijt Van nevele achter den hoogcoor vande kercke, 1567, RAG-Ne 32, 12r; Upden xx April anno xvC lxxv ghecompareert upt Casteel te Nevele, 1550-1576, RAG-Ne 63, 621r; den pacht van Beede de moeten Liggheende an T casteel van Nevele metgaders de twee partijen Van Lande deen Liggheende achter de peerdemuelen ande westzide vande voorn. moeten metgaders het wuenhuus, staende ande voornomde peerdemuelen ghenaeamt de Ammannie, 1578-1579, RAG-Ne 149, 1v-2r; behuusede stede Oosthende ande Muelestraete zuut zyde lancxt de(n) kerchove achter de kercke en(de) metten west hende ande(n) wal vander mote achter Tcasteel ofte de vanghenesse van Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 10r; Jnde poucstrate over de bruggehe co(m)mende metter zuut oostzyde ter straten en(de) streckende metter noort oostzyde Jegghens den Lande gaen(de) metten casteele te Nevele en(de) co(m)mende metter noortwestzyde Jegghens de Ryviere ghenaeamt de poucke, 1579, RAG-Ne 670, achter het casteel van nevele ande straete daermen van nevele naer poesele ryt, 1596, RAG-Ne 103, 5v; Lucas dhooghe onder Bailliu Vanden lande van nevele heeft jn pachte genomen het Casteel oft torren van nevele darne(n) onder de vierscare Inne hout ende boven de tweede stagie de gevange(n)ne leijt en(de) vande reste heeft sin gebruyck met twee moten

dar buijten ligge(n)de wesende gersinghe oft weije ende oock fruijt boomen dar op staende, 1596, RAG-Ne 32, 64v; ee(n) partye meersch dieme(n) noumpt tspapen meerschschelkin ligghende) met de(n) suut cant lanx de poucke teghe(n) over dlant van(den) castele te nevele oost den waterloop, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; byde(n) castele van nevele, 1625, RAG-Ne 69, 0; het casteel hof groot metter plecke daer het casteel op staet mote(n) synghele(n) en(de) wallen twee ghemete(n), 1625, RAG-Ne 69, 0; het Casteel tot Nevele wesende eenen viercanten torre aldaermen de gevangen bewaert met twee moten ende andere partijen van lande, ende meersch gelegen Inde prochie van Nevele, groot achtien bunderen oft daerontrent, 1585, RAG-Ne 771 bis, 8r; casteel van nevele, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 71; Alsvooren een leen wesende het fonchier vanden Leene ende heer(ichede) van Nevele daerup dat staet het oudt Casteel aldaer, ca. 1652, RAG-Ne 17, nr. 1; den gront van het Casteel mette moten lochtijnck ende wallen, ca. 1652, RAG-Ne 17, nr. 20.

KASTEELBILKEN <NB>: zuut de poucstraete oost de twee bulcken vanden heere van nevele diemen noemt de casteelbulcken noort de poucke, 1639, RAG-Ne 28, 74.

KASTEELHOF <NB>: greys te voere(n) uut het Casteelhof, 1636-1638, RAG-Ne 312, 0; het greys wech te voeren dat op het casteel hof lach, 1641-1642, RAG-Ne 312, 0.

KATTEBILKEN: twee bilcken ghenaempt de cattebulcken, 1578, RAG-Dro 36, 21r.

KATTESTAART: lands de(n) cattensteert, 1577, RAG-Ne 69, nr. 100; lands ghenaemt de cattestert noort ande straete van Nevele naer Pousselle, 1578, RAG-Ne 64, 77r; den cattesteert, 1596, RAG-Ne 103, 60r; lant ghenaemt den cattesteert oost de meumcken (sic) lant van nevele noort de straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 73v; Lant ghenaemt den cattesteert oost ende zuut tgoet vande priesterage van nevele noort de straete van nevele naer pousselle, 1639, RAG-Ne 28, c-101.

KATTESTAARTJEN <B3>: sticcken ghenaemt tcattesteertkin metten groote(n) bulck, 1575, RAG-Ne 28, 0; Lant ghenaempt het cattestertken metten grooten bulck noort den moerbosch, 1632, RAG-Ne 28, 0.

KATTESTRAAT <NB>: stede ande catte strate, 1490, RAG-Ne 61, 2r; stede ande brugghe Jeghen de cattestrate, 1490, RAG-Ne 61, 2v; ov(er) de brugghe ande cattestrate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 22r; Jnt maken van(den) heckins hanghende Inde cattestrate, 1573, RAG-Ne 312, 0; Jne delven vanden stylen omme de heckins Inde catte ende Coelstrate te hanghene, 1573, RAG-Ne 312, 0; Jn dmaken van een Luecke Inde cattestrate achter het heckin, 1575, RAG-Ne 312, 5v; Lanx de cattestrate en(de) metten noorthende up de(n) cleenen Oosbrouc e(nde) ghemeente, 1576, RAG-Ne 670, 0; behuusde stede zuut an Sente Jans strate west zyde lanx de Jeghens de cattestrate en(de) Noort ande gracht vander ghemeente ghenaemt den cleene(n) Oosbrouc, 1578, RAG-Ne 64, 11r; oost de cattestrate, 1596, RAG-Ne 102, 4r; hof stede gheleghe(n) Inde Sente Jans strate streckende lanx de cattestraete noort den cleene(n) hoosbrouc, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; ghetronckt boomen inde catte strate, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; lanx de cattestraete noort aende gracht van(de) ghemeente ghenaempt den cleenen oostbrouc, 1630, RAG-Ne 322, 5v; zuut aende sent Jans strate west de cattestraete noort de gracht van de ghemeente ghenaemt den cleenen oostbrouc, 1639, RAG-Ne 28, 52.

KEER <D5>: jeghen den ke(er)e, 1451, SAG, 301/41, 141v; te vierboomen upde(n) keer vand(er) straeten, 1538-1564, RAG-Ne 62, 316v.

KEERBILK 1 <B2>: stick ghenaempt den keerbilck, 1575, RAG-Ne 28, 0; den keerbilck, 1575, RAG-Ne 28, 0; den keerbilck van oosten de strate van veldeken naer de

drij velden, 1575, RAG-Ne 64, 223v; Lants ghenaeamt de(n) keerbulc, 1577, RAG-Ne 69, nr. 46; den keerbulck, 1632, RAG-Ne 28, 0.

KEERBILK 2 <D3>: lands ghenaeamt den keerbulc zuudt west ande boschstrate, 1580, RAG-Ne 396, 88r; Lant ghenaeamt den keerbulc int gheweste daerment heet den bosch anden ryenkeer zuut de boschstrate west de straete co(m)mende vande vierboomen, 1639, RAG-Ne 28, d-127.

KEERBILKSKEN <D4>: lants genaempt het keerbulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 80r; lants ghenaeamt het keerbulcxken noort den langen bulck oost de vierboomstraete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 85v; Lant ghenaeamt het keerbulxken, 1639, RAG-Ne 28, c-374.

KEERWEG <C2>: lants ghenaeamt den keerwech, 1577, RAG-Ne 69, nr. 128.

KEETJE: lants ghenaeamt het keetken, 1596, RAG-Ne 103, 22r.

KEIZERS BILK(SKEN) <F3>: Landts ghenaeamt de(n) keysere bulck, 1577, RAG-Ne 323, 12v; lants ghenaeamt het keissers bulck, 1577, RAG-Ne 69, nr. 62; lands ghenaeamt skeyzers bulcxkin, 1578, RAG-ne 64, 113r; landts skeyzers bulcxkin, 1596, RAG-Ne 103, 19r; lant ghenaeamt den keysers bulck, 1596, RAG-Ne 103, 18v; de hofstde genaempt de hofste de(n) mispelare oost mette(n) keyser bulc, 1605, RAG-Ne 69, 0; stic ghenaeamt keysers stic ofte bulcxken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 50r; Lant ghenaeamt den keyserbulc, 1639, RAG-Ne 28, d-47.

KEIZERS STUK <F3>: stic ghenaeamt keysers stic ofte bulcxken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 50r.

KERKENBILK(SKEN): de(r) kerken beelc, 1424, SAG, 301/28, 107v; bove(n) kerke(n) buelke, 1424, SAG, 301/28, 107v; lants ghenae(m)pt kerckenbuelcxkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286v; Landts ghenaeamt de(n) keerckbulck, 1577, RAG-Ne 323, 67v; den kercken bulck, 1596, RAG-Ne 103, 96v; stic ghenaeamt den kercbulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 106r.

KERKENMEERS <C8-D8>: la(n)ts gheheeten de kerc mersch liggh(e)n(d) inde(n) ham hendende and(en) mue(n)k(en) lan(de), 1441, RAG-Nds; landts ligghende Inden ham byder muencken lande gheheeten de kercmersch, 1503, RAG-Dro 123, 0; de kercke meersch, 1554, RAG-Nds; een bunder Lants gheheeten tcloosterbunder commen(d) west aend(en) kerckmeersch, 1578, RAG-Dro 36, 6r; een bunder Lants gheheete(n) de kerckemeersch, 1578, RAG-Dro 36, 6v; twee bundere lants ghenaeamt den ham commende ande (...) kerckmeersch en(de) tclooster bunder, 1579, RAG-Dro 36, 0, lants ligghende(de) Jnden ham byde muncken Lande gheheeten de kerckmersch, 1584, RAG-Ne 1551, 78v; vijf ghemeten mersch ghenaeamt de kercke mersch, 1596, RAG-Ne 103, 5v; mersch ghenaeamt de kercke mersch, 1596, RAG-Ne 103, 5v; landt nu ghenaeamt de kerckenmeersch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 97v; Lant uut een partye van een bundere ghenaeamt de kercke meersch, 1639, RAG-Ne 28, c-17; Lant inden ham ghenaeamt de kercken meersch, 1639, RAG-Ne 28, c-149; Lant ghenaeamt de kercke meersch ofte den ham, 1639, RAG-Ne 28, 112.

KERKHOF <NB>: huus ant kerckhof, 1574, RAG-Ne 147, 0; Int hooghen van(den) plasch an het keerchhof, 1575, RAG-Ne 312, 5v; behuuse stede Oosthende ande Muelestraete zuut zyde lanxxt de(n) kerchove achter de kercke en(de) metten west hende ande(n) wal vander mote achter Tcasteel ofte de vanghenesse van Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 10r; stede gheleghe(n) up de noort zyde van(den) kerchove te nevele strecke(nde) lanxh het kerchhof, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; greys ligghen(de) upt kerckhof, 1613-1615, RAG-Nk 32, 0; stede ghelegh(en) upde noort zyde van(den) keerchove streckende

lanx het kerchof, 1618, RAG-Nk 147, 0; huuse aen het kerchof deser prochie van nevele, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; behuysde hofstede metten oosthende aende meulenstraete metter suutsyde lanx kerchof van nevele weest de mote vant tcasteel van nevele, 1630, RAG-Ne 322, 1r; behuysde hofstede metten oosthende aende meulenstraete metter suutsyde lanx kerchof van nevele weest de mote vant tcasteel van nevele, 1630, RAG-Ne 322, 1r; zuut tkerckhof van nevele west de moete vant casteel van nevele oost ande meulenstraete, 1639, RAG-Ne 28, 0; zuut kerckhof van nevele west de motte vant casteel van nevele, 1639-1640, RAG-Ne 74, 1r.

KERKMUUR: stede anden kercmuur, 1503, RAG-Dro 123, 0; daer zy(n) huus up staet anden keercmuur upde maerct dezer stede, 1572, RAG-Ne 312, 3v; hofstede aenden kercmuur, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 69.

KERKWECH 1 <B4> <C2> <C5-D5> : hofstede met een stick Landts ghenaeamt den keercwech, 1577, RAG-Ne 323, 20r.

KERKWECH 2: behuysde hofstede metter noorts(yde) commen(de) anden kercwech, 1554, RAG-Nds; wech van vij voete(n) ende es keercwech, 1577, RAG-Ne 323, 79v; zuijt an den muelen wech en(de) kerck wech west de doren haghe noort sheeren strate oost den voet wech vande muelene, 1596, RAG-Ne 102, 9v.

KERMERS HUL <E6-E7>: ghenaeamt den kermers hul, 1514-1515, RAG-Dro 60, 19r; genaemt den kermes hul, ca. 1529, RAG-Dro 61, 0; ghenaeamt de kermers hul, 1561, RAG-Dro 62, 90v; upden kemels hul, 1557, RAG-Ne 670, 0; de dreve ofte straetkin naer de kemels hullen, 1583, RAG-Ne 627, 79r; lant gheheeten den kemels hul, 1596, RAG-Ne 103, 107v; vier ghemete(n) ghenaeamt de(n) kemelshul, 1621, RAG-SB K2443, nr. 13; noort den kemelshul, ca. 1625, RAG-Ne 322, 98v; stic ghenaeamt den kemelshul naest de wateringhe, ca. 1625, RAG-Ne 322, 99v; Lant ghenaeamt den kemels hul upde zuutoost zyde naest de wateringhe, 1639, RAG-Ne 28, c-80a.

KERREBROEK <A8-C10>: jn de prochie va(n) nevele in een ghuchte dat me(n) heet de prochie van kerrebrouc, 1384, SAG, 330/7, 291r; mag(e)r(ete) va(n) carrebrouc, bernardus de carrebrouc, ca. 1387, RAG-SB K 1447, 23v; in kerrebrouc, 1409, SAG, 301/20, 23r; de pollaer tiende ... in kerrebrouc in ... nevele, 1408, SAG, 301/20, 23r; Jacobus de carrenbrouc, 1413, RAG-Dro 83, 12v; Jacop van kerrenbrouc, 1426, RAG-Ne 58, 14r; Jacobi de kerrenbrouc, ca. 1444, RAG-Dro 83, 12v; een leen daerment heedt te kerrebrouc ende es gheheeten het drevekin, 1460, RAG-Ne 9, 21r; De thien(de) van poelare en(de) kerrebrouc, 1480, RAG-Dro 92, 33v; Jn kerrebrouc, 1530, RAG-Nd 1317, 0; de thie(n)de va(n) poellare ofte kerrebrouc, 1535-1546, RAG-Dro 157, 0; de thie(n)de va(n) poellare ofte kerrebrouc, 1541, RAG-Dro 65, 59r; de thie(n)de vande(n) poellaerre ofte kerrebrouc, 1544-1545, RAG-Dro 66, 3r; binnen der prochie van vurselare up zeker stedekin Ligghen(de) neffens de vrijhede van Nevele daerment heedt Blasers driesch ... Sorteren(de) tzelve stedekin Onder de heerliche van Ste Baefs strecken(de) Jnt gheweste ghenaeamt kerrebrouc, 1567, RAG-SB K 17867, 0; Lands daerment noemt Kerrebrouc, 1571-1573, RAG-Ne 623, 53v; Jnt gheweste daerment noemt te kerrebrouc, 1575, RAG-Ne 625, 41v; Olivier vander vennet hout een leen ... Jn kerrebrouc groot zijnde hondert XXXIX roeden 1583, RAG-Ne 11, 23r; Gillis de weert houdt een leen ... daerment heet te kerrebrouc groot viventzeventich Roeden ... ende es gheheeten het drevekin ... ende light besloten oost zuudt ende west Jnt Pouschelant commende metten noorthende ande strate ... 1583, RAG-Ne 11, 23v; een hof stede daerment heedt Jn kerrebrouc, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Olivier vander vennet hout een leen in kerrebrouc groot zynde hond(er)t XXXIX Roeden, 16^e, RAG-Ne 8, 18v; daerment heeft (sic) Jnden kerrebrouc, 1618, RAG-Nd 1456; de heerlichede van kerrebroucke haer bestreckende binne(n) de prochie van Nevele Meijeghem ende Poussele, 1621, RAG-SB K2443, 0; int gheweste daerment noemt kerrebrouc, ca.

1625, RAG-Ne 322, 82v; thiende gheleghen ... op den wyck ghenaeamt kerrebrouck, 1648, RAG-Dro 163, 0; Leene inden wyc van kerrebrouc op beede zyden vander poucke, 1639, RAG-Ne 28, c-153.

KERREBROEKSTRAATJE: upt kerrebrouckstraetk(en), 1577, RAG-Ne 323, 45r; upt kerrebrouckstraetkin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 64; Jn tcerrebrouc straetkin 1577, RAG-Ne 69, nr. 88; upt kerrebrouck straetken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 103r; up het kerrebrouckstraetken, 1639, RAG-Ne 28, f-116; kerrebrouckstraetkin, 1642, RAG-Nd.

KERSTAVONDSTUK <G2>: bulck gheseit kerss(avon)t stick, 1590, RAG-Dro 163, 0; eenen bulck gheseidt kerssavent stick, 1595, RAG-Dro 163, 0; een(en) bulc zuyt aen het bulcxken voor de hofmeersch ghenaeamt kerssavont stick, 1626, RAG-Dro 163, 0.

KESTERS BILK: jn skesters beelc, 1388, SAG, 330/8, 230r.

KLAREMEERS <H2>: de clare meersch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 71v; ghenaeamt clare meersch, 1569-1570, RAG-Ne 393, 181r; Inde claremes, 1596, RAG-Ne 103, 9r; Int stick ghenaeamt de Clarenmersch noord west de gaverstrate, 1596, RAG-Ne 103, 9r; lant oft mersch ghenaeamt de claere mersch, 1596, RAG-Ne 103, 46r; Inde clarenmeersch; inde claeremeersch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 71v; Lant in eene partye ghenaeamt de clare meersch, 1639, RAG-Ne 28, 0.

KLEEMPUT(TEN) <F5-G5>: Landts upde cleemputte(n), 1583, RAG-Ne 627, 120v; Landts up de cleemputten, 1584, RAG-Ne 1551, 57r; lants op de(n) clee(m)put nu ghenaeamt de(n) sas put, 1621, RAG-SB K2443, nr. 3.

KLEIN BILSKEN: Lant genaemt tleen bulxken noort de boschstraete zuut christiaen van renterghem ofte nu de confiscatie, 1639, RAG-Ne 28, c-143.

KLEIN BUIKS LAND <G6>: lant het cleen buck lant, 1596, RAG-Ne 103, 42r; Lant ghenaeamt tleene buuclant, 1639, RAG-Ne 28, a-165.

KLEIN DRAAIBOOMKEN: een ghemet lands ghenaeamt tleen drayboomkin, 1581, RAG-Ne 396, 227r.

KLEIN EEKBOSSELKEN <F6-F7>: tleen eecbosschelken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 110v; sticxken Lant ghenaeamt tleen eecbosschelken, 1639, RAG-Ne 28, a-146.

KLEIN ELSTJE: tcleijn helstge(n), 1621, RAG-SB K2443, nr. 4.

KLEIN GAVERKEN <F4>: landts ghenaeamt het cleyn gaverke(n), 1577, RAG-Ne 323, 7r; Lands ghenaeamt het cleen gaverkin, 1581, RAG-Ne 396, 218r; lants ghenaeamt het cleijn gaverken, 1596, RAG-Ne 103, 29v; Lant groot IJc roeden ghenaeamt tleen gaverken, 1595, RAG-Ne 28, b-174; lant genaemt het cleen gaeverke(n), ca. 1625, RAG-Ne 322, 22r; Lant ghenaeamt tleen gaverken west de gaverstraete, 1639, RAG-Ne 28, b-267.

KLEIN GEESTLAND <E5-E6>: Lants genaemt het cleen geestlant west de vierboomstrate, 1596, RAG-Ne 103, 78v; lants ghenaeamt het cleene gheestlant west de vierboomstraete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 84v; Lant ghenaeamt tleene gheestlant, 1639, RAG-Ne 28, c-46.

KLEIN HALF BUNDER <E2>: Lant ghenaeamt tleen half bundere noortoost metten drybec, 1639, RAG-Ne 28, d-90.

KLEIN HULLEKEN <G3>: lants ghenampt het cleen hullekin, 1596, RAG-Ne 103, 46v.

KLEIN KOUTERBILKSKEN <H5>: lants ghenampt het cleen cauterbulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 44v; Lant ghenampt tcleene cauterbulcxken west dhoossche straete, 1639, RAG-Ne 28, a-107.

KLEIN LEENTJE <C2> <D7>: het bodemken; jnt cleen Leenken; jnt vierbunderken, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; Jnt cleyn Leenke(n), 1577, RAG-Ne 323, 82v; Lant ghenampt tcleen Leenken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 80r; metter cleen Leenken west sente mauritius wech, 1639, RAG-Ne 28, e-48; Lant ghenampt tcleen Leenken, 1639, RAG-Ne 28, e-47.

KLEIN PARKSKEN <D4>: Landts ghenampt het cleen paerxkin, 1586, RAG-Ne 581, 70v.

KLEIN STEINKEN <F6-G5>: het cleyn steynken, 1596, RAG-Ne 103, 96v; stic ghenampt tcleen steynken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 111r; Lant ghenampt tcleen steynken, 1639, RAG-Ne 28, a-179; lant ghenampt de byle oost stic ghenampt tcleyn steynken, 1639, RAG-Ne 28, 0.

KLEINE BELIAARD <F2-F3>: den cleenen beliaert, 1596, RAG-Ne 103, 16r; Lant ghenampt den cleenen beliaert, 1639, RAG-Ne 28, d-66.

KLEINE BERENAKKER <D5-D6>: Lants genaempt den cleenen beeren ackere, 1596, RAG-Ne 103, 78v; lants ghenampt den cleenen beeren ackere oost de vierboomstraete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 84r; Lant ghenampt den cleenen beerenacker, 1639, RAG-Ne 28, c-307.

KLEINE BRAND <E5-F5>: Lant ghenampt den derden ofte cleenen brant, 1639, RAG-Ne 28, c-497.

KLEINE DAASDONK <E4>: lants ghenampt den cleenen daesdonck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 79r; Lant ghenampt den cleenen daesdonc, 1639, RAG-Ne 28, c-431.

KLEINE EEKBILK <A8-A9>: up de(n) cleyne(n) heeckbulck, 1577, RAG-Ne 323, 64v; leen ... den cleenen eecken bulck, 1596, RAG-Ne 103, 69r; Leen ghenampt den cleenen eecken bulck, 1639, RAG-Ne 28, f-108.

KLEINE GENTGAT <H3>: Lant ghenampt tcleene ghentgat ofte den mautput west de gaverstrate, 1639, RAG-Ne 28, b-229.

KLEINE HAAK <G2>: bulcxkin datmen heet de Cleen haeck, 1571-1575, RAG-Ne 2225, 0.

KLEINE HEIE <F4-G4>: lant genaempt achter tronckenbuer oost den biesenboortele zuut de cleyne heye, 1596, RAG-Ne 103, 15v; lant ghenampt de cleene heye, 1639, RAG-Ne 28, b-300.

KLEINE HEULENDRIES <I3>: stick gen(aemt) den Cleenen hullen driesch oost den wegh, 1619, RAG-Ne 17, 0; Item een stick ghenampt den cleene(n) huele(n) driesch oost den wech, 1619, RAG-Nd 1459.

KLEINE HOEL <F9-G9>: mersch oft gersinghe genaempt den Cleijnen hoel liggende tot nevel binnen de Vrijheijt, 1580, RAG-Ne 32, 13r; meersch iijC roeden gheheeten den cleijnen hoel noort ande(n) Ingelander zuijt den grooten hoel, 1596, RAG-Ne 102, 10v.

KLEINE HOUW: iijC. roede(n) gheheeten den cleene(n) hau, 1427, SAG, 301/29, 103v.

KLEINE KOKELARE <H5-H6>: lants gheenaempt den cleenen cokelaere, 1596, RAG-Ne 103, 7v.

KLEINE KOUDBORRE <C5-D5>: de(n) cleyne(n) cauburre, 1538-1564, RAG-Ne 62, 44r; den cleenen cauburren, 1577, RAG-Ne 69, nr. 50; Lant den cleynen cauburn, 1639, RAG-Ne 28, c-220.

KLEINE LINDE <F8>: ande Cleen Linde, 1572, RAG-Ne 312, 6r; van(den) vischbanc onder de cleen Linde, 1575, RAG-Ne 312, 7r.

KLEINE LINDENBILK <I4>: Landts genaemt den Cleenen Lindebulck zuut oost den Cauterwegh, 1619, RAG-Ne 17, 0; Item een stick Lants gheenaempt den cleene(n) Lindebulck zuut oost d(en) cauterweg die compt van Nevele naer Landeghem muelene west dhoossche straete 1619, RAG-Nd 1459.

KLEINE MOUTPUT <H3>: Landt gheheete(n) tcleen(n) mautputke(n), 1577, RAG-Ne 323, 9r; ghemet den cleynen mautput, 1596, RAG-Ne 103, 13r; lants gheenaempt den cleenen mautput, 1596, RAG-Ne 103, 36v; landts upden chapt gheenaempt den cleenen mautput, 1596, RAG-Ne 103, 42v; lant gheenaemt den cleynen mautput, ca. 1625, RAG-Ne 322, 1r; lant opden capt gheenaemt den cleenen mautput, ca. 1625, RAG-Ne 322, 72r; Lant gheenaemt den cleynen mautput, 1639, RAG-Ne 28, b-194.

KLEINE OOSTBROEK <G8>: anden cleene(n) oostbrouc, 1433, RAG-Nds; metten westhende anden cleenen hoestbrouc, 1433, RAG-Nds; In sint Jans strate zuut sheeren strate Noort tcleen oostbrouc west de swynmaerct, 1521, RAG-Dro 117, 29r; west tleen (sic) oostbrouc oost de brabant strate Noort den leghelare, 1521, RAG-Dro 117, 37r; noort cleen oostbrouc west de zwy(n)marct, 1544, RAG-Dro 118, 0; Lanx de cattestrate en(de) metten noorthende up de(n) cleenen Oostbrouc e(nde) ghemeente, 1576, RAG-Ne 670, 0; noort cleen oostbrouc west de zwijnsmaert, 1569, RAG-Dro 119, 17v; erva uutten cleen oostbrouck, 1572, RAG-Ne 312, 3v; upde(n) cleenen Oostbrouck ende ghemeente, 1586, RAG-Ne 773, 0; mersch genaempt de groote(n) oostbrouck de reviere de poucke loopter anne tusschen dit ende den cleine(n) oostbrouck end oost compt anne een stick lant datme(n) heet den legelar, 1596, RAG-Ne 102, 10v; hof stede ghelghe(n) Jnde Sente Jans straete streckende lanx de cattestraete noort den cleene(n) hoosbroeck, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; de wallekins noort den cleene(n) hoosbrouck, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; haut te cappene Jnde(n) cleene(n) oostbrouck, 1610-1611, RAG-Ne 312, 0; noort het cleen oostbrouck, 1620, RAG-Dro 122, 0; in den cleenen oostbrouck noort oost lanx der poucke, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; den cleenen oostbrouck ghemeente, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 16; het heccken anden cleynen oostbroeck, 1641-1642, RAG-Ne 312, 0; putten te vullen e(nde) effenen aen(den) cleyne(n) broucq daer deerde uyt ghehaelt was, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0; om den o(m)meganck te gaene duer den Cleenen oosbr(ouck), 1645-1646, RAG-Ne 312, 0; die de brugge gheleyt hadden Jnde(n) cleene(n) oosbr(ouck) om den o(m)meganck te Passer(en), 1645-1646, RAG-Ne 312, 0.

KLEINE TERT <NB>: tcleyn thertkin, 1538-1564, RAG-Ne, 62, 32r; den cleinen thert, 1538-1564, RAG-Ne 62, 332r; lant gheenaemt den cleenen tert oost de hulstrate, 1650, RAG-Ne 29, 50v; lants gheenaempt het cleijn terdeken, 1596, RAG-Ne 103, 57v.

KLEINE VARENTS HEET: den cleen varents heet, 1433, SAG, 330/20, 293r; den groeten varend eed; den cleene(n) varends eed, 1448, SAG, 330/24, 255v.

KLEINE WEDAGE <B10>: up de cleene weedaeghe, 1563, RAG-Ne 2225, 0.

KLEINE ZOMERWEE <D6-D7>: Landts ghenaeamt het Somerwedeken, 1566, RAG-Ne 65, 0; Lant genaemt de cleyn somerweede, 1596, RAG-Ne 103, 93r; stic ghenaeamt de cleyn somerweede, 1633, RAG-Ne 28, 0.

KLIJTE: ghemet Jn de clyte, 1538-1564, RAG-Ne 62, 219r.

KLOOSTER <NB>: het clooster van nevele, 1537, RAG-Ne 670, 0; jeghens over tclooster, 1538-1564, RAG-Ne 62, 11r; stede Jn sinte janstrate west den Cloostere, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; Cloostere van Vrouwen vander ordene van Ste franchoys, 1574, RAG-Ne 147, 0; Jn sente jans strate neffens den cloostere noort hendende up den oosbrouck, 1574, RAG-Ne 624, 26r; an tclooster goed van(de) grauwe zusters, 1574, RAG-Ne 624, 46v; up sent Janstrate noortzide jeghens de erve van het clooster van Nevele, 1575, RAG-Ne 670, 0; Jn sente Jansstrate byde(n) cloostere, 1583, RAG-Ne 627, 120r; Jeghens over het cloostere, 1586, RAG-Ne 581, 71v; het clooster ofte susterhuijs van nevele, 1596, RAG-Ne 102, 4r; Susterkens oft Religieuse van nevele met Hemlieden Cloostere ende lant VIIIc Roeden gelant zuyt sheerenstrate, ca. 1596, RAG-Ne-102, 4r; stede Jn St. Jans straerte dweers Jeghen over tclooster, 1598-1612, RAG-Nk 29, 8v; stede Jnde Sente jans straete dweers Jeghen over tclooster, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; de stede voor tclooster van nevele noort de Sente Jans straete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; zyn stede Jeghens over tclooster, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; hauts ghehaelt metg. zeker greys uut het clooster, 1612-1613, RAG-Ne 312, 0.

KLOOSTERBILK: stick ghenaeamt den cloosterbulck, 1596, RAG-Ne 103, 44v; Lants ghenaeamt de(n) clooster bulck, 1622, RAG-Ne 72, 0; Lant ghenaeamt den cloosterbulck, 1639, RAG-Ne 28, a-111.

KLOOSTERBUNDER: een bunder Lants gheheeten tcloosterbunder commen(d) west aend(en) kerckmeersch, 1578, RAG-Dro 36, 6r; lants ghenaeamt het clooster bunder, 1596, RAG-Ne 103, rv; Lant ghenaeamt tClooster bundere, 1639, RAG-Ne 28, 145.

KLOOSTERKEN <H5>: landts ghenaeamt het cloosterkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 346v; ghemet ghenaeamt tcloosterke(n), 1577, RAG-Ne 323, 22r; lants genaemt tCloosterke, 1596, RAG-Ne 103, 1r; onbehuusde hofstede ghenaeamt tcloosterken, 1596, RAG-Ne 103, 285v; onbehuysde hofstede ghenaeamt het cloostertien, 1596, RAG-Ne 103, 30r; commende uutten vaguen steerfhuysse van adryaen van renterghem fs. Joos van een behuysde hofstede ghenaeamt tcloosterken west upde oossche straete, 1639, RAG-Ne 28, a-114.

KLOOSTERKERK <NB>: costresse Jnde clooster kercke, 1615, RAG-Nk 33; 0.

KLOOSTERMUUR <NB>: stede binnen Nevele Jn St. Jans straete strecken(de) metten oosthende lanx de Clooster muer, 1598-1612, RAG-Ne 29, 1v; stede binnen nevele Jnde Sente Jans straete streckende met den oost hende lanx den clooster muer, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Jnde sente jans strate streckende met den oost ende Lanx de(n) clooster muer, 1621-22, RAG-Nk 24, 0.

KLOPHEK 1: stede ghelegh(en) buuten den clopheckene Jnde poucstraete streckende lanx de Poucke zuut en(de) oost de straete byde waeghebrughe, 1598-1612, RAG-Nk 29, 12r.

KLOPHEK 2: in Nevele ant clophecken zo men gaet naer Meyghem, 1528, RAG-Ne 391, 27v; hofstede Jnde muelestraete ant Clophecken, 1598-1612, RAG-Nk 29, 28r.

KNOKAARD <C5>: Landts gheheete(n) den cnockaert, 1577, RAG-Ne 323, 78r; lant genaempt de knockart, 1596, RAG-Ne 103, 31r.

KNOKAARDBILK <C5>: Landts ghenaeamt den cnockaert bilck, 1577, RAG-Ne 323, 86v.

KNOKAARDSTEDEN <C5>: Lant ghenaeamt cnockaert stedeken, 1639, RAG-Ne 28, e-3.

KOEAKKER: beghint an coijackere, 1604, RAG-Dro 163, 0.

KOKELAARKEN <H5>: ghenaeamt tcouckelaerkin, 1578, RAG-Ne 64, 78v; Lant ghenaeamt tcouckelaerken, 1639, RAG-Ne 28, a-74.

KOKELARE <H5-H6>: de(n) couclare, 1413, SAG, 301/22, 83bis, r; een stic lants hettinghe sinde gheheten couckelaer, 1459, SAG, 301/45, 39v; boven den couckelare, 1481, SAG, 330/35, 464v; lants datmen heet de cokeleer, 1552, RAG-Ne 670, 0; te oossche bov(n) de(n) couckelaere, 1566, RAG-Ne 99, 23v; Tvierde es gheleghe(n) daerme(n)t heet up den couckelae(re), 1566-1567, RAG-Ne 143(2), 9v; upden couckelare, 1568-1573, RAG-Ne 99, 39r; Landts de(n) couckelaere, 1577, RAG-Ne 323, 3r; Landts upde(n) cautere ghenaeamt de(n) couckelare, 1577, RAG-Ne 323, 21r; meersch ande couckelaere, 1577, RAG-Ne 69, nr. 75; meersch Jnde(n) cauwelare oost upde calene ofte pouke, 1577, RAG-Ne 69, nr. 104; Lands upt gheweste datmen noempt Oossche In een partie Lands ghenaeamt den Couckelaere west den wech van Nevele naer Landeghem muelene, 1577-1578, RAG-Ne 395, 149r; lands daerment heedt upde(n) Couckelare, 1577-1578, RAG-Ne 148, 12r; ghenaeamt den Couckelaere up den Cant naest nevele ... den Cant naest Landeghem, 1578, RAG-Ne 395, 8v; tot upde(n) couckelare ofte Meersschcant, 1578, RAG-ne 64, 115v; een audt bundere ghenaeamt de kokelaere oost de mersschen ghenaeamt de broucken, 1596, RAG-Ne 103, 7v; lant ghenaeamt de couckelaere ofte de tre, 1596, RAG-Ne 103, 62v; stick lants ghenaeamt de(n) couckelare, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; stick lants ghenaeamt den couckelaere oost het trekin dat naer de meersch loopt, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; mersch ligghen(de) daerment nompt bachten bossche Oost de Calene west Landts genaemt de Couckelaren, 1617, RAG-Nd 1451; Lant ghenaeamt den couckelaere, 1639, RAG-Ne 28, a-95; lants ghenaeamt den couckelaere, 1618, RAG-Nk 147, 0; Lants ghenaeamt de(n) couckelaere oost teekin (sic) dat naer de meersch loopt, 1618, RAG-Nk 147, 0.

KOKELAREMEERS <H5-H6>: een stic mersch gheheten couckelaer mersch, 1459, SAG, 301/45, 39v; meersch Jnde(n) couckelae(re), 1538-1564, RAG-Ne 62, 273v; mersch ghenae(m)pt de cokelae(re) mersch, 1552, RAG-Ne 670, 0; meersschen daerment heedt up den Couckelare metter zuutoostzyde up de Calene ofte poucke, 1582, RAG-Ne 627, 50v; mersch ghelegghen beneden de koeckelaere met den oosthende ande calene, 1596, RAG-Ne 103, 31v; mersch beneden den couckelaere, 1596, RAG-Ne 103, 44r; ; meersch Liggende toossche anden couckelaere oost ande poucke, 1639, RAG-Ne 28, a-31; meersch beneden den couckelaere, 1639, RAG-Ne 28, a-34.

KOLENARE <F4>: een stic lands gheheeten den colenare, 1481, SAG, 330/35, 442v; de colenae(re), 1538-1564, RAG-Ne 62, 273; Landts ghenaeamt den collennaerre, 1550-1563, RAG-Ne 63, 46r; Jnde(n) collenare, 1552, RAG-Ne 670, 0; Lands ghenaeamt de Colenare, 1567-1573, RAG-Ne 99, 25r; lands ghenaeamt den coollenaere, 1577, RAG-Ne 69, nr. 37; lands ghenaeamt den colenare, 1578, RAG-Ne 670, 0; Landt ghenaeamt den colenare, 1596, RAG-Ne 103, 2r; lant genaempt de Colenare, 1596, RAG-Ne 32, 0; lant

ghenaemt de colenaere, ca. 1625, RAG-Ne 322 1v; metten collenaere oost het straetken vande bosch straete naer den rywech, 1639, RAG-Ne 28, d-18.

KONINGS BOS: up veldeken IC roeden bosch by coninx bossche dat men heet scheurvelt, 1596, RAG-Ne 103, 9v.

KOOLS BILK <A4>: lands gheenaemt den kools bulc, 1578, RAG-Ne 64, 68v.

KOOLSTRAATJE <G8>: het Jnne delven vanden stylen omme de heckins Jnde catte ende Coelstrate te hanghene, 1573, RAG-Ne 312, 0; up thenden van tcoolstraetkin upde(n) houc vanden groote(n) ootbroucke oost den oostbrouc zuut het cooltstraetkin, 1583, RAG-Ne 627, 125v.

KOOPLAND <E4>: lants gheenaemt het cooplant, 1538-1564, RAG-Ne 62, 317v; Landts gheenaemt tcooplandt, 1577, RAG-Ne 323, 27r; Landts gheenaemt het cooplandt oost het strijpstraetkin, 1584, RAG-Ne 627, 151v; lants gheenaemt het coop landt, 1585, RAG-Ne 773, 0; landts gheenaemt het cooplandt, 1596, RAG-Ne 103, 10v; lant ghecommen uut het goet ter mersch gheenaemt het cooplant die hier voortijts gillis daenens als last hebbende doen vercochte, 1596, RAG-Ne 103, 54v; Lant gheenaemt tcooplant zuut het straetken vande biebuyckstraete naer de boschstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-449.

KOREELOVEN <D6-D7>: stick erfve zynde gheenaemt Loys stede daer den coreel hovene ghemaect es gheweest, 1575, RAG-Ne 28, 0; Lands daerment naempt den Reybrouc oost de strate commende van den coreel hovene zuut de strae va(n) Poessele naer Nevele, 1581, RAG-Ne 396, 258v; lands gheenaemt den coreelhovene, 1583, RAG-Ne 627, 79r; Lant genaemt den koreel hoven oost de vierboom strate, 1596, RAG-Ne 103, 103r.

KOREELSTUK <C2> <D6>: tcoreel styck, 1566, RAG-Ne 65, 0.

KORENAARD <NB>: van(den) grane dwelck vercocht werdt up den Coorenaert ende maerct te Nevele, 1566-1567, RAG-Ne 143, 18r; jnt maken van(den) plasch anden keercmuere en(de) anden coorenaert, 1575, RAG-Ne 312, 5v; Jnde houck van(de) plaetse up thende van(den) cooren aert west com(mende) upde(n) voorn. aert, 1577, RAG-Ne 69, nr. 158; behuust hofstekekin Oost hende upde(n) wal van(den) Leene gheenaemt zynde de wallekins west ande plaetse ofte maerct Jnde(n) houc over hende van(de) coorenaert der Vryhede van Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 10v; stede Jnden houck van(de) plaetse upt oosthende vande kercke zuut de(n) coorenaert, 1598-1612, RAG-Nk 29, 10r; huus an de(n) coorenaert noort de poucke, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; den zelve(n) Leducq uut zyn huus an de(n) coorenaert co(m)mende met de noorthende an de poucke, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; huys ande(n) coorenaert, 1622, RAG-Ne 72, 0; huys ande(n) coorenaert noort de poucke, 1626, RAG-Nk 147, 0; commende op de coorenaert, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; hofstede aenden coorenaert noort de poucke, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

KORENBILK: Lands gheenaemt den coorebulck, 1568-1573, RAG-Ne 99, 6r; Landts gheenaemt de(n) coorebulc, 1577, RAG-Ne 323, 23r; lant gheenaemt den coren bulck, 1596, RAG-Ne 103, 39r; lant gheenaemt den coorebulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 115r; Lant gheenaemt den coorebulc, 1639, RAG-Ne 28, b-133.

KORENBOSSELKEN: stick gheenaemt het coren bosschelken, 1596, RAG-Ne 103, 34r.

KORENHUIS <NB>: behuuste hofstede gheenaemt het coorenhuus daer nu es wonende Meester Anthuenis vanden driessche Chirurgen, 1575, RAG-Ne 312, 1r; hofstede gheenaemt tcoorenhuus ande coorenmaerct tot nevele, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; het

coorenhuus ande coorenmarct, 1610-1611, RAG-Ne 312, 0; hofstedeken ghenaeamt het coorenhuus, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; offstede ghenaeamt het cooren huys, 1629, RAG-Ne 312, 0.

KORENMARKT <NB>: huus staende ande Cooren marct, 1574, RAG-Ne 147, 0; noortzide up de Riviere ghenaeamt de Poucque en(de) metter zuutzide Jeghens de Coorenmaerct, 1575, RAG-Ne 625, 21v; behuusde stede Jnde houck van(der) plaetse up dhende van(der) cooremaerct, 1577, RAG-Ne 323, 2r; upde Riviere ghenaeamt de poucque en(de) metter zuutzide Jeghens de cooremaerct, 1575, RAG-Ne 670, 0; up de oostzyde vande coornemaerct, 1584, RAG-Ne 1151, 75r; zuijt de corremert, 1596, RAG-Ne 102, 3r; west de coremerct oost oude gerste, 1596, RAG-Ne 102, 3r; huus an(den) Coornemarct noort de Poucke, 1598-1612, RAG-Nk 29, 10r; hofstede ghenaeamt tcoorenhuus ande coorenmaerct tot nevele, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; aende cooremaerct, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; brugghe gheleghen over de poucke by de cooremaert, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; tleen ghenaeamt de wallekens metter suytzyde aende cooremaerct metter noortzyde aende reviere ghenaeamt de poucque, 1630, RAG-Ne 322, 5r.

KORENMOLEN <E9>: lands ghenaeamt de langhe twee ghemeten Jnden cautere daer de coorenmuellene van Nevele staet, 1586, RAG-Ne 581, 84r.

KORPUT: den corput, 1454, SAG, 301/42, 2, 83v.

KORTE MEERS: meersch Jnde Curtemeersch, 1574, RAG-Ne 147, 0.

KORTE PADDEGAVER <D4>: Lands ghenaeamt den curten paddegavere, 1581, RAG-Ne 396, 221v.

KORTE RIET <B4>: de corte riet de langhe riet deen an dandere de curte rietbosch, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; stick ghenaeamt het curte stick riet, 1596, RAG-Ne 103, 34r.

KORTE RIETBOS <B4>: de corte riet de langhe riet deen an dandere de curte rietbosch, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0.

KORTE STUK: Jnt curte stick, 1538-1564, RAG-Ne 62, 339r.

KORTE TWEEGEMETEN: lands ghenaeamt de curte twee ghemete, 1586, RAG-Ne 581, 84r.

KOUDBORRE <C5-D5>: zuut de cauwenborne, 1538-1564, RAG-Ne 62, 92v; de(n) cauwe(n) borne, 1550-1563, RAG-Ne 63, 20v; lands ghenaeamt tcauburrent daerment heedt te vierboom(en), 1565-1587, RAG-Ne 99 16r; lants ghenaeamt den cauweburne gheleghen Jnde prochie van Nevele daerment heet te veldekene, 1571-1573, RAG-Ne 623, 30v; stick gheheete(n) de(n) cauburrene, 1577, RAG-Ne 323, 78v; lants ghenaeamt de cauborrene, 1577, RAG-Ne 69, nr. 90; Landts ghenaeamt de(n) cauwen buerre, 1577, RAG-Ne 69, nr. 3; lands ghenaeamt de cauburrene noordt lancxt tcauburren straetkin zuut oost ande damstrate zome(n) van veldekinne naer Nevele Ridt, 1578, RAG-Ne 64, 84v; Lands ghenaeamt den cauburne, 1581, RAG-Ne 396, 258v; lant ghenaeamt de cauburne, 1596, RAG-Ne 103, 49r; lants ghenaeamt den cauwenburrene zuut tcauburne straetken zuut west de karme straete, 1596, RAG-Ne 103, 80r; daerment heet veldeken Jnde karmstrate genaemt den cauwen burrene, 1596, RAG-Ne 103, 84r; lant ghenaeamt den cauburne, ca. 1625, RAG-Ne 322, 45v; Lant ghenaeamt den cauburne west de carmstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-221.

KOUIDBORRESTRAAJE <C5-D5>: et cauborin straettijn, 1577, RAG-Ne 69, nr. 90; lands ghenaeft de cauburrene noort lancxt tcauburren straetkin zuut oost ande damstrate zome(n) van veldekinne naer Nevele Ridt, 1578, RAG-Ne 64, 84v; lants genaemft den cauwenburrene zuut tcauburne straetken zuut west de karme straete, 1596, RAG-Ne 103, 80r; Lant ghenaeft den hoogen cauburne oost het cauburnestraetken dat nu onlanx uut des partye geleyt es, 1639, RAG-Ne 28, c-293.

KOUDGEMSE BILKEN: ande Caudghemschebulcke(n), 1577, RAG-Ne 323, 42v.

KOUTER 1 (OSEKOUTER, NEVELEKOUTER) <H5-I3>: up de coutre bij der venet, 1388, SAG, 330/8, 274v; up de cout(er)e, 1413, SAG, 301/22, 83bis r; up de cout(er)e, 1428, SAG, 301/29, 2, 91v; in oessche brouc com(m)ende mett(n) oest hende ande caendele en(de) mette(n) westhende ande cout(er)e, ca. 1444, RAG-Dro 83, 16v; up de hoebrouc up de coutre, 1451, SAG, 301/41, 141v; half ghemet lants ligghende toessche up de cautre, 1503, RAG-Dro 123, 0; mersschen In oessche brouc com(m)ende metten oesthende ande caelne west ande cautre, 1503, RAG-Dro 123, 0; Lants byde(n) stekin up de Cautere ant hullekin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 71v; upd(en) cautere oost up de calene, 1565-1587, RAG-Ne 99, 5v; upden cautre alzomen gaet van Nevele naer Landeghem muelene, 1573, RAG-Ne 624, 32v; up de(n) catere (sic) zoome(n) van Nevele naer Landege(m) muel(en) gaet, 1575, RAG-Ne 773, 0; kauterlants Jnden kautere bove(n) de(n) oostbrouck, 1585, RAG-Ne 773, 0; stede daer hy woont gheleghe(n) daerment heet thossche zuut van straetkin loopende van hoossche straete naer den cautere oost de(n) kauterwech, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; west de Gaverstraete noort den Cautere, 1617, RAG-Nd 1450; cautere west den herwech van nevele naer Landeghem Meulene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 124r.

KOUTER 2 (MOLENKOUTER) <D9-E10>: decimam ham et cout(er)e tenet Joh(ann)es de prato, 1413, RAG-Dro 83, 23v; decima(m) ham end(de) caut(er)e, ca. 1444, RAG-Dro 83, 24r; Fransoys bultinc fs Jans hout een leen gheleghe(n) ... Jnden meighem brouc beneden der coutre groot een half ghemet merssche ... com(m)ende mette(r) westhende ande coutre 1460, RAG-Ne 9, 9v; up de cautre Jeghe(n)s de vierscare vanden poucxschen, 1503, RAG-Dro 123, 0; Jnde cautre tusschen nevele en(de) daerment heet te meerbeke groot zynde twee oude bunde(re)n ... com(m)ende metten oosthende upden brouc ende metten westhende anden herwech, 1514-1515, RAG-Dro 60, 19v; inden cauter tusschen nevele ende daerment heet te meerbeke ... commende metten oosthende upden brouck ende metter westhende anden herwech, ca. 1529, RAG-Dro 61, 0; Jnde prochye van Nevele daerment heet In meighem brouc beneden den cautre Jnde merschs boven den bedelve datmen heet brouckarts bedelf, 1530, RAG-Nd 1318, 0; Jnde cautere tusschen Nevele ... daerment heet te meerbeke ... met oosthende upden brouc, 1561, RAG-Dro 62, 91r; gheleghe(n) up de(n) cauter an twaterlat noort den cauterwech, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Jn(de) prochie van Nevele Jn(den) meighem brouck beneden den Cautere, 1618, RAG-Nd 1458.

KOUTERBILK <H5>: stick ghenaeft den Cauterbulck co(m)men(de) and(en) eerwech van nevele naer Landeghem muelen, 1538-1564, RAG-Ne 62, 268v; ghenaeft de(n) cauterbulck, 1577, RAG-Ne 323, 15v; stick lants ghenaeft de(n) cauterbulck ofte coppyns bulck zuut de(n) cauterwech, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; Lants ghenaeft den cauterbulck ofte coppyns bulck, 1618, RAG-Nk 147, 0; Lants ghenaeft de(n) cauterbulck oost colpaert bulck, 1622, RAG-Ne 72, 0.

KOUTERBILKSKEN: tcout(er)buelcxkin, 1481, SAG, 330/35, 464v; bulcxkin Lands ghenaeft het Cauterbulcxkin, 1581, RAG-Ne 396, 138v; lants ghenaeft tcauterbulcxken, 1625, RAG-Ne 398, 41r.

KOUTERKEN 1 <E8-F8>: het kauterken commen(de) noort aen(den) wal met een cleyn meersschelken groot tsamen ... drie bunderen... 1578, RAG-Dro 36, 5r; zeker schoon hof gheleghen binnen Nevel gheenaemt thof ter muyncke(n) (...) mette naervolghende partyen van Lande (...) het cauterken commende noort anden wal, 1579, RAG-Dro 36, 16r; landts daerment heet te vrijen zuut oost de poucke west cauterken, 1596, RAG-Ne 103, 1v; cauterken met een mersschelken ofte bulxken Liggende ande reviere gheenaemt de poucke, 1639, RAG-Ne 28, 96.

KOUTERKEN 2 <B3> <B5-C6>: een leen gheleghen Int gheweste gheenaemt te veldekinne ontrendt Couterkin, 1578, RAG-Ne-14, 22v; behuijsde hofstede darment heet te veldeken bijden singele ofte Cauterke(n), 1596, RAG-Ne 32, 0; stic up tcauterken daer den wech deur loopt, 1632, RAG-Ne 321, 24v.

KOUTERKEN 3: lant gheenaemt tcauterken suut een stic ghen(aem)t joos bruynen bulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 98v; Lant ghen(aem)t tcauterken zuut oost den Joos bruynen bulc, 1639, RAG-Ne 28, c-85.

KOUTERMOLEN <E9>: meersschen beneden de kautermeulen van nevele, 1584, RAG-Ne 1551, 55r; up nevele cautere bider muelene, 1584, RAG-Ne 396, 368v; Leen Jnden cautere daer de muelen van nevele up staet, 1584, RAG-Ne 1151, 74r.

KOUTERWEG <G7-I3>: cauterlant Jn piemele boven dleen ten huele noort west den cauter wech die loopt van nevele naer meerrendre, 1596, RAG-Ne 103, 17r; cauterwech van nevele naer landeghem muelene noordwest streckels gat ende hoossche str(ate), 1596, RAG-Ne 103, 31v; gheleghe(n) up de(n) cauter an twaterlat noort den cauterwech, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede daer hy woont gheleghe(n) daerment heet thossche zuut van straetkin loopende van hoossche straete naer den cautere oost de(n) cauterwech, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stick cauterlant gheleghe(n) up hoossche cautere noort den cauterwech co(m)mend(e) van nevele naer Landeghem muelene, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; Landts genaemt den Cleenen Lindebulck zuut oost den Cauterwegh van Nevele naer Landeghem muelene, 1619, RAG-Ne 17, 0; Item een stick Lants gheenaemt den cleene(n) Lindebulck zuut oost d(en) cauterweg die compt van Nevele naer Landeghem muelene west dhoossche straete, 1619, RAG-Nd 1459; cauterlant gheenaemt den Schijthouck west de(n) Cauterwech van Nevele naer Landeghem muelene, 1623, RAG-Ne 397, 168v; cauterlants liggende daerment noempt oossche cautere zuut oost de(n) cauterwech loopende van nevele naer landegem meulene noordwest sterkels (sic) gat ende oossche straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 13v; lant oost den cauterwech, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 80.

KREKELWEE <C5>: inde claeis stede de crekelwee den Langhen bulc den snibbele; het meerschelken; hemelrycke; den hooghen drooghen; het walleken al an een, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; Lant gheenaemt de claers stede noort de crekelweede, 1639, RAG-Ne 28, c-274; tusschen de hofste e(nde) de Crekel Wee ande zuijt zijde der claijs stede, 16e, RAG-Ne 28, 0; Lant gheenaemt de crekelweede west walleken, 1639, RAG-Ne 28, c-282.

KROMME BILK <C6>: landts gheheet(n) den cro(m)men bulc, 1558-1559, RAG-Ne 138, 9v; Lands gheenaemt van auden tiden den krombulck, 1566, RAG-Ne 99, 28v; Lands gheenaemt den crommen bulck, 1566-1567, RAG-Ne 143, 7v; stic de(n) groote(n) of de(n) cro(m)me(n) bulck, 1577, RAG-Ne 69, nr. 119; lands gheenaemt de(n) cromme(n) bulc, 1577-1578, RAG-Ne 148, 12r; lands gheenaemt den grooten ofte den crommen bulc, 1578, RAG-ne 64, 112v.

KROMME BILKSEN <B5> <F6>: lands Jnden biebuuc Oost ee(n) sticxkin gheenaemdt teromme bulcxkin, 1578, RAG-Ne 64, 65r; Lands gheenaemt teromme bulxkin, 1581,

RAG-Ne 396, 247v; een sticxken ghenaeamt tcommebulcxken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 108v; stic ghenaeamt tcommebulcxken, 1639, RAG-Ne 28, c-516.

KROMME STUK <E2> <B5>: up tcom stic, 1503, RAG-Dro 123, 0; Landts ghenaeamt het cro(m)me stick, 1577, RAG-Ne 323, 62r; lants genaemt het cro(m)me stijck, 1577, RAG-Ne 69, nr. 62; lands ghenaeamt tcomme stick, 1578, RAG-ne 64, 112v; landts ghenaeamt tcomme stick, 1584, RAG-Ne 1551, 80v; lants ghenaeamt het cromme stick, 1596, RAG-Ne 103, 52v; het Cro(m)me stick, 1538-1564, RAG-Ne 62, 44r; Lant ghenaeamt tcommestic, 1639, RAG-Ne 28, c-273; metten sticxken ghenaeamt tcommesticxken ofte crommebulcxken, 1639, RAG-Ne 28, 0.

KROMME WILG <B4> <B5>: landts ghenaeamt de cro(m)me wulghe, 1538-1564, RAG-Ne 62, 327r; landts gheheete(n) de cro(m)me wulghe, 1557, RAG-Ne 670, 0; Landts ghenaeamt de cro(m)me wulghe, 1577, RAG-Ne 323, 4r; lands gheleghe(n) Jn braemdounc ghenaeamt de cro(m)me wulghe, 1578, RAG-Ne 64, 88v; landts gheheeten de cromme wulghe, 1596, RAG-Ne 103, 14v; ghenaeamt de cro(m)men wulf ofte de Boomkens, 1596, RAG-Ne 103, 5r; lant ghenaeamt de crommewulghe, 1613, RAG-Ne 28, 0; Lant ghenaeamt de cromme wulghe, 1639, RAG-Ne 28, e-24; Lant wylent ghenaeamt het smalle riet ende nu de cromme wulghe, 1639, RAG-Ne 28, e-52.

KROON <NB>: een heerberghe gheheeten de croone staende te nevele aende plaetse, 1495, SAG, 330/40, 230v; in een zeker herberghe ghenaeamt de croone, 1524, RAG, RvVI, 7522, f° 9; Willem Wittewronghele waert Jnde croone, 1542, RAG-Ne 136, 0; W(ille)m witterwronghele weert Jnde croone binnen der stede van nevele, 1546-1547, RAG-Ne 137, 0; stede ghenaeamt de rooze ligghende oost vand(er) croone ande Plaetse te nevele, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; van wyne ghenaeamt Jnd croone, 1566-1567, RAG-Nk 150, 9v; Jan pauwels weerd Jnde Croone te nevele, 1571-1572, RAG-Nk 24, 0; Jnde herberghe ghenaeamt de croone up de achter camere, 1571-1573, RAG-Ne 623, 72r; Jacop vander watermuelene ... de behuude stede ende herberghe daer hy woendt ghenaeamt de Croone ... ontrent vyftich R., 1571-72, RAG-Ne-147; Jacob vander watermuelene taverneir jnde herberghe ghenaeamt de croone, 1573, RAG-Ne 312, 0; Jnde herberghe ghenaeamt de croone, 1574, RAG-Ne 2220, 18v; huus herberghe brauwerie ende erfve ghelegghen binnen deser Stede en(de) plaetse ghenaeamt de Roose west de herb(er)ghe ghenaeamt de croone, 1574, RAG-Ne 624, 77r; behuude hofstede ende brauwerie binnen der voorn. stede ende Vryhede ghenaeamt de Croone, 1575, RAG-Ne 625, 35r; uut d(en) huuse te nevele ghenaeamt de croone, 1582, RAG-Ne 773, 0; eene behuude hofstede wesende een heerberghe ghenae(m)t de croone mette(n) schuer(en) stalle(n) vander brauwerije, 1583, RAG-Ne 773, 0; Willem Wittenwronghele gheseyt croone, 1584, RAG-Ne 1551, 50r; een stede de Roose groot .l. Roeden zuyt den Ingelant west de croone noort sheeren strate, 1596, RAG-Ne 102, 9r; Jan Wante heeft jn pachte Jnde vryheyt van nevele de hofstede genaemt de roose met het stedeken van adriae(n) lauwart ende de stede genaemt de Croone en(de) de hofstede dar neffens, 1596, RAG-Ne 32, 72v; huus en(de) erfve ghenaeamt de croone oost huus ghenaeamt de Roose, 1598-1612, RAG-Nk 29, 7v; huus en(de) erfve ghenaeamt de croone oost huus ghenaeamt de roose, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; hofstede ghenaeamt de croone noort teghe(n) over de linde, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; hof stedekin teghe(n) over de plaetse oost de croone, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; huus an der plaetse ghenaeamt de croon, 1618, RAG-Nk 147, 0; ande plaetse ghenaeamt de Croone, 1622, RAG-Ne 72, 0; huys ghenaeamt de Croone up de plaetse, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; stede upde plaetse ghenaeamt de croone, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

KRUISWEG <E8>: te(n) cruusweghe, 1436, SAG, 330/21, 239v; landts anden cruus wech thenden de doorne haeghe also men ghaet van nevele naer de pouxsche vierschare, 1584, RAG-Ne 1551, 60r; Lands anden cruus wech tenden de doornhaghe also men gaet van nevele naer de Pouxche Vierschare, 1586, RAG-Ne 773, 0.

KUIPBOS <B3>: den cuypbosch, 1575, RAG-Ne 28, 0; den cuypbosch, 1632, RAG-Ne 28, 0.

KUIPERKEN: lants ghenaeft tcuuperken daer nu ter tyt myn planterye van abeelen up staet, 1575, RAG-Ne 28, 0; partye ghenaeft het cuyperken, 1632, RAG-Ne 28, 0.

KWAAD GEMET: Lant ghenaeft tquaet ghemet suutwest met hunnen dry beck, 1639, RAG-Ne 28, c-265.

KWADE BILK 1: Landts ghenaeft den quaden bulck, 1577, RAG-Ne 323, 23v; partye ghenaeft den quaden bulck, 1596, RAG-Ne 103, 3r; partije genaemt de(n) quade(n) bulck, 1596, RAG-Ne 32, 0; landt ghenaeft den quaden bulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 115v; Lant ghenaeft den quaden bulc ghelegghen bachten costers, 1639, RAG-Ne 28, c-526.

KWADE BILK 2 <B4>: lands gheleghe(n) Jn braemdounc ghenaeft de(n) quade(n) bulc, 1578, RAG-Ne 64, 89r; Landts genaemt den quaden bulck Jnt geweste braemdoncq, 1596, RAG-Ne 103, 83v.

KWADE BILK 3 <B2>: partye ghenaeft den quade(n) bilck zuudt tbrouckel straetke(n), 1577, RAG-Ne 69, nr. 66.

KWADE DRIEBUNDER: Jnde(n) quade(n) drie bundre, 1538-1564, RAG-Ne 62, 339r.

KWADE DRIES <A9>: ant tgoet te poelare oost den quaden driesch, 1579, RAG-Ne 395, 77v; lants genaemt den quaden driesch, 1596, RAG-Ne 103, 38r; de partye ghenaeft de(n) quaden driesch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 18r; Lant ghenaeft den quaeden driesch, 1639, RAG-Ne 28, f-203.

KWEKERIJ: partieken genaemt de quekerie, 1596, RAG-Ne 103, 108v; Lant ghenaeft de queeckerye, 1639, RAG-Ne 28, c-133.

LAAKT <E4-E5> <B9>: de laect, 1427, SAG, 330/19, 109v; buelcxkin ghenae(m)pt de laect, 1538-1564, RAG-Ne 62, 61r; Lands ghenaeft de Laect, 1574, RAG-Ne 624, 63r; Lands ghenaeft den lact, 1577, RAG-Ne 670, 0; Lands ghenaeft de(n) laect, 1577, RAG-Ne 323, 73v; an de laechte, 1577, RAG-Ne 69, nr. 90; Lands ghenaeft den lact, 1577, RAG-Ne 625, 130r; Landts ghenaeft de laect, 1586, RAG-Ne 581, 70v; lants ghenaeft den laect, 1596, RAG-Ne 103, 38v; lant ghenaeft de Laect, ca. 1625, RAG-Ne 322, 117r; Lant ghenaeft de lact, 1639, RAG-Ne 28, c-421; Lant ghenaeft de Laect Loopende over de sel(ver) partye de(n) doswech, 1639, RAG-Ne 28, f-155.

LAKENBLEKEN: De muenke van nevele ov(er) den lakenbleeke(n), 1426, RAG-Ne 58, 18v.

LAMMENS AKKER: lands te veldekinne ghenaeft den Lammens acker, 1550-1576, RAG-Ne 63, 73v; Landts ghelegghen (...) ghenaeft de veldekene houck daerment heedt Lammens ackere, 1577, RAG-Ne 323, 17r; landts ghenaeft den veldeken houck daer ment heedt Lammens hackere, 1577, RAG-Ne 69, nr. 133; Lands gheheeten den Lammins ackere, 1579, RAG-Ne 626, 98v; lants ghenaeft de lammins hacker, 1596, RAG-Ne 103, 40r; daerment heet de Lammins ackere west metten houcten bulc, 1639, RAG-Ne 28, d-173.

LAMPAERT STEDE <C5-D5>: onbehuysde hofstede ghenaeft de Lampaert stede, 1639, RAG-Ne 28, c-250.

LANGE BILK <B1-B2> <B4> <E2> <E5> <E5-F5> <F6>: lants ghenae(m)pt den langhe(n) bulck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 84r; den langhen bulck, 1550-1563, RG-Ne 63, 1r; taruwe lants ghenae(m)pt den langhen bulck, 1552, RAG-Ne 670, 0; inde claeis stede de crekelwee den Langhen bulc den snibbele; het meerschelken; hemelrycke; den hooghen drooghen; het walleken al an een, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; landts ghenae(m)t den langhen bulc, 1578, RAG-Ne 64, 93r; den Langhen bulck groot een bunde noortoost aende straete, 1578, RAG-Dro 36, 5v; Lands ghenae(m)pt de Langhen bulc, 1580, RAG-Ne 670, 0; thulcxkin ghenae(m)pt thofsteykin teghen den Langhen bilck tot anden dijck, 1585, RAG-Ne 581, 44r; lant gena(e)m)t den Lange(n) bulck, 1586, RAG-Ne 670, 0; viijC roeden lants ghenae(m)pt den langhen bulck, 1596, RAG-Ne 103, 5v; ee(n) stick lants ghenae(m)pt de(n) lange(n) bulck noort de petantyn van Sente baefs, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; een bunde Jnde claysstede oost het dentergemsche en(de) west de Lange(n) bilck, 16e, RAG-Ne 28, 0; lant ghenae(m)t van aude(n) tyde(n) den langhen bulc, ca. 1625, RAG-Ne 322, 50r; stic ghenae(m)t tlanghe bulcxken ofte de langhen bulc met twee brouckelken ofte gheweet oost de straete van nevele segge veldecken naer de iij velden west de caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 89r; metten hooghen ackere daarvan tot dry bunderen te vooren ghenae(m)t den Langhen bulck, den snibbele, hemelrycke nu al in een brocht, 1639, RAG-Ne 28, c-278; Lant ghenae(m)t den Langen bulc Liggen(de) thenden de putterye, 1639, RAG-Ne 28, c-523; Lant ghenae(m)t den Langhenbulc met de twee brouckelken ofte gheweet west ande calene, 1639, RAG-Ne 28, e-201; Lant ghenae(m)t de Xc roeden noort oost den Langen bulc, 1639, RAG-Ne 28, 106; Landts ghenae(m)pt den Langhe(n) bulcq, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

LANGE BILKSEN <E3-F3> <F7>: landts gheleghen Jnt Langhe bulcxkin, 1569-1570, RAG-Ne 393, 182r; Landts gheheete(n) tlanghe bulcxke(n), 1577, RAG-Ne 323, 46r; lands ghenae(m)t dlanghe bulcxkin, 1578, RAG-Ne 64, 89r; Lants ghenae(m)pt het langhe bulcxken zuut ende oost de gaverstrate, 1596, RAG-Ne 103, 9r; lant ghenae(m)t het langhe bulcxken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 71v; Lant ghenae(m)t tlanghebulcxken nu eene behuysde hofstede suutoosthende Lancxt de gaverstraete, 1639, RAG-Ne 28, b-363.

LANGE BOSSELKEN: Jnde Langhebosschelkins, 1538-1564, RAG-Ne 62, 314v; bosch in den partikin bosch ghenae(m)t dlanghe bosschelkin Jn tgheweste datmen heedt anden damput, 1567-1573, RAG-Ne 99, 19v; bosschelke(n) ghenae(m)pt dlanghe bosschelke(n), 1577, RAG-Ne 323, 11r; bosch ghenae(m)pt het langhe bosschelken, 1596, RAG-Ne 103, 40r; bosch ghenae(m)t tlanghebosschelken, 1639, RAG-Ne 28, d-176.

LANGE BRUGGE <C3>: lants ghenae(m)pt de Langhe brugghe, 1566, RAG-Ne 65, 0; stick ghenae(m)pt de langhe brugghe, 1575, RAG-Ne 28, 0.

LANGE DRIES <E9-E10>: Landts ligghende ande(n) Langhe(n) driesch, 1583, RAG-Ne 627, 120v; stick ghenae(m)pt den langhen driesch ligghende(de) byde muel(ene) van nevele, 1584, RAG-Ne 1551, 50v.

LANGE EKE: ande langhe eecke, 1538-1564, RAG-Ne 62, 339r.

LANGE HOUTAKKER <G2-G3>: inden langhen houtacker, 1424, SAG, 301/28, 104v; jnd(en) langhe houthack(er)e, 1451, SAG, 301/41, 141.

LANGE KEERBILK <D4>: lants gena(m)pt den Langhen keerbulck, 1596, RAG-Ne 103, 80r; Lant ghenae(m)t den Langhen keerbulck zuut oost commende anden vierboomkeer up de straete, 1639, RAG-Ne 28, c-376.

LANGE MEERS 1 <I4>: boven den langhen meers, 1550-1563, RAG-Ne 63, 17r; boven der langhemersch, 1552, RAG-Ne 670, 0; meersch Jnde Langhe meersch, 1569-1570, RAG-Ne 393, 180r; meersch Jnde Langhemersch, 1571-1573, RAG-Ne 623, 61v;

meersch Jnde langhemeersch oost upde calene, 1577, RAG-Ne 323, 4v; meersch in oossche meersch inde Langhe meersch ant foreest, 1581, RAG-Ne 396, 218r; de Langhe meersch Jnt groot bedelf oost de calene, 1596, RAG-Ne 103, 15v; mersch ghenaeamt den langhen mersch daerment heet Inde ghemeene mersch oost de calene, 1596, RAG-Ne 103, 29v; meersch daerment heet Inde Langemersch, 1596, RAG-Ne 103 41r; lants genaemt het doorentken ligghende up oossche cautere metten oosthende aende langhemeersch metten westhende aenden herwech, ca. 1625, RAG-Ne 322, 76v; de strepe ofte de Langhe meersch oost de calene, 1639, RAG-Ne 28, b-29.

LANGE MEERS 2: van hueren leene in nevele ten leghelare ant heckin Int hende vander langher mersch, 1490, RAG-Ne 61, 329r.

LANGE RIET <B4>: stick ghenaeamt de(n) langhe(n) Riet, 1538-1564, RAG-Ne 62, 16v; Landts ghenaeamt dlanghe riedt, 1577, RAG-Ne 323, 68v; de corte riet de langhe riet deen an dandere de curte rietbosch, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; stick ghenaeamt het langhe riet, 1596, RAG-Ne 103, 34r; lant ghenaeamt tlanghe riet, ca. 1625, RAG-Ne 322, 20r.

LANGE STUK <B3>: tla(n)ghestic, 1439, SAG, 301/35, 202r; sticxkin ghenaeamt het Langhe stick, 1550-1563, RAG-Ne 63, 39r.

LANGE STUKSKEN <B4>: landts tlanghe sticxkin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 14; landt Jn braemdoncq ghenaeamt het langhe sticxken, 1596, RAG-Ne 103, 23v; lant ghenaeamt het langhe sticxken oost den quade(n) bulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 20r; jn braemdonc ghenaeamt het Langhe sticxken, 1639, RAG-Ne 28, e-113.

LANGE TWEE GEMETEN: lands ghenaeamt de langhe twee ghemeten Jnden cautere daer de coorenmuene van Nevele staet, 1586, RAG-Ne 581, 84r.

LANGE VORE <B3>: up de langhe vuere, 1427, SAG, 330/19, 109v.

LAPS STEDE <F4>: lands ghenaeamt de Lapstede oost ande gaverstraete zuut ande hoossche straete, 1550-1576, RAG-Ne 63, 74r; Lands ghenaeamt laps stede, 1571-1573, RAG-Ne 623, 70v; Landts ghenaeamt de Lapstede, 1577, RAG-Ne 323, 18r; partye ghenaeamt de Laps stede, 1584, RAG-Ne 627, 181v; Lant genaemt de Laps stede oost ande gaverstrate zuut ande hoossche strate, 1596, RAG-Ne 103, 99r; Lant ghenaeamt dhelshaghe noort oost de Lapstede, 1639, RAG-Ne 28, c-455; Lant ghenaeamt het Lapstedeken, 1639, RAG-Ne 28, c-417; Lant ghenaeamt de Lapstede oost de gaverstrate zuut oossche straete, 1639, RAG-Ne 28, d-1.

LATTEBILK <F7>: stick lants gheheeten den lattebuelc, 1503, RAG-Dro 123, 0; twee bilcken Ligghende neffens den anderen wesen(de) ettinghe gheheeten de Lattebulcken tsamen groot een bunder en commen(de) Jeghens de voors(eide) straete, 1578, RAG-Dro 36, 5r; bundere ghenaeamt den drybeck ende lattebulck, 1596, RAG-Ne 103, 5v; op de poeck ofte vaert van nevele naer poesele ghenaeamt den drybeck ende lattebulck, 1596, RAG-Ne 103, 5v.

LAVAL: VIJ roed(en) lants gheleghe(n) up de(n) lawal, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0.

LEDONK <B2-C2>: lant ghenaeamt ledoncq, 1596, RAG-Ne 103, 24v; Lant ghenaeamt Le donc, 1639, RAG-Ne 28, d-298.

LEEN <NB>: Landts boven den leene, 1550-1576, RAG-Ne 63, 48r; behuude hofstede ghenaeamt den Leene, 1577, RAG-Ne 670, 0; huys ghenaeamt den Leen upden houck van de plaetse van nevele noort de swaene, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

LEEN TE BRAAMDONK: leen te Braemdoncq ghelegghen binnen der prochie van nevele, 1574-77, RAG-Ne-625, 94r; Leen gheheeten het Leen te Braemdoncq, 1577, RAG-Ne 625, 94v.

LEEN TE REITGAVERE <F7>: van(den) Leene te ReyJavere, 1566-1567, RAG-Ne 143(3), 3r.

LEEN TEN BRIELE: <H2>: dleen ten briele groot zynde acht bundre en(de) een ghemet, 1453, RAG-Nd 1282, 0; Joncfrauwe mergriete van bruesele weduwe van ghysselbrecht van Resselare hout twee leenen daer of dat deen es een stede ... gheheeten dleen ten brielle groot zynde achte bund(re)n ende een ghemet 1460, RAG-Ne 9, 7r; tleen ten briele, 1530, RAG-Nd 1310, 0; vanden leen ten briele, 1539, RAG-Nd 1348; Leen ghehouden zynde vanden Leene ten briele ghelegghen Inde prochie van nevele ende es tvoornoomde Leen ghelegghen Inde prochie van Landeghem Jn zes partyen, 1583, RAG-Nd 1414, 0; Jn tyde voor de vlucht woenen(de) up briel goet by Landeghem muelen Inde prochie van nevele, 1584, RAG-Ne 1551, 61r; Joncvrauwe mergriete van bruesele weduwe van Ghiselbrecht van Roesselare houdt twee leenen daer of dat deen es een stede ... gheheeten dleen ten briele groot zynde achte bunderen ende een ghemet 1583, RAG-Ne 11, 14r; leen ten brielle, 1596, RAG-Ne 103, 14v; twee deelen van zeven bunder(en) leens ghenampt dleen ten briele, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; leen ten briele, 1600, RAG-Ne 73, 3r; Jan van Renterghem fs. arendts ... een leen ... en(de) es een stede met datter toebehoort gheheeten dleen ten briele groot zynde acht bundre en(de) een ghemet, 16^e, RAG-Ne 8, 5r; Joncvrauwe mergriete van Brusele weduwe van ghysselbrecht van Risselaere twee leenen daer of dat deen es eene stede met daer toebehoort gheheeten tleen ten briele groot zijnde achte bunderen ende een ghemet, 1615, RAG-Ne 10, 6r; tleen ten Briele, 1625, RAG-Nd 1466; synde tleen van huele ende leene ten briele, 1638-40, RAG-Ne-170.

LEEN TEN HEULE <I3>: Item dander leen es gheheeten tleen te huele groot zynde veirhtien bund(er) en(de) een ghemet 1460, RAG-Ne 9, 7r; leen daer ment heet up de hooghe capt bachte(n) de(n) goede te(n) huele hendende up twaterlaet, 1519, RAG-Nd 1302, 0; leen ghelegghen inde prochie van nevele gheheeten tleen ten huele, 1530, RAG-Nd 1312; Inde prochie van nevele gheheeten tleen te huele groot zynde veertien bu(n)de(re)n en(de) een ghemt, 1532, RAG-Nd 1312, 0; gheheeten tleen ten huele, 1566, RAG-Nd 1381; vande leene ten huele, 1566-67, RAG-Ne-143; Landts an tleen ten huele, 1569-1570, RAG-Ne 393, 182r; Leene ende heerlichede ten huele, 1571, RAG-Nd 1400, 0; Leene en(de) heerlichede ten huele, 1574, RAG-Ne 624, 115v; meersch benede(n) de(n) Leene van ten heule oost de calene, 1577, RAG-Ne 323, 7v; lands beneden de(n) leene ten huele, 1578, RAG-Ne 64, 73r; van eene Leene ghelegghen inde prochie van Nevele ghenampt dleen ten huele, 1578-81, RAG-Ne-626, 123v; t' Leen ten heule ghelegen inde prochie van nevele, 1619, RAG-Ne-17; een leen es een waterloop die beghint te veldekinne daerment heet Inde hulst commen(de) also nederwaerts ten daesdouncke ter gaverstraete toe naer tchyslandt thoosche tstreckelsgate neder strecken(de) tot leen ten huele en(de) also tot Landeghem Dam inde calene, 1578, RAG-Ne-14, 28v; dleen ten huele, 1579, RAG-Ne 626, 123v; leene ghelegghen inde prochie van nevele ghenampt dleen ten huele, 1580, RAG-Ne 9, 200r; Item dander leen es ghenampt dleen ten huele groot zynde veerhtien bundere een een ghemet, 1583, RAG-Ne 11, 14r; cauterlant Jn piemele boven dleen ten huele noort west den cauter wech die loopt van nevele naer meerrendre, 1596, RAG-Ne 103, 17r; by tleen ten huele up den cautere ghenampt de thien honder roeden, 1596, RAG-Ne 103, 97r; tleen ten huele, 1600, RAG-Ne 73, 3r; De zelve Jan van Renterghem ... een leen .. en(de) es een stede metten lande daer toebehoorende gheheeten tleen te huele groot veertien bundre en(de) een ghemet, 16^e, RAG-Ne 8, 5v; Item dander leen es gheheeten dleen te huele grootzijnde veerhtien bunderen ende een ghemet, 1615, RAG-Ne 10, 6r; tleen ten heule, 1615, RAG leenhof van Nevele, 1443; Leen genaempt t' Leen ten huele groot Jnt gheheele veerhtien bunderen

en(de) Een gemet, 1619, RAG-Ne 17, 0; tLeen ten huele Jn hofstede wallen Landen en(de) meersschen gheleghe(n) Jnde prochie van Nevele, 1619, RAG-Nd 1459; mersch es ghenaeamt de Dam mersch oost de cale(ne) noert oost tleen te(n) heulle, 1622, RAG-Ne 72, 0; meersch beneden het leen ten huele oost de caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 7v; lant ghenaeamt den huldriesch deel vanden Leene ten huele oost de straete loopende naer den leene ten huele, ca. 1625, RAG-Ne 322, 72r; tleen ten heule, 1625, RAG-Nd, 1467; stick ghenaeamt d' oochcap zuyt het Leen ten heule, 1626, RAG-Dro 163, 0; synde tleen van huele ende leene ten briele, 1638-40, RAG-Ne-170; Lant op oossche cautere by den Leene ten hulle west de cauter wech, 1639, RAG-Ne 28, b-68; meersch ghelegghen beneden den Leene ten heule west den cautere oost de calene, 1639, RAG-Ne 28, b-41; mersch ghenaeamt de dammersch zuut de calene noort ende west het Leen ten hulle, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

LEEN TEN PLASSE <A3>: een leen ligghende te veldekine omtrent Douterkin ... gheheeten ten plassche, 1460, RAG-Ne 9, 12v; ghenaeamt tleen ten plassche, 1538-1564, RAG-Ne 62, 29r; leen genaemt het lee(n) ten plassche ande kalene, 1596, RAG-Ne 103, 15r; Leene Ligghende daerment noemt veldeken ontrent douterken ofte byden synghele ghenaeamt tleen ten plassche groot elfve bunderen ... eerst eene behuysde hofstede metten synghele voor de selve stede, 1624, RAG-Ne 28, e-150.

LEEN TEN RIEDE <D3>: Leen ghehouden van(den) Leene ten riede tzelve Leen ghenaeamt de hest, 1581, RAG-Ne 396, 260v; leene ghenaeamt tleen ten riede, 1640-42, RAG-Ne-171, 16r.

LEEN TER EKEN <C8>: land ghenaeamt vanden leene te eeken, 1530-1531, RAG-Ne 135, 0; ont fanc van pachte vanden lande ghenaeamt vanden leen ter eeken, 1530-31, RAG-Ne-135; leene ter ecke(n), 1538-1564, RAG-Ne 62, 243v; Leene ter eeken, 1571-1573, RAG-Ne 623, 74v; Landt ghenaeamt dleen ter eeken, 1571-72, RAG-Ne-145, 16r; een leen wylen groot gheweest hebbende twintich ghemeten ghenaeamt dleen ter eeken, 1578, RAG-Ne-14, 18v.

LEENSTRAAT <D7>: Lants ghenaeamt de Leenstrate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 116v; landts ghelegghen Jn een stuck landts van twee ghemeten ghenaeamt de leenstrate, 1567-1568, RAG-Ne 144, 53v; Lands gheheeten de leenstrate, 1569-1570, RAG-Ne 393, 184v; Lands ghenaeamt de Leenstrate, 1581, RAG-Ne 396, 221r; landts ghenaeamt de leenstrate, 1596, RAG-Ne 103, 25r; Lant ghenaeamt de Leenstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-192.

LEEUEW <NB>: huys gheleghe(n) up de(n) hoeck van(der) plaetsse (sic) ghenaeamt de(n) Leu, 1626, RAG-Nk 147, 0; huys ghenaeamt den Leeu upden houck van de plaetse van nevele noort de swaene, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

LEGELARE <G8>: an den leghelare, 1428, SAG, 301/29, 2, 91v; streckende metter noert side nallinc den leghelare(re) en(de) metten hoest hende co(m)me(n)de voren ande straette en(de) metten westhende anden cleenen hoestbrouc, 1433, RAG-Nds; Jan De Hane hout een leen groot wesende twee ghemeten ... com(m)ende metten zuuthende anden leghelare en(de) metten noorthende ander begghynen bosch 1460, RAG-Ne 9, 1r; met de(n) suuthende an den leghelare en(de) met den noerthende an den (onleesbaar) bosch, 1460, RAG-Nd 1290, 0; stede an den leghelare, 1490, RAG-Ne 61, 26v; stede an den leghelare, 1503, RAG-Dro 123, 0; Noort den leghelare, 1521, RAG-Dro 117, 37r; metten noorthende anden begghynen boosch up doostzyde ende ande West zyde es ghelant myn heere van Dronghene co(m)mende metten zuuthende anden leghelare, 1530, RAG-Nd 1330, 0; anden Leghelare, 1574, RAG-Ne 147, 0; anden dam van(den) Leghelare gaen(de) Jnde(n) cleenen Oosbrouc, 1575, RAG-Ne 312, 12r; Jegghens de brabantstrate metter noort zide jegghens de(n) Leghelare metter oostzyde up dwaterlat, 1578, RAG-Ne

670, 0; Jan de hane houdt een leen groot wesende twee ghemeten ... com(m)ende metten zuuthende anden leghelare ende metten noorthende ander Beghinen bosch ... 1583, RAG-Ne 11, 12r; stede an(den) leghelaere, 1584, RAG-Ne 1551, 82r; mersch genaempt de groote(n) oosbrouck de reviere de poucke looper anne tusschen dit ende den cleine(n) oosbrouck end oost compten anne een stick lant datme(n) heet den legelar, 1596, RAG-Ne 102, 10v; den legelare ende leijs als gemeijnte, 1596, RAG-Ne 102, 10v; stede an den leghelaere streckende lanx de poucke, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Pieter vander plaetsen fs. gheerolfs houdt een leen ... groot wesende twee ghemeten lettelt min of meer com(m)ende metten zuuthende anden leghelare en(de) metten noorthende anden beghinen bosch en(de) an doostzyde ghelandt dhoir van francois Roegier en(de) Joosse van ghonterghem, 16^e, RAG-Ne 8, 1r; stede ande(n) Leghelare, 1622, RAG-Ne 72, 0; thenden den heghelaere inde haude straete, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; suyt de leghelaere, 1630, RAG-Ne 322, 6r; suyt de ghemeente ghenaempt den leghelaere suyt west de reviere ghenaempt de poucke, 1630, RAG-Ne 322, 6v; zuut de ghemeente ghenaempt den Leghelaere en(de) de Reviere ghenaempt de poucke west de poucke noort tgoet vanden cloostere van dronghene, 1639, RAG-Ne 28, 18; den leghelaere meersch ghemeente, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 17.

LENDERLAND <D2>: Lants ghenaempt tlenderlant, 1538-1564, RAG-Ne 62, 274r; lands ghenaemt Dlenderlant, 1574 RAG-Ne 773, 0; Lands ghenaemt dlenderlandt, 1574, RAG-Ne 624, 71v; Landts int gheweste daerment heedt den bosch ghenaempt dLendellant, 1577, RAG-Ne 323, 24r; Lants datmen noempt tlendelant, 1577, RAG-Ne 323, 58v; lands ghenaemt van haude(n) tyde(n) dlenderlandt, 1578, RAG-ne 64, 109v; lands genaemt dlendelant, 1581, RAG-Ne 626, 167r; lant genaempt van ouden tyde dlenderlant, 1596, RAG-Ne 103, 49v; lant genaempt het lenderlant, 1596, RAG-Ne 103, 49v; Jnt gheweste den bosch lants ghenaempt dlendelant, 1596, RAG-Ne 103, 63v; lant genaempt het lenderlant, 1596, RAG-Ne 103, 87r; een bunder lants ghenaempt dlender lant met de west zyde an de boschstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Lant ghenaemt dlenderlant, 1639, RAG-Ne 28, d-143; Landts ghenaempt het Lenderlant, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

LENENBILKSKEN: Lants ghenaemt het Leenen bulcxken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 116r; Lant ghenaemt het Leenen bulcxken, 1639, RAG-Ne 28, d-226.

LIENEN STEDE: van Lienen stede an de poerte, 1426, RAG-Ne 58, 16r.

LIEVENS HOFSTEDE: lievins hofstede, 1385, SAG, 330/8, 1r.

LINDE <G9>: eene stede ghelegghen bute(n) den heckine ten hulle binnen d(er) vriede(n) van nevele ligghende metten ende oestwaert up dwaterlat tussche(n) d(er) damstrate(n) en(de) d(er) linden, 1417, RAG-Nds; twee ghemeten lands ligghende(n) boven der linde 1460, RAG-Ne 9, 12v; twee ghemeten lands ligghende boven der linde ... 1583, RAG-Ne 11, 17v; twee ghemete lants ligghende boven der linde, 16^e, RAG-Ne 8, 10v.

LINDE <NB>: hofstede ghenaempt de croone noort teghe(n) over de linde, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

LISKEN STEDE: Jn lyskin stede, 1538-1564, RAG-Ne 62, 339r.

LISSCHAERT <D6>: Lants inden bisscaert (sic), 1538-1564, RAG-Ne 62, 19r; Lants ghenaempt den lijsschaert, 1538-1564, RAG-Ne 62, 277r; Lands ghenaempt den lischchaert an de vierboomstrate, 1580, RAG-Ne 396, 128r; Lands ghenaempt den Lisschaert, 1582, RAG-Ne 396, 270r; lant genaemt den lisschaert, 1584, RAG-Ne 32, 15v; lant genaempt den lisschart zuut en(de) west de ha(m)men, 1596, RAG-Ne 103, 51v; lants ghenaempt den lisschaert, 1596, RAG-Ne 103, 55r; stick Lants ghenaempt de

Lissaert oost de vier boom straee, 1598-1612, RAG-Nk 29, 20v; lants genaemt den lisschaert noort an(de) vierboomstraete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 83r; lant genaemt den lisschaert suut ende west de hammen noort en(de) west den lisschaert, ca. 1625, RAG-Ne 322, 86r; den borrewal en(de) den lisschaert, 1630, RAG-Ne 325, 7r; Lant ghenaeamt den Lisschaert oost de vierboomstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-204.

LODER: te hoessche stic up de cout(er)e datmen heet jn den lod(er)e, 1412, SAG 301/21, 2, 29r.

LOIS BILSKEN <D2>: landts erfve zynde ghenaeamt loys bulcxkin, 1575, RAG-Ne 28, 0; ghenaeamt tloysbulcxken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 90r.

LOIS GEMET: lants ghenaeamt Loouijs ghemet ligghende up hoorssche, 1596, RAG-Ne 103, 26r; lant ghenaeamt Loys ghemet Liggende up oossche cautere groot een ghemet ende xxxij R., ca. 1625, RAG-Ne 322, 121v; Lant ghenaeamt Loys ghemet Liggende op oossche cautere, 1639, RAG-Ne 28, b-77.

LOIS STEDE: stick erfve zynde ghenaeamt Loys stede daer den coreel hovene ghemaect es gheweest, 1575, RAG-Ne 28, 0; lant genae(m)pt loys stede oost ande gaverstrate zuijt ande hoossche strate, 1596, RAG-Ne 103, 1v.

LOKEN LOCHTING <B1>: stick ghenaeamt de(n) loken lochtinch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 16v.

LOKINS MEERS: Jn lokins mersch, 1450, RAG-Ne 59, 14v; Jn loekinsmersch, 1450, RAG-Ne 59, 14v; up tbusschelkin over twat(er)lat en(de) Jn lokins mersch, 1450, RAG-Ne 59, 14v; Jn lokine(n) mersch, 1450, RAG-Ne 59, 14v; Jn loenkins mersch, 1490, RAG-Ne 61, 19r.

LOOFS BILK: stick lant genaemt sloofs bulck suyt den muelewech, 16e, RAG-Ne 1555.

LOOKLOCHTINGBOS <B1>: bosch ghenaeamt d(en) loock lochtinckbosch, 1566, RAG-Ne 99, 32r; bosch ghenaeamt de(n) loock lochtincbosch, 1567-1573, 32v; bosschelkkin ghenaeamt den Loochkelochtins, 1577, RAG-Ne 69, nr. 70; bosch ghenaeamt van haudts tyde den locklochtyncbosch, 1578, RAG-ne 64, 107v; bosch ghenaeamt den Loochlochtijnc, 1583, RAG-Ne 627, 97r; bosch ... den loock lochtinck bosch, 1596, RAG-Ne 103, 68v; bosch ghenaeamt den Loocklochtincbosch west de sents bulc, 1639, RAG-Ne 28, d-303.

LOONKENS MEERS <A3>: stic lants meersch ofte gheweet wesende metgaders oec bosch ghenaeamt hectors damme of loontkins meersch, 1577, RAG-Ne 69, nr. 119; bosch ofte hettinghe ghenaeamt daerment heet textoors da(m)me ofte loonkins meersch zuut en(de) west de strate totter malsem strate, 1578, RAG-ne 64, 112v.

LOOPBILK <D4-E4>: Lands ghenaeamt den Loopbulc, 1581, RAG-Ne 626, 157r; lant genaemt den Loopbulck, 1596, RAG-Ne 103, 110r; lant ghenaeamt den Loopbulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 117r; Lant ghenaeamt den Loopbulc, 1639, RAG-Ne 28, c-378.

LOORS BILK: meerschen ghenaeamt sloors bilck, 1585, RAG-Ne 581, 44r.

LOSSCHAERTS LAND: 1/2 buunre dat me(n) heed loscaerts land, 1385, SAG, 330/8, 1r.

LUCHTERENBILK <H4>: boven den luchteren buelke, 1481, SAG, 330/35, 464v; Jn hoossche cautre landts ghenaeamt de(n) luchtere(n) bulc, 1577, RAG-Ne 69, nr. 102; lands

ghenaemt de(n) luchtere(n) bulc, 1578, RAG-Ne 64, 75r; lants ghehaempt den luchteren bulck oost de hoossche strate, 1596, RAG-Ne 103, 32r; landts genaemt den luchteren bulc, ca. 1625, RAG-Ne 322, 81r; Lant ghehaemt den Luchteren bulc oost upde oossche straete, 1639, RAG-Ne 28, b-124.

LUTENS BILK <E6>: lands ghehaempt Jnden lutinsbulc, 1581, RAG-Ne 396, 221r; lants ghehaempt den luytens bulck, 1596, RAG-Ne 103, 25r; lants ghehaempt den luutens bulck, 1596, RAG-Ne 103, 52v; Landts genaempt Lutens bulck ande vierboomstrate, 1596, RAG-Ne 103, 91r; Lant ghehaemt den Luytens bulc, 1639, RAG-Ne 28, c-52.

MAALTEN STEDEKEN: stixkin ghehaempt het maelten stedekin, 1583, RAG-Ne 627, 131v; parcheel ghehaemt tmaelten stedekin ghelegghen ande brugghe van tpachtgoedt noort de beke, 1585, RAG-Ne 581, 44r.

MAALTERE: een stick lants daerment heedt maeltere/maelte, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

MAARSCHALKSTEDE: Lant ghehaemt de maerschalcstede Liggende upden keer van(de) vierboomstraete zuut ende west de vierboomstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-33.

MALDEGEMS BILK <C1-D2>: Lants ghehaempt maldeghemschtbulck, 1577, RAG-Ne 323, 24r; Landts ghehaempt Maldeghemst bulck (in t gheweste den bosch), 1577, RAG-Ne 69, nr. 122; lants ghehaempt den maldeghem bulck, 1596, RAG-Ne 103, 63v; Lant ghehaemt den maldeghembulc west het spinstraetken, 1639, RAG-Ne 28, d-205.

MARKT <NB>: stede te nevele byder maert, 1495, RAG-Dro 115, 11v; binnen der vrye van nevele Inden houc vander maert, zuut ende west de maert noort de poucke, 1521, RAG-Dro 117, 20v; ligghende ande maerct Noort de maert zuut dwaterlaet, 1521, RAG-Dro 117, 28v; Ind(en) houc vand(en) marct, 1544, RAG-Dro 118, 0; pacht van(der) strekele van(den) coorne ter vryer merct van Nevele, 1559-1560, RAG-Ne 139, 12v; pachts van(der) strekele ter Vryder maerct van nevele, 1563, RAG-Ne 142, 13v ; van(den) grane dwelck vercocht werdt up den Coorenaert ende maerct te Nevele, 1566-1567, RAG-Ne 143, 18r; up den maert te nevele, 1569, RAG-Ne 95, 54v; huus ende stede upden houc vander maert te nevele, 1571-1572, RAG-Nk 24, 0; van(den) bancken die ghemaect zy(n) gheweest ande grote Linde staende up de maerct van dezer Vrihede, 1575, RAG-Ne 312, 4v; up de(n) houc vander maert noort de herberghe ghehaempt de zwane zuut sent Jans strate west de maert ofte plaetse van nevele, 1583, RAG-Ne 627, 75r; stede genaempt de zwane west de merct van nevele oost oudegerste, 1596, RAG-Ne 102, 3v; huus en(de) hofstede an den maert west en(de) noort de maert zuyd het waterlat, 1605, RAG-Dro 121, 32r; an de mert west en(de) noort de mart zuut het waterlat, 1620, RAG-Dro 122, 0; het effene(n) van(de) plaetse van nevele aen(den) marct, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0.

MATKENS MEERS: lants ghehaempt matkins merschs, 1527, RAG-Ne 60, 4r; streckende Lanx de strepe zootwest nedere met eenen mersschelkine datmen heet matkins meersch commende up de caendele, 1585, RAG-Ne 581, 52v.

MAURIS LOONKINS BILKSKEN: lands ghehaempt mauris loonkins bulxkin, 1577, RAG-Ne 670, 0; (in den bosch) landt ghehaempt mauris loonkins bulcxke(n), 1577, RAG-Ne 69, nr. 70; lands ghehaemt Mauris loonkins bulcxkin Oost ande straete ghehaemt de(n) Bosch, 1578, RAG-ne 64, 107v; Lants ghehaemt Mauris Lootins bulcxke(n), 1582, RAG-Ne 773, 0; lants mauris lootins bulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 68v; Lant ommecant ende ommegracht ghehaemt maurus Lootens bulxken west de boschstraete, 1639, RAG-Ne 28, d-227.

MAUWERS BILCK: mauwers beelc van den hecke, 1424, SAG, 301/28, 107v; mauwers bilck, 1585, RAG-Ne 581, 44r.

MAUWERS MEELDONK <D2-E2>: Lants ghenaeamt de mauwers meeldonck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 83v.

MEELDONK <D2-E2>: lands ghenaeamt de(n) meeldounc, 1538-1564, RAG-Ne 62, 93r; den meeldonck, 1550-1576, RAG-Ne 63, 47r; ghemet ghenaeamt den meeldonck, 1577, RAG-Ne 323, 33r; den meeldonck mette(n) putte, 1577, RAG-Ne 323, 81v; lands ghenaeamt de meldounc, 1578, RAG-Ne 64, 72r; Lands ghenaeamt de(n) meeldoncq, 1581, RAG-Ne 396, 260v; lant ghenaeamt den meeldonck, 1596, RAG-Ne 103y, 22r; lants in Nevele ghenaeamt den meeldoncq, 1620, RAG-Ne 397, 119r.; lants ghenaeamt den meeldonck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 88r; Lant ghenaeamt den meeldonck suut de varentmeersch, 1639, RAG-Ne 28, d-104.

MEERBEEK <D10>: Item noch vierhondert Roeden merschen ligghende benede(n) der meerbeke, 1460, RAG-Ne 9, 12v; Jnde cautre tusschen nevele en(de) daerment heedt te meerbeke groot zynde twee oude bunde(re)n ... com(m)ende metten oosthende upden brouc ende metten westhende anden herwech, 1514-1515, RAG-Dro 60, 19v; een half ghemet lands ligghende ande meerbeke, 1526, RAG-Ne 391, 9v; inden cauter tusschen nevele ende daerment heet te meerbeke ... commende metten oosthende upden brouck ende metter westhende anden herwech, ca. 1529, RAG-Dro 61, 0; Inde cautere tusschen Nevele ... daerment heedt te meerbeke ... met oosthende upden brouc, 1561, RAG-Dro 62, 91r; lands byd(er) meerbeken, 1568, RAG-Ne 1470, 1r; Jn nevele ande meerbeke, 1568, RAG-Ne 1470, 1v; meerschen Jnde meerbeke Jnt ghescheet van nevele en(de) meyghem, 1568, RAG-Ne 1470, 1v; Landts byder meerbeke, 1574, RAG-Ne 147, 0; Item noch vier hondert Roeden meersschen ligghende beneden der meerbeke ende twee ghemeten lands ligghende boven der linde ... 1583, RAG-Ne 11, 17v; Meersschen byde meerbeke, 1584, RAG-Ne 1551, 51v; byde Meerbeke, 1585, RAG-Ne 773, 0; persteel ghenaeamt de vierendeelkens ghelegghen by Nevele muelene boven de meersch ghenaeamt de meerbeke, 1585, RAG-Ne 581, 44v; Item noch vier hondert Roeden merschen ligghende beneden der meerbeke en(de) twee ghemete lants ligghende boven der linde, 16^e, RAG-Ne 8, 10v.

MEERBEEK: meersch ghenaeamt de meerbeke commende metten oosthende up de beke ofte calen, 1585, RAG-Ne 581, 44v.

MEERS: Lants ghenaeamt de meersch, 1566, RAG-Ne 65, 0; Lands ghenaeamt de meersch, 1578, RAG-Ne 626, 48r; Lands ghenaeamt de meersch, 1583, RAG-Ne 627, 65v; landts up nevele cautere hendende upden brouck ofte meerssche zuut thoflant, 1584, RAG-Ne 1551, 60r.

MEERSBOSSSELKEN: bosch ghenaeamt het mersch bosschelken oost den ham, 1596, RAG-Ne 103, 40r; bosch ghenaeamt het meersch bosschelken, 1639, RAG-Ne 28, d-177.

MEERSELKEN 1 <D6>: lants daerment heet den ham ghenaeamt het mersschelken, 1596, RAG-Ne 103, 26v; Lant inden ham ghenaeamt tmeersschelken, 1639, RAG-Ne 28, c-119.

MEERSELKEN 2 <A2> <C4> <C6>: inde claeis stede de crekelwee den Langhen bulc den snibbele; het meerschelken; hemelrycke; den hooghen drooghen; het walleken al an een, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; stic ghenaeamt tmeersschelken suut west de beke, ca. 1625, RAG-Ne 322, 91r; ee(n) styc genaeamt het messchelkin ande(n) oosthende de(n) Lange(n) bilck, 16e, RAG-Ne 28, 0; lant ghenaeamt het meerschelken, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 125.

MEERSKANT: partie Lands commende van(den) vaerwech tot upden meerscant, 1566-1567, RAG-Ne 143, 16v; Lants ghenaeamt tdooreke(n) oost upden meerschcant, 1577, RAG-Ne 323, 60r; lands Oost ande(n) Meerschcant west ande(n) herwech van Nevele naer Landeghem Muelene, 1578, RAG-Ne 64, 104r; een stick lants up de(n) merschcant, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; stick ghenaeamt tminste dooreken oost den meerschcant, ca. 1625, RAG-Ne 322, 106v.

MEERSMANS BILK: lans ghenaeamt den mersmans bulck, 1577, RAG-Ne 69, nr. 9.

MEESTE DORENTJE: het meeste dooreken, 1596, RAG-Ne 103, 97r; stic ghenaeamt tmeeste doorentken oost de meerschen, ca. 1625, RAG-Ne 322, 106v; Lant ghenaeamt tmeeste dooreken, 1639, RAG-Ne 28, b-78.

MEESTERIE <E8>: tpriesterage goet ofte de meesterie van nevele, 1460 (latere kopie), RAG-Ne 60, 6r; zuut west van(den) hove der meesterie ofte priesterage van Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 76r; heer gheeraert borluyt meester ende pasteur van nevele ter cause(n) van(der) meesterie ende pastorie van nevele, 1596, RAG-Ne 103, 5v.

MEESTERIEGOED <E8>: de munck ofte meesterie goet van Nevele, 1460 (latere kopie), RAG-Ne 60, 7v.

MEIGEMBROEK <E10>: Fransoys bultinc fs Jans hout een leen gheleghen ... Jnden meighem brouc beneden der coudre groot een half ghemet merssche ... com(m)ende mette(r) westhende ande coudre 1460, RAG-Ne 9, 9v; Jnde prochye van Nevele daerment heet Jn meighem brouc beneden den cautre Jnde merschs boven den bedelve datmen heet brouckarts bedelf, 1530, RAG-Nd 1318, 0; inde prochie van nevele daerment heet Jn meighem brouc benede(n) de(n) cautre Jnde meersch bove(n) den bedelve datme(n) heet brouckaerts bedelf groot zynde een half ghemet, 1530, RAG-Nd 1331, 0; Franchoys bultinck fs. jans houdt een leen ... Jnden Meyghem brouck beneden der coudre groot een half ghemet en(de) es meersch .. metten westhende an de coudre ... 1583, RAG-Ne 11, 16r; mersch Inden meighem brouck, 1600, RAG-Ne 73, 4r; her pieter van sent Jacopshuus priestre ... een leen ... Jnden meighem brouc beneden der cautre groot een half ghemet merschen ... com(m)ende metten westhende ande cautre, 16^e, RAG-Ne 8, 8r; Jn(de) prochie van Nevele Jn(den) meighem brouck beneden den Cautere, 1618, RAG-Nd 1458.

MEIJERS STUK: ee(n) stick genaemt meyers stic, 1538-1564, RAG-Ne 62, 44r.

MELKBILK <C8> <D3>: den melcbilck, 1585, RAG-Ne 581, 44r.

MERGELKEN <B4-B5>: de mouste de olimeulen tmeergelken hemelrycke het heckelinc al deen an dander, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; stic ghenaeamt tmerghelync, ca. 1625, RAG-Ne 322, 53v; de mouste de olimeulene tmerghelken hemelrycke het heckelinc al deen an dandere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r; Lant ghenaeamt tmeergelken, 1639, RAG-Ne 28, e-123.

MERGELSTUK(SKEN): styckken ghenaeamt het merghelstyckkin 1566, RAG-Ne 65, 0; Lands ghenaeamt het merghelstixkin noordt het herpelstraetkin, 1583, RAG-Ne 627, 65v; het merghelstic, 1584, RAG-Ne 627, 161r; lants ghenaeamt het Merghelstick, 1586, RAG-Ne 773, 0.

MEULEMANS BILKEN: Lant genaemt de muelemans bulcken, 1596, RAG-Ne 103, 108v; gaende uut de muelemans bulcke(n), 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; de muelemans bulcken, 1618, RAG-Nk 147, 0; het vitsenbulcxken noort de meulemanbulcken suut het straetken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 98v; Lande ghenaeamt de meulemanbulcken, ca. 1625,

RAG-Ne 322, 99r; Lant ghenaeamt tvitsebulcxken noort oost de meulemanbulcken, 1639, RAG-Ne 28, c-78; Lande ghenaeamt de meulemanbulcken 1639, RAG-Ne 28, c-76, c-77.

MIDDELHAGE: de middelhaghe, 1423, SAG, 301/27, 2, 70v; de middelhaghe voor tpouxsche goed, 1424, SAG, 301/28, 104v; de mjddelhaghe, 1432, SAG, 301/31, 2, 66r; de middelhaghe, 1454, SAG, 301/42, 2, 83v.

MIDDELSCHOOT <B1-C1>: lant ghenaeamt den middelschoot zuut den hooghen lantbosch, 1596, RAG-Ne 103, 70r; partije ghenaeamt het hooghlandt met een partije landts ghenaeamt het ijnghelandeken noort een partijen ghenaeamt den middelschoot, 1626, RAG-Ne 397, 4v.

MIDDELSTE EEKBOSSSELKEN <F6-F7>: tmiddelste eecbosschelken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 111r; Lant ghenaeamt tmiddelste eecbosschelken, 1639, RAG-Ne 28, a-156.

MIDDELSTE STEINPUT <F5-G5>: ghelegghen in Nevele up den middelsten steynput, 1581, RAG-Ne 396, 155r.

MIERELE: Landts ghenaeamt den mierele, 1577, RAG-Ne 323, 76r; lant ghenaeamt den mierele, 1596, RAG-Ne 103, 47v; Lant ghenaeamt den mierle, 1639, RAG-Ne 28, d-212.

MIJLBEKE: de milbeke, 1538-1564, RAG-Ne 62, 71v; lants Inde hofstede daerment heet de mijlebeke, 1596, RAG-Ne 103, 9r.

MINSTE DORENTJE: het minste dooreken, 1596, RAG-Ne 103, 97r; stick ghenaeamt tminste doorenken oost den meerschcant, ca. 1625, RAG-Ne 322, 106v; Lant ghenaeamt tminste doorenken, 1639, RAG-Ne 28, b-76.

MOEIEN BILK <G7>: thoossche lant ghenaeamt den moijen bulck oft heylen bulck, 1596, RAG-Ne 103, 30v; Lant ghenaeamt den moeyen bulc ofte den heylenbulc, 1639, RAG-Ne 28, a-71; meersch daerment noemt in oossche brouc oost de calene west metten moeyenbulc, 1639, RAG-Ne 28, a-39.

MOEIENS BEEK: up de moyens beke, 1538-1564, RAG-Ne 62, 280v; up de moeyens beke, 1538-1564, RAG-Ne 62, 334v; inde moeyen beke, 1538-1564, RAG-Ne 62, 354r; bosch up de moeyensbeke, 1566, RAG-Ne 99, 2v; bosch ghenaeamt moenne beke, 1577, RAG-Ne 323, 10v.

MOENINS BILK <D5>: stick ghenaeamt moenins bulck, 1563, RAG-Ne 62, 0; landts ghenaeamt moenijns bulck, 1577, RAG-Ne 69, nr. 3; Lants ghenaeamt moenins bulc, 1581, RAG-Ne 396, 262v.

MOERBILK <B3>: den moerbulck, 1575, RAG-Ne 64, 223r; den moerbulc oost den moerbosch, 1575, RAG-Ne 28, 0; den moerbulck, 1632, RAG-Ne 28, 0.

MOERBOS <B2>: de moerbosch en(de) tstick voor de poorte, 1575, RAG-Ne 28, 0; Lant ghenaeamt het cattestertken metten grooten bulck noort den moerbosch, 1632, RAG-Ne 28, 0.

MOERKEN MOERMANS STEDEKEN: een steken ghenaeamt het helich gheest steken oft moerken moermans steken daeranne liggghende een stick lant ghenaeamt bachten clare, 1596, RAG-Ne 103, 24v; onbehuyst hofstedeken ghenaeamt theylichgheestedeken oft moerken moermans stedeken, 1639, RAG-Ne 28, d-296.

MOERKEN: dnieulant bi den mourkine, 1435, SAG, 301/33, 125r.

MOERKENS BOS: Lant ghenaeamt het arents velt zuut metten moerkens bosch, 1639, RAG-Ne 28, e-226.

MOESTE <B4>: de mouste de olimeulen tmeerghelken hemelrycke het heckelinc al deen an dander, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; styc gheheete(n) de moustre, 16e, RAG-Ne 28, 0; de moestede, 1613, RAG-Ne 28, 0; de mouste de olimeulene tmerghelken hemelrycke het heckelinc al deen an dandere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r; Lant ghenaeamt de mouste, 1639, RAG-Ne 28, e-120.

MOLEN <E9>: terre an den molenwal Juxta terram willelmi de molendino, 1413, RAG-Dro 83, 18r-v; reparatien ghedaen ande muelen te Nevele, 1562-63, RAG-Ne 142, 42r; by nevele muelene, 1577, RAG-Ne 323, 63v; Symoen mestach muelenare up de muelene te nevele, 1581, RAG-Ne 626, 160r; meersch byde muelen oost de calene, 1581, RAG-Ne 396, 259v; Meester Willem de Wale hout een leen ... ligghende In twee sticken landts ... deen stic meersch zynde groot vyf hondert Roeden die bedolven zyn ... hendende oostwaert up de calene ... ende dander stic groot zynde vierhondert Roeden winnende landts ... hendende westwaert up den wech die loopt van Nevele ter muelewaert ... 1583, RAG-Ne 11, 22r; up nevele cautere bider muelene, 1584, RAG-Ne 396, 368v; stick ghenaeamt den langhen driesch ligghende(de) byde muel(ene) van nevele, 1584, RAG-Ne 1551, 50v; meersschen beneden der muelen van nevele, 1584, RAG-Ne 1551, 58r; Leen Jnden cautere daer de muelen van nevele up staet, 1584, RAG-Ne 1151, 74r; straetkin dat naer thoflant en(de) de meulene van nevele loopt noort de poucxsche strate loopende naer thielt, 1584, RAG-Ne 1151, 74v; waghewech van Nevele naer meyghem voorby de meulene, 1586, RAG-Ne 581, 84v; Pieter de walle hout een leen ... hendende oostwaert up de caelne ... en(de) dander stic ... hendende westwaert up den wech die loop (sic) van nevele ter muelen waert, 16^e, RAG-Ne 8, 16r.

MOLENAARS BILCK: den muelenaers bulck, 1622, RAG-Ne 72, 0.

MOLENAARSTRAATJE <A1-B1>: thenden de drie velden an tmuelenaerstraetken, 1527, RAG-Ne 391, 13v.

MOLENBERG <E9>: anden muelenbeerch vander meulene van nevele, 1579-1580, RAG-Ne 151, 8r.

MOLENBROEK (E10): meersch Jnde muelebrouck ~~up de(n) heuldriesch~~, 1577, RAG-Ne 323, 124r; up dhoude kaelene ghenaeamt reyghers beke strecken(de) naer meulebrouck, 1584, RAG-Ne 1551, 49r; hondert roed(en) meersschen ghelegghen Jnde prochie van nevele co(m)mende met de oosthende an de caelene loopende van nevele naer muelebrouck gheleghe(n) Jegghens het oflant, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0.

MOLENDAMSTRAATJE <A1-B1>: bosch d(aer)ment heet T muelendamstraetkin, 1577, RAG-Ne 670, 0; bosch handt muelendam straet, 1578, RAG-Ne 64, 108r; daerment heet Muelendamstraetken, 1586, RAG-Ne 773, 0; bosch aen tmuelen dam straetken, 1596, RAG-Ne 103, 75r; bosch ligghen(de) aen tmeulendamstraetken (sic) west braemdoncq, ca. 1625, RAG-Ne 322, 79v; tmeulendamstraetken, 1639, RAG-Ne 28, e-204.

MOLENKOUTER <D9-E9>: up de(n) cautre daer nevele muelen staet, 1460 (latere kopie), RAG-Ne 60, 3v; Jnde cautre tusschen nevele en(de) daerment heedt te meerbeke groot zynde twee oude bunde(re)n ... com(m)ende metten oosthende upden brouc ende metten westhende anden herwech, 1514-1515, RAG-Dro 60, 19v; inden cauter tusschen nevele ende daerment heet te meerbeke ... commende metten oosthende upden brouc ende metter westhende anden herwech, ca. 1529, RAG-Dro 61, 0; Inde cautere tusschen Nevele ... daerment heedt te meerbeke ... met oosthende upden brouc, 1561, RAG-Dro

62, 91r; het lant van ouden tijden datmen genoempt heeft het hoflant welck lant Js liggende al gelijck op den Coutere dar den muelen wal op staet en(de) den muelen gestaen heeft, 1567, RAG-Ne 32, 13r; den cautere van nevele daer de muelen up staet, 1584, RAG-Ne 1551, 72r; lant op den muelen Cautere, 1593, RAG-Ne 32, 63v; liggende up den muelen Cautere datmen noompt het groot bedelf, 1596, RAG-Ne 32, 65v; liggende up den muelen Cautere een partije lant genaempt den grooten hoelmersch groot een bundere oft meer, 1596, RAG-Ne 32, 66v; een ghemet en vyftich roed(en) lants up d(en) muelecautere oost den voetwech alzome(n) naer meyghem gaet, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; lants up de muelecauter, 1623, RAG-Ne 397, 157r; op nevele muele(n) cautere, 1625, RAG-Ne 69, 0; meersch in nevel brouc beneden den meulen cautere oost de reyghersbeke, 1639, RAG-Ne 28, f-21; Landts upden meulencautere, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

MOLENKOUTERLAND <D9-E9>: lant genaempt de bedelvinghe oost den hoel zuijt muellen cauterlandt noort de beke, 1596, RAG-Ne 102, 10v.

MOLENMEERS <B8>: meersch ghenaemt de muelen meersch, 1550-1563, RAG-Ne 63, 38r; lants ghenaempt den meulemersch suut de poecke west an poesele walledam noort an(den) waterloop commend(de) van(de) neeschurbe(ke), 1580, RAG-Ne 1101, 0; neffens der vierschaeren totter muelemersch, 1622, RAG-Ne 72, 0; lants in Nevele ghenaempt de meulemeersch noort streckende lanx de beke commende van veldeken naer Poessele zuyt de beek die loopt naer Gendt west Pousselle wale, 1633, RAG-Ne 398, 154v.

MOLENSTEDEKEN: lant genaempt tmuelestedeken ghelegen ande brugghe van tpachthofst(ede) oost de dreve zuyt sheren strate Loopende naer nevele van poesele wale noort de beke, 16e, RAG-Ne 1555.

MOLENSTRAAT <NB>: huus en(de) hof stede in de molenstrate, 1316, RAG-Nds; huus en(de) stede gheleghe(n) in de muelenstrate, 1422, RAG-Nds; in de muelenstrate, 1426, RAG-Ne 58, 1r; Mergriete slootkins hout een leen ende es groot een half ghemet liggende Inde muelenstrate anden voet vand(e)r bruggen 1460, RAG-Ne 9, 1v; jnde muelen strate anden voet vander brugghe, 1460, RAG-Nd 1289, 0; vanden buelcxkine ant heckin Inde muelestrate, 1490, RAG-Ne 61, 1r; Jnde muelestrate, 1503, RAG-Dro 123, 0; ; bi(n)ne(n) nevele over de brugghe In de muele(n) straete an straetk(en) daer me(n) gaet te(n) hoesbruch waert, 1508, RAG-Dro 116, 15v; Inde muelestrate over de brugghe oost tgroot oesbrouck noort ... west de muelestrate zoot een straetkin alsoemen gaet naer tgroot oesbrouck, 1521, RAG-Dro 117, 21r; leen binnen de stede ende vryhede van nevele inde muelenstrate groot een half ghemet ... es ghelandt ... lanx den oostbrouc up de oost zyde, 1530, RAG-Nd 1325, 0; Jnde muelenstraete ant heckin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 19r; Jnde muelestrate, 1541-1542, RAG-Ne 392, 13r; Inde muelen straete ov(er) d(er) brugghe oost tgroot oestbrouc west de muele(n) straete zoot es straetke(n) alzome(n) gaet nae(r) oestbrouc, 1544, RAG-Dro 118, 0; stede inde muelestrate, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; Jnde muelestrate, 1574, RAG-Ne 147, 0; Oost hende ande muelestrate metten west hende ande(n) wal achter Tcasteel van Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 3r; up de muelestrate noort de(n) Pouxschen wech west de voetwech commen(de) vanden borewal, 1582, RAG-Ne 396, 269; Mergriete slootkins houdt een leen ende es groot een half ghemet liggende Inde muelenstrate anden voet vander bruggen 1583, RAG-Ne 11, 12v; Jnde muelenstrate, 1584, RAG-Ne 1551, 66r; stede inde muelestrate diemen heet ten hecke, 1584, RAG-Ne 1551, 76v; Neffens de brugghe over de Ryviere van(der) poucke co(m)mende Jnde Muelenstraete, 1585, RAG-Ne 670, 0; oost de muelen strate noort het watere west ... metten walle van den Castele, 1596, RAG-Ne 102, 1r; stede Jnde muelestraete, 1598-1612, RAG-Ne 29, 3r; stede Jnde muelestraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; ande muelenaer straete an(den) voet van(der) brugghe up de noort zyde van(der) kercke en(de) oost sheeren straete, 16e, RAG-Nd 1430, 0; Jan de meestre fs. mauwers

houdt een leen ... liggende binne(n) der vryhede van nevele Jnde muelestrate en(de) es een behuude stede streckende up de poucke toot anden voet van der brugghen, 16^e, RAG-Ne 8, 1v; hofstede inde Muelen strate over de Brugghe oost groot oosbrouck west de Muelenaers Strate zuyt het Straetke(n) alsoome(n) gaet naer de(n) oosbrouck, 1620, RAG-Dro 122, 0; behuysde hofstede metten oosthende aende meulenstraete metter suutsyde lanx kerchof van nevele weest de mote vant tcasteel van nevele, 1630, RAG-Ne 322, 1r; Jnde muelestrate oost de(n) hosbroeck, 1626, RAG-Nk 147, 0; ande brugghen in de muelenaers straete, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0.

MOLENSTRAATJE 1 <E9-F9>: het muelestraet(en) aldaerne(n) naer meyghe(m) gaet, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; ste gheleghe(n) Jnde muele strate ant Cloesterke(n), 1622, RAG-Ne 72, 0; Jnde pouckstrae(te) noort oost de brugghen zuyt west tmeulenstraetken soomen naer meyghem gaet, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

MOLENSTRAATJE 2 <A1-B1> : bosch an muelenstraetkin tusschen calen, 1538-1564, RAG-Ne 62, 195r; meerschen an tmuelen straetkin ghenaeft de hulle meersch west upde calene, 1550-1563, RAG-Ne 63, 38r; meersch ghenaeft de hullemeersch noort west het muele straetkin, 1575-1576, RAG-Ne 394, 127v.

MOLENWAL <E9>: terre an den molenwal Juxta terram willelmi de molendino, 1413, RAG-Dro 83, 18r-v; t(er)re an de(n) mole(n) wal iuxta terra(m) willelmi de molendino, 1413, RAG-Dro 83, 19r; het lant van ouden tijden datmen genoemt heeft het hoflant welck lant Js liggende al gelijck op den Coutere dar den muelen wal op staet en(de) den muelen gestaen heeft, 1567, RAG-Ne 32, 13r; van(den) Lande beneden den muelewalle, 1569, RAG-Ne 95, 44v; upde zuutzyde vanden muelenwal vander muelene te nevele, 1579-1580, RAG-Ne 151, 8r; Landts commende van anden wal van thuus van(der) voorn. muelen tot upde poucke ende den put ghenaeft den wynsluis tot ande waghbrugghen strecken(de) lanx de strate loopen(de) van over de voorn. brugghen naer thof van(der) muelene ende naer loo ... trecht van waterlaeten van an de voorn. brugghen tot Jnden wal, 1584, RAG-Ne 1551, 49v; ande noortzyde vande muelene wal, 1625, RAG-Ne 69, 0.

MOLENWEG 1: up den capt daer den muelenwech duere gaet, 1538-1564, RAG-Ne 62, 92r.

MOLENWEG 2 <E9-F8>: den muelen wech, 1596, RAG-Ne 102, 9v; zuyt an den muelen wech en(de) kerck wech west de doren haghe noort sheeren strate oost den voet wech vande muelene, 1596, RAG-Ne 102, 9v; stick lant genaemt sloofs bulck suyt den muelewech, 16e, RAG-Ne 1555.

MOLENWEG 3: de muelewech die van veldekin comt noort het waterlaet oest, 1503, RAG-Dro 123, 0; de mulenwech (sic) die van veldeken compt, 1584, RAG-Ne 1551, 84r; Lant in een stic ghenaeft den huldriesch daer den meulenwech commende van veldeken deurloopt, 1639, RAG-Ne 28, b-114.

MOORTELE: te moertere apud nevele; marg(riete) de moertere; kater(ine) de moert(er)e, 1326-1329, RAG-SB K1435, 5v; Petrus de mortre, petri de moert(er)e, ca. 1387, RAG-SB K 1447, 23v.

MOTE <E8>: vercochte her jan van cerscamp p(res)b(ute)re ende Prochipape van meyghem zyn huus op de mote byder waghebrugghen metter zelve mote. Behoudens dat hy her Jan zal moghen afbreken of doen breken tcleen huus, 1543, RAG-RG B 4548/2, 0.

MOTE <NB>: Item twee moten oft gersinghe rondomme bewatert liggende an het casteel de eene paelt ande Reviere diemen noemt de poecke dar neffens loopende, 1567, RAG-Ne 32, 12r; Item twee parcellen lant beneden den Castele liggende achter het huijs de

Ammanije ... so leijt het een parceel van dit lant achter het huijs de Ammanije ende dander partije soude liggen west vander mote vanden Casteel lande, 1567, RAG-Ne 32, 12r; den pacht van Beede de moeten Ligghende an T casteel van Nevele metgaders de twee partien Van Lande deen Ligghende achter de peerdemuelen ande westzide vande voorn. moeten metgaders het wuenhuus, staende ande voornomde peerdemuelen ghe-naempt de Ammannie, 1578-1579, RAG-Ne 149, 1v-2r; Lucas dhooghe onder Bailliu Vanden lande van nevele heeft jn pachte genomen het Casteel oft torren van nevele dar-me(n) onder de vierscare Jnne hout ende boven de tweede stegie de gevange(n)ne leijt en(de) vande reste heeft sin gebruijck met twee moten dar buijten ligge(n)de wesende gersinghe oft weije ende oock fruijt boomen dar op staende, 1596, RAG-Ne 32, 64v; behuysde hofstede metten oosthende aende meulenstraete metter suutsyde lancx kerchhof van nevele weest de mote vant tcasteel van nevele, 1630, RAG-Ne 322, 1r; zuut tkerckhof van nevele west de moete vant casteel van nevele oost ande meulenstraete, 1639, RAG-Ne 28, 0; de mote noort de poucke, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 72; den lochtynck ende mote vant casteel van nevele, 1640-42, RAG-Ne-171, 50r.

MOUTPUT <H3>: landts ghe-naempt den capt hendende up den mautput, 1550-1576, RAG-Ne 63, 48r; anden mautput, 1577, RAG-Ne 323, 33r; lands upde(n) capt hendende ande(n) mautput, 1578, RAG-Ne 64, 72v; Lands gheleghen tusschen beede de putte(n) dieme(n) noempt de maut putte(n), 1581, RAG-Ne 396, 218v; stick ghe-naempt de capt an(den) mautput, 1596, RAG-Ne 103, 13r; den maut putte naest nevele, 1596, RAG-Ne 103, 16r; lant ghe-naempt het ghentgadt oft den mautput, 1596, RAG-Ne 103, 45r; Lant ghe-naempt den mautte put naest Landegem, 1596, RAG-Ne, 103, 16r; lant ghe-naemt den mautput naest landeghem, ca. 1625, RAG-Ne 322, 7r; Lant ghe-naemt tcleene ghentgat ofte den mautput west de gaverstrate, 1639, RAG-Ne 28, b-229; Lant ghe-naemt den mautput naest nevele oost de beke, 1639, RAG-Ne 28, b-199; Lant ghe-naemt den mautput naest Landeghem zuut oost de beke bachten den Leene ten heule, 1639, RAG-Ne 28, b-201.

MUISHOND <NB>: onbehuysde hofstede ghe-naemt den muyschont oost de meulenstrate suut den pouschen doswech noort de strate naer de bibuystrate, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 8; aen het hecke(n) van(den) muyschont, 1645-1646, RAG-Ne 312, 0; den voetweghel aende(n) muyschont, 1645-1646, RAG-Ne 312, 0.

MUNKEGRACHT: meersch Jnden hollant eyndende op de muncke gracht noort west de calene, 1596, RAG-Ne 103, 107v.

MUNKEN <E8>: cauterkine ligghende byde muencken an(der) de (sic) waghen brugghe, 1530-1531, RAG-Ne 135, 0; ligghende by d(er) muencken, 1538-1564, RAG-Ne 62, 8r; ande waghenbrugghe al zo men ghaet naer der mu(n)cken, 1544, RAG-Dro 118, 12v; landts ghe-naempt de beke zuut oost de muencken van Nevele, 1557, RAG-Ne 670, 0.

MUNKENAKKER: lants ligghende neffens de(n) muencken ackere en(de) heetet wrede(n) acke(re), 1503, RAG-Dro 123, 0; lants neffens den muncken ackere en(de) es ghe-naempt den wreedden ackere, 1584, RAG-Ne 1551, 86r.

MUNKENBILK: lants met eenen mersschelkine wesende een weede en(de) helsbosch Jn sweeden ackere neffens de muencken bulc, 1527, RAG-Ne 60, 3r; Jnden muncken bulck, 1569, RAG-Ne 95, 44v.

MUNKENLAND: landts ligghende Inden ham byder muencken lande gheheeten de kercmersch, 1503, RAG-Dro 123, 0.

MUNKESTRAATJE: gheleghen daerment heedt Jn tmuckestraetkin (sic), 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

MUNKGOED <E8>: de munck ofte meesterie goet van Nevele, 1460 (latere kopie), RAG-Ne 60, 7v.

MUNKKOUTER/MINKKOUTER: lants up minck cauter, 1618, RAG-Nk 147, 0.

MUNKS BOS <D3-E3>: smuencx bosch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 232v; smyncks bosch, 1622, RAG-Ne 72, 0.

NAPPINMEERS: de(n) nappin mersch, 1451, SAG, 330/25, 103r.

NAUWEN BILK/NAUWEREN BILK: vanden naue(n) buelc/nau(er)en buelc, 1481, SAG, 330/35, 464v.

NEDER GENTGAT <H3>: lant ghenaeft het ghentgat het nere gendtgadt noort de gaverstrate, 1596, RAG-Ne 103, 36v; Lant ghenaeft het neder ghentgat, 1639, RAG-Ne 28, b-231.

NEDERLAAKT <E4>: stick gheheeten de ned(er)laect noort an daesdonck put west an hooghe(n) laect, 1538-1564, RAG-Ne 62, 91v; de neder laect noort anden daesdonckput, 1550-1576, RAG-Ne 63, 55r; Landts ghenaeft de neder Laect noort andersdonckput, 1577, RAG-Ne 323, 29r; lants genaemt de neder laect, 1596, RAG-Ne 103, 78v; lant ghenaeft de nederlaect, ca. 1625, RAG-Ne 322, 85r.

NEERSCHUUR <C7>: de beke Loopen(de) ter neerschuere(n), 1575, RAG-Ne 625, 9v; stick ghenaeft goethals bilck noortwest de beke Loopende van neeschure naer Poessele wale, 1585, RAG-Ne 581, 44r.

NEERSCHUURBEEK <A1-B8>: de beke Loopen(de) ter neerschuere(n), 1575, RAG-Ne 625, 9v; de bek(e) ghenaeft ter nederschuere, 1577, RAG-Ne 323, 14v; upde beke ghenaeft ter nele schuere, 1577, RAG-Ne 69, nr. 136; lants ghenaeft den meulemersch suut de poecke west an poesele walledam noort an(den) waterloop commend(de) van(de) neeschurbe(ke), 1580, RAG-Ne 1101, 0; stick ghenaeft goethals bilck noortwest de beke Loopende van neeschure naer Poessele wale, 1585, RAG-Ne 581, 44r.

NEFFENS DEN BOS: daerment heet neffens den bosch, 1577, RAG-Ne 323, 56v; lants daerment heet neffens den bosch, 1596, RAG-Ne 103, 54v.

NEKKERS LAND: sneck(er)s land, 1413, SAG, 301/22, 83bis r.

NEKKERS WATERING: eene behuude hofstede wesende nu ter tyt eenen boomgaert gheleghen an myn(en) gracht ghenaeft neckers wateringhe mets dat Ic de huusen gheweert hebbe ende ghestelt up myn plecke Jnde beecstrate, 1575, RAG-Ne 28, 0; een vervallen hofstede ghenaeft de heckaert wateringhe, 1639, RAG-Ne 28, e-190.

NEREN BILK <G4>: Landts ghenaeft den neren bulc, 1584, RAG-Ne 627, 134v; Lant ghenaeft den neeren bulc west de gaverstraete, 1639, RAG-Ne 28, b-271.

NEREN BOOM: den neren boem op Nevel cautere, 1596, RAG-Ne 103, 96v; stic ghenaeft den neeren boom ligghende op nevel cautere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 110v; Lant ghenaeft den neeren boom Ligghende op nevel cautere, 1639, RAG-Ne 28, a-145.

NEREN DAASDONK <E4>: lants ghenae(m)t den neren daesdonck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 47r; Jnde(n) nedere(n) daesdonck, 1550-1563, RAG-Ne 63, 9v; lands daerment

heet Inde(n) Nedere(n) Daesdonck, 1568-1573, RAG-Ne 99, 22v; upden neren daesdoncq, 1578, RAG-Ne 395, 19v.

NEREN GENTWEG <F3>: lant ghenaeamt den neeren ghentwech, 1596, RAG-Ne 103, 36v; Lant ghenaeamt den neeren ghentwech noort oost metten symoens bulc, 1639, RAG-Ne 28, d-44.

NERE KAPT <G3-H3>: up de neder capt, 1424, SAG, 301/28, 104v; up de ned(er)e capt, 1451, SAG, 301/41, 141v; den neren capt, 1538-1564, RAG-Ne 62, 71v; lands daerment nompt upden capt co(m)men(de) metter Oost zyde upde(n) groene(n) wegh zuut commen(de) ande strate alszome(n) van Veldekine naer Landeghem Rydt noort de(n) neder capt, 1568-1573, RAG-Ne 99, 12v; lands Jnde(n) Neder capt, 1578, RAG-Ne 64, 70; Lands Ligghende daerment heet inde neercapt, 1581, RAG-Ne 396, 218v; inden neeren chapt, 1582-1624, RAG-Ne 104, 66v; Landt inden nedercapt, 1596, RAG-Ne 103, 82r; lants Inden neercapt, 1596, RAG-Ne 103, 29v; ee(n) stick lants gheleghe(n) an tghent gat daerment heedt de nedercapt noord de gaverstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

NEREN KOKELAREMEERS <H5-H6>: mersch daerment heet den neren coeckelaere mersch, 1596, RAG-Ne 103, 64v.

NEREN KOUDBORRE <C5-D5>: Lant ghenaeamt den neeren cauburn zuut west de carmstraete noort west het cauburnstraetken, 1639, RAG-Ne 28, c-218.

NEREN STEIN <F6-G5>: lants ghenaeamt de(n) nere(n) stein, ca. 1625, RAG-Ne 322, 110v; Lant ghenaeamt den neeren steyn, 1639, RAG-Ne 28, c-491.

NEREN WESTGAVER <F4>: lant genaemt den neren westgavere, 1596, RAG-Ne 103, 16v; Lant ghenaeamt de neeren westgavere noort west de gaverstrate, 1639, RAG-Ne 28, b-298.

NEVELE: Niuiala, eind 9^e eeuw, kopie 941 (TW, 738); Niuela, 1072, vals 2^e helft 12^e eeuw (TW, 738); Nievele, 1120 (TW, 378); Niuella, 1133 (TW, 738); Niuella, 1140-1154 (TW, 738); Niveles, 1166 (TW, 738); Neuela, 1183 (TW, 738); henric(us) de Nivella, 1198-1231; jeghen gillisse van nevele ende joncfr. wilgheminen van de reydschavere sine(n) wettel. wive, 1387, SAG 301/10, 2 84r; nevle, 1396, SAG, 330/10, 229r; In nivella, 1413, RAG-Dro 83, 12r; terre Jacentes iuxta t(er)ram domini de nivella ex una parte et will(elm)i de briele ex altera, 1413, RAG-Dro 83, 18v; Apud nivellam, 1418, RAG-Dro 84, 23v; .iiijC. roeden iuxta viam nivellensem, 1418, RAG-Dro 84, 12v.

NEVELEBROEK <F9>: meersch Jn nevenbrouck oost up de calene, 1577, RAG-Ne 323, 34v; meersch Jn Nevel brouc oost ande calene west thoflandt dependeren(de) der heerl. van Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 71v; meesschen daerment noempt Nevelbrouc, 1579, RAG-Ne 670, 0; meersschen daerment noempt nevel brouc commen(de) metten oosthende an bedelf en(de) metten westhende anden Cautere, 1579, RAG-Ne 626, 136r; meersch Jn Nevele brouck, 1583, RAG-Ne 773, 0; meerschen Jn nevel brouc metten oosteynde ande calene, 1596, RAG-Ne 103, 51v; lants daerment heedt te nevel brouck met den oost hende an de calene en(de) met den west hende an de(n) cautere ghenaeamt thoflant noort de keercke meersch van vusselaer, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; meersch jn nevele brouc oost de caelen west myn heere van nevele met synen hoflande, ca. 1625, RAG-Ne 322, 84v; meersch in nevel brouc beneden den meulen cautere oost de reyghersbeke, 1639, RAG-Ne 28, f-21.

NEVELEKOUTER 1 (OSEKOUTER): stick ghelegghen buuten nevele up nevele cautere oost daeranne streckende het Ghemeente datmen nompt den hoosbrouck west de(n) eerwech van Nevele naer Landeghem muelene, 1593, RAG-Nd 1422, 0; up Nevel

Cautere oost daeranne strecken(de) het gemeente dat men noempt de(n) Oosbrouck west den herwegh die loept van Nevele naer Landeghem muelene, 1617, RAG-Nd 1451.

NEVELEKOUTER 2 <D9-E10>: up nevele cautere bider muelene, 1584, RAG-Ne 396, 368v; landts up nevele cautere hendende upden brouck ofte meerssche zuut thoflant, 1584, RAG-Ne 1551, 60r; hondert roed(en) lants ghelegghen up nevele cautere tusche(n) de muelene en(de) de beke daarmede gesceed(en) wae(ren) de prochie van nevele en(de) meyghe(m), 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

NEVELEKOUTER 3: p(ar)tye gheleghe(n) up nevel cautere, 1575, RAG-Ne 773, 0; Landts up nevel cautere, 1577, RAG-Ne 323, 110v; Lant gelegen Jn nevel cautere, 1596, RAG-Ne 103, 76v; up nevele cater (sic), 1622, RAG-Ne 72, 0; stic ghenaeempt den neeren boom ligghende op nevel cautere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 110v; Lant ghenaeemt den neeren boom Ligghende op nevel cautere, 1639, RAG-Ne 28, a-145.

NEVELEMOLEN <E9>: meersch beneden Nevele muelene, 1581, RAG-Ne 396, 222r; persteel ghenaeempt de vierendeelkens ghelegghen by Nevele muelene boven de meersch ghenaeempt de meerbeke, 1585, RAG-Ne 581, 44v; aende poucstraete voor de brugghen en(de) recht dweers teghen over tstraetken Ende de(n) clopheckene soomen naer nevel meulene gaet, 1630, RAG-Ne 322, 9r.

NEVELSE WEG: ande(n) nevelsche(n) wech commen(de) tot up de Poucke, 1583, RAG-Ne 627, 120v; landts ligghende(de) anden nevelschen wech commen(de) tot up de poucke, 1584, RAG-Ne 1551, 56r.

NEVENS DEN BOS: lands daerment heet nevens de(n) bosch, 1578, RAG-ne 64, 106r.

NIEUWE DREEF <G9>: het ecken by de nieuwe dreve, 1636-1638, RAG-Ne 312, 0.

NIEUWE GENTSTRAAT <G9>: stedekin upd(en) hul zuut west de nieuwe ghenstraete noort de brabant straete, 1618, RAG-Nk 147, 0.

NIEUWE KALE: meersch co(m)mende duer de nieuwe calene, 1584, RAG-Ne 63, 81v.

NIEUWE MOLEN <E9>: midts het maken vander nieuwe muelen van Nevele, 1560-1562, RAG-141, 19v; uitgheven ter causen vander nieuwe muelen van nevele gherecht op myns heren hoflant, 1561-62, RAG-Ne 141, 60r; meersschen beneden de nieuwe muelene, 1581, RAG-Ne 396, 262v.

NIEUWE STRAAT <G9>: west den hul ofte straete en(de) noort aende nieuwe straete en(de) tnieu heckenene, 1630, RAG-Ne 322, 7r.

NIEUWE VAART: tschoore(n) va(nder) brugghen ligghende over de nyeuwe vaert, 1610-1611, RAG-Ne 312, 0.

NIEUWE VIJVER: ghelegghen in Nevele up den nieuwen vivere, 1581, RAG-Ne, 396, 154v; daerment heet de(n) niewe(n) vyver, 1622, RAG-Ne 72, 0.

NIEUWE WINDMOLEN <E9>: de niewe wintmuelen staende te Nevele, 1561-1562, RAG-Ne 141, 21v-22r.

NIEUWLAND: up dnieulant, 1425, SAG, 301/28, 118r; dnieulant bi den mourkine, 1435, SAG, 301/33, 125r.

NIJS BILK: lants ghenaept den nijs bulck hendende up de gaverstrate, 1596, RAG-Ne 103, 25v; Lant ghenaept de nysbulc oost de gaverstraete, 1639, RAG-Ne 28, d-3.

NOESEN WEG <H3>: een bulcxken gheseit de noesschewech groot zeven hondert roen, 1590, RAG-Dro 163, 0; bulcxken gheseyt den noesschen wech, 1614, RAG-Dro 163, 0; stick ghenaept den noesschen wech noort de(n) Ghendtschen wech, 1626, RAG-Dro 163, 0.

NOORDBILK: oost den poucschen doswech ende daerover den noortbulc vande muncken van nevele, 1639, RAG-Ne 28, c-90.

NOOTKINS: lants up den cautere bove(n) noetkins by den derekene, 1577, RAG-Ne 69, 0.

NOTELAAR <NB>: upden Notelare upden hul, 1575, RAG-Ne 312, 4v; eenen notelaere staende opden hul; 1656, Nevele 23, f 11v.

OLIEMOLEN <B4>: de mouste de olimeulen tmeergelken hemelrycke het heckelinc al deen an dander, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; lants genaept de olimuelene oost ant mergelkin west de monstre/moustre, 16e, RAG-Ne 28, 0; landt ghenaept dhalvmeulen, 1613, RAG-Ne 28, 0; de mouste de olimeulene tmergelken hemelrycke het heckelinc al deen an dandere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r; Lant ghenaept de olimeulene, 1639, RAG-Ne 28, e-122.

OLIVIERS BILK: Jn oliviers beelc, 1450, RAG-Ne 59, 14v; Jn oliviers buelc een half ghemet, 1490, RAG-Ne 61, 19v.

OMMEGANG VAN SINT-MAURITIUS: oost den ommeganc van sente mauritius suut de beke, 1639, RAG-Ne 28, e-27; aen(den) boomen ende te slichten om den o(m)meganck te gaene duer den Cleenen oosbr(ouck), 1645-1646, RAG-Ne 312, 0; die de brugghe gheleyt hadden Jnde(n) cleen(n) oosbrouck om den o(m)mmeganck te Passere(n), 1645-1646, RAG-Ne 312, 0.

ONTVANGERS MEERS EN BOS: jnde prochie van nevele upden cant van loo ten hulle ij oude buynderen meersch ende bosch genaemt de ontfangers meersch ende bosch west tmeulenstraetken oost met synen goede sherts, ca. 1625, RAG-Ne 322, 80v.

OOSTBROEK <G7-G8>: twee buelke deen neffens dander Ligghende bachter Scure up de Walgracht ten broucke tusschen den beghinen buelke an deen zide Ende de oestbrouk an dander zide, 1390, RAG-Dro 165, 0; jnde(n) oeschenbrouc, 1410, SAG, 330/14, 279r; up de hoesbrouc up de caut(er)e, 1424, SAG, 301/28, 104v; in oessche brouc com(m)ende mett(n) oest hende ande caendele en(de) mette(n) westhende ande cout(er)e, ca. 1444, RAG-Dro 83, 16v; up de hoesbrouc up de coutre, 1451, SAG, 301/41, 141v; anden ooschbrouc, 1452, RAG-Nd 1281, 0; Jan de haveloose hout een leen groot hondert achte en(de) tsestich Roeden ... com(m)ende mett(er) oostsyde anden oostbrouc 1460, RAG-Ne 9, 2r; een leen ende es eene visscherie streckende vanden hiltghewere dat staet up de poucke and oostbrouc toote beneden landegehem dam(m)e, 1460, RAG-Ne 9, 144v; mersschen In oessche brouc com(m)ende metten oesthende ande caelne west ande cautre, 1503, RAG-Dro 123, 0; bi(n)ne(n) nevele over de brugghe In de muele(n) an straetk(en) daer me(n) gaet te(n) hoesbruch waert, 1508, RAG-Dro 116, 15v; leen binnen de stede ende vryhede van nevele inde muelenstrate groot een half ghemet ... es ghelandt ... lanx den oostbrouc up de oost zyde, 1530, RAG-Nd 1325, 0; ghenaept Den ouden Wal metter noort syde aen den oesbrouck metter suyt zide aen den suyn maert, 1535, RAG-Nd 1343, 0; lants boven den oostbrouck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 11r; meersch in oessche brouck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 11r; landts upden Oostbrouck, 1541-1542, RAG-Ne

392, 13v; landts upden oosbrouc, 1541-1542, RAG-Ne 392, 30v; dat hy meer beeste(n) Jnden oosbrouck gedaen heeft, 1542, RAG-Ne 136, 0; Inde muelen straete ov(er) d(er) brugghe oost tgroot oestbrouc west de muele(n) straete zuut es straetke(n) alzome(n) gaet nae(r) oestbrouc, 1544, RAG-Dro 118, 0; merssche(n) ligghende in oossche brouck, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; boven de(n) oostbrouck, 1565-1587, RAG-Ne 99, 18v; meersch gheleghe(n) Jn oosschebrouck, 1567-1568, RAG-Ne 144, 57r; de ghemeente ghenaempt de(n) hoosschebrouck, 1575, RAG-Ne 773, 0; meersschen Ligghen(de) te Oossche Jn Oosschebrouc, 1575-1576, RAG-Nk 24, 0; meersch Jn oosschenbrouck commende up de calene, 1577, RAG-Ne 323, 79r; Cauterlants ligghende Jn(den) oosbrouc, 1581, RAG-Ne 396, 260v; Jan de haveloose houdt een leen groot hondert ende achtentsestich Roeden ... commende metter oostside anden oostbrouck 1583, RAG-Ne 11, 12v; eene gemeente die den hoosbrouck heet, 1585, RAG-Ne 771 bis, 13v; oost den oosbrouck, 1596, RAG-Ne 102, 2r; mersch In hoossche brouck metten oostheynde ande calene, 1596, RAG-Ne 103, 8r; ee(n) hofstedekin comme(nde) mette(n) ee(nen) hende an(den) oostbrouck, 1598-1612, RAG-Nk 29, 6r; stede Jnde muelestraete strecke(nde) achter straetkin alzomen naer de hosbrouck gaet, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; hofstedekin co(m)mende met den eene(n) hende an den hoosbrouck, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Joos Raes als man van vooch(de) ... over lipkin Raes fs. amants ... een leen ... ligghende binne(n) der vryhede van Nevele groot hondert acht en(de) tsestich Roeden lattel min of meer streckende metter oostzyde anden oostbrouc en(de) ande westzyde de stede die amant Raes was, 16^e, RAG-Ne 8, 2r; eene visscherie streckende vanden hiltgheweere dat staet up de poucke anden oostbrouc toote beneden landeghem damme en(de) daer mach hy stellen een hiltgheweer visschen en(de) doen visschen met coorven ende netten toote(n) hiltgheweer anden oost brouc, 16^e eeuw, RAG-Ne 8, 118; het updelven van(den) brouck (=Oostbroek), 1612-1613, RAG-Ne 312, 0; meersch ghelegghen In hoossche brouck daerment noempt Inde puttemeersch, 1613-1615, RAG-Ne 1264, 12r; meersch ghelegghen In hoossche brouck daerment noempt Inde puttemeersch, 1613-1615, RAG-Ne 1264, 12r; oost den oosbrouck van Nevele, 1614, RAG-Nd 1449; hofstede inde Muelen strate over de Brugghe oost groot oosbrouck west de Muelenaers Strate zuyt het Straetke(n) alsoome(n) gaet naer de(n) oosbrouck, 1620, RAG-Dro 122, 0; lant up oossche cautere oost den oosbrouck west den wech van nevele naer landegem meulene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 86v; daerment noemt oossche brouck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 86v; meersch daerment noemt jn oossche brouck metten oosthende ande caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 73r; oost den oesbroec van Nevele leen ghenaemt tgoet ten Reynsgavere , 1636, RAG-Nd 1479; oost den oosbrouc van binnen nevele, 1639, RAG-Ne 28, a-3; meesch jn oosschebrouck oost de calene, 1639, RAG-Ne 28, a-42; meersch daerment noemt in oossche brouc oost de calene west metten moeyenbulc, 1639, RAG-Ne 28, a-39; boomk(en) inde(n) broucq, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0; het heck(en) van(den) broucq, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0.

OOSTBROEKSTRAATJE <F8-G8>: stede ant oestbrouc straetkin, 1490, RAG-Ne 61, 2v; bi(n)ne(n) nevele over de brugghe In de muele(n) straete an straetk(en) daer me(n) gaet te(n) hoesbruch waert, 1508, RAG-Dro 116, 15v; Inde muelen straete ov(er) d(er) brugghe oost tgroot oestbrouc west de muele(n) straete zuut es straetke(n) alzome(n) gaet nae(r) oestbrouc, 1544, RAG-Dro 118, 0; hofstede inde Muelen strate over de Brugghe oost groot oosbrouck west de Muelenaers Strate zuyt het Straetke(n) alsoome(n) gaet naer de(n) oosbrouck, 1620, RAG-Dro 122, 0.

OOSTMEERS <G7-G8>: an den wael jeghen den oostmeersch of oostbrouc, 1413, SAG, 301/22, 52v; jnde oostmeers, 1443, SAG, 330/23, 100v; meersch Jnde oostmeersch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 24v.

OP DE RIJWEG <F3-G3>: daerment heedt up den riwech, 1566-1567, RAG-Ne 143(2), 8v; d(aer)ment noempt upde(n) Riwech, 1576-1577, RAG-Nk 152, 4v; lands daerment heedt upden Rywech, 1577-1578, RAG-Ne 148, 11v-12r; lants darment heet op den

Rijwech, 1596, RAG-Ne 32, 0; Lant daerment noemt upden rijwech, 1595, RAG-Ne 28, b-322; lant daerment noemt opden rywech, ca. 1625, RAG-Ne 322, 2r; Lant daerment noemt upden rywech, 1639, RAG-Ne 28, b-317.

OPWONING: Lands ghehaemt de upwoninghe, 1568-1573, RAG-Ne 99, 28r; opden bulc ov(er) de piete naest de opwonin(ghe), 1569-1570, RAG-Ne 393, 73r; behuusde stede daer de upwoninghe up staet, 1569-1570, RAG-Ne 393, 137v.

OPWONINGBILK 1 <C5>: Lant ghehaemt den veldekens ackere noort ende oost den up weunincbulc, 1639, RAG-Ne 28, e-18.

OPWONINGBILK 2 <D8>: landts up den ham up de upwoonynghe bulck, 1596, RAG-Ne 103, 13v; lants an de(n) poeldyck ghehaempt de(n) upwonynck bulck, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; lants an den poeldyck ghehaempt den upwonynck bulck, 1618, RAG-Nk 147, 0; Lants ande(n) poeldyck ghenampt de(n) upwonynck bulck, 1622, RAG-Ne 72, 0; Lant inden ham ghehaemt den upweuninckbulc, 1639, RAG-Ne 28, c-137; Landts aen(den) poeldyck ghehaempt den upwonyn(ghe) bulck, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

OPWONINGBILK 3: den huuswonyn(c sic) bulc, 1577, RAG-Ne 69, nr. 81; lants ghehaemt den upwuenynck bulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 91v; lants ghehaemt den upwooninghe bulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 95v; aen Lucas schamps upwonyn(ghe) bulck, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

ORMOLENBILK: van een buelke iiij.1/2 ghemete gheheeten der horsmuelen buelc, 1424, SAG, 301/28, 4r; ee(n) stick lants ghehaempt de(n) husmuelen bulck, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

OSE: Oceka, 1146, kop. eind 13e (TW, 765); will(el)mus de oeske, 1234, Archief Maria Middelaes, Gent, Abdij Bijloke, MMG-AB/C 51; te hoossche, 1385, SAG, 330/7, 338v; up sine stede te oessche, 1385, SAG, 301/10, 38v; te hoessche, 1388, SAG, 330/8, 274v; te oessche, 1394, SAG 301/14, 38r; oessche, 1394, SAG 301/14, 2, 38r; te hoessche, 1395, SAG, 330/10, 152r; te hoessche tstic up de cout(er)e datmen heet jn den lod(er)e, 1412, SAG 301/21, 2, 29r; te hoessche den groete(n) scivinc tusschen den schivinghe en(de) den grauwen hagelinc, 1412, SAG 301/21, 2, 29r; toessche, 1413, SAG, 301/22, 83bis r; benede(n) oessche, 1426, RAG-Ne 58, 18r; ligghen(n)de toessche an de stede t(er) elst, 1426, RAG-Ne 58, 222r; thoessche jnde prochy van nevele, 1432, SAG 301/31, 2, 66r; Jan van zeverne fs daneels hout een leen groot zynde vier buund(er) ende een half ... daerment heet toessche ... gheheeten tpouxsche goet 1460, RAG-Ne 9, 8r; Meester Jacop van zeverne fs daneels hout een leen groot sijnde vier buund(er) en(de) een half daerment heet toessche ... 1460, RAG-Ne 9, 8r; te hoossche, 1460, RAG-Nd 1284, 0; anden plasch toessche, 1481, SAG, 330/35, 442v; te hoessche, 1464, SAG, 301/47, 2, 54v; toossche, 1474, SAG, 330/32, 354v; thoessche, 1481, SAG, 330/35, 442v; stede toessche, 1503, RAG-Dro 123, 0; Toossche, 1565-1587, RAG-Ne 99, 1v; landts in tgheweste datmen naemt oossche up d(en) claers poel, 1565-1587, RAG-Ne 99, 15v; stede ghelegh(en) te oische, 1568, RAG-Ne 1470, 4v; Jnt gheweste daerment noemt te Oossche, 1573, RAG-Ne 624, 38r; Jnt gheweste datmen noemt te oossche, 1574, RAG-Ne 624, 79r; meersschen Ligghen(de) te Oossche In Oosschebrouc, 1575-1576, RAG-Nk 24, 0; Meester Jacob van zeverne fs. daneels houdt een leen groot zynde vier bundere ende een half ... daerment heet (sic) toosche 1583, RAG-Ne 11, 14v; Joorine taelbooms fa. mechiels ... ende es een heerlicke Rente ... up grondt van eerfven gheleghen omtrent oossche groot zynde omtrent zevens bunderen ... 1583, RAG-Ne 11, 17r; Jnt gheweste hoossche ghehaempt, 1585, RAG-Ne 28, 0; In asschen (sic) noch een(en) bulck gheseit den hoochcap groot vier ghemete(n), 1590, RAG-Dro 163, 0; Jnt geweste datmen noemt thoossche, 1596, RAG-Ne 103, 66r; bened(en) hoossche co(m)mende met den hoost hende an de calene, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; liggheden ontrent hoossche, 1602, RAG-

Nd 1435upde schijthouck gheleghe(n) Int gheweste daerment heet toossche, 1613-1615, RAG-Ne 1264, 7v.

OSEDREEFKEN: meersch daerment noemt oossche dreefke liggende jnde papen meersch oost de caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 93r.

OSEKOUTER <H5-I3>: te oessche ... up de cautre, 1394, SAG, 14, 2, 38r; te hoessche tstic up de cout(er)e datmen heet jn den lod(er)e, 1412, SAG 301/21, 2, 29r; up den hoessche cautre, 1481, SAG, 330/35, 442v; up oossche cautere anden groenen wech, 1566, RAG-Ne 99, 21v; Lants up hoosschecautere, 1577, RAG-Ne 323, 16v; Lands up oossche cautere, 1581, RAG-Ne 626, 161r; Cauters up Oossche Cautere boven dwaterlat noort west den herwech van Nevele naer Landeghem muelene, 1584, RAG-Ne 63, 91r; op hoossche cautere Jegghens den oostbrouck, 1596, RAG-Ne 103, 76r; een stick cauterlants op hoossche cautere, ca. 1596, RAG-Ne-102, 125v; stick cauterlant gheleghe(n) up hoossche cautere, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; stick cauterlant gheleghe(n) up hoossche cautere noort den cauterwech co(m)mend(e) van nevele naer Landeghem muelene, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; lants up hoossche cautere, 1618, RAG-Nk 147, 0; cauterlants liggende daerment noemtp oossche cautere zuut oost de(n) cauterwech loopende van nevele naer landegem meulene noordwest sterkels (sic) gat <337, 373, 425, 570-572> ende oossche straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 13v; lants up oossche cautere west ande wech die loopt van nevele naer Landeghem meulen, ca. 1625, RAG-Ne 322, 74r.

OSEMEERS <H6-J3>: j parcheel meersch up de calene gheheete(n) oossche meersch zuut de calene, 1548, RAG-SB R 858/7E, 2v; meerschen over de Calene gheheeten ooschemeersch zuyt de Calene, 1548, RAG-SB/K 517, nr. 36; een ghemet meersschen Ligghen(de) Jn oossche meersch, 1563, RAG-Ne 142, 7v; in oossche meersch, 1565-1587, RAG-Ne 99, 19r; meersch Jn Oessche meersch, 1574, RAG-Ne 147, 0; meersch ghenaempt Oossche meersch, 1577-1578, RAG-Ne 148, 11r; meersch Jn oossche meersch, 1581, RAG-Ne 396, 237r; mersch In oosche mersch oost upde calene, 1582-1624, RAG-Ne 104, 18v; mersschen Jn nevele Jn hoossche mersch oost ande caelene west anden cautere, 1584, RAG-Ne 1551, 84r; mersch In hoossche meersch, ca. 1596, RAG-Ne-102, 125v.

OSESTRAAT <H4-I4>: jn de st(ra)te toossche, 1422, SAG, 330/17, 353r; ande oessche strate, 1569-1570, RAG-Ne 393, 12r; ande hoossche strate, 1538-1564, RAG-Ne 62, 95v; Een sticxkin landts ... groot wesende een oudt ghemet ... ghelegghen binne(n) der prochie van nevele metter noortzyde comende ande oessche strate, 1573, RAG Ne 393, 7r; ande hoossche straete, 1577, RAG-Ne 323, 8v; een leen wesende de hofstede van(den) pachtgoede thoossche noort ande hoossche straete oost de partie lands ghenaemt den steyn, 1578, RAG-Ne-14, 17r; Lands ghenaemt het walleken met een dreefkin upde oossche strate, 1581, RAG-Ne 396, 219r; leen ghenaempt tpoucksche goedt datmen nu heet tgoedt van zeveren noort de hoessche straete, 1584, RAG-Nd 1418, 0; strate ghenaempt toische, 1596, RAG-Ne 103, 3r; Jnde strate genaempt tousche, 1596, RAG-Ne 32, 0; thiende ghenaempt de capthien(de) haer bestrecken(de) up den capt bachten oossche straete, 1598-1612, RAG-Ne 29, 2v; thiende ghenaempt de captiende haer bestreckende up den capt bachten hoossche straete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Eerst de behuude hofstede mette mote en(de) mersschelkin ende Een bulxken lants genaemt den Calver bulckxken noort west den Waterloop zuut Oost de hoossch straete zuut west landts genaemt den destelbulck, 1619, RAG-Ne 17, 0; op oossche straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 76v; eenen wech seven voeten breet metten noorthende ande oossche straete streckende lanx up de oostsyde van eene gracht soomen vande oossche straete gaet naer den daesdonck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 101v; aen oossche strate en(de) noort ant berch straetke(n), 1632, RAG-Ne 321, 2v; Lant ghenaemt teleene cauterbulckxken west dhoossche straete, 1639, RAG-Ne 28, a-107.

OSTKENS GEMET: Lant ghenaeamt ostkens ghemet, 1596, RAG-Ne 103, 95r; Lant ghenaeamt ostkens ghemet, 1639, RAG-Ne 28, c-143.

OUD WATERLAT: cauterlants ghenaeamt het haudt waterlat, 1596, RAG-Ne 103, 44r.

OUDE DAMSTRAAT <NB>: noortoost de oude damstraete oost den waterloop daermede ghesepareert werden de vryhede van Nevele ende prochie van vosselaere west de straete anden blasius driesch, 1639, RAG-Ne 28, 109; suut de oude straete ghenaeamt de damstraete west de straete vanden hul naer den blasius driesch oost den waterloop daermede dat ghesepareert worden..., 1639, RAG-Ne 28, 108.

OUDE GERSTE <NB>: west de coremerct oost oude gerste, 1596, RAG-Ne 102, 3r; stede genaemt de zwane west de merct van nevele oost oudegerste, 1596, RAG-Ne 102, 3v; noort den Cleynen oosbrouck west den wal van het leen van oudegerste, 1596, RAG-Ne 102, 4r.

OUDE KALE: up dhoude kaelene ghenaeamt reyghers beke strecken(de) naer meulebrouck, 1584, RAG-Ne 1551, 49r; noort thoflant van(den) heere van nevele metten oosthende upde haude kaelene, 1584, RAG-Ne 1551, 53v.

OUDE KORENMARKT <NB>: onbehuysde hofstede ghenaeamt de haene suut de oude cooremaerct west de meulenstraete, 1630, RAG-Ne 322, 4v.

OUDE MEERS: mersch gheheeten de houde mersch, 1596, RAG-Ne 103, 40r; styc genampt dhaude mers oost en(de) noort brielens stede, 16e, RAG-Ne 28, 0; Lant gheheeten de ouden meersch, 1639, RAG-Ne 28, d-100.

OUDE MEERSBILKSKEN <D2-D3>: Lands gheheeten het aude mersch bulcxkin, 1579, RAG-Ne 626, 99r.

OUDE STEDE <E7>: ghemet te vierboome(n) ghenaeamt de oude stede, 1538-1564, RAG-Ne 62, 19r; de haude stede, 1538-1564, RAG-Ne 62, 171v; het ander derde vand(er) capt thiende beghinne(n)de an stee(n)gat ... gheheel tseyslant neder streckende naetr staetke(n) (sic) voor den perboom bulcken tot op de gaverstraete ande oude stat o(m)me keeren, 1544, RAG-Dro 118, 0; ande oude stede, 1578, RAG-Dro 36, 17r; de Capthiende ... beghinnen(de) an steengat ... duerlopende tgheheele cheijlandt, an twaterlaet ende voorts Loopende naer tstraetken voer den peerdenbulck tot up de gaverstraete ande audde stede ... Lancx den waeghewech naer Jan van hulle Landt gheseit den Rietwech ... beghint an coijackere, 1604, RAG-Dro 163, 0.

OUDE STRAAT <NB>: de haude strate, 1622, RAG-Ne 72, 0; thenden den heghelaere inde haude straete, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; leene zuut de oude straete ghenaeamt de damstraete west de straete vanden hul naer den blasius driesch oost den waterloop daermede dat ghesepaert worden de vryhede van nevele ende de prochie van vosselaere, 1639-1640, RAG-Ne 74, 11v; oost vosselaere suut doude strate west de strate, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 108; noort oost doude strate ghenaeamt de damstrate, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 109.

OUDE WAL <NB>: Jacop de wilde die men seecht coepe(re) hout een leen ... gheheeten den ouden wal groot twee hondert vyftich Roeden 1460, RAG-Ne 9, 3v; gheheeten den ouden wal ...lijt hebbende ov(er) de zwijnsmaerct totter straten, 1462, RAG-Nd 1291, 0; ghenaeamt den ouden wal ... metter noortsyde aen den oesbrouck ... mette suyt zide aen de swyn maert, 1535, RAG-Nd 1343; een Relief van Land binne(n) Nevele ghenaeamt den ouden Wal, 1566-1567, RAG-Ne 143(3), 2v; een leen wylen ghenaeamt den ouden wal en(de) placht voormals lydt ende passage te hebbene over de zwynsmaert dezer

vrijheden daer nu thoochuus up staet, 1578, RAG-Ne-14, 14v; Jacob de wilde diemen seght coopere houdt een leen ... gheheeten den ouden wal groot tweehondert vijftich Roeden ... 1583, RAG-Ne 11, 13v; ~~voormals de vermeret geweest~~ gheheeten den ouden wal tselve Leen wegende en(de) lyt hebbende over de swynsmarct totter strate(n) oost ende noort an het gemeente, 1596, RAG-Ne 102, 3r; Adriaen van branteghem houdt een leen ... gheheeten den ouden wal groot twee hondert vichtich Roeden en(de) was wylen Jacops zwilden ghezeit coopere. Tselve leen weghende ende lydt hebbende over de zwynsmaerct toter straten, 16^e, RAG-Ne 8, 3v.

OUTERE <A3>: behuysde hofstede liggende byde(n) synghele ofte hautere suut tlant anden bosch oost up de straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 3r.

OUTERKEN <A3>: Pieter Calant fs denijs hout een leen ligghende ... te veldekine omtrent douterkin ende es groot ellevene buundre 1460, RAG-Ne 9, 12r; te veldekine ontrent douterkin, 1460, RAG-Nd 1286, 0; een leen ligghende te veldekine omtrent Douterkin ... gheheeten ten plassche, 1460, RAG-Ne 9, 12v; Lants ant hauterke(n), 1550-1563, RAG-Ne 63, 39r; stick wesende gherssynghe en(de) bosch ende ooc eerfve ghenaeamt exterdamme van oosten de straete van thauterkin naer Loo van westen zwinhaghebosch, 1575, RAG-Ne 28, 0; strate van nevele naer den houterkene, 1578, RAG-Ne 626, 10v; Pieter callant fs. denijs houdt een leen .. te veldekene omtrent douterkin ende es groot ellevene bundere 1583, RAG-Ne 11, 17v; Pieter callant fs. pieters ... een leen ligghende ... te veldekine ontrent douterkin en(de) es groot elfven bundre, 16^e, RAG-Ne 8, 10r; de straete die loopt naer thauterkin, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; de straete die loopt naer thauterkin, 1618, RAG-Nk 147, 0; gelegen byde(n) auterken, 1618, RAG-Nd 1455; Leene Ligghende daerment noemt veldecken ontrent douterken ofte byden synghele ghenaeamt tleen ten plassche groot elfve bunderen ... eerst eene behuysde hofstede metten synghele voor de selve stede, 1624, RAG-Ne 28, e-150; by het hauterken, 1637, RAG-Nd 1481.

PAAL <B9>: balduinus de pale, 1413, RAG-Dro 83, 12r; lants ghenae(m)t de pale, 1538-1564, RAG-Ne 62, 240v; te kerrebrouck lands ghenaeamt de(n) pael, 1566, RAG-Ne 99, 25v; lant genaemt den pael gelegen te kerrebrouck, 1596, RAG-Ne 103, 69r; landts ghenaeamt de paele zijt ande Weehaeghe, 1621, RAG-SB K2443, nr. 30; partye daerment noemt kerrebrouck ghenaeamt den pael, ca. 1625, RAG-Ne 322, 37r; Lant ghenaeamt den pael gheleghen daerment heet te kerrebrouck, 1639, RAG-Ne 28, f-142.

PAALSTUK(SKEN) <C3>: landts daerme(n)t heet tpaelstick, 1541-1542, RAG-Ne 392, 17v; lants ghenaeamt het paels styck te Veldekin, 1566, RAG-Ne 65, 0; een oudt ghemet ghenaeamt het paelstick van oosten de langhe brugghe, 1575, RAG-Ne 28, lants ghenaeamt het paelsticcken, 1632, RAG-Ne 28, 0.

PAAPKENS BILK <G2-H2>: Lant Ligghende inde hautackere ghenaeamt den papkens bulck west thiendevry en(de) noort de prochie van Landeghem, 1639, RAG-Ne 28, b-376.

PAARDENBILK 1 <G4>: Lant genaemt den peerden bulck, 1596, RAG-Ne 103, 8r; de Capthiende ... beghinnen(de) an steengat ... duerlopende tgeheele cheijlandt, an twaterlaet ende voorts Loopende naer tstraetken voer den peerdenbulck tot up de gaverstraete ande audde stede ... Lanx den waeghewech naer Jan van hulle Landt gheseit den Rietwech ... beghint an coijackere, 1604, RAG-Dro 163, 0; lant ghenaeamt den peerden bulck west aen sheere(n) straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 72v.

PAARDENBILK 2 <A2-B3>: lands daerment heet Jnde Jvanghe(n) en(de) es ghenaeamt de peerde bulc noort de(n) bosch, 1578, RAG-Ne 64, 92r; thofsteykin gheleghen zuut west anden chijnghele zuut west de beke noort oost Lands ghenaeamt den peerdenbilck, 1585, RAG-Ne 581, 44r.

PAARDENBILK 3 <D5-E5>: west up de vierboomstrate oost ghe-naempt het vierboom-bulcxkin ofte den peerdebulc, 1587, RAG-Ne 581, 101v.

PAARDENBILK 4 <F7>: Landts ghe-naempt de peerde bulcken, 1574, RAG-Ne 147, 0; landts ghenompt den perde bulc, 1577, RAG-Ne 69, nr. 84; Lants ghe-naemt de peerdebulc, 1582, RAG-Ne 773, 0; Lant ghe-naemt den peerdenbulc, 1639, RAG-Ne 28, e-175.

PAARDENBILKSKEN <F5> : lant ghe-naempt het peerdebulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 42v; tpeerde bulcxken tenden de putterrie, 1596, RAG-Ne 103, 96r; lants ghe-naempt tpeerdebulcxken then(den) de putterrye, ca. 1625, RAG-Ne 322, 104r; lants ghe-naempt tpeerdebulcxken then(den) de putterrye, 1632, RAG-Ne 321, 25r; sticxken Lant ghe-naemt peerdenbulcxken then(den) de putterrie, 1639, RAG-Ne 28, c-521; Lant ghe-naempt tpeerdenbulcxken, 1639, RAG-Ne 28, b-270; tpeerdebulcxken then(den) de putterrye, 1639, RAG-Ne 28, 0.

PAARDENMOLEN <NB>: metter paerde muelene staen(de) binnen der stede en(de) vryhede van Nevele, 1558-59, RAG-Ne 138, 23r; reparatie ghedaen ande peerdemuelen binnen Nevele, 1560-61, RAG-Ne 140, 37v; metter peerde muelene staende binnen der Stede van nevele, 1561-1562; RAG-Ne 141, 20v; metter peerde muelen van Nevele, 1563, RAG-Ne 142, 20r; huus datmen eedt ofte ghe-naemt es de Amma(n)nie daer de peerdemuelene Jinne staet, 1566-67, RAG-Ne 143, 16r; Item den gront oft huijs genaempt de Ammanije gestaen binne(n) der Vrijheijt van nevele ... In welck huijs de peerde muelen stont, 1567, RAG-Ne 32, 12r; huus en(de) herberghe ghestaen en(de) gheleghen Jnde stede en(de) vryhede van nevele Jeghens over de peerde muelene ghe-naemt den ynghele, 1569-1570, RAG-Ne 393, 72v; Joorys van haelst In pachte de Wyntmuelene ende de peerde muelene, 1574, RAG-Ne 147, 0; een Jaer pachts vander windmuelen ende peerdemuelen van nevele, 1576-77, RAG-Ne 146, 26v; Ligghende achter de peerdemuelen ande westzide vande voorn. moeten metgaders het wuenhuus, staende ande voornomde peerdemuelen ghe-naempt de Ammannie, 1578-1579, RAG-Ne 149, 1v-2r.

PAARDENSTEDEN: het perdestekin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 273v.

PAARDENWEE <C3>: Johannes de wale hout een leen ende es de hofstede toessche lanx zuutwaert up streckende neffens den steyne toot an de paerde weede an een zyde ende den poucxschen goede ende den brande an dandersijde groot twee buund(er) lettelt min of meer 1460, RAG-Ne 9, 7v; de peerdenwee groot vyf ghemeten oost de straete noort de(n) Langhenbulck, 1578, RAG-Dro 36, 6r; Johannes de wale houdt een leen ende es de hofstede toossche lanx zuutwaert up streckende neffens den steyne an de paerdeweede an een zyde ende den poucxschen goede ende den brande an dander zyde groot twee bunder ... 1583, RAG-Ne 11, 14v; eenen bunder ghe-naemt de peerde wee, 1596, RAG-Ne 103, 5v; een stick lants Jnde(n) biebuuck van hauts tyde ghe-naempt de peerdewe co(m)me(nde) met de(n) oost hende an de putterrye, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Willem de Wale fs. pieters ... een leen ... en(de) es de hofstede van zinen goede toessche lanx zuutwaert up streckende neffens den steyne toot an de peerde wee an een zyde en(de) den poucxschen goede en(de) den brande an dander zyde groot twee bundre, 16^e, RAG-Ne 8, 6r; Pieter de wale hout een leen en(de) es de hofstede Toossche lanx up streckende suutwaerts neffens den steijne tot ande peerde weede an een sijde ende den poucxschen ghoele ende den brande an dander zyde groot twee bunderen, 1615, RAG-Ne 10, 6v; de peerdewe, 1639, RAG-Ne 28, 99.

PACHTGOED TE OSE: een leen wesende de hofstede van(den) pachtgoede thoossche noort ande hoossche straete oost de partie lands ghe-naemt den steyn, 1578, RAG-Ne-14, 17r.

PADDEGAVER <D4>: lands datmen noempt den padde gaver, 1571-1573, RAG-Ne 623, 0; Lands Jnden paddengavere naest veldekin, 1574, RAG-Ne 624, 61v; landt ghenaept de paddegavere, 1577, RAG-Ne 323, 43r; lands ghenaept de paddegavere noort west ande(n) waterloop, 1578, RAG-Ne 64, 85r; lants genaempt de paddegavere, 1596, RAG-Ne 103, 80r; landts ghenaept den paddegavere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 85v; Lant ghenaept den paddegavere, 1639, RAG-Ne 28, c-375.

PALINCX STEDE: Lands ghenaept palyncx stede, 1578, RAG-Ne 670, 0; Lands ghenaept palynx stede oost de strate van nevele naer Vynct, 1578, RAG-Ne 626, 31v; lants ghenaept palincx stede daerment heet kerrebrouck zuut landts ghenaept brunsbulck, 1584, RAG-Ne 1551, 54v; lants ghenaept palijnx stede, 1584, RAG-Ne 1151, 73v.

PAPENKOUTERKEN <E8>: een stuck Lands Ligghende buten der vrihede over de Waghenbrugghe west vander straten ende es ghenaept spapen Cauterkin, 1566-1567, RAG-Ne 143, 16r; Lands ghenaept spapen cauterkin, 1569, RAG-Ne 95, 54r; Lands ghenaept Spapen cauterkin Ghelegghen buuten der Vrihede van Nevele over de waghen Brugghe west vander straten, 1578-1579, RAG-Ne 149, 2v; spapen Couterken leijt buten der Vrijhede over de wagenbrugge west vander straeten, 1580, RAG-Ne 32, 12v; een hofstedeken groot xxv Roeden liggende beneden de wagenbrugghe bij het Spapen cauterkin, 1596, RAG-Ne 102, 10r; lants tpapencauterke(n) suyt oost de poucke, 1621, RAG-SB K2443, nr. 25.

PAPENMEERS(ELKEN) <F8?>:: upde pape mersch, 1552, RAG-Ne 670, 0; meersch Jn spapen meersch, 1566, RAG-Ne 99, 37v; meersch jn spapen mersch zuut de calene ofte Poucke, 1567-1573, 37v; meersch Jn spape(n) meersch, 1577, RAG-Ne 323, 7v; meersschen ghenaept spapen meersch, 1580, RAG-Ne 670, 0; mersschen ghenaept spapen mersch zuut oost de calene van nevele naer landeghem, 1596, RAG-Ne 103, 17r; meersch diemen noempt spapen meerschelken ligghe(nde) met den zuut cant lanx de Poucke teghen over dlant van(den) Castele te nevele oost de(n) waterloop, 1598-1612, RAG-Nk 29, 12v; ee(n) partye meersch dieme(n) noumpt tspapen meersschelkin ligghe(nde) met de(n) suut cant lanx de poucke teghe(n) over dlant van(den) castele te nevele oost den waterloop, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; meerschen daerment noemt jn de papenmeersch oost de caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 74v; meersch daerment noemt inden segaert ofte papenmeersch suut de caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 95r; meersch inden zegaert ofte de papemeersch, 1639, RAG-Ne 28, b-32 b-35; meersch daerment noemt inde papenmeersch oost de poucke, 1639, RAG-Ne 28, b-26.

PAPENSTEDE <E5-F5>: Lands ghenaept spapen stede, 1569-1570, RAG-Ne 393, 180r; Lands ghenaept spapen stede jnde biebuucstrate, 1581, RAG-Ne 396, 221r.

PARK: lants up paarke (of paarkere?) west tgoet te poelare, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

PARKSKEN <B2>: lants ghenaept het paercxkin zuut het brouckelstraetkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 221r; Bosch daerment noempt de paercxkins, 1577, RAG-Ne 670, 0; ghemet et paerckin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 29; ~~lands Jnt gheweste daerment heet de brouckelkins zuut andt brouckelstraetkin~~ lants ghenaept tpaercxkin suyt tbrouckelstraetkin, 1578, RAG-Ne 64, 64r; bosch daerment noemt de paercxkins, 1586, RAG-Ne 773, 0; lants ghenaept het parcxken, 1596, RAG-Ne 103, 24v; lant ghenaept het parcxken ca. 1625, RAG-Ne 322, 20v; Lant inde brouckelkens deene ghenaept het parxken zuut tbrouckelstratke(n), 1639, RAG-Ne 28, e-198; Lant ghenaept tpaercxken, 1639, RAG-Ne 28, d-164.

PARTIKEN BOS: bosch in den partikin bosch ghenaept dlanghe bosschelkin Jn tgheweste datmen heedt anden damput, 1567-1573, RAG-Ne 99, 19v.

PASTEERNE BILK: lande liggende up den pasteerne buelc, 1503, RAG-Dro 123, 0.

PAUW <NB>: stede Jnde Pouckstraete strecken(de) mette zuut west zyde an tgasthuus oost de herberghe ghenampt de(n) Pau, 1598-1612, RAG-Nk 29, 5v; stede Jnde pouckstraete streckende met de zuut westzyde ant tgasthuus oost de herberghe ghenampt den pau, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Jan van daele brauwer Jnde(n) pau tot ghent uut syn (*woord ontbreekt*) ghenampt den pau, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede Jnde pouckstraete oost Jan van daele met zyn herberghe ghenampt de(n) pau, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; huus binne(n) nevele ghenampt den pau, 1618, RAG-Nk 147, 0; hofstede Jnde pouck strate de pau toebehooren(de) Jan van dale, 1621-22, RAG-Nk 24, 0; huys ghenampt de(n) pau, 1622, RAG-Ne 72, 0; huys ghenampt de(n) pau, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; oost dhofstede ghenampt den pau noort ande pouckstraete west deerfve ofte cappelle van wylent thospital van nevele, 1639, RAG-Ne 28, 84; hofstede ghenampt den pau noort de straete, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 85; huys ende hofstede den Pau oost den Enghelē, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

PEERBOOM: lands ghenampt de peerboom Oost ande strate dieme(n) noumt den bosch, 1578, RAG-Ne 64, 82r; Lant ghenampt de peerboom, 1639, RAG-Ne 28, d-192.

PEERBOOMBILK <B2>: het ander derde vand(er) capt thiende beghinne(n)de an stee(n)gat ... gheheel tseyslant neder streckende naer staetke(n) (sic) voor den perboom bulcken tot op de gaverstræte ande oude stat o(m)mē keeren, 1544, RAG-Dro 118, 0; lant genaempt de peerboom stede ofte peerboom bulck noort het brouckelstraetken, 1596, RAG-Ne 103, 56r; Lant daerment noemt veldecken ghenampt de peerboomstede ofte den pereboombulc noort het brouckelstraetken oost de strate naer de dry velden, 1639, RAG-Ne 28, e-195.

PEERBOOMS STEDE <B2>: lants ghenampt het harents velt oost peerbooms stede, 1538-1564, RAG-Ne 62, 222r; Lants ghenampt perrebooms stede neffens het brouckelstraetkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 223v; Landts ghenampt de peereboomstede, 1577, RAG-Ne 323, 41r; Lands ghenampt Peerboom stede, 1581, RAG-Ne 396, 262v; lants ghenampt peerboomstede, 1584, RAG-Ne 1551, 59r; lands ghenampt de peerboomstede, 1586, RAG-Ne 773, 0; lants ghenampt de peerboom stede, 1596, RAG-Ne 103, 33v; lant genaempt de peerboom stede ofte peerboom bulck noort het brouckelstraetken, 1596, RAG-Ne 103, 56r; lants ghenampt de peerboomstede noort tbrouckelstraetken ende oost sheeren straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 90r.

PEERBOOMSTUK <B2>: het peerboomstick, 1596, RAG-Ne 103, 32v.

PENNINGDRIES <B3-C3>: met sticxken achter den hovenbuere penninc driesch stic achter de schuere het stick ghenampt den bosch de saelge al an een gelant, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; eene behuysde hofstede mette lande(n) al jn ee(n) beluyc ... een stic ghenampt de(n) penninc driesch noort sheere(n) straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 53v; sticxken achter den hovenbuere penninc driesch, stic achter de schuere stic ghenampt den bosch, de saelgestede achter uut gaende al an een, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r; Lant ghenampt den pennindriesch, 1639, RAG-Ne 28, e-147.

PEPERSTRAATJE <E3>: ghenampt tstic achter Pieters vander moortels stede noort west tpeperstraetkin, 1581, RAG-Ne 396, 247v; behuysde hofstede daerment heet tpeperstraetken groot een ghemet oost het peperstraetken, 1596, RAG-Ne 103, 12r; tpeperstraetken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 112r; tpeperstraetken, 1632, RAG-Ne 28, 0; oost het peperstraetken, 1639, RAG-Ne 28, b-115.

PERAKKER: ee(n) ghemet lants up peracker west tgoet te Poelaere, 1598-1612, RAG-Nk 29, 21v.

PERREKEN: sheeren strate ghenaeamt tperrekin, 1576, RAG-Ne 670, 0.

PIEMEL: cauterlant Jn piemele boven dleen ten huele noort west den cauter wech die loopt van nevele naer meerrendre, 1596, RAG-Ne 103, 17r.

PIETBOSSSELKEN <A4>: Lands ghenaeamt tcalensticxkin Jnde Prochie van nevele up de heerliche de van denterghem metten noorthende ant pietbosschelkin en(de) metten Oostcant Jegghens den heebulc, 1575-1576, RAG-Ne 394, 114r.

PIETE: opden bulc ov(er) de piete naest de opwonin(gh)e, 1569-1570, RAG-Ne 393, 73r.

PIETER DAELMANS BILK: Jnden pr daelmansbulck oost het waterlat van poussel, 1577, RAG-Ne 323, 56v; lands daerment heet Jn Pieter daelmans bulc, 1578, RAG-ne 64, 105v; lants daerment heet Jn pieter daelmans bulck oost het waterlat, 1596, RAG-Ne 103, 54v; Lant ghenaeamt pieter daelmans bulc Ligghende int ghesceet vande prochie van nevele ende poussle zuut den doswech oost ende noort de prochie van poussle, 1639, RAG-Ne 28, f-156.

PIETER DIERICX BILKSKEN <D3>: Lands ghenaeamt p(ie)t(e)r diericx bulxke(n), 1574, RAG-Ne 624, 71v.

PIETER VAN DRIESSCHE STUK: Landts ghenaeamt pieters van driessche stick, 1577, RAG-Ne 323, 27v; lands ghenaeamt pieter van driesschen stic co(m)mende up de vierboomstrate, 1578, RAG-Ne 670, 0; Lands ghenaeamt pieters van driesschen stic, 1581, RAG-Ne 396, 222r; landts ghenaeamt pieter van driesschen stick, 1596, RAG-Ne 103, 25r.

PLAATSE <NB>: super unum bonarium terre Juxta domistadium ter horsmolen westwaert Juxta plateam, 1413, RAG-Dro 83, 18r; t(er)re iuxta domistadium ter harmsmole(n) (sic) westwaert Jux(ta) platea(m), ca. 1444, RAG-Dro 83, 19r; huse en(de) erve binnen der vryheden van nevele ghelegghen jn de poucstrate de welke erve groot es tweehondert roeden en(de) twintich luttel min oft meer beghinnende an de brugghen jn de poucstrate ter plaetsen waert en(de) o(m)megaens bevreed metten watre en(de) voren ghelegghen an tshe(r)en strate, 1414, RAG-Nds; stede staende ande plaetse, 1475, RAG-Nds; Jnden houc vander plaetsen, 1490, RAG-Ne 61, 2r; stede ande plaetse naest den Inghel, 1503, RAG-Dro 123, 0; behuuse stede ande plaetse, 1538-1564, RAG-Ne 62, 23r; te nevele up de plaetse, 1542, RAG-Ne 136, 0; stede ghenaeamt de rooze ligghende oost vand(er) croone ande Plaetse te nevele, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; ande Platze, 1574, RAG-Ne 147, 0; upden houc vander plaetse(n) van(der) Vrichede van Nevele, 1575-1576, RAG-Nk 24, 0; behuuse stede Jnde houck van(der) plaetse up dhende van(der) cooremaerct, 1577, RAG-Ne 323, 2r; hofstede ghelegghen upden houc vander plaetsen ofte maerct, 1577-1578, RAG-Nk 24, 6r; up de(n) houc vander maert noort de herberghe ghenaeamt de zwane zuut sent Jans strate west de maert ofte plaetse van nevele, 1583, RAG-Ne 627, 75r; stede Jnden houck van(de) plaetse upt oosthende vande kercke zuut de(n) coorenaert, 1598-1612, RAG-Nk 29, 10r; ee(n) hofstedekin gheleghe(n) teghen over de Roose up den houck van(de) plaetse, 1598-1612, RAG-Ne 29, 4v; stede Jnde(n) houck van(de) plaetse upt oost hende van(de) kercke, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; hof stedekin teghe(n) over de plaetse oost de croone, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede an de plaetse zuut de swane, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; ee(n) stedekin ghelegghen teghen over de roose up de(n) houck van(de) plaetse, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; gheleghe(n) upde(n) houck van(de) plaetse noort de swane, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; staecke(n) upde plaetse, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; up de(n) hoeck van de plaetse, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; op de plaetse, 1630, RAG-Ne 322, 13r; ghestelt vier staek(en) ande plaetse, 1636-1638, RAG-Ne 312, 0; planten va(n) dry Lynde(n) staende upde plaetse,

1639-1640, RAG-Ne 312, 0; het effene(n) van(de) plaetse van nevele aen(den) marct, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0; upde plaetse greys inde straete te voeren, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0; huys ghenaeamt den Leen upden houck van de plaetse van nevele noort de swaene, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

PLANTSOENBOS: Bysterveltbosschelken met plantsoenbosch de smalle riedt den eyghendoncbosch al an een ghelant, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; thbysterveltbosschelken met den plantsoenbosch de smalle riet bosschelken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r; vant bystiertveltbosschelken ende den plantsoenbosch suut den spaignaert, 1639, RAG-Ne 28, e-58.

PLAS: anden plasch toessche, 1481, SAG, 330/35, 442v.

PLASSENBIJLK <B2> EN <A3>: den plasch bulck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 273v; Landts ghenaeamt den plaschenbulck, 1550-1576, RAG-Ne 63, 46v; den plassenbulck, 1566-1567, RAG-Nk 150, 2r; lants ghenaeamt den plassenbulck west den waterloop, ca. 1625, RAG-Ne 322, 107r; Lant ghenaeamt den plassenbulck west den waterloop, 1639, RAG-Ne 28, b-152.

POEKBILK: lant Jnden ham ghenaeamt den poucbulck dhende naest de poucke, 1582, RAG-Ne 396, 266v.

POEKE: soy van d(er) pouke(n), 1426, RAG-Ne 58, 157v; woute(r)s wedue va(n) d(er) pouke, 1426, RAG-Ne 58, 12v; soy van d(er) pouke(n), 1426, RAG-Ne 58, 157v; up de pouke, 1450, RAG-Ne 59, 22v; up de poucke, 1453, SAG, 330/25, 409v; neder streckende toot In de poucke 1460, RAG-Ne 9, 19r; een leen ende es eene visscherie streckende vanden hiltghewere dat staet up de poucke and oostbrouc toote beneden landegehem dam(me), 1460, RAG-Ne 9, 144v; Willekin de leeman fs Joos hout drie leenen ... eenen buunder lands ligghende up de pouck, 1460, RAG-Ne 9, 12v; stede neffens der poucken Jnde muelestrate, 1503, RAG-Dro 123, 0; binnen der vrye van nevele Inden houc vander maert, zuut ende west de maert nort de poucke, 1521, RAG-Dro 117, 20v; es nu ter tyt een herberghe daermen den heert uut steict suut de maert noort de poucke, 1521, RAG-Dro 117, 20v; ligghende ande waghebrugge alsoemen gaet ter muenkenwaert zuut de strate west de poucke oost de strate, 1521, RAG-Dro 117, 27v; ande voet vander brugge streckende lanx der poucke, 1530, RAG-Nd 1315, 0; meersch ligghende ande poucke zuut de cautere, 1558-1559, RAG-Ne 138, 6r; Item twee moten oft gersinghe rondomme bewatert liggende an het casteel de eene paelt ande Reviere diemen noemt de poecke dar neffens loopende, 1567, RAG-Ne 32, 12r meersch Jnde(n) cauwelare oost upde calene ofte pouke, 1577, RAG-Ne 69, nr; 104; upde poucke ofte Calene, 1567-1573, RAG-Ne 99, 13r; meersch jn spapen mersch zuut de calene ofte Poucke, 1567-1573, 37v; upde Riviere ghenaeamt de poucke en(de) metter zuutzide Jegghens de cooremaert, 1575, RAG-Ne 670, 0; oost de poucke ofte calene, 1577, RAG-Ne 323, 5r; zuydt ende west de Riviere ghenaeamt de Poucke metter ghemeente van den vryheyt van Nevele, 1577, RAG-Ne 2179; co(m)mende metter noordwestzyde Jegghens de Ryviere ghenaeamt de poucke, 1579, RAG-Ne 670, lant Jnden ham ghenaeamt den poucbulck dhende naest de poucke, 1582, RAG-Ne 396, 266v; nederstreckende tot Jnde poucke 1583, RAG-Ne 11, 22r; Willekin de leeman fs. Joos houdt drie leenen ... deen ligt inde ... prochie van Nevele ende es groot ellevene ghemeten ... van eenen bundere lands ligghende upde poucke, 1583, RAG-Ne 11, 17v; Neffens de brugge over de Ryviere van(der) poucke co(m)mende Jnde Muelenstraete, 1585, RAG-Ne 670, 0; ghemet Jnden ham by der poucke, 1585, RAG-Ne 581, 52v; noch een cauterken met een mersch ligghende neffens den voorn. hove commende met den zuut hende op de poeck ofte vaert van nevele naer poesele een bundere ghenaeamt den drybeck ende lattebulck, 1596, RAG-Ne 103, 5v; west de reviere de poucke noort het potyser gheheet(en), 1596, RAG-Ne 102, 5r; lanx de Reviere de poecke genaemt west het straetken loopende vander

wage(n)brugge naer den ham, 1596, RAG-Ne 102, 10r; een behuuse stede streckende up de poucke toot anden voet van der brugghen, 16^e, RAG-Ne 8, 1v; Pieter de leeman houdt drie leenen van eenen bunder lants ligghende up de poucke, 16^e, RAG-Ne 8, 10v; eene visscherie streckende vanden hiltgheweere dat staet up de poucke anden oostbrouc toote beneden landeghem damme, 16e eeuw, RAG-Ne 8, 118; sticxkin lants co(m)mende met de noort hende an de poucke, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; huus en(de) hofstede Inde muelestraete gheheet(en) het haentge(n) noort de poucke west de straete, 1620, RAG-Dro 122, 0; aen(de) poucke, 1621, RAG-SB K2443, nr. 18; ande reviere ghenaeamt de poucke, 1639, RAG-Ne 28, a-30.

POEKEBRUG: steenen te leggen aen(de) caulchye byde poucque brugge, 1643-1644, RAG-Ne 312, 0.

POEKSE DOSWEG <F8-G8>: straetkin van(den) pouxsche(n) doswech, 1578, RAG-Ne 64, 11v; voor het clopheckin Jnde Meulestraete zuut straetkin van(den) pouxschen doswech, 1578, RAG-Ne 64, 11v; stede up de west zyde van(de) muele straete an tlop (sic) hecken noort den pouxe(n) doswech, 1618, RAG-Nk 147, 0; noert de(n) poexsche(n) docsch (sic) Wych ant cloephecke(n), 1622, RAG-Ne 72, 0; straetken vanden poucschen doswech, 1630, RAG-Ne 322, 2r; oost den poucschen doswech ende daerover den noortbulc vande muncken van nevele, 1639, RAG-Ne 28, c-90; voor thecken inde meulenstrate zoomen naer Landeghemmeulene gaet zuut tstraetken vanden poucschen doswech noort de straete naer de biebuycstraete, 1639, RAG-Ne 28, 8; Jnde meulenstrae(te) noort den Pouxsche(n) doswech, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

POEKSE GOED <F5>: svors. daneels (van zeverne) ende joncvr. katel. van buxtale zyns wijfs goed dat men heet tpouxsche of tbuxtaelsche goed toessche in de prochie van nevele, 1423, SAG 301/27, 2, 70v; de middelhaghe voor tpouxsche goed, 1424, SAG, 301/28, 104v; daneel van zeverne ende Jonfr. kathlinen van buxtale zijns wijfs goed dat men heet tpouxsche of(te) tbuxtaelsche goed thoessche in de prochie van nevele, 1432, SAG 301/31, 2, 66r; tpouxsche of tbuxtaelsche goed ligghende toossche, 1454, SAG, 301/42, 2, 83v; Johannes de wale hout een leen ende es de hofstede toessche lanx zuutwaert up streckende neffens den steyne toot an de paerde weede an deen zyde ende den poucschen goede ende den brande an dandersijde groot twee buund(er) lettelt min of meer 1460, RAG-Ne 9, 7v; Jan van zeverne fs daneels hout een leen groot zynde vier buund(er) ende een half ... daerment heet toessche ... gheheeten tpouxsche goet 1460, RAG-Ne 9, 8r; daerment heet Toessche danof deen Leen es ghenaeamt tpouxsche goet dat men nu heet tgoet van zeveren, 1563, RAG-Nd 1378, 0; tpouxsche goet ... thoessche, 1464, SAG, 301/47, 2, 66v; beede de leenen gheleghen inde prochie van nevele daerment heet Toessche danof deen leen es ghenaeamt tpouxsche goet dat men nu heet tgoet van zeveren, 1565, RAG-Nd 1378; een leen gheleghen daer ment noemt thoessche voormaels ghenaeamt gheweest hebbende tpouckche goet, 1578, RAG-Ne-14, 17v; Johannes de wale houdt een leen ende es de hofstede toossche lanx zuutwaert up streckende neffens den steyne an de paerdeweede an deen zide ende den poucschen goede ende den brande an dander zide groot twee bunder ... 1583, RAG-Ne 11, 14v; Jan van zeverne fs. daneels hout een leen groot zynde viere bundere ende een half ... daerment noempt toosche met alle den Rechten, vryheden dier toebehooren en(de) anclaven, ghenaeamt tpouxsche goet 1583, RAG-Ne 11, 14v; leen ghenaeamt tpouxsche goet datmen nu heet tgoet van zeveren noort de hoessche straete, 1584, RAG-Nd 1418, 0; dhofstede toessche zuut neffens den steyne tot ande peerdeweede en(de) den pouxschen goede, 1600, RAG-Ne 73, 3r; leen genaemt tpouxsche goet, 1600, RAG-Ne 73, 3r; Willem de Wale fs. pieters ... een leen ... en(de) es de hofstede van zinen goede toessche lanx zuutwaert up streckende neffens den steyne toot an de peerdeweede an deen zyde en(de) den pouxschen goede en(de) den brande an dander zyde groot twee bundre, 16^e, RAG-Ne 8, 6r; Pieter de wale hout een leen en(de) es de hofstede Toossche lanx up streckende suutwaerts

neffens den stijne tot ande peerde weede an deen sijde ende den poucxschen ghoede ende den brande an dander zyde groot twee bunderen, 1615, RAG-Ne 10, 6v.

POEKSE LAND: Gillis de weert houdt een leen ... daerment heet te kerrebrouc groot viventzeventich Roeden ... ende es gheheeten het drevekin ... ende light besloten oost zuudt ende west Jnt Pouxschelandt commende metten noorthende ande strate ... 1583, RAG-Ne 11, 23v.

POEKSE VIERSCHAAR <E8>: tussche(n) weghe(n) vand(er) poucxsche Vierschare naer Nevele, 1460 (latere kopie), RAG-Ne 60 3v; up de cautre Jegghens de vierscare vanden poucxschen, 1503, RAG-Dro 123, 0; Jnde prochie van Nevele upt Laetscip van Ste Baefs byder vierschaere, 1572, RAG-SB K 17871, 0; lants ghenaeft den steenackere oost de hofstede daer de poucxsche vierschare up staet metten hende ande strate van nevele naer thielt, 1584, RAG-Ne 1551, 58v; ; landts anden cruus wech thenden de doorne haeghe also men ghaet van nevele naer de poucxsche vierschare, 1584, RAG-Ne 1551, 60r; met een(er) dreve ande poucxsche vierschare, 1586, RAG-Ne 773, 0; met de noort zyde up de poucke met eenen dreve ter straeten an de poucke vierstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; up de poucke by poessel wale metten Lande duer de vierschare van dese(n) Leene, 1622, RAG-Ne 72, 0; neffens der vierschaeren totter muelemersch, 1622, RAG-Ne 72, 0.

POEKSE WEG <F8-G8>: up de muelestrate noort de(n) Pouxschen wech west de voetwech commen(de) vanden borewal, 1582, RAG-Ne 396, 269.

POEKSTRAAT <E8-F8>: huse en(de) erve binnen der vryheden van nevele ghelegghen jn de poucstrate de welke erve groot es tweehondert roeden en(de) twintich luttel min oft meer beghinnende an de brugghe jn de poucstrate ter plaetsen waert en(de) o(m)megaens bevreed metten watre en(de) voren ghelegghen an tshe(r)en strate, 1414, RAG-Nds; stede Jnde pouckstrate ande brugghe, 1490, RAG-Ne 61, 2v; Jnde pouckstrate, 1574, RAG-Ne 147, 0; olivier poucstrate, 1490, RAG-Ne 61, 27r; stede Jnde pouckstrate daer thospitaal up staet, 1566-1567, RAG-Nk 150, 1v; Jnde poucx strate noort achter de poucke, 1577, RAG-Ne 323, 2v; Jnde poucstrate over de brugghe co(m)mende metter zuut oostzyde ter straten en(de) streckende metter noort oostzyde Jegghens den Lande gaen(de) metten casteele te Nevele en(de) co(m)mende metter noortwestzyde Jegghens de Ryviere ghenaeft de poucke, 1579, RAG-Ne 670, straetkin dat naer thoflant en(de) de meulene van nevele loopt noort de poucxsche strate loopende naer thielt, 1584, RAG-Ne 1151, 74v; Jnde pouckstrate ant watre, 1584, RAG-Ne 1551, 76v; metten westhende ande poucstrate metten Oost hende anden cautere ligghende met alle vier de zyden omme weght, 1578, RAG-Ne 64, 3r; Jnde pouckstrate lancxt der Riviere, 1585, RAG-Ne 773, 0; stede Jnde pouckstraete ande brugghe alzomen naer meyghem gaet, 1598-1612, RAG-Ne 29, 5r; stede gheleggh(en) buuten den clopheckene Jnde pouckstraete streckende lanx de Poucke zuut en(de) oost de strate byde waeghebrugghe, 1598-1612, RAG-Nk 29, 12r; stede Jnde Pouckstraete ande brugghe alzomen naer stede Jnde pouckstraete an de brugghe alzomen naer meyghem gaet, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede up de zuut west syde van(de) brugghe alzome(n) naer meyghem gaat noort west de pouc strate, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; brugghe alzome(n) naer meyghem(m) gaet noort west de poucke strate, 1618, RAG-Nk 147, 0; stede Jnde pouckstraete an tclop heck(in), 1618, RAG-Nk 147, 0; Jn de pouckstraete west van(der) brugghe, 1618, RAG-Nk 147, 0; hofstede ant Cloep heck(en) Jnde Poeck strate, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; noort aen de pouckstraete en(de) west deerfve ofte cappelle van wylent thospitaal van nevele, 1630, RAG-Ne 322, 8r; oost dhofstede ghenaeft den pau noort ande pouckstraete west deerfve ofte cappelle van wylent thospital van nevele, 1639, RAG-Ne 28, 84; noort de poucstrate oost de beke, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 82; Jnde pouckstrae(te) noort oost de brugghe zuut west tmeulenstraetken soomen naer meyghem gaet, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

POEKSTRAATJE: Den goeden tyt groot hondert Roeden commen(de) noort oost aen tpouckstraetken, 1578, RAG-Dro 36, 5r; Item den goeden tyd groot hondert roeden noortoost va(n) tpouckstraetken, 1579, RAG-Dro 36, 16r; op tpouckstraetken, 1595, RAG-Nd 1425, 0; een partye cauters ghelegghen upde(n) borwal zuut de(n) voetwech loopende lanx de poucke west den waterloop, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; by den goede te Reyte gavre daerment heet den borrewal metten oosteynde opt pouckstraetken, 1600, RAG-Nd 1432.

POELARE <A9-A10>: sup(er) poelaer, 1418, RAG-Dro 84, 24r; de pollaer tiende ... in kerrebrouc in ... nevele, 1408, SAG, 301/20, 23r; De thien(de) van poelare en(de) kerrebrouck, 1480, RAG-Dro 92, 33v; polaer, 1481, RAG-Dro 64, 0; de thie(n)de va(n) poellare ofte kerrebrouck, 1535-1546, RAG-Dro 157, 0; de thie(n)de va(n) poellare ofte kerrebrouck, 1541, RAG-Dro 65, 59r; de thie(n)de vande(n) poellaerre ofte kerrebrouck, 1544-1545, RAG-Dro 66, 3r; an tgoet te poelare oost den quaden driesch west de straete, 1579, RAG-Ne 396, 76v; treckende naer poelare en Poesele te Wale, 1583, RAG-Ne 627, 127v.

POELDIJK <D8>: een stick lants ghenampt de(n) poel dyck ghelegghen daerment heedt Jnde(n) ham, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; lants ghenampt den poeldyck ghelegghen daerment heedt Jnden ham, 1618, RAG-Nk 147, 0; Lants ghenampt de(n) poldyck gheleghe(n) Jnde(n) ham, 1622, RAG-Ne 72, 0; Landts ghenampt den poeldyck ghelegghen Jnden ham, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

POESELEWALE <B8>: up de poucke by poessele waele, 1560, RAG-Ne 2225, 0; Visscherie binne(n) der prochie van Poussele beghinne(nde) vander Neerschueren en(de) hendende te Poussel wale, 1577-1578, RAG-Ne 148, 18v; upde poecke by poesele wallen, 1580, RAG-Ne 1101, 0; stick ghenampt goethals bilck noortwest de beke Loopende van neeschure naer Poessele wale, 1585, RAG-Ne 581, 44r; up de poucke by poessel wale metten Lande duer de vierschare van dese(n) Leene (=Dentergemse), 1622, RAG-Ne 72, 0.

POESELEWALEBRUG <B8>: de brugghe te Poesselwale, 1571-72, RAG-Ne 145, 45r; metter Brugghe te poessel wale, 1578-1579, RAG-Ne 149, 35v; dreve van thof ofte pachtgoet naer den ham deur den waghen ende voetwech van nevele naer pouseele wael brugghe, 1584, RAG-Ne 1551, 56v.

POESELEWALEDAM <B8>: lants ghenampt den meulemersch suut de poecke west an poesele walledam noort an(den) waterloop commend(de) van(de) neeschurbe(ke), 1580, RAG-Ne 1101, 0.

POLDERKEN: Lant upden hooghen capt ghenampt het polderken, 1639, RAG-Ne 28, b-262.

POORTBILK: den poortbulc zuut west de straete van nevele naer poessele, 1639, RAG-Ne 28, 91.

POORTE: stede an de poorte, 1426, RAG-Ne 58, 16r; eene(n) eeuwelijke(n) en(de) erfvelike(n) tseinsse de poorte, 1435, RAG-Nds; stede ant hof bi d(er) poorte(n), 1450, RAG-Ne 59, 20r; up zyn stede daer zyn huus up staet neve(n) der porte vande(n) hove, 1450, RAG-Ne 59, 23v; stede gheheeten de poorte, 1503, RAG-Dro 123, 0; stede gheheeten de poorte, 1584, RAG-Ne 1551, 82v.

POORTERBILK <E3-F3>: lants ghenampt den poorterbulck, 1596, RAG-Ne 103, 42v; lant genaampt den poorterbulck ofte den pottelberg, 1596, RAG-Ne 103, 116v.

POPELINS MOORTER: Jacop van vinct hout een leen ... daerment heet poopelins moorte(re) ende es de heelft van eenen sticke lands een oudt buundre g(roo)t onder boschen en(de) gheweet com(m)ende mette(n) westhende an de strate van de heerscepe vanden gaverschen 1460, RAG-Ne 9, 20r; lands onder bosch en gheweet gheheeten poopelinc moorte(r) co(m)mende metten westhende an de strate vanden heerscepe vanden gaverschen (dit leen light Jnde prochie van Nevele), 1460, RAG-Ne 9, 29r; Lands ghenaeamt den poplismoortere, 1579, RAG-Ne 626, 99r; lands ghenaeamt poplismoortere, 1579, RAG-Ne 626, 101v; Jacop van vinct hout een leen dwelke licht daerment heet poopelins morte(re) ende es de heelft van eenen sticke landts een oudt buund(er) groot onder bosch en(de) gewet com(m)ende metten westhende ande strate vanden heerscepe van gaverschen, 16^e, RAG-Ne 8, 18r.

POTIJZER(KEN) <H6?>: meersch ... groot vyf ghemeten en(de) gheheeten potyserken, 1579, RAG-Dro 36, 17v; west de reviere de poucke noort het potyser gheheet(en), 1596, RAG-Ne 102, 5r; lant genaemt het potyser palende an het goet vand(en) cloostere wesende dit stick partije meersch en(de) landt west de poucke noort het waterlaet, 1596, RAG-Ne 102, 5r; meersch ghenaeamt het potyser west de poucke, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 28.

POTSTAKE <C3-C4>: Landts ghenaeamt de potstaek, 1566, RAG-Ne 65, 0.

POTTELBERG(BILK) <E3-F3>: Lant ghenaeamt de(n) potteberchbulc, 1577, RAG-Ne 323, 25v; Lant den pottelburch bulck, 1577, RAG-Ne 69, nr. 117; Jnt gheweste daerment heett Jnden bosch ghenaeamt den pottelbeerch, 1581, RAG-Ne 396, 247v; lant genaemt den poorterbulck ofte den pottelberg, 1596, RAG-Ne 103, 116v; Lant ghenaeamt den pottelberch, 1639, RAG-Ne 28, d-47.

PRIESTERAGE VAN NEVELE <E8>: zuut west van(den) hove der meesterie ofte priesterage van Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 76r; de priesteraighe ghelegghen binnen de prochie van nevele, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; Lant ghenaeamt den cattesteert oost ende zuut tgoet vand priesterage van nevele noort de straete van nevele naer poussele, 1639, RAG-Ne 28, c-101.

PRIESTERAGEGOED <E8>: tpriesterage goet ofte de meesterie van nevele, 1460 (latere kopie), RAG-Ne 60, 6r; Tgoet vande priesteraighe ofte meesterie van nevele toebehoorende den prelaet ofte kercke van dronghene ... van een stic Lant ghenaeamt den Langhen bulc, 1639, RAG-Ne 28, 100; Lant ghenaeamt tboonbulcxken nu beplant met upgaende boomen noortoost tgoet vande priesterage van nevele, 1639, RAG-Ne 28, c-118.

PRIESTERAGELAND: inden ham west de priesterage lant, ca. 1625, RAG-Ne 322, 97v.

PUT <D7-E7>: ... te putte ... gaverstrate ... toessche ... tsteckelgate ... ande poucke, 1530, RAG-Nd 1323, 0; landts ghenaeamt den put, 1557, RAG-Ne 670, 0; landts ghenaeamt den puut, 1577, RAG-Ne 69, nr. 3; lants ghenaeamt den put, 1596, RAG-Ne 103, 53v; lant ghenaeamt den put noort meulemanbulcken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 98v; Lant ghenaeamt den put, 1639, RAG-Ne 28, c-79.

PUTAKKER <A9>: Landts Int mitte(n) va(n) putackere, 1621, RAG-SB K2443, nr. 34; ande(n) putackere zuijt tgoet te poellare, 1621, RAG-SB K2443, nr. 35.

PUTBILK <B9> <E5>: XJc Roe(n) ghenaeamt de(n) putbulck, 1621, RAG-SB K2443, nr. 28.

PUTBOS: daerment heet ten drij velden noort den putbosch west de straete die ten drij velden loopt, 1596, RAG-Ne 103, 64r.

PUTTEMEERS <I5>: een vierendeel buunders mersschen ligghende ande noortsyde van eener mersch gheheeten de putmersch 1460, RAG-Ne 9, 17r; jnde puttemmersch, 1481, SAG, 330/35, 442v; meersch Jnde putte meersch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 273v; de putte meersch, 1540, RAG-Nd 1354, 0; Jn oessche brouck ende es mersch gheheeten de putte mersch oost up de calene, 1551, RAG-Nd 1361, 0; meerschen ghenaeamt de putte meersch, 1558, RAG-Ne 670, 0; bachten bossche Jnde putte meersch, 1569-1570, RAG-Ne 393, 182r; meersch toossche ghenaeamt de puttemeersch, 1571-1573, RAG-Ne 623, 51v; toossche Jnde puttemeersch, 1577, RAG-Ne 323, 28r; meersch Jnde putte meersch Oost ande calene, 1578, RAG-Ne 64, 75r; een vierendeel bunders meersschen, ligghende ande noortzyde van eender meersch gheheeten de putmeersch 1583, RAG-Ne 11, 21r; meersch genaemt te putte nu beneden clais strobbe oost de calene, 1596, RAG-Ne 103 15v; mersschen daerment noempt bachten bossche ofte putten mersch zuut oost de riviere van nevele naer landeghem, 1596, RAG-Ne 103, 31v; meersch gelegen thoossche inde putte meersch, 1596, RAG-Ne 103, 78v; een ghemet meersschen gheleghen thoossche Jnde puttemeersch co(m)mende met den oost hende an de caelene, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; den mersch gen. den putmersch, 1600, RAG-Ne 73, 8r; mersschen ligghende ande noortsyde van eener mersch gheheeten de putmersch, 16^e, RAG-Ne 8, 15r; meersch gheleghen In hoossche brouck daerment noempt Inde puttemeersch, 1613-1615, RAG-Ne 1264, 12r; meersch inde puttemeersch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 84r; meersch Liggende toossche daerment noemt bachten bossche ofte de puttemeersch oost de calene, 1639, RAG-Ne 28, a-45; meersch ghenaeamt de puttemeersch oost de poucke, 1639, RAG-Ne 28, a-37.

PUTTERIJ <F5>: stick tenden de putterie upde westsyde van(den) hoogen steyn, 1596, RAG-Ne 103, 96r; lants ghenaeamt tpeerdebulcxken thenden de putterye, 1632, RAG-Ne 321, 25r; Lant ghenaeamt den Langen bulc Liggen(de) thenden de putterye, 1639, RAG-Ne 28, c-523; een stick lants Jnde(n) biebuuck van hauts tyde ghenaeamt de peerdewee co(m)me(nde) met de(n) oost hende an de putterye, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Lant ghenaeamt den steyn west den bosch ofte putterye oost de steynstraete, 1639, RAG-Ne 28, a-493; stic thenden de putterye op de west syde vanden hooghe(n) stein, 1639, RAG-Ne 28, 0.

PUWENBILK: stick genaemt den puwen bulck, 1596, RAG-Ne 103, 93r; stic ghenaeamt den Puwenbulck, 1633, RAG-Ne 28, 0.

PUWENPUT <I4>: Lants ghenaeamt den puwen put, 1538-1564, RAG-Ne 62, 15r; mees beneden den puwen put, 1550-1563, RAG-Ne 63, 17r; daerment noemt Oossche beneden den puweputte(n), 1575, RAG-Nd 1403, 0; landts up de(n) puwenput, 1577, RAG-Ne 323, 7v; toossche den puweput, 1577, RAG-Ne 323, 81r; Lants ghenaeamt den puyen put, 1578, RAG-Ne 395, 8v; meersch daerment heet de(n) puwenput, 1578, RAG-Ne 64, 80v; daerment heet Jnde puweputte(n), 1578, RAG-Ne 64, 81r; Lands ghenaeamt den puwen put noort oost het foreest, 1581, RAG-Ne 396, 219r; beneden den partyen ghenaeamt de puweputten, 1581, RAG-Nd 1408, 0; Landts ghenaeamt den puwen put zuut oost de Riviere van Nevele naer Ghendt, 1581, RAG-Nd 1408, 0; mersschen beneden den puycput (sic) zuudt de calene van nevele naer landeghem, 1596, RAG-Ne 103, 17r; lant genaemt den puwen put ofte het forreest, 1596, RAG-Ne 103, 29r; lant de puwen putten wesende twee sticken, 1596, RAG-Ne 103, 74r; meersch by den puyenput oost de calene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 111v; meersch by den puyen put oost de poucke, 1639, RAG-Ne 28, a-55; roeden nu bosch zynde ghenaeamt het foreest ofte den puwenput, 1639, RAG-Ne 28, b-1; Lant ghenaeamt de puwe putten wesende twee sticken, 1639, RAG-Ne 28, a-62; meersch beneden den puyenput, 1632, RAG-Ne 28, a-58.

RAMINS BILK: up Ramins buelc, 1503, RAG-Dro 123, 0; onbehuusde stede gheheete(n) Ramonts bulck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 89r; Lants ghenaept ramins bulck, 1584, RAG-Ne 1551, 80r.

RAVESCHOOT <F2>: de hofstede van wilen Segher van Raveschoot wesende nu twee hofsteden, 1566-1567, RAG-Ne 143, 13v; lant genaemt Ravescoot zuut den doorent west den ham Noort sheere(n) strate dieme(n) noemt den Rijwech, 1596, RAG-Ne 103, 20v.

RAVESCHOOTS STUK <F2>: lants ghenae(m)pt Ravescoots stick, 1538-1564, RAG-Ne 62, 261; Lant ghenaept traveschoot stic, 1639, RAG-Ne 28, d-75.

RECHTENERE <I4-J4>: meersch daerment heet de Rechtenere mett(en) oost hende ande calene west Leene te(n) huele, 1550-1576, RAG-Ne 63, 68v; meersschen inde Rechte neere, 1565-1587, RAG-Ne 99, 8r; meersch daerment noempt de Rech te nere, 1575-1576, RAG-Ne 394, 32r; meerssche(n) Jnde rechte nere, 1577, RAG-Ne 323, 33v; meerssche(n) Jnde Rechtenere, 1578, RAG-Ne 64, 73v; de meersch diemen noempt de Rechtenere, 1582, RAG-Ne 627, 50v; mersch te hoossche ghenaept de rechte neere, 1596, RAG-Ne 103, 36v; meersch daerment heet de rechtenere oost de calene, 1596, RAG-Ne 103, 84r; meersch Jnde rechte neere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 111r; meersch inde rechte neere west de cautere, 1639, RAG-Ne 28, b-44.

REEPLAND: lants het replant, 1577, RAG-Ne 69, nr. 40.

REIBILKEN <D8>: Leene ghenaept de Rybulcken, 1632, RAG-Ne 28, 0.

REIBROEK: stic lands in Nevele ghenaept den reybrouc oost de strate commende vanden coreel hovene, 1581, RAG-Ne 396, 259v.

REIGAUVERKEN: Lants et Reyavelkin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 124; landts gheheete(n) het reyavelke(n), 1577, RAG-Ne 323, 22v.

REIGERSBEEK <F9-F10>: up dhoude kaelene ghenaept reyghers beke strecken(de) naer meulebrouck, 1584, RAG-Ne 1551, 49r; meersschen upde reyghers beke ofte bedelf, 1584, RAG-Ne 1551, 59v; ant kerckhof teghen over de herberghe plach te zyne ghenaept den haene oost upde kaelene diemen noempt reyghers beke ende west den caut(er)e ofte hoflande vanden heere van nevele, 1584, RAG-Ne 1551, 63v; meerssche(n) hendende up de reyghers beke ofte bedelf, 1586, RAG-Ne 773y, 0; meersch in nevel brouc beneden den meulen cautere oost de reyghersbeke, 1639, RAG-Ne 28, f-21; lant den voorensten casteelbulc suut de strate west de reyghersbeke 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 70.

REINAARD <C3>: lant ghenaept den rennaert, 1596, RAG-Ne 103, 45v.

REINAARDEKEN <G3>: Lant ghenaept het reynaerdeken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 125v.

REINAARDS BILKEN: lants toessche ghenaept Reynaerts buelckin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 16r.

REINAARDS HOEKSSEN: ghemet ghenaept het Reynaerts houxkin, 1566, RAG-Ne 65, 0.

REITGAVERE <F7>: Willem vander Reggavere, 1339, 29 mei (Boon 1968, 1); kat. vande(n) ridhavere; lodewijke vand(en) regavere, 1374, SAG 301/10, 2 84r; jegen

gillisse van nevele ende joncfr. wilgheminen van de reydshavere sine(n) wettel. wive, 1387, SAG 301/10, 2 84r; pieter vanden RiesJavere, 1425, SAG, 301/28, 118r; pieters wyf van de(n) reytave(re), 1426, RAG-Ne 58, 8r; commende van willem van den reyiavere(n), 1426, RAG-Ne 58, 8r; vand(en) reytJave(re), 1426, RAG-Ne 58, 8v; Pieter van der Reyjaevere, 1435, SAG, 301/33, 125r; pieters wyf vanden Reygavere, 1490, RAG-Ne 61, 11r; Hannekin daelman fs. Joos houdt een leen ... alzomen gaet ten ReytgJavere waert groot zijnde een ghemet ... 1583, RAG-Ne 11, 20r; Jan van reyn Javere, 1584, RAG-Ne 1551, 78v; stede ende heet de Reytgavere groot een ghemet, 1594, RAG-Ne 1554; dootcoop van een Pieryne van ReyJavere, 1567-1568, RAG-Ne 144, 62v.

REITGAVERE: lants genaempt den Reygavere zuut de biebuuck strate, 1596, RAG-Ne 103, 80v; partye landts ghenaeamt de reytgaevere zuut de biebuyckstraete, 1633, RAG-Ne 28, 0.

REITGAVEREKOUTER: up reyjave(n) of reyjave(re) coutere, 1481, SAG, 330/35, 464v.

RIETWEG: wech geseyt de Rietwech, 1578, RAG-Dro 36, 17r, Lancx den waegheweck naer Jan van hulle Landt gheseit den Rietwech, 1604, RAG-Dro 163, 0.

RIJENKEER <D3>: Lants genaempt den Ryen keer, 1596, RAG-Ne 103, 78v; lants ghenaeamt den ryen keer noort de boschstraete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 85r; straete vande vierboomen naer den Ryen keer, 1639, RAG-Ne 28, c-382.

RIJWATERING <D3>: Lant ghenaeamt het diericxbulcxken oost de straete naer hansbeke noort de rye wateringhe, 1639, RAG-Ne 28, d-245.

RIJWEG <F2-F3>: landts ligghen(de) up den rywech, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; straete ghenaeamt de(n) rywech, 1560, RAG-Ne 2225, 0; Lands Upden Rijwech, 1566-1567, RAG-Nk 150, 3v; upden wech dieme(n) noempt den Riwech, 1576, RAG-Ne 625, 56v; wech diemen noempt de(n) Riwech, 1578, RAG-Ne 670, 0; lants ghenaeamt raveschoot stick zuut lants ghenaeamt de(n) doorent west den ham oost sheere(n) straete dieme(n) noempt de(n) Rywech, 1584, RAG-Ne 63, 81r; Landts ghenaeamt de(n) doorent noort den Ryde wech, 1595, RAG-Ne 28, 0; lant genaempt Ravescoot zuut den doorent west den ham Noort sheere(n) strate dieme(n) noemt den Rijwech, 1596, RAG-Ne 103, 20v; Lant upd(en) Riwech, 1609, RAG-Nk 31, 1v; Lants ghenaeamt het gheeste(n) ande(n) Reywyech, 1622, RAG-Ne 72, 0; metten collaere oost het straetken vande bosch straete naer den rywech, 1639, RAG-Ne 28, d-18.

RIJWEG VAN NEVELE NAAR HANSBEKE: lant ghenaeamt den waubosch suut opde strate genaempt den Rywech van nevele naer hansbeke, 1596, RAG-Ne 103, 93r; Lant upden rywech ghenaeamt den doorent oost de(n) Rywech van nevele naer hansbeke, 1639, RAG-Ne 28, d-74.

RIVIER (POEKE): zijt de reviere, 1596, RAG-Ne 102, 2v; west de reviere van nevele noort het pachtgoet vanden abt van drongene, 1596, RAG-Ne 102, 5r; een hofstede groot vC Roeden gelant noort sheeren strate oost de reviere van nevele heeft wylent een brauwerije geweest, 1596, RAG-Ne 102, 10r; mersschen daerment noempt bachten bossche ofte putten mersch zuut oost de riviere van nevele naer landeghem, 1596, RAG-Ne 103, 31v; de reviere commende van nevele naer landeghem, ca. 1625, RAG-Ne 322, 76r.

ROBBINS GAVER: lands gheheete(n) de(n) Robbins gavere en(de) de(n) plassche bulck, 1573-1574, RAG-Nk 151, 1v; Lands ghenaeamt de Robbins gavers zuut den wech van nevele naer hansbeke, 1576-1577, RAG-Nk 152, 2r.

ROGGENTUIN <E3>: Lants ghenaeamt den Rogghen tuun 1538-1564, RAG-Ne 62, 269v; lands ghenaeamt de(n) Rogghen thuun, 1565, RAG-Ne 69, nr. 119; Landts gheheeten den Rogghen thuun noort Landts gheheeten taruwe stick, 1566-1567, RAG-Nk 150, 2v; Lands ghenaeamt de Rogghen thuun, 1574, RAG-Ne 624, 80v-81r; Lands anden brugoom put oost Lands ghenaeamt de(n) rogghen tuun, 1576, RAG-Ne 670, 0; Landts ghenaeamt de(n) roghe(n) tuin, 1577, RAG-Ne 323, 3v; Lants ghenaeamt den roghen tun, 1577, RAG-Ne 323,n 55r; lants ghenaeamt den rogghentuyn, 1596, RAG-Ne 103, 41r; den rogghentuun, 1596, RAG-Ne 103, 41r; stick lants ghenaeamt de(n) rogghen(n) thuun(n) noort een stick lants ghenaeamt tarustick, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; Lants ghenaeamt de(n) Rogghe(n) thuyn met Lants ghenaeamt het taustick (sic), 1622, RAG-Ne 72, 0; ghemet ende L roeden ghenaeamt den rogghentuyn, 1639, RAG-Ne 28, d-55.

RONDE BILK(SEN) <C6>: Landts ghenaeamt het rond(e) bulcxke(n), 1577, RAG-Ne 323 13r; lans ghenaeamt et ronde bulckin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 141; den ronde(n) bulck, 1577, RAG-Ne 69, 0; stic ghenaeamt tronde bulcxkin, 1580, RAG-Ne 670, 0; het Ronde bulxkin, 1587, RAG-Ne 581, 101v; Lant ghenaeamt trondebulcxken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 87v-88r; Landts ghenaeamt het rondebulcxken, 1633, RAG-Ne 28, 0; lant ghenaeamt trondebulcxken, 1639, RAG-Ne 28, e-38.

ROOS <NB>: Paesschier meeren waert Jnde Roze te Nevele, 1542, RAG-Ne 136, 0; willem vander beke waert Jnde Roze te nevele, 1543, RAG-Ne 136, 0; Ww vand(er) beke Weert Jnde rooze binne(n) Nevele, 1546-1547, RAG-Ne 137, 0; stede ghenaeamt de rooze ligghende oost vand(er) croone ande Plaetse te nevele, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; Jan de meestere fs Jans ghebruyct hem toebehoorende de behuude stede ende herberghe daer hy woendt ghenaeamt de Roose groot in erven metten bogaert ghenaeamt den Inghelandt tsamen drye hondert R., 1571-72, RAG-Ne-147; Jan de meestere fs jans wardt ende tavernier binnen dezer Stede ende Vrihede Jnde herberghe ghenaeamt de Roze, 1572, RAG-Ne 312, 7v; Jan de meestere fs. Jans behuude stede ende herberghe ghenaeamt de Rooze metten bogaert ghenaeamt den Inghelandt daer achter ghelegghen, 1574, RAG-Ne 147, 0; huus herberghe brauwerie ende erfve ghelegghen binnen deser Stede en(de) plaetse ghenaeamt de Roose west de herb(er)ghe ghenaeamt de croone, 1574, RAG-Ne 624, 77r; Jan de Meestere Wart Jnde Rooze, 1575, RAG-Ne 2220, 42r; herberghe ghenaeamt de Rooze, 1575, RAG-Ne 2220, 29r; herberghe ghenaeamt de rooze, 1577-1578, RAG-Nk 24, 5v; Jan de meestere fs. Jans (...) herberghe ghenaeamt de rooze daer hy nu Jnne es wonende, 1577-78, RAG-Nk 27, 5v; ste genaemt de Roose, 1596, RAG-Ne 102, 8v; Jan Wante heeft jn pachte Jnde vryheyt van nevele de hofstede genaemt de rooze met het stedeken van adriae(n) lauwart ende de stede genaemt de Croone en(de) de hofstede dar neffens, 1596, RAG-Ne 32, 72v; stede ghenaeamt de Roose oost huus ghenaeamt tgaude(n) hooft, 1598-1612, RAG-Nk 29, 7r; huus en(de) erfve ghenaeamt de croone oost huus ghenaeamt de Roose, 1598-1612, RAG-Nk 29, 7v; huuse e(nde) herberghe ghenaeamt de Roose, 1598-1612, RAG-Ne 29, 3v; uut de herberghe ghenaeamt de rooze, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede ghenaeamt tgaude(n) hooft west de stede ghenaeamt de rooze noort Sente Jans straete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; ten huse van Jan de meestere Jnde rooze, 1608-1610, RAG-Ne 312, 9v; herberghe ghenaeamt de rooze, 1613-1615, RAG-Nk 32, 0; Jnde Sente Jans straete west huus ghenaeamt de rooze, 1618, RAG-Nk 147, 0; huys ende stede ghenaeamt de Roese, 1622, RAG-Ne 72, 0; huys ghenaeamt de Roese, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; hofstede ghenaeamt de rooze, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 91; stede ghenaeamt het gulden hooft west de herberghe ghenaeamt de rooze, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0; stede ghenaeamt rooze, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

ROOTAKKER: een derde vand(er) cap thiende ligghen(de) Jnde prochye van nevele beghin(nende) and(en) roy ackere (...) den gheheelen houc te Landeghe(m) waert en(de) es gheheeten de capthiende, 1544, RAG-Dro 118, 0; cap thiende beginnen(de) by Roe acker, 1578, RAG-Dro 36, 16v; Lande neffens Rootackere, 1583, RAG-Ne 627, 120v; neffens rootackere, 1584, RAG-Ne 1551, 58r.

ROOTGEMET: trote ghemet Jnde(n) haerdt, 1538-1564, RAG-Ne 62, 322r.

ROOTPUT <F4-F5>: de(n) rootput, 1423, SAG, 301/27, 2, 70v; vanden rotputte, 1432, SAG, 301/31, 2, 66r.

ROSTIJKEN: lants ghe-naempt het Rostinkin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 16v.

ROT <F4>: ant rot, 1454, SAG, 301/42, 2, 83v; landts gheleghen op trot, 1621, RAG-SB K2443, nr. 7.

RUBBINS BILK <G8>: Jan rubbins wedue, 1426, RAG-Ne 58, 14v; stede an doestsyde vander brabantstrate jan ruebins ghelant ande zuutsyde met eender stede die hy ute ghenomen heeft Jheghen segher mergaerde en(de) jan maelbout doude ghelant ande noertsyde houdende van mine(n) hee(re) va(n) nevele, 1469, RAG-Nds; een plecke van lande gheleghen binnen der vryhede(n) van nevele Jn Robbins buelc groet sijnde hondert Roeden streckende metter noert side nallinc den leghelae(re) en(de) metten hoest hende co(m)me(n)de voren ande straette en(de) metten westhende anden cleenen hoestbrouc en(de) mette(n) suutside nallijnc heyndricx wevers stede, 1433, RAG-Nds; huus ende hofstede omtrent hondert Roen liggen(de) binnen der vrien van nevele tenden vander brabantstrate wylent gheheete(n) Robbyns bulc west tleen (sic) oostbrouc oost de brabant strate Noort den leghelare, 1521, RAG-Dro 117, 37r; tend(en) vand(er) braebantstraete wylent gheheet(en) robbyns bulc west tleen oostbrouc oost de brabantstraete, 1544, RAG-Dro 118, 0; wylent gheheeten Robbys bulc, 1544, RAG-Dro 118, 13v; wylent gheheeten robbyns bulc, 1569, RAG-Dro 119, 18r; een huys en(de) hofstede tenden de brabant strate wilent gheheeten Robbins bulck west cleyen oostbrouc oost de brabant strate, 1620, RAG-Dro 122, 0.

RUDDERS BOS: bosch ghe-naemt de schaest ofte sRudders bosch gheleghen byden dry velden, 1639, RAG-Ne 28, d-316.

RUDDERS STEDE: ee(n) stick gheleghe(n) voor srudders stede, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

RUTSAERT: an dadelgract ... tusschen den schivinghe ende den ritsaerde, 1412, SAG 301/21, 2, 29r; neffens der adelgracht tusschen den scivinc en(de) den rutsaert, 1414, SAG, 301/28, 107v.

SAECKERS MOORTELKEN: lants gheheeten staetkers (?) moortelken byde meerbeke, 1584, RAG-Ne 1551, 65v; Lants ghe-naempt saeckers moortelken, 1584, RAG-Ne 1551, 70v.

SAILGE <B3-B4>: stick ghe-naempt de saelge, 1538-1564, RAG-Ne 62, 55v; met sticxken achter den hovenbuere penninc driesch stic achter de schuere het stick ghe-naemt den bosch de saelge al an een gelant, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; een viercant sticxken ghe-naemt de saelge, 1639, RAG-Ne 28, e-141.

SAILGEBILK <B3-B4>: den saelgiebulck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 222r.

SAILGESTEDE <B3-B4>: sticxken achter den hovenbuere penninc driesch, stic achter de schuere stic ghe-naemt den bosch, de saelgestede achter uut gaende al an een, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r.

SAILGESTUK <B3-B4>: gheheete(n) tsaligstick, 1577, RAG-Ne 323, 45r; Lands gheheeten tsaelghstick, 1577, RAG-Ne 69, nr. 87; lands ghe-naemt het salge stick

gheleghen te veldekinne west ande strate naer de singhele en(de) noort de voetweghele en(de) van ghelick(en) loopter eene(n) voet wech over van(der) cinghele naer Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 87v; Lants genaempt het sailge stick west de strate naer de synghele noort de voetwegele vanden synghele naer veldekene, 1596, RAG-Ne 103, 83r.

SASBILK <F4-G5>: in den sasbuelc, 1424, 301/28, 104v; jnden sasbuelc, 1451, SAG, 301/41, 141v; stick genaempt den sasbulc metten sas putte, 1596, RAG-Ne 103, 15v.

SASPUT <G5>: stick genaempt den sasbulc metten sas putte, 1596, RAG-Ne 103, 15v; lants op de(n) cleef(m)put nu ghenaempt de(n) sas put, 1621, RAG-SB K2443, nr. 3.

SCHAAPDRIES <A3-B3>: den schaepdriesch, 1596, RAG-Ne 103, 96r; lants ghenaempt den schaepdriesch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 106r; Lant ghenaemt den schaepdriesch commende totter synghele met een houcken ande straete west metten exeldambulc, 1639, RAG-Ne 28, e-168.

SCHAAPDRIES(SELKEN) <G6>: het schaepdrieschelken groot Een gemett (sic), 1596, RAG-Ne 103, 16v; Lant ghenaemt het schaepdriesschelken, 1639, RAG-Ne 28, d-6.

SCHAAPSCHEERDERS BILKSKEN <H4>: ov(er) Jan de scaepschee(re), 1426, RAG-Ne 58, 3r; tschaepherders bulcxken, 1577, RAG-Ne 69, 0; Lands ghenaempt tschaepscheerers bulxkin 1580, RAG-Ne 396, 135v; lant ghenaempt schaepscheerders bulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 62v; Lant ghenaemt het schaepscherders bulxken, 1639, RAG-Ne 28, b-245.

SCHAAST: ghenaempt de(n) schaest, 1538-1564, RAG-Ne 62, 25v; bosch ghenaemt de schaest ofte sRudders bosch gheleghen byden dry velden, 1639, RAG-Ne 28, d-316.

SCHAMPS KOUTER: Lands up schamps cautere, 1579, RAG-Ne 395, 77v; up schamps cautre, 1581, RAG-Ne 396, 245v; Lant up schamps cautere, 1639, RAG-Ne 28, f-117; Landts up schamps cautere, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

SCHAMPS LEEN: Tselve leen wylen toebehooren(de) Willem scamp die uutlansch es ende zo langhe gheweest heeft datmen gheen nieuware af en hoort, 1538, RAG-Nd 1346, 0; partije van Erfven ghenaempt schamps leen, 1584, RAG-Ne 1551, 80v.

SCHAMPS STUKSKEN: Lant het schampsticxken, 1639, RAG-Ne 28, c-85.

SCEEHAGE: Lants ghenaempt de scheehaghe, 1622, RAG-Ne 72, 0.

SCHEERBEK: up de(n) scheerbech, 1538-1564, RAG-Ne 62, 32v.

SCHELDRIES <C10>: Lant ghenaemt den bosch noort twaterlat noort den scheldriesch, 1639, RAG-Ne 28, f-137; oost metten scheldriesch, 1639, RAG-Ne 28, f-125.

SCHEPENHUIS <NB>: Reparation ghedaen an tSchepenhuys ende vanghenesse te Nevele, RAG-Ne 144, 75v.

SCHIPPERS STUK <F3>: Lants ghenaempt het tscheepers stuck, 1578, RAG-Ne 670, 0; Lands ghenaempt tscheepers stuck, 1578, RAG-Ne 626, 80r; een ghemet ghenaempt scheepers stic, 1581, RAG-Ne 626, 177r; lande ghenaempt scheepers stick, 1596, RAG-Ne 103, 117v; Lant ghenaemt het scheepers stic zuutoost tstraetken vande boschstraete naer den rywech, 1639, RAG-Ne 28, d-35.

SCHIJTHOEK: lants ghenaempt den schijthouck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 28v; lants up den scythouck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 326v; Lands te oossche up den scythouck, 1569-

1570, RAG-Ne 393, 142r; Landts upde(n) schythouck, 1577, RAG-Ne 323, 7r; Jnde(n) schythouck, 1578, RAG-Ne 64, 99r; Lands int gheweste datmen noempt de schythouc, 1581, RAG-Ne 396, 218v; een stick lants ghenaeamt de(n) scythouck noort de(n) cauterwech, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; upde schijthouck gheleghe(n) Int gheweste daerment heet toossche, 1613-1615, RAG-Ne 1264, 7v; Lants ghenaeamt den scit houck noort den cauter wech, 1618, RAG-Nk 147, 0; cauterlant ghenaeamt den Schijthouck west de(n) Cauterwech van Nevele naer Landeghem muelene, 1623, RAG-Ne 397, 168v; Lant ghen(aem)t den schythouc oost metter foreestken, 1639, RAG-Ne 28, b-854.

SCHIJVING: an dadelgract ... tusschen den schivinghe ende den ritsaerde, 1412, SAG 301/21, 2, 29r; neffens der adelgracht tusschen den scivinc en(de) den rutsaert, 1414, SAG,301/28, 107v.

SCHOONHAGE: an de scoenhaghe, 1453, SAG, 330/25, 409v; ande scoenhaghe, 1456, SAG, 330/27, 188v; meersch Ligghende up schouhaghe, 1583, RAG-Ne 627, 120v; up schoonhaghe, 1584, RAG-Ne 1551, 55v.

SCHOONHAGE: Lands ghenaeamt de schoonhaghe, 1586, RAG-Ne 581, 84r; een stick lants ghenaeamt de schoonhaghe alzome(n) naer vinct gaet, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; lants ghenaeamt de Schoonhaghe alzome(n) naer Vynckt gaet, 1618, RAG-Nk 147, 0; Lants ghenaeamt de schoehaghe, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; Landts ghenaeamt de schoonhaghe, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

SCHOONHAGEBILK: up scoenhaghen buelc, 1453, SAG, 330/25, 409v; up de scoenhaghe buelc, 1456, SAG, 330/27, 188v.

SCHOOTJENS <B1-C1>: Landts ghenaeamt de schootkins, 1577, RAG-Ne 323, 38r; twee ghelicke ghemeten lands beede ommecandt en(de) o(m)megracht ghenaeamt de schootkins, 1578, RAG-Ne 64, 77v.

SCHOOTSTRAATJE <B2-C2>: tscootstraetkin beloke(n), 1608-1610, RAG-Ne 312, 0.

SCHOTEN <B1-C1>: lants ghenaeamt de schoeten, 1596, RAG-Ne 103, 40r; bosch daerment noemt inde schooten suut den hooghen Lantbosch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 123r; Lant ende bosch ghenaeamt de schooten, 1639, RAG-Ne 28, d-319.

SCHYTERS STUK: lants ghenaeamt schyters stick, 1601, RAG-Ne 69, 0.

SELVATE <B3-C4>: ligghende up de selvate co(m)mende mette(n) noerthende an dwat(er)laet en(de) de oestsyde ligghende an dwesthende vand(er) gheenstbuelke, 1476, RAG-Nds; lants ligghende op de selvate commende metten noortende an twat(er)laet oest de hautackerstede, 1521, RAG-Dro 117, 23r; ligghen(d) op selvate, 1544, RAG-Dro 118, 12r; vC roe(n) Ligghende up de selvate commende metter noorthende an twaterlat, 1620, RAG-Dro 122, 0; Landts ghenaeamt de Selvate, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

SENTS BILK <B1-B2>: landts ghenamt sents bulc neffens den drie velden, 1595 (kopie), RAG-Ne 28, 0; styck genamt sents bylck noordt de dry velde(n), 1544, RAG-Dro 118; lant ghenaeamt vincent's bulc, 1613, RAG-Ne 28, 0; Lant ghenaeamt sentes bulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127v; Lant ghenaeamt sents bulck west sheeren straete voor de dry velden, 1639, RAG-Ne 28, d-303; bosch ghenaeamt den Loocklochtincbosch west de sents bulc, 1639, RAG-Ne 28, d-303.

SGRAVEN MEERSELKEN: twee ghemeten Lands boven sgraven meersschelkin, 1569, RAG-Ne 95, 44r.

SIMOENS BILK <F3>: Landts ghenaeamt Symoens bulck, 1577, RAG-Ne 323, 21v; lants den Simoens bulck, 1596, RAG-Ne 103, 1r; Lant ghenaeamt den neeren ghentwech noort oost metten symoens bulc, 1639, RAG-Ne 28, d-44; Lant ghenaeamt den symoens bulck zuut oost metten waubosch, 1639, RAG-Ne 28, d-64.

SINGEL <A3-B3>: Landts ghenaeamt den hinnebulck zuydts de straete naer de chynghel, 1566, RAG-Ne 65, 0; strate van veldecken naer tzinghelkin, 1575, RAG-Ne 28, 0; lands ghenaeamt de hemelrijke zuut ande strate naer de(n) sijnghele, 1578, RAG-Ne 64, 64r; lands ghenaeamt het salge stick ghelegghen te veldekinne west ande strate naer de singhele en(de) noort de voetweghele en(de) van ghelick(en) looper eene(n) voet wech over van(der) cinghele naer Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 87v; bulcxken ande cynghele voor thof, 1596, RAG-Ne 103, 15r; thofsteykin ghelegghen zuut west anden chijnghele zuut west de beke noort oost Lands ghenaeamt den peerdenbilck, 1585, RAG-Ne 581, 44r; Lants genaemt het sailge stick west de strate naer de synghele noort de voetwegele vanden synghele naer veldekene, 1596, RAG-Ne 103, 83r; behuysde hofstede darment heet te veldecken bijden singele ofte Cauterke(n), 1596, RAG-Ne 32, 0; strate naer de synghel, 1622, RAG-Ne 72, 0; Leene Ligghende daerment noemt veldecken ontrent douterken ofte byden synghele ghenaeamt tleen ten plassche groot elfve bunderen ... eerst eene behuysde hofstede metten synghele voor de selve stede, 1624, RAG-Ne 28, e-150; behuysde hofstede liggende byde(n) synghele ofte hautere suut tlant anden bosch oost up de straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 3r; strate van Veldekins naer tzynghelken, 1632, RAG-Ne 28, 0; strate van veldecken naer den synghele, 1639, RAG-Ne 28, e-144; pachtgoet ghenaeamt het synghel te veldecken, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

SINGELBILKSKEN <B3>: landts ghenaeamt het chynghel bulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 15r.

SINGELSTUKSKEN: Landts tsynghele sticxkin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 14.

SINT-JANSSTRAAT <NB>: an s(ente) jhans straetkin, 1385, SAG, 330/8, 1r; stede ghelegghen binne(n) der Vryheden van nevele Jn sent Ja(n)s strate ghelant sijnde ande West zijde en(de) an de noort zijde tospitaal van nevele en(de) mette(n) zuut ende co(m)mende an sent Jans strate, 1426, RAG-Nds; jn sente jans strate, 1481, SAG, 330/35, 464v; jnde vrijheit van nevele jn sente jans strate ande brugghe, 1486, SAG, 330/37, 285r; stede Jn sent Jans strate an twatre, 1503, RAG-Dro 123, 0; In sint Jans strate zuut sheeren strate Noort tleen oosbrouc west de swynmaerct, 1521, RAG-Dro 117, 29r; Jn zente Jans strate, 1530, RAG-Nd 1319, 0; de Ste Jans strate, 1537, RAG-Ne 670, 0; stede Jn sinte janstrate west den Cloostere, 1547-1548, RAG-Nk 24, 0; in sente jans strate, 1574, RAG-Ne 624, 78r; up sent Janstrate noortzide jegghens de erve van het clooster van Nevele, 1575, RAG-Ne 670, 0; upde Sente Jans strate ande steene(n) brugghe, 1577, RAG-Ne 69, nr. 65; stede Jn Ste Jan strate an twatere, 1584, RAG-Ne 1551, 77r; Jn sint Jansstraete, 1586, RAG-Ne 773, 0; behuysde hofstede Jn Sinte Jans strate upden houc vande Brabantstrate, 1587, RAG-Ne 581, 108v; stede Jn St. Jans strate dweers Jegghen over tclooster, 1598-1612, RAG-Nk 29, 8v; stede binnen nevele Jnde Sente Jans strate streckende met den oost hende lanx den clooster muer, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Jn Ste Jans strate, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; Jnde Sente Jans strate upde zuut zyde van(der) brugghe, 1618, RAG-Nk 147, 0; in Sint Jans Strate noort het cleen oosbrouc, 1620, RAG-Dro 122, 0; suyt ae(nde) St jans strate noort tleen ghenaeamt de wallekens, 1630, RAG-Ne 322, 5v; aen S(en)t janstrate noort den cleenen oostbrouc, 1639, RAG-Ne 28, 51.

SINT-JORIS <NB>: een behuysde hofstede ende brauwerie ghenaeamt sente jooris groot IJc LX roeden noort sente jans strate oost de brabantstrate suut de beke, 1626, RAG-Ne 101, 0; een hofstede synde nu eene brauwerie ghenaeamt St jooris noort St jans strate west de straeten loopende naer blaesen driesch jc segge oost, suut de beke, 1630, RAG-

Ne 322, 11r; een behuysde hofstede nu ghe-naemt sente jooris noort sente jans straete oost de straete Loopende naer den blasendriesch, 1639, RAG-Ne 28, 0; behuysde hofstede nu ghe-naemt sente Jooris noort sente Jans straete oost de straete naer den blaesendriesch welcke voornomde hofstede wylent vier hofsteden geweest zyn, 1639-1640, RAG-Ne 74, 11r; hofstede ende brauwerije ghe-naemt sente Jooris noort ende oost de strate, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 106.

SINT-MAURITIUSWEG <A4-B5>: ghe-naempt Ste mauricis wech, 1538-1564, RAG-Ne 62, 255v; Lant Jn braemdonc west sente mauritius wech, 1639, RAG-Ne 28, e-23; metter cleen Leenken west sente mauritius wech, 1639, RAG-Ne 28, e-48; Lant ghe-naemt den bunderplas oost sente mauritius wech, 1639, RAG-Ne 28, e-115.

SMALLE RIET <B4>: Jnde smal rijt, 1450, RAG-Ne 59, 14v; Jnde smaelRiet een half ghemet, 1490, RAG-Ne 61, 19v; Jnt smaelRiet Jn loenkins mersch, 1490, RAG-Ne 61, 19v; Bysterveltbosschelken met plantsoenbosch de smalle riedt den eyghendoncbosch al an een ghelant, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; Lant wylent ghe-naemt het smalle riet ende nu de cromme wulghe, 1639, RAG-Ne 28, e-52.

SMALLE RIETBOSSSELKEN <B4>: tbysterveltbosschelken met den plantsoenbosch de smalle riet bosschelken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r.

SMIDSE: de smesse, 1584, RAG-Ne 1551, 46r.

SNIBBELE <B4>: inde claeis stede de crekelwee den Langhen bulc den snibbele; het meerschelken; hemelrycke; den hooghen drooghen; het walleken al an een, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; den snibbele, 1594 , RAG-Ne 28, 0; styc genampt de snybbere, 16e, RAG-Ne 28, 0; styc genampt hemerycke west de snybbere, 16e, RAG-Ne 28, 0; styc genampt hemerycke west de snybbere, 16e, RAG-Ne 28, 0; stic ghe-naemt den snybere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 91r; lants ghe-naemt hemelrycke oost de sybere (sic) noort de straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 91r; metten hooghen ackere daervan tot dry bunderen te vooren ghe-naemt den Langhen bulck, den snibbele, hemelrycke nu al in een brocht, 1639, RAG-Ne 28, c-278.

SPAMGRACHT: up braemdonck noort Landts ghe-naempt de spamgracht, 1584, RAG-Ne 1551, 51r.

SPANJAARD <B4>: den spaegnaert, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127v; vant bysterveltbosschelken ende den plantsoenbosch suut den spaignaert, 1639, RAG-Ne 28, e-58.

SPANJAARDS BOS: den spaegnaerts bosch, 1613, RAG-Ne 28, 0.

SPICKERS BLOKT: spickers bloct, 1432, SAG, 301/31, 2, 66r.

SPINSTRAATJE <C1-D1>: Spinstraete, 1577, RAG-Ne 323, 42r; Lands streckende achter tspinstraetkin, 1579, RAG-Ne 670, 0; zuyt ant spinstraetken metter westzyde ande groote straete van nevele naer aeltere, 1596, RAG-Ne 103, 49v; tspinstraetken, 1639, RAG-Ne 28, d-197; Lant ghe-naemt den maldeghembulc west het spinstraetken, 1639, RAG-Ne 28, d-205.

SPINSTUKSKEN <H2>: Lant inden hautackere nu ghe-naemt het spinsticxken, 1639, RAG-Ne 28, b-372.

SREUZEN STUKSKEN : Landts ghe-naempt sruese(n) stixke(n), 1584, RAG-Ne 63, 96r.

STAART: iij ghemeten inden steert, 1630, RAG-Ne 325, 48v.

STAMPS STRAATJE: an stamps straetkin, 1447, SAG, 301/39, 2, 6v.

STANDAARD <C1>: Lants Jnde standaert, 1577, RAG-Ne 323, 38r; lands Jnden standaert, 1578, RAG-Ne 64, 78r; lant ghe-naempt den standaert, 1596, RAG-Ne 103, 70v; een stick lants in Nevele daer Hansbeke ende Nevele scheet ghe-naempt den standaert, 162, RAG-Ne 397, 119r; Lant inden standaert, 1639, RAG-Ne 28, d-202.

STANDAARDBOS: ghemet ghe-naempt den standaertbosch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 221r; bosch ghe-naempt den standaardbosch, 1567-1573, RAG-Ne 99, 2v; bosch ghe-naempt den standartbosch, 1568-1573, RAG-Ne 99, 2v; bosch ghe-naemt den standaert bosch, 1639, RAG-Ne 28, d-332.

STEDE <F4-F5> en <D3-E3>, 899, >: landts gheheeten de stede, 1541-1542, RAG-Ne 392, 13r; de stede, 1563, RAG-Ne 62, 0; Lants ghe-naempt de ste, 1577, RAG-Ne 323, 70v; Lant ghe-naemt de stede noort de strate vanden heere van vinderhoute ghe-naemt de ro, 1639, RAG-Ne 28, d-96.

STEDE TEN BURE: stede Toossche gheheeten de stede ten buere groot zijnde twee ghemeten, 1578-81, RAG-Ne-626, 75v.

STEDE TEN HEKKE: eene hofstede die men heedt ten hecke ligghende jn de vrihede van Nevele, 1340, RAG-Nds; stede diemen heedt ten hecke, 1503, RAG-Dro 123, 0; leen Jnde prochie van nevele zome(n) buter vryhede naer Landeghem gaet Streckende neffens de stede te(n) hecke commende metten westhende met eene(n) becxkine over t strate ende mette(n) Oosthende up de gracht vand(en) oosbrouck, 1536, RAG-Nd 1344, 0; stede Jnde muelenstrate diemen heet ten hecke, 1584, RAG-Ne 1551, 76v.

STEDE TER ELST: liggh(e)n de toessche an de stede t(er) elst, 1426, RAG-Ne 58, 222r.

STEDEKEN 1 <C4>: Landts ghe-naempt tstedeke(n), 1577, RAG-Ne 323, 27r; Lands ghe-naempt tstedekin, 1584, RAG-Ne 63, 94r; ghe-naempt het stedeki(n), 1595, RAG-Ne 28, 0; landts ghe-naempt het stedeken, 1596, RAG-Ne 103, 23r; half gemet ghe-naemt het stedeken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 14r.

STEDEKEN 2 <I4-I5>: Lant ghen(aem)t tstedeken west dhoossche straete, 1639, RAG-Ne 28, b-97.

STEENAKKER <E8-E9>: lants ghe-naempt den steenackere oost de hofstede daer de poucxsche vierschare up staet metten hende ande straete van nevele naer thielt, 1584, RAG-Ne 1551, 58v.

STEENGAT <G5>: het ander derde vand(er) capt thiende beghinne(n)de an stee(n)gat ... gheheel tseyslant neder streckende naetr staetke(n) (sic) voor den perboom bulcken tot op de gaverstraete ande oude stat o(m)me keeren, 1544, RAG-Dro 118, 0; de Capthiende ... beghinnen(de) an steengat ... duerloopende tgheheele cheijlandt, an twaterlaet ende voorts Loopende naer tstraetken voer den peerdenbulck tot up de gaverstraete ande audde stede ... Lancx den waeghewech naer Jan van hulle Landt gheseit den Rietwech ... beghint an coijackere, 1604, RAG-Dro 163, 0; lants ghe-naempt tsteingat, ca. 1625, RAG-Ne 322, 106r; Lant ghe-naemt het steyngat, 1639, RAG-Ne 28, c-485.

STEIN <F6-G5>: ten henden vanden steyne an de helshaghe; den buelke op den steyn, 1394, SAG, 301/14, 2, 38r; ts<t>ic up den steyn dat men eed de drie buu(n)re, 1412, SAG, 301/21, 2, 29r; Johannes de wale hout een leen ende es de hofstede toessche lancx

zuutwaert up streckende neffens den steyne, 1460, RAG-Ne 9, 7v; gheleghen beneden den steyne, 1530, RAG-Nd 1314, 0; een leen wesende de hofstede van(den) pachtgoede thoossche noort ande hoossche straete oost de partie lands ghenaeamt den steyn, 1578, RAG-Ne-14, 17r; Lands daerment heet int gaverkin zuut oost de strate van stein naer de capt, 1581, RAG-Ne 396, 218v; een half ghemet byden, 1583, RAG-Ne 11, 22v; Willem de Wale fs. pieters ... een leen ... en(de) es de hofstede van zinen goede toessche lanx zuutwaert up streckende neffens den steyne, 16^e, RAG-Ne 8, 6r; stick lants gheleghe(n) up d(en) stein west tscostere bulck, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; een stick Lants gheleghen upden steyn west een stick Lants ghenaeamt scoster bulck, 1613-1615, RAG-Nk 32, 0; Pieter de waele hout een leen en(de) es de hofstede Toossche lanx up streckende suutwaerts neffens den stijne, 1618, RAG-Nk 147, 0; Lant op oossche cautere by den waterlate west metter venneken noort de straete naer den steyn oost de(n) weech van nevele naer Landeghem meulene, 1639, RAG-Ne 28, a-130; Lant ghenaeamt den steyn west den bosch ofte putterye oost de steynstraete, 1639, RAG-Ne 28, a-493; Landts ghenaeamt den steyn, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

STEINEN <F6-G5>: de straete vande steynen naer de cautere, 1639, RAG-Ne 28, a-135.

STEINPUT <F5-G5>: up de(n) steynput, 1577, RAG-Ne 323, 21r.

STEINSTRAAT <F7-G5>: Lant ghenaeamt teebooschelken oost de steynstrate, 1639, RAG-Ne 28, a-152; Lant ghenaeamt den hooghen steyn oost de steynstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-525.

STENEN BRUG(SKEN) <NB>: te nevele ande steen brugghe, 1530-1531, RAG-Ne 135, 0; upde Sente Jans straete ande steene(n) brugghe, 1577, RAG-Ne 69, nr. 65; a(n) tsteene(n) brugske(n), 1608-1610, RAG-Ne 312, 0.

STEVINS BILK: steuins buelc, 1454, SAG, 301/42, 2, 83v.

STICHELBIK: den stichelbuelc, 1424, SAG, 301/28, 104v; den stichelbucht (sic), 1451, SAG, 301/41, 141v; Landts ghenaeamt de(n) Stichelbulck, 1621, RAG-SB K2443, nr. 2.

STICMANS AKKER: jn sticmans ack(er)e, 1425, SAG, 301/28, 118r; in sticmans ackere, 1435, SAG, 301/33, 125r.

STOKMEERS: never der stocmersch, 1405, SAG, 330/13, 205v.

STOKT: up de stockt commen(de) upde kaelene, 1584, RAG-Ne 1551, 53v; up de(n) voorn. stockt bachten braemdoncq, 1584, RAG-Ne 1551, 53v.

STOOF: up thuis gheheeten de stoeve te nevele, 1490, SAG, 330/41, 349.

STREEPKEN: vier hondert roed(en) lants ghenaeamt het streepkin, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; Lants ghenaeamt het streepkin, 1613-1615, RAG-Nk 32, 0; lants ghenaeamt het streepkin, 1618, RAG-Nk 147, 0.

STREKELS GAT <H4>: an strekels gat up de capt, 1422, SAG, 330/17, 353r; up tstreke(n)s gat, 1424, SAG, 301/28, 104v; van den strekels gate, 1426, RAG-Ne 58, 20r; van den strekels gate, 1450, RAG-Ne 59, 24r; strekers gat, 1451, SAG, 301/41, 141r; te veldekine Jnde hulst ... ende ten daesdonck ... te putte ... gaverstrate ... toessche ... tsteckelgate ... ande poucke, 1530, RAG-Nd 1323, 0; ande hoosche straete zuut an tstrekelgat, 1577, RAG-Ne 69, nr. 102; landts de(n) eeckbulc noort de beke naer strekels gatte, 1577, RAG-Ne 69, nr. 6; behusde hofstede Oost ande hoossche straete zuut ant strekels gat, 1578, RAG-Ne 64, 74v; een leen es een waterloop die beghint te veldekinne

daerment heet Inde hulst commen(de) alzo nederwaerts ten daesdouncke ter gaverstraete toe naer tchyslandt thoossche tstreckelsgate neder strecken(de) tot leen ten huele en(de) alzo tot Landeghem Dam inde calene, 1578, RAG-Ne-14, 28v; Lands ghenaeamt het bulxkin up strekels gat oost de oossche strate west de beke naer tgoet ten huele noort strekelsgat, 1580, RAG-Ne 396, 155v; Gilis vanden keerchove hout een leen ... ende es een waterloopt (sic) beghinnen(de) te veldekene Inde hulst ende alzo nedercommende ten daesdoncke te kerstiaen lams, ter gaverstraten, ten chijslande, toossche streckelsgate toe ende alzo nederstreckende tot Inde poucke 1583, RAG-Ne 11, 22r; cauterwech van nevele naer landeghem muelene noortwest streckels gat ende hoossche str(ate), 1596, RAG-Ne 103, 31v; cauterlants liggende daerment noempt oossche cautere zuut oost de(n) cauterwech loopende van nevele naer landegem meulene noortwest sterkels (sic) gat ende oossche straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 13v; zuut strekels gat, 1639, RAG-Ne 28, b-127.

STREKELS GAT <H4>: Lands gheheeten tstrekelgat, 1575, RAG-Ne 2220, 91r; lands gheheeten stekels (sic) gat ghelegghen thoossche, 1584, RAG-Ne 63, 95r; lants ghenaeamt strekels gat oost en(de) noort sheere(n) straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 14r; Lant ghenaeamt den groenen wech ofte streckels gat oost de beke commende vanden Leene ten heule, 1639, RAG-Ne 28, b-187.

STREPE 1: lands gheheeten de strepe liggende inde(n) ham, 1441, RAG-Nds; stic landts ghenaeamt strypen liggende toessche byden doerrekinne, 1503, RAG-Dro 123, 0; Lant ghenaeamt tackerken west de strepe noort een stic ghenaeamt den houc, 1639, RAG-Ne 28, c-463.

STREPE 2 <C4-C5> <C6> <D6> <G3-H3>: Lants ghenaeamt de strepe, 1538-1564, RAG-Ne 62, 216v; Lants ghenaeamt de strepe, 1550-1563, RAG-Ne 63, 31v; Jnde strepe, 1550-1576, RAG-Ne 63, 46v; Lants up de streepe, 1563, RAG-Ne 2225, 0; inde strepe, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; lants ghenaeamt de strepe, 1577, RAG-Ne 69, nr. 9; Landts gheheete(n) de strepe, 1577, RAG-Ne 323, 9r; upde strepe, 1586, RAG-Ne 773, 0; ghenaeamt de strepe, 1596, RAG-Ne 103, 13v; lant genaemt de strepe, ca. 1625, RAG-Ne 322, 45v.

STREPE 3 <E4-E5>:lant genaemt de strepe noort metter helshaghe, zuut metten callants bulck, 1596, RAG-Ne 103, 76v.

STRIJPSTRAATJE <E4-F4>: een straetkin datter strepwaert gaet, 1580, RAG-Ne 1101, 0; ghenaeamt strypstraetkin, 1580, RAG-Ne 670, 0; Jnde biebuucstrate noort het straetkin ghenaeamt het strijpstraetkin, 1587, RAG-Ne 581, 101v; genaemt het strijp straetken, 1596, RAG-Ne 103, 111v; zuutwest de biebuycstraete noortwest het strypstraetken Loopende vande biebuucstraete naer de boschstraete noortoost den callants bulc, 1639, RAG-Ne 28, c-457.

STRIPE <I4-J4>: meersch ghenaeamt de stripe, 1538-1564, RAG-Ne 62, 27v; ande(e) strype meersch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286r, meersschen ghelegghen ter strypen, 1538-1564, RAG-Ne 62, 104v; meersch Jnde strepe, 1538-1564, RAG-Ne 62, 273v; meersschen Jnde strepe, 1552, RAG-Ne 670, 0; meersch daerment heedt de strepe, 1567-1573, RAG-Ne 99, 23v; streckende Lancx de strepe zuutwest nedere met eenen mersschelkine datmen heet matkins meersch commende up de caendele, 1585, RAG-Ne 581, 52v; meersch daerment heet inde strepe metten oosthende ande calene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 128r; meersch ghenaeamt de strepe daerment heet inde Langhe meersch, 1639, RAG-Ne 28, b-20.

STROBBES GEMET: ghenaeamt strobs ghemet zuut west een stick Landts ghenaeamt den theens bulck, 1566-1567, RAG-Ne 143, 7v; lands ghenaeamt strobs ghemet, 1577-1578, RAG-Ne 148, 12v.

STUK ACHTER DEN BOS <G3>: eenen bulck gheseit tstick achter den bosch, 1590, RAG-Dro 163, 0; stuck achter den bosch, 1614, RAG-Dro 163, 0; een stick landt zuytwaert ae(n) t' kerssavont stick ghenaemt het stick achter bossche, 1626, RAG-Dro 163, 0.

STUK ACHTER PIETER VAN DE MORTELS HOFSTEDE: ghenaempt tstic achter Pieters vander moortels stede noort west tpeperstraetkin, 1581, RAG-Ne 396, 247v.

STUK BACHTEN DEN OVEN: lants ghenaempt het stick bachten den hovene, 1596, RAG-Ne 103, 33v; stic bachten den hoven, 1639, RAG-Ne 28, d-191.

STUK OP DE WESTMEERS: lants ghenaempt tstick up de westmeersch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 286r.

STUK VOOR HET HOF <D4-D5>: ghenaempt het stick voor thof den cant naerst biebuucx dreve, 1606, RAG-Ne 396, 391v.

STUK VOOR JOOS MORTIERS <C1-C2>: Lant ghenaemt het stic voor joos mortiers, 1639, RAG-Ne 28, d-321.

STUK(SKEN) BACHTEN 'T OVENBUUR: met sticxken achter den hovenbuere penninc driesch stic achter de schuere het stick ghenaemt den bosch de saelge al an een gelant, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; sticxken achter den hovenbuere penninc driesch, stic achter de schuere stic ghenaemt den bosch, de saelgestede achter uut gaende al an een, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r; sticxken bachten den hovenbuere, 1639, RAG-Ne 28, e-146.

STUKSKEN TER WILGEN: lant ghenaempt het sticxken ter wulghen zuut west hoossche strate, 1596, RAG-Ne 103, 31v.

SVROEDEN BILK: parcheel gheheeten svroieden buelck daerment heet te kerrebrouck, 1523, RAG-Nd.

SWILDEN BILK: swilden buelc, 1439, SAG, 301/35, 202r.

SWITTEN STEDE: switte(n) stede, 1415, SAG, 330/15, 295.

TARWEBILK <B5>: in de tarubuelc, 1424, SAG, 301/28, 104v; jnden tarubuelc, 1451, SAG, 301/41, 141v; lants ghenaempt de(n) taerwen buelc, 1538-1564, RAG-Ne 62, 24v; Landts ghenaempt den taruwer bulck, 1557, RAG-Ne 670, 0; Lant ghenaemt den tarubulc, 1639, RAG-Ne 28, e-34.

TARWESTOPPELEN: Lant ghenaemt de tarustoppelen, 1639, RAG-Ne 28, e-173.

TARWESTUK <F3>: ghenae(m)t taerwestick, 1538-1564, RAG-Ne 62, 261v; Landts gheheeten den Rogghen thuun noort Landts gheheeten taruwe stick, 1566-1567, RAG-Nk 150, 2v; stick ghenaempt tarustick, 1577, RAG-Ne 323, 61v; lands ghenaemt het tarustick, 1578, RAG-ne 64, 113r; Lands ghenaempt het tarurstic, 1581, RAG-Ne 626, 157v; Lants ghenaempt het tarwe stick ofte de(n) vroubelyaert, 1584, RAG-Ne 63, 81r; landts het tarustick, 1596, RAG-Ne 103, 19r; lants genaempt het terwe stick, 1596, RAG-Ne 103, 20v; een stick lants ghenaempt het tarustick, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stick lants ghenaempt de(n) rogghe(n) thuu(n) noort een stick lants ghenaempt tarustick, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; lants ghenaempt taruestick, ca. 1625, RAG-Ne 322, 27v; Lant ghenaemt het tarustic ende nu den beliaert, 1639, RAG-Ne 28, d-76.

TE VRIJEN: landts daerment heet te vrijen zuut oost de poucke west cauterken, 1596, RAG-Ne 103, 1v.

TEENS AKKER: een aut ghemet gheleghen daerment heet inde hautackere neffens den teensackere oost upden rywech, 1580, RAG-Ne 1101, 0.

TEENS BILK: den theens bulck hendende up Rywech, 1560, RAG-Ne 2225, 0; ghenaeamt strobs ghemet zuut west een stick Landts ghenaeamt den theens bulck, 1566-1567, RAG-Ne 143, 7v; stick lands ghenaeamt de(n) theeis bulc, 1577-1578, RAG-Ne 148, 12v; Lands ghenaeamt den theens bulck, 1578-1579, RAG-Ne 150, 12v; ghenaeamt den temsbulck hendd(ende) upden rywech suut de strate ghenaeamt den rywech, 1580, RAG-Ne 1101, 0; ende hent up teensbilck lant, 1580, RAG-Ne 1101, 0; Lands gheleghen daerment heet Jnden audt ackere neffens den thens bulck, 1622, RAG-Ne 72, 0; Lands ghenaeamt de thens bulck hendende up den Rywech, 1622, RAG-Ne 72, 0.

TENDEN BOUDEWIJN WITTEVRONGHEL'S SCHUUR: stick gheheeten thenden baudewyn wittevronghels schuere an straete, 1584, RAG-Nd 1418, 0.

TENDEN DE TRET: Landts daerment heet thenden der tret, 1565, RAG-Ne 421, 0.

TENDEN FOREEST <I5>: meersch gheleghe(n) thende foreest oost upde calene, 1577, RAG-Ne 69, nr; 65; Meersch ghenaeamt thende(n) foreeste oost ande calene, 1578, RAG-Ne 64, 111r; eenen mersch genaemt tende(n) Foreeste Oost ande Calene, 1596, RAG-Ne 32, 0; meersch daerment noemt thenden foreeste mette(n) oosthende ande caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 2,r; meersch daerment noemt thenden foreeste, 1639, RAG-Ne 28, b-12; meersch inden wyc van oossche daerment noemt thenden foreest, 1639, RAG-Ne 28, b-275.

TENDEN GROENEN WEG: Lands daerment heet thenden groenen Weghe, 1581, RAG-Ne 396, 218r.

TENDEN VAN DE BOSSTRAAT: stick genaemt thenden van(de) boschstrate, 1596, RAG-Ne 103, 104v.

TERT <NB>: lant up blasen tert oft Jnden tert oost de huelstrate, 1596, RAG-Ne 103, 57v.

TERTEKEN <NB>: (lant) wilent ghenaeamt het terdeken ende een half bunder ghenaeamt blasius tert (ghebrocht in een stic ghenaeamt den grooten tert), 1650, RAG-Ne 29, 50v.

TIELTSE WEG <F8>: tusschen den Thielt'schen wech ende den wech naer poesselwale, 1586, RAG-Ne 581, 84v.

TIENDENVRIJ <H2-H3>: dlant dat men heedt tiende vry, 1503, RAG-Dro 123, 0; ons landt gheheeten thie(n)de vrij, 1525-1546, RAG-Dro 157, 0; lants ghenaeamt het ghendtgadit hendende up thiende vrij, 1538-1564, RAG-Ne 62, 312r; landt gheheete(n) thie(n)de vrij groot xj buu(n)d(er), 1541, RAG-Dro 65, 0; landt gheheete(n) thie(n)de vrij groet xj bund(er), 1544-1545, RAG-Dro 66, 11r; Landts nalinck de ghaverstrate e(nde) up thiendevry daerment heet de haeck, 1571-1575, RAG-Ne 2225, 0; lands ghenaeamt den hautackere gheleghen daerment heet andt thiende vry, 1578, RAG-Ne 64, 89v; tweentertich ghemete(n) landts gheleghen binne(n) der prochie va(n) Nevele ghenaeamt Thiendevry, 1579, RAG-Dro 36, 19r; dlant datmen heet thiende vrij, 1584, RAG-Ne 1551, 78v; eenen blocke ghenaeamt het thiende vry, 1596, RAG-Ne 103, 6r; Lant Ligghende inde hautackere ghenaeamt den papkens bulck west thiendevry en(de) noort de prochie van Landeghem, 1639, RAG-Ne 28, b-376.

TIENDENVRIJ <H2-H3>: tgoetkin gheheete(n) tiende vry, 1495, RAG-Dro 115, 11r; goet ende lant In de prochie van nevele gheheeten thiende vry, 1501, RAG-Dro 127, up tgoeyken gheheeten tiendevrij, 1508, RAG-Dro 116, 14v; tgoykin gheheeten tiendevry, 1521, RAG-Dro 117, 28r; Leene up de hooghe capt bachten den goede ten heule noort thiendevry oost de beke, 1639, RAG-Ne 28, b-206.

TIENHONDERD ROEDEN <I3>: by tleen ten huele up den cautere ghenaeamt de thien honder roeden, 1596, RAG-Ne 103, 97r; stic by tleen ten heule ghenaeamt de xC roeden oost den waghenwech, ca. 1625, RAG-Ne 322, 106r; Lant by tleen ten heule ghenaeamt de xC roeden, 1639, RAG-Ne 28, b-103; Lant ghenaeamt de Xc roeden noort oost den Langen bulc, 1639, RAG-Ne 28, 106.

TOERNOYS BILK(SKEN) <E4-E5>: Lands ghenaeamt den tournoys bulck, 1574, RAG-Ne 624, 63r; Lands ghenaeamt den tournois bulc, 1577, RAG-Ne 670, 0; Lands ghenaeamt den tournois bulc, 1577, RAG-Ne 625, 130r; stick gheheeten thernooijs bulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 27v; lants te vierboomen ghenaeamt den tournoijs bulck, 1596, RAG-Ne 103, 33r; stick gheheeten thernois bulck, 1596, RAG-Ne 103, 107r; lant daerment noemt te vierboomen ghenaeamt de tournois bulck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 117v; Lant ghenaeamt den tournois bulc zuut de biebuucstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-423; Lant ghenaeamt den tournoys bulc zuut de biebuycstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-441.

TOREN <NB>: Lucas dhooghe onder Bailliu Vanden lande van nevele heeft jn pachte genomen het Casteel oft torren van nevele darne(n) onder de vierscare Jnne hout ende boven de tweede stagie de gevange(n)ne leijt en(de) vande reste heeft sin gebruijck met twee moten dar buijten ligge(n)de wesende gersinghe oft weije ende oock fruijt boomen dar op staende, 1596, RAG-Ne 32, 64v; Lucas dhooghe heeft jn pachte den tooren oft huysinghe tot nevele, 1596, RAG-Ne 32, 68v.

TORREMAN <D3-E3>: landts ghenaeamt het torre stick oft den torre man, 1596, RAG-Ne 103, 18v; lants ghenaeamt den thurreman, 1596, RAG-Ne 103, 39v; Landts ghenaeamt thurreman, 1577, RAG-Ne 323, 12v; landts ghenaeamt het torre stick oft den torre man, 1596, RAG-Ne 103, 18v; lant het torrestick ofte torre man, 1605, RAG-Ne 69, 0; Lant ghenaeamt het turrestic ofte den turreman noort upde boschstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-407.

TORRESTUK <E3-E4>: landts ghenaeamt het torre stick oft den torre man, 1596, RAG-Ne 103, 18v; lant het torrestick ofte torre man, 1605, RAG-Ne 69, 0; Lant ghenaeamt het turrestic ofte den turreman noort upde boschstraete, 1639, RAG-Ne 28, c-407.

TREE <H5>: thend(en) der tre, 1538-1564, RAG-Ne 62, 346v; Lants ghenaeamt de tre, 1577, RAG-Ne 323, 59v; lands ghenaeamt de tre west ande(n) herwech van Nevele naer Landeghem muelen, 1578, RAG-ne 64, 110v; lant ghenaeamt de couckelaere ofte de tre, 1596, RAG-Ne 103, 62v; stick lants ghenaeamt den couckelaere oost het trekin dat naer de meersch loopt, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0.

TREEBILKSKEN: Lants gheheeten trebulcxkin henden(de) up de Cautere, 1538-1564, RAG-Ne 62, 104v.

TUSSENBRAND <E5-F5>: den tusschen brant ghenaeamt, 1584, RAG-Nd 1418, 0.

TUSSENSTE HELFT: Lants ghenaeamt de tusschenste helft, 1582, RAG-Ne 773, 0.

TUSSENSTE HULLEMEERS <A1-A2>: bosch ghenaeamt de tusschenste hulle meersch ghelegh(en) by en(de) nevens ande drie velden zuut west de calene, 1578, RAG-ne 64, 108r; bosch genaemt tusschenste hullemeersch gelegen neffens de dry velden, 1596,

RAG-Ne 103, 75r; bosch ghenaeamt de tusschenste hulle meersch gheleghen neffens de dry velden, ca. 1625, RAG-Ne 322, 79v.

TWEE GEMETEN <C4-D4> <G2>: eenen bulck gheheete(n) de twee ghemete(n) groot twee ghemete(n) Ligghende thende(n) de vijf ghemete(n), 1590, RAG-Dro 163, 0; lants genaemt de twee gemete, 1596, RAG-Ne 103, 81r.

TWEEDE BRAND <E5-F5>: Lant ghenaeamt den IJen brant, 1639, RAG-Ne 28, c-496.

UITWONING: ee(n) huyt weuneghe van blase(n) drysch, 1626, RAG-Nk 147, 0; een uuytuenyn(gh)e aenden blasers dries, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0; ee(n) uytuenningh(e) ae(n) blazins driesch, 1664-1665, RAG-Ne 72, 0.

VAART/VAARDEKEN: commende met den zuut hende op de poeck ofte vaert van nevele naer poesele, 1596, RAG-Ne 103, 5v; oost de calene oft vaerdeken van nevele, 1596, RAG-Ne 103, 7v.

VAARWEG: partie Lands commende van(den) vaerwech tot upden meerscant, 1566-1567, RAG-Ne 143, 16v.

VAGESTUK: zuut west tvague stick, 1596, RAG-Ne 103, 117v.

VALHEK: bij den valheckene te nevele an blasins driesch, 1486, SAG, 330/37, 286r.

VANBERGHEN HOFSTEDE: Jegghens over heindric Daneels gheseyt van beerghen hofstede, 1576, RAG-Ne 625, 69v.

VARENTMEERS <E2>: lants ghenaeamt de varent meersch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 39v; Lands ghenaeamt de varendt meersch, 1571-1573, RAG-Ne 623, 79r; Lants ghenaeamt de(n) varemeersch, 1577, RAG-Ne 323, 33v; landt ghenaeamt de varendt meersch, 1578, RAG-Ne 64, 74r; Lands ghenaeamt de varentmeersch, 1581, RAG-Ne 396, 261r; Lands ghenaeamt den varentmeersch, 1582, RAG-Ne 627, 50v; landts ghenaeamt soeteman oost tsomerbulcxken noort het dreefken naer de varent mersschen, 1596, RAG-Ne 103, 12r; mersch ghenaeamt de Waerrendt mersch, 1596, RAG-Ne 103, 44r; Lant ghenaeamt het groot half bunder ~~den grooten bulck~~ zuut west mette varentmeersch, 1619, RAG-Ne 28, d-91; Landts ghenaeamt de varentmeersch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 113v; Lant ghenaeamt den meeldonck suut de varentmeersch, 1639, RAG-Ne 28, d-104.

VEEPUT <E2>: twee parcheelen danof deen ghenaeamt es den veeput groot vyf hondert Roeden ... ende dander stic es ghenaeamt thapstic groot twee hondert Roeden 1460, RAG-Ne 9, 22r; ghenaeamt d(en) veeput, 1520, RAG-Nd 1303, 0; ghenaeamt den veeput, 1565-1587, RAG-Ne 99, 13r; gheleghen inde prochie van nevele in twee parcheelen danof deen ghenaeamt es den veeput groot vyfhondert Roeden ... ende dander stic es ghenaeamt thapstic groot twee hondert Roeden 1583, RAG-Ne 11, 24v; danaf dee(n) ghenaeamt es de(n) valput (sic) dander ghenaeamt thapstick, 1606, RAG-Nd 1438; leene deerste ghenaeamt de veeput dander ghenaeamt dapstuck, ca. 1625, RAG-Ne 322, 101v; Leene jn twee partyen deene ghenaeamt den veeput ende dander ghenaeamt dapstic, 1639, RAG-Ne 28, d-110.

VELDAKKER <E3-E4>: lants ghenaeamt den veltackere, 1538-1564, RAG-Ne 62, 12v; stick ghenaeamt den veltackere, 1577, RAG-Ne 323, 63r; lands ghenaeamt de(n) veldt ackere, 1578, RAG-ne 64, 115r; ghenaeamt de velt ackere, 1596, RAG-Ne 103, 72v.

VELDBILK <G6>: Landts ghenaeamt den Veldebulck, 1578, RAG-ne 64, 120r; Lant op oossche cautere ghenaeamt den veltbulc, 1639, RAG-Ne 28, a-158.

VELDEKEN(S)AKKER <B5-C5>: van veldekins acke(re), 1423, RAG-Ne 58, 4v; van veldekins ackere, 1490, RAG-Ne 61, 6v; landts up veldekin ack(er)je, 1557, RAG-Ne 670, 0; Lants ghenaeamt de veldekene achter (sic), 1577, RAG-Ne 323, 24r; Lands ghenaeamt den Veldekins ackere, 1584, RAG-Ne 627, 159r; lant ghenaeamt de veldekens ackere, 1596, RAG-Ne 103, 57r; Lant up veldekens ackere, 1639, RAG-Ne 28, e-22; Lant ghenaeamt den veldekens ackere noort ende oost den up weunincbulc, 1639, RAG-Ne 28, e-18; Lant ghenaeamt den veldeken ackere, 1639, RAG-Ne 28, e-19.

VELDEKEN: ten veldekine bij nevele, 1401, SAG, 301/16, 61v; ten veldekine jnde prochie van nevele, 1405, SAG, 330/13, 280r; te veldekine in de p(ro)chie van nevele, 1409, SAG, 330/14, 134r; ten veldekine, 1413, SAG, 330/15, 114v; goed gheleghen In de prochie van nevele te veldekinne, 1425, SAG, 301/28, 118r; ten veldekine teenen sticke gheheeten de wostine, 1426, SAG, 330/18, 346v; ten veldekine, 1428, SAG, 301/30, 9r; goed gheleghen in de prochie van nevele te veldekine up theerscip van scuervelt, 1435, SAG, 301/33, 125r; goed in de prochie van nevele te veldekine up deerscip van scuervelt, 1439, SAG, 301/35, 202r; goed gheleghen in de prochie van nevele te veldekine up theerscip van scuervelt, 1441, SAG, 301/37, 185r; te veldekine, 1442, SAG, 301/37, 185r; een leen ligghende te veldekine groot synde ellevene buund(re)n lettelt min of meer, 1460, RAG-Ne 9, 10v; lands In wrede(n) ackere commen(de) mette(n) noort oost hende ter strate(n) zomen van Nevele naer veldekine Rydt, 1460 (latere kopie), RAG-Ne 60, 6v; te veldekine, 1477, SAG, 330/33, 373r; Veldekin, 1481, RAG-Dro 64, 0; bijden veldekine te nevele, 1486, SAG, 330/37, 286r; daerment heet te veldeke, 1493, SAG, 301/62, 72r; behuude stede daerment heedt te veldekin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 1r; behuude hofstede wesende Eene herberghen gheleghen daerment noemt te Veldekin, 1576, RAG-Ne 625, 50r; Jan van everghem houdt een leen ligghende ... te veldekenen (sic) groot zynde ellevene bunderen ... 1583, RAG-Ne 11, 16v; daerment heet te veldeken, 1584, RAG-Ne 396, 388r; Willem herpolf houdt een leen ... te veldekene groot wesende een half ghemet ... 1583, RAG-Ne 11, 19r; gheweste daerment heet veldeken, 1596, RAG-Ne 103, 15r; een pacht goeyken te veldekine zuut west de caremstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Godevert steertkin houdt een leen ... te veldekine groot zynde ellevene bundre lettelt min of meer, 16^e, RAG-Ne 8, 9r; Lant gheleghen daerment noemt veldekens ghenaeamt het boomken, 1639, RAG-Ne 28, e-42.

VELDEKENHOEK: Landts ghenaeamt de veldekene houck daerment heedt Lammens ackere, 1577, RAG-Ne 323, 17r; landts ghenaeamt den veldeken houck daer mendt heedt Lammens hackere, 1577, RAG-Ne 69, nr. 133.

VELDENAKKER <B5-C5>: lants genaemt den velden ackere Jnt geweste braemdoncq suut de strate naer pousele, 1596, RAG-Ne 103, 83v; twee sticken lants deene ghenaeamt den veldenackere suut de straete naer pousele dander ghenaeamt de caerlaers stede, ca. 1625, RAG-Ne 322, 92r.

VELDESTEDE <E4>: Jnt gheweste te viere boomen ghenaeamt de velde stede zuut de vierboomstraete, 1580, RAG-Ne 396, 128r; lants genaemt de velde stede gelegen Jnt geweste darment heet te vierboomen west de vierboomstraete, 1584, RAG-Ne 32, 15v; Landts ghenaeamt de velde stede daerment noemt te vierboome(n), 1584, RAG-Ne 63, 106r; lants genaemt de Velde stede gelegen darment heet ten vierboomen oock streckende lancxt een stick lant genaemt den daesdonck, 1596, RAG-Ne 103, 1v; een stick lants ghenaeamt de velde stede co(m)mende van Jan van meerentre met de(n) west zyde an de vierboomstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; Lant ghenaeamt de veldestede Ligghende int gheweste daerment noemt de vierboomen zuut de dasdoncken west sheeren straete commende vande vierboomen, 1639, RAG-Ne 28, c-402.

VENNEKEN <G6>: lants boven het venneken, 1538-1564, RAG-Ne 62, 11r; lants up tfennekin, 1538-1564, RAG-Ne 62, 300v; parcheel gheheete(n) tvenneken, 1565-1587, RAG-Ne 99, 18r; Landts ant venneke(n), 1577, RAG-Ne 323, 33v; lands daerment heet andt vennekin, 1578, RAG-Ne 64, 73v; lands ghenamt tvennekin oost de boerstrate, 1578, RAG-Ne 64, 79v; lands ghenamt tvennekin Oost upden herwech van Nevele Naer Landeghem Muelene, 1578, RAG-ne 64, 111r; lands ghenampt tvennekin, 1582, RAG-Ne 627, 50v; lant genaempt het venneken oost den cautere, 1596, RAG-Ne 103, 15v; lants in Nevele ghenampt het venneken, 1623, RAG-Ne 397, 155v; Gheerolf vander plaetsen smet binnen Nevele ... lant genaemt het venneke(n) segge den brant suut sheere(n) straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 21r; genaemt het vennek(n) noort het waterlat segge het straetke(n) dat loopt vant waterlat naer oossche straete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 21v; Lant op oossche cautere by den waterlate west metter venneken noort de straete naer den steyn oost de(n) weech van nevele naer Landeghem meulene, 1639, RAG-Ne 28, a-130.

VENNET <G6>: up de coudre bij der vennet, 1388, SAG, 330/8, 274v; jn de vennet, 1424, SAG, 301/28, 107v; up de caut(er)e bove(n) der vennet, 1424, SAG, 301/28, 104v; up de coutere bove(n) der ve(n)net, 1451, SAG, 301/41, 141r; de ve(n)net, 1467, SAG, 330/30, 283r; lants ligghende Inde ven(n)et, 1503, RAG-Dro 123, 0; landts ligghen(de) Inde vennet oost de boghstrate, 1584, RAG-Ne 1551, 79r.

VERBALGEN DRIES: noch den v(er)balghe(n) driesch, 1558, RAG-Ne 670, 0.

VERBELIAARD <F2-F3>: lants ghenamt verbeliaert, 1538-1564, RAG-Ne 62, 56r; Landts ghenampt verbeliaert, 1577, RAG-Ne 323, 79v; lands ghenamt den verbeliaert west de(n) brugoemput, 1578, RAG-ne 64, 113v; Lants ghenampt het tarwe stick ofte de(n) vroubelyaert, 1584, RAG-Ne 63, 81r; landts ghenampt den verbeliaert, 1596, RAG-Ne 103, 19r; Lant genaempt verbeliart, 1596, RAG-Ne 103, 93v; Lant ghenamt vrou beliaert noort taestick (sic), ca. 1625, RAG-Ne 322, 116v; Lant ghenamt den verbeliaers, 1639, RAG-Ne 28, d-67.

VERCELIEN MEERS: vercelien mersch, 1451, SAG, 330/25, 103r.

VERREMARKT <NB>: ii moten beyde ommewalt wesende en leen groot Ilc L Roeden ende meer ~~voormaels de vermeret geweest~~ gheheeten den ouden wal tselve Leen wegende en(de) lyt hebbende over de swynsmarct totter strate(n) oost ende noort an het gemeente, 1596, RAG-Ne 102, 3r.

VEULENMEERS: landts ghenampt de vuelemeersch gheleghen thexseldamme, 1575, RAG-Ne 670, 0; suut de dreve naer de veulenmeersch, 1639, RAG-Ne 28, e-216.

VIER BOMEN <D4>: lant ligghende te iiij boeme(n), 1426, RAG-Ne 58, 222r; Lands te vier boomen, 1569-1570, RAG-Ne 393, 27v; te vier boomen, 1571-1573, RAG-Ne 623, 78r; te vier boomen, 1574, RAG-Ne 624, 61v; behuysde hoofstede by vier boome, 1577, RAG-Ne 69, nr. 86; strate van(den) biebuuc naer de vierboome(n), 1578, RAG-Ne 64, 90r; lants Jnde prochie van Nevele ghenamt vier Boomen, 1586, RAG-Ne 773, 0; lants gheleghen te vier boome, 1596, RAG-Ne 103, 25r; Jnt gheweste datmen noempt te vier Boomen, 1576, RAG-Ne 625, 47r; In tgheweste te vierboome, 1596, RAG-Ne 103, 26v; stick lants groot een alf bunder gheleghen daerment heedt te vierboome(n), 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede te vierboom(en), 1618, RAG-Nk 147, 0; Lant ghenamt de veldestede Ligghende int gheweste daerment noemt de vierboomen zuut de dasdoncken west sheeren straete commende vande vierboomen, 1639, RAG-Ne 28, c-402.

VIER BUNDERKEN: het bodemken; jnt cleen Leenken; jnt vierbunderken, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; int vierbunderke(n), 1577, RAG-Ne 323, 82v; sticxken neffens tcleen

Leenken d'helft int vier bunderken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127r; Lant int vierbunderken, 1639, RAG-Ne 28, e-54.

VIER GEMETEN 1 <H3>: cauterkin ghenaeamt de vier ghemeten, 1571, RAG-Nd 1400, 0; cauterkin ghenaeamt de vier ghemeten lancxt den waterlate, 1578, RAG-Ne 670, 0; eenen bulck gheseit ende groot vier ghemeten Ligghende an tGhentgat ... Licht ommeghedaen van driessche, 1590, RAG-Dro 163, 0; een stick ghenaeamt de vier ghemete noort de gaverstraete, 1626, RAG-Dro 163, 0; Lant ghenaeamt de vier ghemeten zuutoost een Lantstraetken, 1639, RAG-Ne 28, 112.

VIER GEMETEN 2: Landts genaemt de vier gemeten zuut oost de Calene van Nevele naer Landeghem brugghe noort west den waterloop, 1619, RAG-Ne 17, 0; Item een stick Lants ghenaeamt de vier ghemeten zuud oost de Calene die compt van Nevele naer Landeghem Brugghe noort west den waterloop, 1619, RAG-Nd 1459.

VIER GEMETEN 3: vier ghemeten ghenaeamt de vier ghemeten, 1596, RAG-Ne 103, 5v; Lande ghenaeamt de vierghemeten, 1639, RAG-Ne 28, e-170.

VIER(BOOM)BILKSKEN <D4-D5>: lands ghenaeamt tvierbulcxken gheleghen onder de heerelichede van den Santvoorde, 1570, RAG-Ne 393, 175r; Lands ghenaeamt tvierbulcxken, 1569-1570, RAG-Ne 393, 180r; Lands ghenaeamt tvierbulxkin Jnde biebuucstrate, 1581, RAG-Ne 396, 221r; west up de vierboomstrate oost ghenaeamt het vierboombulxkin ofte den peerdebulc, 1587, RAG-Ne 581, 101v.

VIERBOOMKEER <D5>: anden vierboom keer, 1578, RAG-Ne 64, 85r; een buyndere ghenaeamt den drybeck oost met eenen houc aen de straete aenden vierboomkeer, ca. 1625, RAG-Ne 322, 85v; Lant ghenaeamt den Langhen keerbulck zuut oost commende anden vierboomkeer up de straete, 1639, RAG-Ne 28, c-376.

VIERBOOMSTRAAT <D2-E7>: ande vierboom strate, 1460 (latere kopie), RAG-Ne 60, 8v; Lants ghenaeamt de(n) beere(n) ackere oost d(e) vierboom strate, 1577, RAG-Ne 323, 28r; te vierboomstrate, 1579, RAG-Dro 36, 17v; lants genaemt de velde stede gelegen Jnt geweste darment heet te vierboomen west de vierboomstraete, 1584, RAG-Ne 32, 15v; een behuude hofstede gheleghen inde vierboomstraete ... vijf hondert ende vijftich Roeden ... ende es ghenaeamt de boom stede, 1594, RAG-Ne-1554; ee(n) stick lants up d(en) daesdoncq west de vierboomstraete, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede Jnde vierboomstraete, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; Jnde vierboom strate, 1618, RAG-Nk 147, 0; de vierboom strate, 1621, RAG-SB K2443, nr. 8.

VIERENDEELKENS: persteel ghenaeamt de vierendeelkens gheleghen by Nevele muelene boven de meersch ghenaeamt de meerbeke, 1585, RAG-Ne 581, 44v.

VIERHONDERD ROEDEN <E7-F7>: IIIIc roeden ghenaeamt de vier hondert roeden, 1596, RAG-Ne 103, 5v.

VIERKANTE BILK(SKEN): lant ghenaeamt het viercante bulcxken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 41v; uute groote weehaghe 200 R. ghenaeamt tviercant bulxken, 1630, RAG-Ne 325, 21v; Lant ghenaeamt tviercante bulcxken Ligghen(de) thenden ende synde deel vande grote Weehaghe west tzegaert, 1639, RAG-Ne 28, e-138; Lant ghenaeamt den viercanten bulck, 1639, RAG-Ne 28, c-125.

VIERKANTE TOREN <NB>: Item Een Casteel oft Viercanten Toren ligghende binnen de Vrijheijt Van nevele achter den hoogcoor vande kercke, 1567, RAG-Ne 32, 12r.

VIERSCHAAR AAN DE LINDE: Jnde vierschare, 1578-1579, RAG-Ne 149, 29v; vyerschaere ande Linde, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; theck(en) te vermaeck(en) staende

an(der) vyerschaere, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; Jnt maecken van(der) vierschaere deser stede, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; reparatie ghedae(n) ande(n) steenput en(de) vierschaere, 1641-1642, RAG-Ne 312, 0.

VIEVIJS BROEK: in biebijs brouc, 1425, SAG, 301/28, 118r; in vievijs brouc (of: biebijs, bievijs), 1435, SAG, 301/33, 125r.

VIEZENBILK: den vieze(n) buelc, 1432, SAG, 301/31, 2, 66r.

VIJF GEMETEN <G2-H3>: Item blancaerts stede ... Inde vyf ghemeten, 1514-1515, RAG-Dro 60, 18v; Item blancaerts stede ...Inde vyfghemeten, 1561, RAG-Dro 62, 90r; eenen bulck gheheete(n) de twee ghemete(n) groot twee ghemete(n) Ligghende thende(n) de vijf ghemete(n), 1590, RAG-Dro 163, 0; vijf ghemeten mersch ghenaempt de vijf ghemeten, 1596, RAG-Ne 103, Lant ghenaemt de vyf ghemeten, 1639, RAG-Ne 28, 111.

VIJF GEMETEN: meersch diemen noempt de vyf ghemeten wesende eene dreve totte voorn. meersch oost de meersch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 106v; meersch ghenaemt de vyf gemeten wesende een dreve totte voornomde meersch, 1639, RAG-Ne 28, 0.

VIJSLAND: stick lants ghenaempt het vyslant groot een haut ghemet zuut dhoors willem herpols, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0.

VISGRACHT <H4>: daerment noemt bachter haghen west de vischgracht, ca. 1625, RAG-Ne 322, 115r.

VISSERIJ: een leen ende es eene visscherie streckende vanden hiltghewere dat staet up de poucke and oostbrouc toote beneden landegehem dam(m)e, 1460, RAG-Ne 9, 144v; de visscherie Inde riviere te nevele ghenaemt de poucke, 1572, RAG-Ne 96, 67r; de visscherie te nevele midts den tol van(den) schepen passeren(de) Lanx der poucken, 1580, RAG-Ne 1101, 33r; eene visscherie streckende vanden hiltgheweere dat staet up de poucke anden oostbrouc toote beneden landeghem damme en(de) daer mach hy stellen een hiltgheweer visschen en(de) doen visschen met coorven ende netten toote(n) hiltghewerre anden oost brouc, 16e eeuw, RAG-Ne 8, 118.

VITSEBILK(SKEN) <C5-D5> <D5>: den vitsebuelke, 1426, RAG-Ne 58, 29v; den vitsen buelc, 1454, SAG, 301/42, 2, 83v; bulcxkin ghenaempt tvitse bulcxkin, 1557, RAG-Ne 670, 0; het vitse bulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 108v; het vitsenbulcxken noort de meulemanbulcken suut het straetken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 98v.

VLAKEMEERSELKEN <A8>: tvlaecke(n) meersschelke(n), 1621, RAG-SB K2443, nr. 40; tvlaecke(n) meersschelke(n) noort de poucke, 1621, RAG-SB K2443, nr. 53.

VLIENDERKEN: ghenaempt tvlienderkin, 1550-1576, RAG-Ne 63, 46v; Lands ghenaemt tvlienderkin, 1569-1570, RAG-Ne 393, 180v; de(n) vlienderkin, 1577, RAG-Ne 69, nr. 10; landt ghenaempt het vlienderken, 1596, RAG-Ne 103, 48r; genaemt het vlienderke(n) oost den herwech loopende van landegem meulene naer Nevele, ca. 1625, RAG-Ne 322, 24v; Lant ghenaemt het vlienderken, 1639, RAG-Ne 28, a-126.

VRIJHEID VAN NEVELE: eene hofstede die men heedt ten hecke ligghende jn de vrihede van Nevele, 1340, RAG-Nds; Jn de voors. vryhede van nevele an tlegghelaer heckin groot zynde omtre(n)t een ghemet 1460, RAG-Ne 9, 1v; binnen der vrien van nevele In de muelenstrate gheheeten thankin Noort de poucke west de muelestrate, 1521, RAG-Dro 117, 37v; hofstede Binnen der Vrihede van nevele ghenaempt den vughelensanc, 1577-1578, RAG-Ne 395, 148r; ghenaempt Spapen cauterkin Ghelegghen buuten der Vrihede van Nevele over de wagen Brugghen west vander straten, 1578-1579, RAG-Ne 149, 2v; zeker huus staende binnen der voorn. vrihede datmen eedt ofte

ghenaemt es de Amma(n)nie daer de peerdemuelen Inne staet ... midtgaders de moten en(de) twee parcheelkins van lande beneden den Castele, 1566-67, RAG-Ne 143, 16r; huus en(de) herberghe ghestaen en(de) ghelegghen Jnde stede en(de) vrihede van nevele Jeghens over de perde muelene gghenaemt den ynghel, 1569-1570, RAG-Ne 393, 72v; Jan de meestere fs jans wardt ende tavernier binnen dezer Stede ende Vrihede Jnde herberghe gghenaemt de Roze, 1572, RAG-Ne 312, 7v; van(den) bancken die ghemaect zy(n) gheweest ande grote Linde staende up de maerct van dezer Vrihede, 1575, RAG-Ne 312, 4v; daer wilen plach te wesende de zwynmaerct deser Vrihede metter zuutzide ter straten, 1608-1610, RAG-Ne 312, 2v; eene stede ghelegghen bute(n) den heckine ten hulle binnen d(er) vriede(n) van nevele ligghende metten ende oestwaert up dwaterlat tussche(n) d(er) damstrate(n) en(de) d(er) linden, 1417, RAG-Nds; leen ghelegghen binnen der stede en(de) vryhede van nevele Ende es een oude hofstede ghelegghen an theekin ter damstrate oost up twaterlat noort an Jan maelboems stede west ande cautzyde ende zuut ande Damstrate, 1530, RAG-Nd 1322, 0; spapen Cousterken leijt buten der Vrijhede over de wagenbrugge west vander straeten, 1580, RAG-Ne 32, 12v; daer wilen plach te wesende de zwynmaerct deser Vrihede metter zuutzide ter straten, 1608-1610, RAG-Ne 312, 2v.

VOET VAN DE BRUG: jnde muelen strate anden voet vander bruggh, 1460, RAG-Nd 1289, 0; Jnde muelestrate an den voet vander brugghen, 1480, RAG-Nd 1296, 0; ande voet vander bruggh streckende lanx der poucke, 1530, RAG-Nd 1315, 0; Mergriete slootkins houdt een leen ende es groot een half ghemet ligghende Jnde muelenstrate anden voet vander brugghen 1583, RAG-Ne 11, 12v.

VOGELENZANG: hofstede Binnen der Vrihede van nevele gghenaemt den vueghelensanc, 1577-1578, RAG-Ne 395, 148r; hofstede Binnen nevele gghenaemt den voghelen zanc, 1578, RAG-Ne 395, 20r; het hecken by de(n) voghele(n) sanck, 1636-1638, RAG-Ne 312, 0; te werck(en) ande(n) voghelesanck, 1639-1640, RAG-Ne 312, 0.

VORENSTE AKKER <C4>: Lands gghenaemt den braets ackere ofte den voorensten Ackere, 1567-1573, RAG-Ne 99, 17r; landts daerment noumt te veldekinne gheheete(n) de(n) braets ackere ofte den voorensten ackere, 1578, RAG-Ne 64, 91r; lants gghenaemt den voorensten ackere ofte braets ackere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 100r.

VORENSTE BILK: landts gghenaemt den voorensten bulck, 1596, RAG-Ne 103, 50r; Lant gghenaemt den voorensten bulc, 1639, RAG-Ne 28, d-150.

VORENSTE BRAND <E5-F5>: de voerenste brant, 1577, RAG-Ne 69, nr. 90; lants genaemt den voorsten brant suut de biebuuckstrate, 1596, RAG-Ne 103, 81r; Lant gghenaemt den voorensten brant, 1639, RAG-Ne 28, c-495.

VORENSTE DAASDONK <E4>: Landts gghenaemt den voorensten daesdoncq noordt de boschstrate, 1584, RAG-Ne 627, 151v; lants gghenaemt de(n) voorensten daesdonck, 1585, RAG-Ne 773, 0.

VORENSTE EEKBOSSELKEN <F6-F7>: tvoorenste eecbosschelken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 111r; Lant gghenaemt tvoorenste eecbosschelken west de straete naer den steyn, 1639, RAG-Ne 28, a-154.

VORENSTE HUL: up den voerenste(n) hul, 1538-1564, RAG-Ne 62, 280v.

VORENSTE KASTEELBILK <NB>: lant den voorensten casteelbulc suut de strate west de reyghersbeke, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 70.

VORENSTE ROT <F4-F5>: tvoorenste rot, 1639, RAG-Ne 28, 0.

VOSSENBERGE <B1>: Jan witwonghele hout een leen ... liggende In de voors. prochie by vossenbergh gheheeten dam(m)aerts leen groot zynde viere buund(re) en(de) een half ... 1460, RAG-Ne 9, 18v; leen geleghen by vossenbergh gheheeten dammaerts leen ofte die drie velden, 1535, RAG-Nd 1340, 0; leen geleghen by vossenbergh gheheeten dammaerts leen of die drie velden groot zynde vier bunder ende een half, 1535, RAG-Nd 1340; ghelegghen inde prochie van nevele by vossenbergh gheheeten da(m)aers leen noort leen dat sou houdt van schuervelt, 1538, RAG-Nd 1347; leen ghelegghen Inde prochie van nevele by vossenbergh gheheete(n) dammaers leen of de drie velde(n), 1539, RAG-Nd 1350; een leen ghelegghen daerment noemt bij Vossen bergh wijlent ghenamt dam(m)aerts leen groot vier bunder en half, 1578, RAG-Ne-14, 20v; Jan wittwonghele hout een leen ... by vossen beerghe, gheheeten dammaerts leen groot zijnde viere bunderen ende een half ... 1583, RAG-Ne 11, 22r; govert stertkin fs. goverts hout een leen ... inde voors. prochie by vossen bergh gheheeten damaerts leen groot zynde vier bund(er) en(de) een half ande oost zyde es ghelant Willem erpols, 16°, RAG-Ne 8, 17r.

WAAL: an den wael, 1413, SAG, 301/22, 52v; an den wael jeghen den oostmeersch of oostbrouc, 1413, SAG, 301/22, 52v.

WAARSTEE: Ligghen(de) daerment heedt Jnden Waerste, RAG-Ne 143, 7r.

WAGENBRUG <F8>: an de wagenbrugghe, 1426, RAG-Ne 58, 16r; an de wagenbrugghe, 1450, RAG-Ne 59, 20r; an de waghebrugghe, 1495, RAG-Dro 115, 11v; lte(m) het heckin an de wagen brugge, na 1503, RAG-Dro 123, 0; liggheende ande waghebrugghe alsoemen gaet ter muenkenwaert zuut de strate west de poucke oost de strate, 1521, RAG-Dro 117, 27v; met eenen bulcxkinne liggheende over de waeghenbrugghe, 1528, RAG-Ne 39127v; vand(er) straete(n) naer de waghebrugghe, 1527, RAG-Ne 60, 4r; ande wagenbrugghe al zo men ghaet naer der mu(n)cken, 1544, RAG-Dro 118, 12v; tcauterkin Ligghen(de) by de voors. muencken over de waghebrugghe west vander straten, 1563, RATG-Ne 142, 13r; ghenampt Spapen cauterkin Ghelegghen buuten der Vrihede van Nevele over de wagen Brugghe west vander straten, 1578-1579, RAG-Ne 149, 2v; Landts commende van anden wal van thus van(der) voorn. muelen tot upde poucke ende den put ghenampt den wynsluus tot ande wagenbrugghe strecken(de) lanx de strate loopen(de) van over de voorn. brugghe naer thof van(der) muelene ende naer loo ... trecht van waterlaeten van an de voorn. brugghe tot Jnden wal, 1584, RAG-Ne 1551, 49v; Anno XVc LVIII In novembro was de zelve brugghe (=wagenbrug) nieuwe ghemaect, 1584, RAG-Ne 1551, 86v; behuuse hofstede met een cleen mote ghelegghen binnen de Vryhede commende noortoost ande strate naer de Waghebrugghe ende zuut oost ande strate streckende van Nevele naer Thielt noort west loopt de Riviere ghenampt de poucke, 1581, RAG-Ne 626, 160v; ghelegghen Inde vryhede van nevele strecken(de) metter oostzyde lanx der poucke west het straetken ofte wech vande waghebrugghe naer den ham noort den wech van nevele naer poessele over de voors. waghebrugghe, 1585, RAG-Ne 28, 0; Lancxt de Ryviere de poucke ghenampt west het straetke(n) vander wagebrugge naer den ham, 1595, RAG-RG B 4548/1, 0; een hofsteden groot xxv Roeden liggende beneden de wagenbrugghe bij het Spapen cauterken ... liggende ande de strate die loopt nar den mu(n)niken hof van drongene, 1596, RAG-Ne 102, 10r; lanx de Reviere de poecke genaempt west het straetken loopende vander wage(n)brugge naer den ham, 1596, RAG-Ne 102, 10r; stede ghelghe(n) buute(n) den clopheckene Inde poucstraete streckende lanx de poucke suut en(de) oost de stücke by de waghebrugghe, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; an theekin Inde poucstraete by de waghebrugghe, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; ghelegghen an thecken oost de strate west de poucke nort den waghewich die loopt over de waghebrugghe, 1608, RAG-RG B 4548/5, 0; eenen Olme staen(de) ande waghebrugghe, 1608-1610, RAG-Ne 312, 4v; Inde poeck strate by der waghebrugghe, 1623-1624, RAG-Nk 147, 0; voor de

waghenbrugghe, 1630, RAG-Ne 322, 8v; straetken van de waghenbrugghe naer den ham, 1630, RAG-Ne 322, 9r.

WAGENHUISBILK: Lands gheheeten den waghenhuus bulc, 1587, RAG-Ne 581, 101v.

WAGENWEG 1 <B10-F8>: den waghewegh alzomen te Nevele uut Ryden es naer thielt, 1460 (latere kopie), RAG-Ne 60 2v; anden Waghewech Loopende van Nevele naer Poesselewale, 1576, RAG-Ne 625, 58r; lancx den waghenwech, 1578, RAG-Dro 36, 17r; waghewech van Nevele naer meyghem voorby de muelene, 1586, RAG-Ne 581, 84v.

WAGENWEG 2 <C7-E8>: gheleghen an thecken oost de strate west de poucke nort den waghewich die loopt over de waghebrugghe, 1608, RAG-RG B 4548/5, 0.

WAGENWEG 3 (=RIETWEG): de Capthiende ... beghinnen(de) an steengat ... duerloopende tgeheele cheijlandt, an twaterlaet ende voorts Loopende naer tstraetken voer den peerdenbulck tot up de gaverstraete ande audde stede ... Lancx den waeghewech naer Jan van hulle Landt gheseit den Rietwech ... beghint an coijackere, 1604, RAG-Dro 163, 0; stic by tleen ten heule ghenaeamt de xC roeden oost den waghenwech, ca. 1625, RAG-Ne 322, 106r.

WAL VAN DE MOTE <NB>: Oosthende upde Muelestrate west anden wal van(der) mote achter tcasteel van Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 3v; behuude stede Oosthende ande Muelestraete zuut zyde lancxt de(n) kerchove achter de kercke en(de) metten west hende ande(n) wal vander mote achter Tcasteel ofte de vanghenesse van Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 10r; aenden wal vande mote vanden casteele te nevele, 1630, RAG-Ne 322, 1v.

WAL VAN HET KASTEEL <NB>: Oost hende ande muelestrate metten west hende ande(n) wal achter Tcasteel van Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 3r; Jnde muele(n) strate anden voet vander brugge anden Wal vanden Castele, 1596, RAG-Ne 102, 1r; aenden wal vant casteel, 1630, RAG-Ne 322, 1r; oost de meulenstraete west den wal vant casteel, 1639, RAG-Ne 28, 0; den wal vant casteel, 1639-1640, RAG-Ne 74, 1r.

WAL: up den wal, 1426, RAG-Ne 58, 16r; up den wal, 1450, RAG-Ne 59, 2v; lands van haude(n) tyde(n) ghenaeamt de(n) wal, 1538-1564, RAG-Ne 62, 22r; van auden tyde(n) ghenaeamt den wal, 1577, RAG-Ne 323, 36r; lands daerment heet te veldekinne van haudts tyde ghenaeamt den wal, 1578, RAG-Ne 64, 69v; lants daerment noemt den wal oost de strate naer poessele ende veldeken, 1596, RAG-Ne 103, 66r; an(den) wal, 17e, RAG-Ne 31, 93v; lant ghenaeamt de(n) wal oost de strate van Pousele naer veldeken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 92r.

WALLEBILKSKEN <E7-F8>: Noch een sticxken Lants gheheeten het wallebusken (sic) commende aende(n) wal van(den) upperhuuse, 1578, RAG-Dro 36, 5v; den goeden tyt ende het wallebulcxken, 1596, RAG-Ne 103, 5v; twallebulxken west den wal, 1639, RAG-Ne 28, 95.

WALLEKEN: inde claeis stede de crekelwee den Langhen bulc den snibbele; het meerschelken; hemelrycke; den hooghen drooghen; het walleken al an een, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; Lands ghenaeamt het walleken met een dreefkin upde oossche strate, 1581, RAG-Ne 396, 219r; Lant ghenaeamt de crekelweede west twalleken, 1639, RAG-Ne 28, c-282.

WALLEKENS <NB>: oost zyde leen ghenaeamt de wallekins mette(n) zuut hende anden coorenaert ofte maert der Vryhede van Nevele metter Noort zyde lancx der Reviere ghenaeamt de poucke, 1578, RAG-Ne 64, 4r; behuust hofstekekin Oost hende upde(n) wal van(den) Leene ghenaeamt zynd(e) de wallekins west ande plaetse ofte maert Jnde(n)

houc over hende van(de) coorenaert der Vryhede van Nevele, 1578, RAG-Ne 64, 10v; de wallekins noort den cleene(n) hoosbrouck, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; wallekins noert de(n) Cleyne(n) husbroeck, 1626, RAG-Nk 147, 0; tleen ghenaeamt de wallekens metter suytzyde aende cooremaert metter noortzyde aende reviere ghenaeamt de poucque, 1630, RAG-Ne 322, 5r; tleen ghenaeamt de wallekens, 1639-1640, RAG-Ne 74, 10v; een motkin en een sticxken lant ghenaeamt de wallekens zuut dhofstede die wylent de swynsmarct was, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 63; oost tleen ghenaeamt de wallekens zuut de plaetse noort an(de) poucke, 1639, RAG-Ne 28, 65.

WALPUT: up den walpit, 1490, RAG-Ne 61, 99r.

WATERLAT 1: eene stede ghelegghen bute(n) den heckine ten hulle binnen d(er) vriede(n) van nevele ligghende metten ende oestwaert up dwaterlat tussche(n) d(er) damstrate(n) en(de) d(er) linden, 1417, RAG-Nds; Jegghens de brabantstrate metter noort zide jegghens de(n) Leghelare metter oostzyde up dwaterlat, 1578, RAG-Ne 670, 0; Jegghens de Brabantstrate metter noortzyde Jegghens den Leghelare metter oostzyde up dwaterlat d(aer)mede dat Separeren de voorn. Vrichede ende de Prochie van Vusselare, 1578, RAG-Ne 626, 61r.

WATERLAT 2: up de hooghe capt bachten den goede te huelle hendende up dwaterlaet ... 1460, RAG-Ne 9, 9r; leen daer ment heet up de hooghe capt bachte(n) de(n) goede te(n) huelle hendende up twaterlaet, 1519, RAG-Nd 1302, 0; een leen ... ende es groot vyf hondert Roeden ... upde hooghe capt bachten den goede ten huelle hendende up dwaterlat 1583, RAG-Ne 11, 15r; de Capthiende ... beghinnen(de) an steengat ... duerloopende tgheheele cheijlandt, an twaterlaet ende voorts Loopende naer tstraetken voer den peerdenbulck tot up de gaverstraete ande audde stede ... Lancx den waeghewech naer Jan van hulle Landt gheseit den Rietwech ... beghint an coijackere, 1604, RAG-Dro 163, 0.

WATERLAT 3: wech die van veldekin comt ande noort zijde ... en(de) dwaterlaet ant doest hende, ca. 1444, RAG-Dro 83, 16r; ligghende up de selvate co(m)mende mette(n) noerthende an dwat(er)laet en(de) de oestsyde ligghende an dwesthende vand(er) gheenstbuelke, 1476, RAG-Nds; lant ghenaeamt het waterlat streckende lancx eenen waterlat west de vier boomstrate, 1596, RAG-Ne 103, 25r.

WATERLAT 4: lant ghenaeamt het waterlat ligghende up hoorssche cautere, 1596, RAG-Ne 103, 26r; meersch oost de calene west an hoossche cautere genaemt het waterlaet, 1596, RAG-Ne 103, 80v; meersch liggende beneden den waterlate gelegen thenden den oostbrouck commende metten oosthende aende caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 82r; lant ghenaeamt twaterlat Ligghende op oossche cautere, ca. 1625, RAG-Ne 322, 121r; Lant op oossche cautere by den waterlate west metter venneken noort de straete naer den steyn oost de(n) weech van nevele naer Landeghem meulene, 1639, RAG-Ne 28, a-130.

WATERLAT 5: stic up dwater laet, 1344, RAG-Nds; d(aer)ment heet over twaterlaet, 1486, SAG, 330/37, 286r; een busscelkin over dwaterlaet, 1490, RAG-Ne 61, 19v; Lands ghenaeamt dwaterlat, 1581, RAG-Ne 396, 221r; lants Inden wincle noort an twaterlaet, 1503, RAG-Dro 123, 0; noort twaterlaet, 1521, RAG-Dro 117, 22v; up dwaterlat, 1566, RAG-Ne 65, 0; meersch ant twaterlaet, 1569-1570, RAG-Ne 393, 142v; daerment heet andt waterlat, 1578, RAG-Ne 64, 73r; lants an twaterlat, 1618, RAG-Nk 147, 0.

WATERLAT VAN POESELE <B9>: ghenaeamt den brombulck oost het waterlat van poussele, 1577, RAG-Ne 323, 55v; lands van haudts tyde ghenaeamt de(n) brombulc Oost andt waterlat van Poessele, 1578, RAG-Ne 64, 106v; lants ghenaeamt den brombulck oost het waterlat, 1596, RAG-Ne 103, 53v; Lant ghenaeamt den brombulck oost twaterlat van poussele zuut Lant ooc ghenaeamt den brambulc, 1639, RAG-Ne 28, f-152.

WATERVELDEKENS <B1>: bosch Jnde water veldekins, 1538-1564, RAG-Ne 62, 19r; Landts Jnde waterveldekens, 1577, RAG-Ne 323, 95v; lands daerment heet Jnde waterveldekens, 1578, RAG-Ne 64, 64v; lant daerment heet Jnde water veldekens, 1596, RAG-Ne 103, 64r; lants Jnde watervelden, 1596, RAG-Ne 103, 68r; lants daerment noemt jnde waterveldekens, ca. 1625, RAG-Ne 322, 93r; inde waterveldekens, 1639, RAG-Ne 28, d-113; twee partyen daerment noemt inde waterveldekens, 1639, RAG-Ne 28, d-315.

WAUWBOS <F3>: lants ghenae(m)pt den waubosch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 28r; Lands ghenae(m)pt den Waubosch, 1584, RAG-Ne 627, 134r; lant ghenae(m)pt den waubosch suut opde strate genaemt den Rywech van nevele naer hansbeke, 1596, RAG-Ne 103, 93r; dstic lant ghenae(m)pt den woubosch Ligge(nde) by den rywech, 1639, RAG-Ne 28, d-42; Lant ghenae(m)pt twillkens Lant noortwest metten waubosch, 1639, RAG-Ne 28, d-38; Lant ghenae(m)pt den symoens bulck zuut oost metten waubosch, 1639, RAG-Ne 28, d-64.

WEDAGE 1 <B10>: ghenae(m)pt Jnde weehaghe, 1550-1563, RAG-Ne 63, 43v; Lands ghenae(m)pt de weehaghe west sheeren strate, 1574, RAG-Ne 624, 65r; Lands Jnt gheweste kerrebrouc ghenae(m)pt de weehaghe, 1578, RAG-Ne 670, 0; landts gheleghen opde(n) cautere ghenae(m)pt de Weehaghe, 1621, RAG-SB K2443, nr. 29; Lant ghenae(m)pt de Weehaghe, 1639, RAG-Ne 28, f-136; Lant ghenae(m)pt den bosch ... nu ghenae(m)pt de weehaghe, 1639, RAG-Ne 28, f-144.

WEDAGE 2 <E2-F2>: up de weedaghe, 1563, RAG-Ne 2225, 0; lants ghenae(m)pt de Weehaghe, 1571-1573, RAG-Ne 623, 62r; ghenae(m)pt de weehaghe, 1577, RAG-Ne 323, 55v; lant ghenae(m)pt de weehaghe, 1596, RAG-Ne 103, 34v; twee ghemeten ghenae(m)pt de weehaghe, ca. 1625, RAG-Ne 322, 41v.

WEIBOS: bosch gheheeten weijbosch, 1596, RAG-Ne 103, 40r.

WERFKEN <G3>: partie ghenae(m)pt het werfke(n), 1577, RAG-Ne 323, 38v; ghenae(m)pt twerfkin, 1578, RAG-Ne 64, 78v; sticxkens genaemt de wervekens, 1596, RAG-Ne 103, 104v; lant ghenae(m)pt twerveken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 88v; Lant ghenae(m)pt de weervekens, 1639, RAG-Ne 28, b-334.

WERFT <G3>: jnde werrest (*s staat voor f*), 1424, SAG, 301/28, 104v; jnden weerst, 1451, 301/41, 141v; dlandt dat men heedt de werft, 1503, RAG-Dro 123, 0; Landts Jnde(n) weerft, 1550-1563, RAG-Ne 63, 28v; tweetste licht daerment heet Jnden weerft, 1566-1567, RAG-Ne 143(2), 8v; landts heet de weerft oost ande gaverstrate, 1577, RAG-Ne 69, nr. 73; lands daerment heett Jnden weerft, 1577-1578, RAG-Ne 148, 12r; tlant daermen heet de werft, 1584, RAG-Ne 1551, 80v; lant ghenae(m)pt den Werft, 1596, RAG-Ne 103, 45v; Jnde gaverstrate ghenae(m)pt de werf, 1596, RAG-Ne 103, 48v; Land ghenae(m)pt de weerfd oost de gaverstraete, ca. 1625, RAG-Ne 322, 124v; Lant ghenae(m)pt de weerft oost de gaverstrate, 1639, RAG-Ne 28, b-333.

WERKWINKEL: behuusde stede als nu ghebruuct voor eene(n) weerc wynckele tot zyne(n) ambachte van(de) scrynwerckene Noort an Sente Jans strate, 1578, RAG-Ne 64, 5r.

WERREBILK(SK)EN(S): Lands ghenae(m)pt de Werre bulcken, 1569-1570, RAG-Ne 393, 167r; lants voor de werrebulcken zoomen van nevele naer pouseele waele ghaet, 1584, RAG-Ne 1551, 66r; den cappelle cautere noort de werre bilcxkins oost den wech van nevele naer poussele wale noort den dijck metten ecken, 1585, RAG-Ne 581, 44v.

WESTMEERS: boven der westmeersch, 1481, SAG, 330/35, 442v; meersch Jnde westmeersch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 54r; meersch Jnde west meers, 1550-1563, RAG-Ne 63, 17r; meersschen Jnde westmeersch beneden den waterlat, 1571-1573, RAG-Ne 623, 0; meersch Jnde westmeersch oost de calene, 1577, RAG-Ne 323, 8r; meersch ghenaeamt de westmeersch, 1581, RAG-Ne 396, 218v; mersschen Jnde west mersch zuut oost de calene, 1596, RAG-Ne 103, 17r; mersch Jn de westmesch thoorsche (sic), 1596, RAG-Ne 103, 25r; mersch daerment heet Jnde westmersch then(den) foreeste oost de calene, 1596, RAG-Ne 103, 28v; meersch jnde westmeersch oost de caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 13v; meersch inde westmeersch oost de calene, 1639, RAG-Ne 28, a-23; meersch ghenaeamt de westmeersch oost de poucke, 1639, RAG-Ne 28, a-16.

WIJK: exaldamme oost het wye vander cale, 1577 (kopie), RAG-Ne 28, 0; exaldamme oost het wye vander cale, 1594, RAG-Ne 28, 0; exaldamme oost het wyc (sic) vander cale, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127v.

WIJNSLUIS: Landts commende van anden wal van thuus van(der) voorn. muelen tot upde poucke ende den put ghenaeamt den wynsluus tot ande waghbrugghen strecken(de) lanx de strate loopen(de) van over de voorn. brugghe naer thof van(der) muelene ende naer loo ... trecht van waterlaeten van an de voorn. brugghe tot Jnden wal, 1584, RAG-Ne 1551, 49v.

WILGE <F4>: hoofstede kin ghenaeamt de wulge, 1566, RAG-Ne 99, 6v; stedeken ghenaeamt de wulge zuut de hoossche strate, 1596, RAG-Ne 103, 41r; behuyst hofsteden ghenaeamt de wulge zuut de hoorsschestraete, 1639, RAG-Ne 28, b-294.

WILGESTUK <C4-D4>: het wulghestick, 1538-1564, RAG-Ne 62, 71v.

WILLEKENS LAND <F3>: willekins Lant, 1569-1570, RAG-Ne 393, 181v; het willetiens Lant, 1596, RAG-Ne 103, 16r; lant ghenaeamt het willekens lant, ca. 1625, RAG-Ne 322, 7r; Lant ghenaeamt twillkens Lant noortwest metten waubosch, 1639, RAG-Ne 28, d-38.

WINDMOLEN <E9>: reparatie ghedaen ande wintmuelen te Nevele ... maer midts dat de muelen noch nieu was, 1561-1562, RAG-Ne 141, 39r; de wintmuelen van Nevele, 1563, RAG-Ne 142, 22r; noort vander windmuelen, 1569, RAG-Ne 95, 54v; over een Jaer pachts vander windmuelen staende binnen Nevele metter peerdemuelene staende binnen Nevele, 1571-72, RAG-Ne 145, 45r; Joorys van haelst Jn pachte de Wyntmuelen ende de peerde muelen, 1574, RAG-Ne 147, 0; meersschen gheleghe(n) beneden der windmuelen, 1575, RAG-Ne 2220, 34v; vander windmuelen van nevele, 1578-1579, RAG-Ne 149, 5r; vander windtmuelen ende peerdemuelen van nevele, 1578-1579, RAG-Ne 149, 34v.

WINKEL: in de wijnckele ... en(de) mette(n) noerthende com(m)e(n)de ant dwaterlaet, ca. 1444, RAG-Dro 83, 16v; lants Inden wincle noort an twaterlaet, 1503, RAG-Dro 123, 0.

WINKELSTRAATJE: Jnde prochie van nevele aen dwinkelstraetkin, 1580-1581, RAG-Ne 152, 0.

WISSELMEERS: de wisselm(er)sch, 1467, SAG, 330/30, 283r; lants Jnd(e) wisselmeersch, 1538-1564, RAG-Ne 62, 222v; meersch Jnde wisselmeersch, 1563, RAG-Ne 62, 53v; de wissemeers, 1594, RAG-Ne 28, 0; styck Jnde wyssemers, 16e, RAG-Ne 28, 0; de wisselmeersch, ca. 1625, RAG-Ne 322, 127v.

WOESTIJN <C2>: jn de wostine, 1405, SAG, 330/13, 205v; ten veldekine teenen sticke gheheeten de wostine, 1426, SAG, 330/18, 346v; leen ghenaeamt de hostyne, 1571, RAG-Nd 1406, 0.

WREDEN AKKER: lands In wrede(n) ackere commen(de) mette(n) noort oost hende ter strate(n) zomen van Nevele naer veldekine Rydt, 1460 (latere kopie), RAG-Ne 60, 6v; lants ligghende neffens de(n) muencken ackere en(de) heetet wrede(n) acke(re), 1503, RAG-Dro 123, 0; lants ligghende Inden wreeden ackere, 1503, RAG-Dro 123, 0; lants met eenen mersschelkine wesende een weede en(de) helsbosch In sweeden ackere neffens de muencken bulc, 1527, RAG-Ne 60, 3r; lants neffens der muencken achetere en(de) heetet wreede achere (sic), 1527, RAG-Ne 60, 6v; lants neffens den muncken ackere en(de) es ghenaeamt den wreeden ackere, 1584, RAG-Ne 1551, 86r.

WULFLAND: vier ghemeten landts gheheeten dwulf lant ligghende Inden ham, 1503, RAG-Dro 123, 0; Lants gheheeten dwulf landt ligghende Jnden ham, 1584, RAG-Ne 1551, 78r.

WULFS PUT <B1>: bosch ghenaeamt de(n) Wulfs put, 1538-1564, RAG-Ne 62, 221r; bosch biden dry velden ghenaeamt den wulfspuit, 1567-1573, RAG-Ne 99, 17r; bosch ghenaeamt de Wulfput, 1577, RAG-Ne 323, 13r; bosch ghenaeamt den wolfput, 1577, RAG-Ne 69, nr; 141; lands wilen bosch gheweest hebben(de) ghenaeamt den wulfs put gheleghen daerment heet te veldekinne, 1578, RAG-Ne 64, 64r; lants wijlent bosch gheweest daerment noemt den wulfs put gheleghen te veldeken, 1596, RAG-Ne 103, 68r; bosch genaemt den wulfput, ca. 1625, RAG-Ne 322, 87v-88r; Lants bosch wylent al bosch gheweest ghenaeamt den wulfput ende nu ghenaeamt den heynschaert west jan de wulf, 1639, RAG-Ne 28, d-310; bosch ghenaeamt den wulfput, 1639, RAG-Ne 28, d-314.

ZEGAERT <F8?>: meersch ghenaeamt den zegaert, 1538-1564, RAG-Ne 62, 27v; meersschelkin geleghe(n) benede(n) oessche ghenaeamt zegaert, 1538-1564, RAG-Ne 62, 70r; meersch ghenaeamt den zegaert oost upde calene, 1577, RAG-Ne 323, 4r; meersch van haudts tyde ghenaeamt heeft den zeden gaert Oost ande calene, 1578, RAG-Ne 64, 102r; meersschen daerment heet inden zegaert, 1581, RAG-Ne 396, 218v; mersch ghenaeamt den segaert oost spapen mersch, 1596, RAG-Ne 103, 39r; merschen Inden zegaert oost de calene, 1596, RAG-Ne 103, 48v; meersch daerment noemt inden segaert ofte papenmeersch suut de caelene, ca. 1625, RAG-Ne 322, 95r; meersch inden zegaert ofte de papemeersch, 1639, RAG-Ne 28, b-32 b-35; Lant ghenaeamt den zeghaert, 1639, RAG-Ne 28, b-73; stic genaemt den segaert liggende up oossche cautere west den wagenwech, 1639, RAG-Ne 28, 0; Lant ghenaeamt tviercante bulcxken Ligghen(de) thenden ende synde deel vande grote Weehaghe west tzeagaert, 1639, RAG-Ne 28, e-138.

ZEGAERTHOEK <F8?>: meersschen Jnden zegaert houck, 1538-1564, RAG-Ne 62, 108v.

ZEVENHONDERD ROEDEN: lants gheheete(n) de VIJc r(oeden) Jn braemdonck, 1577, RAG-Ne 323, 45v; landts ghenaeamt de zeven hondert R(oeden) Jn braemdounck, 1578, RAG-Ne 64, 87v; stick ghenaeamt de zeve(n) hondert roeden, 1593, RAG-Nd 1422, 0; stick genaemt de zeve(n) hondert Roeden, 1617, RAG-Nd 1451.

ZIEKELIELAND: partyeke(n) Landts ghenaeamt het syekelylant, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; Lants ghenaeamt het sieckely Lant, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; Landpacht ghenaeamt het sieckele landeken, 1627-1629, RAG-Ne 312, 0; Lantpacht ghenaeamt het sieckelandeke(n), 1629, RAG-Ne 312, 0.

ZOETEMAN <E3>: landts ghenaeamt soeteman oost tsomerbulcxken noort het dreefken naer de varent mersschen, 1596, RAG-Ne 103, 12r; Landts uut een stic ghenaeamt den

zoeteman ... nu eene behuysde hofstede, ca. 1625, RAG-Ne 322, 79r; lants ghenaept den zoeteman nu een behuysde stede, 1632, RAG-Ne 28, 0.

ZOMERBILKSKEN <E3>: lants ghenaept tsomerbulcxken groot een ghemet oost tperperstraetken west lants ghenaept zoeteman, 1596, RAG-Ne 103, 12r; Landts ghenaept tzomerbulcxken oost tperperstraetken, ca. 1625, RAG-Ne 322, 113r; lants ghenaept tzomerbulcxken oost tperperstraetken, 1632, RAG-Ne 28, 0.

ZOMERWEDEKEN <D6-D7>: Landts ghenaept het Somerwedeken, 1566, RAG-Ne 65, 0.

ZOMERWEE <D6-D7>: Landts daerment heet de Somerweede, 1566, RAG-Ne 65, 0; lants ghenaept de zomer weeden, 1566, RAG-Ne 65, 0; Lands ghenaept de zomerweede, 1583, RAG-Ne 627, 65v.

ZUSTERHUIS <NB>: susterhuyse gestaen binnen Nevele aende strate noort de gemeente oist de brabantstrate, 1578, RAG-Nk 19, 0; het clooster ofte susterhuijs van nevele, 1596, RAG-Ne 102, 4r.

ZUTTERMANS ES: van welcken leene philips sutterman haudent es een leen groet vier ghemeten lattel min oft meer gheheeten de(n) suttermans esch, 1516, RAG-Nd 1299.

ZWAAN <NB>: eene heerbeerghe gheheeten de zwane te nevele ande plaetse, 1486, SAG, 330/37, 285r; Passchier meere(n) Weert Inde zwane binne(n) der stede van Nevele, 1546-1547, RAG-Ne 137, 0; Maurys daneels ghebruyct de behuysde stede ende herberghe ghenaept de Zwane staende ande marct, 1574, RAG-Ne 147, 0; herberghe ghenaept de zwane, 1575, RAG-Ne 2220, 27r; mauris daneels Waerdt Inde zwane, 1575, RAG-Ne 312, 11v; neffens de swane, 1584, RAG-Ne 1551, 71v; up de(n) houc vander maert noort de herberghe ghenaept de zwane zuut sent Jans strate west de maert ofte plaetse van nevele, 1583, RAG-Ne 627, 75r; stede genaemt de zwane west de merct van nevele oost oudegerste, 1596, RAG-Ne 102, 3v; stede genaemt de sWane west de merct, 1596, RAG-Ne 102, 3v; hofstede an(de) plaetse zuut de swane, 1598-1612, RAG-Nk 29, 10v; stede ghenaept de swaene gheleghe(n) ande plaetse zuut het houchuus, 1598-1612, RAG-Nk 29, 10v; hof stede an de plaetse zuut de swane, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; hof stede ghenaept de swane gheleghe(n) an de plaetse zuut het houchuus, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; uut de stede upde(n) houck van(de) plaetse noort de swaene, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; gheleghe(n) upde(n) houck van(de) plaetse noort de swane, 1599-1612, RAG-Nk 30, 0; stede an de plaetse zuut de swane, 1599-1612, RAG-Ne 30, 0; huys up de(n) hoeck van(de) plaetse noert de swane, 1622, RAG-Ne 72, 0; huys up de(n) hoeck van(der) plaetse noert de swane, 1626, RAG-Nk 147, 0; hofstde ghenaept de swane, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr. 60; huys ghenaept den Leen upden houck van de plaetse van nevele noort de swaene, 1645-1647, RAG-Nk 147, 0.

ZWALUWBILKSEN: Landts ghenaept het Swalubulcxkin, 1566, RAG-Ne 65, 0.

ZWANELAND: genaemt het swane Lant, 1597, RAG-Nd 1429, 0.

ZWANEMEERS: mette swanemeersch, 1639, RAG-Ne 28, c-241; Lant ghenaept de swanemeersch, 1639, RAG-Ne 28, c-262.

ZWIINHAGEBOS: stick wesende gherssynghe en(de) bosch ende ooc eefve ghenaept exterdamme van oosten de straete van thauterkin naer Loo van westen zwinhaghebosch, 1575, RAG-Ne 28, 0.

ZWIJNSMARKT <NB>: Jan vanden velde hout een leen ... groot tsestich Roeden ... com(m)ende an de zwynsmaerct 1460, RAG-Ne 9, 3r; gheheeten den ouden wal ...lijt hebbende ov(er) de zwijnsmaerct totter straten, 1462, RAG-Nd 1291, 0; stede ligghende oest neffens de swijnmaert, 1475, RAG-Nds; stede Jeghen de zwijnsmaerct, 1490, RAG-Ne 61, 2r; In sint Jans strate zuut sheeren strate Noort tcleen oosbrouc west de swynmaerct, 1521, RAG-Dro 117, 29r; ghenaempt Den ouden Wal metter noort syde aen den oesbrouck metter suyt zide aen den suyn maert, 1535, RAG-Nd 1343, 0; noort cleen oesbrouc west de zwyn(n)marct, 1544, RAG-Dro 118, 0; noort cleen oesbrouc west de zwijnsmaert, 1569, RAG-Dro 119, 17v; alwaer datmen de verckens maerct dezer stede plach te houdene, 1572, RAG-Ne 312, 2r; een leen wylen ghenaemt den ouden wal en(de) placht voormals lydt ende passage te hebbene over de zwynsmaert dezer vrijheden daer nu thoohuus staet, 1578, RAG-Ne-14, 14v; ii moten beyde ommewalt wesende en leen groot Ilc L Roeden ende meer, ~~voormals de verre meret geweest~~ ghelant oost ende noort an het gemeente gheheeten den ouden wal tselve Leen wegende en(de lyt) hebbende over de swynsmaert totter strate(n), ca. 1596, RAG-Ne-102, 3r; Joos loetins houdt een leen ... groot tsestich Roeden ... Jn zyn stede streckende neffens pieters vanderplaetsen stede was com(m)ende ande zwynsmaerct en(de) daer over weghende en(de) lyt hebbende tooter straten, 16^e, RAG-Ne 8, 3r; datmen heet de zwynmaert, 1605, RAG-Dro 121, 36r; daer wilen plach te wesende de zwynmaerct deser Vrihede metter zuutzide ter straten, 1608-1610, RAG-Ne 312, 2v; Jan vanden velde houdt een leen ... groot tsestich Roeden ... commende an de swijnsmaerct 1583, RAG-Ne 11, 13v; ~~voormals de verremeret geweest~~ gheheeten den ouden wal tselve Leen wegende en(de) lyt hebbende over de swynsmaert totter strate(n) oost ende noort an het gemeente, 1596, RAG-Ne 102, 3r; zwynsmaert ende haude wegghe(n), 1600, RAG-Ne 73, 2r; de swynemaert, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; daer hier voortyts plach te zyne de Swynemaert, 1608-1610, RAG-Ne 312, 0; Leen Lyt hebben(de) over de zwyns maert totter straetn oost an(den) Cleene(n) oostbrouck, 1629, RAG-Nd 1471; hofstede dat wylent de swynsmaerct was, 1639-1640, RAG-Ne 74, nr; 55.

COLOFON

“Meetjeslandse toponiemen tot 1600. Nevele” is een uitgave van de Stichting Achiel De Vos en de heemkundige kring Het Land van Nevele.

Verantwoordelijke uitgever: Magda Devos, Kromme Leie 11, B-9051 Sint-Denijs-Westrem en André Bollaert, Beentjesstraat 29, 9850 Poesele.

Logo Stichting Achiel De Vos: Daniël Verstraete.

Logo heemkundige kring: wapenschild van de Baronie Nevele.

Opmaak: Catherine De Groote.

Toponymische kaart: Jan Luyssaert en Geert Andries.

Eindredactie: Jan Luyssaert en Magda Devos.

Druk: Nevelland, Drongen

Voorraadbeheer en verzending:

André Bollaert, Beentjesstraat 29, B-9850 Poesele.

